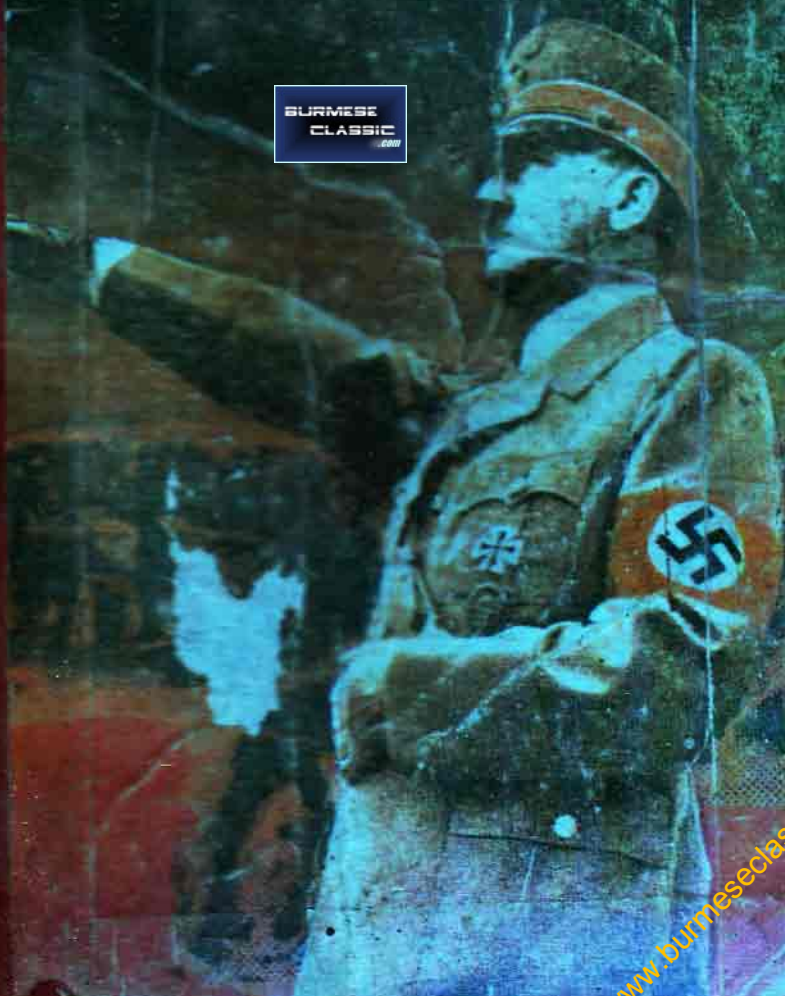

အထွတ်အမြတ်

လင်းယုန်မောင်မောင်

BURMESE
CLASSIC
COM

www.burmeseclassic.com

တန်ဖိုး ကျယ်

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပဏ္ဍိတအကြိမ်

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

အုပ်စု

၁၀၀၀

အပုံးပန်းချီ

ပုံတိုး

အပုံးပိုက်

ပညာဉာဏ် ပုံနှိပ်တိုက်

စာအုပ်ချုပ်

ဧကရီ

ခွင့်ပြုချက်

မျက်နှာပိုး-၀၉၄

စာအုပ် စာတမ်း-၀၇၈

ဦးမေခင်စုမခင် (မြ-၀၂၉၈၀) ရောင်စုံဦးစာပေ

အမှတ်-၁၂၊ ရွှေဂူတိုင်လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့

တၢဝ်နံခံ ထုတ်ဝေ၍

ဦးရွှေထွန်းစုအောင် (မြ-၀၂၀၇) လုပ်အားပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်-၅၊ လမ်း-၁၀၀၊ ကန်တော်ကလေး၊ ရန်ကင်းမြို့တွင်

ပုံနှိပ်သဖြင့်

ဤစာအုပ်နှစ်ပတ်သက်၍ စာရေးသူတစ်ယောက် အနေဖြင့် စာဖတ်သူများအား အစီရင်ခံလိုသော အချက် နှစ်ချက် ရှိနေပါသည်။

ပထမအချက်မှာ ဤစာအုပ်သည် နိုင်ငံခြားစာအုပ်တစ်အုပ်မှ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်ဆိုထားသည် မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံခြား စာအုပ်လေးငါးအုပ်နှုတ်တက်၍ မြန်မာစာအုပ် အချို့မှ အချက်အလက်များကို စုပေါင်း စုဆောင်း၍ အထောက်အထား အကိုးအကားများကို မှီငြမ်းပြုကာ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ကိုးစားမှီငြမ်းသော စာအုပ် စာရင်းကို ကြည့်ပါ။)

တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း မပြုသည်မှာလည်း စာရေးသူအဖို့ အကြောင်း လုံလောက်စွာ ရှိပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဟစ်တလာနုစီ ပတ်သက်၍ ရေးသားထားသော စာအုပ်စာတမ်းများမှာ များပြားလှပါသည်။ အချို့ စာအုပ်များမှာ စာရေးသူအနေဖြင့် နာမည်သာကြားဖူး၍ စာအုပ်ကိုပင် မမြင်ဖူးခဲ့ပါ။ အချို့ စာအုပ်များမှာ မြန်မာပြည်တွင် လုံးဝမရှိဘဲ နိုင်ငံခြားတွင်သာ ရရှိခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာအကြောင်း ရေးသားထားသည့် စာအုပ်များမှာ အရှေ့အတိုက် များပြားသလောက် စာအုပ်များမှာလည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တစ်အုပ်လျှင် စာမျက်နှာ ၃၀၀-မှ ၉၀၀-ကျော် ၁၀၀၀-ကျော်အထိ ရှိနေကြပါသည်။

တို့ပြင် တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်မည် ဆိုပါက အချို့ စာအုပ်များမှာ ဟစ်တလာ၏ ဘဝ အတ္ထုပ္ပတ္တိတစ်ခုလုံးကို ရေးသားထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ သူ့နှိုင်းပတ်သက်သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို တစ်စေ့ တစ်စောင်း ဝေဖန်လေ့လာပြထားခြင်း ဖြစ်၍ ဟစ်တလာ၏ ဘဝကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။

တစ်ဖန် ဟစ်တလာ အကြောင်း သိကောင်းစရာ သူ့ဘဝ သို့ အကြောင်း အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားသော စာအုပ်ကြီးများကို တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်မည် ဆိုပါလျှင်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ပင် စာမျက်နှာ ၉၀၀-ကျော် ၁၀၀၀-ကျော် ရှိနေသဖြင့် လက်ရှိ

အင်္ဂလိပ်စာ နှစ်စဉ်အား ဆီးရေး
၅၆
စာ နှစ်ခြင်းချမ်းရေးဆို.....

မြန်မာ စာပတ်ပရိသတ် အစနေ့ ဖျင်းရဲ ပြီးနေ့ ဖွယ်ရာ ရှိနေပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် စာရေးသူ၏အမှာ

ဆိုပြန် အချို့သော စာအုပ်ကြီးများမှာ ဟစ်တလာ အကြောင်း အသေးစိတ် ပြည့်စုံစွာ မပါရှိသော်လည်း ဟစ်တလာနှင့် ပတ်သက်၍ ဒုတိယ အတ္တမစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားရပုံကို သီးသပ် ဖော်ပြ ထားရာ၌ စာရေးသူလက်မခံနိုင်သော အချက်များ ထွေရှိသဖြင့်လည်း တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း မပြုလိုခဲ့ပါ။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် ရရှိနိုင်သမျှ ဟစ်တလာအကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ်များကို လက်လှမ်းမီရာ စုံစောင်းပတ်ရှု၍ သူ့ဘဝ သို့မဟုတ် အဖျက်တို့ကို စာရေးသူ၏အားအော်ဖြင့် ပြန်လည် ပြုစုရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအစီရင်ခံလိုသည့်အချက်မှာ စာရေးသူ၏ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

ဤရည်ရွယ်ချက်မှာ အတိုချုပ်အားဖြင့် လူသားတို့ အနှစ်နှစ် အလယ် ကြီးပမ်းတည်ဆောက်လာ ခဲ့ကြသော ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ အရပ်ရပ်တို့နှင့်တကွ ထို့ထက်ပို၍ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော လူ့အသက် ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဆုံးရှုံးပျက်ပြုန်း စေခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီး များကိုတားဆီး၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဆန္ဒပြုလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

ဟစ်တလာသည် ၁၉၃၉-၄၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ အဓိအဇာတ်ကောင် စစ်တပ်မှူး နံပါတ်တစ် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ဘဝ သို့မဟုတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းခြင်းရာကို ဖော်ပြ ထားသော ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှု လေ့လာ ရခြင်းဖြင့် နေ့စဉ်ထပ် စစ်ပွဲသစ်ကြီး တစ်ခုကို တားဆီးလိုသော စိတ်ဓာတ်နှင့် အတ္တ ငြိမ်းချမ်းရေးကို မြတ်နိုးသော စိတ်ထားများ ဆနည်းနှစ်ီအများ စာပတ်သူ၏ ရင်တွင်း၌ ကိန်းအောင်း ဝင်ရောက် လာသည် ဟု ဆိုခြင်းမှာ စာရေးသူအဖို့ ဤစာအုပ်ကို ကြီးကြီးစားစား ရေးသား ပြုစုရကျိုး နပ်ပြီဟု ရိုးသားစွာ ယုံကြည်ပါသည်။

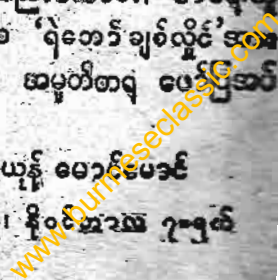
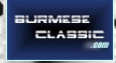
ဒုတိယ အကြိမ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသော ဤ 'ဟစ်တလာ' အတ္ထုပ္ပတ္တိကြီးတွင် ပထမ အကြိမ် ပုံနှိပ်ခဲ့စဉ်က စာစီ စာပြင်ရာ၌ ချွတ်ချော်ခဲ့သော အမှားအယွင်းများကို ဂရုတစိုက် ထပ်မံ သုတ်ဆင် ပြင်ဆင်ထားပါသည်။

ထို့ပြင် 'ဟစ်တလာ၏အမိန့်အရ ဝင်ဆူကြီး နှစ် ဖြစ်စားအတော် (စေ့က-ဆင်ပဆင်) တို့အား ပြိတ်သျှအစိုးရနှင့် စေ့ စပ်ရေးပြုလုပ်ရန် အတွက် ဂျာမန်တို့က ပြန်ပေးဆွဲရန် ကြိုးစားခဲ့ပုံ'၊ 'ချက်အမျိုးသား မျိုးချစ်များ၏ လက်ချက်ဖြင့် ဂျာမန် ဂက်စတာပို စုံထောက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟေးဒရစ် စီးလာသော ထားမှူး ဗုံးပေါက်ကဲ့သို့ ဟေးဒရစ် အသက်ဆုံးရှုံးရပုံ'၊ 'ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီး မာရှယ်စတာလင်နှင့် အမေရိကန် သမ္မတကြီး ရုစဘဲ တို့ကို သတ်ဖြတ်ရန် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဂျာမန်သူလျှို့ဝှက်ထောက်များ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပုံ'၊ 'ဟစ်တလာကို သူ့အလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးများထံ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့ပုံများ' နှင့် 'ဟစ်တလာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေခဲ့သည်မှာ အထောက်အထား ခိုင်လုံလှပုံ' များကို ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေ ထပ်မံ ဖြည့်စွက်ဖော်ပြထားပါသည်။ ရှားရှားပါးပါး ထပ်မံ ရွာဖွေထားသော ဓာတ်ပုံအချို့တို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက် ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့စဉ်ကလည်း ကောင်း၊ ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်အခင်း၊ စာရေးသူ အား အဖက်ဖက်မှ အကူအညီ ပေးခဲ့သော 'ရဲဘော်ချစ်လှိုင်' ဇနီး အထူး ကျေးဇူးတင် ရှိကြောင်းကိုလည်း အမှတ်စာရ ဖော်ပြအပ် ပါသည်။

ဆင်းယုန်-မောင်မောင်

ဆင်းယုန် မောင်မောင်

အခန်း တစ်

ပါတီခေါင်းဆောင် ဟစ်တလာ

(၁၈၈၉-၁၉၃၃)

ဤစာအုပ်ရေးသားရာတွင် အကြီးအကားပြုခဲ့သော
စာအုပ်စာတမ်းများ

The Rise And Fall Of The Third Reich: By Willam L. Shirer.

Hitler By Alan Bullock.

The Last Days of Hitler: By H. R. Trevor Roper.

The Second World War. By Winston S. Churchill.

The Second World War. By G. Deborin.

History Of The Second World War. By H. C. O'neil.

နှစ်ငါးဆယ် ကမ္ဘာရေးရာ

(စာပေဗိမာန်))

အဖေမပေပါသူ တစ်ယောက်၏ သား

အနုညာတ-အညတရ ပန်းချီဆရာ

ဘိယာဆိုင်မှ နိုင်ငံရေးတရားပွဲ

ဒီးရောင်လဲလဲနှင့် ရှိကံသံသယ

နာဇီပါတီမွေးဖွားလာခြင်း

မှသာဝါဒ အတိဓမ္မာ

နိုင်ငံရေး လူပေါ်လူစော်လှုပ်နည်း

အောင်ပွဲမဆင်ဘဲ ထောင်ထဲဝင်ခဲ့ရခြင်း

နက်တစ်ခု၏ ခေါင်းနှင့် ပန်း

ငါးကြင်းဆီနှင့် ငါးကြင်းကြော်သူ

၃
၉
၂၄
၂၈
၄၀
၆၀
၇၆
၉၇
၁၀၀
၁၂၀

အခန်း နှစ်

ဝန်ကြီးချုပ် ဟစ်တလာ

(၁၉၃၃-၃၉)

ဒီပိုကရေစီ နာရေးကြော်ငြာ

တော်လှန်ရေး အလိုမရှိ

ခေါင်းထောင်လာသော နာဇီဖုတ်ကောင်ကြီး

ဘယ်တော့လဲ၊ ဘယ်လိုလဲ

ဟစ်တလာ သို့မဟုတ် လူထဲကလူ

အောင်မြင်သောနေ့တစ်နေ့

ချောက်၍ ခေါက်၍ သိမ်းပိုက်ခြင်း

စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး

ဗျားကို သက်သတ်လွတ်စားရန် မေတ္တာရပ်ခံသူ

အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်၊ မိအေးနှစ်ခါနာဖြစ်ခဲ့ရပုံ

၁၄၅
၁၆၅
၁၇၅
၁၈၉
၂၀၂
၂၂၂
၂၃၇
၂၄၆
၂၆၅
၂၈၂

မစ္စတာရုစန္ဒီ ခင်ဗျား
ပို့ဆက်ပေးရန် အကြောင်း

၂၀၀၉
၃၀၀

အခန်း သုံး

စစ်အာဏာရှင် ဟစ်တလာ

(၁၉၃၃-၅၅)

ဟစ်တလာနှင့် တောလင်	၃၃၈
သွေးချောင်းစီးခဲ့သော နေ့ရက်များ	၃၄၀
ဝဲရစ်မြို့စောင့် ကျဆုံးခြင်း	၃၅၆
နယ်ချဲ့စစ်မှ ဖြည့်သူ့စစ်ဆို့	၃၆၃
ပုလဲဆိုင်တန်းကို ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်း	၃၇၀
မူဆိုလီနီ၏ တာဝန်ထမ်းခန်း	၃၈၅
ဂူတဲနှင့် တေ့အင်ကို သတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း	၃၉၃
ဟစ်တလာကို လှုပ်ကြဲခဲ့ကြစဉ်က	၅၀၀
အာဏာရှင် အင်ယောက်၏ နောက်ဆုံး နေ့ရက်များ	၅၂၃
ပုံးကျင်းထဲမှ အာဏာရှင်	၅၃၂
ဟစ်တလာ သေ-မေ့	၅၅၇

နောက်ဆက်တွဲ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်းကြီး ၆၅၃

၁၉၃၃ ခုနှစ်က ချူရင်ဘတ်မြို့ လူထုအင်အား ပြပွဲတွင် အလေးပြုနေသော ဟစ်တလာ။

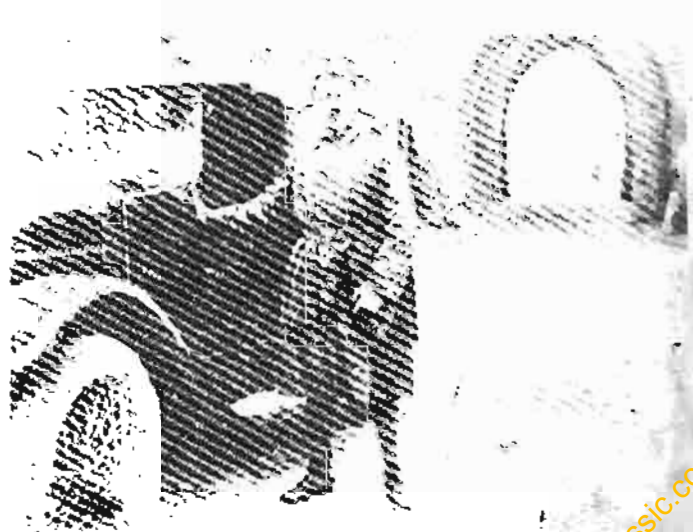
ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဟစ်တလာ၏ နာဇီအလေးပြုဟန်

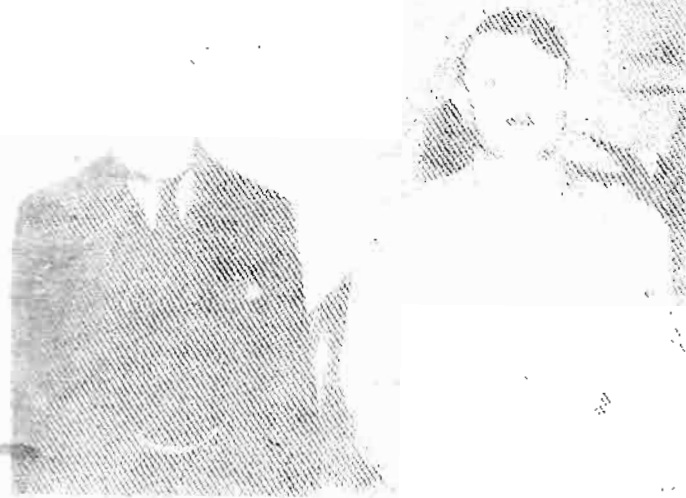
ထိပ်ဆုံးတန်းမှ အလယ်တွင် ရုပ်နေသော စတုတ္ထတန်းကျောင်းသားကလေး ဟစ်တလာ

ဂက်စတာပိုဗိုလ်ချုပ် ဟင်းမလားနှင့် အာဏာရှင်ဟစ်တလာ

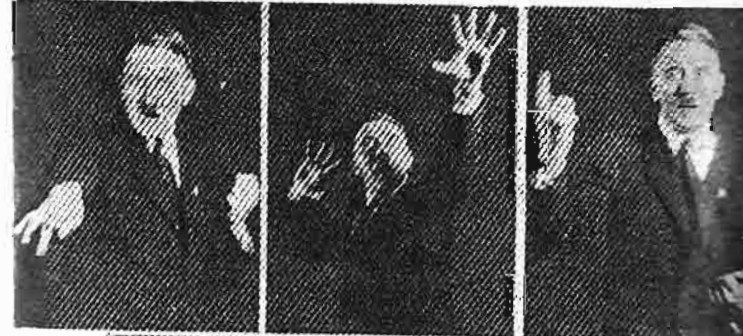

၁၉၂၄ ခုနှစ်အကုန်တွင် ထောင်မှလွတ်လာသော ဟစ်တလာအား ထောင်ဘူးဝတွင်....

မြူနစ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုအပြီး ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန် ချိန်တာလိန်နှင့် နာဇီခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ

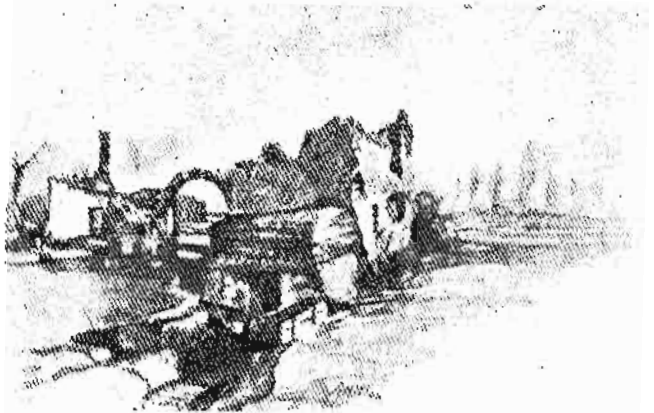
BURMESE CLASSIC .COM

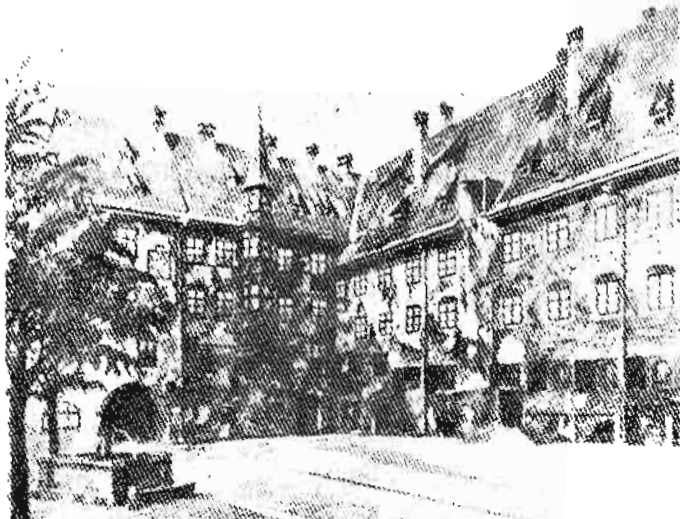
စကားပြောကောင်းသလောက် အမှုအရာအိုက်တင် ကောင်းလှသော ဟစ်တလာ

ဟစ်တလာ အာဏာရလာသည့် ၁၉၃၃ ခု ဇန်နဝါရီ ၃၁ ရက်နေ့က ဂိုးဘဲလ်၊ ရူမ်း၊ ဂိုးအားရင်း၊ ဟင်းမလား၊ ဟက်စ်ထို့နှင့်အတူ

ပန်းချီဆရာ ဟစ်တလာ၏လက်ရာ ပန်းချီကားနှစ်ချပ်

ပန်းချီပြပွဲတစ်ခုကိုစစ်ဆေးကြည့်ရှုနေသော ဟစ်တလာ

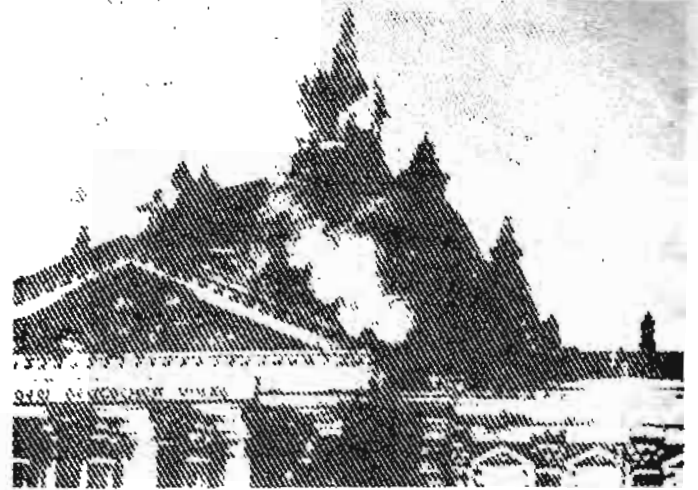
BURMESE CLASSIC

စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုကို ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲနေသော ဟစ်တလာနှင့် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ

အိတလီ အာဏာရှင် မူဆိုလီနီနှင့် ဂျပန် အာဏာရှင် ဟိတလာတို့
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ

၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်လွတ်တော်ကြီး
လျှိုင်ဂျက် ဆန်းကျယ်စွာ မီးလောင်ခဲ့စဉ်က ...

BURMESE
CLASSIC

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုက်ဘဲလ်နှင့်ဖာတင်စောမန်းတို့အား
ဟိတလာနှင့်အတူတွေ့မြင်ရပုံ

ဝင်ဆာမြို့စားကြီးနှင့် ဇနီးမပွက်ဆင်ပဆင်တို့အား
ဟစ်တလာက လက်ခံကြိုဆိုနေပုံ

BURMESE
CLASSIC
.COM

စောဝင်းဘိတိုနှင့်ထူးထူးခြားခြားရိုက်ကူးသားသောဟစ်တလာ၏အိမ်

၁၉၄၄ ခု ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့က ဟစ်တလာအား လုပ်ကြံရန် ရည်ရွယ်သည့်ဗုံးပေါက်ကွဲပြီးနောက် မူဆိုလိနီနှင့် ဟစ်တလာတို့ကိုတွေ့မြင်ရပုံ

ဟစ်တလာလူငယ်တပ်ဖွဲ့အားစစ်ဆေးနေသော အာဏာရှင်ကြီးဟစ်တလာ....

အာဏာရှင် ဟစ်တလာအား နာဇီဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့်တွေ့ခဲ့ရပုံ

၁၉၄၄ ခု ဇူလိုင် ၂၀ ရက်နေ့က လုပ်ကြံမှုမှ လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြသော ရိုးအားရင်းနှင့်ဟစ်တလာ

၁၉၄၅ ခုနှစ်က နာဇီအကျဉ်းစခန်းမှ လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြသော ငချေးတပ်သားများ

ဟစ်တလာနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ တိတ်တိတ်ပုန်းညှားလာခဲ့သော အိဗာဘရွန်း

စစ်ပြီးကာလ ချူရင်ဘတ်စစ်ခုံရုံးတွင် တွေ့မြင်ကြရသော နာဇီခေါင်းဆောင်ကြီးများ

၁၉၄၅ ခု ဧပြီလ ၂၀ ရက် နောက်ဆုံးမွေးနေ့တွင်
ဟင်တလာ လူငယ်အဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်

အခန်းတစ်

ပျိုတီခေါင်းဆောင် ဟင်တလာ

(၁၈၈၉-၁၉၃၃)

ဟင်တလာ မသေမီ ၁၀ ရက်အလိုတွင် နောက်ဆုံးရိုက်ကူးခဲ့သောဓာတ်ပုံ

အမေမပေါ်သူ တစ်ယောက်၏ သား

BURMESE CLASSIC

ညနေစောင်း၍ မှောင်စပျိုးလာပြီ ဖြစ်၏။

လမ်းမီးတိုင်များမှ မီးများလာနေပြီဖြစ်သော်လည်း နေရောင်
ထိုးလုံး မပျေခက်ဘေးသဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ မြူခိုးများ ဧဝံ ဆိုင်း
နေသဖြင့် တစ်ကြောင်း မီးလုံးများမှာ နာတာရှည် လူမမာ တစ်
ယောက်၏ မျက်လုံးများကဲ့သို့ အားနည်း ဖျော့တော့လျက် ရှိနေ
ကြသည်။

သြစထရီးယားပြည်နှင့် ဘာဗေးရီးယားပြည် နယ်စပ်ရှိ အင်း
မြစ်ပေါ်မှ ဘာရော့နောမြို့ကလေးမှာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် မှောင်ရိပ်
အင်းစ ပြုလာပြီ ဖြစ်သည်။

၁၈၈၉-ခု၊ ဧပြီလ ၂၀-ရက်နေ့။

ညနေ ၆-နာရီ မိနစ်-၃၀။

ဤနေ့ဤရက်ဤအချိန်၊ ဤမြို့ကလေး၏ တစ်ခုသော အိမ်
တစ်အိမ်၌ အိမ်သားများသည် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့
သည် ဤအိမ်ကလေး၏ တစ်ခုသော အခန်းကလေးထဲသို့ ဝင်ချည်
ထွက်ချည်နှင့် အလုပ်များနေကြသည်။

တစ်ခဏမျှအကြာတွင်အဆိုပါအခန်းကလေးထဲမှ “အစ်အစ်”
ဆိုသော မွေးကင်းစ ကလေးငယ် တစ်ယောက်၏ ဓွေးဝါးဝါး

အဆက်မပြတ် အော်ချလိုက်သံနှင့်အတူ “ယောက်ျားကလေးဟဲ့၊ ယောက်ျားကလေး” ဟူသော အသံများကိုပါ ဆက်ထိုက် ကြား လိုက်ရသည်။

ခပ်စောစောက စိုးရိမ် ကြောင့်ကြမှု များကြောင့် မျက်နှာ မော့မော့ ဖြစ်နေကြသော အိမ်သားများမှာ ယခုမှ ချက်ပြင်း ချကာ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်၍ အမှတ်မထင် ပြောလာနိုင်ကြသည်။

ဤသို့လျှင်ဟစ်တလာမှာ သူ့သူငါငါမထင်ရှားသည့် အာမန် လူသား တစ်ယောက်အဖြစ် လူ့လောကသို့ ဧရာဂရိလာခဲ့သည်။

သို့သော် ဆူ့ကိုဖွားမြင်သည့်အချိန်ကထစ်ဧရာနေရာမြို့ကလေး မှာ အမှောင်ရိပ်သမ်း၍ တစ်စတစ်စ အမှောင်ထု လွှမ်းလားခဲ့သလို နောင်နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ခန့် ကြာသောအခါ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး အမှောင်ရိပ်သမ်း၍ ဥရောပ တစ်တိုက်လုံးမှာ အမှောင်ထု လွှမ်းခဲ့ ရသည်။ အမိဝမ်းတွင်းမှ ကျွတ်စ ကလေးငယ်တို့၏ သဘာဝ အလျောက် “အုတ်...အုတ်” ဟူသော အော်ဟစ်သံသည် ထိုစဉ်က အမှတ်မထင် သာမန်ပျံပင် ဖြစ်သော်လည်း နောင်နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ခန့် ကြာသောအခါ သူ့ပါးစပ်မှ တစ်ခန်း ဟောက်လိုက် လျှင် သူ့ခြေဖဝါးအောက်သို့ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ရောက်ခဲ့ ရသည်။ သူ့ပါးစပ်မှ တစ်ချက် ငေါက်လိုက်ရုံမျှဖြင့် လူပေါင်း အသိန်းအသန်း အသက်ပျောက်ခဲ့ရသည်။

သို့သော် ယခုအချိန်အတန်တွင်မူ သာမန် အကောက်အရာရှိ ကလေး၏ သားတစ်ယောက်အဖြစ် ဟစ်တလာ လူ့လောကထဲသို့ ရောက်လာသည်။ သူ့ကို မိဘ နှစ်ပါးနှင့် အိမ်သားများမှအပ အိမ်နားနီးချင်းများကပင် အမှတ်မထင် နေခဲ့ကြသည်။ ဘာရော နှောမြို့မှာ ခါတိုင်းကဲ့သို့ လူသွားလူလာ လှုပ်ရှားစည်ကားလျက် ပင် ရှိနေသည်။ ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးမှာလည်း အေးချမ်း သာယာစွာ ရှိနေသည်။ နောက်ဆုံး နောင်တစ်နေ့တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် လောင်စာကျွေး၍ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် မီးကြီးကို မွေးကာ တဟုန်း ဟုန်း တောက်လောင်သည့်တိုင်အောင် မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခြင်းခံရမည့်

ဥရောပတိုက်သည်မင်လျှင် ဟစ်တလာ မွေးဖွားလာသည့် ထိုအချိန် ထိအခါ ၁၈၈၉-ခုနှစ် ကာလတွင် ခါတိုင်းထက် ပို၍ တည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာ ရှိနေခဲ့သည်။

နောင်အခါ၌ ဟစ်တလာ၏ ခြေဖဝါး အောက်တွင် မှန်မှန် ညက်ညက် ကြေအောင် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံကြရမည့် ဩစထရီးယား၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားနှင့် ပိုလန် စသော တိုင်းငယ် ပြည်ငယ် ကလေးများမှာ ဟစ်တလာ မွေးဖွားသည့် ၁၈၈၉-ခုနှစ်က တိုင်း ပြည်အဖြစ်ဖြစ်ပင် မပေါ်ပေါက်သေး။ မဟာ အောက်တိုဘာ ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးသည် လည်းကောင်း၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ သည်လည်းကောင်း၊ ထိုအချိန် ထိုအခါက စိတ်ကူးထဲတွင်ပင် ချော်ကြသေးဘဲ ရုရှားပြည်ကြီးမှာ ဇာဘုရင်များ၏ အုပ်စိုးမှု အောက်တွင် “မြင့်မြတ်သော ရှေ့ပြည်ကြီး” အဖြစ် ရှိနေခဲ့ပင် ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံးကမ္ဘာ့ဆိုရှယ်လစ် တိုင်းပြည်ကြီးကိုတည်ထောင်မည့် ထိခိုက်မှုမှာ ဟစ်တလာ မွေးဖွားလာသည့် ၁၈၈၉-ခု နှစ်မှစ၍ အချိန်တွင် အသက် ၁၉-နှစ်မျှ ရှိသေး၍ ဇာဘုရင်၏ ပုလိပ်များ ထို ဒုက္ခပေးနေသော ကျောင်းသား တစ်ယောက်မျှသာ ရှိသေး သည်။ စတာလင်မှာ ထိုအချိန်က ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် တစ်ဖလစ် မြို့ကလေးမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးလှသော ဖိနပ်ချုပ်သမား၏ သား တစ်ယောက် ဘဝတွင်ပင် မထင်မရှား ရှိနေသေးသည်။ နောင် သော အခါ၌ ဟစ်တလာ၏ ညာလက်ရုံး ဖြစ်လာမည့် အိတလီ ဇက်စစ်ဆာဏာရှင် မူဆိုလီနီမှာ ထိုအချိန် ထိုအခါက ရိုမဂ္ဂနာမြို့မှ အညတရ ပန်းဘဲဆရာ တစ်ယောက်၏ ခြောက်နှစ်အရွယ် သား ကလေး အဖြစ်သာ ရှိသေးသည်။

ဟစ်တလာ၏ နှစ်ဖက်သောမိဘများမှာ ဩစထရီးယားပြည် ဝီယင်နာမြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက်၊ မိုင်ငါးဆယ်မျှ ဝေးကွာသော ဝါးဗီယာတဲလ် မြို့ကလေးမှ အဆက်အနွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ မိသားစုမှာမည်မှာ မူလက ဟိုက်ဂလ် (Hiedler) ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ နောင်နှစ်ပေါင်း အတန်ငယ်ကြာမှပင်

www.burmeseclassic.com

ဟစ်တလာ(Hitler)ဟူ၍ ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏အတိုးဖြစ်သူ ဂျိုဟန်းဂျော့ ဟိုက်ဒလာမှစ၍ မည်သည့်အခါမှ ဟစ်နေရာတွင် အတည်တကျနေသည်ဟူ၍ မရှိ၊ ကျပန်းတုန်သည်တစ်ယောက်အဖြစ် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ထိုသို့ ခြေသလုံးအိမ်တိုင် လှည့်လည်သွားလာ၍ ရောက်ရာ အရပ်တွင် ဖြစ်သလို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေခဲ့ရာ ၁၈၄၂-ခုနှစ် မေလတွင် စတရိုးအမည်ရှိ ရွာကလေးကပ်ရွာမှ မာရီယာအန်နာ ဆိုသူ လယ်သူမလေး တစ်ယောက်နှင့် အကြောင်းပါခဲ့သည်။

မာရီယာအန်နာမှာ ဂျော့ဟိုက်ဒလာနှင့်အကြောင်းပါသည်အချိန်တွင် သူမသည် အပျိုမဟုတ်ပေ။ ထိုအချိန်မတိုင်မီ လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်ခန့်က သူမသည် လင်ကောင်မပေါ်ဘဲ ကလေးတစ်ယောက်တိတ်တိတ်ပုန်းရခဲ့ဖူး၏။ ထိုကလေး၏အမည်မှာ အလွှဲကြစ်ဖြစ်၍ ရပ်ရွာထုံးစံအရ ဂျော့ဟိုက်ဒလာသည် မာရီယာအန်နာနှင့် လက်ထပ်ပြီးနောက် အဆိုပါ "ဒူးမနာသားလေး" အလွှဲကြစ်ကို မိမိ၏ အမွေစားအမွေခံ သားအဖြစ် တရားဝင်ပြုခဲ့ရ၏။ အဆိုပါဖခင်မပေါ်ဘဲ တိတ်တိတ်ပုန်း မွေးလာခဲ့သော အလွှဲကြစ်ကား နောင်အခါ၌ အဖ ဂျာမနီနိုင်ငံတော်၏ အဓိပတိ၊ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ ဖခင်ပေတည်း။

အလွှဲကြစ်သည် ဂျော့ဟိုက်ဒလာ၏ တရားဝင် သားပင်ဖြစ်သော်လည်း သူသည် ဂျော့ဟိုက်ဒလာ၏ ညီ၊ နိပိုမတ်ဟိုက်ဒလာ၏ နေအိမ်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသည်။ ဤအတောအတွင်း ၁၈၇၇-ခုနှစ်တွင် ဂျော့ဟိုက်ဒလာသည် သူ၏တရားဝင်သား အလွှဲကြစ်ကို အလွှဲကြစ်ဟစ်တလာဟု စတင် ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ရာမှ နောင်အခါတွင် ဟိုက်ဒလာ အဆက်အနွယ်များသည် ဟစ်တလာဟူ၍ အမည်တွင်လာခဲ့ကြသည်။

အလွှဲကြစ် ဟစ်တလာသည် အသက် ၁၃-နှစ်အရွယ်တွင် သူ့ဦးလေး၏နေအိမ်မှ ထွက်လာခဲ့၍ ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖိနပ်ချုပ်သမား

တစ်ယောက်ထံ ဖိနပ်ချုပ်ပညာ သင်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် နိမ့်အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မလုပ်တော့ဘဲ အသက် ၁၀-နှစ်အရွယ်တွင် အစောက်ရွာန၌ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၈၅၅-ခုနှစ်မှ ၁၈၆၅-ခုနှစ်အထိ တရော့နောမြို့ကလေးနှင့် တကွ ဩစထရီးယားပြည် အထက်ပိုင်းဒေသမှ အခြားမြို့ကလေးများတွင် အစိုးရတာဝန်ဖြင့် လှည့်လည် ပြောင်းရွှေ့ လုပ်ဆိုင်ရင်း တဖြည်းဖြည်း ရာထူးတက်ကာ အကောက်အရာရှိကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။

အလွှဲကြစ်ဟစ်တလာသည် ၁၈၆၄-ခုနှစ်တွင်အန်နာဂလပ်စ်ဆိုသူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ အန်နာဂလပ်စ်မှာလည်း အခြား အကောက်အရာရှိ တစ်ယောက်၏ မွေးစားသမီးဖြစ်သည်။ သို့သော် သူတို့အိမ်ထောင်သည် အဘက်ဘက်မှ အဆင်မပြေဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းပြတ်စဲ ဖြစ်ကြသည်။ အန်နာဂလပ်စ်မှာ အလွှဲကြစ်ထက် အသက်ကြီးသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ရေးအဆင်မပြေသဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲသည်က တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် စိတ်ထောင်းကိုယ်ကြေ ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံး ၁၈၈၃-ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကောင်းထောက်မသည် ဟု ဆိုရမည်လားမသိ၊ သူတို့တွင် သားသမီးတစ်ယောက်မှ ထွန်းကားခြင်း မရှိခဲ့။

အလွှဲကြစ်သည် ပထမဗဟူးကြီးကွယ်လွန်ပြီးနောက် တစ်လခန့်အကြာတွင် ဖရန်ဇစွကာမက်ဇလ်ဘာဂျာဆိုသူ ဟိုတယ်အစေခံမသေးတစ်ယောက်နှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြန်သည်။ ဖရန်ဇစွကာမှာလည်း အလွှဲကြစ်နှင့် မရမိက ဖခင်မပေါ်ဘဲ ကလေးတစ်ယောက် မွေးခဲ့ရုံမျှမက အလွှဲကြစ်နှင့်ညားပြီးသုံးလမျှအကြာတွင် သမီးကလေးတစ်ယောက် မွေးခဲ့ပြန်သည်။

အလွှဲကြစ်၏ အိမ်ထောင်ရေး ဇာတနသည် ထိုမျှညံ့ခံခြင်းအားမရသေး၊ သူ့ဇနီး ဖရန်ဇစွကာမှာ သမီးကလေးမွေးပြီး တစ်နှစ်မျှမကြာမီ အဆုတ်ရောဂါဖြင့် ဆုံးသွားခဲ့ပြန်သည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ အလွှာကြမ်းသည် နောက်အိမ်ထောင်မပြု
ဘေးဘဲ ခြောက်လခန့် နေကြည့်သေးသည်။ သို့သော် “ပိုးဖလံမျိုး
မီးကိုတိုး” ဆိုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ “သောက်လေ သောက်လေ
တော်မပြေ” ဆိုသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်အခါခါ ပျက်
တတ်သူများသည် အိမ်ထောင်အခါခါပြုရန် ဝန်မလေးကြသည့်
အတိုင်း ဒုတိယဇနီးဆုံးပြီး ၆-လခန့်အကြာ တတိယအိမ်ထောင်
ဖက်ကို တွေ့ပြန်သည်။

သူ၏ တတိယအိမ်ထောင်ဖက်မှာ ကလာရာပေါလီင်လီ ဆိုသူ
ဖြစ်သည်။ သူမသည် အလွှာကြမ်းနှင့် လက်ထပ်ချိန်တွင် အသက်
၂၃-နှစ်မျှ ရှိပြီဖြစ်၍ အလွှာကြမ်းထက် အသက် ထက်ဝက်ကျော်မျှ
ငယ်သူဖြစ်သည်။ သူမသည် အလွှာကြမ်းနှင့် ဆွေမျိုးနီးစပ်တော်ရုံမျှ
မက သူ၏ပထမ မယားကြီးရှိစဉ်တ ခေတ္တခဏမျှပင် အတူတကွ
လာရောက်နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။

အလွှာကြမ်းနှင့်တလာရာတို့သည် ၁၈၈၅-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ
၇-ရက်နေ့တွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနှစ် မေလ ၁၇-ရက်နေ့
တွင် ပထမဆုံး ဂတ်စ်တပ်ဆိုသူ သားယောက်ျားကလေး ဖွားမြင်
သည်။ ထိုနောက်တစ်ဖန် အိုင်ဒါဆိုသူတစ်ယောက် မွေးပြန်သည်။
သို့သော် နှစ်ယောက်စလုံး အဖတ်မတတ်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုတစ်ဖန်
၁၈၈၉-ခု ပြီလ ၂၀-ရက် နေ့တွင် သားယောက်ျားကလေး
ဟစ်တလာကို မွေးခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် ဟစ်တလာသည် အလွှာကြမ်း၏တတိယဇနီးမှ မွေး
လာသော တတိယမြောက် သားတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သို့သော် အလွှာကြမ်းဟစ်တလာသည် မိမိ၏ဖခင်အရင်း မည်
သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကို မသိသလို အဒေါ်ဖခင်ဟစ်တလာအပိုင်ဆိုင်လည်း
မိမိ၏ အဘိုးအရင်းသည် မည်သူမည်ဝါဆိုသည်ကို မသိခဲ့ရ။ သူတို့
နှစ်ယောက်သာလျှင်မဟုတ်၊ ဤပြုသနာကို ဟစ်တလာအမျိုးအနွယ်
များလည်းမသိ၊ အခြား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှမသိ၊ တမ္ဘာ
ကလည်း ယဇန့်အထိ မသိ။

အနည်? တ အညတရ ပန်းချီဆရာ

အလွှာကြမ်းသည်အဒေါ်ဖခင်ဟစ်တလာအပြင်နောက်ထပ် အက်
နှင့်ပေါ်လာဟူ၍ သားတစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက် ထပ်မံ
ပေးသည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ညီ အက်ဒွပ်မှာ ၆ နှစ်သုခ
အရွယ်တွင် သေဆုံးခဲ့ပြန်ရာ ဟစ်တလာမှာ တစ်မိဝမ်းတွင်း တအူ
ဆင်း ဟူ၍ ပေါ်လာ အမည်ရှိ ညီမငယ် တစ်ယောက်သာ
အသက် ထင်ရှား ရှိသည်။

ဟစ်တလာကိုမွေးဖွားသည့် အချိန်တွင် သူ့ဖခင် အလွှာကြမ်း
မှာ အသက် ၀ါးဆယ်ကျော်မျှပင် ရှိပြီဖြစ်၍ သူ့မိခင် ကလာရာမှာ
အသက် သုံးဆယ်ပင် မပြည့်သေးချေ။

အလွှာကြမ်းသည် အကျွန်ုပ် အပြောအဆို ကြမ်းတမ်းသည်။
အမြဲတမ်း စိတ်တို၍ တစ်စုံတစ်ခုကို အလိုမကျ ဖြစ်နေပုံရသည်။
မူန်သည်။ သူ့ဘဝ ခရီးလမ်းမှာ ဖြောင့်ဖြောင့် တန်းတန်း
မရှိခဲ့၊ သာသနယာယာ မရှိခဲ့။ အထူးသဖြင့် သူ့အိမ်ထောင်ရေး
မှာ ရှုပ်ထွေးပေလိမ့် မသတိစရာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ပထမမယားကြီးမှာ သူ့ထက် အသက် ၁၄ နှစ်ကြီး၍ ဖခင်
နောက်ဆုံး တတိယ မယားမှာ သူ့ထက် ၂၃ နှစ်မျှပင် ငယ်နေ
သည်။ ဒုတိယ မယားမှာ သူ့နှင့် တစ်နှစ်ခန့်သာ ပေါင်းလိုက်မပြီး

သေကွဲ ကွဲခဲ့ရသည်။ မယား ၃ ယောက်မှ သားသမီး ၇ ယောက် မွေးခဲ့ရာတွင် တစ်ယောက်မှာ သူ့နို့ မညားမီက လင်စောင့်ပေါ်ဘဲ မွေးခဲ့သော ဒူးမနာသားဖြစ်၍ အခြား ၂ ယောက်မှာ ထည်း သူ့နို့ ညားပြီး လ အနည်းငယ်အတွင်း မွေးခဲ့သော သားများ ဖြစ်နေပြန်သည်။ ယခု နောက်ဆုံး တတိယ ဇနီးမှ သားသမီး ၅ ယောက် ထွန်းစားခဲ့ရာ နှစ်ယောက်သာ အဖတ်တင်၍ ဆုံးယောက်မှာ ဆုံးခဲ့ရသည်။ ဤသို့လျှင် ကိစ္စမြားမြေစပ် လူတို့ ဆောင်၏ အိမ်ထောင်ရေး ဒုက္ခသုက္ခများသည် သူ့ခန္ဓာကိုယ်တွင်း သို့ ဆူးကြီးများပမာ တစ်ချောင်းပြီးတစ်ချောင်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု စူးဝင်လာခဲ့သည်။

ဤဆူးကြီးများထက် ပို၍ ကြီးသော ဆူးကြီးတစ်ချောင်း ရှိသေးသည်။ ထိုဆူးကြီးမှာ သူ့ကိုယ်၌သာ သူ့အဖေအရင်း ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါဟူ၍ မသိရဘဲ တိတ်တိတ်ပုန်း မွေးလာခဲ့သော သားတစ်ယောက်အဖြစ် မွေးကတည်းက စူးဝင်လာခဲ့သော ဆူးကြီးပင် ဖြစ်သည်။ ဤဆူးကြီးများ၏ ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်သည်ပင် လျှင် အလွန်ကြီးမားစွာ လောကကြီးအား စိတ်နာစရာ အကွက်များ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အလွန်ကြီးသည် အသက် ၅၀ နှစ်၊ ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် အငြိမ်းစားဘဝအဖြစ် ပင်စင်ယူခဲ့သည်။ သူသည် အလုပ်မှ အနားယူခဲ့ပြီးနောက် ဩစထရီးယားပြည် အထက်ပိုင်း မြို့ကလေးများတွင် သင်္ဘောသင်္ဘော ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၈၉၉ ခုနှစ်တွင် လဇီဝ်မြို့အနီး လီယွန်ဒင်းရွာကလေးသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ထိုရွာကလေးမှာပင် သေတပန် သက်တဆုံး နေထိုင်သွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာမှာ ငယ်စဉ်ကသူ့ဖခင်ပြောင်းရွှေ့ရာသို့တစ်မြို့ပြီး တစ်မြို့ လိုက်ပါနေထိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် သူ့ဖခင်က သူ့ကို ပညာထူးချွန်စေလိုသောအန္တ ရှိသည့် အလျှောက် ရောက်ရာ အရပ်တွင် ကျောင်းသားပေးခဲ့ရာ မူလတန်းကျောင်းများတွင် ၅-နှစ်မျှ သင်ကြားခဲ့ပြီး ဟစ်တလာသည် အသက် ၁၁ နှစ်အရွယ် ၁၉၀၀

ပြည့်နှစ်တွင် လဇီဝ်မြို့မှ ရီးရဲလ်အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ဆက်လက် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

၁၉၀၃ ခု နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ဟစ်တလာ၏ဖခင် အလွန်ကြီး တစ်တလာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ မိခင် ကလာရာက ကွယ်လွန်သူ တစ်ယောက်ကြား၏ ပင်စင်လစာကို ဆက်လက်ထုတ်ယူကာ ဟစ်တလာနှင့် ပေါ်လာတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ကို ကျွေမေ့စောင်ရွှောက်လာခဲ့သည်။

ဖခင် သေဆုံးပြီး နောက်တနှစ် ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာသည် ရီးရဲလ် ကျောင်းတွင် ကျောင်းသင်ခန်းစာများကို ကောင်းစွာ မလိုက်နိုင်သဖြင့် ထိုကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ရပြီး စတီးယားကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ သင်ကြားခဲ့ရသည်။ ဤနှစ်အတွင်းမှာပင် ဟစ်တလာသည် မိခင်ဖြစ်သူ၏ အလိုကျ ရိုမန်ကက်သလစ်ဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူခဲ့သည်။ သူသည် အထက်ပါ စတီးယား ကျောင်းတွင် ဆက်လက် ပညာသင်ခဲ့ပြီး အသက် ၁၆ နှစ်တွင်မူ ကျောင်းထွက်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ငယ်စဉ်က ပန်းချီ အနုပညာကို ဝါသနာ ထုံခဲ့သည်။ သူ ကြီးပြင်းလာလျှင် ပန်းချီဆရာအဖြစ် အသက်မွေး ညီ ဟူ၍လည်း စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သည်။ သူ့ဖခင် မသေမီက ဤကိစ္စအတွက် သားအဖနှစ်ယောက် မကြာခဏ စကားများခဲ့ကြရသည်။ သူ့ဖခင်က ဟစ်တလာကို သူ့လို အစိုးရအမှုထမ်း တစ်ယောက် ဖြစ်စေချင်သည်။ ဟစ်တလာကလည်း အစိုးရ အမှုထမ်း ဘဝကို ဆုံးမလိုလား၊ မလုပ်ချင်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဟစ်တလာနှင့် သူ့ဖခင် အလွန်ကြီး တို့ မကြာခဏ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြပုံကို နောင်အခါ၌ သူ၏နာမည်ကျော် ကျမ်းပိုင်းကြီးပမ်းမှ (မိန်းကစီ) စာအုပ်ကြီးတွင် ဟစ်တလာက အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် အစိုးရအမှုထမ်း အလုပ်ကို မလုပ်လို၊ လုံးဝမလုပ်လို။ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်ဖြစ်သူက ဤအလုပ်ကို

သဘောကျ နှစ်ခြိုက်လာအောင် သူ့ဘဝ အတွေ့အကြုံ အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်ပြောင်း ပြောပြ၍ ကျွန်ုပ်အား သွေးဆောင်လေလေ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအလုပ်ကို စက်ဆုပ် လေလေဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ပန်းချီဆရာ တစ်ယောက်၊ အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်ရမည် ဟူ၍ တစ်ထစ်ချ မှတ်ယူစွဲမြဲထားသည်။ ဤအကြောင်းကို ကျွန်ုပ် ဖခင်သိရလျှင် သိရချင်း သူသည် ရုတ်တရက် စကားမပြော နိုင်ဘဲ ကြက်သေသေသွားသည်။ “ပန်းချီဆရာ၊ ဟုတ်လား၊ ဘယ်ဖြစ်မလဲကွ၊ ဒီအလုပ်မျိုးကို ငါအသက်ရှင်နေသရွေ့ မင်း ဘယ်တော့မှ မလုပ်ရဘူးသိလား” ဟူ၍ ကျွန်ုပ်အား အော်ဟစ်ကြိမ်းမောင်းပါသည်။ ဤကိစ္စတွင် ကျွန်ုပ်၏ဖခင် သည် “တယ်တော့မှ မလုပ်ရဘူး” ဟူသော စကားကို ဘယ်တော့မှ လက်မလွှတ်ပါ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်ကလည်း “ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်မယ်” ဟူသော အချက်ကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု စာဖျက်နာ)

မည့်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟစ်တလာသည် သူ့ဖခင်နှင့် စိတ်သဘော ချင်း မတိုက်ဆိုင်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ ပန်းချီဆရာလုပ်ချင်လှသော ဟစ်တလာ၏ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်ရသည် ထက် ဟစ်တလာမှာ ကျောင်းဆင်းခန်းစာများကို မလိုက်နိုင်ဘဲ အတန်းထဲတွင် ည့်ဖျင်းလှသောကြောင့် ဖခင်ဖြစ်သူက ဒေါ်ပူကာ မကြာခဏ သားအဖ စကားများ ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာသည် ကျောင်းမှတ်တမ်းများအရ အလွန်ညှိဖျင်းသော ကျောင်းသား အစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ရာ အချိန်တန်၍ ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ရသည်အထိ အခြား ကျောင်းသားများ ရရှိရစဉ်ဖြစ်သော ကျောင်းထွက် လက်မှတ်ကိုပင် မရရှိခဲ့ပေ။

၁၉၀၅-ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာ ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့သည်။

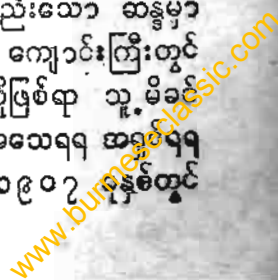
ဤအချိန်တွင် သူ့မိခင် ကလာရာမှာ အသက် ၄၆-နှစ်မျှ ဖြစ်သည်။ ကလာရာသည် ထိုနှစ်မှာပင် လီယုန်ခင်းရွာကလေးမှ အိမ်ထောင်ရေးကျောင်းသို့ ထိုနေ့နှင့် ကွယ်လွန်သူ ခင်ပွန်းသည်ထားခဲ့ သော ပင်စင်လစာငွေ ၁၄၀-ကို အမှီသဟဲပြု၍ လင်ငါ့မြို့ဟစ်တော့လ် ဝမ်းမှ အိမ်ခန်းကလေးတစ်ခုကို ၄၄-ရမ်း နေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမှ နောက် ၁၉၀၇-ခုနှစ်တွင် လင်ငါ့မြို့၏ ဆင်ခြေဖုံးဖြစ်သော အာဖာ ဟစ်တလာ သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြန်သည်။

ကလာရာသည် ဖတဆိုးကလေးဖြစ်သော ဟစ်တလာကို ချစ် သည်။ အလိုလိုက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ နဂိုကပင် ခေါင်းမာသော ဟစ်တလာသည် မိခင်၏ အလိုလိုက်မှုကြောင့် သူထင်ရာ စွပ်လုပ်လေ့ ရှိသည်။ သူ့မိခင်က သူ့ကို အလုပ်တစ်ခုခု အတည်တကျ လုပ်ကိုင် ထည့်သော်လည်း နားမထောင်ဘဲ “ငါ့ဟစ် တစ်နေ့နေ့တော့ ပန်းချီဆရာတစ်ယောက် မချဖြစ်ရမယ်” ဟူသော အစွဲအလမ်းဖြင့် နှိပ်စက်သရွေ့ ပုံဆွဲစာအုပ်များထဲတွင် မတောက်တခေါက် ပုံကြမ်း များ ရေးဆွဲနေခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။

၁၉၀၆-ခုနှစ်တွင် သူသည် ဗီယင်နာမြို့သို့ အလည်အပတ် လာရောက်သွားခဲ့သည်။ ဗီယင်နာမြို့မှာ အနုပညာ ထွန်းကားသော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်ရာ ထိုမြို့မှ လှပဆန်းကြယ်၍ လက်ရာမြောက်လှ သော အဆောက်အအုံများ၊ အနုပညာပြခန်းများနှင့် အော်ပရာ ထုတ်ဖော်ကြီးများသည် ပန်းချီရှု ရှုနေသော ဟစ်တလာကို အကြီး အကျယ် ဖမ်းစားတော့သည်။

ဗီယင်နာမြို့မှ ပြန်လာခဲ့ပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် ယခင် အထက် ပို၍ ပန်းချီဆရာဖြစ်ချင်စိတ်ပေါက်လာသည်။

ဤအချိန် ဤအခါတွင် သူ၏ တစ်ခုတည်းသော ဆန္ဒမှာ ဗီယင်နာမြို့သို့ပြန်သွားပြီး အနုပညာ သိပ္ပံ ကျောင်းကြီးတွင် အတန်းတက် ယောကျ်ား ဘဝသို့ ပြန်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့မိခင်၏ အတန်တန် ဆုံးမတားမြစ်သည့်ကြားမှ အသေရရ အရွတ်ရရ ပန်းချီဆရာဖြစ်ချင်လှသော ဟစ်တလာသည် ၁၉၀၇-ခုနှစ်တွင်

ထင်မိကလေးကို ကျောခိုင်း၍ ဗီယင်နာမြို့သို့ မျှော်လင့်ချက်ကြီး တစ်ခွဲသားဖြုတ်ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။

သို့သော် သူ၏မျှော်လင့်ချက်တောင်ကြီးမှာ ဗီယင်နာမြို့သို့ ရောက်ပြီး မကြာမီ ပြိုကွဲပျက်စီးခဲ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အနုပညာသိပ္ပံကျောင်းကြီးသို့ ကျောင်းဝင်ခွင့် လက်တွေ့ အစမ်း စာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာတွင် “အရည်အချင်း ညံ့သေးသည်၊ အစမ်းရေးဆွဲသော ပုံများမှာလည်း ကျေနပ်ဖွယ်ရာမရှိ” ဟူသော မှတ်ချက်ဖြင့် သူ၏ ကျောင်းဝင်ခွင့် လျှောက်လွှာကို ပယ်ချခြင်း ခံလိုက်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ခေါင်းမာလှသော ဟစ်တလာသည် သူ့အကြံကို လက်မလျှော့သေးဘဲ ဇွန်ဘဲကြီးစွာဖြင့် ထပ်မံ ကြိုးစားပြန်သည်။ သူ၏ဇွန်ဘဲ မည်မျှ ကြီးသနည်းဆိုသော် ထိုအချိန်အတန်းတွင် လူဦးရေမှာ သူ့မိခင်ကြီး ကပ်ဆာရောဂါဖြင့် အသံအသန်ဖြစ်နေ သည်ကိုပင် ပြန်မကြည့်နိုင်ဘဲ လျစ်လျူရှုထားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ဒီဇင်ဘာလ ၂၁-ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ ကပ်ဆာရောဂါဖြင့် မိခင် ကြီး ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်တော့မှ မလွဲသဘဲတဲ လူဦးရေသို့ မပြန် မဖြစ်၍ ပြန်ခဲ့ရသည်။ သို့တိုင်အောင် သူသည် ကြာကြာမနေ၊ မိခင်ကြီး၏ချာပနက်စွာအဝဝပြုံးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ၁၉၀၈-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ဗီယင်နာမြို့သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သူသည် ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖြစ်သလိုနေထိုင် စားသောက်ရင်း အနုပညာ သိပ္ပံကျောင်းကြီးတွင် အနုပညာကျောင်းသား တစ် ယောက်အဖြစ် နေခွင့်ရအောင် နောက်တစ်ပတ် ကျောင်းဝင်ခွင့် ခေါ်မည့်ရက်ကို လက်ချိုး၍ စောင့်နေခဲ့သည်။

ပထမတွင် သူ့အတွက် နေရေးထိုင်ရေးမှာ မချောင့်တည် သော်လည်း မကျပ်တည်းလှသေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့ မိခင်ကြီးမဆုံးမိက စုဆောင်းထားရစ်ခဲ့သော ငွေစာလေး အနည်း အကျဉ်း ကျန်ရှိနေသည့်ပြင် မိဘနှစ်ပါးစလုံး သေဆုံးသွားသဖြင့် မိဘမဲ့ သားတစ်ယောက်အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာမှ ထောက်ပံ့ကြေ ကလေးကလည်း မွန်မွန်ရနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤအတောအတွင်း လူဦးရေမှာ သူ၏ ငယ်သူငယ်ချင်း ဂိတ သမား ကူဘီဇက်ဆိုသူ ရောက်ရှိလာရာ သူတို့ နှစ် ယောက် သည် “အနောက်ဘက်ဘူတာရုံ” အနီးစတန်ပါဂပ်စီလမ်းမှ တိုက်ခန်း ကလေးတစ်ခုကို အတူငှားရမ်း၍ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့နေထိုင်ရာ အခန်းကလေးမှာ အောက်ဆုံးထပ်မဟုတ်ဘဲ တတိယထပ်တွင်ဖြစ် သည်။ အခန်းကလေးမှာ ကျဉ်းမြောင်းလှသဖြင့် ကူဘီဇက်၏ နေထိုင်ရာနှင့် ဟစ်တလာ၏ စားပွဲတစ်လုံးပင် အနီရောင်နီရောင် ကျပ်ကျပ် ထည်းတည်းထား၍ ဖြစ်သလိုနေခဲ့ကြရသည်။

ထိုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဟစ်တလာ၏ သူငယ်ချင်း ကူဘီဇက် သည် နေ့ရာသီ အားလပ်ရက်အဖြစ် လူဦးရေသို့ ပြန်သွား ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလလယ်လောက်တွင် အနုပညာ သိပ္ပံ ကျောင်း မှ ကျောင်းဝင်ခွင့် လျှောက်လွှာများ ခေါ်ယူပြန်ရာ ထိုနေ့ ရက်ကို လက်ချိုး၍ စောင့်နေခဲ့သော ဟစ်တလာသည် အထင် အမှားသေးသော လျှောက်လွှာကို ဆိုခဲ့ရာသို့ ချက်ချင်းထင်လိုက် သည်။

ဤအကြိမ်တွင်ကား အနုပညာသိပ္ပံကျောင်းတွင် အနုပညာ ကျောင်းသားတစ်ယောက်အဖြစ် သင်ကြားရန် အားခဲထားသော ဟစ်တလာ၏ မျှော်လင့်ချက် တောင်ကြီးမှာ တစ်ခါတည်း ပြိုလဲ ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခု တစ်ကြိမ်တွင် ကျောင်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ဟစ်တလာအား ကျောင်းဝင်ခွင့် စာမေးပွဲကိုပင် ဝင်ရောက် ဖြေဆိုခွင့်မပြုတော့ဘဲ သူ့လျှောက်လွှာ ကို တစ်ခါတည်း ပယ်ချလိုက်သောကြောင့်တည်း။

ဟစ်တလာသည် အနုပညာ သိပ္ပံကျောင်းတွင် ကျောင်း သင်ခွင့်မရသည့် အချိန်မှစ၍ နောင် ၅-နှစ်လုံးလုံး သူ့ဘဝကို အခြေခံ၍ ဖြစ်သလိုနေ ဖြစ်သလိုစား၍ မထင်မရှား နေခဲ့

ဤအချိန် ဤကာလတွင် ဗီယင်နာမြို့သည် ဟစ်တလာအား လောကဓာတ် မှန်တိုင်း၏ အောက်တွင် အလူးအလဲ ခံရသည်အထိ နှိပ်စက်ခဲ့သည်။

ဗီယင်နာမြို့မှာ ထိုစဉ်က လူဦးရေ ၂-သန်း နီးပါးမျှရှိ၍ ကူးသန်းဇောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း၏ ဗဟိုချက်မ မြို့တစ်မြို့ပင် ဖြစ်သည်။ အနုပညာ ပြတိုက်ကြီးများ၊ အော်ပရာ ဇာတ်ရုံကြီးများ၊ ပျော်ပွဲစားရုံကြီးများ၊ အပန်းဖြေ နားနေရာ ငိမ်ခံဌာနများ စသည်ဖြင့် လောကစည်းစိမ်ခံစားစရာ နေရာများ ပေါများလှသည်။ သို့သော် ထိုနေရာထိုဌာနများမှာ ဓနကြေးငွေ တတ်နိုင်သော အထက်တန်းလွှာများနှင့် ငွေကြေး ချောင်လည် သော လူလတ်တန်းစားတို့အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ဤနေရာဤဌာန များသည် အလုပ်မရှိ၊ အကိုင်မရှိ၊ ငွေမရှိ၊ ကြေးမရှိ၊ အပေါင်း မရှိ၊ အသင်းမရှိ၊ အိမ်မရှိ၊ ယာ မရှိသည့် ဟစ်တလာလို တစ် ကောင်ကြက်မျက်နှာမဲ့များနုစီ လားလားမျှမထိုက်သည့်နေရာများ ဖြစ်နေသည်။

ရှိစုမဲ့စုကလေးဖြင့် ဖြစ်သလိုစား ဖြစ်သလို နေလာခဲ့သော ဟစ်တလာအဖို့ နောက်ဆုံးတွင် စားစရာမရှိ၊ နေစရာနတ္ထိဖြစ်ကာ အကြီးအကျယ် ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၀၉-ခုနှစ်မှ ၁၉၁၃-ခုနှစ်အထိ ထိုစဉ်က ဗီယင်နာမြို့ တွင် နေထိုင်ခဲ့ရသော အဖြစ်သည် သူ့ဘဝတွင် အဆိုရှားဆုံး သော အချိန်အခါဖြစ်သည် ဟူ၍ နောင်အခါတွင် ဟစ်တလာက ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုဖူးသည်။

သို့သော် အခြားတစ်ပက်မှနေ၍ ကြည့်လျှင် ဤနေ့ ဤရက် များသည် ဟစ်တလာ၏ တဝလမ်းကြောင်းအတွက် ကောင်း ကောင်းကြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သော နေ့ရက်များ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လောကဓာတ်၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ မှုကို အလူးအလဲခံရသော ဤနှစ်များအတွင်းမှာပင် ဟစ်တလာ၏ တွေးခေါ်ပြော်မြင်မှုများနှင့် ရည်မှန်းချက်များသည် စတင် ပေါ် ထွက်လာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ဤ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ နေ့စဉ် စားရေးသောက်ရေးအတွက် ပထမတွင် ပခုံးထမ်း အလုပ်ကြမ်းသမားတစ်ယောက် အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် အပေါ်စား ပန်းချီဆရာတစ်ယောက် အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရွာဖွေ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ရသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် ခြေသလုံးအိမ်တိုင်လုပ်ကာ ခြေဦးတည့်ရာ သွားလာ၍ အဝတ်စုံ အပြတ်ပြတ် နေခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ် ပိုင်သမျှ ဆိုင်သမျှ အဖိုးတန် ပစ္စည်းများမှာလည်း ပေါင်နှံ ရောင်းချခဲ့၍ ဘာတစ်ခုမှ မကျန်တော့။ ကျွန်ုပ်ဝတ်ထား သော အဝတ်အစားမှာလည်း တစ်နေ့တခြား အဆောင် အဆင်း ညစ်ပေလာရုံမျှမက အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ဖြစ်လာ ခဲ့ရာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပို၍ ဆင်းရဲ မွဲတေလာသော လက္ခဏာ အသွင်အပြင်ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ တစ်စမှာ လူ့ အောက်တန်းလွှာ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ခဲ့ရသည်” ဟူ၍ ဟစ်တလာက ဗီယင်နာမြို့တွင် နေခဲ့စဉ်ကအဖြစ်ကို နောင် တွင် ပြန်လည်ခြယ်ဖွန်း၍ ပြခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပဋိပစ္စု ၁၁ မျက်နှာ ၃၂-၃၅)

မှန်သည်။ ထိုစဉ်က ဟစ်တလာဆင်းရဲပုံမှာ ကုန်းကောက် ဖောမရှိအောင်ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ခြေသလုံးအိမ်တိုင်မှ တကယ် ခြေ သလုံးအိမ်တိုင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ နေ့အခါတွင် ရာသီဥတု သာသာ သာယာရှိနေသဖြင့် လမ်းဘေး ပလက်ဖောင်းများပေါ်တွင် လည်း ကောင်း၊ ပန်းခြံများတွင်လည်းကောင်း အိပ်ခဲ့ရ၍ ဆောင်းဦး ပေါက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဟစ်တလာသည် မိုက်ဒလင်ဘူတာ ရုံ၏ နောက်ဘက် ညအိပ်ရန်အတွက်သက်သက် အိပ်စင်ကလေးများ ငှားစားသူတစ်ဦးထံ အိပ်စင်ကလေးတစ်လုံးကို ရှိစုမဲ့စု ညစဉ်ငှား ခဲ့ အိပ်ရသည်။

၁၉၀၉-ခုနှစ်ကုန်လောက်တွင်မူ ဟစ်တလာသည် ငွေငွေ ကြေးရှင်ကြီးများက ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားသော ကုသိုလ်ဖြစ်

ဟိုတယ်တစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည်။ ထိုဟိုတယ်မှာ ဗီယင်နာမြို့ ရပ်ကွက်ဆမုတ် ၂၀ မှ မယ်လ်ဒီမန်လမ်း အိမ်အမှတ် ၂၇- ဖြစ်၍ ဒင်းည မြစ်ကမ်းနားတွင် တည်ရှိသည်။ သူသည် ၁၉၁၀-ခုနှစ်မှ ၁၉၁၁-ခုနှစ်အထိ ထိုဟိုတယ်မှာပင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

ဤသို့ ကုသိုလ်ဖြစ်ကိုတယ်တွင် နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဟစ်တလာ သည် သူနှင့်ဘဝတူ လူတစ်ယောက်ကို ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေ အဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့သည်။ ထိုသူ၏ အမည်မှာ ရိန်းနိုးလ် ဟန်းနစ် ဖြစ်သည်။

ခင်စစ် ဟစ်တလာနှင့် ဟန်းနစ်တို့သည် ဤကုသိုလ်ဖြစ် ဟိုတယ်သို့ မရောက်မီတပင် သိကျွမ်းခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ နှစ်ယောက် စတင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြသော နေရာမှာ မိုက်ဒလင်ဘူတာရုံ ၏ နောက်ဘက် ညအိပ်စင်ကလေးများ ငှား၍ အိပ်ခဲ့ကြစဉ်ကပင် ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က ဟစ်တလာအား စတင်တွေ့မြင်ခဲ့ပုံကို ဟန်းနစ်က ဤသို့ ပြန်လည် ဖော်ပြခဲ့သည်။

“ထိုနေ့ ထိုရက်က ကျွန်ုပ်၏ အိပ်စင်နှင့် ကပ်လျက် အခြားအိပ်စင် တစ်ခုပေါ်တွင် ထူးထူးခြားခြား လူတစ် ယောက်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ရပါသည်။ ထူးခြားသည် ဆိုရာ၌ သူ၏သောင့်ဘိမှာ ဟောင်းနွမ်းလှပုံမျှမက အစုတ်စုတ် မာပြတ်ပြတ်နှင့် ဖွာရုရာကျနေပါသည်။ သူ့နာမည်မှာ ဟစ်တလာဟူ၍ နောက်တွင် ကျွန်ုပ် သိရပါသည်။ သူ့ အဝတ်အစားများမှာ ကြေးအထပ်ထပ်ဖြင့် ညစ်ပတ်နံ့စော် နေပါသည်။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ခြေဦးတည့်ရာသို့ လျှောက်သွားသော လူစားမျိုးဖြစ်၍ လူတိုင်းက သူ့ကို အကပ်မခံဘဲ ဝိုင်းပယ်ထားခဲ့ကြပုံရပါသည်။

(ရှုဒေါ်ဖို ဆိုလိုဗင်ရေး “ခပ်ဘုရင်နိုပေ၂၄ နယ်ရှုပ်ကလေး ဟစ်တလာ” စာမျက်နှာ ၄၅)

ခြေသလုံးအိမ်တိုင် ဖြစ်သော ဟစ်တလာနှင့် အိမ်မဲ့ ရာမဲ့ ဘန်းနစ်တို့သည် ဘဝတူခြင်းဖြစ်၍ မကြာမီ ရင်းနှီးသွားကြသည်။

သူတို့ နှစ်ယောက်သည် ဗီယင်နာမြို့တွင် ဘဝတိုက်ပွဲကို ဆက်တွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် နေ့စဉ် အာဟာရ ဖြစ်သော ဆါင်မုန့်တစ်လုံး စုပ်ပြုတ်တစ်ပန်းကန်အတွက် နေထွက်မှ နေဝင် ရရာအလုပ်ကို တွေ့ရာနေရာ၌ ဝင်လုပ်၍ ပိုက်ဆံရှာကြသည်။ တစ်ခါ ထစ်ရုံ ဤအိမ်ထိုအိမ်မှ ကော်ဇောများ၊ ခြေနှင်းဖုံများကို နေပူ ဖုန်း၍ သုတ်သင်ပေးကြသည်။ ရံဖန်ရံခါ မီးရထားဆိုက်ချိန်တွင် “အနောက်ဘက် ဘူတာရုံ” သို့ အပြေးအလွှား သွားကာ ခရီး သည်များ၏ အထုပ်အပိုး ဝန်စည်စလယ်များကို ကူသယ် ခေါက် သယ် ထမ်းကြ ပိုးကြသည်။ မကြာခဏ လမ်းများပေါ်မှ နှင်းခဲ များကို သယ်ယူဖယ်ရှားပေးကြသည်။ ဤသို့ နေပူမိုးရွာမရွှောင် ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြစ် နှင်းတောထဲပါမကျန် ရရာအလုပ်ကို တွေ့ရာနေ ရတွင် ဝင်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဟစ်တလာနှင့် ဟန်းနစ်တို့သည် ဝတ် သမ်းတစ်ခါးအတွက် ဘဝတိုက်ပွဲကို ဆင်နွဲခဲ့ကြရသည်။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် ဝတ်ချည်တစ်ခါ ပြတ်ချည်တစ်လှည့်၊ ဆင်းရဲချည်တစ်ခါ၊ မွဲချည်တစ်လှည့်ဖြင့် နေထိုင်လာခဲ့ကြရာမှ ထို ဘဝပို၍ ငွေဝင်လမ်းဖြောင့်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

ဤတွင် ပိုပြီး ဆင်းရဲပြီး ပို၍ ဘဝ တိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံ များခဲ့သော ဟစ်တလာက ဟန်းနစ်ကို အကြံကောင်းတစ်ခုပေး သည်။

ထိုအကြံမှာ လောလောဆယ် သူရေးဆွဲထားသော ဆီဆေး ဖန်းချီကားချပ်များကို ရှေးဟောင်းပန်းချီကားများအဖြစ် လိမ်၍ အစွဲထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အစွဲထုတ်ပုံထုတ်နည်းမှာ လက်တလော အရေးဆွဲထားသော ပန်းချီကားများကို မီးဖိုတစ်ခုရှေ့တွင် ကိုင်၍ မီးသောင်ပြလိုက်လျှင် ထိုပန်းချီကားမှာ မီး၏အပူရှိန်ကြောင့် ညိုညို ညင်ညစ်ဖြစ်သွားသည်။ ထိုသို့ညိုညင်ညစ်ဖြစ်သွားသော ပန်းချီ ကားကို ပို၍ဟောင်းနွမ်းသည့်အသွင်မျိုးရောက်အောင် ကျင်ခိုးများ

မသိမသာသတ်၍ အစွန်းအထင်းအပဲ့ အရွဲ့ ကလေးများဖြူစေသော သပ်သပ်လုပ်လိုက်လျှင် ထိုပန်းချီကားချပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်၊ တစ်ရာကျော်ရှေးဟောင်း ပန်းချီဆရာကြီး ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါရေးဆွဲခဲ့သော ပန်းချီကားချပ် အဖြစ်သို့ နေ့ချင်း ညချင်း ရောက်သွားသည်။

ထိုစဉ် ထိုအခါက ဗီယင်နာမြို့မှာ ရှေးဟောင်းအနုပညာထွန်းကားရာ မြို့တန်မြို့အဖြစ် ဥရောပတိုက်မြို့ကြီးပြကြီးများမှလူဂုဏ်တန်လူချမ်းသားများ နေ့စဉ်အလည်အပတ်ရောက်ရှိ၍ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများကို အမြတ်တနိုး ရှာဖွေဝယ်ယူနေကြသောအခါကာလဖြစ်ရာ ဤခေတ်ကြီးနှင့်အမီ ဟစ်တလာ စားပေါက်ထွင်ပုံမှာ မဆိုးလှဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ဤနည်းဖြူပင် ဟစ်တလာသည် သူငယ်စဉ်က လင့်ဇ်မြို့တွင် ပန်းချီရှုရှု၍ စိတ်ကူးပေါက်ရာ မတောက်တခေါက် ရေးဆွဲထားခဲ့သော ပန်းချီကားချပ်များကို မကြာခဏပြန်ယူ၍ အထက်ပါနည်းအတိုင်း မီးကင်ပြီး ရှေးဟောင်းပန်းချီကားချပ်များအဖြစ် အစွဲထုတ်ကာ လည်သလို စားနေခဲ့သည်မှာ တစ်ကြိမ်မက အကြိမ်ကြိမ်အခါခါပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

စင်စစ် အချို့သော တမ္ဘာကျော် ပန်းချီဆရာကြီးများ၏ ပန်းချီကားများသည် ရုတ်တရက် အားဖြင့် ဆိုလျှင် ပန်းချီဝါသနာပါသော ကလေးငယ်တစ်ယောက်၏ ပေါက်ကရ တောင်ခြစ်မြောက်ခြစ် ရေးဆွဲထားသော လက်ရာများနှင့် မတိမ်းမယိမ်းဖြစ်နေတတ်လေရာ ဤနည်းဖြင့် ဟစ်တလာ စားသားခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါ အကြံကို “ကော်ပီတော့ ကောင်းပါ၏။ သို့သော် လူကြိုက်နည်းလှသည်” ဆိုသော စကားပမာ သူ့နှင့် ငတ်ဖော်ငတ်ဖက် ဟန်းနစ်က မနှစ်သက်ချေ။ ဟန်းနစ် မနှစ်သက်သည်မှာ ငွေမလိုချင်သော ကြောင့်မဟုတ်၊ ပုလိပ်ကို ကြောက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သူသည် ဗီယင်နာမြို့တွင် မတော်တဆ မကောင်းမှုခုစရိုက်တစ်ခုခု ကျူးလွန်မိပါက ခြေရာဖျောက်နိုင်ရန်အတွက် သူ့နာမည်ကိုပင်

အမှန်အတိုင်း မပြောဘဲ ဂေါ်လ်တားဖရစ်ဟူ၍ နာမည်လိမ်ဖြူမှုတ်ပုံတင်ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘာမဟုတ်သည်သာမန်အသေးအဖွဲ့ လိမ်လည်မှုကလေးမျိုးကြောင့်ပင် ပုလိပ်လက်သို့ ရောက်ရှိသွားပါက သူ့နာမည်လိမ်ပါ ပေါ်ပေါက်ပြီး ပို၍ ချောက်ကျသွားမည်ကို စိုးရိမ်မိသည်။

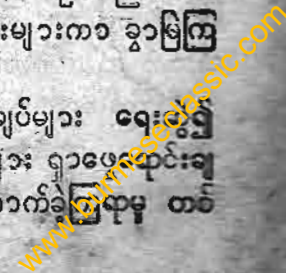
သို့ဖြစ်ရာ ဟန်းနစ်က ဟစ်တလာအား ကလိမ်ကျသည့်အခါ ချီဆရာအလုပ်မျိုးကို မလုပ်ဘဲ ရိုးသားသော ပန်းချီဆရာ တစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန် အကြံပေးသည်။ သူ့အကြံပေးချက်အရ ဟစ်တလာသည် စက္ကူကတ်ပြားအဖြူများဝယ်၍ ထိုကတ်ပြားများပေါ်တွင် ရှုမျှော်ခင်းပန်းချီကားများရေးပေးသည်။ ထိုပန်းချီကားချပ်များကို ဟန်းနစ်က စာပို့ကတ်ပြားများအဖြစ် ခရီးသွားပြန်သည့်များကို ရောင်းချကာ နှစ်ယောက်သား ခွဲဝေစားသောက်ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် သူရေးဆွဲသော ရှုမျှော်ခင်း ပန်းချီကားချပ်များ၏ အောက်ဘက်ဒေါ်နားတွင် “အေ ဟစ်တလာ” ဟူ၍ သတ်မှတ်ရေးထိုးလေ့ရှိသည်။ “အေ” မှာ အဒေါ်စ်၏ အတိုကောက်စာလုံးဖြစ်သည်။

သို့သော် မြို့ကြီးပြကြီးတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ဗီယင်နာမြို့၏ အထိုင်စားသောက်မှုစရိတ်မှာ ကြီးမြင့်လှသည်ဖြစ်ရာ ပိုစကတ်ပန်းချီကားများရေး၍ ရောင်းချသော အလုပ်မှာ သူတို့အတွက် အစိတ်စိတ်တစ်ခါ စားသောက်နိုင်ရုံမျှသာ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲတိုင်းအထောက်အခံဘဲ ရှိနေသေးသည်။

ထို့ထက်ပို၍ ဆိုးသည်မှာ အပေါင်းအသင်းနည်းလှသော ဟစ်တလာသည် ဆူနှင့်အရင်းနှီးဆုံး ဆိုရမည့် တစ်ဦးတည်းသော အတူမိတ်ဆွေ ဟန်းနစ်နှင့် တစ်နေ့တွင် စကားများကစ ခွာမြကြည့်ဆင်ဖြစ်သည်။

ဖြစ်ပုံမှာ ဟစ်တလာက ပန်းချီကားချပ်များ ရေးဆွဲ၍ စားသုံးချပ်များကို ဟန်းနစ်က ဖောက်သည်များ ရှာဖွေရောင်းချကာ နှစ်ယောက်သား စပ်တူ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ကြရာမှ တစ်

နေ့သော် ပန်းချီကားချုပ်တစ်ခု ရောင်းခဲ့သည့်ကိစ္စတွင် သူတို့ နှစ်ယောက် စကားများကာ ရန်ဖြစ်ကြသည်။

ထိုကားချုပ်မှာ ဗီယင်နာမြို့ ပါလီမန်အဆောက်အအုံကြီးက နောက်ခံရှုခင်းများဖြင့် ပုံတူရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကားချုပ်ကို ဟန်းနစ်က ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ရောင်းချခဲ့ရာ ငွေတစ်ဆယ်ရသည့်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ပန်းချီဆရာဟစ်တလာက ထိုပုံမှာ ငွေတစ်ဆယ်မကတန်သည်။ တကယ်ရောင်း၍ ရခဲ့သည်မှာလည်း ငွေတစ်ဆယ်မဟုတ်၊ ငွေငါးဆယ်ရသည်ဟု သူဆိုရသည်။ ခါက ဟန်းနစ်က ငွေလေးဆယ်လုံးလုံးဘုံး၍ ငွေတစ်ဆယ်သာ ရလေဟန်ဖြင့် သူ့ကို မလိမ့်တစ်ပတ် လုပ်သည်ဟုဆိုကာ နှစ်ယောက်သာ စကားများကြသည်။

မဟုတ်မခံ ဇတ်ဇတ်ကြဲ ပန်းချီဆရာ ဟစ်တလာသည် ဤကိစ္စတွင် ဒေါ်အပြုကြီးပွဲကာ သူ့မိတ်ဆွေ ငတ်ဖော်ငတ်ဖက် ဟန်းနစ်အား လိမ်လည်မှုဖြင့် တရားစွဲလေရာ ဟန်းနစ်ခမျာမှာ ဟစ်တလာလက်ချက်ကြောင့် ထောင်ဒဏ် ၇-ရက် အကျခံလိုက်ရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်၏ မိတ်ဆွေအဖြစ်မှာလည်း တစ်ခါတည်း ပြတ်သွားတော့သည်။

ဟစ်တလာသည် “နုရာဝဲစွဲ လဲရာသူခိုးထောင်း” ဆိုသကဲ့သို့ ဤအဖြစ်မျိုးနှင့်လည်း ကြုံခဲ့ တိုးခဲ့ရသေးသည်။

ထိုစဉ်က ဟစ်တလာ၏ အဝတ်အစားနှင့် ရုပ် လက္ခဏာ အသွင်အပြင်မှာ ဆင်းရဲခြင်းနှင့် ငတ်မွတ်ခြင်းတို့၏ အမှတ်သင်္ကေတများပင် ဖြစ်နေသည်။

သူသည် အချိုးအစားမကျ၊ ပုံပန်းမလှသော ကုတ်အင်္ကျီကြီးကို အမြဲဝတ်စားသည်။ ကုတ်အင်္ကျီမှာ သူနှင့်အတူတူကုသိုလ်ဖြစ် ဟိုတယ်တွင် အတူနေသော ဟန်ဂေရီဂျူးလူမျိုး နယူးမန်ဆိုသည့် အဝတ်ဟောင်းရောင်းသူ တစ်ယောက်က ပေးထားသော အင်္ကျီကြီးဖြစ်၍ သူ့ဒူးခေါင်းထိအောင် တွဲကျကာ ကိုးယို ကားယား ဖိုးယို ဖားယားနိုင်လှသည်။ ကြေးအထပ်ထပ်ဖြင့် ညစ်ပတ်ပေကျ နေသော အနက်ရောင် ဂျော်ကီဦးထုပ်ကြီးအောက်မှ သူ

ဆံပင်များမှာ ကုတ်အင်္ကျီခတ်လာပေါ် သို့တိုင်အောင် ဖားလျားကျနေသည်။ ကြီးမားလှသော ကုတ်အင်္ကျီကြီးနှင့် ဦးထုပ်ကြီးအောက်မှ သူ့ မျက်နှာနှင့် မျက်လုံးအစုံတို့မှာ ပိန်ချိုးကာ အမြဲတမ်း ဆာလေခင်မွတ်သိပ်နေသော အသွင်ကို ပို၍ ဆောင်နေသည်။

ဤသို့ ဗီယင်နာမြို့တွင် ငါးနှစ်လုံးလုံး ကုန်း၍ ရုန်း၍ ဆင်းရဲခြင်းကို အဖော်လုပ်ကာ ငတ်မွတ်ခြင်းကို မိတ်ဖွဲ့၍ ဘဝတိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့ရသော ဟစ်တလာအဖို့ ထိုနှစ်၊ ထိုအချိန်၊ ထိုကာလသည် သာယာမှုအကင်းမဲ့ ဆုံး အချိန်ကာလပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤနှစ်၊ ဤအချိန်၊ ဤကာလများပင်လျှင် နောင်အခါ၌ သူ့ကံကြမ္မာကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာကြီး၏ ကံကြမ္မာကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်မျိုးတစ်ပုံ ဖန်တီးမည့် အတွေးအခေါ်အယူအဆများ စတင် ဝင်ရောက် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သော အခါကာလများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဗီယင်နာမြို့သို့ ထွက်လာခဲ့စဉ်က ပန်းချီဆရာဖြစ်အောင် ကြိုးစားမည်ဟူသော ဟစ်တလာ၏ မျှော်သတိချက် ဗီမာန်ကြီးမှာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ယိမ်းယိုင်ကွဲအက်၍ နောက်ဆုံး ဗုန်းဗုန်းလဲကာ ပြိုကျပျက်စီးခဲ့ရာ သူ၏ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုနှင့် မပြောဆိုပြုမူပုံများသည် အနုညာတ အညတရ ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်အဖြစ်မှ ဘဝကအသိပေးလာသော နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ဦးတည်လာသောကြောင့်ပင်တည်း။

ဘီယာဆိုင်မှ နိုင်ငံရေးတရားဖွဲ့

ဤနှစ်များအတွင်း လူ့ဘဝနုဇွန် ပတ်သက်သော အတွေးအခေါ်များသည်လည်းကောင်း၊ လူ့လောကနှင့် စပ်လျဉ်းသော ထင်မြင်ယူဆချက်များသည်လည်းကောင်း ကျွန်ုပ်၏ စိတ်တွင် အရိပ်အယောင် အကောင်အထည်ပေါ်စပြုလာနေပြီဖြစ်သည်။ ဤအတွေးအခေါ် အယူအဆများသည် ထိုအချိန် ထိုကာလက ကျွန်ုပ်၏ နေထိုင်သွားလာလှုပ်ရှားမှုများ၏ အခြေခံ ကျောရိုးများဖြစ်လာလေသည်။ ထိုအချိန်ထိုကာလမှ အစပြု၍ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအခြေခံများကို မဖြစ်စလောက်သာ တိုး၍ ကြံဆခဲ့၍ အတွင်းသဘောအနှစ်သာရများကိုမူ လုံးဝမမြောင်းလဲခဲ့။ ဗီယာနာမြို့သည် ကျွန်ုပ်အတွက် အလွန်ပင် ခက်ခဲကျပ်တည်းလှသော ကျောင်းတစ်ကျောင်းပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်ဤကျောင်းမှပင် ကျွန်ုပ်၏ ဘဝအတွက် လေးနက်သော သင်ခန်းစာများကို သင်အံ့ရရှိခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ကြိုးပမ်းမှု စာမျက်နှာ ၃၂ နှင့် ၁၁၆)

ဗီယာနာတွင် ထင်ရှားသော ပန်းချီဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်မလာဘဲ နံနက်စာနုဇွန် ညစာကိုပင် တော်တော်လှည့် ပြတ်တစ်လှည့်

အင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် ရှာဖွေ စားသောက်ခဲ့ရသော ဖာစ်တလာသည် ဆောက်ခံ တရား၏ အထူးအထောက်ကို ကောင်းကောင်းကြီးခံရ၍ ဆည်းပေးသော ရလဒ်သောအခါ “ထဝဆိုတာ ဘာလဲ” ဟူ၍ စဉ်းစားစ ပြုလာသည်။ ‘လူ့လောကကို ဘယ်လို သဘာဝတရားတွေက ချုပ်ကိုင်ထားသလဲ’ ဟူ၍ တွေးခေါ်စ ပြုလာသည်။

ဤစဉ်းစားမှု တွေးခေါ်မှုတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဖာစ်တလာသည် ယခင်ကလို ပန်းချီဆရာဖြစ်ချင်စိတ်၊ အနုပညာသည် ဖြစ်လိုစိတ်များ မရှိတော့သလောက် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။

ယခုအခါ သူသည် ယခင်ကလို ငွေစင်လမ်း ပြောပြမည့် နည်းလမ်းများကို မလုပ်တော့ဘဲ တော်ရုံတန်ရုံ စားနိုင်သော နံနက်ခင်းလောက်သာ အလုပ်လုပ်ကာ အားလပ်ချိန်ရှိသရွေ့ စဉ်းစားခန်းဝင်တော့သည်။

တစ်နေ့တာအတွက် တစ်နပ်စာဝင်ငွေကို ရှာဖွေရသည်နှင့် ထပ်ပြိုင်နက် သူသည် နီးရာစားအောက်ဆိုင်စစ်ဆရာတင် ဝင်၍ အကျအနာထိုင်ကာ ကိတ်မုန့်၊ သို့မဟုတ် အခြား စားစရာတစ်ခုခုကို မှားယူစားသောက်ရင်း ထိုဆိုင်မှ ‘ရှိရှိသမျှသတင်းစာများကို တစ်စောင်ပြီး တစ်စောင် တစ်နေ့ကုန်ထိုင်၍ ဖတ်တော့သည်။ သတင်းစာအဖတ်ရင်း သတင်းစာထဲတွင်ပါသော တိုင်းရေးပြည်ရေး နိုင်ငံရေး သတင်းများကို အကြောင်းပြု၍ နီးရာလူကို ဖမ်းပြီး စကားစသည်။ နောက် သူကပင်စတင်၍ အတိုက်အခံလုပ်ကာ ငြင်းရင်း ခုံရင်းဖြင့် နောက်ဆုံး ထိုဆိုင်တစ်ခုလုံးမှ သူ့အသံတစ်သံတည်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေတော့သည်။

ရံဖန်ရံခါ ဖာစ်တလာသည် ညဘက်များတွင် သူ့နေထိုင်ရာ ဆိုဘယ်ခန်းသို့ပင် ပြန်မအိပ်ဘဲ ရောက်မိရောက်ရာ မိုးလင်းဆိုင်များသို့ ထိုင်ကာ အချိန်ဖြုန်းခဲ့သည်။ သူသည် ထိုဆိုင်မှ ပေါင်နှင့်တစ်လုံး၊ စွတ်ပြုတ်တစ်ပန်းကန်ဖြင့် တင်းတိမ်၍ နိုင်ငံရေးအားများကို အာဘော် အာရင်းသန်သန် ဖောင် လောကီ အောင်မြင်ရေး မိုးစင်စင်လင်းခဲ့သည်။

သူ့ဆောက်လေရာ အရပ်တွင် သူပြောသမျှ စကားများမှာ ကြားရသူတိုင်းအတွက် 'ပိဿာလေးနှင့် နံတေးနှက်သလို' ချည်း ဖြစ်နေသည်။ လောကကြီးကို စိတ်နှာနာဖြင့် သူစဉ်းစားတွေးခေါ် ထားသမျှ တစ်ဖက်သား လက်ခံနိုင်သည် မခံနိုင်သည်ကို ဂရုမစိုက် ဘော့ဘဲ 'ငါ့စကားနားရ' တစ်ဖက်သတ် ပြောချလေ့ရှိသည်။

ထင်ဖက်က လက်မခံဘဲ ပြန်လှန် ချေပလာသည့် အခါမျိုးတွင် သူသည် ထိုင်ရာမှ ဖြုန်းခနဲထရုန်ကာ ဒေါသတကြီး လက်သီး လက်မောင်းတန်း၍ အသံကုန်အော်ဟစ်ပြီး ရန်ဖြစ်သလို ပြောလေ့ ရှိရာ အခြားစားပွဲမှလူများက နှာခေါင်းရှုံ့၍ နောက်ဆုံး ဆိုင်ရှင် က လာထောက် သတိပေးရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ သူ့အကြောင်းကို သိထားကြသဖြင့် သူ တစ်ခါတစ်ရံ ဘေးလူများက ဝိုင်း၍ 'ဟား' ကြသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဟစ်တလာက ထိုလူများအား 'လူ့ဂုဏ်တွေ နှလှဲသိန်းတုံးတွေ' ဟူ၍ပင် ရေရွတ်လိုက်သေးသည်။

သို့နှင့် သူ၏အပြောအဆို ကြမ်းတမ်းမှု၊ အမူအရာ ရိုင်းပြမှု နှင့် အလိုက်မသိတတ်မှုတို့ကြောင့် နဂိုကပင် အပေါင်းအသင်း နည်းလှသော ဟစ်တလာအား ရှိသမျှ မိတ်ဆွေ တစ်ဦး နှစ်ဦး ကပင် တဖြည်းဖြည်းလန့်ကာ မသိမသာ ခပ်ခွာခွာ ဖြစ်လာကြ သည်။ ယုတ်စွန့်ဆုံး သူ့အပေါ်တွင် ကြင်နာသနားသောစိတ်ဖြင့် တစ်ခါက ကုတ်အင်္ကျီကြီးတစ်ထည် ပေးခဲ့ဖူးသော နယူးမန်းဆိုသည့် ဂျူးအဘိုးကြီးကပင်လျှင် ဟစ်တလာအား ဂျူး ဆန့်ကျင် ရေး စကားများ ပြောလှန်းလှသဖြင့် အပေါင်းအသင်း မလုပ်တော့ဘဲ ဖြစ်လာသည်။ ဟစ်တလာနေထိုင်သည့် ဟိုတယ်မှ အစောဇီတာဝန်ခံ ထင်းယားဆိုသူကမူ ဟစ်တလာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ 'ကျုပ်ဖြင့် ဒီဟိုတယ် မှာ လူတကာနဲ့ ဆက်ဆံဖူးပါတယ်ဗျာ၊ ဒါပေမယ့် ဒီလူလောက် အပေါင်းရ အသင်းရကျပ်တဲ့ လူစားမျိုး တစ်ခါမှ မတွေ့မိဖူး ပါဘူး' ဟူ၍ပင် ပြောဆိုရသည်။

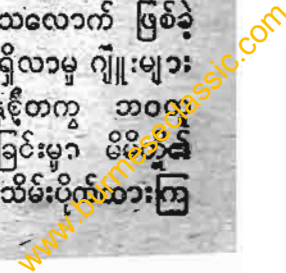
ဟစ်တလာသည် ဂျူးလူမျိုးများ၊ ဘုန်းကြီးများ၊ ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်များနှင့် ဟက်ပ်စ်ဘာဂ် (ဘုရင့်ဆွေတော်မျိုးတော်) များ ထို အလွန်မုန်းတီးသည်။

ဟစ်တလာ ဂျူးများကိုမုန်းတီးသည်မှာ ထိုခေတ် ထိုအခါ က ဗီယင်နာမြို့၏ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမျိုးရေးစိတ်ဓာတ် ဂယက်ရိုက် တော်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ဗီယင်နာမြို့ထုတ် စာ နယ် ဇင်း များတွင် ဂျူးများကို မဆန့်ကျင်သော စာနယ်ဇင်း ဟူ၍ မရှိ သေးလက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဂျူးများသည် နေရင်းတိုင်းပြည်ဟူ၍ မရှိဘဲ ကမ္ဘာအနှံ့ ရပ် အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်သို့ ရေကြည်ရာ မျက်နှာ လှည့်လည် သွားလာ နေထိုင်ကြသော လူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ သူ တို့ သည် ဆောက်ရာအရပ်တွင် တွေ့ရာအလုပ်ကို ဝင်လုပ်ကာ ရသမျှငွေကို လုပ်ကုပ်ကပ်ကပ် ခြိုးခြံစုဆောင်းကြသည်။ ထို့နောက် အရင်း အနှီးပြုကာ ငွေတိုး ချေးစားသည့် အလုပ်မှအစ ကုန် စုံ ဆိုင် စားသောက်ဆိုင်များဖွင့်ကာ နောက်ဆုံး စက်ရုံ အလုပ်ရုံကြီးများ ထည်ထောင်သည်အထိ စီးပွားရေး နယ်ချဲ့တတ်သူများ ဖြစ်ကြ သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဂျူးများကို ဆောက်လေရာရာ တိုင်းပြည်များတွင် ဝင်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသားများနှင့် ကုန်သည် ပွဲစားများက သာလျှင် မဟုတ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား အရင်းရှင်များ ထင်ပါ မုန်းတီး၍ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးကို အမြဲတမ်းဖော်ထုတ်ပြောဆို ဆွေးနာသွားလေ့ရှိကြသည်။

စင်စစ် ဟစ်တလာသည် သူငယ်စဉ်က လူငါးမြို့တွင် နေခဲ့ သည့် ဂျူးဟူသော နာမည်ကိုပင် မကြားဖူးသလောက် ဖြစ်ခဲ့ သည်။ ယခု ကြီးပြင်း၍ ဗီယင်နာမြို့သို့ ဆောက်ရှိလာမှ ဂျူးများ ထို နီးနီးကပ်ကပ် တွေ့မြင်လာခဲ့ရုံမျှမက သူနှင့်တကွ ဘဝတူ တွေ့မြင်လူမျိုးများ ဆင်းရဲ ငတ်ပြတ် နေကြခြင်းမှာ မိမိတို့၏ နှစ်စားရေးစားကျက်ကို ဂျူးများက လုယက် သိမ်းပိုက်သွားကြ

သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆပါ သူ့ခေါင်းစဲသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။

ဟင်တလာမှာ သူ့ကိုယ်တိုင်က အလုပ်လက်မဲ့တစ်ယောက် ဖြစ်၍ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့အစသို့ ရောက်နေသူဖြစ်ရာ စီးပွားရေး အမြင်ပြင်ပင်လျှင် ဂျူးများကို ရန်သူသဖွယ် သဘောထားလာ တော့သည်။ ဤသဘောထားမှာ တဖြည်းဖြည်း ရင့်သန်ကြီးထွား လာခဲ့ရာ ဟင်တလာသည် နဖူးကချွေး ခြေမ ကျအောင် ကုန်း၍ ရုန်း၍ လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့သော ငွေကလေးဖြင့်ပင် ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး စာအုပ် စာတမ်းများကို လိုလိုလားလား ဝယ်ယူဖတ်ရှုလာတတ် သည်။

ဟင်တလာ၏ မုန်းတီးခြင်းကိုခံရသော အခြားသူများမှစ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် များသည် အလုပ်သမားများနှင့် လူများစု ပြည်သူ လူထုကြီးကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်၍ အခွင့်အရေးတိုက်ပွဲများကို စတင် ဆင်နွှဲကြ သည့် ကာလများဖြစ်သည်။

ဟင်တလာသည် သူ၏ ဗီဇ စိတ်ဓာတ်အရ လူအများနှင့် ရောရောထွေးထွေး မနေတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ အများစု၏ ဆန္ဒကို အခြေခံသော ဒီမိုကရေစီဝါဒကို ရှုရှာ စက်ဆုပ်သလို ထိုဝါဒကို အကောင်အထည် ဖော်နေကြသော ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် များကိုလည်း ခါးခါးသီးသီး မုန်းတီးခဲ့သည်။

အထူးသဖြင့် လူလူချင်း သာတူညီမျှစနစ်နှင့်လူမျိုးအချင်း ချင်း တန်းတူရည်တူဟူသောဝါဒကို လုံးဝ လက်မခံ။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ရေးသား ပုံနှိပ်ခွင့် စသည်များသည် လည်း စည်းလွတ် ကမ်းလှတ်နိုင်သော လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များဟု ယူဆသည်။ ထို့ပြင် လူနည်းစုက လူများစု၏ ဆန္ဒကိုလိုက်နာ လုပ်ဆောင်ရမည်ဟူသော ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရကို အကြွင်းမဲ့ ပစ်ပယ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

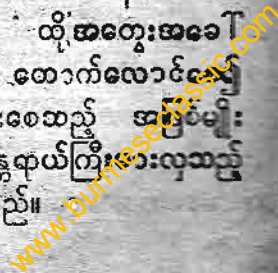
“လူများစုကြီးသည် မသိနားမလည်မှုနှင့် သူရဲဘော နည်းမှုကို ကိုယ်စားပြုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်၏ နေရာကို လူများစုကြီးဖြင့် ဘယ်တော့မှ အစားထိုးမရနိုင်” ဟူ၍ ဟင်တလာက အတိအလင်း ဆိုခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု စာမျက်နှာ ၈၁)

ဤအတွေးအခေါ်ကို အခြေခံ၍ သူ့ကိုယ်တိုင် လောလော ဆယ် အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ်နှင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ ဖြစ်နေသော် လည်း ‘လူ့ခန့်ချကြား၊ စိတ်နေဘုံဖျား’ ဆိုသလို အခြောက်တိုက် စိတ်ကြီးဝင်နေခဲ့သည်။ သူလို ဆင်းရဲ ငတ်မြတ်နေကြသော အလုပ်ကြမ်းသမားများ၊ အလုပ်လက်မဲ့များ၊ ဂျမိုးတေလေ ခူပေ လူတေများစသော သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှ လူများထက် သူ့ကိုယ်သူ မိ၍ မြင်မြတ်သည်ဟုယူဆကာ အမြဲတမ်း ဘဝင်မြင်နေခဲ့သည်။

သို့သော် လူလူချင်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် တူညီသော အဆင့်အတန်း၊ တူညီသော အခွင့်အရေးရှိရမည်ဟူသော အယူ အဆထက် လူမျိုးအချင်းချင်း တန်းတူရည်တူရှိရမည် ဟူသော အယူအဆကို ဟင်တလာက ပို၍ ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆန်သည်။ ဝစ်ပယ်သည်။

ထိုသို့လူများစုပြည်သူထုကြီးထက် လူတစ်ဦး တစ်ယောက်က ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟူသော သူ၏ အတွေးအခေါ် နှင့် လူမျိုး ထစ်မျိုးက အခြားလူမျိုးများထက် ပို၍ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည် ဟူသော သူ၏အယူအဆသည် ထိုအချိန် ထိုကာလက အမှတ် မထင် သာမန်မျှပင်ဖြစ်သော်လည်း နောင်အခါ နောင်ကာလ သူ့အာဏာရလာချိန်တွင်မူ ထို အယူအဆ ထိုအတွေးအခေါ် သည် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး စစ်မီးတဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်နေ၍ တူသားအပေါင်း တို့အား သွေးချောင်းစီးစေသည့် အပြစ်မျိုး ကြီးများ ပေါ်ပေါက်လာသည်အထိ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသည့် အယူအဆ အတွေးအခေါ်များ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် ပါတီဝင်များကို ဟစ်တလာ မုန်းတီးသည် မှာ အဓိကအားဖြင့် လူမျိုးရေးပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာက ဩစထရီးယားနှင့် ဗီယင်နာမြို့မှ ဂျာမန်အမျိုးအနွယ်များသည် မြင့်မြတ်သော မဟာအမျိုးမဟာနွယ်များ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် နိုင်ငံရေးအရဆောင်လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုအရဆောင်လည်းကောင်း၊ အသိပညာနှင့်အတတ်ပညာတွင် ဥရောပတိုက်မှ အခြားလူမျိုးများထက်ပို၍ အဆင့်အတန်းမြင့်သည်။ ကြွယ်ဝသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤဂျာမန်အမျိုးသားများကို စုစည်း၍ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော “မဟာဂျာမန်နိုင်ငံတော်ကြီးကို” ထူထောင်ရန် ကြိုးပမ်းရမည့်အစား ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များသည် လူမျိုးရေးကို ဘေးချိတ်၍ လူထု လူတန်းစား တိုက်ပွဲကို သံသယမရှိ ဆင်နွှဲနေကြသည်။ ဤသို့တွေး၍ ဟစ်တလာသည် ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များကို မျက်နှာ မကြည့်ချင်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဟက်စ်ဘာဂ် မင်းမျိုး မင်းနွယ်များ အပေါ် ဟစ်တလာ မကျေနပ်သည်မှာလည်း ဤအချက်ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ဥရောပအလယ်ပိုင်းတွင် နှစ်ပေါင်း ရာပေါင်းများစွာ နိုင်ငံရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက် ပြုလာခဲ့သော ဩစထရီးယားပြည် မပါဝင်ဘဲ ဟက်စ်ဘာဂ်အင်ပါယာ ဟူ၍ တစ်ထီး တစ်နန်း ရှိနေသည်မှာ အနှစ်မပါ အကာ သက်သက် ဖြစ်သည်ဟု သူက ယူဆသည်။ ကုန်လွန်ခဲ့သော ၁၉-ရာစုနှစ်အစပိုင်းလောက်ကကဲ့သို့ပင် ဩစထရီးယားအပါအဝင် မြင့်မြတ်သော ဂျာမန်အင်ပါယာကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဂျာမန် ပြည်ထောင်စုကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း ပြန်လည်စုစည်း တည်ထောင်ရန် လိုသည်ဟု သူက စွဲစွဲမြဲမြဲ ခံယူထားသည်။

ဤယူဆချက် ဤခံယူချက်ကိုသွေဖည် ပစ်ပယ်၍ ဩစထရီးယားနှင့် ပြန်လည် ပေါင်းစည်းရေးကို အလေးမထားဘဲ ဆန့်ကျင်နေသော ဟက်စ်ဘာဂ် အနွယ်များသည် ဂျာမန်တစ်မျိုး

သားလုံးကို သစ္စာဖောက်သူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဟစ်တလာအဆင်အခာ ယုံကြည်ထားသည်။

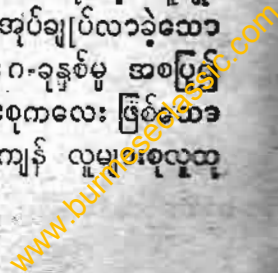
ယခုအခါ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားဟူ၍ ပေါင်းစည်းခေါ်ဆိုနေကြသည့် ဘိုဟီးမီးယားနှင့် မော်ရေးဗီးယား ပြည်များမှ ဆယ်နှယ်ဖွား ချက်အမျိုးသားများကို ထိုအခါက ဂျာမန်များအထူးသွင်းဘဲ အတက်ဘက်မှ နှိမ်ထားခဲ့ရာ ချက်အမျိုးသားများအသည်း ခေါင်းငုံ့မခံဘဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခုခံ တုံ့ပြန်ကြသည်။

ဤပြဿနာတွင်လည်း ဟစ်တလာသည် လူမျိုးရေး စိတ်အသိဖြင့်သာ အကဲဖြတ်၍ အခြားလူမျိုးအားလုံးတို့ထက် ဂျာမန်လူမျိုးများက သာ၍ မြင့်မြတ်သည်ဟူသော အမြင်ဖြင့် ချက်ကို ဆိုဗက်လူမျိုးများကို အမြီးထားခဲ့သည်။

ဤအချိန် ဤအခါက လူမျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော အယူအဆအတွေးအခေါ်များသည် ဟစ်တလာ၏ ခေါင်းထဲသို့ မတော်တော် ဝင်ရောက်လာသည်မဟုတ်။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာများမှ လူမျိုးရေးလှုပ်ရှားမှုများ၏ ဂယက်ရိုက်မှုများကြောင့် နှင့် ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ၂၀-ရာစုနှစ်၏ အစဖြစ်သော ထိုအချိန်ကာလတွင် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို အခြားတိုင်းပြည်တစ်ပြည်က ချိတ်ဆွဲသိမ်းပိုက်၍ လူမျိုးတစ်မျိုးကို အခြား လူမျိုးတစ်မျိုးက အုပ်စိုးသော နယ်ချဲ့စနစ်အား စတင် ဆန့်ကျင်လာသော အခါအထိဖြစ်သည်။ သက်ဦးဆံပိုင် ပဒေသရာဇ် ကေရာဇ်စနစ်များကို အစတစ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာနေသော အရင်းရှင်စနစ်က တွန်းလှန် ခြိယှဲနေသော အခါလည်းဖြစ်သည်။

ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဥရောပတိုက် အလယ်ပိုင်းမှ လူမျိုးခေါင်း တစ်ခါလင် ကျော်ကျော်ကို စိုးမိုး အုပ်ချုပ်လာခဲ့သော ဂျာမန်ဩစထရီးယန်းအင်ပါယာကြီးမှာ ၁၈၄၈-ခုနှစ်မှ အစပြု၍ အစတစ ယိမ်းယိုင်ချည့်နဲ့လာခဲ့သည်။ လူနည်းစုကလေး ဖြစ်သော ဂျာမန်ဩစထရီးယန်းတို့၏ အဓမ္မအုပ်စိုးမှုကို ကျန် လူများစုလူထုကြီးများက တော်လှန်လာကြသည်။

၁၈၆၀-ခုနှစ်များတွင် အိတလီလူမျိုးများက စတင်၍ ထို
 အင်ပါယာကြီးကို ဖြိုခွဲလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် ၁၈၆၇-ခုနှစ်
 တွင် ထီးပိုင်နန်းပြိုင်စနစ်အရ ဟန်ဂေရီ လူမျိုးများသည် ဂျာမနီ
 ထိထက်အောက်မှ ရုန်းထွက်ခဲ့ပြန်သည်။ ယခု ၂၀-ရာစုနှစ်၏ အစ
 ပိုင်းတွင်မူ စလပ်အမျိုးအနွယ်များဖြစ်ကြသော ချက်လူမျိုးများ၊
 စလိုဗက်လူမျိုးများ၊ ဆာဗီလူမျိုးများနှင့် တရုတ်လူမျိုးများသည်
 ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးများကို တောင်း
 ဆို တိုက်ပွဲဝင်နေကြသည်။

ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟစ်တလာက လူလူချင်းသာ
 တူညီမျှ အခွင့်အရေးများနှင့် လူမျိုးအချင်းချင်း တန်းတူရည်တူ
 အခွင့်အရေးများ တောင်းဆိုခြင်းကို ခါးခါးသီးသီး နှော့ကွက်
 သည့်ဘက်မှ ရပ်တည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဗီယင်နာမြို့တွင် ပန်းချီဆရာဖြစ်မလဒတ် နိုင်ငံရေး၊
 လူမျိုးရေး၊ စီးပွားရေး လှိုင်းဂယက်များကြားတွင် မျောပါနေခဲ့
 သော ဟစ်တလာသည် ၁၉၁၃-ခုနှစ် နွေဦးရာသီ၏ နေ့တစ်နေ့တွင်
 ဗီယင်နာမြို့မှ ရုတ်တရက် ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားခဲ့သည်။

ခါတိုင်းကဲ့သို့ စားသောက်ဆိုင်များတွင် လည်းကောင်း၊
 မိုးလင်းဆိုင်များတွင် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ဖြစ် တိုတယ်တွင်
 လည်းကောင်း၊ လက်သီးလက်မောင်းဟန်း၍ နိုင်ငံရေးစကားများ
 ကို အာဘောင်အာရင်းသန်သန် အော်ဟစ် ပြောဆိုနေလေ့ရှိသော
 ဟစ်တလာကို မြင်နေကျ တွေ့နေကျ လူမျိုးက မမြင်ရ မတွေ့ရ
 သဖြင့် သူတို့စိတ်ထဲတွင် တစ်နေရာရာမှ တစ်ခုခု ဟာနေအလို ဖြစ်
 မိကြသည်။

ဤနေရာတွင် ဟစ်တလာနှင့် ပတ်သက်၍ ကွဲလွဲချက်ဖြစ်ရပ်
 နှစ်ခု ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ပထမကွဲလွဲချက်မှာ ဟစ်တလာက သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးသည့်
 “ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု” စာအုပ်ကြီးထဲတွင် သူသည် ဗီယင်နာမြို့မှ
 ၁၉၁၂-ခုနှစ် နွေဦးပေါက်ရာသီတွင် ဂျာမနီပြည် မြို့နယ်မြို့သို့
 ထွက်ခွာလာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဗီယင်နာမြို့မှ ရဲအဖွဲ့၏

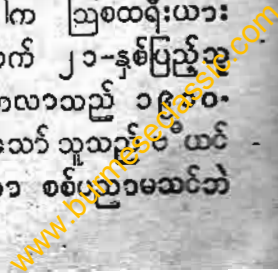
ဧကန်တမ်းတွင်မူ ဟစ်တလာသည် ဗီယင်နာမြို့တွင် ၁၉၁၃-ခုနှစ်
 ခေလအထိ ရှိနေသည်ဟု အတိုအလင်း ဆိုထားသည်။

ဤပထမကွဲလွဲချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဗီယင်နာရဲအဖွဲ့၏ မှတ်
 တမ်းကိုပင် အမှန်ဟု ယူရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်
 ဟစ်တလာသည် သူ၏စာအုပ်ထဲတွင် အဖြစ်အပျက်များကို နေ့စွဲ
 ရက်စွဲဖြင့် ဖော်ပြရာ၌ အမှတ်အသား လွဲ၍ပဲလား၊ သို့မဟုတ် ပေါ့
 ဆါဆဆ ဆတော့ထား၍လားမသိ။ မကြာခဏ အများများ
 အယွင်းယွင်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဒုတိယကွဲလွဲချက်မှာ ဟစ်တလာက သူ ဗီယင်နာမြို့မှ နှစ်မြို့သို့
 ထွက်ခွာလာခဲ့ခြင်းသည် ဗီယင်နာမြို့တွင် နေ့စဉ် တွေ့မြင်နေရ
 သော ချက်လူမျိုးများ၊ ပိုလန်လူမျိုးများ၊ ဟန်ဂေရီ လူမျိုးများ
 သော လူမျိုးပေါင်းစုံတို့ကို အော့နှလုံးနာလှသောကြောင့် ဖြစ်
 သည်ဟု ဆိုသည်။ အရောရော အထွေးထွေးဖြစ်နေသော ဤလူမျိုး
 များက ဂျာမနီတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု မေးကိဖွားရာဖြစ်သော ဤမြို့
 ကြီးကို နေ့စဉ်နှစ်စဉ်အမျှ ပျက်ဆီးနေသည်ကို မမြင်လို မတွေ့လို။
 သို့ဖြစ်၍ ငယ်စဉ်ကတည်းက တစ်နေ့နေ့တွင် ရောက်အောင်သွား
 သည်ဟု စိတ်ထဲတွင် ကျိတ်ခဲ ရည်စူးထားခဲ့သော မြို့နယ်မြို့သို့ ရုတ်
 တရက် ထွက်ခွာလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု “ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု”
 စာအုပ်ထဲတွင် ရေးသားခဲ့သည်။

သို့သော် ထိုစဉ်က ဟစ်တလာကို သိကျွမ်းခဲ့သော ဟေဒင်
 ဆိုသူ၏ ပြောပြချက်အရ ဟစ်တလာသည် တကယ် အဖြစ်မှန်ကို
 တစ်ဝက်ဖုံး တစ်ဝက်ဖော်ထားသည်ဟု သိရသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဗီယင်နာမြို့မှ ဟစ်တလာ ရုတ်
 တရက် ပျောက်သွားခြင်းမှာ စစ်ထဲ မဝင်မနေရအမိန့်ကို ကြောက်
 ပြီး ရှောင်ထွက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ဩစထရီးယား
 အစိုးရ၏ စစ်ထဲမဝင်မနေရ ဥပဒေအရ အထက် ၂၁-နှစ်ပြည့်သူ
 သိုင်း စစ်ပညာ သင်ကြားကြရသည်။ ဟစ်တလာသည် ၁၉၁၀-
 ခုနှစ်တွင် အထက် ၂၁-နှစ်ပြည့်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် ဗီယင်
 နာ ရဲအဖွဲ့ကို လက်တစ်လုံးခြား လှည့်စားကာ စစ်ပညာမသင်ဘဲ

၃-နှစ်ကျော် ၄-နှစ်နီးပါးမျှ လည်ထလို နေလာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး သူ့အကြောင်းကို ရဲအဖွဲ့က သိသွားသဖြင့် ဗီယင်နာမြို့မှ အဆင်တိုင် ထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ရာ၌ လူမျိုးစုံ ဧရာပြင်းနေသော ဗီယင်နာမြို့တွင် လုံးဝ နေချင်စိတ်မရှိတော့သဖြင့် မြူနစ်မြို့သို့ ထွက်ခွာလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သော ဟစ်တလာ၏ စကားမှစ အမှန်မဟုတ်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် တစ်ပိုင်းတစ်စ တစ်ဝက်တစ်ပြက် မှန်သော အချက်လည်း ပါနေသည်။ ယင်းအချက်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ဟစ်တလာသည် စစ်သားအဖြစ် စစ်မှုထမ်းရန် ကြောက်သောကြောင့်မဟုတ်။ စစ်တပ်ထဲတွင် ဂျူးများ၊ ချက်လူမျိုးများ၊ စလပ်လူမျိုးများ စသည်ဖြင့် လူမျိုးစုံ ပါဝင်နေရာ ထိုလူမျိုးများနှင့် ဧရာရာထွေးထွေး နေထိုင်ရမည်ကို ဝန်လေးသဖြင့် ဗီယင်နာမြို့မှ ထွက်ခွာလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗီယင်နာမြို့တွင် လူမျိုးစုံ မြင်တွေ့နေရသည်ကို မမြင်လို မရှုဆိတ်သဖြင့် မြူနစ်မြို့သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်ဆိုသော ဟစ်တလာ၏ စကားမှာ မှားတစ်ဝက် မှန်တစ်ဝက် ဖြစ်နေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မြူနစ်မြို့သို့ ဟစ်တလာ ဧရာရိလာခဲ့ပြီး များမကြာမီ ရဲအဖွဲ့က နောက်ယောင်ခံ လိုက်လာ၍ စစ်မှုထမ်းရန် အတွက် ဟစ်တလာအား ဩစတရီးယားပြည် လစိုင်းမြို့သို့ ပြန်လာပြီး ဆေးစစ်ခံရန် အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာက ဗီယင်နာမြို့မှ သူထွက်ခွာ လာခဲ့ခြင်း မှာ စစ်ထဲ မဝင်လို၍ ထွက်ပြေးလာခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ဖြေရှင်းချက်နှင့်တကွ လစိုင်းမြို့သို့ ပြန်လာရန်မှာ စရိတ် မလုံလောက်သဖြင့် မြူနစ်မြို့နှင့် နီးသော ဆဲလ်ဘူဂ်မြို့တွင်ပင် ဆေးစစ်ပါရန် အသနားခံစာ တစ်စေ့စင် ဓေး၍ တင်လိုက်သည်။

ဤ အသနားခံစာအရ သူ့ကို ၁၉၁၄-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅-ရက်နေ့တွင် စစ်မှုထမ်းရန်အတွက် ကျန်းမာရေး ဆေးစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။

သို့သော် ထိုစဉ်က သူ၏ ကျန်းမာရေးမှာ အလွန် ချို့တဲ့နေသည့်ပြင် အဆုတ်အားနည်းသော ရောဂါပင် ရှိနေသဖြင့် ဆေးစစ်ရာတွင် မအောင်ဘဲ စစ်မှုထမ်းခွင့်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပြုလိုက်သည်။

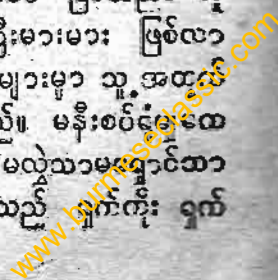
မြူနစ်သို့ ဧရာရိလာခဲ့သော်လည်း ဟစ်တလာ၏ ဘဝမှာ ဗီယင်နာမြို့တွင် နေစဉ်ကထက် ပို၍ မထူးခြားဘဲ ဆင်းဆင်းရဲရဲ နှစ်ထပ်ပြတ်ပြတ်ပင် ဖြစ်နေသေးသည်။

သူသည် မြူနစ်မြို့ ချဲ့လေရေးမားလမ်းမှ ပေါ့ပ် အမည်ရှိ အိမ်ပြင်သမား တစ်ယောက်၏ နေအိမ်တွင် အခန်းငှား၍ နေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဟစ်တလာ၏ အသက်မှာ ၂၄-နှစ် ကျော်၍ ၂၅-နှစ်ထဲသို့ ဧရာကနေပြီ ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် ဟစ်တလာ၏ ထူးခြားချက် တစ်ရပ်ကိုဖော်ပြ နေချိန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ သူသည် ထိုအသက်အရွယ် အထိ အရက်မသောက်၊ ဆေးလိပ်မသောက်ဘဲ နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများ ဓလေ့ထုံးစံအရ ဘီယာမှာ အရက်သေစာ တော်ဘဲ အမောပြေ၊ အပန်းပြေ၊ ရေငတ်ပြေ သောက်လေ့ရှိကြသည့်အတိုင်း သူသည် ဘီယာကိုမူ ရံဖန်ရံခါ သောက်တတ်သည်။

ထိုထက်ပို၍ ထူးခြားချက် တစ်ရပ်မှာ သူသည် အသက် ၂၀ ကျော် ၂၅-နှစ်ပိုင်းသို့ ဧရာလာသည့် တိုင်အောင် မိန်းမများနှင့် ပတ်သက်၍ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူချိုပေါက် ဖြစ်လာသည့်အချိန်မှစ၍ လူပျိုကြီးမားမား ဖြစ်လာသည့် ယခုအချိန်ထိ၊ ချစ်ရေးကြိုက်ရေး ကိစ္စများမှာ သူ့အတွက် “ဘုန်းကြီးနှင့် ဘီး” လို မနီးစပ်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ မနီးစပ်ငုံ့ငုံ့ငေထက် တူရုယ်တူ မတိမ်းမယိမ်း မိန်းမများနှင့် မလွဲသာမအောင်သာ အမှတ်တမဲ့ ဆုံရကြုံရသည့်အခါမျိုးတွင် သူသည် မှုတ်ကိုး ရှက်

တန်းဖြူ မျက်နှာ မထားတတ်အောင် ဖြစ်ရသည်။ မနေတတ်
မထိုင်တတ်အောင် ဖြစ်မိသည်။

သူသည် ဗီယင်နာတွင် နေစဉ်က အချိုးအတိုင်း ဖြစ်သလို
နေ၍ ဖြစ်သလိုစားသည်။ အလုပ်ကို နေ့စာ ညစာ အလျဉ်မီရုံ
လောက်သာ လုပ်၍ စာကိုသာ တကုတ်ကုတ်ဖတ်သည်။ အားလပ်
ချိန်များတွင် စားသောက်ဆိုင်များမှ သတင်းစာများကိုသာမက
မကြာခဏ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များသို့ သွားရောက်ကာ တစ်နေ့
ကုန် တစ်နေ့ခန်း ထိုင်၍ စာဖတ်သည်။ သူငှားနေသော အိမ်ရှင်
ဖရော်ပေါ့ဝ်ဆိုသူ အမျိုးသမီးကြီးကမူ သူ့အား စာဖတ်ရာတွင်
“အလွန် လောဘကြီးသည်” ဟူ၍ပင် မှတ်ချက် ချခဲ့သည်။

ထိုသို့ တစ်နေ့ကုန် စာကို လောဘတကြီး ဖတ်ပြီးနောက်
ညနေစောင်းလျှင် ဘီယာဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ သွားကာ ဘီယာစုပ်ရင်း
နိုင်ငံရေးစကားများကို ထုံးစံအတိုင်း အာဘောင်အာရင်း သန်သန်
ဖြူ ပြောတတ်သည်။

ဤသို့လျှင် မြူနစ်မြို့တွင် ဟစ်တလာ၏ နေထိုင်သွားလာ
လှုပ်ရှားမှုများသည် ဗီယင်နာတွင် နေစဉ်ကအတိုင်း ထူးမခြား
နားပင် ဖြစ်သည်။

ထူးခြားသည်ဟုဆိုရန် ရှိနေသော အချက်မှာ ဗီယင်နာမြို့
တွင် မိုးလင်းဆိုင်များ၌ ညလုံးပေါက် ထိုင်ကာ နိုင်ငံရေးစကား
ပြောခဲ့စဉ်က လူတကာနာခေါင်းရှုံ့ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ယခု မြူနစ်
မြို့မှ ဘီယာဆိုင်တွင်မူ နိုင်ငံရေးစကား ပြောရသည်မှာ နှစ်ခေါင်း
ရှုံ့သူများများ မတွေ့ရသလောက်ဖြစ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ သူ့စကားကို
လေးလေးစားစား နားထောင်နေတတ်သောပရိသတ် နှစ်ယောက်စ
သုံးယောက်စကိုပင် တွေ့နေရသည်။

ဒါကိုပင် ဟစ်တလာသည် တအားတက်ကာ ပရိသတ်အချိန်
နဲ့ ဘီယာအချိန် ရောစုက်၍ ဘီယာဆိုင်တွင် နိုင်ငံရေးတရားဟော
ရသည်မှာ သူ့အတွက် ပို၍ မြိန်ရေရှက်ရေ ဖြစ်လာသည်။

ဆိုအိုက် ဗီယင်နာမြို့တွင် မအောင်မြင်သော အညတရပန်းချီ
ဆရာဘဝကို ကျောခိုင်း၍ မြူနစ်မြို့တွင် ယခုအိုက်အတန်း ပရိသတ်
နှစ်ယောက် သုံးယောက်မျှသာ ရှိသော ဟစ်တလာ၏ ဘီယာဆိုင်
နိုင်ငံရေးတရားပွဲကလေးအား နောင်အခါတွင် လူပေါင်းနှစ်သောင်း
သုံးသောင်းမက တက်ရောက်သော နိုင်ငံရေး လူထုတရားပွဲကြီးများ
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားစေမည့် ဖြစ်ရပ်ကြီးတစ်ခု ရွတ်တရက် ပေ
အက်လာခဲ့သည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်ကြီးကားအခြားမဟုတ်။ ၁၉၁၄-ခုနှစ် နောက်
ခြားတွင် ပထမကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီးသည် ဝှန်းခနဲထ၍ ပေါက်ကွဲဖြစ်ပွားခဲ့
ခြင်းပေတည်း။

ဝီးရောင်လဲလဲနှင့်ရှိုက်သံသံသံ

မြို့နစ်မြို့ အိုဒီအံပလာဇာကွင်းပြင်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ ပရိသတ်များဖြင့် ကျပ်ခဲ၍ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်နေသည်။

ထောင်ပေါင်းများစွာသော လူထုကြီးမှာ အချို့ကဆိုင်လျက်၊ အချို့က ထလျက်၊ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောကြဆိုကြသံများဖြင့် ဆူညံလျက်ရှိသည်။

တစ်နေရာတွင် လူအုပ်ကြီးများ ဝိုင်းဖွဲ့လျက် ဂျာမန်ရိုးရာ သီချင်းများကို သံပြိုင်သီဆိုနေကြသည်။ သီချင်းတစ်ပုဒ်ဆုံးတိုင်း ဆုံးတိုင်း 'ဟေး... ' ဟူ၍ ဟစ်ကြွေးကာ ကောင်းချီးပေးကြရာ ကျန်လူအုပ်ကြီးကပါ လိုက်၍ 'ဟေး...ဟေး' ဟု ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ကြသဖြင့် ကွင်းပြင်တစ်ခုလုံးမှာ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်နေသည်။

ထိုနေ့မှာ ၁၉၁၄-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁-ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။

ဤနေ့ ဤရက်တွင် ဤနေရာသို့ ဤလူထုကြီး ရောက်ရှိ စုဝေးနေကြခြင်းမှာ ဂျာမန်တို့က ရုရှားပြည်ကြီးအား စစ်ကြေညာသည့် ကြေညာချက် ဖတ်ကြားသည့်ကို နားထောင်ကြရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤမျှ များပြားလှသော လူအုပ်ကြီးထဲတွင် အခြားသူများထက် ပို၍ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစွာ ဂနာမပြိုင် ဣန္ဒြေမရဖြစ်နေ

သော လူတစ်ယောက်ကို ဘိုသီဘတ်သီ ကိုးလုံးကားယား အဝတ်အစား ခပ်ညစ်ညစ်ဖြင့် တွေ့နေရသည်။

သူကား ဘီယာဆိုင်မှ နိုင်ငံရေးတရားဟောဆရာ ဟစ်တလာ ဝေင်တည်း။

ဟစ်တလာသည် ဤပထမ ကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီးဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သော မင်းသားဖရန် ဖာဒီနန် လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသည့် အဖြူအယုက် ပေါ်ပေါက်စဉ်ကမှ ဤပြဿနာအပေါ် မည်သို့မည်ပုံ သဘောထားရမည်ကို ရုတ်တရက် ဝေခွဲမရဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဖရန်ဖာဒီနန်မှာ ဂျာမန်တို့၏ ဘက်ဝစ်ဘာဂ် ထီးမွန်နှင့်မွေမီ ဆက်ခံရမည့် အရိုက်အရာ မင်းသားတစ်ပါး ဖြစ်၍ သူ့ကို ၁၉၁၄-ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈-ရက်နေ့က ဆာရာဂိုဗိုမြို့တွင် ဆာဗီအမျိုးသား ကျောင်းသားများက အလစ်တွင် လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပထမသော် ဟစ်တလာ၏စိတ်ထဲတွင် ယခုလိုဖြစ်ရသည်မှာ ဝေင်စစ် ဟက်ဝစ်ပစ်ဘာဂ်တို့၏ အပြစ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလိုက်သည်။ သူတို့သည် ကြီးမားမြင့်မြတ်သော ဂျာမန်အမျိုးသားများ၏ စုစည်း၍ ဂျာမန် အင်ပါယာကြီးကို ထူထောင်ကာ ဥရောပ အလယ်ပိုင်းကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ရန် ကြိုးပမ်းရမည့်အစား ဘာမဟုတ်သည့် လူမျိုးစုများ၏ တောင်းဆိုချက်များကို အလျော့ပေး လိုက်လျောခဲ့သည်။ ထိုသို့ လိုက်လျောလွန်းသဖြင့် အလိုလိုက် အမိုက်အော်ကားဆိုသလို ဆာဗီကျောင်းသားများက ဖာဒီနန်မင်းသားကို အုပ်ကြံခွင့်ရခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု တစ်ထစ်ချတွက်ကာ သစ္စာဖောက် ခေးမျိုးမင်းနွယ်များကိုသာ ဟစ်တလာ အပြစ်တင်မိသည်။

သို့သော် ဤပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ ဥရောပတိုက်တွင် ထိန်းပြည်အချင်းချင်း ပဋိပက္ခများ ပိုမိုကြီးထွားကာ အထွေထွေ နေပွဲကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာမည့်အရိပ်အယောင်များ ပေါ်ပေါက်လာရာ ဟစ်တလာမှာ မနေသာတော့ဘဲ မူလ အယူအဆများကို ဇွန်ပယ်၍ အရေးကြီးရာ သွေးနီရတော့သည်။

www.burmeseclassic.com

သူသည် ထိုနေ့က စစ်ကြောညာချက်ကို နားထောင်ပြီး အခြား ဂျာမန်အမျိုးသား ထောင်ပေါင်း များစွာကဲ့သို့ပင် စိတ် ခာတ် ထက်ကြလျက်ရှိရာ နောက်နှစ်ရက်မျှအကြာ ဩဂုတ်လ ၃- ရက်နေ့တွင် တတိယမြောက် လူးဝစ်ဘုရင်ထံမှ စစ်မှုထမ်းရန် ခွင့်ပြု ကြောင်း ပြန်ကြားစာ ရရှိခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် စစ်မှုထမ်းခွင့်ပြုကြောင်း ဆိုင်ရာမှ ပြန် ကြားစာကို ဖောက်၍ ဖတ်ခဲ့ရစဉ်က ဝမ်းသာလွန်းလှ သဖြင့် လက်များပင် တုန်နေသည်။ မည်မျှလောက် ဝမ်း သာအားရ ဖြစ်မိသည်ကို ပါးစပ်က ထုတ်ဖော် ပြောပြရန် စကားလုံးပင် ရှာ၍မတွေ့အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရက်များ မကြာမီ ကျွန်ုပ်သည် စစ်ယူနီဖောင်း အပြည့်အစုံဝတ်ဆင် တားသော စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန် မှ စ၍ ထိုစစ်ယူနီဖောင်းကို ၆-နှစ်နီးပါးမျှ မချွတ်ဘဲ ဝတ် ခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပဋ္ဌာန်း စာမျက်နှာ ၁၄၇)

မှန်သည်။ ၁၉၃၉-ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသော ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ကြီးတွင် စစ်အာဏာရှင်ဖြစ်လာမည့် ဟစ်တလာသည် ၁၉၁၄- ခုနှစ် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းက မထင်ရှားသော စစ်သား အလေးဖြစ်သည်။

သူသည် ဩစထရီးယန်း အမျိုးအနွယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဆိုင်ရာမှ ခွင့်ပြုချက်အရ ဘာပေးရီးယန်း အရန်ခြေလျှပ် တပ်မ ၁၆-တပ်စု ၁-တွင် ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့ရသည်။

ပထမတွင် မြန်စွာပြုမှာပင် အခြား စစ်သားများနုစို့ အတူ ရက်အနည်းငယ်မျှ စစ်ပညာသင်တန်း ဆင်းရသည်။ ထို့နောက် လက်ချိမ်းခြင်းဖြင့် အတန်ကြာ စစ်စခန်းချ နေခဲ့ရပြီး အောက်တို ဘာလ ၂၁-ရက်နေ့တွင် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ‘ဝင်ဝင်ချင်း ဆောက်နဲ့ထွင်း’ ဆိုသလို စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ကြမ်းကြုတ် ရက်စက်လှ သော တိုက်ပွဲကြီးများနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲမှာ ယာ ဇရက်စ် ဒေသမှ ပထမတိုက်ပွဲကြီးပင်ဖြစ်၍ ဟစ်တလာပါဝင်သော ဘာမန် ဘာပေးရီးယန်း တပ်များမှာ ၄-ရက်နုစို့ ၄-ညလုံးလုံး ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ကြရသည်။

ထို တိုက်ပွဲကြီးနုစို့ စပ်လျဉ်း၍ မြူနစ်မြို့တွင် ဟစ်တလာ ခိမ်ခန်းငှားနေခဲ့သော စက်ချုပ်သမား ပေါင်ထံသို့ စစ်မြေပြင်မှ ဟစ်တလာရေးလိုက်သော စာတစ်စောင်တွင် ‘ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ မှ မိမိတို့အား ပြန်ခေါ်၍ ဝါးဒစ်ဒေသရှိ အနားယူစခန်းများသို့ ခြေလှမ်းသည့်အချိန်တွင် မူလက စစ်သားပေါင်း ၃၅၀၀ ရှိခဲ့သော မိမိတို့တပ်မမှာ ၄ ရက်မျှသာ အပြင်းထန် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီး စစ်သား ၆၀၀ မျှသာ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်’ ဟု ပါရှိသည်။

စစ်ပွဲတစ်လျှောက်လုံး ဟစ်တလာသည် ဆက်သားအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ရ၍ သူ့တာဝန်မှာ စစ်မြေပြင်မှ တပ်စုနုစို့ စစ်နောက် ခိုင်းမှ တပ်မဌာနချုပ်တို့ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်သည့် စာများ ဆေးပို့ရသည့်တာဝန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့တာဝန်မှာ အန္တရာယ် များ၍ စွန့်စားရသော အလုပ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၁၅-ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာ ပါဝင်သော တပ်မသည် ဆိုးကွဲခြင်းဒေသတွင် ခေတ္တ တပ်စွဲပြီး ထိုမှတစ်ဖန် ညှဉ်းချက်ပဲလ် အရပ်တွင် ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြရပြန်သည်။

၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင်မူ ဆိုမီတိုက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် ကြရသည်။ ဤတိုက်ပွဲမှာလည်း တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြင်းအထန် သဲသဲမဲမဲ တိုက်ကြရသော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲပြီးသည့် နောက် ၁၉၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလထဲတွင် ဘာပေးရီးယန်း ဒေသသို့ ရောက်ရှိ၍ တိုက်ခိုက်ကြပြန်ရာ အောက်တိုဘာ ၇ ရက် နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် ခြေထောက်၌ သေနတ်မှန်၍ ဒဏ်ရာရခဲ့ သည်။

ဤတွင်မှ ဟစ်တလာသည် ခြေထောက်မှ ဒဏ်ရာကိုကုသရန် ဂျာမနီပြည် ဘာလင်မြို့သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ စစ်မြေပြင် တွင် ၂ နှစ်ကျော်မျှ အမှုထမ်းခဲ့ပြီး ပထမဆုံးအကြိမ် စစ်နောက် ဝိုင်းသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် ဘာလင်မြို့အနီး တီးလစ်ဆေးရုံတွင် တက်ရောက် ကုသခဲ့သည်။ ထိုနောက် ဒဏ်ရာပျောက်ကင်း၍ ၁၉၁၇ ခုနှစ် ဖော်ထဲတွင် စစ်မြေပြင်သို့ တစ်ဖန် ရောက်ခဲ့သည်။

ဤတစ်ကြိမ် စစ်မြေပြင်သို့ သူပြန်လာရာတွင် သာမန် စစ်သားကလေး မဟုတ်တော့ဘဲ ရာထူးတက်၍ တပ်ကြပ်ကလေး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

နောင်အခါ ဟစ်တလာ နစမည်ကြီးလာသည့် အချိန်၌ သူ့ကို မလိုလားသော အတိုက်အခံ ဂိုဏ်းသားများက ပထမကမ္ဘာ စစ်ပွဲကြီးတွင် ဟစ်တလာသည် သတ္တိနည်း၍ သူရဲဘောကြောင် ဝေသာ စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟူ၍ စွပ်စွဲ ပြောဆိုကြ သည်။

ဤနေရာတွင် ဟစ်တလာအား နောင်အခါ၌ ကမ္ဘာတစ်ခု လုံး စစ်မီးတဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်စေ၍ လူသားအပေါင်း တို့ကို သွေးခချောင်းစီးစေခဲ့သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ အကြီး ဆုံး နံပါတီတစ် စစ်တရားခံအဖြစ် သတ်မှတ် ရှုတ်ချရမည် ဖြစ် သော်လည်း သူ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုမူ အရင်းအတိုင်း တိတိကျကျမှန်နိုင် ဆဲမျှ မှန်အောင် အကောင်းရော အဆိုးပါ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြနိုင် ရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည်။

ဤလိုအပ်ချက်ကို အခြေခံ၌ အမှန်အတိုင်း လေ့လာစုံစမ်း ထောက်လှမ်းရသမျှဆိုလျှင် ဟစ်တလာသည် ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်း အမှုထမ်းခဲ့ရာ၌ ဒဏ်ရာရ၍ နောက်ပိုင်းဆေးရုံသို့ တက် ရောက် ကုသနေချိန်မှတစ်ပါး ကျန်အချိန်အားလုံးပင် စစ်မြေပြင်၌ ကျည်ဆန်၊ အမြောက်ဆန်၊ ဗုံးဆန်များအကြား စွန့်စားသွားလာ ၍ တာဝန်ယူခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤအချက်ကို ထင်ရှားစေသည်မှာ သူသည် ပထမ ကမ္ဘာ စစ်ကြီးဖြစ်၍ စစ်မှုထမ်းခဲ့ပြီး ဘာမှ မကြာသေးခင် ၁၉၁၄ ခု နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် တပ်သားကျော် ဒုတိယအဆင့် (IRON CROSS, Second Class) ဆုတံဆိပ် ရရှိခဲ့သည်။

နောင်အခါ ၁၉၁၂ ခုနှစ်၊ နာဇီပါတီအချိန်အဝါကြီးမား ၍ ဟစ်တလာ နာမည်တက်လာချိန်တွင် အတိုက်အခံ သတင်းစာ တစ်စောင်က ဟစ်တလာအား ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း သတ္တိနည်း၍ သူရဲဘောကြောင်သော စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပုတ် ဆန် ရေးသားရာတွင် ဟစ်တလာက ငုံ့မခံဘဲ အသရေပျက်မှုဖြင့် ခဏားစွဲဆိုခဲ့သည်။

ထိုအမှုတွင် ဟစ်တလာဘက်မှ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး အိန်ဂျဲလ်ဟာဒ် သို့ သူ့ကိုယ်တိုင် သက်သေအဖြစ် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး အိန်ဂျဲဟာဒ်မှာ အခြားသူမဟုတ်။ ပထမကမ္ဘာစစ် အတွင်းက ဟစ်တလာပါဝင်ခဲ့သော တပ်မှ တပ်မှူးဖြစ်သည်။ သူက ဟစ်တလာသည် ၁၉၁၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် စစ်မြေပြင်၌ ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ရသော တိုက်ပွဲမှာပင် စွန့်စွန့်စားစား ဆောင် ချက်ခဲ့သဖြင့် တပ်သားကျော် ဒုတိယအဆင့် ဆုတံဆိပ်ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရကြောင်း အခိုင်အမာ ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။

ထိုမျှမက ဟစ်တလာသည် တစ်ဆင့်တက်၍ တပ်သားကျော် ပထမအဆင့် [IRON CROSS, First Class] ဆု တံဆိပ်ကို ရခဲ့ ဖြစ်သည်။ ဤ ဆုတံဆိပ်မှာ သာမန်တပ်သား တပ်ကြပ်များရခဲ သ၍ ဟစ်တလာအား ထိုဆုတံဆိပ် ချီးမြှင့်သည်မှာလည်း စစ်မြေ ပြင် တစ်နေရာတွင် သူတစ်ယောက်တည်း ပြင်သစ်စစ်သား ၁၅ ယောက်ကို အရှင်လက်ရ ဖမ်းဆီးခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော ဟစ်တလာသည် သူ့ သက်ခွန် ကြီးပမ်း တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ရရှိလာသော ဆုတံဆိပ်များကို အမြတ်တနိုးထားသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် နောင်အခါ၌ နာဇီပါတီခေါင်းဆောင် ဂျာမနီနိုင်ငံထော်

၏ အခိပတိ အာဏာရှင်ကြီး ဖြစ်လာသည်အထိ ထိုဆုတံဆိပ်များကို တပ်ဆင်ခဲ့သောကြောစီပင်တည်း။

သို့နှင့်ပင် ဟစ်တလာသည် ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဂျာမန်တို့၏နေ့ဦးဆုသီ ထိုးစစ်ကြီးတွင် ပါဝင် ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ဤထိုက်ပွဲကြီးမှာ ဂျာမန်တို့၏ နောက်ဆုံး ထိုးစစ်တိုက်ပွဲကြီးပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာပါဝင်သော ဂျာမန်တပ်မသည် ၁၉၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထဲတွင် ယာပရက်စ်ဒေသ၏ တောင်ဘက် ဝါးစစ်အရပ်သို့ တပ်စွဲ ရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။

အောက်တိုဘာ ၁၃-၁၄ ရက်နေ့ညတွင် ထိုဒေသမှ ဂျာမန်တပ်သားများကို ဗြိတိသျှတပ်များက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြသည်။ တိုက်ပွဲမှာ ပြင်းထန်လှ၍ နောက်ဆုံး ဗြိတိသျှတပ်များက ဓာတ်ငွေ့များ သုံးသည့်အထိ ဆိုးရွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်မှနေ၍ ပစ်ခတ်နေစဉ် ဗြိတိသျှတို့၏ ဓာတ်ငွေ့မိပြီး မျက်လုံးပြာစာ သတိလစ်သွားခဲ့သည်။ ချက်ချင်းပင် သူ့ကို နောက်ပိုင်း စစ်ဆေးရုံသို့ သယ်သွားကြရသည်။

နောက်တစ်နေ့ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာမှာ ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေကာ မျက်လုံးများမှာလည်း ဓာတ်ငွေ့မိထားသဖြင့် ဘာမှ မမြင်ရတော့တဲ့ 'ကန်း' သွားခဲ့သည်။

ဤတွင်မှ စစ်ဘက်ဆရာဝန်ကြီးများက သူ့ကို အရေးတကြီး မီးရထားဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ပါစီဇေသီဒေသမှ စစ်ဆေးရုံသို့ အမြန်ပို့လိုက်ကြသည်။ သူသည် ဤစစ်ဆေးရုံတွင် တစ်လနီးပါးမျှ တက်ရောက်ကုသပြီးမှ မျက်စိပြန်ကောင်း၍ ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေသော ရောဂါလည်း ပျောက်ခဲ့သည်။

ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချ အညံ့ခံ၍ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးခဲ့သည့် သတင်းကို ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ စစ်ဆေးရုံ၌ ရှိနေစဉ်ပင် ကြားလိုက် သိလိုက်ရသည်။

ထိုနေ့သည် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်သည်။

1 ဘာလင်မြို့၏ အရှေ့မြောက်စူးစူး အရပ်တွင်ရှိသော ပါစီဇေသီဒေသမှ စစ်သားများသည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် စကားပြောသူကပြော စာဖတ်သူကဖတ်၊ ကျားထိုးသူကထိုး၍ ဆေးချမ်းခြင်းသက်စွာပင် ရှိနေသည်။

အဆိုပါ စစ်ဆေးရုံ၏ မျက်စိကုလူနာခန်းအနီးမှ မြက်ခင်းပေါ်တွင် အခြားစစ်သားများကဲ့သို့ စကားလည်းမပြော၊ ကျားကြည်း မထိုးဘဲ ခုံတန်းတစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင်ကာ စဉ်းစားခန်းဝင်နေသော စစ်သားတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုစစ်သားမှာ ဟစ်တလာပင် ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှစစ်တပ်၏ ဓာတ်ငွေ့ဒဏ်ကြောင့် ယာယီ ကန်းသွားသော သူ့မျက်လုံးများမှာ ပျောက်ကင်းသလောက်ပင် ရှိသွားပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆရာဝန်က ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့် မပြုပေ။ စစ်တပ်ခန့် နေရဦးမည်ဟုဆိုသဖြင့် စစ်မြေပြင်သို့ ပြန်ရမည်ရက်ကို စောင့်ရှောက်စောင့်နေရခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် ပျင်းပျင်း ရှိလှသဖြင့် သတင်းစာ သို့မဟုတ် စာအုပ်ကို ဖတ်ချင်လှသည်။ သို့သော် ဆရာဝန်က မျက်စိဆတွက် ဖတ်ရန် ကြပ်တည်းစွာ တားမြစ်ထားသဖြင့် အခန်းအပြင်သို့ ချစ်ကာ နံနက်ခင်း နေရောင်ခြည်အောက်တွင် စဉ်းစားခန်း ဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအခိုက် ဆေးရုံဝင်းထဲသို့ တစ်စုံတစ်ယောက် ရေးကြီးတစ်ယောက် ဝင်လာသည့် ခြေသံကို ကြားသဖြင့် လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ချစ်ကာ ဘုန်းတော်ကြီး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပထမသော် ဤဘုန်းတော်ကြီးမှာ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဤနေ့သို့ လာနေကျဖြစ်၍ အမှတ်မထင် နေလိုက်မည်ဟု စိတ်ကူးထားလည်း သူဝင်လာပုံမှာ ပျာယိပျာယာနုစို့ ရေးကြီးသုတ်ပျာသဖြင့် စိတ်ထဲတွင် မသိုးမသန့် ဖြစ်မိသည်။

သို့သော် ဤမသိုးမသန့် ဖြစ်မှုမှာ အသေးအဖွဲ့ မဟုတ်ဘဲ ဘုန်းတော်ကြီး ပါးစပ်မှ ဒလစပ် ထွက်ပေါ်လာသော စစ်သားများ

ကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ဟစ်တလား၏ စိတ်ထဲတွင် မီးတောက်ပေါက်ကဲ့သို့ ထင်လိုက်ရသည်။

‘ဒီမယ်မောင်ရင်တို့ ဒုက္ခဖြစ်ကုန်ကြပြီ သိလား၊ ကိုင်ဇာဘုရင်ကြီး မနေ့ကဘဲ ထီးနန်းစွန့်ပြီး ဟော်လန်ပြည်ကို ထွက်ပြေးသွားပြီတဲ့ အခုဘာလင်မှာလဲ ဆူဆူပူပူနဲ့ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်ကုန်ပြီ ပြီးတော့ နက်ဖြန်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ ဂျာမန်တွေဘက်က စစ်ရှုံးတဲ့ ကြေညာချက်ကို လက်မှတ် ထိုးကြတော့မလို့တဲ့၊ ဒုက္ခတော့ ဖောက်ကြတော့မှာဘဲ’

ဘုန်းတော်ကြီး၏ အသံသည် တဖြည်းဖြည်း တိမ်၍ သွားကာ နောက်ဆုံးအသံမှာ ငိုသံ ပါသယောဉ်ယောင်ပင် ထင်လိုက်ရသည်။

စစ်သားများမှာ ဘာတစ်ခုမှ ပြန်မပြောနိုင်၊ ပြန်မမေးနိုင်ဘဲ ပါးစပ် အဟောင်းသား ဖြစ်နေကြသည်။

ဤအထဲတွင် ဘုန်းကြီး၏ စကားကြောင့် သူ့ခေါင်းပေါ် တည့်တည့်မတ်မတ် မိုးကြိုးပစ်ခတ်လိုက်၍ တစ်ကိုယ်လုံး အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ကဲ့ထွက်သွားသလို ခံစားလိုက်ရသူမှာ ဟစ်တလားပင် ဖြစ်သည်။

သူသည် ‘နက်ဖြန် ကျုပ်တို့ ဂျာမန်တွေဘက်က စစ်ရှုံးတဲ့ ကြေညာချက်ကို လက်မှတ် ထိုးကြတော့မလို့တဲ့’ ဟူသော စကားကို ကြားလိုက်ရပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဘယ်သူတွေ ဘာပြောကြသည်ကိုမှ မကြားရတော့။ ဘယ်သူတွေ ဘာလုပ်ကြသည်ကိုလည်း မမြင်မိတော့။ ဘုန်းတော်ကြီး ပြန်ကြွသွားသည်ကိုပင် မသိလိုက်တော့။

‘ကျွန်ုပ်၏ မျက်စိရှေ့မှောက်တွင် အရာ အားလုံးတို့မှာ မှောင်နှိုင်းမည်းမည်း ဖြစ်သွားသည်ဟု ထင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်ုပ် နေထိုင်ရာ လူနာဆောင်သို့ ယိမ်းယိုင်သော ခြေလှမ်းများဖြင့် ပြန်လာခဲ့ပြီးနောက် ခုတင်ပေါ်မှ ခေါင်းအုံးနှင့် စောင်များ၊ အကြားတွင် ကျွန်ုပ်၏ နာကျင်လှသော ဦးခေါင်းကို မြုပ်၍ ထားမိသည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု၊ စာမျက်နှာ-၁၇၆)

မှန်သည်။ ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချသည့်သတင်းသည် ယာယီကန်းသွားရာမှ ပျောက်စပြုလာသော ဟစ်တလား၏ မျက်လုံးအစုံကို ရုတ်တရက်ပြန်၍ စုံလုံးကန်းသွားသလို ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်။ ဂျာမန်တို့ စစ်ရှုံးသည့်သတင်းသည် ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေရောဂါ ပျောက်ခါစဖြစ်သော ဟစ်တလားအား ဖြုန်းခနဲ ပြန်၍ အကြောအခြင်တွေ တစ်ကိုယ်လုံးသေသွားသလို မလှုပ်နိုင် မရှားနိုင်အောင် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

သူသည် တစ်နေ့လုံး ခုတင်ပေါ်တွင် မလှုပ်မယှက် လှဲနေသည်။ တဖြည်းဖြည်း ညနေစောင်းလာသည်။ မှောင်စပျိုးလာသည်။ ထိုနောက် ညဘက်ရောက်လာသည်။

ဟစ်တလားကား အိပ်ရာထက်တွင် မျက်နှာကို ခေါင်းအုံးဖြင့် အပ်လျက် မလှုပ်မယှက်။

ထိုညက အဆိုပါ စစ်ဆေးရုံကလေး၏ တစ်ခုသော လူနာဆောင်မှ မီးရောင်လဲလဲ အောက်တွင် ဟစ်တလား၏ ရှိကြိမ်သံသံ သည် တစ်ညလုံး ပေါ်ထွက်လျက် ရှိနေခဲ့သည်။

နာဇီပါတီ ပွားဖွားလာခြင်း

ဟစ်တလာအဖို့ တစ်သက်နှင့် တစ်ကိုယ် မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ် ကျခဲ့သည်မှာ နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါသာ ရှိခဲ့သည်။

ပထမအကြိမ်မှာ လင်းစမြို့ကလေးတွင် သူ့မိခင်ကြီး အနိစ္စရောက်ခဲ့စဉ်ကဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူသည် ပန်းချီဆရာဖြစ်ချင်လွန်းလှ၍ မိခင်ကြီး အသည်းအသန် ဖြစ်နေသည်ကိုပင် ဗီယင်နာမြို့မှ လင်းစမြို့သို့ ပြန်မလာဘဲနေခဲ့သည်။ မိခင်ကြီး ဆုံးပြီဆိုတော့မှ အပြေးအလွှား ပြန်လာခဲ့ရာ မိခင်ကြီး အသက်ပျောက်သည်ကိုမှ မမြင်ရ မတွေ့လိုက်ရအောင် လက်လှတ်စပယ် ပြုမူခဲ့သော မိမိ၏ မိုက်လုံးကြီးခဲမိပုံကို ယူကျုံးမရဖြစ်ကာ မိခင်ကြီး၏ မြေပုံဘေးတွင် ရှိုက်ကြီးတင် ဝိုကြွေးခဲ့ရသည်။

ယခုတစ်ဖန် ဂျာမန်တို့ စစ်ရှုံး၍ လက်နက်ချသည့်သတင်းကြောင့် ဆေးရုံပေါ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် မျက်ရည် ကျခဲ့ရပြန်သည်။

ဟစ်တလာ အသည်းနာမည်ဆိုက နာလောက်သည်။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဂျာမန်တို့ စစ်ရှုံးရသည်မှာ မနိုင်၍ ရှုံးရသည့် အရှုံးမျိုးမဟုတ်။ နိုင်ပြီးမှ နိုင်လျက်နှင့် ရှုံးရသော အရှုံးဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး တစ်လျှောက်လုံးတွင် ဂျာမန်တို့သည် အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးသော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် တိုက်

ခဲ့ကြရာ ၁၉၁၈ ခုနှစ်လယ်လောက်အထိ အရေးပါသော တိုက်ကြီးများတွင် အောင်ပွဲခံနေကြဆဲပင် ရှိသည်။

လက်နက်ချ အညံ့မခံမီ လအနည်းငယ်အလို ၁၉၁၈ ခု ဇော်လနုဇီ မေလတွင် ဥဒရာပအရှေ့ပိုင်း၌ ဂျာမန်တို့အတွက် ဆန်ခိုးအာဏာ ပို၍ ကြီးထွားလာစေသည့် တရက်စလစ်တော့စာချုပ်နှစ် ဘူခါရက် စာချုပ်များပင် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သေးသည်။ အနောက်ပိုင်းဒေသတွင်လည်း ရုရှားနှင့် ရှုမေးနီးယားတပ်များကို ဆွေမုန်း၍ ၎င်းတို့၏ 'စစ်မျက်နှာနှစ်ရပ်' ကိုလည်း လက်စတုံး ဆတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဒင်ဒေါ့ဖ်သည် ခြေထိသျှနှင့် ပြင်သစ်တပ်များကို တရစပ် လိုက်လံတိုက်ခိုက်၍ အပြင်းချီတက်ခဲ့ရာ ဂျာမန်တပ်များသည် မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်ပြည်၏ မြို့တော် ပဲရစ်နှင့် မိုင် ၄၀ ကွာအထိပင် ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ဤသို့ ၁၉၁၈ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ဂျာမန်တပ်များသည် ဗီယင်နာကို တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ ဆင်နွှဲလာခဲ့နိုင်၍ နောက်ဆုံး အောင်ပွဲ ခံရယူရန် လက်တစ်ကမ်းမျှသာ လိုခဲ့တော့သည်။

ဤအချိန် ဤအခြေအနေမျိုး ရောက်ခဲ့ပြီးမှ ရုတ်တရက် အမျှင်လင့်ဘဲ မိုးပြိုကျသလို လက်နက်ချ အညံ့ခံလိုက်ရသည်ဖြစ်ရာ ဗီယင်တလာ အသည်းနာမည်ဆိုက နာလောက်သည်။ မျက်ရည် ကျမည်ဆိုက ကျလောက်သည်။

“ဤအချိန်အထိ ပြည်တွင်းစစ်မျက်နှာမှာ မကျိုးမပေါက်သေးဘဲ ရှိသေးသည်။ ယခုသော်မှ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ပြည်သူ့ပြည်သားများအတွင်း မီးပွား မီးတောက်များ ဟိမ္မသည်မှ ထတောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ဘာလင်မြို့ကြီးမှာ ထိန်းမနိုင် သိမ်းမရအောင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်” ဟူ၍ ဂျာမန်မင်းသားကြီး မက္ကစ်က ငူ၏ “ထိုက်တွေ့မှတ်တမ်း” စာအုပ်တွင် ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သည်။

(ဘေဒင်မင်းသားကြီး မက္ကစ်ရေး 'ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်း' အတွဲ ၁၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂)

ဤအတိုင်း အမှန်ပင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။

ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်စစ်သားများ၏ အားထုတ်မှု သက်စွန့်ကြီးပမ်း တိုက်ခိုက်နေကြစဉ် နောက်ပိုင်း စစ်မျက်နှာ ဖြစ်သော ပြည်တွင်း၌ ဖရိတ်ရ အကဲ့ကဲ့ အပြားပြား ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဧည့်မညတ် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်များနှင့် ဝီပတ်ဘလစ်ကန် ပါတီများသည် မိမိတို့ အာဏာရရေးတစ်ခုတည်းကိုသာကြည့်ပြီး အဖျားမရှိနိုင်ငံတော်ကြီးအား သစ္စာဖောက်ကာ နောက်ကျောကို ခားနှင့်ထိုးကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဟစ်တလာ့စိတ်ထဲတွင် စွဲမြဲမှတ်ယူခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ့သာလျှင် မဟုတ်၊ မြောက်မြားစွာသော ဂျာမန် အမျိုးသားတို့ကလည်း ဤအတိုင်းပင် မှတ်ယူကြသည်။

၁၉၁၈-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလထဲတွင် ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချရေး မချရေးကိုအကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်ပြည်တွင် နိုင်ငံရေး ပါတီများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ ဝင်များနှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အချင်းချင်း အကြီးအကျယ် သဘောကွဲလွဲခဲ့ကြသည်။ သို့ကဲ့လဲ့ရာတွင် လက်နက်ချအညံ့ခံရေးဘက်မှ တိုက်တွန်းပြောဆို လုပ်ဆောင် သူ များ ကို နောင်အခါ၌ ‘နိုဝင်ဘာ ရာဇဝတ်ကောင်များ’ [November Criminals] ဟူ၍ အမည်ပေးကြသည်။

ထို့ပြင် ရှေ့ပိုင်းတွင် ရန်သူကို သဲသဲမဲမဲ တိုက်ခိုက်နေစဉ် မိမိတို့အချင်းချင်း သစ္စာဖောက်၍ နောက်ပိုင်းမှ အာဏာလုကြသူများ၏ အပြုအမူသည် “နောက်ကျောကို ခားနှင့်ထိုးခြင်း” ပင်ဖြစ်သည်ဟု ပြောစမှတ် ပြုခဲ့ကြသည်။

ဤစကား ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချပြီး နောက်တစ်နေ့ ညနေခင်းတွင် ဘာလင်မြို့ရှိ ဗြိတိသျှ စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မဲလ်ကွန်သည် စစ်ရှုံး ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဒင် ဒေါ့ဖ်နူဇီအတူ ညစာစားလျက် ရှိကြသည်။ ညစာ စားသောက်ရင်း ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက မိမိတို့ ဂျာမန်စစ်တပ်များ လက်နက်ချ အညံ့ခံလိုက်ရသည့်မှာ နောက်ပိုင်း အရပ်သားအစိုးရ၏ ထောက်ခံမှုမရ၍

ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့စစ်တပ်ကို နောက်ပိုင်းမှတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများက သစ္စာဖောက်ကြ၍ စစ်ရှုံးရကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပြောသမျှကို အားထောင်နေရာမှ သူပြောနေသည့် အကြောင်းအရာများကို ပို၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်စေလိုသည့်သဘောဖြင့် “ဒီမယ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ဗျား၊ ခြောက်စုံဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ဟာ နောက်ကျောကို ခားနဲ့ အထိုးခံရသလို ဆိုချင်တာလား” ဟု မေးလိုက်သည်။

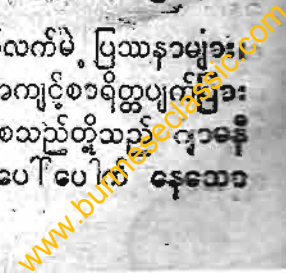
ဤတွင် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် ထိုစကားလုံးကို သုံးလိုက်ပြီး သဘောအကျကြီးကျ၍ ထိုင်ရာမှပင် ထခုန်ကာ “နောက်ကျောကို ခားနဲ့ ထိုးတယ်၊ ဟုတ်လား၊ အမှန်တကယ်၊ အမှန်တကယ်ကို ဒီအတိုင်းဖြစ်ခဲ့တာပေါ့၊ ကျုပ်တို့ဟာ နောက်ကျောကို ခားနဲ့ အထိုးခံလိုက်ရတာပဲ” ဟူ၍ ပြန်လည် ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဤအချိန်မှစ၍ နောင်သောအခါ ကမ္ဘာအရပ်ရပ် တိုင်းပြည်အသီးသီးမှ နိုင်ငံရေးသမားများ၏ ပါးစပ်ဖျားတွင် “နောက်ကျောကို ခားနဲ့ ထိုးသည်” ဟူသော နိုင်ငံရေးဝေါဟာရစကားလုံး အသစ်တစ်ခု တိုးလာခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုအခါ ဂျာမန်ပြည်ကြီးသည် အဆိုပါ “နောက်ကျောကို ခားထိုးခံရသည့်” ဒဏ်ရာဖြင့် မချိမဆန့် လဲနေခဲ့ပါပြီ။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ မရှုံးသလိုဘဲ ရှုံးခဲ့ရသဖြင့် ဂျာမန်ပြည်ကြီးမှာ စစ်ရှုံးသည့်ဒဏ်ကို မရှုမလှ နှစ်ထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေး မငြိမ်မသက်မှုများ၊ အလုပ်လက်မဲ ပြဿနာများ၊ နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် မတန်တဆ ကြီးမြင့်မှုများ၊ အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားမှုများ၊ ရာဇဝတ်ထူပြောခြင်းများ စသည်စသည်တို့သည် ဂျာမန်စစ်ပြည်လုံး နေရာအနှံ့အပြား၌ တွေ့မြင် ပေါ်ပေါက် နေသော အနိဗ္ဗာန်များ ဖြစ်နေသည်။

ဤသို့ တိုင်းပြည်ကြီး တစ်ခုလုံး မပြင်မသက်ဖြစ်ကာ ပွက်
လော့ခိုက်နေချိန် လူ့ လောကအလယ် တစ်စောင်ကြွက်မျက်နှာငယ်
စစ်သားကလေး ဟစ်တလာအဖို့ မည်သို့မည်ပုံ စခန်းသွားရပါမည်
နည်း။ မည်သည့်လမ်းကို လိုက်ရပါမည်နည်း။

“ကျွန်ုပ်၏ ကံကြမ္မာအတွက် မည်သို့မည်ပုံ ဖန်တီးရမည်
ကို ကျွန်ုပ် သိခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင်
ဆောင်ရွက်ရန် သိန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်ခဲ့ပြီဖြစ်သတည်း။”

(ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု၊ စာမျက်နှာ ၂၀၅-၂၀၆)

မှန်သည်။ ဟစ်တလာသည် ထိုအချိန်မှစ၍ နိုင်ငံရေးနယ်
ထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ရန် အခိုင်အမာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် မည်သည့်ထောင့်က မည်သို့ ဝင်ရမည်နည်း။ ဤ
မေးခွန်း၏ အဖြေကိုမူ ဟစ်တလာ ကိုယ်တိုင် လော့လော့ဆယ်
မဖြေနိုင်သေး။ မရေမရာပင် ရှိနေသေးသည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်တို့ လက်နက်ချသည့် ၁၉၁၈ ခုနှစ်
နိုဝင်ဘာလ မကုန်မီ ခေ.ရုံမှ ဆင်း၍ မြူနစ်မြို့သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သူသည် ယခုအချိန်အထိ စစ်တပ်မှ မထွက်ရသေးဘဲ ရှိနေရာ
ယူနီဖောင်းကို ဝတ်မြဲဝတ်လျက် ရှိနေခဲ့သည်။ စစ်တပ်မှ အစား
အသောက် ရာရှင်နုဇီ လစာကို ထုတ်မြဲထုတ်နေခဲ့သည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင်မူ သူသည် ဩစထရီးယား
နယ်စပ်မှ ထရောင်စတိန်မြို့ကလေးရှိ စစ်သုံ့ပန်းစခန်းတွင် စခန်း
စောစိုအဖြစ် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၁၉

ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကုန်လောက်တွင် သုံ့ပန်းများအားလုံးကို ပြန်
လွှတ်ပြီး ထိုစခန်းကိုလည်း ပိတ်လိုက်သည်ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည်
မူလနေရင်း မြူနစ်မြို့သို့ ပြန်လာခဲ့ရသည်။

ဤတွင်မူ သူ့ရှာနေသော အဖြေကို တွေ့ရသည်။ ဤတွင်မူ
သူ့အတွက် နိုင်ငံရေးလမ်းစ ပေါ်ပြီကို တွေ့ရသည်။

ထိုအချိန်က မြူနစ်မြို့မှာ ဂျာမန်ပြည်တွင် အခြားမြို့များ
ထက် ပို၍ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ အပြောင်းအလဲများဖြစ်ပေါ်
နေသော မြို့ဖြစ်သည်။ လက်ဝဲအလွန်အကျွံသမားတွေ ပေါများ
သလို လက်ယာ အလွန်အကျွံသမားများကိုလည်း နေရာထကာ
တွင် တွေ့နေရသည်။ နေ့စဉ်နုဇီအမျှ ဆူပူ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ဆန္ဒ
ပြပွဲများ၊ စီတန်း လမ်းလျှောက်မှုများဖြင့် တစ်မြို့လုံး ပွက်လော
ခိုက်နေခဲ့သည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်းက ထကြွခဲ့သော လှုပ်
ရှားမှုများကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည့် ကတ်အိတ်စနာ ဆိုသူမှာ ယခု
၁၉၁၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရ
သည်။ သူသည် ဘာပေးရီးယားပြည်နယ်ကို ‘ပြည်သူ့အစိုးရ’ ဖွဲ့
ညွှန်း၍ အုပ်ချုပ်ရမည်ဟု ကြွေးကြော်ကာ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့
ထ ပါလီမန်ကို သိမ်းပိုက်၍ သမေတနိုင်ငံအစိုးရအဖြစ် ကြေညာခဲ့သူ
ဖြစ်သည်။ ယခု သူ့ကို လက်ယာသမား မြို့စားကလေး အန်တွန်
ဆိုသူက လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကတ်အိတ်စနာ လုပ်ကြံခံရပြီးနေ့နက် ဟော့ဖ်မင်း ဆိုသူက
ဆက်လက်၍ ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်တစ် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့
ပြန်သည်။ သို့သော် ထိုအစိုးရအဖွဲ့မှာလည်း ၂ လမျှသာခံ၍ ပြေလ
စေရန်တွင် ပြုတ်ကျသွားပြန်သည်။ တစ်ဖန် ကွန်မြူနစ်များ၏
ဦးဆောင်မှုဖြင့် အလုပ်သမားများက ဆိုဗီယက်သမ္မတနိုင်ငံ အဖြစ်
ကြေညာ၍ အစိုးရဖွဲ့ပြန်ရာ ထိုအစိုးရအဖွဲ့ကို စစ်တပ်နုဇီ စစ်သား
ဆောင်းများ ပါဝင်သည့် ‘လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့’ များက ပုန်ကန်
ထကြွခဲ့ပြန်သည်။ ဤတွင် ဆိုဗီယက်သမ္မတ အစိုးရလက်ထက်က
သူ့အချို့အား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ကို လက်စားချေသည့်အနေ
ဖြင့် ‘လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့များ’က ကွန်မြူနစ်ရော ကွန်မြူနစ်
အစိုးရများပါ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်ပြန်ရာ
မြူနစ်မြို့ကြီးမှာ အပြန်အလှန် လူ့သတ်ပွဲအင်အားနေသလို ဖြစ်ခဲ့သည်။
ထို့နောက် ဟော့ဖ်မင်း ခေါင်းဆောင်သော ဆိုရှယ်ဒီမို
ကရက်တစ် အစိုးရပြန်တက်လာပြန်သည်။ သို့သော် သူတစ်ကြိမ်

တူင်မှ ဆိုရယ်ဒီမိုကရက်များမှာ အမည်အားဖြင့်သာ အစိုးရဖြစ်ပြီး ထကယ့်အာဏာမှာ လက်ယာသမားများ လက်ထဲတွင် ရှိနေခဲ့သည်။

ဤသို့ ဗရုတ်သုက္က ဖြစ်နေသော ၁၉၁၉ ခုနှစ် ပြေလနွဇီ မေလများအတွင်း ဟစ်တလာသည် စစ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်နေ၍ တစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးသမားမှန်လျှင် လက်ယာသမားစောလက်ဝဲသမားကိုပါ မုန်းတီးနေသည်က တစ်ကြောင်း၊ စစ်တပ်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံအားပေးခဲ့သည်။ ဤရက်များအတွင်း ပြေလနွဇီလောက်တွင် ဟစ်တလာအစား လူ ၃ ယောက်က လာရောက် ဖမ်းဆီးရာ သူသည် 'အဖမ်းမခံဘဲ ထိုလူ ၃ ယောက်အား ချီဖယ်သေနတ်ဖြင့် ပြန်လည်ခနဲ ပစ်ခတ်သေးသည်။

ကွန်မြူနစ်များ ဦးဆောင်သော ဆိုဗီယက် အစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျပြီးနောက် သူသည် ခြေလျှင်တပ်ရင်း ၂ က ဖွဲ့စည်းထားသော စုံစမ်းရေးကော်မရှင်ထံ သွားရောက်၍ အစစ်ဆေးခံသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးပြီးနောက် မကြာမီ ဟစ်တလာသည် မြူနစ်မြို့ဆိုင်ရာ ခရိုင် စစ်ဌာနချုပ် လက်အောက်ရှိ နိုင်ငံရေးဌာနတွင် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။ သူသည် ထိုဌာနတွင် ပုံနှိပ် လုပ်ငန်းနှစ်သက် ဖြန့်ချိရေးဘက်တွင် တာဝန်ကျသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် သူသည် နိုင်ငံရေး နည်းပြ သစ်တန်းကို တက်ခဲ့ရပြီးနောက် နိုင်ငံရေး နည်းပြ အရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး နည်းပြ အရာရှိအဖြစ် ဆိုရှယ်လစ်များ၊ ရှေ့ပြည်အေးသမားများနှင့် ဒီမိုကရေစီဝါဒ သမားများ၏ အယူအဆကို လက်ခံစနစ်များအား နိုင်ငံရေးသင်တန်း ပေး၍ 'အစွဲချွတ်'ရသည်။

ယခင်က ဗီယင်နာမြို့တွင် မိုးလင်းဆိုင်များ၌ လည်းကောင်း၊ မြူနစ်မြို့တွင် ဘီယာဆိုင်များ၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး စာစားများကို အာဘောင်အာရင်း သန်သန် ဖေါ်နွဇီမောနှင့် ပြောလေခဲ့သော ဟစ်တလာသည် ယခုအခါ 'နေရာမှန်' သို့ ရောက်လာပြီဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးသမား မဖြစ်မီကပင် အာဘောင်အာရင်းသန်သန် နိုင်ငံရေးသမား အရည်အချင်းဖြင့် ပြည့်စုံလာခဲ့သော ဟစ်

အဘသည် ယခုမှပင် မိမိ၏ အရည်အသွေးကို ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် ဖော်ထုတ်ပြသခွင့် ရလာသည်။

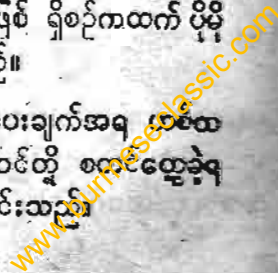
သို့နှင့်ပင် ဟစ်တလာ၏ တာဝန် ကျေပွန်မှုကို အသိအမှတ်ပြုသောအားဖြင့် စက်တင်ဘာလထဲတွင် နိုင်ငံရေးဌာနချုပ်မှ သူ့အား မြူနစ်မြို့တွင် ရှိနေသော ဂျာမန် အလုပ်သမားပါတီနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းပါတီသည် စစ်တပ်အတွက် မည်သို့မည်ပုံ အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်ကို လေ့လာစုံစမ်းရန် တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်။

ဂျာမန် အလုပ်သမားပါတီမှာ မူလ 'လွတ်လပ်သော အလုပ်သမားများ ကော်မတီ' မှ ပေါက်ဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကော်မတီကို စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သူမှာ အင်တန်ဒရက်စလာဆိုသူ ဖြစ်၍ မြူနစ်မြို့တွင် သော့ခလောက် ပြင်သော အလုပ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ဒရက်စ်လာသည် လွတ်လပ်သော အလုပ်သမား ကော်မတီ၏ ၁၉၁၈-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့၍ ထိုစဉ်က အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၄၀ ရှိသည်။ သူ၏ နိုင်ငံရေး အယူအဆမှာ လူအထိတန်းစားများကို အခြေခံသော အဖွဲ့ဝင် တပ်ဦး၏ လစ်စဉ်ကို အပယ်၍ အလုပ်သမား လူတန်းစားနှင့် အမျိုးသားရေး ဝါဒသမားများကို အခြေခံသော နိုင်ငံရေးဝါဒ ဖြစ်သည်။

ဤအခြေခံဖြင့် နိုင်ငံရေး ပါတီတစ်ရပ်ရှိဖို့ လိုသည်ဟု ယူဆကာ ဒရက်စလာသည် သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သူ ကားလ်မားဇားနှင့် ပူးပေါင်း၍ မူလ လွတ်လပ်သော အလုပ်သမား ကော်မတီကို ထိုးချွဲကာ ၁၉၁၉-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် 'ဂျာမန်အလုပ်သမား ပါတီကို' စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ပါတီဝင် ဦးရေမှာ 'လွတ်လပ်သော အလုပ်သမား ကော်မတီ' အဖြစ် ရှိစဉ်ကထက် ပိုမိုများပြား၍ အများဆောင်အဖွဲ့ဝင် ၆-ဦး ရှိသည်။

စစ်ဌာနချုပ် နိုင်ငံရေးဌာနမှ တာဝန်ပေးချက်အရ ယခင်အထက်နှင့် အဆိုပါ ဂျာမန် အလုပ်သမား ပါတီဝင်တို့ စတင်ထွေခဲ့ရသောအခါမှာ အတော်ပင် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။

ထိုနေ့မှာ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။

အချိန်မှာ ညနေစောင်း၍ မွှောင်စပျိုးသော အချိန်ပင် ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်မြို့၏ တစ်ခုသောဘီယာဆိုင် မြေအောက်ခန်းကလေး ထဲတွင် မီးရောင် ခပ်မှိန်မှိန်ဖြင့် လူတစ်စုကို ခပ်ဝါးဝါး တွေ့ရ သည်။ သူတို့သည် အခန်းထဲရှိ ကုလားထိုင်များ၊ ခုံတန်းလျား များပေါ်တွင် ဟိုနားတချို့၊ သည်နားတချို့ ဖြစ်သလို ထိုင်နေ ကြ၍ စုစုပေါင်း လူ ၂၀ ကျော် ၂၅ ယောက်ခန့် ရှိမည်ဟု ခန့် မှန်းရသည်။

ဤလူစုထဲတွင် ထူးထူးခြားခြား မသစ်မဟောင်း စစ်ယူနီ ဖောင်းဝတ်ဆင်ထားသူ တစ်ယောက်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုသူမှာ ဖာရစ်တလားပင် ဖြစ်သည်။

သူသည် မြေအောက် ဘီယာခန်းကလေးထဲသို့ ဌာနချုပ်မှ တာဝန်ပေးချက်အရ ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီဝင်များနှင့် ပထမ ဆုံး အကြိမ် လာရောက် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို အစည်းအဝေးတွင် ပထမဆုံး စ၍ စကားပြောသူမှာ ဂေါ့ဖရိုက်ဖက်ဒါ ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် မြို့နယ်မြို့တွင် ထင် ရှားသောတစ်ယူသန်ဘောဂဗေဒသမားတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဝင်ခါက ထပ်တွင်း နိုင်ငံရေးသင်တန်း တစ်ခုတွင် ဖာရစ်တလား သဘောအကျ ကြီး ကျခဲဖူးသူ ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ယောက် စကားပြောသူမှာ ဘာဗေးရီးယန်း ခွဲရေးသမား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက ဘာဗေးရီးယားသည် ဂျာမန် အင်ပါယာ အတွင်းမှ ခွဲထွက်၍ ဩစထရီးယားနှင့် ပူးပေါင်း ရန် တင်ပြသွားသည်။

ဤတွင် တစ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် ငြိမ်၍နားထောင်နေသော ဖာရစ်တလားသည် ထိုင်ရာမှ စုန်းကန် ထကာ ခွဲရေး သဘောတရား များကို အပြင်းအထန် ပုတ်ခတ်တော့သည်။ သူသည် ဂျာမန် အလုပ် သမားပါတီဝင် တစ်ယောက် မဟုတ်သေးသည်ကိုပင် သတိမထား

နိုင်တော့ဘဲ ဂျာမန် တစ်မျိုးသားလုံး၏ အရေးနှင့် ဂျာမန် နိုင်ငံ တော်ကြီး၏ အရေးကို မိမိ အတွေးပေါက်သလောက် တောက် လျှောက်ကြီး မရင်မနား ပြောချလိုက်သည်။

သို့ဖြင့် သူ ပြောဟန်ဆိုဟန် အဆက်ပါသလောက် သူ တင် ပြချက်များမှာ လေးနက်လှသည်ဖြစ်ရာ အဆိုပါ အစည်းအဝေး အပြီးတွင် ပါတီခေါင်းဆောင် ဒရက်စ်လာသည် ဖာရစ်တလားထံသို့ သလာ၍ သူကိုယ်တိုင် ရေးသားသော 'ကျွန်ုပ်၏ နိုင်ငံရေး နိုး ကြားမှု' မမည်ရှိ စာအုပ်တစ်အုပ် ပေးသွားခဲ့သည်။

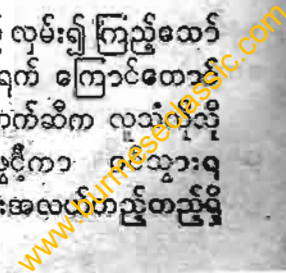
ထို့နောက် ရက်များ မကြားမီ ဖာရစ်တလားထံ စာတိုက်မှ တစ်ဆင့် ဂျာမန် အလုပ်သမားပါတီ အမှုဆောင် ကော်မတီ အစည်း အဝေး တက်ရန် ဖိတ်စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။

ပထမတွင် ဖာရစ်တလားသည် ထိုအစည်းအဝေးသို့ တက်သင် ဆက်သင့်ကို မခေမခေနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသေးသည်။ နောက်မှ မိမိကိုယ် မိမိ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲသို့ လုံးလုံးကြီး ရောက်ရှိနေသည့် အဖြစ်ကို သတိရကာ အဆိုပါ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက် သည်။

ယခုတစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးမှာ ပါတီဝင်အားလုံး တက်ရ သည် မဟုတ်ဘဲ အမှုဆောင်များသာ တက်ခွင့်ရသည် ဖြစ်ရာ အစည်းအဝေးက ဟန်းလမ်းမှ မထင်ရှားသော အော်လ်တီရိုစင် သစ်ဘီယာဆိုင်ကလေးတွင် ပြုလုပ်သည်။

ဖာရစ်တလားသည် သတ်မှတ်ထားသောအချိန်တွင် ထိုဘီယာ ဆိုင်ကလေးသို့ ရောက်သွားသည်။ ဆိုင်ခန်းကလေးထဲတွင် ထွန်းညှိ ထားသော မီးရောင်မှာ မှိန်လှန်းသဖြင့် ဖာရစ်တလားသည် ရုတ်တရက် သူတို့မှ သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်ရဘဲ ရှိနေသည်။

သူသည် အခန်းထဲတွင် ဟိုဟိုသည်သည် လှမ်း၍ ကြည့်သော် လည်း လူတစ်ယောက်မှ မမြင်ရသဖြင့် ရုတ်တရက် ကြောင်တောင် ဆောင် ဖြစ်သွားသည်။ နောက်မှ ဘေးခန်းဘက်ဆီက လူသံလှည့် ကြားရသဖြင့် အသီး တွေ့ရသော တံခါးကိုဖွင့်ကာ ဝင်သွားရ သည်။ ဤအခန်းမှာ ပို၍ မွှောင်နေသည်။ အခန်းအလယ်တည့်တည့်ရှိ

မီးအိမ်ခပ်မိန့်မိန့်မှ ဖြာထွက်နေသည့် ဖျော့တော့တော့ မီးရောင်
အောက်တွင် စားပွဲခိုင်းတစ်ခုကို ပတ်ပတ်လည် ခိုင်းထိုင်နေကြသော
လူ ၄ ယောက်ကို မထင်မရှား ခပ်ဝါးဝါး တွေ့မြင်ရသည်။

ဟစ်တလာသည် မီးရောင်၏ အားနည်းမှုကြောင့် ထိုလူ
အားလုံး မသဲမကွဲ ဖြစ်နေသော်လည်း ယခင်တစ်ပတ် အစည်း
အဝေးတုန်းက သူ့အား စာအုပ်တစ်အုပ် ပေးလိုက်သော ခေါင်း
ဆောင် ဒဂုန်လော့ကိုမူ ကောင်းကောင်းကြီး မှတ်မိနေသည်။

သူသည် လွတ်နေသော ကုလားထိုင်တစ်ခုတွင် ဝင်ထိုင်
လိုက်သည်။ ထို့နောက် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် အစည်းအဝေး
စတော့သည်။

အစည်းအဝေးမှာ ထူးစံအတိုင်း အစီအစဉ်ဖြင့် ကျင်းပ
သွားသည်။

ပထမတွင် လက်ရှိ ဘဏ္ဍာရေး ရှင်းတမ်းကို တင်ပြသည်။
ယနေ့အထိ ဘဏ္ဍာရေး လက်ကျန်ငွေမှာ 'ဂျာမန်ငွေ ၇ ကျပ်နှင့်
၅၀ ပြားရှိသည်။ ထို့နောက် ယခင်တစ်ပတ်က အစည်းအဝေး
မှတ်တမ်းကို ဖတ်ကြား၍ အတည်ပြုသည်။ ပြီးလျှင် ပါတီကော်မတီ
သို့ ပေးပို့ထားသော စာ ၃ စောင်ကို ဖတ်ကြားသည်။ ထိုစာများကို
အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးကြပြီး ပြန်စာများ အကြမ်းရေးကြသည်။
နောက်ဆုံးတွင် ထိုပြန်စာ ၃ စောင်ကို ဖတ်ကြား အတည်ပြုပြီး
အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန် အလုပ်သမားပါတီ အမှုဆောင်
အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးကျင်းပပုံကို အတော်ကြီး သဘောကျသွား
သည်။ မထင်မရှားသည့် ပါတီကလေးတစ်ခု၏ အရေအတွက်အား
မပြောပလောက်သည့် အမှုဆောင်များသည် အစည်းအဝေးကို
စနစ်တကျ စည်းကမ်းရှိရှိ ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရ၍ အထူးပင်
ကျေနပ် အားရမိသည်။

အထူးသဖြင့် ဤပါတီကလေးမှာ မထင်ရှားသဖြင့် ပို၍ စိတ်
ဝင်စားမိသည်။ သူ့လို အညတရ နိုင်ငံရေးသမား ပေါက်စ-အစ်
ယောက်အဖို့ ဤလို မထင်ရှားသည့် နိုင်ငံရေး ပါတီကလေးနှင့်

ဆုံတူမည်။ ဤပါတီကလေးမျိုးတွင်မှ သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို
ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ နာမည်ကြီး၍ အရှိန်အဝါ ရှိနေသော နိုင်ငံ
ရေး ပါတီကြီးများတွင်မှ သူလို နိုင်ငံရေးပါး မဝသေးသူများအား
ဆွဲယူကမ္ဘာ ဆေးဖော်ကြောဖက် လုပ်ကြမည်ဟုတ်။ ခေါင်းဆောင်
ဖြစ်ရန်မှာ ပို၍ ဝေးသေးသည်။ သူ့ထက် ပို၍ ဝါရင့် နေသော
အင်တောင်း နိုင်ငံရေးသမားကြီးများ ရှိနေကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ
ပါတီကြီးများတွင် သူ့အတွက် နေရာမရှိ။ ဤပါတီကလေးမျိုး
ဆိုင်ရာ သူ့အတွက် နေရာကောင်း ရနိုင်သည်။ ခေါင်းဆောင်
ဖြစ်နိုင်သည်။

ဤသို့ သဘာဝကျကျ စဉ်းစားမိသော ဟစ်တလာသည်
ဒီဂုန်မှ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် အနုလုံပဋိလုံ တွက်ချက်ပြီးနောက်
ဂျာမန် အလုပ်သမားပါတီသို့ ခြေစုံပစ်ရုံမျှမက တစ်ကိုယ်လုံးပစ်၍
ပစ်လိုက်တော့သည်။

ဤသို့အားဖြူ ဟစ်တလာသည် မထင်မရှား မွေးဖွားလာ
သော ဂျာမန် အလုပ်သမား ပါတီကလေး၏ ၇-ယေဇက်မြောက်
အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုပါတီကလေးသည်ပင်
အောင်အခါ၌ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး သိမ့်သိမ့်တုံအောင် ကိုင်လှုပ်မည့်
အင်ပါတီကြီးအဖြစ် ရှင်သန်ပေါက်ဖွား ကြီးထွားလာခဲ့သတည်း။

မုသာဝါဒအဘိဓမ္မာ

‘လိမ်စရာရှိလျှင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လိမ်ပါ’

အထက်ပါစကားမှာ ဟစ်တလာ၏ လက်သုံးစကား ဖြစ်သည်။ သူသည် သူ့ စကားအတိုင်း ဂျာမန်လူထုကို စည်းရုံးခဲ့သည်။ သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် အကြီးအကျယ် လိမ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အလိုအရ လိမ်စရာရှိလျှင်၊ ညာစရာရှိလျှင်၊ မိမိလိမ်လိုသည့်အချက်၊ ညာလိုသည့် အချက်ကို ပို၍ ယုတ္တိယုတ္တာ ရှိအောင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ရောမ အကြောင်းအချက်များရှာ၍ လိမ်ရညာရမည် ဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။

သူက ဤသို့ ဆိုခဲ့သည်။

‘ဤအချက်မှာ သူ့အဓိပ္ပာယ်နှင့်သူ လုံးဝ မှန်နေပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကြီးမားသော မုသာဝါဒ ပြောဆိုမှုများတွင် ယုံကြည်လောက်သော အင်အားများ ပါရှိစမြဲ ဖြစ်၏။ တစ်နည်းဆိုသော် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ကျယ်ပြန့်သော လူထုကြီးများသည် သူတို့၏စိတ်လှုပ်ရှားမှုသဘာဝအရ သိသိသာသာပင် ဖြစ်စေ၊ မသိမသာပင် ဖြစ်စေ၊ ပို၍ ကြီးကျယ် လေးနက်သော အကြောင်းအရာများ အပေါ်

တွင် အမြဲတစေ လွယ်လွယ်ကူကူနုနု ယုံစားတတ်ကြ၏။ ဤသို့ဖြစ်၍ သူတို့၏အတွင်း စိတ်ဓာတ်မို့ မူလ ဗီဇရိုးသားမှ တို့ကြောစီ သူတို့သည် အသေးအဖွဲ့ လိမ်ညာမှုများထက် အကြီးအကျယ် လိမ်မှုများကို ပို၍ လက်ခံယုံကြည်ရန် အသင့်ရှိနေကြသည်’

(ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု စာမျက်နှာ ၁၉၈)

အထက်ပါ ‘မုသာဝါဒ အဘိဓမ္မာ’၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နှိုင်းဆိုခဲ့သော ဟစ်တလာသည် သူ၏ သဘောတရားကို လက်တွေ့အဖြစ် လုပ်ဆောင်ပြသရန် အခွင့်အလမ်း ပေါ်လာခဲ့သည်။

ထိုအခွင့်အလမ်းကား အခြားမဟုတ်။ ဂျာမန် အလုပ်သမား ဝါတီ အမှုဆောင် ကော်မတီက ၁၉၂၀-ခုနှစ်ဦးပိုင်းတွင် သူ့ အခါ ဝါတီ၏ ဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ခံအဖြစ် ခန့်အပ် လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤတာဝန်ကို ဟစ်တလာ ရရှိခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ပါတီအတွက် ရော သူ့ အတွက်ပါ အရှိန်အပါတက်ဖို့ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခင်ပါတီက ကြီးမားကျမ်းပခဲ့သော လူထုတရားပွဲများမှာ လူတစ်ရာနှစ်ရာမျှသာ တက်ရောက်ခဲ့၏။ ‘ကြက်ပွဲသာသစ’ ဟုသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခု ဟစ်တလာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ကို ထူပြီး ပထမဆုံးကျင်းပသော လူထုတရားပွဲမှာ ပရိသတ်နှစ်ထောင်နီးပါးမျှ တက်ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၉၂၀ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့က ထိုတရားပွဲကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ထိုရက်မတိုင်မီကပင် ကြေညာချက်များကို ပလူပျံအောင် ဝေငှခဲ့သည်။ လမ်းထောင့်များ၊ ဆိုက်နံရံများတွင် တရားပွဲကြော်ငြာ ပို့စတာကြီးများ ချိတ်ဆွဲထားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး သတင်းစာထဲမှနေ၍ပင် ကြော်ငြာတိမ့်နိမ့်မျှ သေးသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ဝါဒဖြန့်ချိရေး နှင့် စိတ်များကြောစီ သွတ်မှတ်ထားသောနေ့သို့ ရောက်သောအခါ တာဝန်

ပွဲမှာ ပရိသတ်နှစ်ထောင်နီးပါးမျှ တက်ရောက်ကြ၍ တကယ့်လူထု ထုထူးပွဲကြီး ဖြစ်လာသည်။

ထိုတရားပွဲတွင် အဓိက ဟောပြောသူမှာ ဒေါက်တာ ဒင်၊ ဝဲလ်ဒါဆိုသူ ပါတီခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုနေ့က တရားပွဲတွင် ပရိသတ် 'မျက်စိကျ' ၍ ပြောမုတ်ပြုခြင်း ခံရသူမှာ အခြားမဟုတ်။ ဟစ်တလာပင်ဖြစ် သည်။ သူသည် အဆိုပါတရားပွဲတွင် အဓိက ဟောပြောသူမဟုတ် သော်လည်း ဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ခံတစ်ယောက်အနေဖြင့် တရား ပွဲကို စနစ်တကျဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်း လုပ်ဆောင်ရသည် ဖြစ်ရာ အခမ်းအနား ပြင်ဆင်ထားသည်ကအစ တရားပွဲအစီအစဉ် ပြုလုပ် ထားပုံများကိုပါ ပရိသတ်က သဘောကျသွားကြသည်။ ထို့ထက် ပို၍ ဟစ်တလာကို 'မျက်စိကျ' စရာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ ထိုတရားပွဲ တွင် ပါတီကို 'ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီ' ဟူသော အမည်မှ 'အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီ' ဟူ၍ အမည် ပြောင်းကာ အချက်ပေါင်း ၂၅ ချက်ပါဝင်သော ပါတီ၏လုပ်ငန်း စဉ် ကြေညာစာတမ်းကြီးကို ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် ဖတ်ကြားတင်ပြ ခဲ့သည်။ ဤတွင် သူ၏ ဟန်အမူအရာ လေယူလေသိမ်းနှင့် ပြောပုံ ဆိုပုံကို ပရိသတ်က အထူးသဘောကျ၍ ဩဘာသံ မစ်အောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် နောင်အခါ၌ နာဇီပါတီဟူ၍ ထင်ရှား ကျော်ကြားလာမည့် 'အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် ဂျာမန်အလုပ်သမား ပါတီ'ဟူသော အမည်ကို တစ်နေ့သောအခါ၌ ထိုပါတီ၏ အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်ရှိလာမည့် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် ထိုနေ့ ထိုရက်က ထင်ပွန်းတပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

'နာဇီ' ဟူသော အမည်မှာ အဆိုပါ 'အမျိုးသားဆိုရှယ် ပြောလုပ်သမားပါတီ' ဟူသော အမည်ကို ဂျာမန်အသံ ပါအတိုကောက် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းပင်ဖြစ်ရာ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပြည့်လုံးသားမက ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးကပါ 'နာဇီပါတီ' ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

အထက်ပါ တရားပွဲမှအစပြု၍ ဟစ်တလာ၏ အရည်အချင်း မှာ ပါတီတွင်း၌ ထင်လင်းစွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် စာလည်း သူ့အချိန်အဝါကို ပါတီတွင်း၌ တစတစ ပို၍ ကြီးမား လာအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

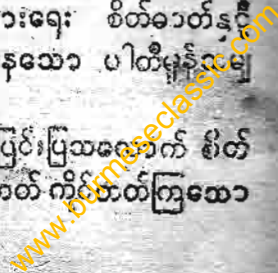
ထိုသို့ ပါတီတွင်း၌ ဟစ်တလာ တစ်နေ့တခြား တွင်ကျယ် လာသည်ကို မလိုလား မရွံဆိတ်နိုင်သောကြောင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဟားဗားသည် နောက်ဆုံး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှပင် နုတ်ထွက်သွားခဲ့သည်။

သူ့ဘဝ ခရီးအတွက် လမ်းစ ပေါ်ခဲ့ရုံမျှမက ထိုလမ်း ကြောင်းပေါ်သို့ ခက်ခဲကောင်းကြီး လျှောက်လာနိုင်စေပြု၍ ဖြစ် သော ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲတွင် ပို၍ တွင်တွင်ကျယ် ကျယ် ခြေလှမ်းကျဲကျဲ လှမ်းနိုင်ရန်အတွက် ၁၉၂၀ ခုနှစ် ပြေလ တစ်ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်မှ လုံးဝထွက်လိုက်ပြီး ပါတီလုပ်ငန်းများ ကို အချိန်ပြည့် စတင် လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည်။

နာဇီပါတီ၌ မိမိဩဇာအာဏာ အချိန်အဝါ ပိုမိုကြီးထွား အောင် လုပ်ဆောင်ရာ၌ ဟစ်တလာသည် ဗိုလ်ကြီးရမ်း ဆိုသူ၏ အကူအညီများစွာ ရခဲ့သည်။

ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် မြူနစ်မြို့ ခရိတ်စစ်ဌာနချုပ်မှ စစ်ဗိုလ် တစ်ယောက်ဖြစ်၍ သူသည် ဟစ်တလာထက်စောပြီး နာဇီပါတီသို့ ဝင်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် 'လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့' များ 'မှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့' များကို အထူး အားထားသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးလုပ်ကြံမှုများကိုလည်း လိုလားသူဖြစ်သည်။ သူ့အယူအဆ မှာ ဂျာမန်လူထုကြီး တစ်ရပ်လုံးက အပနိုင်ငံနှင့် တပ်မတော်ကို ထောက်ပံ့လိုက်လိုက်လှလှ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း၊ အားကိုးခြင်း ရှိတ် နှီး ခိုင်မာတောင့်တင်းသော ဂျာမန် အမျိုးသားနိုင်ငံတော်ကြီးကို ထောင်ဆောက်နိုင်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်နှင့် စစ်ရေးစိတ်ဓာတ်တို့ ပေါင်းစပ်၍ လုပ်ကိုင်နေသော ပါတီမှန်သမျှ မိတ်ဝင်စားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

သူသည် ဤနေရာတွင် ယုံကြည်ချက်ပြင်းပြသလောက် စိတ် ဓာတ်ထက်ကြွစွာဖြင့် ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ လုပ်တတ် ကိုင်တတ်ကြသော

ကုန်မြို့နယ်များကို အားကျမိသည်။ ဤအရည်အချင်းရှိသူမျိုး မိမိတို့၏ အလုပ်သမား လူတန်းစားအဖွဲ့အစည်းများတွင် ရှိရန်လိုအပ်သည်ဟု သူမှတ်ယူထားသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် ဟစ်တလာ တစ်နေ့တခြား တွင်ကျယ်လာနေသော နာဇီပါတီအတွင်းသို့ သူ၏ 'လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့' ဝင်ဟောင်းများနှင့် စစ်သားဟောင်းများကို အစုလိုက် အပြုံလိုက် ဝင်ကြရန် လှုံ့ဆော် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ 'ထိုလွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့' ဝင်ဟောင်းများနှင့် စစ်သားဟောင်းများသည်ပင် လျင် နောင်အခါ၌ နာဇီပါတီ၏ ကျေးဇူးများဖြစ်သော 'မုန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့' ဝင်များနှင့် ဂက်စတပို စုံထောက်များ ဖြစ်လာကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါ ဩဇာအာဏာ ကြီးမားလာရာ၌ ထိုသို့သော အပြင်အပမူ ကူညီမှုများ ရှိခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ထကယ့်ဘကယ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင်က ပျော့ညွှန်နေပါက အစွမ်းအစ မရှိပါက 'ဥစ္စာရှင်လို ဥစ္စာရင်ခဲ' မလုပ်ပါက အထက်ပါ အပြင်က ကူညီမှုများသည် မည်မျှပင် ကြီးမားစေကာမူ အရေးပါ အရာရောက်မည် မဟုတ်ပေ။

ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံရေးသမား ပီသစွာ 'ကွက်ကျော်' မြင်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ လူထုကြီးကို ချုပ်မိကိုင်မိအောင် မည်သို့မည်ပုံ စည်းရုံးရမည်၊ (ဝါ) ဝါးဖြန့်ရမည်။ လူထုကြီးအား မည်သို့မည်ပုံ အကြီးအကျယ် 'လိမ်ညာရမည်' ကို ကြိုတင် တွက်ချက် သိရှိထားပြီး ဖြစ်သည်။

သူသည် ဘဝ၏ အောက်ဆုံးအခြေမှ တက်လာသူ ဖြစ်၍ 'အောက်သက်ကျော်' ပြီး ဖြစ်သည်။ လမ်းဘေး မိုးလင်းဆိုင်များတွင် လည်းကောင်း၊ ဘိယာဆိုင်များတွင် လည်းကောင်း၊ ညလုံးပေါက်ပရိသတ် လေးငါးယောက်ဖြင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခဲ့ဖူးသလို မြူနစ်မြို့မှ ကရုန်းဆာကပ်စ် ရုံကြီးတွင် ပရိသတ် လေးငါးဆောင် ရှေ့မှောက်တွင် တကယ့် လူထု တရားပွဲကြီး များကိုလည်း နှံ့ခဲပူးပြီးဖြစ်သည်။

သူသည် ပရိသတ် အကဲကို ကောင်းကောင်းကြီး ခတ်တတ်သည်။ ဘယ်လူတန်းစား ရှေ့မှောက် ရောက်လျှင် ဘယ်စကားလုံးမျိုး ရွေး၍ သုံးရမည်ကို သိသည်။ ဘယ်ပရိသတ်၏ စိတ်ဓာတ်ကို ဘယ်အချက်ဖြင့် ထိုးနှက်ရမည်ကို နားလည်သည်။ ဟစ်တလာ စားပြောကောင်း တရားဟော ကောင်းလှသည်ကို တစ်ခါက ဒေါက်တာ စချာချက်ဆိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ဒီလူဟာ အင်မတန် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဂီတသမား တစ်ယောက်က တော်တော် အသံသာယာယာ ဟဲ့ စန္ဒရား တစ်လုံးကို တီးခတ်သွားသလို လူလတ်တန်းစား အောက်ဆုံး အလွှာတွေရဲ့ စိတ်နှလုံးကို တီးခတ်နိုင်တဲ့ လူတစ်ယောက်ပေါ့' ဟူ၍ပင် ပြောယူရသည်။

ဤသို့ဖြင့် သူသည် ဂျာမနီ ပြည်ကြီးနှင့် ဂျာမန်လူမျိုးများ အကြောင်းကို ခေတ်အဆက်ဆက်က အခြားအခြားသော နိုင်ငံရေးဆောင်းဆောင်ကြီးများထက် ပို၍ သိနားလည်ခဲ့သည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း 'ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်ရန် ဆိုသည်မှာ လူထုကြီးက လှုပ်ရှားရွေ့လျားအောင် ပြုလုပ်နိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်' ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု စာမျက်နှာ ၄၇၄)

သာမန် နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်နှင့် လုံးဝမတူဘဲ နိုင်ငံရေးကို မိမိ၏ ဘဝပေး တာဝန် တစ်ရပ် အဖြစ် အလေးအနက်ထား၍ ကြိုးစားပမ်းစား ဆောင်ရွက်လာသော ဟစ်တလာသည် သုံးစံအတိုင်း နိုင်ငံရေး လောကဓာတ်ဖြင့် ရှင်ဆိုင်ရပြန်သည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပါတီတွင်း၌ ဟစ်တလာ တွင်ကျယ်လာသည်ကို မလိုလားသည့် အနေဖြင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဟားဇးသည် ၁၉၂၀ ခုနှစ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးမှ ထွက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဤပြဿနာမှာ ဤမျှဖြင့် မပြီးခဲ့။ ပါတီတွင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစမူသားနားသေးသည်။

၁၉၂၁ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ဟစ်တလာသည် မြူနစ်မြို့မှ သာလင်မြို့သို့ ခေတ္တမျှ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ သွားရာတွင်

အကြောင်းမဲ့ မဟုတ် တာဝန်ဖြင့် သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းတာဝန်မှာ အမျိုးသားကလပ်တွင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားရန်နှင့် မြောက်ပိုင်းမှ အမျိုးသားရေး ဝါဒ သမားများကို စုစည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဟစ်တလာ ဘာလင်မြို့သို့ ခေတ္တ သွားရောက်နေစဉ် နောက်ပိုင်းမှ ပါတီ ကော်မတီအချို့သည် ဟစ်တလာကို စိုင်းပယ်ရန် ကြိုးပမ်းလာကြသည်။ သူတို့သည် ဟစ်တလာ ရှိနေစဉ်က ဟစ်တလာ လုပ်သမျှကို ဘဝင်မကျသော်လည်း မပြောရဲ မဝေဖန်ရဲဘဲ ရှိနေကြသည်။ ထိုသို့ မဝေဖန်ရဲကြသည်မှာလည်း ဟစ်တလာ လုပ်သမျှ အောင်မြင်၍ ဟစ်တလာ၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် ပါတီ အချိန်အဝါ တက်လာသည်မှာလည်း လက်တွေ့ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် ဟစ်တလာ ရှိစဉ်က ဟစ်တလာ၏ အချိန်အဝါကို မလှန်နိုင်ဘဲ ခမ္မာင်ထံခချောင်ထံတွင် ဝင်နေကြရာမှ ယခု ဟစ်တလာ ဘာလင်မြို့သို့ တာဝန်ဖြင့် ခရီးထွက်နေခိုက် ဟစ်တလာ ရှိစဉ်က ပယ်ချထားခဲ့သော အဆိုများကို ပြန်တင်လာကြသည်။ ထိုအဆိုမှာ မိမိတို့ နာဇီ ပါတီနှင့် အခြား ဂျာမန် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ နှစ်ခုတို့ ပူးပေါင်းရေး အဆိုပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဂျာမန် ဆိုရှယ်လစ် ပါတီများမှာ ဘရုန်းနားနွတ် စတင် ချားဆိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး ခေါင်းဆောင်နေကြသော ပါတီများ ဖြစ်သည်။

ထိုပါတီများနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် ဆိုရှယ်လစ် အင်အားစုများ ညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်ရာ ရောက်မည်ဟု ပါတီ ကော်မတီ အများစုက ယူဆကြသည်။ အချို့ကမူ ထိုမျှမက ပါတီချင်း ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် လေခလော့ဆယ် သူထင်ရာ သူလိုပဲနေသော ဟစ်တလာကိုလည်း ထိန်းချုပ်နိုင်သည် ဟူ၍ပင် တွက်ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် မိမိ၏ မြူနစ်မြို့တွင် ရှိစဉ်က ပယ်ချထားခဲ့သော အဆိုများတို့ မိမိမရှိသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ပါတီကော်မတီ၏

ထပ်မံ တင်ဆွဲ၍ ဆုံးဖြတ်ကြသည်ဆိုသော သတင်းကို ကြားလျှင် ကြားချင်း ဘာလင်မြို့မှ ချက်ချင်း ပြန်လာခဲ့သည်။ ဤတွင် ပါတီ တွင်း တိုက်ပွဲ စတော့သည်။

စလျှင်စချင်း ဟစ်တလာက 'အပေါ်စီး' ရအောင် ယူလိုက်သည်။ သူသည် ပါတီမှ နုတ်ထွက်စာ တင်လိုက်ရာ ကျန်တော်မတီ ချားမှာ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိအောင် ချော့သွားသည်။ သူတို့သည် ဟစ်တလာ၏ နုတ်ထွက်စာကို လက်ခံလျှင်လည်း အခက်၊ လက်မခံလျှင်လည်း အခက် ဖြစ်သွားကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပါတီကို ပါတီဝင် အများ အပြားဖြုတ် ကြီးထွား လာအောင် စည်းရုံး ထားခဲ့သူမှာ ဟစ်တလာပင် ဖြစ်သည်။ ပါတီကို လူထုက တစ်နက် ထောက်ခံလာအောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့သူမှာ ဟစ်တလာပင် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ပါတီဘဏ္ဍာရေး တောဇွဲတင်းအောင် ရှာဖွေလာခဲ့သူ မှာလည်း ဟစ်တလာပင် ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ ပါတီမှ ထွက်သွားလျှင် ပါတီ၏ စည်းရုံးရေး၊ လှုံ့ဆော်ရေး၊ တဏှာရေး အခြေအနေများ ဝေခနဲ ဒလဟော့ ပြိုကျသွားမည်မှာ မှချဖြစ်သည်။

ရှေ့မတိုးသာ နောက်ဆုတ်သာ ဖြစ်နေသော ပါတီ ကော်မတီသည် ဟစ်တလာ၏ 'အကြပ်ကိုင်မှု' ကြောင့် တစ်ထစ် လျော့ကာ ဟစ်တလာ ပါတီမှ မထွက်ရန် စေ့စပ်ရေးလုပ်လာကြသည်။

'သူက တစ်ကွက်ရွှေ့လျှင် မိမိက နှစ်ကွက်ရွှေ့၍ နှစ်ကေခင် အေးလိုက်မည်' ဟူသော အကြံဖြင့်ပင် မူလအပင် မျက်စိရှင်၍ အကွက်ပြင်ထားသော ဟစ်တလာသည် မိမိကို ဘယ်နည်းနှင့်မှ ဝါတိက ထွက်ခွင့်မပြုရသော သူတို့၏ ပျော့ကွက် ချက်ကောင်းကို ထုကာ စေ့စပ်ရေးကို ပို၍ ဈေးတင်လိုက်သည်။ ပို၍ 'မာ' လိုက်သည်။ မိမိကို ပါတီမှမထွက်စေလိုလျှင် ပါတီတွင်း၌ မိမိသဘောကျ ထပ်ဆောင်ခွင့်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် လက်ရှိပါတီ ကော်မတီကိုလည်း ချက်သိမ်းပြီး အငြိမ်းစား ပေးပစ်ရမည်ဟူ၍ အရေးဆိုလိုက်သည်။ ဘေအူတစ်ထစ်ထပ်၍ ရစ်လိုက်သည်။

ဤသို့ ဟစ်လလာနှင့် ကျန်မာတီကော်မတီတို့၏ ပါတီတွင်း တိုက်ပွဲပဋိပက္ခမှာ ပို၍ တင်းမာလာခဲ့ရာ ပါတီ ကော်မတီသည် ကြံရာမရဖြစ်ကာ ဟစ်လလာ၏ 'ငါတကောပုံ'ကို ဖွင့်ချသည့် အနေဖြင့် သတင်းစာထဲတွင် ကြေညာချက် တစ်စောင်ကို ထည့်လိုက်သည်။

အဆိုပါကြေညာချက်၏ တစ်ခုသော စာပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိခဲ့သည်။

အာဏာကို လိုချင်သည့် ဆန္ဒငမ်းငမ်းတက်၍ အလိုရမ္မက်ကြီးလှသောကြောင့် အဒေါ့ဖ် ဟစ်လလာသည် ဘာလင်မြို့တွင် ရက်သတ္တပတ် ၆ ပတ်မျှ နေခဲ့ပြီးမှ သူ့တာဝန်ရှိရာသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ပို၍ပို၍ ထင်ရှားလာသောအချက်မှာ သူသည် အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် ပါတီအား သူ၏ အရှက်ကင်းမဲ့လာသော လုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် ခုတုံးသဖွယ် အသုံးပြုရန်သာ ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စိတ္တဇဆန်သော - ဖြစ်ရပ်များ၏ အခိုက်အတန့်တွင် ခေါင်းဆောင်မှုကို လှယူသိမ်းပိုက်ရန် အတွက် ပါတီအား လမ်းကြောင်း ပြောင်းလဲသွားအောင် အကြံပံ့ကိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ဟေဒင်ရေး 'အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၏ သမိုင်း' စာမျက်နှာ ၄၄-၄၅)

ဟစ်လလာသည် လက်ရေးသူမဟုတ်ပါ။ ပါတီတွင်းပဋိပက္ခကို ဖွင့်ချ၍ မိမိအား ပုတ်ခတ်စွပ်စွဲသည့် အထက်ပါ ကြေညာချက်ကို သတင်းစာတွင် တွေ့ရလျှင် တွေ့ရချင်း အဆိုပါ သတင်းစာကို အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲတော့သည်။

ဤတွင် ပြဿနာမှာ ပိုမိုပေါက်ကွဲလာကာ ပါတီကော်မတီ၏ ပြဿနာသာ မဟုတ်တော့ဘဲ ပါတီဝင်ထုတစ်ရပ်လုံး၏ ပြဿနာ

သာခဲ့သည်။ ဤသည်ပင်လျှင် ဟစ်လလာအတွက် အကွက်အောင်းဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပါတီဝင်အားလုံးသည် သူတစ်တွင် ရိုနေသည်ကို သူသိပြီးဖြစ်သည်။ ပါတီဝင်များသည် အတွက် 'မီးသေ'ပြီး ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၉ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ် ပါတီအစည်းအဝေး နှစ်ကြိမ် ကျင်းပပြီး အစည်းအဝေးတိုက်ပွဲကို ဆင်နွဲကြသည်။ ဤနေ့ကဆုံး တိုက်ပွဲတွင် အောင်ပွဲဆင်သူမှာ ဟစ်လလာပင်တည်း။

အောင်ပွဲ၏ဆုလာဘ်အဖြစ် သူရရှိလိုက်သော အကျိုးအမြတ်များသည် ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာခဲ့ရုံမျှမက သူ့အပေါ်တွင် အတန်အသင့် အချုပ်အချယ်မရှိ လုံးဝ အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခဲ့ခြင်းပေ

ပါတီကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ဒရက်စ်လာမှာ ပါတီအတွက် အောင်ပွဲဆောင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် 'အပေါ်ထပ်သို့ ခြေဖြင့်ကန်' ၍ ခန့်အပ်ခဲ့ရသည်။

ခင်စစ် ပါတီ၏ မူလ ကြေညာချက်ဖြစ်သော အခြေခံဝါဒများကို ရေးဆွဲစဉ်က ဒရက်စ်လာနှင့် ဖက်ဒါဆိုသူတို့အပြင် အခြားလည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပါတီလမ်းစဉ်ကြေညာချက်တွင် အချက်ပေါင်း ၂၅ ချက်ပါဝင်ခဲ့ရာ ဒရက်စ်လာ ဖက်ဒါတို့က ပါတီသည် ဤလမ်းစဉ်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်းမှ ချိတ်ကံသွားကြမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

သို့သော် ဟစ်လလာက ထိုသို့မဟုတ်။ ဤလမ်းစဉ်များကို အောင်မြင်ရုံမျှဖြင့် ကိစ္စပြီးပြီဟု မယူဆ။ ဤလမ်းစဉ်များထဲမှ အချက်များကို လိုဆလိုသုံး၍ မလိုလျှင် မလိုသလို ရှိသည့်အတိုင်း ရမည်ဟု ဆိုသည်။ အယူအဆတစ်ခု လမ်းစဉ်တစ်ခုကို အကိုင်အသုံးပြုခြင်းသည် အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု သူက မြင်

သို့ရာတွင် သူ့အတွက် ဘယ်တော့မှ မပြောင်းမလဲဘဲ အသေးစားရမည့် လမ်းစဉ်တစ်ခုရှိသည်။ ထိုလမ်းစဉ်ကား ရှေးဟောင်း

လွယ်သည်။ အခြားမဟုတ်။ အာဏာရရေးလမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤလမ်းစဉ်သည်ပင်လျှင် ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ပိုင်လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဤလမ်းစဉ်အရ မိမိအာဏာရရေး၊ မိမိပါတီ အာဏာရရေး၊ မိမိအမျိုးသားများ အာဏာရရေးကို သူ ရှေ့ရှုသည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင် သတိပြုရန်မှာ အာဏာရရေးအားလုံးသည် 'မိမိ' ကို အခြေခံခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပို၍ရှင်းအောင် ဆိုရသော် အခြားသူ အာဏာရရေးမဟုတ်၊ မိမိအာဏာရရေး၊ မိမိပါတီ အာဏာရရေး ဖြစ်သည်။ အခြားလူမျိုး အာဏာရရေးမဟုတ်၊ မိမိလူမျိုး အာဏာရရေး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အားလုံးကို အုပ်ချုပ်လိုလျှင် မိမိကိုယ်ကို အခြေခံ၍ မိမိအာဏာရရေးသည်သာလျှင် အဓိက ဖြစ်သည်။ ဤကား အာဏာနုစို ပတ်သက်သော ဟစ်တလာ၏ သဘောတရားခံယူချက် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သူက ဆိုပြန်သေးသည်။ ပါတီ အခြေခံ လမ်းစဉ် ၂၅ ချက်တို့သည် ၁၉၂၀ ခုနှစ်က အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီသည့် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစဉ်က ထိုအချက်များဖြင့် လူထုထောက်ခံမှုကို ရယူခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ပါတီသည် ထိုအခြေအနေ ထိုအဆင့်ကို ကျော်လွန်လာသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုလမ်းစဉ် ကြေညာချက် များသည်ကို ပါတီအတွက် အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုမျှမက ဟစ်တလာသည် ၁၉၂၀ ခုနှစ်က လမ်းစဉ် ကြေညာချက်တွင် 'ဆိုရှယ်လစ်' ဟူသော အသုံးအနှုန်း စာပိုဒ်များ ပါရှိသည်ကို သဘောတူညီခဲ့သည်။ ထိုသို့ သဘောတူညီခဲ့သည်မှာ လည်း အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ထိုစဉ်က ဂျာမန် အလုပ်သမားများနှင့် အလတ်တန်းစားထဲမှ အောက်ဆုံး အလွှာ များလည်း အခြေခံအားဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်သော သဘောတရား ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့၏ ထောက်ခံမှုကို ရယူလိုသော နိုင်ငံရေး

အား မှန်သမျှ 'ဆိုရှယ်လစ်' ဆိုသော စကားလုံးကို များများကြီးကြီး ပေးရန် လိုသည် မဟုတ်ပါလော။

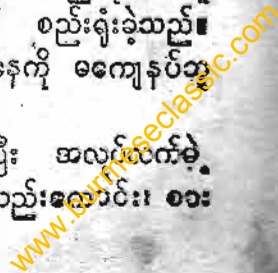
တစ်ခု ကျန်ရှိနေသေးသည်။ ထို 'ဆိုရှယ်လစ်' ဟူသော စကားလုံးများကို စကားလုံး အဖြစ်သာ သုံးဖို့လိုသည်။ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်ဖို့ မလိုဟု ဟစ်တလာက သဘောထားသည်။ ဆိုရှယ်လစ် သဘော စကားလုံးကို သူ သုံးစွဲရာ၌ သူ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ သူ ခံယူချက် ဖြစ်သည့် ရှိသည်ကို ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့က တရားပွဲ အခါတွင် သူကိုယ်တိုင် အောက်ပါအတိုင်း ဟောပြောခဲ့သည်။

'တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ အရေးကို ကိုယ် အရေးလို သဘောထားတဲ့ လူတိုင်း ဘယ်သူမဆို တစ်မျိုးသားလုံး ဆက်သစေချောင်ချိရေးကို တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာ အထိ ဦးစားပေးတဲ့လူလို ဆိုရလိမ့်မယ်။ ကျုပ်တို့ အမျိုးသား၊ သီချင်းရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်တဲ့ လူတိုင်း သူ သူ့မျက်စိထဲမှာ စီဂျာမန်ပြည်ကြီးနဲ့ ဂျာမန်လူမျိုးတွေကို ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်တိုင်းပြည် ဘယ်လူမျိုးကမှ မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အသိအမြင်မျိုး ရှိနေရင် အဲဒီလူကို ဆိုရှယ်လစ်တစ်ယောက်လို့ ခေါ်ရလိမ့်မယ်'

(၁၉၃၄ ခုနှစ် မြန်မာ့မြို့ထုတ် ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများ၊ စာမျက်နှာ ၃၃)

အထက်ပါ 'ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား' များ အရ သူသည် ပါတီကို လူတန်းစားတစ်ခု၏ ပါတီ အဖြစ် မစည်းရုံးဘဲ လူတန်းစား မျိုးစုံ၊ အလွှာမျိုးစုံ ပါဝင်အောင် စည်းရုံးခဲ့သည်။ စည်းရုံးအားဖြင့် ဆိုရလျှင် လက်ရှိ အခြေအနေကို ကျေနပ်သူများကို စည်းရုံးခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် စစ်တပ်မှ ထွက်လာခဲ့ပြီး အလုပ်အကိုင်မဲ့ ဖြစ်နေကြသော ဂိုအာရင်းနဲ့ ဟက်စ်တို့သည် လည်းလောင်း၊ စား

ဝတ်နေရေး မဖူလုံသဖြင့် ဘဝကို စိတ်နှာနေကြသော ဂိုးဘလ်နား
ရိုစင်ဘတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ နာဇီပါတီဝင်များ ဖြစ်လာကြ
သည်။ နောင်အခါ ထိုသူများသည် အာဏာရှင် ဟစ်တလာ
လက်အောက်၌ လျှမ်းလျှမ်းတောက် တန်ခိုးကြီးကြသော နား
ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။

ဤသို့သော သူများသာလျှင် မဟုတ်သေး။ အလုပ်သမား
သမားတို့ မဝင်လိုသော အလုပ်သမားများသည် လည်းကောင်း၊
ဂျူးလူမျိုးများ၏ ကုန်စုံဆိုင်ကြီးများကို ဝင်၍ ရိုက်ခွဲ ဖျက်ဆီး
သော လမ်းဘေး ဆိုင်ကလေးများသည် လည်းကောင်း စသည်ဖြင့်
မျှော်မှန်းချက် ကြီးမားသူ၊ အခွင့်အရေးကို မျှော်ကိုးသူ၊ လောက
ကြီးကို စိတ်နှာသူ၊ လက်ရှိဘဝကို မကျေနပ်သူ၊ ကိုယ်ထက်သာသူ
များအပေါ် မနာလိုသူ၊ သူတစ်ပါးကို အာဏာပါဝါ ပြုလိုသူ
ဤသူ ထိုသူတို့သည် နာဇီပါတီဝင်များ ဖြစ်လာကြသည်။ ဟစ်
တလာအဖို့ ဤသူကိုသူ အားလုံးတို့သည် သူ၏ တစ်ခုတည်းသော
ရည်မှန်းချက်အတွက် အထောက်အကူ ပေးမည့်သူများဟု မှတ်ယူ
ထားသည်။

ထိုတစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်မှာ သူ အာဏာရရေးပင်
ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ဟစ်တလာသည် ပါတီဖွဲ့စည်းပုံကို သူ စိတ်
တိုင်းကျ ပြောင်းလိုက်ပြန်သည်။ သူသည် ပါတီ အစည်းအဝေး
များကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မတက်ဘဲနေကာ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်
များကိုလည်း မကွပ်အမန်း ဆိုသူအား လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။
ပါတီလုပ်ငန်းမှန်သမျှ ထိုသူအား လွှဲထားပြီး ဒိုက်ထရစ်အက်တစ်
ဆိုသူကိုမူ ပါတီ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအတွက် ပါတီ သတင်းစာ ထုတ်
ရန် တာဝန်ပေးထားသည်။

ဤသို့ အခြားသူများအား ပါတီတာဝန် လွှဲပေးလိုက်ခြင်း
ဖြင့် ဟစ်တလာသည် ခေါင်းဆောင်မှု လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမဟုတ်
ခေါင်းဆောင်မှုကို သူကပင် ယူထားသည်။ ယူထားပုံ ယူထား
နည်းမှာ အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ လုပ်ဆောင်ချက်များ

မှန်သမျှ သူထံ အရင် တင်ပြပြီး သူ သဘောတူမှ ဆုံးဖြတ်ရမည်။
ထုပ်ကိုင်ရမည် ဟူသော မူကို ချမှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်
ဟစ်တလာသည် ပါတီ၏ (အချုပ်ဆိုရလျှင်) သူသည် ပါတီတွင်း
တစ်ဦးတည်း အာဏာရှင် စနစ်ကို အုတ်မြစ်ချ တည်ဆောက်နေခြင်း
ဖြစ်သည်။

ဤအုတ်မြစ်ကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်နိုင်သည်နှင့် အမျှ
နောင်အခါတွင် သူသည် နာဇီပါတီတွင်း၌သာလျှင်မက ဂျာမန်
အုပ်ချုပ်ရေးတွင် တစ်ပါတီ အာဏာရှင် စနစ်ကြီးကို အခိုင်အမာ
တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ပါတီ အချိန်အဝါ ဩဇာ ကြီးမားရေး
အတွက် ဝါဒဖြန့်ချိရေး လက်နက် တစ်ခု ဖြစ်သော ပါတီသတင်း
စာ တစ်စောင် ဖြစ်မြောက်ရေးကို ကြိုးပမ်းခဲ့ရာ ၁၉၂၃-ခု ဖေဖော်
ဝါရီ လထဲတွင် ပါတီ၏ ကြေးကြော်သံအဖြစ် နေ့စဉ် ထုတ်ဝေ
တစ်စောင် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဤသတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာအဖြစ်
ရုံးခန်းကို ချဲ့လင်းလမ်း အမှတ် ၃၉ တွင် ပြုလုပ်ထားသည်။

ဤသတင်းစာသည် ပါတီ၏ အချိန်အဝါကို ကြီးမားစေ
သည်နှင့်အမျှ ဟစ်တလာ၏ ဩဇာအာဏာကို လူထုအတွင်း ပျံ့နှံ့
စေရန် နည်းမျိုးစုံကို သုံးခဲ့သည်။ ပါတီ ကြေညာချက်များ ဟော
ပြောချက်များ ပါတီလုပ်ငန်းများကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ လုပ်ကား
ခဲ့ထွင် ပေးပြစေခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ပါတီကို ဆန့်ကျင်သူများ ပြိုင်ဘက်
ပါတီများကိုလည်း ရစရာမရှိအောင် စွပ်စွဲ တိုက်ခိုက် ရေးသားခဲ့
သည်။ တစ်ဖက်ရန်သူ ပါတီ၏ ချို့ယွင်းချက်များကို ဆီလိုအပေါက်
ရွာ၍ ဖော်ထုတ် ဖွင့်ချခဲ့သည်။

ဤနေရာ၌ ပါတီ၏ ကြေးကြော်သံ သတင်းစာကို ဝါဒ
ဖြန့်ချိရေး လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြု၍ လူထုအတွင်း ပါတီဩဇာ
ပျံ့နှံ့အောင် ဟစ်တလာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံမှာ သူ၏ လက်စွဲဖြစ်သော
'မှသာဝါဒ အဘိဓမ္မာ' အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

လူထုအတွင်း မိမိပါ၏။ သြဇာပျံ့နှံ့စေရန် တစ်ဖက်ရန်သူ၏
 သြဇာကျဆင်းအောင် ပြုလုပ်ရာ၌ မည်သည့်အခါမျှ လက်မနှေးရ။
 မိမိစကားကို ဘယ်တော့မှ ပြင်မမဲပြောရ။ ရန်သူအား အကျိုး
 ဆက်ရောက်စေမည့် အချက်အလက်မျိုးကို တစ်ခွန်း တစ်ပါးမျှ
 မပြောရ။ မိမိပါတီနှင့် ရန်သူပါတီကို လူထုအား ခွဲခြားပြရာ၌
 အဖြေနှင့် အမဲကို ကွဲကွဲပြားပြား ဖြစ်အောင် ပြရမည် ဟူ၍ ဟစ်
 တလားက သဘောထားသည်။

ဦးလိမ်ရာ၊ ညာရာ၊ မုသား သုံးရာတွင် နောက်တွန်းနေ၍ မဖြစ်။
 အောက်ရွံ့နေ၍ မဖြစ်။ ရဲရဲကြီး လိမ်ရမည်။ များများကြီး ညာရ
 မည်။ အစွမ်းကုန်း မုသား သုံးရမည်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလား၏ အထက်ပါ 'မုသာဝါဒ အဘိဓမ္မာ'ကိုပြန်၍
 အတိုးချိုး အကျဉ်းချုံး ဖော်ပြရမည်ဆိုက အောက်ပါ အတိုင်းပင်
 ဖြစ်သည်။

'လိမ်စရာရှိလျှင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လိမ်ပါ'

ဤသည်ပင်လျှင် 'ဝါဒဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်း မှန်သမျှတွင်
 ပထမဆုံး ပြည့်စုံစေရမည့် လိုအပ်ချက် ဖြစ်သည်။ ပေါ်
 ပေါက်လာသည့် ပြဿနာ မှန်သမျှတွင် စနစ်တကျနှင့်
 ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တစ်ဖက်သတ် ပြတ်ပြတ်သားသား ရှိနေရ
 မည်။ တစ်ဖက် ရန်သူအား မစေ့စပ်တမ်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်
 တိုက်ခိုက်သည်ကို မြင်ရခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထုကြီး၏ စိတ်
 ထဲတွင် ထိုသို့ ထိရောက် ပြတ်သားသူ၏ဘက်က မှန်ကန်သည်
 ဟူ၍ အစဉ် မှတ်သွားကြမည် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသို့
 တိုက်ခိုက်သူသည် တစ်ဝက်တစ်ပြက်နုစို့ လက်တွန့်ကာ အပြီး
 သတ် အောင်နိုင်သည်အထိ ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရန် နေရာငို
 နှေးနေပါက ဤအချက်ကြောင့် ဤသူသည် သူ၏ ယုံကြည်
 ချက်နှင့် သူ့ဘက်က မှန်ကန်ကြောင်း မရေရာသည့် လက္ခဏာ
 ပင် ဖြစ်သည်ဟု ပြည်သူလူထုက ယူဆသွားကြလိမ့်မည်။

(ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု၊ စာမျက်နှာ ၁၆၀-၁၆၁)

ဟစ်တလား၏ အထက်ပါ 'တိုက်ပွဲနည်းပရိယာယ်' မှ ၁. မိမိ
 ဘက်က အများကြီး များနေသည့် တိုင်အောင် လူထုကြီး စိတ်ထဲ
 တွင် မိမိဘက်က မှန်သည်ဟု ယူဆလာစေရန် ကြိုးစား၍ လိမ်ရမည်။
 ညာရမည်။ မုသား သုံးရမည် ဟူသော သဘောပင် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေး လူပေါ်လူစော် လုပ်နည်း

ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၊ ဂျာမန်ပြည်၏ ပြည်တွင်းရေး အခြေအနေမှာ ၁၅ နှစ်လုံးလုံး ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ ဟစ်တလာ အစိုးရ အင်္ဂါ ကြီးစေရန် ဖန်တီးပေးသလို ဖြစ်ခဲ့သည်။

စစ်ကြီး ပြီးလျှင်ပြီးချင်း သမ္မတ နိုင်ငံအဖြစ် ကြေညာ၍ ရီပတ်ပလစ်ကန် အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သော်လည်း ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းပြီး နောက် တစ်နှစ်ခွဲမျှ အကြာတွင် ထိုအစိုးရကို ထောက်ခံနေကြသော ပါတီများမှာ ၁၉၂၀ ခုနှစ် ဇွန်လ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အကြီး အကျယ် အရေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

စီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှု၊ အလုပ်လက်မဲ့ များ တစ်နေ့တခြား များပြားလာမှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှု စသော အထွေထွေ ကပ်ဆိုင်မှုကြီးမှာ နောက်ဆုံး လက်ရှိ အစိုးရအပေါ် လုံးလုံး ကြီး အပြစ်ပုံကျခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် လက်ရှိ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်၍ လှုပ်ရှားနေကြသော လက်ဝဲသမားများနှင့် လက်ယာ သမားများမှာ လူထုထောက်ခံမှုကို အကြီးအကျယ် ရခဲ့ကြသည်။

အထူးသဖြင့် အဆိုးရွားဆုံးမှာ ကုန်ဈေးနှုန်းများ တစ်နေ့ တခြား အဆမတန် ကြီးမားလာ၍ ငွေစက္ကူများ ဖောင်းပွလာ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ် စစ်ကြီးပြီးစကာ ဂျာမန် 'မတ်' ငွေစက္ကူ၏တန်ဖိုးမှာ ဂျာမန်ငွေ ၄ ကျပ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ

၁ ကျပ်တန်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၂၁ ခုနှစ် နွေရာသီတွင်မူ ဂျာမန်ငွေ ၇၅ ကျပ်နှင့် ဒေါ်လာငွေ ၁ ကျပ် ညီမျှသည်အထိ ကျဆင်းသွား ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် နောက်တစ်နှစ်မျှအကြာ ၁၉၂၂ ခုနှစ် နွေရာသီ တွင်မူ ဂျာမန်ငွေ ၄၀၀ ကျပ် ပေးမှ ဒေါ်လာငွေ ၁ ကျပ်ရ သော့သည်အထိ 'ဖောင်းပွ' လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ၁၉၂၃ ခုနှစ် ဆန်းတွင်ကား ဒေါ်လာငွေ ၁ ကျပ် ဂျာမန်ငွေ ၇၀၀ နှင့် ညီမျှ သည်အထိ ကြောက်မမန်းလိလိ ငွေဈေးကျသွားခဲ့သည်။

ဤမျှလောက် အကြီးအကျယ် ငွေကြေး ဖောင်းပွလာခြင်း မှာ ကုန်ပစ္စည်း ရှားပါးကုန်ဈေးနှုန်းအဆမတန် တက်သည့် ဂယက် ဆက် လက်ရှိ ရီပတ်ပလစ်ကန်အစိုးရအပေါ် အယုံအကြည်ကင်းမဲ့ သည့် ဂယက်က ပို၍ ကြီးမားလာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ တစ်ဖက်မှ စီးပွားရေးကပ်ဆိုင်နေစဉ် အခြား တစ် ဘက်မှ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းမှလည်း တစ်နေ့တခြား ပို၍ ကြီး မားလာနေသည်။ ဆူပူမှုများ၊ အဓိကရုဏ်းများ၊ လူစုလူဝေးဖြင့် အာဏာပီဆန်မှုများအပြင် နိုင်ငံရေးပါတီ အချင်းချင်း ချောင်း ချောင်း လှုပ်ကြုံမှုများ ဖြစ်ပွားလာသည်အထိ ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေမျိုးသည် 'ပွဲလန်တုန်းဖျားခင်း' လိုသော အတိတ်လောအတွက် အကွက်ကောင်းပင် ဖြစ်သည်။ နာဇီပါတီ ဩဇာကြီးမားလာရေး၊ လူသိများလာရေးကို အနုနည်းစေရာအကြမ်း နည်းပါး နှစ်ခုစလုံး သုံးခဲ့သည်။ နာဇီပါတီထံသို့ လူတန်းစားမျိုးစုံ ထိုစွန့်သိမ်းသွင်း၍ ပါတီဝင်အရေအတွက်များများဖြင့် အင်အား ကြီးမားအောင် စည်းရုံးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ထိုသို့ အင်အားကြီး မားသော ပါတီဝင်များကို စည်းရုံး၍ လူထုက အထင်ကြီးလာ အောင် အခြားပါတီများက လန့်လှစေအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။

၁၉၂၁ ခု ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့က ကင်ဒီလိက်လား အရပ်တွင် လူထုတရားပွဲကျင်းပရာ၌ ဟစ်တလာ၏ 'နောက်ကိုဆီ ရင် ကျုပ်တို့ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ပါတီရှိ လှုပ်ရှားမှုကြီးအတွက် ရက်ရက်စက်စက် ကာကွယ်ရမိမ့်မယ်၊ လိုအပ်ရင် အင်အားကို

အသုံးပြုပြီး ကာကွယ်သွားမယ်၊ ကျုပ်တို့ ထိုင်းသူပြည်သားတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို လမ်းမှားရောက်အောင် လုပ်မဲ့ ဟောပြောပွဲတွေ၊ အစည်းဝေးပွဲတွေမှန်သမျှ အင်အားကို အသုံးချပြီး ချေမှုန်းပစ်ရ လိမ့်မည်' ဟူ၍ အတိအလင်း ခြိမ်းခြောက်လာသည်။

(ဖေဒင်ရေး၊ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသမိုင်း
စာမျက်နှာ-၃၁)

ထိုသို့ ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလထဲ တွင် ဟစ်တလာသည် သူ့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်၍ နောက်ပါ နာဇီပါတီဝင် အကြမ်းဖက်သမားများနှင့်အတူ အခြားပါတီတစ်ခု ၏ တရားပွဲကို လူ့အုပ်ငြိ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ထိုနေ့က တရားပွဲမှာ ဘာပေးရီးယန်းပြည်နယ်စုံအဖွဲ့ ချုပ်က ကျင်းပသော တရားပွဲဖြစ်၍ သောလားစတက်ဆိုသူက ဟောပြော ရန် စီစဉ်ထားသည်။ သို့သော် တရားပွဲမှာ ဟစ်တလာနှင့် နာဇီ ပါတီဝင်များ၏ လက်ချက်ကြောင့် ပျက်စီးသွားခဲ့ရာ ဟစ်တလာ မှာ ထိုအကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ရဲအဖွဲ့၏ အရေးယူခြင်းခံရသည်။

ဟစ်တလာသည် သူ၏ 'တိုက်ပွဲ နည်းပရိယာယ်' အတိုင်း အကြမ်းဖက်မှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ရောက်လာသော ရဲအရာရှိ အား ခပ်တည်တည် ခပ်မာမာပင် အစစ်ခံသည်။

'ဟုတ်တယ်လေ၊ ဒါဘာမှ မဖြစ်လောက်ပါဘူး၊ ကျုပ်တို့ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်လိုက်တာပါ။ ဘောလားစတက်ဆိုတဲ့အကောင် တရားမဟာရတော့ဘူး မဟုတ်လား၊ ဒါဆိုရင် ကိစ္စပြီးသွားတာပဲ'

(ဖေဒင်ရေး၊ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသမိုင်း
စာမျက်နှာ-၃၁)

ရှမ်းသည်၊ ပြတ်သည်၊ ဤသို့ ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ်ပြော၍ ရဲရဲ ဝံ့ဝံ့ အစစ်ခံခြင်းဖြင့် မိမိတို့သည် လုပ်သင့်တာကိုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မှန်တာကို လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု လူထုကြီးက ယူဆသွားကြမည် မဟုတ်ပါလား။

သို့သော် ဟစ်တလာမှာ ဤကိစ္စအတွက် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ထို နှော့စီယံကံ့မှုဖြင့် ရုံးတင် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသည်။

ထိုအချိန် ထိုအခါက ထိုင်းရေးပြည်ရေး၊ ဗရုတ်သုက္ခဖြစ်နေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကလည်း ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်ဖြစ်ရာ တရားရုံ များ ဆပင်လျှင် 'လက်ရှိ ဗာဘေးရီးယန်း အစိုးရကို မလိုလားကြဘဲ မိမိတို့ရုံးသို့ ရောက်ရှိလာသော လက်ဝဲလက်ယာ အကြမ်းဖက်သမား များ၏ အမှုများကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ စစ်ဆေး၍ ခပ်ပေါ့ပေါ့ပင် အပြစ်ပေးနေကြသည့် ကာလဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ တရားပွဲ ဖျက်မှုဖြင့် ဆောင်ဒက် ၇ လ အပြစ်ပေးခံရသော်တည်း တစ်လသာ ထောင်ကျ ခံခဲ့ရသည်။

သူသည် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထောင်ကျခဲ့ပြီး ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ထောင်မှ လွတ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ ထောင်ကျသည့် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့မှာပင် ဘာပေးရီးယန်းအစိုးရ၏ အရေးပါ အရာရောက်သည့် နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး ရော့သန်နော့မှာ တစ်ယူသန် အကြမ်းဖက်သမားများ ဆက်ချက်ဖြင့် လမ်းပေါ်မှာပင် ပစ်သတ်ခြင်းခံရသည်။

ဤတွင် အစိုးရအဖွဲ့မှာ ငုတ်တုတ် ထိုင်ကြည့်နေ၍ မဖြစ် သောဘဲ အကြမ်းဖက်မှုများကို နှိမ်နင်း တားဆီးရန်အတွက် ကာ ကွယ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို ထုတ်ပြန်ကြေညာရတော့သည်။

ဟစ်တလာ၏နာဇီပါတီအပါအဝင် တစ်ယူသန်အကြမ်းဖက် သမားများကလည်း နှိုးခံမနေဘဲ အဆိုပါ ကာကွယ်ရေးဥပဒေ ကြမ်းကို ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြကြသည်။

၁၉၂၂ခု ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကာကွယ်ရေးဥပဒေ ကြမ်းကို အန့်ကွက်သည့် လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီး ကျင်းပခဲ့ရာ နာဇီတပ်ဖွဲ့ သင်္ချား၊ နာဇီမုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ ဝင်များအပြင် အခြားသော အစိုးရ အထိုက်အခံ ပါတီဝင်များနှင့်တကွ ထောင်ပေါင်း များစွာသော လူထုကြီးများပါ တက်ရောက်ခဲ့ကြ၍ ဝက်ဝက်ကဲ့မျှ စည်းကားခံ ညှဉ်းပေးခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

ဤ လူထုဆန္ဒပြ ကန့်ကွက်ပွဲကြီးတွင် အဓိက ဟောပြော သူကား ဟစ်တလာပင်တည်း။

ဟစ်တလာသည် ဤလူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးအပြီးတွင် ဘာပေး ရီးယန်း အာဏာပိုင်များ၏ အတိုက်အခံ ရန်သူစာရင်းတွင် နံပါတ် တစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည့်နည်းတူ အစိုးရကို ဆန့်ကျင် လှုပ်ရှားနေကြသော ဂျာမန်အမျိုးသားတို့၏ ထိပ်တန်း ခေါင်း ဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဟစ်တလာနှင့် ဘာပေးရီးယန်း အာဏာပိုင် များသည် ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် အပြော အဟော ကောင်းသလောက် အာဏာစက် လျှာဏာစက် ကောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သို့ ဖြစ်၍လည်း ဘာပေးရီးယန်း အာဏာပိုင်များသည် သူ့ကို တဖြည်း ဖြည်း လန့်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၂၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က လူထုတရား ပွဲတစ်ခုတွင် သူက အောက်ပါအတိုင်း ဟိန်းဟောက်ခဲ့သည်။

'ကျုပ်တို့ဟာ ၁၉၁၈ ခုနှစ်က 'နိုဝင်ဘာ ရာဇဝတ် ကောင်တွေ' အကြောင်းကို ဖွဲ့စည်းရလိမ့်မယ်၊ (ပထမကမ္ဘာ စစ်ပွဲကြီးအတွင်းမှာ) ဂျာမန်အမျိုးသား ၂ သန်း ကျဆုံးခဲ့ တာကို အချည်းနှီး အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး၊ ဒီလို အကျဆုံးခံရ ပြီးမှ ကျုပ်တို့ဟာ သစ္စာဖောက်တွေနဲ့ စားပွဲတစ်လုံးတည်း မှာ မိတ်ဆွေလို အတူတူပြီး မထိုင်နိုင်ဘူး၊ မှန်တယ်၊ ကျုပ် တို့ဟာ ဘာမှ တောင်းပန်ခံယူနေဖို့ မလိုဘူး၊ လိုသားချက် ကို တောင်းဖို့ပဲ လိုတယ်၊ အဲဒီ လိုလားချက်က ဘာလဲ ဆိုတော့ လက်စားချေရေးပဲ၊ ကျုပ်တို့ အမျိုးသားတွေရဲ့ မျက်နှာကို အိုးမည်းသုတ်တဲ့ အလုပ်မျိုးကို ရပ်စဲသွားအောင် လုပ်ပစ်ရမယ်၊ အဖနိုင်ငံကို သစ္စာဖောက်တဲ့လူတွေနဲ့ ရန်သူ

ကို သတင်းပေးတဲ့ လူတွေအတွက် အသင့်တော်ဆုံးနေရာ ဟာ ကြီးစင်ပဲ'

(မြို့နစ်မြို့တွင် ဟစ်တလာ၏ ဟောပြောချက်များ အတွဲ ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၀၇)

ဤသို့ ဟစ်တလာ၏ ရဲရဲတောက် မိန့်ခွန်းများ နောက်သို့ အကြီးက ကောက်ခံကောက်ပါအောင် လိုက်နေကြသည်ကို တွေ့ ရသော အာဏာပိုင်များမှာ ဟစ်တလာအား တစ်ဆယ်ထက် ပိုသော လှူဆော်ရေးသမား တစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ကြရသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် နာဇီပါတီ၏ နိုင်ငံရေးအန္တရာယ် ပြင်လာကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဤအချက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဘာပေးရီး ယန်း အာဏာပိုင်များအတွင်း အယူအဆ ၂ မျိုး ဖြစ်လာသည်။ အထူးသဖြင့် ၂ ရပ် ပေါ်လာသည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ချူး ဟစ်ဇန်ကွတ်တရား ခြေလှမ်းကျ၍ ကျ၍လာနေသော နာဇီ ပါတီ ခြေထောက်ကို ရိုက်ချိုးသည့် အနေဖြင့် ဟစ်တလာအစား နိုင်ငံအစိုးရပေးပြီး ဩစထရီးယားပြည်သို့ ပို့ပစ်ရန် လိုလားသည်။ သို့သော် အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ် ကနင်းလင်း ဟစ်တိုင်နှင့် တရားဝန်ကြီး ဂတ်နားတို့ကမူ နာဇီပါတီ၏ လှုပ်ရှား ရှားကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းချုပ်ကိုင်၍ မိမိတို့အကျိုးအတွက် အကျိုးရှိရလျှင် ရနိုင်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

ဤအချိန်တွင် ဘာပေးရီးယန်း အစိုးရ အာဏာပိုင်များ သည် ဦးနှောက်ခြောက်စရာ အခြားပြဿနာတစ်ရပ် ရှိနေသော ဟစ်တလာ ယင်းပြဿနာမှာ အခြားမဟုတ်၊ ဘာလင်မြို့ရှိ ဗဟို အစိုးရအဖွဲ့ကြီးနှင့် မိမိတို့ ဘာပေးရီးယန်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တို့ အတူတူလှ၍ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘာပေး ရီးယန်းအစိုးရသည် ဘာလင်မြို့ရှိ ဗဟိုအစိုးရကြီးကို အန်တု၍ မိမိ တို့ ပြည်နယ်အချုပ်အခြာအာဏာကို ထိုးချလိုသည်။ သို့သော်

ထိုသို့ တိုးချဲ့ရန်အတွက် အဓိက လက်နက်ကိရိယာနှစ်ခု ဖြစ်သော စစ်တပ်နှင့် လူထုကြီးက မိမိတို့အား မထောက်ခံရုံမျှမက ဆန့်ကျင် လှုပ်ရှားနေသဖြင့် ပို၍ အကျပ်ရိက်နေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဤအကျပ်အတည်းမှ ထွက်ရပ်လမ်းကို ပို့ဆောင်ပေးမည့်သူမှာ အခြားသူမဟုတ်၊ ဟစ်တလာပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လက်ရှိ အချိန်တွင် ဟစ်တလာ၏ နောက်၌ စစ်တပ်လည်း ရှိနေသည်။ လူထုကြီးလည်း ရှိနေသည်။ ထိုမျှမက အခြားသော အမျိုးသားရေး ပါတီများပင်လျှင် ဟစ်တလာ၏ နောက်၌ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာပေးရီးယန်း အစိုးရဝန်ကြီးချုပ် ကနင်းလင်းကိုယ်တိုင်က ဟစ်တလာနှင့် နာဇီပါတီကို မိမိအကျိုးအတွက် အသုံးချလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ အခြေအနေ ချုပ်ထွေး ပေလီနေသော ဂျာမနီပြည်ကြီး၏ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ဖြစ်ရပ် နှစ်ခုသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ်ထဲတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ပထမဖြစ်ရပ်မှာ ပြင်သစ်တို့က ဂျာမနီပြည်ပိုင်နက်ဖြစ်သော 'ရား' နယ်ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဂျာမနီအစိုးရက ပြင်သစ်သို့ စစ်လျှောက်ကြားများပေးရန် ရှိနေရာ ဂျာမနီအစိုးရမှာ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးအပိတ်ဆို့ခံနေသဖြင့် အဆိုပါ စစ်လျှောက်ကြားကို မပေးနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့သည်။ ဤတွင် ပြင်သစ်အစိုးရသည် ဂျာမနီတို့၏ စက်မှုလုပ်ငန်းအချက်အချာဒေသဖြစ်သော 'ရား' နယ်ကို ၁၉၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

'ရား' နယ်မှာ ဂျာမနီ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အသုံးပြုနေသော သံ၊ သံမဏိနှင့် ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန်အားလုံး၏ ၈၀ ရာနှုန်းထက်ရှိနေသော အဓိကဒေသကြီးဖြစ်ရာ ထိုနယ်ကို ပြင်သစ်တို့က သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းသည် ဂျာမနီအား အရှက်ကို ထိုးခံရသော အသက်မရှူနိုင်ဘဲ ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်။

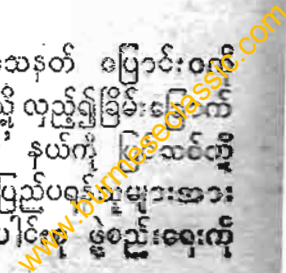
ထိုသို့ ပြင်သစ်တို့က 'ရား' နယ်ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဒုတိယဖြစ်ရပ် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ဂျာမနီ ငွေစက္ကူများ၏ တန်ဖိုးသည် သာမန် စက္ကူစုံတဲလောက်မှ တန်ဖိုးမရှိအောင် ထိုး၍ ငှက်ဆင်းသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၂၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်လာငွေ ၁ ကျပ်၏ တန်ဖိုးသည် ဂျာမနီ မတ်ငွေ တစ်သိန်းခြောက်ထောင်နှင့် ညီမျှခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီ မတ်ငွေ တစ်သိန်းနှင့် ညီမျှခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် မူကားသန်းပေါင်း တစ်ထောင်သုံးရာနှင့် ညီမျှခဲ့သည်။ ဤမျှလောက် ဘေးပွလာသော ဂျာမနီ ငွေစက္ကူသည် ဖောင်းရမှုပွား ပွားရာမှ ပေါက်ကွဲရန်သာ ရှိတော့သည် မဟုတ်ပါလော့။

ဤသို့ နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများ ခေါင်နိုင်လာခြင်းသည် ဟစ်တလာအဖို့ 'မျက်ဖြူဆိုက်လေ ဆရာကြိုက်ဆေး' ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် ဤအခွင့်အရေးကို သူ့အကျိုးစီးပွားအတွက် အသုံးပြုရာ၌ လွယ်လွယ်နှစို မရနိုင်သည်ကို တွေးတည်း သူ သိထားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နာဇီပါတီသည် အထူးကောင်း၊ နာဇီမုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့သည် လည်းကောင်း၊ တစ်နေ့အခြား အင်အား ကြီးမားလာသည် မှန်သော်လည်း သူတို့၏ ဩဇာမှာ ဂျာမနီတောင်ပိုင်း ဘာပေးရီးယန်းပြည်နယ်အတွင်းမှာသာ ရှိနေသေးသည်။ အကယ်၍သာ ဘာပေးရီးယန်းအမျိုးသားရေး ဝါဒသမားများကို စုစည်း၍ ဘာပေးရီးယန်းအစိုးရနှင့် ဘာပေးရီးယန်းပြည်နယ် စစ်တပ်များကို အပိုင်စီးမိပါတာ နောက်ဆုံး ဘာလင်မြို့ကိုပင် ချီတက်သိမ်းပိုက်နိုင်စရာ ရှိသည်ဟု သူတို့က ထင်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် သူ၏ သေနတ် ပြောင်းဝက် ဘာလင်မြို့မှ ရိပ်တပ်လစ်ကန်ဗဟိုအစိုးရတက်သို့ လှည့်၍ ခြိမ်းခြောက် စိတ်ပြန်သည်။ ဘာလင်အစိုးရသည် 'ရား' နယ်ကို ပြင်သစ်တို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြည်ပရန်သူများအား ခုခံဆိုင်ခိုက်ရန် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းရေးကို

စိုင်းပြင်းလျက်ရှိသည်။ ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ ညီညွတ်ရေး
တပ်ပေါင်းစုဖွဲ့ရေးကို အပြင်းအထန် ရှုတ်ချခဲ့သည်။

ဟစ်တလာက နာဇီပါတီ၏ ကြွေးကြော်သံ သတင်းစာတွင်
အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားလှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးသားများအဖို့ ကျူးကျော်ရေးသမား
များကို ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်နယ်နိမိတ် အတွင်းမှ မောင်း
မထုတ်နိုင်သမျှ ပြည်ပရေးရာများတွင် အောင်မြင်မှုရနိုင်
မည် မဟုတ်ပေ။ ပြင်သစ်တို့အား စာလုံးများ စကားလုံး
များဖြင့် ကန့်ကွက်နေချိန်တွင် ဂျာမန်တို့အား အသေသတ်
မည့် ရန်သူသည် ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းပြည်၏ နံရံများအတွင်းမှာ
ပင် ပုန်းအောင်း ချောင်းမြောင်းနေပေသည်။ နိုဝင်ဘာ
ရာဇဝတ်ကောင်များကိုဖြုတ်ချကြလော့။ သူတို့၏အဓိပ္ပာယ်
မရှိသော ညီညွတ်ရေး တပ်ပေါင်းစုကို ဖယ်ရှားကြလော့။”

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် အမျိုးသား ညီညွတ်
ရေးကို မိမိအာဏာရရေး မပါဘဲ အလိုမရှိ၊ မိမိအာဏာရရှိရေး
အပါအဝင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးသားလျှင် တကယ် အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေးဟု ယူဆသူ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ဘာလင်အစိုးရ၏ အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်မှုကို ကန့်ကွက် ရှုတ်ချနေသော်လည်း သူ
တိုယ်တိုင်ကမူ ဘာပေးရီးယန်း အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်၏ အင်အား
စုများကို ညီညွတ်ရေးခေါ်၍ စုစည်းခဲ့သည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်
အတွင်း သူသည် အမျိုးသားရေးဝါဒ အခြေခံရှိကြသည့် အခြား
ပါတီ ၄ ခုနှင့် ညီညွတ်ရေးရကာ ‘မျိုးချစ်အဖွဲ့ချုပ်’ ဟူသော
အမည်ဖြင့် ပူးတွဲကော်မတီ တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် သူ၏နိုင်ငံရေး ခေါင်း
ဆောင်မှုအခန်းကို တိုးခဲ့သည်။

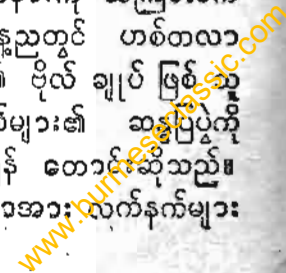
သူ၏ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှုကို လုပ်ကြံဖန်တီး၍ ရယူရာ၌
သူသည် အစစအရာရာ ချောမွေ့လွယ်ကူစွာ အောင်မြင်လာခဲ့သည်
ဟုတ်၊ ခက်ခက်ခဲခဲ ဇွဲနဘဲကြီးစွာဖြင့် တိုက်ခိုက် ရယူလာခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။ အချို့နေရာများတွင် သူ့အတွက် နိုင်ငံရေး ခေါင်း
ဆောင်မှုအရှိန်အဝါ ထက်မလာရုံမျှမက နိုင်ငံရေးသမားတို့ ထုံးစံ
အတိုင်း အရှက်တကဲ့ အကျိုးနည်းခဲ့ရသည်များ နှစ်လည်း ကြုံခဲ့ရ
သေးသည်။

ယင်းအဖြစ်မျိုးကို ကွန်မြူနစ်များနှင့် အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
များ၏ ၁၉၂၃ ခုနှစ် မေမေ့နေ့ ချီတက်ဆန္ဒပြပွဲကို နှောင့်ယှက်
ချက်ဆီးပစ်ရန် စီစဉ်ခဲ့စဉ်က ဟစ်တလာ ကြုံတွေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်
သည်။

ထိုအချိန်အခါက ရုရှားပြည်တွင် ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ
အလုပ်သမား လူတန်းစားကို ကိုယ်စားပြု၍ တိုင်းပြည်အာဏာ
ကို ထူထောင်အောင်မြင်နေချိန်ဖြစ်ရာ ဥရောပတိုက် တစ်တိုက်လုံးမှ
အလုပ်သမားများမှာ အထူးပင် စိတ်ဓာတ်တက်ကြွ၍ အလုပ်သမား
နေထူးနေမြတ်ဖြစ်သော မေ့မေ့နေ့ အခမ်းအနားကို နိုင်ငံရေး
တပ်ရှားမှုကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် အကြီးအကျယ် ကျင်းပ ပြုလုပ်လျက်
ရှိကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် မိမိတို့ နာဇီပါတီ၏လှုပ်ရှားမှုနှင့်
အပြိုင်ဖြစ်လာသော ကွန်မြူနစ်များနှင့် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၏
ဆန္ဒပြပွဲများကို သူ၏ဝါဒအတိုင်း အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းပစ်ရန် စီစဉ်
ခဲ့သည်။

ဧပြီလ ၃၀-ရက်နေ့၊ နာဇီပါတီ ကော်မတီအစည်းအဝေး
၌ ကွန်မြူနစ်များ၏ မေ့မေ့နေ့ အခမ်းအနားကို အကြမ်းဖက်
သားဆီးရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့သည်။ ထိုနေ့ညတွင် ဟစ်တလာ
တိုယ်တိုင် ဘာပေးရီးယန်း အစိုးရစစ်တပ်၏ ဗိုလ်ချုပ် ဖြစ်သူ
ဟိုဗေးလော့ဆိုးထံ သွားရောက်၍ ကွန်မြူနစ်များ၏ ဆန္ဒပြပွဲကို
နှိမ်နင်းရန်အတွက် လက်နက်များထုတ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည်။
ဟိုဗေးလော့ဆိုးထံ ဗိုလ်ချုပ် ဗွန်လော့ဆိုးက ဟစ်တလာအား လက်နက်များ

ထုတ်မပေးရုံမျှမက တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနဲ့ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိပါးနှောင့်ယှက်သော အဖွဲ့အစည်းမှန်သမျှ မည်သည့်အဖွဲ့ကိုမဆို စစ်တပ်ဖြင့် နှိမ်နင်းပစ်မည်ဟူ၍ ခပ်မာမာပြောလွှတ်လိုက်သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာမှာ အတော် အကျပ်ရိုက်သွားသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပါတီခက်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်၍ ဘယ်နည်းနဲ့မျှပြင်၍မရ၊ ပြင်ရန် လည်း အချိန်မရှိ၊ နက်ဖြန်နံနက်ဆိုလျှင် ကွန်မြူနစ်တို့၏ မေ့ဒေ့ ချီတက်ပွဲကို ချေမှုန်းတားဆီးရန် နာဇီမုန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ချူရင်ဘတ်နဲ့ လင်းရှပ်မြို့များမှပင် ချီတက်လာကြတော့မည်ဖြစ် သည်။ လင်းရှပ်မြို့မှ နာဇီတပ်သားများကို ဟင်းမလားနဲ့ စထရက် ဆာတို့ကိုင်စွဲ ခေါင်းဆောင်၍ သူတို့သည် ရုပ်ဖယ်ဆေးနတ် တစ်ရာ့လေးဆယ်နဲ့ စက်ဆေးနတ် အသေးစားအလေးများပင် ကိုင်ဆောင် ချီတက်လာကြမည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ပါတီဆုံးဖြတ်ချက်အရ မြို့နယ် ခရိုင်များသို့ ညွှန် ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်မှု ပြန်၍ရုပ်သိမ်းရန် မဖြစ်တော့၊ အချိန် လည်း မရှိတော့။

နောက်ဆုံးတွင် မတတ်သာတော့ဘဲ နာဇီ ပါတီ ခေါင်း ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် မုန်တိုင်းတပ်သားအချို့ ကို ထရပ်ကားကြီးများဖြင့် တင်ဆောင်ကာ စစ်ထပ်မှ လက်နက် များကို သိုလှောင်ထားရာ လက်နက်ရုံကြီးများဆီသို့ အပြင်း မောင်းကာ အစောင့် စစ်သားများကို ယုံလောက်အောင် ဖြီး၍ လက်နက်များကို တစ်ဖက်လှည့်ဖြင့် ထုတ်ယူလာခဲ့သည်။

နောက်ထစ်နေ့ မေလ ၁-ရက်နေ့ နံနက်တွင် ကွန်မြူနစ် များနဲ့ အလုပ်သမားအဖွဲ့များက မြူနစ်မြို့တွင်းရှိ လမ်းမကြီး များပေါ်တွင် အေးချမ်းစွာ ချီတက်ဆန္ဒပြနေခိုက်၊ ဟစ်တလာ သည် လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေးထားသော မုန်တိုင်းတပ်သား နှစ်သောင်းကျော်ဖြင့် မြို့ပြင်ဘက် စစ်ရေးပြ တွင်းကြီးထဲတွင် ရောက်ရှိနေသည်။ ဟစ်တလာသည် သူ့ကိုယ်တိုင် သံခမောက် ဆောင်းကာ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ရရှိခဲ့သော တပ်သားကျော်

တပ်သားများကို ရပ်တတ်၍ချီတက်ဆွဲကာ တကယ် စစ်ဗိုလ်ကြီးဟန် ရှိနေသည်။

သူနဲ့အတူ မုန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့များ၏ တပ်မှူး ဂိုးအားရင်း ဟင်းမလား၊ စထရက်ဆား စသူတို့ပါ ရောက်ရှိနေကြ သည်။

သူတို့သည် မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ များကို စစ်ဆေးရင်း အချိန်နဲ့ ခေတီကို စောင့်နေကြသည်။

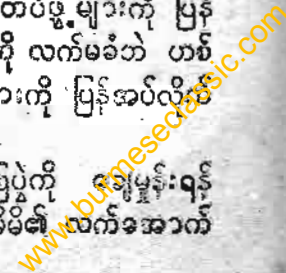
မြို့တွင်းသို့ ရောက်ရှိနေသော ဗိုလ်ကြီးရမ်းထံမှ အချက်ပြ၍ ပေးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မုန်တိုင်းတပ်သား နှစ်သောင်းတို့ မြို့တွင်းသို့ တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်ကာ ကွန်မြူနစ် ဆန္ဒပြပွဲကို ချေမှုန်းပစ်ရမည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် တဖြည်းဖြည်း နေမြင်၍သာလာသည်။ ဗိုလ်ကြီး ရမ်းထံမှ ဘာအမိန့်မှ ရောက်မလာ။ ဘာအချက်ပေးသံမှ မကြော့ရ သေးမီမီထုတ် ထုတ်ယူသွားသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန်းလော့ ဆိုး တို့ထိုင်က ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်းခံနေရသည်။

နောက်ဆုံး မုန်းတည့်ခါနီးအချိန်တွင်မှ ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် ခြင်္သေ့တပ်မှ ဟစ်တလာနဲ့ မုန်တိုင်းတပ်များရှိရာသို့ ရောက်လာ သည်။ သို့သော် သူ့တစ်ဦးတည်းမဟုတ်ဘဲ စစ်တပ်နဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ များပါလာရုံမျှမက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန်းလော့ဆိုးထံမှ “လက်နက် များကို ခြင်းချက်မရှိ ပြန်အပ်ရမည်”ဟူသော တစ် ချက် လွှတ် ပေးခဲ့ပါ ပါလာခဲ့သည်။

ဤတွင် ထရက်ဆားနဲ့ မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ စစ်ရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးကြီး ကရိုင်းဘဲလ်တီ၏ မိမိတို့ မုန်တိုင်း တပ်များထက် အားနည်းနေသော အစိုးရစစ်တပ်နဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့များကို ပြန် အကြံပေးကြသည်။ သို့သော် ထိုအကြံကို လက်မခံဘဲ ဟစ် တလာသည် အညံ့ခံ၍ စစ်တပ်မှ လက်နက်များကို ပြန်အပ်လိုက် သည်။

ဤသို့လျှင် ကွန်မြူနစ်များ၏ ဆန္ဒပြပွဲကို ချေမှုန်းရန် အခြေခံ ထိုအခါ အမေအောင်မြင်ခဲ့ရုံမျှမက မိမိ၏ လက်အောက်

ငယ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာသော မုန်တိုင်း တပ်သားများ ရှေ့မှောက်တွင် ရန်သူကို အညံ့ခံခဲ့ရ၍ ခေါင်းဆောင်မှု အတော် ထိခိုက်သွားခဲ့သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ကြာကြာထိခိုက်မခံ၊ အခွင့်အာဏာနှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျသွင်းသွားသော ခေါင်းဆောင်မှုကို အခြား တစ်ဖက်မှ ပြန်၍ တက်လာအောင် လုပ်ယူတတ်သည်။

ထိုအချိန်က ပြင်သစ်တို့ “ဗား” နယ်တွင် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မှုမှာ မပြီးဆုံးသေးဘဲ ဆက်လက် သိမ်းပိုက်နေဆဲပင် ဖြစ်ရာ ဂျာမနီပြည်ကြီးမှာ ဝါးအစည်းပြေသကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေဆဲပင် ရှိသည်။ ပြင်သစ်တို့က “ဗား” နယ်ကို သိမ်းပိုက်ရာ၌ “ဗား” နယ်အား ဂျာမနီပြည်မှ ခွဲထွက်လိုသော ခွဲရေးသမားများကို ကောင်းကောင်းကြီး အသုံးချလျက်ရှိရာ ထိုဂယက်မှာ အခြားပြည်နယ်များသို့ တိုဝ်အောင် ရိုက်ခတ်လျက်ရှိခဲ့၍ ဘာ ဗေး ရီး ယား နှင့် ရိုင်းလင်း ပြည်နယ်များကပါ ကဲ့အက်ရေး ခွဲထွက်ရေးများကြောင့် ကြွေးကြော်လာကြသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် မြို့ကြီးတိုင်း လိုလို၌ အဓိကရုဏ်းများ သပိတ်မှောက်မှုများဖြင့် ဆူပူအုံကြွနေသည့်ပြင် အချို့ မြို့များ၌ အစိုးရရိက္ခာတင်ဆောင်လာသော မီးရထားနှင့် ထရပ်ကားများပင် လမ်းခုလံတစ်ခု ပိတ်ဆို့ လုယက်ကြသည်အထိ အငတ်ပြဿနာများ ကြီးမားလာလေသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် နျူးဒါတ်မြို့၌ ဟစ်တလာတို့ လူသိုက် ခေါင်းဆောင်သော ‘မျိုးချစ်များ အဖွဲ့ချုပ်’ က ကြီးမှုး၍ လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီး ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုနေ့ ထိုရက်မှာ ၁၈၇၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့က ဆီဒန် တိုက်ပွဲတွင် ဂျာမန်တပ်များက ပြင်သစ်တပ်များကို တိုက်ခိုက် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အထိမ်းအမှတ် နှစ်ပတ်လည်နေ့ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ် ပြင်သစ်ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် ပိုမိုကြီးထွားအောင် ဟစ်တလာတို့က ထိုနေ့တွင် ထိုဆန္ဒပြပွဲကို ပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာတို့၏ အဆိုပါ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အထူးပင်အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနေ့ထိတိုင်သာ ၂ ရက်နေ့က နျူးဒါတ်မြို့ လူထု ဆန္ဒပြပွဲကြီးမှာ ချိတ်တပ် တစ်သိန်းနီးပါးမျှ တက်ရောက်၍ ဝက်ဝက်ကဲ့အောင် ခြေကားခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

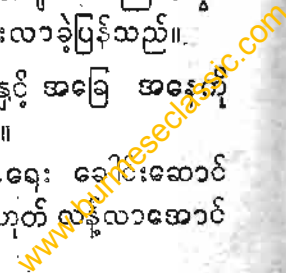
အဆိုပါ ဆန္ဒပြပွဲကြီးတွင် ဟစ်တလာသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗုဒင်ဒေါ့ဖ်နှင့် ပခုံးချင်းယှဉ်၍ ချီတက်လိုက်ပါခဲ့သည်။ လူဇင်ဒေါ့ဖ်မှာ ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းက ဂျာမန်တပ်များ၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် ဂျာမန်တစ်မျိုးသားများက စစ်ရေးစစ်ရာ ပါရဂူကြီးအဖြစ် ကြည့်ညှိလေးစားခြင်းခံရသူ ဖြစ်၍ ယခုအခါ တပ်မှထွက်ကာ ဟစ်တလာတို့၏ ‘မျိုးချစ်အဖွဲ့ချုပ်’ တွင် ပါဝင် လုပ်ဆောင်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

မေဒေးနေ့က ကွန်မြူနစ်တို့ဆန္ဒပြပွဲ ဖျက်ဆီးရန် စီစဉ်ခဲ့စဉ် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှု ကျဆင်းသွားခဲ့သော ဟစ်တလာသည် အခု ‘ပြင်သစ်ဆန့်ကျင်ရေး’ ဆန္ဒပြပွဲကြီးတွင် ပရိသတ်တစ်သိန်းနီးပါး ရှေ့မှောက်၌ ဂျာမန်စစ်ပါရဂူဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဇင်ဒေါ့ဖ်ဘေးမှ ပခုံးချင်းယှဉ်၍ ချီတက်ဆန္ဒပြခဲ့ခြင်းဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု ပြန်လည် အဖတ်ဆယ်လိုက်သည်။

ထို့ပြင် ထိုနေ့က ဟစ်တလာသည် ထုံးစံအတိုင်း သူ၏စူးရှ ပြောင်မြောက်သော စကားလုံးများဖြင့် ပြင်သစ်နယ်ချဲ့သမားများ၏ ဟိန်းဟောက်ခံရမှုမက ဘာလင်သစ္စာဖောက်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ဗုဒင်ဒေါ့ဖ်က ရာဇဝတ်ကောင်များကိုလည်း ရစရာမရှိအောင် ပုဂံခတ်ဟောပြောခဲ့ရာ လူထုကြီး၏ တခဲနက် ဩဘာသံများ အကြားတွင် သူ၏ နိုင်ငံရေးအရှိန်အဝါမှာ ပြန်၍ ကြီးမားလာခဲ့ပြန်သည်။

စင်စစ် ဟစ်တလာသည် အချိန်အခါနှင့် အခြေ အနေအထားအရ အသုံးချတတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

သူသည် သူနှင့် တန်းထူ ရည်တူ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် အချင်းချင်းကပင် လေးစားလာအောင် သို့မဟုတ် လန့်လာအောင်

လုပ်နိုင်ခဲ့ရုံမျှမက လူထု၏ ကြည်ညိုမှု၊ ယုံကြည်ကိုးစားမှုကိုပါ သူ့ နေရာနှင့် သူ ရအောင် ဖန်တီးယူတတ်သူဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် သူသည် သူနှင့်တစ်ကြိမ်တစ်ခါ တွေ့ရုံမျှနှင့် သို့မဟုတ် သူ့တရားပွဲကို တစ်ကြိမ် တစ်ခါ နားထောင်ရုံမျှဖြင့် သူ့ကို တစ်သက်လုံး မမေ့နိုင်ဘဲ အမှတ်တရဖြစ်သွားအောင် လုပ် တတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

လူစုလူဝေးဖြင့် ပြုလုပ်သော နိုင်ငံရေး တရားပွဲ၌ သရလျှင် မဟုတ်၊ လူအရေအတွက် နည်းနည်းဖြင့် ကျင်းပသော မွေးနေ့ ညွှန်ပွဲများ၊ ထမင်းစားပွဲများ စသည်တို့တွင်လည်း ဟစ်တလာ သည် အခြားသူများထက် ပို၍ သူ့ကိုယ်သူ ထူးခြားအောင် လုပ် သေ့ရှိသည်။

သူသည် ထိုသို့သော ထမင်းစားပွဲများ၊ ညွှန်ပွဲများတွင် ဆတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတိုင်း တယ်တော့မှ တိတိကျကျ မလာဘဲ အခြားသူများမရောက်မီ သူတစ်ယောက်တည်း ကြိုတင်၍ အစောကြီး ရောက်အောင်သော်လည်း လာတတ်သည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ အခြားသူများ အားလုံးရောက်ပြီး အချိန်အတော် နောက် ကျပြီးမှ သူတစ်ယောက်တည်း ခပ်တည့်တည့် ဝင်လာတတ်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် သူသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဤထမင်းစားပွဲ၊ ထိုညွှန်ပွဲ စသည်တို့ကို အခြားသူများထက် ပို၍ အရေးထား လေဟန် လုပ်တတ်၍ တစ်ခါတစ်ရံတွင်လည်း သူသည် အလွန် အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်ကြီးများ ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် အချိန် နောက်ကျလေဟန် လုပ်တတ်သည်။

ထို့ပြင် သူသည် ထိုထမင်းစားပွဲ၊ ညွှန်ပွဲများတွင် တစ်ခါ တစ်ရံ အစမှအဆုံးအထိ စကားတစ်လုံးမျှ မပြောဘဲ ငုတ်တုတ်ထိုင် နေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ သူသည် ဆွဲအနေသုတစ်ယောက် ကဲ့သို့ စကားတစ်လုံးမျှ မပြောဘဲ ငြိမ်နေရာမှ ရုတ်တရက် ဝုန်းခနဲ ထကာ အော်ကြီး ဟစ်ကျယ်ဖြင့် စကားကို အမျှင်မပြတ် ပြော တတ်သည်။

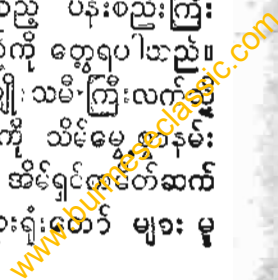
ဤသို့ဖြင့် သူသည် အခြားသူများနှင့် လုံးဝ မတူအောင် အထူးသဖြင့် အခြားသူများက မိမိအပေါ် အာရုံစိုက်လာအောင် သူ့ဆောင်တတ်သည်။

တစ်ခါက ဟစ်တလာသည် သူ၏ နာဇီပါတီကို နောက်ပိုင်းမှ အစပြုစေထောက်ပံ့ နေသော ဖရောဂါး ထရပ်ဆိုသူ အမျိုးသမီး ဤတစ်ယောက်၏ ညွှန်ပွဲသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။

ထိုအမျိုးသမီး ကြီးမှာ ငွေကြေးအတော်အတန် ချမ်းသာ၍ အလှူလုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာများ ပါဝင်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ထိုအမျိုးသမီးကြီးက နာဇီပါတီ၏ ကြွေးကြော်သံ သတင်းစာ အချိန်နှင့် ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် ဒေါ်လာတစ်ထောင် ချေးငှား ထောက်ပံ့ထားရာ ဟစ်တလာသည် ထိုအမျိုးသမီးကြီး၏ ညွှန်ပွဲသို့ သက်မဖြစ် တက်ခဲ့ရသည်။

ထိုစဉ်က ဧကောနေ့ဇဟဒ်ဆိုသူပုဂ္ဂိုလ်က အဆိုပါ ညွှန်ပွဲ တွင် ဟစ်တလာ၏ အပြုအမူများကို အောက်ပါအတိုင်းအသေး ချေးသားခဲ့ဖူးသည်။

“ဟစ်တလာသည် အိမ်ရှင် များ အား သူ့တွင် အရေးကြီးသော အစည်းအဝေးတစ်ခု တက် ရောက် ရန် ရှိနေသဖြင့် ညွှန်ပွဲသို့ အချိန်နောက်ကျမှ ရောက်မည်ဖြစ် ကြောင်း ကြိုတင်ပြောကြား ထားပါသည်။ ကျွန်တော် အထင်အားဖြင့် ဟစ်တလာရောက်လာချိန်တွင် ၁၁-နာရီ ခန့်ပင်ရှိနေပြီ ထင်ပါသည်။ သို့နှင့်ပင် သူ့ရောက်လာရာ သူသည် အလွန်လှပသော အပြာရောင် ဝတ်စုံများကို ဝတ် ဆင်လာ၍ အလွန်အလွန် ကြီးမားလှသည့် ပန်းစည်းကြီး တစ်စည်းကိုလည်း ကိုင်ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သူသည် ထိုပန်းစည်းကြီးကို အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးကြီးလက်ဆွဲ ပေးအပ်ရင်း ထိုအမျိုးသမီးကြီးလက်ကို သိမ်းမေ့ အနမ်း လိုက်ပါသည်။ သူ့ကိုအခြားသူများနှင့် အိမ်ရှင်စာဖတ်ဆက် ပေးနေခိုက် သူ့ အမူအရာမှာ တရားရုံးတော် များ မှ

ရှေ့နေချုပ်ကြီး တစ်ယောက်၏ ဂိုက်မျိုး ဖမ်းနေပါသည်။ ထို့နောက် စားပွဲပေါ်တွင် တည်ခင်းထားသော လက်ဖက်ရည်နုဇီ ကိတ်မုန့်များအတွက် အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးကြီးအား ကျေးဇူးတင် စကားပြောကြားလိုက်ရာ ကျွန်တော်မှာ သူ့အသံကြောင့် ချစ်တရက် လန့်ရုံမျှပင် သွားမိပါသည်။ ထို့နောက် သူသည် ကိတ်မုန့်များကို အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် တဝကြီးစားနေပါသည်။ သူ့အသံမှာ ကြားရသူတိုင်းကို စိတ်လှုပ်ရှားစေပါသည်။ သို့သော် ပျော်ပွဲ၊ ရှင်ပွဲ၊ ညှော်ခွဲပွဲများတွင် ကြားလေ့ ကြားထရှိသော အသံမျိုးမဟုတ်ပါ။ အနည်းငယ် ခက်ထဲမာကျောသလို ဖြစ်နေပါသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ထိုနောက် သူသည် သူထိုင်နေသော ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် တစ်နာရီနီးပါးမျှ စကားတစ်လုံးမှမပြောဘဲ ငိုမိ၍ ထိုင်နေပါသည်။ ထိုသို့ ငိုမိနေရာမှ နောက်ဆုံး အိမ်ရှင် အမျိုးသမီးကြီးက ဂျူးများနှင့် ပတ်သက်၍ ရယ်စရာလိုလို တည်လိုလိုဖြင့် အမှတ်မထင် ကာကွယ်ပြောလိုက်မိသည်တွင် သူသည် ငိုမိနေရာမှ စကားပြောလားတာ တောက်လျှောက် မရပ်မနားဘဲ ပြောချသွားပါသည်။ သို့ပြောနေရင်းက ခဏအကြာတွင် သူသည် သူထိုင်နေသော ကုလားထိုင်ကို နောက်သို့ ဆောင့်တန်းလိုက်ပြီး ထိုင်ရာမှ ဝှန်းခနဲ မတ်တတ်ထလိုက်ပါသည်။ သို့သော် ပြောလက်စ စကားမှာ မရပ်သေးပါ။ ပြောနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ စကားပြောနေသည် နှစ်မတူဘဲ တစ်ယောက်တည်း ဒေါသတကြီး အော်ဟစ်နေသည်နှင့်ပင် တူနေပါသည်။ သူ့အသွင်မှာ ထိရောက်ထက်မျက်လှ၍ ဤအသံမျိုးကို ဘယ်တုန်းဘယ်အခါ ဘယ်သူ့ဆီကမှ မကြားခဲ့ရဖူးပါ။ ထိုအခိုက် ကပ်နေသော အခြားအခန်းတစ်ခန်းထဲမှ ကလေးတစ်ယောက် လန့်နိုး၍ ဝါးကနဲ အော်ငိုသံကြားလိုက်ရပါသည်။ သူ့ပြောနေသော အကြောင်းအရာမှာ ဂျူးများနှင့် ပတ်သက်၍ လေးနက်

သော အချက်အလက်များ ပါရှိသည်မှန်သော်လည်း လုံးဝ တစ်ဖက်သတ်ကျလွန်းလှပါသည်။ သူသည် ထိုသို့နာရီဝက်ကျော်မျှ မရပ်မနား အော်ဟစ်ပြောဆိုနေရာမှ ဖြုန်းကန် ရုတ်တရက် ပြောလက်စ စကားကို ရပ်ပစ်လိုက်ပါသည်။ ပြီးနောက် အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးကြီးရှိရာသို့ တ လှမ်း ချင်း မှန်မှန်လျှောက်သွားပါသည်။ အနားရောက်လျှင် ဦးခေါင်းငုံ့ကာ အရိအသေပြုပြီး သူ့ထို့ခွင့်ပြုပါရန် တောင်းပန်ရင်း အမျိုးသမီးကြီး၏ လက်ကို သိမ်းမေ့စွာ နမ်းရှင်လိုက်ပါသည်။ နောက် အခန်းထဲမှ ခပ်တည်တည် ထွက်သွားပါသည်။ သူ့ကိုသဘောမကျသော်လည်း ငြိမ်နေကြရသော ကျန်ညှော်သည့်များမှာ တံခါးဝတွင် မထီ လေးစားဖြုတ် ဦးခေါင်းညှတ်ကာ နှုတ်ဆက်၍ ထွက်ခွာသွားသော သူ့ကို အသာကြည့်နေလိုက်ကြရပါသည်။

(ဟေဗင်ရေး - 'ဟစ်တလာအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာမျက်နှာ - ၁၀၂၊ ၁၀၃)

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်ပြောသော ဟေဗင်ဆိုသူ ဟူ၍ လင်၏အဆိုအရ ထိုနေ့ကညှော်ခွဲသို့ရောက်လာကြသမျှညှော်သည့်အားလုံးတို့သည် ဟစ်တလာကိုတစ်သက်လုံးမေ့မရအောင်ဖြစ်သွားကြသည်ဟု သိရသည်။

ဤကား ဟစ်တလာ၏ နိုင်ငံရေး လူပေါ်လူစော်လုပ်နည်းအင်မျိုးပေတည်း။

အောင်ပွဲမဆင်ဘဲ တေ့ဝင်ထဲဝင်ခဲ့ရခြင်း

“ဒီအခန်းထဲက ကျုပ်အမိန့်မရဘဲ ဘယ်သူမှမထွက်ရဘူး။ ထွက်သွားတဲ့လူကို အထောက်အကူပေးတာရမိမိမည်”

ဟစ်တလာသည် လက်ထဲမှပစ္စည်းတို့ကို ကိုင်ထားရင်း အခန်းထဲရှိ လူများကို မျက်နှာထား တင်းတင်းဖြူဖြူ အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

အခန်းထဲတွင် သူ့အပြင် အခြားလူ ၃-ယောက်ရှိနေသည်။ တစ်ယောက်မှာ ဘာပေးရီယန်းပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်နာမင်းကြီးကားရီ ဆိုသူဖြစ်သည်။ အခြားနှစ်ယောက်မှာ ပြည်နယ်စစ်တပ်မှတစ်ဖက်နှင့် ဝေလဆိုးနှင့် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရဲမင်းကြီးစီဆာတို့ဖြစ်ကြသည်။

“ကျုပ်တို့အဖွဲ့က ကျုပ်ဆန် ၄-တောင်ရှိတယ်။ တကယ်လို့ ခပ်ဗျားတို့ ၃-ယောက်က ကျုပ်ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဒီထဲက ကျုပ်ဆန် ၃-တောင်ပဲသာ ခပ်ဗျားတို့အတွက်ပဲ။ ကျန်တဲ့ နောက်ဆုံးကျန်ဆန်က ကျုပ်အတွက်ဖြစ်မှာပဲ”

လက်ထဲမှ ပစ္စည်းတို့ကို အကဲဖြတ်ပြီး ဂျူးဂျူးဂျူးများဖြင့် ဖြစ်နေသော ဟစ်တလာကို ကြည့်ရှုသည်မှာ လူစိတ်ပျောက်ပြီး သူ့ရဲမင်းရဲစီးနေသည်ဟု ထင်ရသည်။

လှိုင်းနှုတ် နိုင်ငံတော်လ ဂ-ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ နေရာမှာ ခြေနှစ်မြို့ ဘဝါဘဝါကလေးကလေးအဆောက်အအုံကြီး၏ တစ်ခုခုအား အခန်းကလေးထဲတွင် ဖြစ်သည်။

ဤအဖြစ်အပျက်ကို အစမှတစ်ဖန်ပြန်၍ ဖော်ပြရမည်ဆိုပါက တစ်နေ့ကခြား ပိုမိုဆိုးဝါးလာနေသော အကြံလှောင်ရှားမှုများနှင့် ဆူပူသောင်းကျန်မှုများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးအတွက် တာပေးရီယန်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် စက်တင်ဘာ ၂၆-ရက်နေ့တွင် ပြည်နယ်စစ်တပ်ကို ‘အရေးကြီးအထောက်အပံ့အကူ’ အဖြစ် ကြေညာသတ်မှတ်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် လူသိများ၍ ထင်ရှားသော ဗွန်ကားရီဆိုသူ လက်ယာသမား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ကို အထိခတ်ခတ်နှိပ်နှိပ်ကြီးအဖြစ်ခန့်အပ်၍ အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခဲ့သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာသည် တာပေးရီယန်းတပ်ရှိ ဗဟိုအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ စကားလုံးများကို သုံးကာ ကော်မရှင်နာမင်းကြီးကားရီကို ချဉ်းမိစဉ်းရုံ ခဲ့သည်။ အယုံအကြည်မဲ့ နှင့် ကားရီကလေးက ဘာလင်မှ ဗဟိုအစိုးရအဖွဲ့ကို အခွင့်အလမ်းပြု၍ တာပေးရီယန်းပြည်နယ်ကို ကိုယ်ပိုင်လက်ထဲသို့ အုပ်ချုပ်ခွင့် အာဏာကို ဆွဲဆောင်ပို့မိတိုင်း ချဉ်းမိစဉ်းရုံ လူတို့ ဟစ်တလာ၏ ဗဟိုအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများကို ထိခတ်ခတ်နှိပ်နှိပ်ကြီးအဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း တာပေးရီယန်းပြည်နယ်ကော်မရှင်နာမင်းကြီး ကားရီအပေါ်တွင် တာပေးရီယန်းတပ်မှ သိသိသာသာ တစ်နေ့အခြား ကြီးမားသော ငြိမ်ငြိမ် ပြင်းထန်လာခဲ့ရာ ကားရီသည် ဟစ်တလာ၏ အကြံပေးချက်အရ ‘မျိုးချစ် မေ့ချုပ်’ အမည်ဆောင်မျှားနှင့် နိုင်ငံတော် ၆-ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံအားပေးကြည့်သည်။ ဤအစုအဝေးတွင် ဟစ်တလာက လုံခြုံအေးချမ်းစေရန်အတွက် တာပေးရီယန်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် အထွတ်ထွေစွာ ပိုမိုအားပေးကြီးမားသော ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းကို ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် တာပေးရီယန်းအဖွဲ့အစည်းအား

အရင်းဖြူချီတက်ကာ ရိပတ်ဗသစ်ကန်အစိုးရကို တော်လှန်ဖြုတ်ချရန် အကြံပေးခဲ့လေသည်။

ဟစ်တလာသည် မိမိတစ်ဦးတည်း သော် လည်း ဇနီးမောင်နှံ၊ မိမိတို့ 'မျိုးချစ်အဖွဲ့ချုပ်' တစ်ခုတည်း၏ အစွမ်းအစပြင့် သော် လည်းကောင်း၊ ဘာလင်အစိုးရ ဖြုတ်ချရေးမှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရှိပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တွင် ဘာပေးရီးယန်းအာဏာပိုင်များနှင့်ပေါင်းပြီး ဘာပေးရီးယန်းပြည်နယ်ကို အပိုင်စီးနိုင်ပါက တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်ဖြစ်၍ ဘာလင်ကိုပါ သိမ်းပိုက်နိုင်မည်ဟု တွက်ဆထားသည်။

သို့သော် နိုင်ငံရေးမှာ ကြက်ဥအရောင် တိုက်တောင်သဖွယ် ဖြစ်၍ အပြောင်းအလဲ မြန်တတ်သည်ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ကားရ်တို့လူသိုက်က သူမပင်ဘဲ ဘာလင်သို့ ချီတက်ကာ အာဏာ သိမ်းပွဲ ပြုလုပ်မည်ကိုလည်း တစ်ဖက်မှ စိုးရိမ်ရသည်။

ထိုသို့ တစ်နေ့ရှေ့ တစ်နေ့ငွေ ဖြစ်လာမည်ကိုစိုးရိမ်လှသဖြင့် ဟစ်တလာသည် ရက်ကြာကြာမဆိုင်းဘဲ နိုဝင်ဘာလ ၈-ရက်နေ့မှာပင် နိုင်ငံရေး ပါတီခေါင်းဆောင် အားလုံးနှင့်တကွ ကားရ်အပါအဝင် ပြည်နယ်အာဏာပိုင်များကိုပါ အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။

ကားရ်သည် အစပထမ၌ ထိုအစည်းအဝေးကို ဖိတ်ခေါ်က မသိုးမသန် ဖြစ်နေသောကြောင့်လားမသိ၊ မတက်ဘဲ နေမည်ဟု ကြံမိသေးသည်။ သို့သော် အကြံပိုင် လူသော ဟစ်တလာက ထိုအစည်းအဝေးကြီးမှာ ဘာပေးရီးယန်း ပြည်နယ်၏အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ဆိုင်မှုကို ကြေညာရန် အတွက် ပြင်ဆင်စိုင်းပြင်းသော ပဏာမ အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်သဖြင့် ဆက်ဆက်တက်ရန် လိုကြောင်း၊ အခြား နိုင်ငံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံး တက်ရောက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်အောင်ပြောတော့မှ တက်ရန် သဘောတူလိုက်သည်။

ဟစ်တလာပြောသည့်အတိုင်း နိုဝင်ဘာလ ၈-ရက်၊ ထိုနေ့က ဘာဂါဘရောက်လား ခန်းမဆောင်ကြီးတွင် ကျင်းပသော အစည်း

အစည်းကြီးသို့ ဘာပေးရီးယန်း နိုင်ငံရေးသမား ခေါင်းဆောင်များနှင့်တကွ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကပါ စုံညီစွာ တက်ရောက်လာကြသည်။

အစည်းအဝေးမှာ ပြည်နယ်ကော်မရှင်နာမင်းကြီး ကားရ်နှင့်အတူ ပြောကြားသည်အထိ အခြေအနေ ပုံမှန်အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့သော် ကားရ်စကားပြော၍ မိနစ်နှစ်ဆယ်မျှ အကြာတွင် ကားရ် လုံခြုံရေးတပ်မှူး ဂိုးအားရှင်းသည် လက်နက်ကိုင် နာဇီတပ်တပ်သား ၂၅-ယောက်နှင့်အတူ ခန်းမဆောင်ထဲသို့ဖြုန်းခနဲ ချစ်ထောက်လာကြရာ ပရိသတ် အားလုံးမှာ ရုတ်တရက် ထိတ်လန့်ကြားကြား ဖြစ်သွားကြသည်။

ထိုအခိုက်မှာပင် ပရိသတ် ထဲတွင် ရှိနေသော ဟစ်တလာသည် သူထိုင်နေသော ကုလားထိုင်ပေါ်သို့ ရုတ်တရက် ခုန်ထက် ခုန်ပြီး လက်ထဲမှ အသင့်ကိုင်ထားသော ပစ္စတိုလ်နတ်ကိုအပေါ်အောက်သို့ 'ခိုင်း'ကနဲ တစ်ချက်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် သူသည် ကုလားထိုင်ပေါ်မှ ချက်ချင်းခုန်ဆင်းကာ စင်မြင့်ရှိရာသို့ ပြေးဆက်ပြီး ကြက်သေ သေနေသော ပရိသတ်ဖက်သို့ မျက်နှာမူကာ အော်ဟစ်လိုက်သည်။

“အခုအချိန်ကစပြီး အမျိုးသားတော်လှန်ရေးကြီး စပြီး ခန်းမဆောင်ကို လက်နက်အပြည့်အစုံ ကိုင်စွဲထားတဲ့ တပ်သား ၅၀၀-ခန့်စိုင်းထားတယ်။ ဒီအခန်းထဲက တယ်သူမှမထွက်ကြပါနဲ့။ အခုအချိန်ကစပြီး ဘာပေးရီးယန်းအစိုးရနဲ့ ဗဟိုအစိုးရကိုဖြုတ်ချဖို့ကိုင်ပြီး ကြားဖြတ် အမျိုးသားအစိုးရကို ပွဲ လိုက်ပြီ။ စစ်တပ်နဲ့ အစည်းအရပ် တန်းလျားတွေကိုလဲ သိမ်းထားပြီးပြီ။ အခုဆိုရင် နယ်စပ်က စစ်သားတွေနဲ့ ရဲတပ်သားတွေပါ စကြွာတံဆိပ် အလံဆောင်ကိုလွှင့်ထူပြီး ဒီမြို့တော်ကို ချီတက်လာနေကြပြီ”

ခန်းမဆောင်ထဲရှိ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကြီးမှ အကြီးအကဲများမှာ ယခုမှ အခြေအနေအဖြစ်မှန်ကို သိကြသည့် သူတို့အပေါ် တစ်ပတ်ရိုက် ခံလိုက်ရသည်ကို ဒေါသကွ

မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသည်။ ဟန်တလာ၏ စကားကိုလည်း ယုံအခက် မယုံရအခက် ဖြစ်နေကြသည်။

ဟန်တလာသည် အခန်းထဲထွက်ရှိနေသောလူများကို စောင့်ကြည့်ရန် ဂိုးအားရင်းကို အမိန့်ပေးပြီးနောက် ပြည်နယ်ကော်မရှင် ချားမင်းကြီးကားရီး ပြည်နယ်တပ်မှ လေ့ဆိုးနှင့် ပြည်နယ်ရဲမင်းကြီး စီဆားထို့ ၃-ယောက်ကို ဘေးဘက်မှ အခန်းထဲသို့ ခေါ်သွင်းကာ အခန်းထဲ အရောက်တွင် ပစ္စထို သေနတ်ဖြိုချိန်၍ စီဆားထဲက ကျုပ်အမိန့်မရဘဲ ဘယ်သူမှ ထွက်မသွား ရထား။ ထွက်သွားတဲ့လူကို အသေပစ်သတ်ရလိမ့်မယ် ဟူ၍ အထက်အာတွင် ဖော်ပြခဲ့တည် အသိုင်း ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။

ဟန်တလာသည် ပစ္စထိုသေနတ်ကိုလက်မှမချဘဲဆက်လက်ရို မိမိနှင့် ဗိုလ်ချုပ် လူဒင်ဒေါ့ဖ်တို့ ပူးပေါင်းပြီး ဓားစွဲရ အဖွဲ့သစ် ဖွဲ့လိုက်ပြီဟု ကားရီးထံ လူလိုက်အား ပြောပြနေသည်။ (စင်စစ် အားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဒင်ဒေါ့ဖ်မှာ ဤပစ္စထို ဘာမှမသိ သူသည် ကိုအချိန်က နယ်သို့ ခရီးလွန်းရာ ဟန်တလာက လူဒင် ဒေါ့ဖ်အား ဤအဏာသိမ်းပွဲတွင် ပြရုပ်အဖြစ် အသုံးချရန် သူ့ လူတစ်ယောက်ကို လူဒင်ဒေါ့ဖ်နောက်သို့ အခေါ်လွှတ်သားဆဲပင် ရှိသေးသည်။)

ဟန်တလာသည် ယခုအချိန်အထိ မတုန်မလှုပ်ရှိနေသော လူ ၃-ယောက်ကိုကြည့်ကာ ပို၍ ဒေါ်ပူလာပုံရသည်။ သူသည် သေနတ်ကိုင်ထားသော ယက်ကို ခေါင်းပေါ်တွင် ဝှေ့ယမ်းရာ 'ဒီကိစ္စဟာ မနက်ပြန်သနေကျလိုမှ မအောင်မြင်ဘူး ဆိုခင်တော့ ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ် သေပြီလို့ တွက်ထား ပြီ ဘေးပဲ' ဟူ၍ ငှက်လက် ပြောပြန်သည်။

ဤတွင် ရဲခင်းကြီး စီဆားက ဟန်တလာအား ယခင်က ယခုလို အာဏာသိမ်းမှုမျိုး မလုပ်ပါဟု တတိပေးထားခဲ့ပြီ မှု ကတိ ဖျက်သည်ကို ပြစ်တင် ပြောဆိုရာ ဟန်တလာက ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါ ကျုပ်အာဝန်ပါ၊ ဒီအတွက် ကျုပ်လုံခွင့်လွှတ်ပါ၊ ကျုပ် ဒီလို

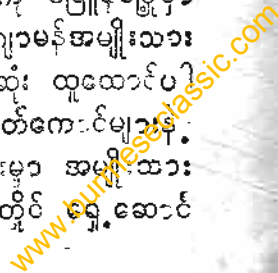
အာလဲ အဖနိုင်ငံအတွက် မလုပ်ရင် မဖြစ်လို့ လုပ်လိုက်ရ တာပါဟု ခပ်တည်တည် ပြန်ပြောသည်။

ကော်မရှင်နားမင်းကြီး ကားရီးကမူ မျက်နှာထား ခပ်တင်း တင်းထားကာ 'မင်း ငါ့ကို ဖမ်းချင် ဖမ်းနိုင်တယ်၊ သတ်ချင် နိုင်တယ်၊ ငါ့အတွက် အသက်ရှင်တာ သေတာတွေဟာ ဘာမှ မဟုတ်ဘူး' ဟု ပြန်ဟောကံသေးသည်။

သို့သော် သူတို့ ၃-ယောက်သည် အခြေအနေအရာ အခြား မရှိစေရမရှိ။ ပြောသည့်အတိုင်း လိုက်နာကြရန်သာရှိသည်။ နောက်အတန်းတွင် သူ့နှစ် ဝူးပေါင်းကြရန်သာရှိသည်။ နောင် တာ နောင်ခါဈေးဟု သဘောထားလိုက်ကြသည်။

သို့နဂါပင် ဟန်တလာသည် ခန်းမဆောင်ကြီးထဲသို့ ပြန်ဝင် နေပြီး စင်မြို့ဆီသို့ ကမန်းကတန်းသွားက ၃ မိမိနှင့် ဤလူ တွေကတို့သည် ဂျာမန်အစိုးရထံ ဖွဲ့စည်းရေးတွင် ပူးပေါင်း အကောတူညီမှု ရခဲ့ကြပြီဟု ကြေညာလိုက်သည်။

“ဘာပေးရိယန်း အစိုးရဟာ ပြုတ်ကျသွားပါပြီ။ အခု အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့ အစိုးရအဖွဲ့သစ်မှာ အာဏာကုန် လွဲအပ်ခြင်းခံရတဲ့ နိုင်ငံရေး ရှေ့ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် တစ်ဦးပါဝင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဗွန် ယားရိုကို နိုင်ငံတော်ရဲ့ ရှေ့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ခန့်အပ် ဖို့နဲ့ ကားရီးဖိုးနားကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ခန့်အပ်ဖို့ ကျုပ် အဆိုပြုပါတယ်။ နိုဝင်ဘာ ရာဇဝတ်ကောင်များရဲ့ အစိုးရ အဖွဲ့နဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်တို့ကိုလဲ ဖြုတ်ချလိုက်ပါပြီ။ ဒါ့ကြောင့် အမျိုးသားအစိုးရ အဖွဲ့သစ် တစ်ရပ်ကို ဒီမြို့နယ်မြို့မှာ ဒီနေ့ပဲ စတင်ပြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်ပါပြီ။ ဂျာမန်အမျိုးသား တပ်မတော်ကြီးကိုလဲ မကြာခင် အမြန်ဆုံး ထူထောင်ပါ မယ်၊ ဒါ့ကြောင့် နိုဝင်ဘာလ ရာဇဝတ်ကောင်များနဲ့ အပြီးသတ် စာရင်းမရှင်းရသေးမီအတွင်းမှာ အမျိုးသား အစိုးရအဖွဲ့ ပေါ်လစီများကို ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ရှေ့ဆောင်

ညွှန်ကြားသွားပါမယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဒင်ဒေါ်ဖိ
 ဂျာမန် အမျိုးသား တပ်မတော်ကြီးကို ဦးဆောင်သွား
 လိမ့်မယ်။ လော့ဆိုးက ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ်ဆောင်ရွက်
 ပြီး စီဆာက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူပါလိမ့်မယ်။
 ဂျာမန်အမျိုးသား ကြားဖြတ်အစိုးရရဲ့ တာဝန်ကတော့
 ဒုစရိုက်မှုတွေများနေတဲ့ ဘာလင်မြို့တော်ကြီးကို ချိတ်ကပ်
 ဂျာမန်အမျိုးသားတွေကို ကယ်တင်ဖို့ပါဘဲ”

(နှုတ်ဖွဲ့တရားရုံးမှတ်တမ်းများမှ)

ဟစ်တလာသည် သူ၏ “မုသာဝါဒ အတိဓမ္မာ” သဘော
 တရားအရ ခန်းမဆောင်ထဲမှ လူထုကြီးအား အစွမ်းကုန်ဖြီးလိင်
 သည်။ အကြီးအကျယ် လှိမ့်လိုက်သည်။ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လှည့်စားလိုက်
 သည်။ သူ့အတိဓမ္မာအတိုင်း လူထုကြီးသည် သူ့ဘက်သို့ ယိမ်း
 လာခဲ့သည်။ သူ့နောက်သို့ ပါလာသည်။

သူ၏ ကြေညာချက်အပြီးတွင် ခန်းမဆောင်ထဲမှ ထွက်ပေါ်
 လာသော ဩဘာသံများသည် တစ်ဖက်ခန်းထဲတွင် အစောင့်များ
 ချထား၍ ယခုတိုင် မထွက်ရသေးဘဲရှိနေသေးသော လူဥ-ယောင်
 ၏ စိတ်ဓာတ်ကိုပင် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်စေခဲ့သည်။

အဆိုပါ အခန်းကလေးထဲသို့ ဟစ်တလာ ပြန်ဝင်လာလျှင်
 လာချင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူဒင်ဒေါ်ဖိ ရောက်လာသည်။ သူသည်
 ဤအာဏာသိမ်းပွဲသတင်းကို ကြားလျှင်ကြားချင်း၊ မိမိထံ
 “နွာတဖျား” သာသွားသေစ ဟစ်တလာကို အကြီး အကျယ်
 မကျေမနပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဟစ်တလာ၏ အစိုးရအဖွဲ့ထဲ
 အတွင်း ရာထူးခွဲဝေခဲ့ရာတွင် သူ့ကိုယ်သူ ထိပ်ဆုံးမှ “အာဏာ
 ရှင်”အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ပြီး မိမိကိုမူ မတည်ထောင်ရသေးသော
 ဘယ်မှာနေမှန်းမသိသေးသော ဂျာမန် အမျိုးသားတပ်မတော်ကြီး
 ကို အုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ပေးခြင်းခံရသဖြင့် ပိုမို ဒေါ်ပူခဲ့သည်။

သို့သော် လူဒင်ဒေါ်ဖိသည်အတွေးအခေါ် ရင့်ကျက်၍ ဒေါသ
 တားတတ်သူတစ်ယောက်မဟုတ်သည့်အတိုင်း စိတ်ထဲက အစိုင်
 မျှီသိပ်ကာ ယခုကိစ္စမှာ တစ်မျိုးသားလုံး၏ သေရေး
 ဖြစ်သဖြင့် အာလုံးတညီတညွတ်တည်း ပူးပေါင်း ဆောင်
 ကြံရန်ပင် အကြံပေးစကား ပြောကြားခဲ့သည်။

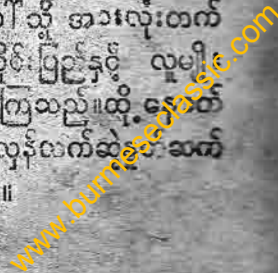
ယခုအချိန်ထိ ကော်မရှင်နာမင်းကြီး ကားရိမ္မာ တဝင်
 သေဘဲရှိနေရာ နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာက မျက်နှာချို
 သော ဤကိစ္စတွင် လိုအပ်ပါက ဘာပေးရီးယန်း ပြည်နယ်၏
 အစိုးရအမျိုးသားများသည် ဇာတ်ရုံအခြေအနေကို မကျေနပ်ကြ
 ခဲ့ဘဲ တော်လှန်ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤတော်လှန်ရေးမှာရှေးယခင်
 အစိုးရီယန်း မင်းမျိုးမင်းနွယ်များ စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသော အချုပ်
 အစားအာဏာကို ပြည်လည်တည်မထားသည့် တော်လှန်ရေးကြီး
 ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြား လျှောက်ထားပါမည်ဟူ၍ ဝန်ခံပြောဆို
 ခဲ့သည်။

ဤတွင်မှ ကားရိမ္မာ မင်းသားကြီးကိုယ်တော် အစိုးရအဖွဲ့
 တွင် တာဝန်ယူပါမည်ဟူ၍ သဘောတူလိုက်သည်။

သူတို့သည် ဤဆုံးအားဖြင့် ထိုအခန်းကလေးထဲတွင် အစိုးရ
 အဖွဲ့စည်းရေးသည် မရေမရာ သဘောတူညီချက် ရခဲ့ပြီးနောက်
 အဆောင်ကြီးထဲသို့ အားလုံး ပြန်ဝင်လာကြသည်။

အခန်းထဲတွင် စောဦးနေကြသော လူထု ပရိသတ်ကြီးမှာ
 သဘောတူညီလျှင် ရှန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်သည့် အခန်းထဲမှ ဆေးဆေး
 ဆေးဆေးဖြင့် အားလုံး တစ်ပြိုင်နက် ထွက်လာသည်ကို မြင်လိုက်
 သည့်နှင့်တစ်ခဲနက် ဩဘာပေးကြကော့သည်။

ဟစ်တလာတို့လူသိုက်လည်း စီးမြင့်ပေါ်သို့ အားလုံးတက်
 သွားစကားအနည်းငယ်စီ ပြောကြသည်။ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး
 အပေါ် လွှာရုံကြမည်ဖြစ်ကြောင်း တိုင်တည်ကြသည်။ ထို့နောက်
 ဦးဆုံးအချင်းချင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်လက်ဆွဲခွာခွာ
 ဖြစ်သည်။ ဩဘာသံများကား ဆူညံလျက်ပင်။

နောက်ဆုံးတွင် ရှေးရှေးရှုရှုဖြူ မိမိ ဆင်စားသော အကွက်အတိုင်း ဝင်လာသည်ကို တွေ့ရသော ဟစ် တ လာ မှာ အထူးပင် အားရဝမ်းသာဖြစ်ကာ စိတ်ဝေတံတက်ကြွနေသည်။ သူ မိန့်ခွန်းမှာ ခါတိုင်းထက်ပို၍ အဆက်ဝင်နေသည်။

“ကျုပ်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၅-နှစ်လောက်က ဆေးရုံပေါ်မှာ မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ ဘဝနဲ့ နေခဲ့တုန်းက အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့တဲ့ အချက်ကို ဒီနေ့ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ဖြစ်လာပြီ။ အဲဒီ အဓိဋ္ဌာန်က ဘာလဲဆိုတော့ နိုဝင်ဘာလ ရာဇဝတ်ကောင်မတို့ကို ဖြုတ်မချမချင်း ဒီဇနဲ့ ပျက်စီးယိုယွင်းနေတဲ့ဂျာမန် ပြည်ကြီးကိုလွတ်လပ်ပြီး ဂုဏ်ကျက်သရေအပေါင်းနဲ့ ပြည်မတို့ အင်အားကြီးမားတဲ့ ဂျာမန်နိုင်ငံတော်ကြီးအဖြစ်ဆောင် မလာမချင်း ကျုပ်ဟာ မနေမနား အစွမ်းကုန် ကြိုးစား အားထုတ်သွားမယ်ဆိုတဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ပါပဲ”

ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါ မိန့်ခွန်းအဆုံးတွင် ခန်းမဆောင် ကြီးတစ်ခုလုံး အုန်းအုန်းကျက်ကျက်တစ်ခဲနက်ဩဘာသံကြီး ထွက် ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် “အဖ ဂျာမန် နိုင်ငံတော်ကြီးသည် မြင့်မြတ်လှပါသည်” ဟူသော ဂျာမန် အမျိုးသား သီချင်းသံသည် ခန်းမဆောင်တစ်ခုလုံး ဖုံးလွှမ်းသွားခဲ့သည်။

ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ဟစ်တလာ၏အာဏာသိမ်းပွဲမှာ ဆောင် မြင်စွာပြီးဆုံးခဲ့ပြီဟုဆိုရန်သာရှိတော့သည်။

သို့သော် တိုင်းရေး ပြည်ရေး၊ နိုင်ငံရေးဟူသည် ကြက်ဥ အရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် ဖြစ်လွယ် ပျက်လွယ်တတ်သည်မဟုတ် ပါလား။

ထိုအခိုက် မြို့တွင်း အင်ဂျင်နီယာ စစ်တန်းလျှားတစ်ခုကို နာဇီမုန်တိုင်းတပ်များက ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်ရာမှ အစိုးရ စစ်သားများနှုမ့် နာဇီတို့ အချင်းဖြစ်ပွားနေကြောင်း နာဇီတပ်

ဝင်တစ်ဦးက လာရောက်တစ်ဝင် ပို့လှမြှင့် ဟစ်တလာသည် ငုတ် အရက် ထိုဒုက္ခသို့ လိုက်ပါလွှားရသည်။

ဟစ်တလာသည် ကားရုံတို့လူစုကို လုံးဝ စိတ်ချသွားစေ ပြင် မည်သို့မျှ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု လုပ်မထားခဲ့တဲ့ အပုတ်တစ်ပင် ထွက်သွားခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ သူ၏ မဟာ အမှားတော်ပုံဖြစ် သည်။

အကယ်ကြောစီဆိုသော် ထိုခန်းမဆောင်မှ ဟစ် တ လာ ထွက်ခွာသွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ လူအုပ်ကြီးသည် ခန်းမဆောင် ကြီးထဲမှ စုပေါင်း တိုးဝှေ့ထွက်ကြရာ ကော်မရှင်နာ မင်းကြီး ကာရ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဆိုး၊ ရဲမင်းကြီး စီဆာတို့ပါ လူအုပ်နှုမ့်အကူရေ၍ ထွက်လာကြသည်။ အထွက်တွင် လော့ဆိုး၏ ကာရ်နှင့် စီဆာတို့ကို အသာလက်ထို၍ ခပ်တိုးတိုး ပြေးလိုက် သည်။ “ကြည့်လုပ်ကြတာပေါ့”

ထို့နောက် သူ့တို့ ၃-ယောက်စလုံး ပျောက်သွားကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဆိုးသည် သူ့ရုံးခန်းသို့ ရောက်ချင်း ပြန် ဆောက်လာခဲ့ရာ အာဏာသိမ်းပွဲ သတင်းကို ကြားနှင့်နေသော ဒု-ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန်ခင်းက ဆီကြို၍ “ဘယ်နှယ်လဲ ဗိုလ်ချုပ်၊ အခြေအနေအရာ ကြည့်လုပ်ခဲ့ရတာ မဟုတ်လား” ဟု မေးလိုက် သည်။

မှန်သည်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဆိုးသည် ဟစ်တလာက မိမိတို့အား တစ်ပတ်ရိုက်ခဲ့သည်ကို ပြန်၍ “နှစ်ပတ်ရိုက်” ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လူသည် သူ့ရုံးခန်းမှနေ၍ ရောက်ချင်းအမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်မှာ ဘာသာတရားကလေး ခန်းမဆောင်တွင် ဖြစ်ပျက် ခဲ့သော အဖြစ်အပျက် တစ်ခုလုံးသည် တရားဝင် မဟုတ်ကြောင်း ခြံမြှင့်၍ ဘာဝေရီ ဟန်း အစိုးရတပ်များသည် နာဇီပါတီအဖွဲ့ များကို လက်နက်မချဘဲ ပြန်လည် တိုက်ခိုက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။

ဘာပေးရီးယန်း မင်းသားကြီး ဂူပရီချက်ကလည်း “အာ
ကာသိမ်းပွဲ”ကို ချေမှုန်းပစ်ရန်၊ လိုအပ်လျှင် စစ်ကူများ ဖြည့်
တင်း၍ အပြင်အထန် နှိမ်နင်းပစ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့ နိုဝင်ဘာလ ၉-ရက်နေ့ နံနက်လင်းလျှင်
ထင်းချင်း၊ ဟစ်တလာနှင့် လူဒင်ဒေါ့ဖ်တို့ လူသိုက်သည် မိမိတို့
“အာကာသိမ်းပွဲ” အခြေအနေ မနေ့ကနှင့် ယနေ့ ပြောင်းပြန်
ဖြစ်သွားပြီကို သိကြရသည်။

ဟစ်တလာသည် နောက်ဆုံးကြီးပမ်းသည့် အနေဖြင့် မင်း
သားကြီး ဂူပရီချက် ထံ သူ့နှစ် ခင်းနှီးသော ဗိုလ်ကလေး
တစ်ယောက် ကိုလွှတ်၍ စာတစ်စောင် ပို့ခိုင်းလိုက်သည်။ ထိုစာထဲ
တွင် မိမိတို့ အာကာသိမ်းပွဲသည် ဘာပေးရီးယန်းဘုရင်မင်းဆက်
တို့၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း
ဖော်ပြ၍ အစိုးရတပ်များနှင့် မိမိတို့ နာဇီတပ်ဖွဲ့များ အတိုက်
အခိုက်ရပ်စဲရန် ကမ်းလှမ်းလိုက်သည်။

သို့သော် ထို စာကို ယူဆောင်သွားသော ဗိုလ်ကလေး
နန်းဇော့မှာ မင်းသားကြီး ရာဘာချက်စ်ဂါဒင်မြို့အနီးမှ ရဲတိုက်
သို့ မော်တော်ကားဖြင့် မသွားနိုင်ဘဲ မီးရထားဖြင့် သွားနေ
ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဟစ်တလာ ထံမှ စာမှာ မင်းသားကြီး ဂူပရီ
ချက်၏ လက်သို့ အချိန် နှောင်းမှ ရောက်ခဲ့၍ အလဟဿ ဖြစ်
ခဲ့ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် နောက်တစ်မျိုး ကြံရပြန်သည်။

ထိုအကြံမှာ လူဒင်ဒေါ့ဖ်၏ အကြံဖြစ်သည်။ သူက အခြေ
အနေကို ပြန်၍ ထိန်းရန် အတွက် မိမိတို့ နာဇီ တပ်ဖွဲ့များ
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဆိုး၏ ဌာနချုပ်သို့ ချီတက်သိမ်းပိုက်ရန် ဖြစ်
သည်။ သူ့အထင်တွင် မိမိကဲ့သို့ တစ်တိုင်းပြည်လုံးက ကြည့်ညို
လေးစား၍ အစဉ် အလာရှိသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ယောက်လုံးကို
အစိုးရတပ်သားများက ပြန်လည် ခန့်ကြဲမည်ဟု မထင်ကြောင်း၊
တကယ် ဘေးရေးရှင်ရေးတွင် အစိုးရတပ်များသည် လော့ဆိုး၏

အမိန့်ကို မနာခံဘဲ မိမိ၏ အမိန့်ကိုသာ နာခံ၍ မိမိတို့တက်သို့
ပါလာစရာရှိကြောင်း စသဖြင့် ဟစ်တလာအား ပြောပြသည်။

ဟစ်တလာ ကိုယ်နှိုက်ကလည်း မိမိတို့နှင့် ချီတက်လိုက်ပါ
ကြမည့် လူထုကြီးအား လော့ဆိုးတို့ လူစုက ရက်ရက်ကော်စက်
စစ်ခတ်နှိမ်နင်းခံမည် မဟုတ်ဟု ယူဆနေသည်။

သို့နှင့်ပင် နံနက် ၁၁-နာရီ ထိုးပြီးလျှင်ပြီးချင်း လက်နက်
တိုက်များရော လက်နက်မဲ့ လူထုများပါ၊ စုစုပေါင်း လူနှစ်ထောင်
ကျော် သုံးထောင်နီးပါး ရှိသည့် ဟစ်တလာ၏ “အာကာသိမ်း
ပွဲပွဲ”ကြီးသည် ဘာဂါဘရောက်လား ခန်းမဆောင်ကြီးမှနေ၍
မြို့လယ်ရှိ လော့ဆိုး၏ စစ်ဌာနချုပ် ရှိရာသို့ စုပြုံချီတက်ခဲ့ကြသည်။

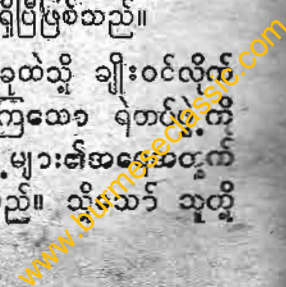
“အာကာသိမ်းပွဲ”ကြီးသည် မြို့လယ်သို့ မရောက်မီ
အစ်ဆာမြစ်ပေါ်မှ လူဒွစ် တံတားကို ဖြတ်ကျော် ရသည် ဖြစ်ရာ
အာဇီ လိုခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ခံ ဂိုအားရင်းသည် တံတားစောဇီ
ရဲတပ်ဖွဲ့အား ခပ်တည်တည် အမိန့်ပေး၍ တံတားကို ဖြတ်ကျော်
ခွင့်ရခဲ့သည်။

ရှေ့ဆုံးမှ စကြာတံဆိပ် နာဇီအလံကြီးသည် လေထဲတွင်
အပျပ်ပျပ် လွင့်လျက် ရှိသည်။ ထိုအလံ၏ နောက်တွင်ကား
ဟစ်တလာနှင့် လူဒင်ဒေါ့ဖ်တို့သည် အခြား နာဇီ ခေါင်းဆောင်
များ မျိုးချစ်တပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များ ခြံရံ၍ ချီတက်လာကြ
သည်။ ဟစ်တလာသည် ပစ္စတီ သေနတ် လက်မှ ကိုင်လာသည်။

ကြေးကြော်သံများသည် နာဇီစစ်သီချင်းသံများဖြင့် ဆူညံ
ချက် လူအုပ်ကြီးသည် အချိန်ပျောက် ဆက်လက် ချီတက်လာ
နေသည်။

အချိန်မှာ နေ့ ၁၂-နာရီ မိနစ် ၃၀-ရှိပြီဖြစ်သည်။

ရုတ်တရက် လမ်းကျဉ်းကလေး တစ်ခုထဲသို့ ချိုးဝင်လိုက်
ချုပ်ပင် တစ်ဖက်ထိပ်မှ အသဏ္ဍိစောဇီနေကြသော ရဲတပ်ဖွဲ့ကို
သွားကနဲ ဖြစ်ကြရသည်။ နာဇီမှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့များ၏အနှောင့်အယှက်
သည် ရဲတပ်ဖွဲ့ထက် နှစ်ဆသုံးဆ များပြားသည်။ သို့သော် သူတို့

ရောက်နေသောလမ်းမှာ အတော်ပင် ကျဉ်းမြောင်းနေတဲ့ ဖြစ်
အားလုံး စုပေါင်း၍ မဝင်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။

ထိုအခိုက် ရှေ့နားမှ လိုက်ပါလာသော နာဇီပါတီဝင်
တစ်ယောက်သည် ရှေ့သို့ ရုတ်တရက် ပြေးထွက်ကာ တစ်ဖက်မှ
ရဲဘပ်ဖွဲ့ ရှိသည့် လမ်းအော်လိုက်သည်။

“ဟစ်ကြန့်၊ လူခင်ဧဒါနဲ့ ဟစ်တလာတို့ ပါလာတယ်”
တစ်ဦးမှ ဟစ်တလာကလည်း ဆက်၍ အော်လိုက်သည်။

“လက်နက်ချကြပါ”

ဟစ်တလာ၏ အော်သံ ဆုံးလျှင် ဆုံချင်း “ခိုင်း” ခန့်
သေနတ်သံတစ်ချက် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဟစ်တလာ ခဏနားမ
ရဘဲ ချီတာဆိုသူ လဲကျသွားသည်။ ထို့နောက် “ခိုင်း၊ ခိုင်း၊ ခိုင်း”
ဟူသော အသံများ နှစ်ဖက်လုံး ဆက်တိုက် ထွက်ပေါ်လာရာ
ကျည်ဆန်များသည် လမ်းကျဉ်းကလေးထဲတွင် မိုးသီး မိုးပေါက်
များပမာ တဖောက်ဖောက်ကျလာသည်။

ဟစ်တလာသည် တစ်စုံတစ်ယောက်က စောင့် ဆွဲလိုက်
သည်။ သို့မဟုတ် အကာအကွယ်ယူလိုက်သည်ဟူ၍ ကွဲပြားပြား
မသိရဘဲ နေရာတွင် လဲကျသွားသည်။

ပစ်ခတ်သံများမှာ တစ်မိနစ်မျှသာ ကြာသည်။ လင် ပေါ်
တွင် နာဇီတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်မှာ မလှုပ်မယှက် လဲကျနေသည်ကို
တွေ့ရသည်။

သာဏာသိမ်းတပ်ဖွဲ့ကြီးမှာ ဖရိုဖရဲ တကွဲတပြား ဖြစ်သွား
သည်။ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ပြုတ်သိပ်ကျပ်ခဲ့သော ကမ်းကလေးထဲ
တွင် လူအုပ်ကြီးတစ်ခုလုံး အစအန ပျောက်သလို ဖြစ်သွားသည်။
မတုန်းလှုပ် ကူးနှံ့မပျက် ဆက်လက်ချီထွက်သွား ကြသူများမှာ
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လူခင်ဧဒါနဲ့ သူ့လက်ထောက်ဗိုလ်မှူးစထရက်တို့
နှစ်ဦးသာလျှင် ရှိသည်။

ဟစ်တလာမှာ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်သွားသည်။ အရိပ်
အရောင်မျှပင် မမြင်ရတော့။

သူ့ကို မြင်လိုက် တွေ့လိုက်ရသူ နာဇီပါတီဝင် ခေါက်တာ
ခေါက်တာနှင့် ခေါက်တာ ကားလ်တို့၏ ပြေးပြရက် အရ
တစ်တလာသည် ရုတ်တရက်သံသယ ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ချင်၊ နောက်ပိုင်းသို့
အလဲအကွဲကွဲဖြင့် သုန်းခြံတပ်ပြေသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့နောက်
သူသည် အသင့်တွေ့ရသော အဝါရောင်ကားတစ်စီးပေါ်တက်ပြီး
တစ်ခါတည်း မောင်းပြေးသည်ဟု ဆိုသည်။

နောက် ၂-ရက်မျှ အကြာ နိုဝင်ဘာလ ၁၁-ရက်နေ့တွင်
ဟစ်တလာသည် ကပ်ဖင်းမြို့ကလေး၌ ပုန်းအောင်းနေခိုက် ဖမ်း
ခံလိုက်ရသည်။

ထိုနောက် ၁၉၂၄-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆-ရက်နေ့တွင်
အထူးခုံစာဖွဲ့ဖွဲ့ကာ မြူနစ်မြို့ ခြေလျင်စစ်ဇင်တန်းကျောင်းတွင်
ရက်ပေါင်း ၂၄-ရက်ကြာမျှ စစ်အစွဲပြု နောက် ဟစ်တလာ
အား နိုင်ငံတော် ပုန်ကန်မှုဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၅-နှစ် အပြစ်ပေး
ခဲ့သည်။

ဤကား တစ်ခါက အာဏာသိမ် ရာတွင် အောင်ပွဲမောင်ဘဲ
အောင်ထဲဝင်ခဲ့ရသော ဟစ်တလာ၏ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပေတည်း။

စနစ်တစ်ခု၏ ခေါင်းနှင့် ပန်း

ဟစ်တလာသည် မြို့နစ်မြို့နစ် မိုင် ၅၀- ကွာဝေးသော လက်ချီတောင်ကြားဒေသရှိ လင်းစံဘုဂ် မြို့ကလေးမှ အကျဉ်း ထောင်တွင် နိုင်ငံတော် ပုန်ကန်မှုဖြင့် ထောင်ကျခဲ့သည်။

သို့သော် သူသည် “ထောင်ဇာတာ” ပါဟန်မတူ၊ အတယ် ကြောနီဆိုသော် သူ့ကို နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် အပြစ်ပေးစဉ်က ထောဝီဒဏ် ၅-နှစ် ကျခံစေရန် အပြစ်ပေးခဲ့သော်လည်း ထောင်ထဲ တွင် တစ်နှစ်ကြာအောင်ပင် မနေလိုက်ရဘဲ လွတ်လာခဲ့သည်။

ယခင်တစ်ကြိမ် ၁၉၂၁-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ အတွင်း နာဇီပါတီနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ပါတီတစ်ခု၏လူထုတရားပွဲကို လူအုပ်နှင့် ချီ၍ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခဲ့စဉ်ကလည်း သူ့ကိုထောင်ဒဏ် ၃-လ အပြစ်ပေးခဲ့ရာ တစ်လသာထောင်ထဲတွင် နေခဲ့ရသည်။

ယခုလည်း သူသည် ထောင်ထဲတွင် နှစ်စေ့အောင်ပင်မနေ ခဲ့ရဘဲလွတ်ခဲ့သည်။

သို့လွတ်လာသည်မှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးရှိသည်။

ပထမအကြောင်းမှာ ဟစ်တလာ ထောင်ကျနေစဉ်အတွင်း အပြင်တွင် ကျန်ရှိနေသော နာဇီပါတီ ခေါင်းဆောင်များသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အစေးမကပ်ဘဲဖြစ်ခဲ့ရာ နာဇီပါတီမှာ တဖြည်း ဖြည်း ဩဇာကျလာခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် နာဇီပါတီဝင်တို့မှာ ယခင်က

ထဲသို့ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ဆန္ဒပြမှုများ ထုံးစံ မလုပ်နိုင်သလောက်ဖြစ် ခဲ့ရာ၊ ဘာပေးရီးယန်း အာဏာပိုင်များ အနေဖြင့် ဟစ်တလာကို ထောင်မှလွတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်မရှိတော့ဟု ယူဆခဲ့သည်။

အခြား အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ ဟစ်တလာသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ထောင်ကျခဲ့ရာ အပြင်ဘက်မှ နာဇီပါတီ တွင်း အခြေအနေများကို စိတ်ပျက်သဖြင့် ပါတီခေါင်းဆောင် အဖြစ်မှ “နုတ်ထွက်ကြောင်း” ကြေညာခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

စင်စစ်ထိုသို့ကြေညာခဲ့သည်မှာ ပါတီတွင်း ပဋိပက္ခများကို ကယ် စိတ်ပျက်သည်ထက်၊ ဘာပေးရီးယန်းအစိုးရကို တစ်ပတ် နှိပ်လိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်က အဓိက ဖြစ်သည်။

ဤတွင် အာဏာပိုင်များသည် ဟစ်တလာကြေညာချက်အရ ကယ် “အစွယ်ကျိုးသွေးပြီ” ဟုယူဆကာ ၁၉၂၄-ခု ဇူလိုင်ဘာ ၁၂၀-ရက်နေ့တွင် ထောင်မှ လွတ်လိုက်ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ထောင်မှ မမျှော်လင့်ဘဲ လွတ်လာခဲ့သဖြင့် ခမ်းမြောက်မိသည်ထက် ထောင်ထဲက “အမြတ်” ရလာခဲ့ရသည်ကို ပို၍ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်မိသည်။

သူရလောသော “အမြတ်” မှာ အခြားမဟုတ်၊ ထောင်ထဲတွင် နှစ်နီးပါးကျခံခဲ့ရစဉ် နောင်အခါ၌ ကမ္ဘာကျော် လာမည့် “ဗျူနို၏ ကြိုးပမ်းမှု” (မိန်းကင်း) * စာအုပ်ကြီးကို ရေးသား ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ထောင်ကျနေစဉ်အတွင်း ယင်း စာအုပ် ကိုရေးနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ထောင်ထဲတွင် “ဇိမ်” နှင့် နေခဲ့ရသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထောင်ကျသည်ဟု ဆိုသော်လည်း နိုင်ငံရေး အရေးတစ်ယောက်မဟုတ်ဘဲ၊ တိုင်းသိပြည်သိ ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်နေသဖြင့် ပင်ပင်ပန်းပန်း ဘာမှ မလုပ်ရဘဲ

* ဂျမန်ဘာသာဖြင့် MEIN KAMPF
- အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် MY STRUGGLE ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ကောင်းကောင်းစား ကောင်းကောင်းအိပ်ကာ အနားယူဆပ်နဲ့

ဟစ်တလာ နေခဲ့သော အခန်းမှာ အိပ်ခေတ်ကြီး
အောက်ထပ် အခန်းနံပါတ် ၇-တွင် ဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းမှာ
အခန်းကျယ်ကြီးဖြစ်နေ၍ နေထိုင်များရသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်
ကိုက်ညီသည်။

သူသည် အပြစ်မှ ထောင်ဝင်စာလားသူများနှင့် မကြာခင်
တွေ့ဆုံ၍ စားကောင်း၊ မသောက်ဖွယ်များအပြင် တောင်းစား၊ ဂျာနယ်
မဂ္ဂဇင်း စသော စာအုပ် စာတမ်းများပါ အလိုရှိရာရာနေသည့်ဖြစ်စေ
အားလပ်ချိန်မှ သမ္မု 'ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု' စာအုပ်ကြီး ရေးသား
ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ကြီးကို ရေးရာ၌ ဟစ်တလာ
က ပါးစပ်ဖူးပြား၍ သူနှင့်အတူ ထောင်ကျနေသော နာဇီပါတီဝင်
ထစ်ဦးဖြစ်သူ အိမ်စိလ်မောရစ်က လိုက်ရေးပေးသည်။

ဤစာအုပ်ကြီးကို ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လလဒ်လက်တွင်စတင်
ရေးခဲ့ရာ စာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာမှာ သူ၏ ဘဝအတ္ထုပ္ပတ္တိ
ထစ်စိတ်တစ်ခဲအထပ် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် နာဇီပါတီ စတင်
တည်ထောင်ပြီးသည့်အချိန်မှ ယခုအထိ သူ၏နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်
ချက်များနှင့် နိုင်ငံရေးဆံ့ယူချက်များကို အဓိကထား၍ ရေးသားခဲ့
သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ပထမတွင် ဟစ်တလာက ဤစာအုပ်၏ အမည်ကို
'လိမ်လည်မှုများ၊ မိုက်မဲမှုများနှင့် သူရဲဘောက်နည်းမှုများကို ဆန့်ကျင်
တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော လေးနှစ်ခွဲကာလ' ဟူ၍ အမည်ပေးခဲ့သည်။

သို့သော် သူထောင်မှ ထွက်လာခဲ့ပြီး ထိုစာအုပ်ကို ပုံနှိပ်
ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ရာတွင် ပါတီစာစောင် ထုတ်ဝေရေး တာဝန်ခံ
မက်စ်အမန်းက စာအုပ်၏ မူလနာမည်မှာ ရှည်လှသည်ဟု ဆိုကာ
'ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု' ဟု အမည်ပြောင်း၍ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုကျ
သော စာရင်းများအရ ထိုစာအုပ်ကို ဟစ်တလာ ထောင်မှ လွတ်
လာပြီး ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ထိုနှစ်တစ်နှစ်
အတွင်း အုပ်ရေ ၉၄၇၃ အုပ် ရောင်းခဲ့ရသည်။

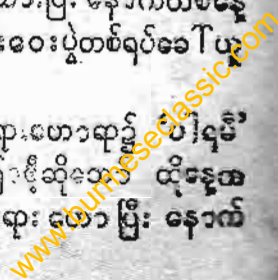
၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် အုပ်ရေ ၆၉၁၃ အုပ် ရောင်းခဲ့၍
၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင်မူ ၃၀၁၅ အုပ်သာ ရောင်းရတော့သည်။ (ဤ
အချိန်တွင် 'ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု' ဒုတိယတွဲ ထွက်လာသည်)။
အဖေ့ကို ထပ်မံ ပုံနှိပ်ရာ ဟစ်တလာ အာဏာရလုနီးခင် ၁၉၃၀-
၃၁ ခုနှစ်များတွင် အုပ်ရေပေါင်း ၅၀,၀၀၀ မျှ ရောင်းချခဲ့၍
ဟစ်တလာ အာဏာရပြီး ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသည့်
၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင်မူ အုပ်ရေ ၆,၀၀၀,၀၀၀ အထိ ရောင်းချခဲ့ရ
သည်။

ဟစ်တလာသည် ထောင်ထဲတွင် ရှိနေစဉ်က 'ပါတီ ခေါင်း
ဆောင်စု' ဖြစ်မှ နုတ်ထွက်လိုက်ပြီ' ဟု ကြေညာခဲ့ခြင်းမှ ဘာပေးရီး
တန်း အစိုးရအား တစ်ပတ်ရိုက်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အဘယ့်
ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် ထောင်မှ ထွက်လျှင် ထွက်ချင်း ပါတီ
ခေါင်းဆောင်မှုကို ပြန်၍ ရယူခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁၉၂၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့ထုတ် နာဇီပါတီ
ဆက်စာတွင် ဟစ်တလာက 'အသစ်တစ်ဖန် ပြန်၍ စတင်ခြင်း'
ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရှည်လျားသော ခေါင်းကြီးပိုင်းကို ရေး
သားခဲ့သည်။ ထိုခေါင်းကြီးပိုင်းမှာ ပါတီတွင်း၌ အကဲကဲအပြား
ပြား ဖြစ်နေသော ခေါင်းဆောင်မှုများ အမျိုးမျိုးအပုံပုံဖြစ်သော
အယူအဆများကို ဖယ်ရှား၍ တစ်ခုတည်းသော ခေါင်းဆောင်မှု
နှင့် တစ်ခုတည်းသော အယူအဆကို တည်ဆောက်ကြရန် လှုံ့ဆော်
သော ခေါင်းကြီးပိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ကျဆင်းနေသော ပါတီ၏ အရှိန်အဝါနှင့်
တိမ်မြုပ်နေသော မိမိ၏ ဩဇာအင်္ဂါကို ပြန်၍ ဖော်ထုတ်ရန်
အတွက် အထက်ပါ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို ရေးသားပြီး နောက်တစ်နေ့
ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် လူထုစည်းဝေးပွဲတစ်ရပ်ခေါ်ယူ
ကျင်းပပြန်သည်။

ဟစ်တလာသည် စကားပြောရာ တရားဟောရာ၌ 'ပါရမီ'
ရရှိသန်သည်ဟု ဆိုရန်ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနေ့က
လူထုတရားပွဲတွင် ၂ နာရီ နီးပါးမျှ သူ ထုတ် ခေါ် ပြော ပြီး နောက်

လူဒပင်း လေးထောင်နီးပါးမျှ ခန်းလုံးပြည့် တက်ရောက်လာကြ
သော လူထုကြီး၏ ဩဘာသံသည် တစ်ခဲနက် ဆူညံသွားခဲ့သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာ၏ ဩဇာအာဏာနုစီ နာဇီပါတီ၏အရှိန်
အဝါ တက်လာသည်ထက် တက်လာနေစဉ် ထပ်မံ ဖြစ်ပေါ်လာ
သည်မှာ အဆိုပါ လူထု စည်းဝေးပွဲကြီးအပြီး နောက်တစ်နေ့
ဇေပော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်သူ ဆိုရှယ်
ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီဝင် အဲဘတ်ကွယ်လွန်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတအသစ် တစ်ယောက်ထပ်မံ ရွေး
ကောက်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာရာ ဇတ်လထဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့
သည်။ နာဇီပါတီ၏ အဆိုပါ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
လူဒင်ဒေါ့ဖ်ကို စာရင်းသွင်း၍ အရွေးခံကြသည်။

ရွေးကောက်ပွဲတွင် လူဒင်ဒေါ့ဖ်အပါအဝင် သွင်ပြိုင်အရွေး
ခံကြသူအားလုံး မည်သူမှ သတ်မှတ်ထားသော မဲအရေအတွက်
အချိုးအစားကို မရရှိကြသဖြင့် နောက်ထပ်တစ်ဖန် ပြေလည်တွင်
ရွေးကောက်ပွဲ ထပ်မံကျင်းပကြပြန်သည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ နာဇီပါတီသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလူဒင်ဒေါ့ဖ်
အစား အခြား ပုဂ္ဂိုလ် စစ်သေနာပတိချုပ်ဟောဇီး တစ်ဦးဖြစ်သူ
ဟင်ဒင်ဘာ့ဂ်အား ဝင်ရောက် အရွေးခံစေခဲ့သည်။ လူဒင်ဒေါ့ဖ်
အရွေးမခံခြင်းမှာ ဤအချိန်တွင် လူဒင်ဒေါ့ဖ်နုစီ ဟစ်တလာထံ
ပဋိပက္ခဖြစ်၍ ခွာပြဲသွားသောကြောစီ ဖြစ်သည်။

နာဇီပါတီမှ အရွေးခံသော ဟင်ဒင်ဘာ့ဂ်သည် အဆိုပါ
သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အခြားပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များကို
မဲအနည်းငယ်ဖြင့် ကပ်၍ အနိုင်ရခဲ့ရာ နာဇီပါတီ၏ အရှိန်အဝါမှာ
ပို၍ တက်လာခဲ့ပြန်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဟစ်တလာ၏နာမည်
မှာလည်း တစ်ဖန် ပြန်၍ ထင်ရှားလာခဲ့သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာ ပြန်၍ ခေါင်းထောင်လာသည်ကို ဘာ
ပေးရီးယန်း အာဏာပိုင်များက လန့်၍လာကြသည်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်
မှစ၍ နောက်ပိုင်းတွင် ဟစ်တလာအား လူထုတရားပွဲများ စည်းဝေး
ပွဲများတွင် စကားမပြောရ ဟူ၍ အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်တော့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ၁၉၂၅ ခုမှ ၁၉၂၈ ခုနှစ်လယ်
လောက်အထိ လူထုတရားပွဲများတွင် စကားပြောခွင့် မရဘဲ
'ပါးစပ်ပိတ်' ခံခဲ့ရသည်။

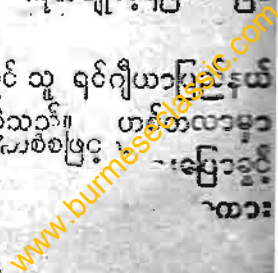
သို့သော် ဟစ်တလာသည် ဇွဲနတ်ကြီးသူဖြစ်သည်။ ပါးစပ်ကို
ပိတ်ထားနေရစဉ် လက်ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ စကားပြောခွင့်မရသည့်
ထိုအချိန်ကာလအတွင်း စာကိုဖိရေးခံခဲ့ရသည်။ သူသည် 'ကျွန်ုပ်၏
ကြိုးပမ်းမှု' စာအုပ်ကို ထောင်ထဲတွင် ရေးခဲ့စဉ်က ပထမတွဲကိုသာ
ရေးနိုင်ခဲ့ရာ ကျန် ဒုတိယတွဲကို ဤအချိန် ဤကာလတွင် ရေးခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ပါတီသတင်းစာမှနေ၍ ခေါင်းကြီးပိုင်း
များ၊ နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးရှည်ကြီးများ ကြေညာစာတမ်းများ
စသည်တို့ကိုလည်း အမြောက်အမြား ရေးခဲ့သည်။

၁၉၂၆ ခုနှစ်အတွင်း ဟစ်တလာသည် ထိုသို့ 'ကလောင်'
ကို သုံး၍ လူ့ဆော်ခဲ့သည့်ပြင် သူ၏ တစ်ဦးတည်းအာဏာရှင်စနစ်
ဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုတည်ဆောက်ရေးကိုလည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ
ကြိုးပမ်းခဲ့သေးသည်။

မေလထဲတွင် မြူနစ်မြို့ရှိ နာဇီ ပါတီဝင်များ၏ အစည်း
အဝေးတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်
တစ်ရပ် ချမှတ်ခဲ့ရာ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်၏အချုပ်အောက်မှာ ဂျာမန်
တစ်မျိုးသားလုံးနုစီ ဂျာမနီတစ်နိုင်ငံလုံး၏ အမျိုးသားရေး လှုပ်
ရှားမှု ဗဟိုအချက်အချာ ဒေသမှာ မြူနစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ ဤသို့
အားဖြင့် မြူနစ်မြို့မှ နာဇီပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်သည် တစ်ပြည်
လုံး၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အလိုအလျောက် ဖြစ်လာမည်။ ဤသို့
အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ကိုယ်ဝေရမည့်ဖဲ ကိုယ်ချိုးခံရခြင်း ဖြစ်
သည်။

တစ်ဖန် ၁၉၂၆ ခု ဇူလိုင်လထဲတွင် သူ ရင်ဂျီယာပြည်နယ်
ဝိုင်းမားမြို့၌ လူထုဆန္ဒပြပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဟစ်တလာမှာ
ဘာပေးရီးယန်းနှင့် အခြားပြည်နယ် အာဏာပိုင်များက ပြောခွင့်
တရားဟောခွင့် မရသော်လည်း သူ ရင်ဂျီ

ပြောခွင့်ရသည်ဖြစ်ရာ ရသည့်အခွင့်အရေးကို ကောင်းကောင်းကြီး
 အသုံးချခဲ့သည်။ တရားပွဲအပြီး လှူဘာသံများ ဆူညံနေသည့်
 အကြားတွင် ဟစ်တလာသည် ပါတီဝင်များ၏ ချီတက် အလေးပြု
 ခြင်းကို ခံယူခဲ့သည်။ ထိုနေ့က ချီတက် အလေးပြုကြသည့် နာဇီ
 ပါတီဝင်ပေါင်းမှာ ငါးထောင်ခန့်ရှိရာ ဟစ်တလာသည် သူလိုက်ပါ
 စီးနင်းလာသော မော်တော်ကားပေါ်မှနေ၍ လက်ယာဘက်လက်
 ကို ဆန့်တန်းကာ ပထမဆုံးအကြိမ် နာဇီအလေးပြုသည့် ပုံစံဖြင့်
 လူထုအား ပြန်၍ အလေးပြုခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် တစ်ခါက အာဏာသိမ်းပွဲကို အချိန်မကျသေးဘဲ
 ထုပ်ခွဲသဖြင့် ပြေးပေါက်မှားခဲ့ဖူးသော ဟစ်တလာသည် ယခုအခါ
 ထိုသင်ခန်းစာကို ကောင်းကောင်းကြီးယူ၍ မိမိ၏ခေါင်းဆောင်မှု
 ကို တဖြည်းဖြည်း တစတစ ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်လာခဲ့
 သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် နာဇီပါတီ အရှိန်အဝါ ကြီးမားလာ
 သည့်နည်းအမျှ ပါတီဝင်ဦးရေမှာလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် အရေ
 အတွက် တိုးတက်လာခဲ့သည်။

၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် နာဇီပါတီဝင်ဦးရေမှာ ၂၇,၀၀၀ ရှိခဲ့ရာ
 ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ပါတီဝင် ၄၉,၀၀၀၊ ထို့နောက် ၁၉၂၇ ခု
 နှစ်တွင် ၇၂,၀၀၀၊ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ၁၀၈,၀၀၀ ရှိခဲ့၍ ၁၉၂၉
 ခုနှစ်တွင်မူ ပါတီဝင်ပေါင်း ၁၇၈,၀၀၀ မျှ ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုသို့
 အရွယ်ရောက်လာသော လူရွယ် လူသတ်များကို ပါတီဝင်အဖြစ်
 သိမ်းသွင်းခဲ့သည့်နည်းတူ တစ်ဖက်မှလည်း အရွယ် မရောက်သေး
 သော ကျောင်းသား သူငယ်များနှင့် ကလေးများကိုပါ 'ဟစ်
 တလာ လူငယ်အဖွဲ့' 'နာဇီကျောင်းသားအဖွဲ့' စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်း
 ပေးခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် 'နာဇီကျောင်းဆရာများအသင်း'
 'နာဇီရွှေ့နေများသမဂ္ဂ' 'နာဇီ ဆရာဝန်များသမဂ္ဂ' စသည်ဖြင့်
 သူတန်းစားအားပုဂံးတို့အလိုက် နာဇီပါတီ၏ လက်အောက်ခံအဖွဲ့
 များကို တွင် စကားမမြေ့စေ သည်။

အထူးသဖြင့် ဟစ်တလာအဖို့ အယုံကြည်ရဆုံးနှင့်စိတ်ဆချရာ
 သူ၏ ညှာလက်ရုံးများကို အရေးကြီးသော ဌာနများတွင်
 တာဝန်ပေးခဲ့ရာ ဂိုးဘဲလ်ဆိုသူကို ပါတီဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ခံ
 အဖြစ် ၁၉၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ခန့်အပ်ခဲ့၍ ဟိန်းရစ်
 ဆီးမလားကို ၁၉၂၉ ခုနှစ် နာဇီကာကွယ်ရေး မှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့
 များ၏ တပ်မှူးကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ထိုအခိုက် ၁၉၂၇ ခုနှစ် ကုန်ခါနီးတွင် အာမန်ဂို အားရင်း
 သည် နိုင်ငံခြားမှ ပြန်ရောက်လာခဲ့သည်။ သူသည် ဟစ်တလာနှင့်
 အတူ ၁၉၂၃ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲ အတွင်းက ပြေးပေါက်မှား၍
 အိမ်ထောင်အပြင်းအထန်ရခဲ့ပြီး ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်
 နေခဲ့ရာ ယခု ပြန်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဂိုးအားရင်းသည် ပထမ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက လျာမန်စစ်တပ်
 တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့်ရှိခဲ့၍ အမြင့်ဆုံး သူရဲကောင်းတံဆိပ်ကို ရခဲ့ဖူး
 သဖြစ်သည်။ သူသည် ပညာတတ်လူတန်းစား တစ်ယောက် ဖြစ်၍
 အပေါင်းအသင်းဆုံ သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ ဆွီဒင်ပြည်မှ ပြန်ရောက်
 အပြီး ဘာလင်မြို့တွင် အထက်တန်းလွှာများနှင့် ဝင်ဆံ့နေခဲ့
 သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ဂိုးအားရင်း၏ အရည်အချင်း
 မှီလည်းကောင်း၊ မိမိအပေါ် ကြည်ညိုမှုကိုလည်းကောင်း သိခဲ့
 ခြင်းဖြစ်သည့်အတိုင်း သူ့နဲ့ ပြန်လည်ဆက်သွယ်ကာ ဘာလင်မြို့မှ
 အင်္ဂလိပ်တိုက်ခိုက်မှုများတွင် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

၁၉၂၈-ခုနှစ် မေလတွင် ဘာလင်မြို့၌ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ
 ခဲ့ရာ နာဇီပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ် ၁၂-ယောက် အရွေးခံခဲ့ရသည်။
 ထိုအထဲတွင် ဂိုးဘဲလ်နှင့်ဂိုးအားရင်းတို့ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က
 ဘာမန်လွတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၄၉၁-ဦးရှိရာ နာဇီ
 ပါတီကိုယ်စားလှယ်မှာ ၁၂-ဦးသာရှိ၍ လွတ်တော်တွင်း၌ နဝမ
 ခြောက် ပါတီအဖြစ် ရှိနေခဲ့သည်။

သို့သော် လူတန်းစားအားလုံး၊ အလွှာအားလုံးကို သိမ်း
 ချား၍ စည်းရုံးခဲ့သော နာဇီပါတီသည် တစ်စတစ်စဖြင့် ပါလီမန်
 အင်အားရစိတိုက်ပွဲတွင် အနိုင်ရလာခဲ့သည်။

ဘာလင်မြို့ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အပြောပလေဘက်အဖွဲ့
 အရေးအတွက်ဖြင့် ပါလီမန်အတွင်းသို့ ရောက်လာသော နာဇီပါတီ
 သည် ဂျာမနီပြည်၏ ပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အရေး
 အတွက် အားတက်များများဖြင့် အနိုင်ရရှိလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၂၉-
 ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ရွေးကောက်ပွဲများမှ အပြေ၍ ဘာဒင်
 လူဘက်၊ သူရင်ဂျီယာ၊ ဆက္ကဆိုနီနှင့် ဘရန်းဝစ် ရွေးကောက်
 များတွင် ယှဉ်ပြိုင် အနိုင်ရလာခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ပရပ်ရှား
 ပြည်နယ်တွင်လည်း မြူနစ်စီပယ် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် လူမျိုးစု ရွေး
 ကောက်ပွဲများ၌ နာဇီပါတီကိုယ်စားလှယ်များက အများစုဖြစ်လာ
 ကြသည်။ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း သူရင်ဂျီယာ ရွေးကောက်ပွဲအပြေ
 တွင် ပရစ်ဆိုသူ နာဇီပါတီဝင်တစ်ဦးမှာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအဖြစ်
 ပထမဆုံးအကြိမ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းပင် ခံခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် သူ၏ နာဇီပါတီဝင်များ ရွေးကောက်
 များတွင် အနိုင်ရရှိရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံကို အစွမ်းကုန်အသုံး
 ရသည်။ ထိုနည်းမျိုးစုံတို့အနက် ဂျာမန်စက်မှုလက်မှု အရပ် ရှင်ကြီး
 များထံမှ အကူအညီယူသည့်နည်းလည်း အပါဝင်ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ပါတီသတင်းဖြန့်ချိရေးတာဝန်ခံ အောင်
 င်းတစ်ဦးဖြစ်ရာ အိမ်ကားခြေခံသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် အဆင်
 အသွယ်ရခဲ့သည်။ ကားခြေခံသည် ဂျာမန်စက်မှု အရပ် ရှင်ကြီး
 များထံတွင် အထင်ရှားဆုံး အရင်းရှင်ကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်
 သူသည် ဂါလ်ဆင်ဆာချင် သတ္တုတွင်းကုမ္ပဏီကြီးတွင် အစုရှယ်ယာ
 အများဆုံးပါဝင်၍ ဖားနယ် ကျောက်မီးသွေးတွင်း ဆင်ဒီကိတ်
 လုပ်ငန်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် သတ္တုလုပ်ငန်းနှင့် အနောက်မြောက်ပိုင်း သံလုပ်ငန်း
 ကုမ္ပဏီများ အသင်းချုပ်ကြီးကိုလည်း ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ နေခဲ့
 ဖြစ်သည်။

၁၉၂၉-နှစ် ဩဂုတ်လတွင် နျူရင်ဘတ်ပါတီ နှစ်ပတ်
 လည်ခန့် အခမ်းအနားသို့ ဟစ်တလာက ကားခြေခံအား အထူး
 ညွှန်ကြားတော်အဖြစ် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနားတွင်

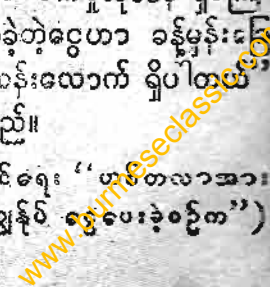
နာဇီပါတီဝင်ပေါင်း ၆-သောင်းမျှ တက်ရောက်၍ ပါတီခေါင်း
 ဆောင်ကြီး ဟစ်တလာကို အလေးပြုကြသည်။ ကားခြေခံသည်
 ထိုအခမ်းအနားမှပြန်လာခဲ့ပြီးနောက် ဟစ်တလာထံသို့စာတင်စောင်
 ရေးခဲ့သည်။ ထိုစာတွင် “ကျုပ်နဲ့ ကျုပ်မိန်းမကတော့ ဒီအခမ်း
 အနားရဲ့ ကြီးကျယ်ပုံကို ဘယ်တော့မှ မေ့နိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး”
 ဟူ၍ ပါရှိခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ကားခြေခံသည် ဟစ်တလာ၏ နာဇီပါတီ
 ကို ရန်ပုံ ငွေလိုသလောက် ထောက်ပံ့လာသူတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။
 အလားတူပင် ဒီမိုကရေစီဝါဒကိုဆန့်ကျင်၍ အလုပ်သမား လူတန်း
 စား လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ကွန်မြူနစ် လှမ်းမိုးမှုများကို ကြောက်ရွံ့
 စိုးရိမ်နေကြသည့် ဂျာမန် အရင်းရှင်ကြီးများသည် နာဇီပါတီအား
 နောက်ပိုင်းမှ တိတ်တဆိတ် ထောက်ပံ့လာလည်းကောင်း၊ ရှေ့ပိုင်းမှ
 ပြောင်ကျကျ ထောက်ပံ့လည်းကောင်း အကြီးအကျယ် ထောက်ပံ့ခဲ့
 ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ထိုသို့ အရင်းရှင်ကြီးများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း
 ရှင်ကြီးများက ထောက်ပံ့သော ပါတီရန်ပုံငွေကို ပါတီခေါင်း
 ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အဲလ်ဖရက်ဟူဂင်ဘတ်ဆိုသူက တစ်ဆင့်လက်ခံ
 ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ အရင်းရှင်ကြီးများနှင့် ပါတီရန်ပုံငွေ
 ကိစ္စအတွက် ဧည့်ဆုံသည့် အခါတိုင်း သိုင်ဆိုင်ဆိုသူ ပါတီဝင်
 ခုံတော်တစ်ယောက် အမြဲတမ်းပါလေ့ရှိသည်။

“အားလုံး ပေါင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီး
 တွေက နာဇီပါတီကို ထောက်ပံ့ခဲ့တဲ့ငွေဟာ ခန့်မှန်းခြေ
 လားဖြင့် တစ်နှစ်တစ်နှစ်မှာ ၂-သန်းလောက် ရှိပါတယ်”
 ဟူ၍ သိုင်ဆိုင်စာ ဖွင့်ဟ ဝန်ခံခဲ့သည်။

(ဖရစ်ဆိုင်ဆင်ရေး “ဟစ်တလာအား
 ကျွန်ုပ် ပေးခဲ့စဉ်က”)

ယခု ဟစ်တလာသည် အရင်းရှင်များ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ပါတီကို ကောင်းကောင်းကြီး အဆောင်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ သူသည် ဘရိန်းနားလမ်းမှ ကြီးကျယ် ခမ်းနားလှသော ဘာလီနန်းတော် အဆောက်အအုံကြီးကို ဝယ်ယူကာ ပါတီဌာနချုပ်အဖြစ် မွမ်းမံခဲ့သည်။ ထည့်ဝါခန့်ညားလှသည့် လှေကားကြီးတစ်ခု တပ်ဆင်ကာ အပေါ်ထပ်ကိုလည်း အဆောင် တ ဖိတ် ဖိတ် တောက် နေ သော ပရိဘောဂများဖြင့် ခြယ်ဆွဲ၍ စည်းဝေးခန်းဆောင်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။

ထို ခန်း မ ဆောင် ကြီး ၏ ထေခဇီမှ အခန်းကျယ်ကြီးကိုမူ ညွှန်ခန်းအဖြစ် အသုံး ပြုကာ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာသည် ကြေးမုံပြင်ကဲ့သို့ တလက်လက်တောက်ပနေသည့် စားပွဲကြီးများဖြင့် ညွှန်ခန်းများကို ညွှန်ခံခဲ့သည်။

ဤပါတီဌာနချုပ်အသစ်ကြီးကို ၁၉၃၁-ခု နှစ်ဦးပိုင်းတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယခင် ကော်နီလီယပ်စ် လမ်းနှင့် စရဲလင်းလမ်းများထဲတွင် မှောင်နှိုင်းမည်းမည်း အဆောင် မွဲမွဲဖြင့် ခပ် နုပ် နုပ် ခပ်ကုပ်ကုပ်ရှိခဲ့သော ဌာနချုပ်အဟောင်းနှင့် စာသော် ဤပါတီဌာနချုပ်အသစ်ကြီးသည် နွားတင်းကုပ်နှင့် နတ်ဗိမာန်တမျှ အကွာကြီးကွာလှသည်။ အသားကြီးသာလှသည်။

မိမိပါတီကို အထက်ပါအတိုင်း ဘာလီ နန်း တော် အဆောက်အအုံကြီးသို့ မပြောင်းရွှေ့မီကပင် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင်ကလည်း မြူနစ်မြို့တွင် လူကုထံများသာ နေလေ့ရှိသော ပရင်ဇင်ဂျင်တင် လမ်းမကြီးပေါ်မှ အဆောက်အအုံကြီး တစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ယင်း အဆောက်အအုံ၏ နံပါတ်မှာ ၁၆-ဖြစ်၍ ဟစ်တလာသည် ထိုထိုက်ကြီး၏ တတိယထပ်တစ်ခုလုံးတွင် နေထိုင်

ခဲ့ရာ ထိုအထပ်မှာ ကြီးမားလှသည့် အခန်းကြီးပေါင်း ၉-ခန်းပင် ရှိသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည်လည်းကောင်း၊ နာဇီပါတီသည်လည်းကောင်း၊ ဂျာမန်အရင်းရှင်ကြီးများ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် အခန့်သား ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

စင်စစ် အရင်းရှင်နှစ် နာဇီဖက်ဆစ်တို့မှာ စနစ်တစ်ခု၏ "ခေါင်းနှင့်ပန်း"ပမာ ခွာ၍မရ၊ ခွာ၍မဖြစ်သည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဆိုလိုပါလော။

ငါးကြင်းဆီဖြင့် ငါးကြင်းကြော်သူ

ဟစ်တလာသည် သူ့ကိုယ်သူပင် မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သွားမိသည်။

သူ့စိတ်အထင်အားဖြင့် ဤရွေးကောက်ပွဲတွင် မိမိတို့ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် အရေအတွက် အတော်အတန် ရရှိလိမ့်မည် ကြိုတင် ရိပ်စားမိသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ငါးဆယ်ကျော် ခြောက်ဆယ်ထက် မပိုနိုင်ဟု တစ်ထစ်ချ တွက်ထားခဲ့သည်။

သို့သော် ယခု ရွေးကောက်ပွဲပြီး၍ မဲအားလုံး ရေတွက် လိုက်သောအခါ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၁၀၇ ယောက်တိတိ မိမိ ပါတီမှ အရွေးခံရသည်ကို တွေ့နေရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် မိမိထင်ထားသည်ထက် များစွာ အောင်မြင်နေသဖြင့် သူ့ကိုယ်သူပင် မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့မိသည်။

၁၉၂၈ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မိမိတို့ နာဇီပါတီ မဲပေါင်း ၈ သိန်းကျော်မျှ ရရှိခဲ့၍ ယခု ၁၉၃၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင်မူ အံ့ဩစရာ ကောင်းလောက်အောင် မဲပေါင်း ၆ သိန်းကျော် ရရှိလာခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ မူလက ဂျာမန် လွတ်တော်ထဲတွင် မိမိတို့ ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦးသာ ရှိခဲ့ရာမှ ယခုဆိုလျှင် ၁၀၇ ဦး အ

ောင်တက်လာခဲ့သည်။ ယခင်က လွတ်တော်ထဲတွင် နဝမမြောက် ပါတီအဖြစ် ရှိနေခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ဒုတိယ အင်အား အကြီးဆုံး ဖျတ်ကြီးအဖြစ် ရောက်ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ သို့သော် ရေးတရာပွဲများ ကျင်းပခဲ့စဉ်က မိမိကိုယ်တိုင် ဟောပြော သော စကားတစ်ခုမှာ မွန်ကန်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

“ပါလီမန်-အင်အားအများစု ရရှိရုံနဲ့ ပါတီတစ်ခုဟာ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ရဲ့ ကံကြမ္မာကို မဖန်တီးနိုင်ဘူး။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ ကျုပ်တို့ဟာ ဒီမိုကရေစီကို ဒီမိုကရေစီလက်နက်နဲ့ပဲ ပြန်ပြီ၊ အနိုင်ယူရမယ် ဆိုတာ သိ ထားကြဖို့လိုတယ်”

(မြန်မာ့မြို့တွင် ဟစ်တလာ၏ ဟောပြောချက်များ ၁၉၃၀-၃၂ ဖြစ်ပြီး ၁၈ ရက်၊ ၁၉ မတ် ၁၉၂၁)

မွန်သည်။ ဟစ်တလာသည် ဒီမိုကရေစီကို ဒီမိုကရေစီဖြင့်ပင် ဖြစ်၍ အနိုင်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ဒီမိုကရေစီကို အပြုတ် ခြင်းထိရန်အတွက် ဒီမိုကရေစီကိုပင် လက်နက်အဖြစ် ဆက်လက် အသုံးပြုရဦးမည် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ အသုံးပြုရန်အတွက် သူ့ဘက်က အခြေအနေများ အားလျက်ရှိသည်။ အခွင့်အလမ်းများ ထပ်လျက်ရှိသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန် ထိုအခါက ၁၉၃၀ခုနှစ် အင်ဂျင်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး စီးပွားပျက် ကပ်ကြီးဆိုက်ခဲ့ရာ ဂျာမနီ နိုင်ငံမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်၏ ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်များ မပျောက်သေးမီ အထက်ဖန် စီးပွားပျက်ကပ်ကြီး၏ လက်ချက်ကို ပြင်းထန်စွာ ထင်မိ အားနေရပြန်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံး ထိုအချိန်က အဓိက အရေးကြီးဆုံး
ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာမှာ တစ်နေ့တခြား ကြောက်စမန်းလိပ်
တိုးပွားလာနေသော အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၂၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းက ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံး
တွင် အလုပ်လက်မဲ့ ဦးရေပေါင်း ၁,၃၂၀,၀၀၀ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၃၀
ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ၃,၀၀၀၀၀၀ အထိ တိုးလာခဲ့သည်။
ထို့နောက် တစ်နှစ်မျှအကြာ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ၄,၃၅၀,၀၀၀
ဖြစ်လာ၍ ၁၉၃၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင်မူ ၅,၁၀၂,၀၀၀ မျှ
ရှိလာခဲ့သည်။ - နောက်ဆုံး ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ကြောက်စမန်း
လိပ် ၆ သန်းအထိပင် အလုပ်လက်မဲ့ များ တိုးပွားလာခဲ့သည်။

(နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်၏ နှစ်ချုပ်စာရင်းမှ)

ဤသို့ စီးပွားရေး ကပ်ဆိတ်ခြင်းနောက်မှ နိုင်ငံရေး ကပ်
ဆိတ်ခြင်းသည် လိုက်ပါစမြဲ ဖြစ်ရာ တစ်နေ့တခြား ဆိုးရွားလာ
နေသော 'အခြေအနေသည် ဟစ်တလာ နာဇီပါတီအား တစ်နေ့
တခြား အရှိန်အဝါ ကြီးမားလာစေခဲ့သည်။

ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှု၊ ဝေ့စက္ကူ ဖောင်းပူမှုနဲ့ လူနေမှု
စရိတ်မြင့်မားလာမှုများကြောင့် ပြည်သူလူထုမှာ တစ်နေ့ထက်
တစ်နေ့ အတိဒုက္ခရောက်ကြသည်။ အလုပ်ရုံ စက်ရုံကြီးများ တစ်နေ့
ပြီးတစ်ခု ပိတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ပိတ်လိုက်ရသော အလုပ်ရုံ စက်ရုံ
ကြီးများမှ အလုပ်လက်မဲ့များသည် လမ်းများပေါ်သို့ နွားအုပ်ကြီး
များ မောင်းထုတ်လိုက်သလို အစုလိုက် အပြုံလိုက် ရောက်ရှိလာ
ကြသည်။

သူတို့၏ နောက်ဆုံး ခိုလှုံ့ရာ စခန်းသည်ကား နာဇီပါတီပင်
ဖြစ်သတည်း။

လက်ရှိ အုပ်စိုးနေသော လူတန်းစား၏ ချွတ်ယွင်းချက်
အပြစ် အနာအဆာများကို တစ်ဖက်မှ လက်ညှိုးထိုး၍ ပြကာ
အခြားတစ်ဖက်မှ အနာဂတ် ကာလအတွက် မျှော်လင့်ချက်ကပ်

များ ပေးခြင်းဖြင့် လှုံ့ဆော် စည်းရုံးခဲ့ရာ ယနေ့ စက်ရုံ အလုပ်
ထက်မဲ့များသည် နောက်တစ်နေ့တွင် 'ရုပ်ညို' ယူနီဖောင်းများ ဝတ်
ဆင်ကာ နာဇီပါတီဝင်များ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ၁၉၃၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ အထွေထွေ
ရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင် ဟစ်တလာ ကိုယ်တိုင် အံ့ဩယူရသောကံ
အောင် နာဇီကိုယ်စားလှယ်များ အရွေးခံရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာ၏ နာဇီပါတီသည် တစ်ဖက်မှ သူ့နှင်
အပြိုင်တက်လာသော ရန်သူများကိုလည်း မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်
ကြပ်၍ ကြည့်နေရသည်။

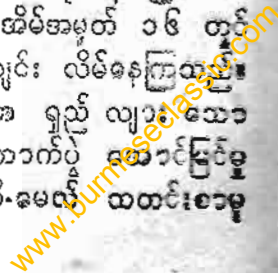
ထိုရန်သူများမှာ အခြားသူမဟုတ်၊ ကွန်မြူနစ်များပင်ဖြစ်
သည်။

ကွန်မြူနစ်များ သည်လည်း နာဇီများ ကဲ့သို့ပင် လက်ရှိ
အစိုးရဖြုတ်ချရေး ကြွေးကြော်သံဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ကြရာ
၎င်းတို့သည်လည်း နာဇီပါတီနှင့် မတိမ်းမယိမ်း မှီခိုပါင်း ၄ သန်း
၅ သိန်းကျော် ရရှိ၍ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၇၇ ဦးမျှ အရွေးခံ
ကြရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ နာဇီပါတီ၏ အဓိက ရန်သူများစာရင်းတွင် ကွန်
မြူနစ်များသည် ထိပ်ဆုံးမှ ပါနေခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နာဇီပါတီ၏ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲ
အောင်မြင်မှုသည် ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံးသို့ ဂယက်ရိုက်ခတ်ခဲ့ရုံမျှမက
တစ်ကမ္ဘာလုံး အထူးသဖြင့် ဥရောပတစ်တိုက်လုံးကိုပင် တုန်လှုပ်
အံ့ဩသွားစေခဲ့သည်။

ဟစ်တလာမှာ နေ့ချင်းညချင်းပင် ဥရောပနိုင်ငံရေး ခေါင်း
ဆောင်များ၏ စာရင်းထဲသို့ ထည့်သွင်းခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ ဟစ်
တလာနေထိုင်သော ပရပ်ဇာဂျင်တန်လမ်း အိမ်အမှတ် ၁၆ တွင်
နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်များသည် နေ့ချင်း လိမ်နေကြသည်။
ပြီဆိုပြီည လန်ဒန် တိုင်း သတင်းစာကြီးက ရှည် လျားသော
ခေါင်းကြီးပိုင်းဖြင့် နာဇီပါတီ၏ ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်မှု
သတင်းကို ကြိုဆို ချီးကျူးခဲ့သည်။ ဒေလီ-မေလီ ထတင်းစာမှ

လော့စ်ရောသားဗီယာ ဆိုသူကလည်း 'ဟစ်တလာ့ အောင်ပွဲသည် ဘော်လ်ရှီးဗန်ကွန်မြူနစ်များအား ထိုက်ခိုက်ရေးအတွက် တစ်တပ် တစ်အားဖြစ်ကြောင်း' ဖြင့် ဝမ်းသာအားရ ဖော်ထုတ် ရေးသားခဲ့ သည်။

မှန်သည်။ ပါလီမန်တွင် မိမိတို့နှင့် မတိမ်းမယိမ်းလိုက်ကာ မိမိကဲ့သို့ပင် လက်ရှိအစိုးရကို ဖြုတ်ချရေးကို ကြွေးကြော်နေသော ကွန်မြူနစ်များသည် မိမိတို့နှင့်အကြံတူ ရန်သူများပင် မဟုတ်ပါ လော။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ၁၉၃၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီး ပြီးသည့်နောက် စစ်မျက်နှာ ၂ ရပ် ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ပထမစစ်မျက်နှာမှာ လက်ရှိအုပ်စိုးနေသော အစိုးရကို ပါလီမန်အတွင်း၌ အတိုက်အခံလုပ်ခြင်း ဖြစ်၍ ဒုတိယစစ်မျက်နှာ မှာ ကွန်မြူနစ်များကို ပါလီမန်အပြင်ပ၌ လူစု လူဝေးနှင့် ရန်စ ဇော်ကားခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးခြင်းများပင် ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က နာဇီကားကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အဓိက ကြွေး ကြော်သံမှာ 'လမ်းများကို အပိုင်စီးထားခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည် အာဏာကို သိမ်းပိုက်ကြ' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဤကြွေးကြော်သံအရ ရပ်ကွက်တိုင်း လမ်းတိုင်းတွင် နာဇီ ရုပ်ညိုတပ်သားများ၏ စစ်ရေးပြခြင်း၊ တိုက်ပွဲလေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ် ခြင်းများအပြင် ဆန့်ကျင်ဘက်ပါတီများ၊ အထူးသဖြင့် ကွန်မြူနစ် များ၏ လုပ်ငန်းများကို ပြောင်ဝင်ဆောက်ဖျက်ဆီးခြင်းများ ပြုလုပ် ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် နာဇီများနှင့် ကွန်မြူနစ်များသည် မကြာခဏ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်ကြရာ တစ်ခါတွင် ဘာလင်မြို့ နာဇီကားကွယ် ရေးတပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဟော့စ်ဝက်လစ်မှာ ကွန် မြူနစ်များက သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ အလား တူပင် ကွန်မြူနစ် အများအပြားမှာလည်း နာဇီတို့၏ လက်ချက် ဖြင့် အသက်ဆုံးကြရသည်။ နာဇီပါတီဝင် တစ်ယောက် နှစ်ယောက် သော် လည်းကောင်း၊ ကွန်မြူနစ် တစ်ယောက် နှစ်ယောက်သော်

လည်းကောင်း၊ လမ်းပေါ်တွင် သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် လဲကျသေဆုံး နေသည်ကို နံနက်တိုင်းလိုလို တွေ့ကြရသည်။

ဤစဉ် ညတိုင်းလိုလို နာဇီပါတီဝင်များနှင့် ကွန်မြူနစ်များ သည် လမ်းများပေါ်တွင် အပြိုင်အဆိုင် အင်အားပြ ချီတက်ပွဲများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ကွန်မြူနစ်ဦးစီးသော ရပ်ကွက်တရားပွဲများရှိရာ၌ နာဇီများက လူစုလူဝေးနှင့် လာရောက်ကာ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ဖင်ပြိုင်တရားပွဲတစ်ခု ချက်ချင်းလုပ်၍သော် လည်းကောင်း၊ သံပြိုင် ဖင်သီချင်းများ ဆို၍သော် လည်းကောင်း တစ်ဖက်မှ တရားပွဲကို နှောင့်ယှက်ကြသည်။ ကွန်မြူနစ်များက မကျေနပ်၍ လာရောက် တန်ကွက်သည့်အခါ မချေမငံ ပြောလွတ်ခြင်း၊ ဝိုင်းလောင်ကြခြင်း စသည်ဖြင့် ရန်စကြသည်။ ထို့နောက် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ရိုက်ကြ နှစ်ကြ၍ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ကြရာမှ နောက်ဆုံးတွင် သေနတ် များဖြင့် ပစ်ကြခတ်ကြသည့်အထိ ဖြစ်ကြသည်။

ဤသို့ ဆူပူ သောင်းကျန်းမှုများ တစ်နေ့တခြား ဆိုးရွား ဖာရာ ရိပ်တိမ်လစ်ကန် အစိုးရသည် ကာကွယ်ရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ် ပြားရေး ဥပဒေများ ပြုလုပ်လာရသည်။ ရပ်ကွက်လူထုတရားပွဲ များနှင့် စီတန်း လမ်းလျှောက်ခြင်းများကို ပိတ်ပင်ပစ်ရသည်။ နှောင့် နာဇီတို့အား ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ပခုံးတံဆိပ်များ ဝတ်ခြင်း စသော စစ်တပ်အသွင်မျိုးမပြုရန် တားမြစ်ခဲ့သည်။

သို့သော် တစ်ဖက်မှ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများ ဖြစ် မလာ၍ တိုင်းပြည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေခိုက်တွင် အစိုးရ၏ အမိန့် ဥပဒေများမှာ အချည်းအနီးသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံး 'လမ်း များကို အပိုင်စီးထားနိုင်လျှင် တိုင်းပြည်အာဏာကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရ သည်' ဟူသော နာဇီတို့၏ ကြွေးကြော်သံအရ နာဇီရုပ်ညိုတပ်သား များသည် လမ်းတိုင်းတွင် လူစုလူဝေးများဖြင့် ထင်သလို စိုးမိုး ခဲ့ကြသည်။ ထိုမျှမက အစိုးရသည် နာဇီတို့၏ တောင်းဆိုချက် စသည့် 'အခနာက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် အားလုံး ငြိမ်သက်နေသည်' (Quite on The Western Front) အမည်ရှိ ရုပ်ရှင်ကားကို အသက်လက်ပြသခြင်း မပြုတော့ဘဲ ပိတ်ပင်ပေးခဲ့ရသည်။

ထိုဇာတ်ကားကို ပိတ်ပင်ရန် နာဇီတို့က တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း မှာ ထိုဇာတ်ကားသည် စစ်၏ ဆိုးရွားပုံကို အသေးစိတ် ဖော်ပြ ထားသည့် စစ်ဆန်ကျင်ရေးဇာတ်ကား ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ နာဇီတို့က ကွန်မြူနစ်များကို အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်း သော ဂျာမန်အရင်းရှင်ကြီးများ၏ အထောက်အပံ့ကို နာဇီပါတီ ပို၍ရခဲလ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ယခုအခါ အီမစ်ကားဒေါ့ဖ် ကဲ့သို့သော ကျောက်မီးသွေး တွင်းပိုင်ရှင်ကြီးများထံမှ သာမက ဖရစ်သိုင်ဆင်ကဲ့သို့သော သံမဏိ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ကြီးများ၊ တားနက်ဘတ်စ်ကူးလ် စသော သတ္တု တွင်းပိုင်ရှင်ကြီးများနှင့် စတိန်နှင့် စကရိုဗီး စသော ဘက်တိုက် ပိုင်ရှင်ကြီးများကပါ နာဇီပါတီကို ငွေကြေးအလုံးအရင်းဖြင့် အား ပေး ထောက်ပံ့လာကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ နာဇီပါတီဝင်များသည် ပါလီမန်အပြိုင်ဘက် တွင် ထိုသို့ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများဖြင့် 'လမ်းများ ကို အပိုင်စီး'နေကြသလို ပါလီမန်အတွင်း၌လည်း အစိုးရလုပ်ငန်း များကို ကပျက်ကယက် လုပ်ကာ နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးနေကြ သည်။

နာဇီပါတီ ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးသည် ပါလီမန် အစည်း ဝေးများသို့ ရှုပ်ညှိ ယူနီဖောင်းများ ဝတ်ဆင်ကာ တက် နောက် ကြသည်။ ပါလီမန်အတွင်း ဒုတိယ ဆင်အား အကြီးဆုံး ပါတီ ဖြစ်သည့် အလျောက် ပါလီမန်အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ် မကြာ ခဏ ဆူပူ ဟစ်အော်ခြင်း၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ထို့ အပြင် ပါလီမန်ထဲမှ ကန့်ကွက် ထွက်ခွာသွားကြခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ပါလီ မန်တွင်း တိုက်ပွဲဆင်ကြရာ ပါလီမန် အစည်းအဝေးကို မကြာခဏ ရွှေ့ဆိုင်းပစ်ခဲ့ရသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ဟစ်တလာသည် ဂျာမနီ တစ်ပြည်လုံးကို ခရိုင်ပေါင်း ၂၁-ခုခွဲကာ ခရိုင်တစ်ခုလျှင် တပ်မှူးတစ်ယောက် ထားရှိ၍ နာဇီ မှန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့ကို စစ်တပ် ထုံးစံအတိုင်း တိုးခဲ့ ပဲ့စည်းခဲ့သည်။ မှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ များ၏ တာဝန်ခံ တပ်မှူးကြီးမှာ

ဆင် နာဇီပါတီ တည်ထောင်စက ဟစ်တလာအား ကူညီခဲ့သူ ဗိုလ်ကြီးရုန်းပင် ဖြစ်သည်။

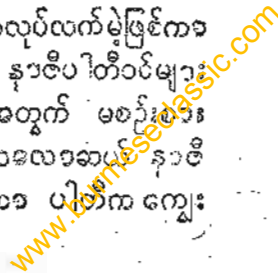
၁၉၃၁-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် နာဇီ မှန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့ဝင် ဆပ်သာဦးရေမှာ ဂျာမနီ တစ်ပြည်လုံးတွင် စုစုပေါင်း ငယ်သိန်း နီးပါးမျှရှိခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဟိန်းရစ် ဟင်းမလာ၊ အုပ်ချုပ်သော လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ကိုလည်း ထပ်မံ ပြုပြင် ဖွဲ့ စည်းခဲ့သည်။ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ ဝင် များကို အနက်ရောင် ယူနီဖောင်း ဝတ်စုံများ၊ ဝတ်ဆင်စေ၍ ငင်းထို၏ ဦးထုပ် တံဆိပ်ကိုလည်း လူဦးခေါင်းနှင့် လက်ဖျံ ရိုး ခုတ်ချောင်း ကြက်ခြေခတ် တံဆိပ်များ တပ်ဆင် ပေးခဲ့သည်။

ဟင်းမလာသည် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ လုပ်ငန်း၏ အရေးပါ အရာဆရာကို သိထားပြီး ဖြစ်သည့် အတွက် နောင်အခါ နာဇီ တို့၏ ဂျူးလူမျိုး၊ သူတ်သင်ရေး လုပ်ငန်း ကြီးတွင် ထိထိခရာက ဆရာက တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ကြမည့် အခါ အိတ်ခိမန်းနှင့် ခိတ်စသူတို့ကို ထိုအချိန်ကပင် နာဇီ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။

ဤအချိန်တွင် တိုင်းပြည် စီးပွားရေး ကပ်ဆိုက်မှုမှာ သဏ္ဍာ နည်း အကျပ်အတည်းများဖြင့် ကြီးမားစွာ ရင်ဆိုင်လာခဲ့ရသည်။ ၁၉၃၁-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ နောက်ပိုင်းတွင် ဂျာမနီပြည်တွင် အကြီး ဆုံးဖြစ်သော အရက်ဒီတန်စတယ် ဘဏ် လုပ်ငန်းကြီးမှာ တစ်ခါ အည်း ရပ်စဲပစ်လိုက်ရသည်။ အမျိုးသား ဘဏ်တိုက်ကြီးမှာလည်း အတိအပတ်ရန်ရှိသော ငွေများကိုပင် ထုတ်မပေးနိုင်စေဘဲ လုံးဝ ရပ်စဲပစ်လိုက်ရသည်အထိ အခြေအနေ ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။

ထုံးစံအတိုင်း စီးပွားပျက်ဆက်ဆိုက်၍ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ကာ ခြေထောက် ဖြစ်လာသော လူငယ်လူရွယ်များမှာ နာဇီပါတီဝင်များ အသွယ်ကြပြန်သည်။ သူတို့အဖို့ 'နောင်ရေး' အတွက် မစဉ်းစား မိသားစု မျှော်လင့်ချက် အင်းနေချိန်တွင် ဝေသာခေသာခေသာ နာဇီ ပါတီမှ ပေးသော ရှုပ်ညှိ ယူနီဖောင်းကို ဝတ်ကာ ပါတီက ကျွေး

သော ထမင်းကို စား၍ စစ်ရေးပြ နေရ ခြင်းသည် ပင်လျှင် အလုပ် တစ်ခုဟု သဘောထားခဲ့ကြရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၃၁-ခုနှစ် အစပိုင်းတွင် ပါတီဝင် ဦးရေ ၃၀၉,၀၀၀ရှိခဲ့သော နာဇီပါတီမှာ ထိုနှစ်အကုန်တွင် ၈၀၀,၀၀၀ အထိ ၂ ဆကျော်မျှ တိုးပွားလာခဲ့သည်။

ဤအချိန်တွင် နာဇီပါတီ၏ အရှိန်အဝါမှာ ဂျာမနီတစ်ပြည် လုံး ဖုံးလွှမ်းစ ပြုလာပြီ ဖြစ်သည်။ မြို့တိုင်း ရွာတိုင်းမှ လမ်းကြီး လမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တို့တွင် စကြာတံဆိပ် ကြီးငယ်များမှာ မတွေ့ချင် အဆုံး၊ မမြင်ချင် အဆုံး ဖြစ်နေသည်။ ဟစ်တလာ သွားလေရာတွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော နာဇီပါတီဝင်များနှင့် ပါတီ လိုလားသူများက သူတို့၏ 'ခေါင်းဆောင်ကြီး'ကို ဆီးကြို၍ အလေးပြုကြသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၄-ရက်နေ့က ဟစ်တလာသည် လူထု တရာပွဲတစ်ခု ကျင်းပရန်အတွက် ဘရန်းစံဝစ်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက် လာခဲ့ရာ နာဇီ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့နှင့် ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ ဝင်ပေါင်း တစ်သိန်းခန့်တို့က အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် တစ်ခဲနက် ဆီးကြိုကြ သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ တရားပွဲသို့ တက်ရောက် ရန် အဆိုပါ ဘရန်းစံဝစ်မြို့သို့ အခြား အနီးအနား မြို့များမှ ရှပ်ညို တပ်သားများ၊ နာဇီပါတီဝင်များနှင့် ပါတီ လိုလားသူ လူထုကြီးများပါ တက်ရောက်လာကြရာ အထူး မီးရထားပေါင်း ၃၈-စင်း ခုစီမောင်ပေ ခဲ့ရ၍ လော့ရီကားပေါင်း ၁,၀၀၀ ကျော်ဖြင့် သယ်ယူ ပို့ဆောင် ပေးခဲ့ရသည် အထိ 'ကြက်ပျံမကျ' စည်ကားခဲ့သည်။

ဤသို့ ၁၉၃၁-ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံးလုံး ရုံးရင်းဆန်ခတ် ဖြစ် ပွားနေသည့်ကြားမှ နာဇီပါတီ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ တစ်ခေ တခြား ကြီးထွားလာခဲ့ရာ ၁၉၃၂-ခုနှစ် ဆန်းလျှင် ဆန်းချင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးချုပ် ဘရူးနင်းသည် နာဇီပါတီ ခေါင်း ဆောင် ဟစ်တလာအား ခေါ်ယူ တွေ့ဆုံရတော့သည်။

ဘရူးနင်းက ဟစ်တလာအား တိုင်းပြည် စီးပွားရေး ကပ် ဆိုက်နေချိန်တွင် နိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်းများ ပို၍ ဖြစ်ပေါ် အောင် မပန်တီးဘဲ အစိုးရအား တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကူညီရန် အတ္တောရပ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘရူးနင်းက အကယ်၍ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး အပ်ဆိုက်မှုများကို ကျော်လွှား၍ စစ်လျော် ကြေး ဝန်များကို အပြီးသတ် လုပ်ကိုင်ပြီးပါက မိမိသည် လက်ရှိ ဝန်ကြီး ချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ရန် ကြံစည်ထားကြောင်း၊ ထိုသို့ မိမိ နုတ် ထွက်ခဲ့ပါက မိမိနေရာတွင် ဟစ်တလာကို ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် ဆိုအပ်ပါရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးအား တိုက်တွန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း သည်ဖြင့် ပြောကြားသည်။

သို့သော် နိုင်ငံရေး ဝါရံစီနေသော ဟစ်တလာသည် ဘရူး နင်း၏ စကားကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် လက်ရှိ သမ္မတရာထူး သက်တမ်းမှာ ကုန် နှစ် လု နေ ပြီ ဖြစ်ရာ ဘရူးနင်းက တိုင်းပြည် အခြေ အနေ အထားသည့် အခိုက်အတန့်တွင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ် ကြားဖြုတ် နိုင်ငံရေး ပဋိပက္ခများ ပို၍ ကြီးထွားလာမည်ကို စိုးရိမ် သည်။ ထို့ကြောစီ လောလောဆယ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ အုပ်စု သမ္မတရာထူးသက်တမ်း တိုးမြှင့်ထားရှိရန် နာဇီပါတီက အာဏာ သဘောတူပါမည့်အကြောင်း ဟစ်တလာအား ဖျောင်းဖျ ခြားဆိုခဲ့သည်။ သို့သော် ဟစ်တလာက ဤအချက်ကိုလည်း ပယ်ချ ခဲ့သည်။

သို့နစီ နာဇီပါတီနှင့်တကွ အခြား ပါတီများကပါ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ အစိုးရကို လက်မခံဘဲ ရှိနေကြသဖြင့် လက်ရှိ သမ္မတဟင်ဒင်ဘတ်သည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်၍ နောက်ထပ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန် စီစဉ်ရတော့သည်။

ဟစ်တလာသည် ပထမတွင် အဆိုပါ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရရှိ ဝင်ရောက် အရွေးခံရေး မခံရေးကို ရုတ်တရက် ဆုံးဖြတ်နိုင်စေဘဲ ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ သို့သော် ဂိုးဘဲလ်တို့ သို့ အာ နာဇီခေါင်းဆောင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် အောက်ခြေ

နာဇီပါတီဝင်များက ဝိုင်း၍ ထိုက်တုန်းကြည့်ဖြူ သမ္မတ ရွေး
ကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် အရွေးခံရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့ တာလင်မြို့
အားကစားရုံကြီးထဲ၌ ကျင်းပသော လူထုအစည်းအဝေးကြီးတွင်
ဂိုးဘဲလ်က တရားဝင် ကြေညာခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က နာဇီပါတီဝင်များ၏ တက်ကြွ လှုပ်ရှားပုံများကို
ဂိုးဘဲလ်က အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

‘ကျွန်ုပ်သည် တစ်နာရီနီးပါးမျှ ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်
ပြီးနောက် ခေါင်းဆောင်ကြီး သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲဝင်
ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း တရားဝင် ကြေညာလိုက်ရာ
တစ်ခဲနက် ရှည်လျားသော ဩဘာသံကြီးမှာ ၁၀ မိနစ်
ကြာမျှ နားကွဲလှမတတ် မရပ်မနား ထွက်ပေါ် လာပါ
သည်။ လူထုကြီးတစ်ရပ်လုံးမှာ ခေါင်းဆောင်ကြီးအတွက်
အားရဝမ်းသာဖြစ်ကာ နေရာမှ ရုတ်တရက်ထ၍ ဖက်ဆော်
ကြေးကြော်ကြပါသည်။ သူတို့၏ တစ်ခဲနက် ဖက်ကြော်သံ
များကြောင့် အဆောက်အအုံကြီး၏ ခေါင်မိုးများပင် လှုပ်
စဉ် ပြုတ်ထွက်သွားလေမလားဟု ထင်လိုက်ရပါသည်။

(ဂိုးဘဲလ်၏မှတ်တမ်း၊ စာမျက်နှာ-၃၃)

ဟစ်တလာသည် တစ်ခုခုကို လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးပါက နောက်
သို့ လုံးဝလှည့်မကြည့်တော့ဘဲ လုပ်စရာရှိသမျှ ဆက်တိုက် တောင်
လျှောက် လုပ်သွားတတ်သူ ဖြစ်သည်။

သူသည် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးချိန်မှစ၍ ရွေး
ကောက်ပွဲအတွက် နေရာညပဲ လုံးပန်းခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲဝင်
မည့်အကြောင်း တရားဝင် ကြေညာခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂
ရက်နေ့မှ မတ်လ ၁၂ ရက်အထိ ၁၉ ရက်အတွင်း တာလင်မြို့
တရားပွဲ ၁၉ ပွဲ ကျင်းပ၍ သူ့ကိုယ်တိုင် တက်ရောက် ဟောပြော

ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဤရက်အတွင်းမှာပင် တရက်စီလေ့၊ ဒရက်စ်
ဆ်၊ ကိုလို၊ ဟမ်းအတ်နီ၊ နျူရင်ဘတ်စသော မြို့ကြီးများသို့လည်း
အပြေးအလွှား သွားရောက် ဟောပြောခဲ့သေးသည်။ သူ့ တရားပွဲ
ဆိုးမှာ မရှိသော် တစ်သိန်းမှ ၆ သိန်းအထိ တက်ရောက် နား
ထောဖို့ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးခဲ့သည့်အခါတွင်မူ ဟစ်
တလာအဖို့ နေ့မအား ညမအား ကြီးစားပွမ်းစား မဲဆွယ် တရားပွဲ
များ ပြုလုပ်ခဲ့ရခြင်းမှာ ‘ခဲလေသမျှ သဲရေကျ’ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ ညနေတွင် မဲများ
ချေတွက်လိုက်သောအခါ သူသည် မဲပေါင်း ၁၀ သန်းကျော်မျှ
ရရှိခဲ့သော သမ္မတဟောင်း ဟင်ဒင်ဘတ်ကို မိမိအောင် မလိုက်နိုင်ဘဲ
မဲပေါင်း ၁၁ သန်းကျော်မျှဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ ရှုံးခဲ့သောကြောင့်
ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် သမ္မတဟောင်း ဟင်ဒင်ဘတ်သည် ထိုရွေးကောက်
ပွဲတွင် စုစုပေါင်း ၁၀,၇၃၆ မဲ ရရှိသော်လည်း မဲပေးသူဦးရေ၏
၄၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ လျှင် ရရှိနေသဖြင့် လိုအပ်သော ရာခိုင်နှုန်း
၅၀ မကျော်ဘဲ ဖြစ်နေပြန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဒုတိယအကြိမ်ရွေးကောက်
ပွဲကို ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ထပ်မံပြုလုပ်ရပြန်သည်။

ဤအကြိမ်တွင်လည်း ဟစ်တလာသည် ပထမအကြိမ်ကထက်
မဲပေါင်း ၂ သန်းကျော် ပို၍ စုစုပေါင်း မဲ ၁၃,၄၁၇,၄၆၀
ရရှိခဲ့သော်လည်း ဟင်ဒင်ဘတ်ကိုမမီဘဲ အရှုံးကြီး ရှုံးခဲ့ရပြန်သည်။
ဟင်ဒင်ဘတ်မှာ ယခုတစ်ကြိမ်တွင် မဲပေါင်း ၁၉ သန်းကျော်ရခဲ့၍
အနိုင်နန်းထက်ဝက်ကျော်သဖြင့် သမ္မတရာထူးတွင် ဆက်လက်တည်မြဲ
သွားခဲ့သည်။

ထိုသို့ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် အရှုံး
ရခဲ့သဖြင့် ဟစ်တလာမှာ အကြီးအကျယ် ခေါ်ပုသွားခဲ့သည်။
ဤတွင် သူ့နှင် ဂိုးဘဲလ်တို့သည် တစ်ဖက်မှာ နာဇီလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့
အားနည်း မှန်တိုင်းအပ်ဖွဲ့ များကို လျှို့ဝှက် ညွှန်ကြားချက်များ

ထုတ်ပြန်ကာ အာဏာကို အကြမ်းဖက်သိမ်းရန် ပြင်ဆင်လာကြပြန်သည်။

သို့သော် အစိုးရသည် ဟစ်တလာ အရေးနိမ့်နေခိုက် ဆက်လက်၍ ဦးချိုးထားရန် လိုအပ်သည်ဟူသော သဘောဖြူစွာ နာဇီ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့် မှန်တိုင်းအဖွဲ့များကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် အမိန့်များကို ရုတ်တရက် ထုတ်ပြန်လိုက်ရာ ဟစ်တလာမှာ အကျဉ်းအကျပ် ကျခဲ့ရပြန်သည်။

နာဇီတပ်ဖွဲ့များ ဖျက်သိမ်းရန် အမိန့်ကို ဒုတိယ အကြိမ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအပြီး ၅ ရက်မျှ အကြာ ပြေလ ၁၀ ရက်နေ့ မှာပင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်အ နာဇီတပ်ဖွဲ့ဝင်ဦးစေရမှာ တစ်ပြည်လုံးတွင် စုစုပေါင်း ၄ သိန်းနီးပါးမျှရှိ၍ အစိုးရလက်နက်ကိုင် စစ်သားဦးစေထက် ၄ ဆမျှပင် ရှိနေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ နာဇီမှန်တိုင်းနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ တာဝန်ခံ တပ်မှူးကြီးစွမ်းသည် အစိုးရ အမိန့်ကို မနာခံဘဲနေရန် ကြံရွယ်သေးသည်။ ဤတွင် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင်က ဤအခြေအနေမျိုး၌ စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ နောက်ပိုင်းမှ လုပ်စရာရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို မထိခိုက်စေလိုသဖြင့် အစိုးရအမိန့်ကို နာခံကာ လုံခြုံရေးနှင့် မှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့များကို ဖျက်သိမ်းရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

သို့သော် သူ့ညွှန်ကြားချက်မှာ 'ပရိယာယ်' မျှသာ ဖြစ်ရာ နာဇီလုံခြုံရေးနှင့် မှန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့များမှာ ရုပ်ညိုနှင့် ရုပ်နက်ယူနီဖောင်းများ မဝတ်ဘဲနေခြင်း၊ စစ်ရေးပြပွဲများ မပြုလုပ်ဘဲနေကြခြင်းမူအပ ယခင်အတိုင်း စုစုစည်းစည်းပင် ရှိနေခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ ပရိယာယ်မှာ အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေသော အစိုးရအဖွဲ့တွင်းသို့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများမှ တစ်ဆင့် ဝင်၍ ခြေထိုးခဲ့ရာ နောက်ဆုံးမေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဘရုန်းသည် သမ္မတ၏ အမိန့်ဖြင့် ဗုဒ္ဓကုဗျာ ထွက်စာတင်လိုက်ရသည်။

နုတ်ထွက်သွားသော ဘရုန်း၏ နေရာတွင် ပေပင်ဆိုသူ ဗိုလ်တစ်ယောက် တက်လာပြန်သည်။

'နေသေးသပချုပ်ထဲက' ဟူသောစိတ်ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ကို လှုပ်ကိုင်သော ဟစ်တလာသည် သမ္မတဟင်ဒင်ဘတ်အား နောက်ထက် အာဏာရသည့် ဝန်ကြီးချုပ်ပေပင်ကို ထောက်ခံပါမည့် ဟူ၍ပင် ကတိပေးခဲ့ပြန်သေးသည်။

ဤသည်မှာလည်း ဟစ်တလာ နောက်ထပ် ဆင်လိုက်သော အယာယ်တစ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ယခုအချိန်အထိ အစိုးရ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ထဲတွင် နာဇီပါတီ ခေါင်းဆောင်များ ရာထူးယူလျှင် နိုင်သည့်အခြေ ရှိသော်လည်း လုံးဝမယူသေးဘဲ 'ချက်ကောင်း' ကိုသာ အာဇီနေခဲ့သည်။

ယခုနောက် တက်လာသော ပေပင်အစိုးရအဖွဲ့ကို ထောက်ခံသည့်လည်း ဟစ်တလာသည် 'အပေးအယူ' သဘောဖြင့် ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ပေပင်အစိုးရကို ထောက်ခံမည့် ဟူသော ကတိပေး ဟစ်တလာ 'ပေး'ခဲ့ခြင်းဖြင့် သူသည် အစိုးရထံမှ အရေးကြီးသော လိုလားချက် ၂ ခုကို ရယူခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ပထမအချက်မှာ ဂျာမန်ပေါလီမန်ကို ဇူလိုင်လထဲတွင် ဖျက်သိမ်း၍ ရွေးကောက်ပွဲ အသစ် ပြုလုပ်ပေးရန်နှင့် ဖျက်သိမ်းထားသော နာဇီမှန်တိုင်းနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များကို ပြန်လည် ဖွဲ့စည်း ပြုပြင်ရန်ဟူသော အချက်နှစ်ချက် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ ဟစ်တလာ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ပေါလီမန်ကို နိုဝင်ဘာ ၄ ရက်နေ့တွင် ဖျက်သိမ်း၍ ဇူလိုင် ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရွေးကောက်ပွဲအသစ် တစ်ဖန် ပြန်၍ ကျင်းပရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

သို့သော် နာဇီကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးသော အမိန့်ကိုမူ ရုတ်တရက် ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း မပြုသေးဘဲ ရှိနေရာ ဟစ်တလာသည် အစိုးရအပေါ် မယုံကြည်ဘဲ ဖြစ်လာပြန်သည်။

သို့နှင့် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ပေပင်နုစီထွေး
ရာဇ် ဟစ်တလာသည် မိမိ၏ အကြံအစည်ကို ဖုံးကွယ်မနေတော့ဘဲ
အောက်ပါအတိုင်း အတိအလင်း ဖွင့်ပြောခဲ့သည်။

“ခင်ဗျားတို့ အစိုးရအဖွဲ့ကို ကျုပ်တို့ထောက်ပံ့နေတာ
ဟာ လောလောဆယ်ပြဿနာ ပြေလည်ဖို့သာ ထောက်ပံ့
နေတာပဲ။ ကျုပ်ပါတီကို ဂျာမနီမှာ အင်အား အကြီးဆုံး
ပါတီဖြစ်အောင် ဆက်ပြီး ကြိုးစားသွားမှာပဲ။ အဲဒီအခါ
ကျရင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာဇ်ကို ကျုပ် မရရအောင် ယူမယ်”

(ဗွန်ပေပင်ရေး “ကျွန်ုပ်၏မှတ်တမ်း”
၈၁ မျက်နှာ-၁၂၆)

သို့နှင့်ပင် ဇွန်လလယ်လေ့ကျက်တွင် နာဇီမုန်တိုင်းနုစီ လုံခြုံ
ရေးထပ်ဖွဲ့ များ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ထိုသို့ အစိုးရအ နာဇီထပ်ဖွဲ့များကို တရားဝင် ပြန်လည်ဖွဲ့
စည်းခွင့်ပြုလိုက်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဂျာမန်ကွန်မြူနစ် ခေါင်း
ဆောင် သားလ်မန်းအ ဤသို့ ခွင့်ပြုလိုက်ခြင်းမှာ “လွတ်လပ်စွာ
လူသတ်ခွင့်ပြုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်” ဟူ၍ ဝေဖန်ပြောဆိုခဲ့သည်။

သူ့ဝေဖန်ချက်မှာ သွေးထွက်အောင် မွန်ကန်နေသည်ကို
တွေ့ကြရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဇွန်လ ၁ ရက်မှ ဇူလိုင်
လ ၂၀ ရက်နေ့အတွင်း နိုင်ငံရေး အဓိကရုဏ်းပေါင်း ၄၆၁ ခု
ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူပေါင်း ၂၀ ယောက် သေဆုံး၍ ၄၀၀ ကျော်
ဒဏ်ရာရခဲ့ကြသည်။ အဓိကရုဏ်းများမှာ အဓိကအားဖြင့် နာဇီဗျား
နုစီ ကွန်မြူနစ်များ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ရိုက်နှက် ပစ်ခတ်ကြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း လူပေါင်း ၀၆ယောက်
သေဆုံးခဲ့ရာ ၎င်းတို့အနက် ကွန်မြူနစ် ၃၀ နှုစီ နာဇီ ၃၀ ယောက်
ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန်တစ်ပြည်လုံး အဓိကရုဏ်းများ
နေရာအနှံ့ ဖြစ်ပွားကာ ထိန်းမနိုင်ဆိမ်းမရ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေကြားမှာပင် ရှေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့၍
ဇွန်လ ၃၁ ရက်နေ့ညတွင် မဲများ ရေတွက်လိုက်သောအခါ နာဇီ
မဲစီမှာ မဲပေါင်း ၁၃ သန်းကျော် ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၂၃၀
အရွေးခံရ၍ ပါလီမန်တွင် အင်အားအကြီးဆုံး ပါတီကြီးဖြစ်လာ
ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏အမည်မှာ ဂျာမနီပြည်တွင်သာမက ဥရောပ
တစ်တိုက်လုံးသို့ပင် ပျံ့နှံ့ခဲ့ပေပြီ။ သူ၏ လှုပ်ရှားသွားလာမှုနှင့် သူ၏
အာဇာပြောချက်များမှာလည်း တမ္ဘာ့သံတိုင်းစာများ၏ မျက်နှာဖုံး
အသင်းများဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ။

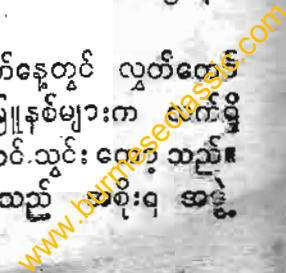
သို့သော် ဒီမိုကရေစီကို ဒီမိုကရေစီနှင့် ပြန်တိုက်ရာ၌ ဟစ်
တလာအဖို့ လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။

နာဇီပါတီသည် ပါလီမန်တွင် အင်အားအကြီးဆုံး၊ ကိုယ်စား
အသင်းရေ အများဆုံးဖြစ်နေသော်လည်း စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ်
၆၀၀-ယောက်ရှိသော လွှတ်တော်တွင် မိမိတို့ ပါတီအင်အားမှာ
အင်စက်မကျော်ဘဲ ၃၇.၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိနေသဖြင့် အစိုးရ
ဖွဲ့နိုင်သေးဘဲ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံပြန်သည်။
သူသည် ပါလီမန်တွင်း၌ နာဇီပါတီကိုယ်စားလှယ်များက
အသိပဟို ဝါဒသမားများ၊ အမျိုးသားရေး ဝါဒသမားနှင့်
အပေါင်းကာ မိမိပါတီမှ ဂိုးအားရင်းကို လွှတ်တော် သဘာပတိ
အဖြစ် အရွေးခံစေခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ဂိုးအားရင်းသည် ဩဂုတ်လ ၃၀-ရက်နေ့တွင်
လွှတ်တော် သဘာပတိဖြစ်လာခဲ့ရာ ထိုနေ့မှာပင် သူသည် ဟစ်
တလာ၏ အစီအစဉ်အရ လွှတ်တော်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၂-ရက်
နေ့အထိ ရွှေ့ဆိုင်းပစ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် လွှတ်တော်
အမည်အဝေးကို ပြန်လည်ကျင်းပရာ ကွန်မြူနစ်များက လက်ရှိ
အပိုင်ဒဓစိုးရကို အယုံအကြည်မရှိ အဆိုတင်သွင်းတော့ သည်။
လွှတ်တော် သဘာပတိဖြစ်သူ ဂိုးအားရင်းသည် အစိုးရ အဖွဲ့

ခေါင်းဆောင် ပေပင်၏ ကန့်ကွက်နေသည့်ကြားထဲမှ ကွန်မြူနစ်
 များ၏ အယုံအကြည် မရှိအဆို လက်ခံ၍ ချက်ချင်းမဲခွဲစေခဲ့သည်။
 ပေပင်မှာ ကွန်မြူနစ်များနှင့် နာဇီတို့ပေါင်း၍ အလစ်တွင် မိမိ
 အား အလဲထိုးကြသည်ကို ဒေါ်အုပူကြီး ပူကာ မည်သို့မျှ မတတ်
 နိုင်ဘဲ လွှတ်တော်ထဲမှ ကန့်ကွက် ထွက်သွားခဲ့သည်။

ဂိုးအားရင်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အယုံအကြည်မရှိ အဆိုကို
 မဲခွဲလိုက်သောအခါ အဆိုဘက်မှ ၅၁-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၃၂-မဲ
 ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျသွားခဲ့ပြန်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဤ ၁၉၃၂-ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံးမှာ ဟစ်
 တလာနုစီ သူ၏ နောက်လိုက်နာဇီတို့က ဂျာမနီ ပြည်ကြီးအား
 ဥပဒေတွင်းဆော ဥပဒေပြင်ပပါ မိမိတို့ အာဏာရစေရေးအတွက်
 ထင်ထင်လှို ခြယ်လှယ်ခဲ့သော နှစ်ပင် ဖြစ်သည်။

ထိုနှစ် တစ်နှစ်လုံး ဟစ်တလာသည် တက်လာသမျှ အစိုးရ
 အဖွဲ့ နှစ် အစိုးရ ခေါင်းဆောင်များကို နည်းပရိယာယ် အမျိုးမျိုး
 သုံး၍ မိမိတို့ နာဇီပါတီ၏လက်ထဲသို့ တိုင်းပြည် အာဏာမရောက်
 မချင်း တစ်ဖွဲ့ ပြီးတစ်ဖွဲ့၊ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဖြုတ်ချ
 ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့နှင့်ပင် တစ်နှစ်အတွင်း ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် ပါလီမန်
 ရွေးကောက်ပွဲကို နိုဝင်ဘာလထဲတွင် တစ်ဖန် ထပ်မံ ကျင်းပပြန်
 သည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း ဟစ်တလာသည် မိမိတို့ တစ်ပါတီ
 တည်း အစိုးရဖွဲ့နိုင်လောက်အောင် မဖြစ်ခဲ့ရုံမျှမက ယခင် ရွေး
 ကောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၃၀-အရွေးခံခဲ့ရာမှ ယခု ရွေး
 ကောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၉၆-ယောက်သာ ရရှိခဲ့သည်။

သို့သော် လွှတ်တော်ထဲတွင် နာဇီပါတီမှာ ကိုယ်စားလှယ်
 အများဆုံးနှင့် အင်အား အကြီးဆုံးပါတီ ဖြစ်နေသေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ထပ်မံ အရွေး
 ခံရသော ဝန်ကြီးချုပ်ပေပင်သည် တည်ငြိမ်သော အစိုးရအဖွဲ့
 ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် နာဇီပါတီ၏ ထောက်ခံမှုကိုရရှိရန် ဟစ်

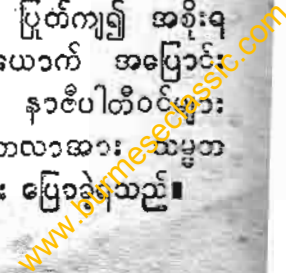
တလာနုစီ နိုဝင်ဘာလ ၁၃-ရက်နေ့တွင် ခေါ်၍ဆေးနှေးသည်။
 ပေပင်က အစိုးရအဖွဲ့ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်မရှိသဖြင့် တိုင်းပြည်တွင်
 အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းများ မလုပ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရကြောင်း၊
 ဤဖြစ်၍ တည်ငြိမ်သော အစိုးရအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်မြောက်ရေး
 အတွက် အမျိုးသားရေးဝါဒ လက်ကိုင်ထားသော ပါတီအားလုံး
 ပူးပေါင်းသင်္ကြံကြကြောင်း၊ အကယ်၍ မိမိတို့နှင့် နာဇီပါတီပူးပေါင်း
 ၍ အစိုးရဖွဲ့နိုင်ပါစေ အကောင်းဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဖွဲ့ရာတွင်
 ထစ်တလာကို ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး ခန့်အပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း
 များဖြင့် ဆွယ်တရား ဟောသည်။

ဂျာမန်အစိုးရအဖွဲ့တွင် အဓိပတိမှာ ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူး
 သောမျိုးပင်ဖြစ်၍ ဒုအဓိပတိမှာ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးပင်
 ဖြစ်သည်။

သို့သော် “သည့်ယုံမြင်၍သည်ချုပ်တွင်” နေသော ဟစ်တလာ
 သည် ပေပင်၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။
 ဤနောက် သူသည် ပေပင်နှင့် ထပ်မံမတွေ့လိုသဖြင့် အကြောင်း
 ဖြစ်စေ နယ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တစ်ရပ် တည်ငြိမ်အောင် ဖွဲ့စည်း
 ရေးမှာ လွှတ်တော်တွင်း၌ အင်အား အကြီးဆုံးဖြစ်သော နာဇီ
 ပါတီ၏ လိပ်ခဲတည်းလည်း လုပ်ထားမှုကြောင့် အကျပ်ရိုက်နေခဲ့ရာ
 နောက်ဆုံး ပေပင်သည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို စိတ်ပျက်သဖြင့်
 နိုဝင်ဘာလ ၁၇-ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်စာ
 ထင်လိုက်ရတော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြုတ်ကျ၍ အစိုးရ
 အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အပြောင်း
 အလဲဖြစ်နေခြင်းမှာ ဟစ်တလာနုစီ သူ၏ နာဇီပါတီဝင်များ
 အက်ချက်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်တွင် ဟစ်တလာအား သမ္မတ
 ထင်ဒင်ဘတ်က ခေါ်ယူ၍ အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့ရသည်။

'ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျား ခေါင်းဆောင်နေတဲ့ ပါတီက အာဏာရပြီး ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်အောင်လုပ်မယ်လို့ ကြေညာထားတာရှိတယ်။ ခင်ဗျား ကြေညာချက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီလိုအစိုးရ အဖွဲ့မျိုးဖွဲ့နိုင်အောင် ပါလီမန်ထဲမှာ အများစုရဲ့ သဘော တူ ထောက်ခံမှုကို ရရှိလိုမိမယ်။ အဲဒီတော့ ပါလီမန်ထဲ မှာ အများစုရဲ့ ထောက်ခံမှုကိုရအောင် တိကျတဲ့ လုပ်ငန်း စဉ်အရ လုပ်ပါဆိုတာ ခင်ဗျားကို အင်အားအကြီးဆုံး ပါတီတစ်ခုရဲ့ ခေါင်းဆောင်အနေနဲ့ ပြောချင်တယ်'

မုန်သည်။ သမ္မတ စကားမှာ ဒီမိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေး အစဉ်အလာအရ ငြင်းစရာမလို၊ ငြင်း၍ ဓေးသို့သော် ဟစ်တလာ အဖို့ ခက်နေသည်မှာ ယခုထိ ပါလီမန်တွင် မိမိတို့ တစ်ပါတီတည်း ကြီးစိုးနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးကို ဖန်တီးလုပ်ဆောင်၍ မရသေးဘဲ ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤ အခြေအနေတွင် အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီ၏ ထုံ တမ်းစဉ် လာအရ အုပ်စိုးသူ အာဏာရ လူတန်းစားသာလျှင် ထင်သလို ချယ် လွယ်နိုင်ခွင့် ရှိစမြဲဖြစ်ရာ သမ္မတ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဗွန်စချယ်လေးချားသည် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီး ချုပ် ထူးကို လက်ခံခဲ့ပြန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စချယ်လေးချားသည် ဟစ်တလာနဲ့ နာဇီ ပါတီ၏အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် သိမြင်ထားပြီး ဖြစ်သည့် အတိုင်း ဝန်ကြီးချုပ်ထူးကို လက်ခံပြီး လျှင် ပြီးချင်း နာဇီပါတီကို ဖြိုခွဲပစ် ရန် အနုနည်းဖြင့် ကြံခဲ့သည်။

သူက နာဇီပါတီတွင်းမှ ဟစ်တလာအား အတိုက်အခံ လုပ် နေသော စထရက်ဆာ ဆိုသူကို ခေါ်ယူတော့ဆို၍ အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို အဓိကထားပြီး မိမိအစိုးရအဖွဲ့ နှင့် နာဇီတို့ ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ ထိုသို့သာ ပူးပေါင်းမည် ဆိုပါတ

အရက်ဆာကို ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် ထူးပေးရန် ကြံရွယ်ထား။ ဤသို့ ဝေညီဖြို ဖြောကြားကာ ဆွယ်တရား ဟောပြန်သည်။

စင်စစ် စထရက်ဆာသည် တကယ့်အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် သဘောထားတစ်ယောက်ဖြစ်၍ နာဇီပါတီတွင် လက်ဝဲခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်အဖြစ် လူသိများသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အမျိုးသားရေး ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒကို ခုတ်လုပ်ကာ ဂျာမန် အရင်းရှင်ကြီးနှစ် ဦးပေါင်း၍ သူတစ်ဦးတည်း အာဏာရရေးကို ကြိုးပမ်းနေသော ဟစ်တလာအား ဆန့်ကျင်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။

သို့သော် သူသည် ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါကို မလွှမ်းမိုး နိုင်ဘဲ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် နောက်တက်လာ သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စချယ်လေးချား၏ စထရက်ဆာအား ထူး ခေါ်ယူဖြားဖယ်ရှားသည်ကို ပါတီအစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့စည်း ချမှတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဟစ်တလာက စထရက်ဆာအား ပါတီသွေးခွဲရေးသမားသစ္စာဖောက်တစ်ယောက် အဖြစ် အပြင်းအထန် ရှုတ်ချပေးခဲ့ရာ စထရက်ဆာမှ နောက်ဆုံး မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လှသဖြင့် ပါတီမှ ထွက်စာတင်ကာ အိတ်လ် ဟစ်တလာ သို့ ခရီးထွက်သွားခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စချယ်လေး ချားသည် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး တည်ငြိမ်စေရန်ဟု ဆိုကာ အုပ်သမား အခွန်အရေးများ ပြန်လည် ပေးအပ်ခြင်း၊ လုပ်ငန် တော်တော်များကို ရပ်ဆိုင်းပစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ စက်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးကြီးများ၏ ခြုံငုံမှုကို ခံလာရသည်။ တစ်ချိန်တည်း မြေယာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင် ရန် အခြေရင်းကြီးများနှင့် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပြန်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လွတ်တော်တွင်း၌ အခြေအနေ တစ်နေ့တခြား အရေးလေးသည်နှင့်အမျှ နာဇီပါတီ ဖြိုခွဲရေးတွင်လည်း မအောင် ချင်ဘဲ တစ်ဖက်မှ စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် နှိပ်စက် ခြင်းရှင်ကြီးများ၏လည်း တိုက်ခိုက်လာကြသည် ဖြစ်ရာ နောက်

ဆုံးတွင် သမ္မတကြီး ဟင်ဒင်ဘတ်နှင့် ဧကွဆုံကာ ပါလီမန် ဖွဲ့
သိမ်းပစ်ရန် အကြံပေးခဲ့သည်။

သို့သော် သူ့အကြံကို သမ္မတကြီးက လက်မခံခဲ့။ အဘယ်
ကြောင့် ဆိုသော် ယခုတစ်ကြိမ် ပါလီမန်ကိုသာ ဖျက်သိမ်းလိုက်
ပါက နာဇီများနှင့် ကွန်မြူနစ်များ အပါအဝင် နိုင်ငံရေး အဖွဲ့
အစည်းများ၏ ပဋိပက္ခမှာ ပိုမို ကြီးထွားကာ ပြည်တွင်းစစ်ကြီး
ဖြစ်ပွားလာမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းရန် မိမိ၏ အကြံပေးချက်
များ ပယ်ချခြင်းခံခဲ့ရရုံမျှမက နောက်ဆုံး လက်ရှိအကျပ်အတည်း
ကို မခံပြုရင်းနိုင်ဘဲ သူ့ကိုယ်တိုင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ ထွက်ခွာ
တင်ခဲ့ရပြန်သည်။

မိုလ်ချပ်ကြီး စချယ်လေးချားသည် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူး
ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ထွက်ခွာတင်ခဲ့ရာ ထိုနေ့မှ ၂ ရက်
ခြောက်သော ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် နောက်ထပ် ဝန်ကြီး
ချုပ် သစ် တစ်ယောက် တက်လာခဲ့သည်။

ဤအကြိမ်တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို လက်ခံ၍ တက်လာသူ
မှာ အခြားသူမဟုတ် ဟစ်တလာပင် ဖြစ်သတည်း။

ဟစ်တလာသည် ပါလီမန်တွင်း ဒီမိုကရေစီ တိုက်ပွဲတွင်
နောက်ဆုံး တိုက်ပွဲအဖြစ် ဤနှစ်ရက်လုံးလုံး နေ့စဉ် ညပါ မနေ
မနားဘဲ ကြိုးစားခဲ့သည်။

သူသည် မိမိတစ်ပါတီတည်း ပါလီမန်တွင် ကြီးစိုးနိုင်ရေး
အတွက် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်သည်ကို သိရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခု
တစ်ကြိမ်တွင် ဟူဂင်ဘတ် ခေါင်းဆောင်သော အမျိုးသားဆိုရှယ်
လစ်များနှင့် ပေါင်းပြီး အနိုင်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် သမ္မတဖြစ်သူ ဟင်ဒင်ဘတ်သည် ဟစ်တလာ
အား ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးခန့်ရန် မလိုလားပေ။ သို့သော် ဤ
လောက် ဘုရားသုက္ခဖြစ်၍ အပြောင်းအလဲများနေသည့် အစိုးရ
အာဏာသည် ဟစ်တလာနှင့် နာဇီပါတီ၏ လက်ထဲသို့ မရောက်
မချင်း ဤသို့ လုံးလည်လိုက်နေမည်ကို သိလာရသဖြင့် တစ်ကြောင်း

ပြင် နာဇီပါတီမှ လက်ဝဲသမား စထရက်ဆာနှင့် ဟစ်တလာတို့
အမြဲကြသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်အရပ်ရပ်ကြီးများ ကိုယ်
တိုင်က ဟစ်တလာအား ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး ခန့်အပ်ရန် မိမိထံ
အပြိုင် ရေး၍ ထောက်ခံနေကြသဖြင့် တစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့်
နောက်ဆုံးတွင် လိုက်လျောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၃၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက်တွင် ဘာလင်
ကိုင်ဇာဟော့စ် အဆောက်အအုံကြီးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် အိမ်တော်
များစွာ လမ်းမကြီးမှာ လူအုပ်ကြီးဖြင့် ပြည့်ကျပ် သိပ်ခဲနေသည့်
နေ့တွေရသည်။ သို့သော် အဆိုပါလူအုပ်ကြီးမှာ ဆူဆူညူညူ အသံ
ထပ်များ မကြားရဘဲ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ ရှိနေကြသည်။

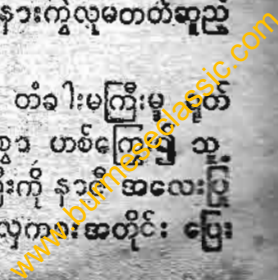
သူတို့သည် အသစ်ဖွဲ့ စည်းလိုက်သော နာဇီပါတီနှင့် အမျိုး
သား ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ညွှန်ပေါင်း အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး
အသင်းကို အပြင်မှ စောင့်ဆိုင်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ရေးမဖြစ်ရေးမှာ ဤအစည်း
အဝေးက ဆုံးဖြတ်မည့် ဖြစ်သည်။

အစိုးရအဖွဲ့ သစ် အစည်းအဝေး ကျင်းပနေသော ကိုင်ဇာ
ဟော့စ်အဆောက်အအုံကြီး အပေါ်ထပ် ပြတင်းပေါက်မှ လူတစ်
ဆောက်သည် အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသူ
မှာ နာဇီကားကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ တပ်မှူးကြီးရှမ်းပင် ဖြစ်၍ သူသည်
ဟစ်တလာထွက်လာမည့် တံခါးဆီသို့ မျက်တောင်မခတ်ဘဲ စိုက်
ကြည့်နေသည်။

မွန်းတည့်သာသာလောက်တွင် အဆိုပါ တံခါးကြီး ပွဇီလာ
အညွန့်နီ တစ်ပြိုင်နက် လမ်းပေါ်မှ လူအုပ်ကြီး၏ တစ်ပြိုင်နက်
အော်ဟစ် ကြွေးကြော်လိုက်ကြသော အသံမှာ နားကွဲလှတတ်စေသည့်
သွားသည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာသည် တံခါးမကြီးမှ ခုတ်
ထွက်ပေါ်လာသည်။ သူသည် ဆူညံစွာ ဟစ်ကြွေး၍ သူ
အား ကောင်းချီးပေးနေကြသော လူအုပ်ကြီးကို နာဇီ အလေးပြု
ခြင်းဖြင့် လက်ကိုဆန့်တန်း အလေးပြုရင်း လျှောက်အတိုင်း ပြေး

ဆင်းကာ အောက်တွင် အသဗ္ဗိစောဗ္ဗိနေသော ကားပေါ်သို့ တက်လိုက်သည်။

ချက်ချင်းပင် ကားကလေးသည် ဝန်ကြီးချုပ် အိမ်သို့ တက်ဆီသို့ ဦးတည် ထွက်ခွာသွားသည်။

အချိန်အားဖြင့် လေးငါးနှစ်မျှသာ ကြာသည်ဟု ထင်လေ့ ရသည်။ ဟစ်တလာ စီးသွားသော ကားသည် ကိုင်စားဖွယ် အဆောက်အအုံ ဆင်ဝင်အဝသို့ ပြန်ရောက်လာသည်။

ဟစ်တလာ ကားပေါ်မှ ဆင်း၍ လှေကားအတိုင်း ထွက်လာပြီး အဆောက်အအုံ ခန်းမဆောင်တွင်းသို့ ဝင်လိုက်မိသည်။ တစ်ပြိုင်နက် သူ၏ အားရကျေနပ်လှစွာ မျက်နှာအသွင်အပြင် ကြည့်စာ အခန်းတွင်းမှ နာဇီပါတီ ခေါင်းဆောင်များသည် ရှိရာသို့ ပြေးလာစေ သူ့ကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ကြသည်။

အားလုံး ကိစ္စပြီးခဲ့ပေပြီ။

ဤသို့အားဖြင့် တစ်ခါတ ဩစထရီးယား ပြည်မှ သားအုတ်ဆရာတော်ကလေး၏ သားအဖြစ် မွေးဖွားလာခဲ့၍ ဗီယင်နာမြို့တွင် ငတ်တစ်လှည့် ပြတ်တစ်လှည့်နေခဲ့ရပြီး ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းက မထင်ရှားသည့် ဆက်သား ရဲဘော်ကလေးသည် အခါ ဂျာမန်ပြည်၏ ဝန်ကြီးချုပ် တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

ဟစ်တလာသည် ဒီမိုကရေစီကို ဒီမိုကရေစီဖြစ်ပင် တိုက်ခိုက်လှည့်ပြိုင်၍ အနိုင်ရခဲ့လေပြီ။ တစ်နည်းဆိုရသော် ငါးကြမ်းဆီဖြင့် ငါးကြမ်းကို ကြော်ခဲ့လေပြီ။

အခန်း ၅

ဝန်ကြီးချုပ် ဟစ်တလာ

(၁၉၃၃-၃၉)

ဒီမိုကရေစီ နာရေးကြော်ငြာ

ဒီမိုကရေစီကို ဒီမိုကရေစီဖြင့် အနိုင်ယူခဲ့ပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် နောက်တစ်ဆင့် တက်၍ ခြေတစ်လှမ်း လှမ်းရန် စီစဉ်ပြန်သည်။

ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ သူ၏ခြေလှမ်းသည် ဒီမိုကရေစီကို သာမန်အားဖြင့် အနိုင်ယူခဲ့ရာမှ လုံးဝပြန်၍ နာလန်မထူနိုင်အောင် အသေသတ်မည့် ခြေလှမ်းဖြစ်သည်။

ဤခြေလှမ်းကို သူ ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး လက်ခံပြီး တစ်နှစ်အတွင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရက်ရက်စက်စက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့သည် ဟူဂင်ဘတ် ခေါင်းဆောင်သော အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ပူးပေါင်းထားသော ညွန့်ပေါင်း အစိုးရအဖွဲ့ဖြစ်ရာ ပါလီမန်တွင် အခြားအင်အားစုများပါ မိမိတို့အစိုးရအဖွဲ့ကို ထောက်ခံပူးပေါင်းရန် ဟစ်တလာ ကြိုးစားခဲ့ပြန်သည်။

ဤနေရာတွင် ဟစ်တလာ၏ နည်းပရိယာယ်မှာ အထူးကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ပရိယာယ် ဖြစ်သည်။ သူသည် ပါလီမန်တွင်းမှ အခြားပါတီများ အထူးသဖြင့် အလယ်ဗဟိုခါးသမားများကို မိမိတို့ အစိုးရ အဖွဲ့အား ထောက်ခံရန် ချဉ်းကပ်စည်းရုံးခဲ့သည်။ အထွတ်ထွေ လက်ခံခဲ့ပါက ဤအင်အားစု

များကို အသုံးချ၍ အဓိကရန်သူ ကွန်မြူနစ်များကို ချေမှုန်းပစ်
မည် ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ အလယ် ဗဟိုဝါဒသမားများက မိမိတို့အား
မထောက်ခံပါလျှင်လည်း ပိုမိုတည်ငြိမ်သော အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်မြောက်
ရန် ဟူးသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းကာ
ရွေးကောက်ပွဲသစ်တစ်ခု ထပ်မံပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အထွေ
ထွေ ရွေးကောက်ပွဲ ထပ်မံပြုလုပ်ရမည်ဆိုပါက အစိုးရ ယန္တရားကို
မိမိတို့ပါတီက အပိုင်စီးထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် သာမန် ကြောက်စရာ
မလို၊ မိမိတို့စိတ်တိုင်းကျ ခြယ်လှယ်နိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင်
ရှိနေသဖြင့် 'ငါတို့ မုချနိုင်ရမည်' ဟု ဟစ်တလာ ကိန်းသေတွက်
ထားသည်။

သို့ဖြစ်စေ ဟစ်တလာသည် အလယ် ဗဟို ဝါဒသမားများ
နှင့် ညီညွတ်ရေးရရန် ညှိနှိုင်းနေဆဲမှာပင် 'ညီညွတ်ရေးအတွက်
အလားအလာ မရှိတော့' ဟု ဆိုကာ သမ္မတ အင်ဒင်ဘတ်ထံ ဝင်
ထောက် အစီရင်ခံ၍ ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းရန် အမိန့်ကို တောင်းခံ
ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အကြံကြီးပုံကို နောက်ဆုံးတွင်မူ ရိပ်မိသဖြင့်
အလယ်ဗဟိုဝါဒသမားများက ပါလီမန်ဖျက်သိမ်းရေးကန့်ကွက်ရန်
ကြိုးစားသော်လည်း နောက်ကျခဲ့လေပြီ။

သမ္မတဟင်ဒင်ဘတ်၏ အမိန့်ဖြင့် ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်း
ကြောင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲသစ်တစ်ရပ် ထပ်မံကျင်းပရန် ကြေညာ
ချက် ထွက်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

သို့နှင့်ပင် ဂျာမန်အမျိုးသားများသည် ဒီမိုကရေစီဝါဒ၏
မဆုံးနိုင်သော ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် နောက်ထပ် တစ်ဖန်
မဲပေးရန် ပြင်ဆင်ကြရပြန်သည်။

သို့သော် ယခုအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲသည် မဆုံးနိုင်သော
ဒီမိုကရေစီဝါဒကို အဆုံးသတ်စေမည့် ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်သည်ကိုမူ
ထိုစဉ်က မည်သူမျှ ကြိုတင်မသိရှိခဲ့ကြ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်
ဟစ်တလာသည် ဤရွေးကောက်ပွဲမှာပင် ဒီမိုကရေစီကို အထေ

အတ်ခဲ့သည့်ဖြစ်ရာ ဂျာမန်အမျိုးသားများမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး
ပြီးဆုံးသည့်အထိ မည်သည့်ရွေးကောက်ပွဲကိုမျှ နောက်ထပ် မမြင်ရ
တော့ရတော့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ယခုတစ်ကြိမ် တိုက်ပွဲသည်ကား အလားအလာလွန်စွာ
ရှိသော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစိုးရ
ယန္တရားမှန်သမျှ ကျွန်ုပ်တို့လက်ဝယ် ရှိနေသောကြောင့်
ဖြစ်၏။ ရေဒီယို၊ သတင်းစာ စသည်တို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့
အလိုကျ အသုံးချနိုင်သော ကိရိယာများသာ ဖြစ်နေကြ
၏။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အစောင်းဆုံးသော ဝါဒ ဖြန့်ချိရေး
လုပ်ငန်းများကို လုပ်နိုင်ကြပေပြီ”

(ဂိုးဘဲ 'အတ္တိပဒတ္တိ' စာမျက်နှာ-၂၄၀)

ဂိုးဘဲလ်က အထက်ပါအတိုင်း ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။
မှန်သည်။ အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ မေ့တားသဘောအရ
ရွေးကောက်ပွဲများသည် အာဏာရအုပ်စိုးသူ လူတန်းစား စိတ်
တိုင်းကျ လှည့်စားဖန်တီးပြုသည့် 'ဒီမိုကရေစီမျက်လှည့်ပြပွဲကြီးများ'
မဟုတ်ပါလော။

ထိုသို့ တစ်ဖက်မှ နာဇီဝါဒဖြန့်ချိရေးတာဝန်ခံ ဂိုးဘဲလ်က
ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ရေဒီယို သတင်းစာများကို အပိုင်စီးထား
ရုံတွင် အခြားတစ်ဖက်မှ ဟစ်တလာနှင့် ဂိုးအားရင်းတို့က ဂျာမန်
အရင်းရှင်ကြီးများကို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံကြသည်။

ဂျာမန်တစ်ပြည်လုံးတွင်သစ်မက ဥရောပတိုက်၏ စီးပွားရေး
ဦးဆောင် လက်ဝါးကြီးအုပ် ခြယ်လှယ် လှမ်းမိုးနေသော ကရပ်ဗီ
ဇာသား၊ ဝေါလ်တာဟန်စ် စသော ဂျာမန်ထိပ်သီး အရင်းရှင်ကြီး
များနှင့် နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့်နှင့် ၁၉၃၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀
နေ့က တွေ့ဆုံရာတွင် ဟစ်တလာက ထိုတိုက်ပွဲတိုက်ပွဲ ဖြစ်
သည့်အားသား ပြောကြားခဲ့သည်။

ကျုပ်တို့ ယာယီရွေးကောက်ပွဲကို နောက်ဆုံးရွေးကောက်ပွဲသို့ သဘောထားပြီး ဝင်အရွေးခံတာပဲ။ အဲဒီတော့ ရွေးသည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်သည်ဖြစ်စေ တာပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ နည်းနည်းနဲ့နိုင်စအောင် လုပ်ယူရလိမ့်မယ်။ တကယ်လို့ ရွေးကောက်က အဆုံးအဖြတ် မပေးနိုင်ဘူး ဆိုရင်လဲ တခြား တစ်နည်းနဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကျအောင် လုပ်ယူရမှာပဲ’

ဤသို့ ဟစ်တလာက ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောကြားသည့်သည်ကို ဂိုးဘဲလ်စာ ပို၍ ထင်ရှားအောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားလိုက်သေးသည်။

‘အခုလို ငွေရေးကြေးရေး အထူးလိုအပ်နေတဲ့ အခါမှာ ဒီနိုင်ငံရေး ထိုက်ပဲ့ထဲ ထိုက်ရိုက်မပါတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေက အနည် ဆုံး ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ကြဖို့တော့ လိုတယ်။ ဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ နောက်ထပ် ၁၀ နှစ် အထူးဒါမှမဟုတ် နောင် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ အတွင်း နောက်ဆုံးရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတာ သဘောပေါက် နေလည်ထားကြရင် အနစ်နာခံဖို့ မခဲယဉ်းဘူးလို့ ထင်တာပဲ။’

(ချူရင်ဘတ် စစ်နံရုံးမှတ်တမ်း-ဒီ-၂၀၇)

ဂိုးအားရင်း၏ ကြုံးဝါးချက်သည် သွေးထွက်အောင် နှလုံးခုန်စေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာ နာဇီတို့သည် ဤရွေးကောက်ပွဲကို နောက်ဆုံးထား၍ ဒီမိုကရေစီကို အသေသတ်ရန် ခြံဆင်နေကြခြင်း မဟုတ်ပါလော။

သို့ဖြစ်၍လည်း ဟစ်တလာသည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့က မြူနစ်မြို့တွင် တရားဟောရာ၌ ‘တကယ်လို့ ဒီနေ့ ကျုပ်တို့ လုပ်ငန်းကြီးရဲ့ အစီအစဉ်တွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ မေးလာရင် ကျုပ်တို့ဟာ တိုတိုတုတ်တုတ်နဲ့ လိုရင်းကိုချုပ်ပြီး ဖြေရလိမ့်မယ်။ ကျုပ်တို့အစီအစဉ်တွေဟာ ဘာတွေရယ်လို့ ထူးထူးထွေထွေ ပြော

မလို့ဘူး။ လူသားတွေမှန်သမျှ လုပ်ရမယ့်အလုပ်ဟာ ကျုပ်တို့အစီအစဉ်ပဲ။ အဲဒီတော့ ကျုပ်တို့ရဲ့ အစီအစဉ် နိပါတ်တစ်စာ ဘာလဲဆိုတော့ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေတာတွေ အကုန်ရှင်းပစ်ဖို့ပဲ’

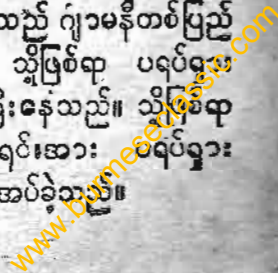
(မြူနစ်မြို့တွင် ဟစ်တလာ၏ ဟောပြောချက်များ အတွဲ ၁- ၁၁ မျက်နှာ-၂၅၂)

မှန်သည်။ ဟစ်တလာသည် သူပြောသည့်အတိုင်း ‘ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး’ မှန်သမျှကို ဤရွေးကောက်ပွဲ အကြိုကလမ္မာပင် ရှင်းစေခဲ့သည်။ သူရှင်းပုံရှင်းနည်းမှာ လွယ်သည်။ တခြား ပါတီများအား ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လှုပ်ရှားမှုများကို ပြုလုပ်ခွင့် ပေးထားသော်လည်း တကယ်တမ်း လုပ်လာသောအခါ ထိုပါတီများ၏ အစည်းအဝေးများကို နာဇီတို့က ဖျက်ဆီးပစ်ကြသည်။ တရားရေးအဖွဲ့ကို ဝင်၍ ရိုက်ကြ နှက်ကြသည်။ အချို့ကိုမူ သေနတ်ဖြင့် ချောင်းပစ်ကြသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ပိုစတာများကို ဆုတ်၍ပစ်ကြသည်။ ကြေညာချက်များကို မဝေရန် ခြိမ်းခြောက် တားဆီးခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ ရှင်းပစ်ခဲ့သဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ အတိုက်အခံ ပါတီများမှ လူပေါင်း ၅၁ ယောက် သေဆုံးခဲ့ရ၍ လူပေါင်း ၃၃၀ ခန့် ချီ၍ ဒဏ်ရာရခဲ့ကြသည်။

အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေး ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးများကို ထိုသို့ ရှင်းပစ်ခဲ့သည့်နည်းတူ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားတွင်းမှ အရှုပ်အထွေးများကိုလည်း ခြေမြန်လက်မြန် ရှင်းပစ်ကြသည်။

ထိုစဉ်က ဂျာမနီပြည်၏ အုပ်ချုပ်ရေးအစဉ်အလာ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ပရပ်ရှားပြည်နယ်မှ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးသည် ဂျာမနီတစ်ပြည်ဆုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံကို အုပ်ချုပ်နေရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပရပ်ရှားပြည်မှ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးထက်ပင် အရေးကြီးနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် သူ၏ ညွှာလက်ရုံး ဂိုးအားရင်းအား အုပ်ချုပ်ခွင့်ပြည့်နယ်အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်များကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ရိုးအားရင်းကလည်း ဆရာကောင်းတပည့် ပီသစွာ ပရိ
 ရွားပြည်နယ် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးတာဝန်ကို လက်ခံပြီးလျှင် ပြီးချုပ်
 မူလအုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိ အခြားအခြားကို ထုထွားမှု ထုတ်ပစ်ကာ
 ထိုနေရာများတွင် နာဇီပါတီကို စောက်ခံသူများအား ပြောင်းလဲ
 ခန့်ထားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်နယ်ရဲမင်းကြီးနှင့် ရဲအရာရှိကြီး
 များ၏ အရေးပါ အရာဇာကပ်ပုံကို သိထားသော ဂိုးအားရင်း
 သည် လက်ရှိရဲမင်းကြီးနှင့် ရဲအရာရှိကြီးများကို ဖြုတ်ပစ်ကာ နာဇီ
 တပ်ဖွဲ့နှင့် လိုခြံရေးတပ်ဖွဲ့မှ တပ်မှူးများကို လက်ရွေးစင် ခေါ်ထု
 ခန့်ထားခဲ့သည်။

ထိုမျှမက ဂိုးအားရင်းက လက်ရှိရဲအဖွဲ့မှာ အရေးအတွက်
 ကန့်သတ်ထားရှိရသဖြင့် မလုံလောက်ဟုဆိုကာ နောက်ထပ် အရေး
 ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုအရန်တပ်ဖွဲ့ကို တပ်သားပေါင်း
 ၄၀၀ ဝေးသောင်းထားရှိ၍ ဖွဲ့စည်းရာတွင် နာဇီ မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့မှ နာဇီ
 သောင်းငါးထောင်ခန့် နာဇီလိုခြံရေးတပ်ဖွဲ့မှ သောင်းငါးထောင်
 ပါဝင်စေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဂိုးအားရင်း၏ အမိန့်အရ အရန်တပ်ဖွဲ့
 ဝင်များ ဖြစ်လာကြသော နာဇီလိုခြံရေးနှင့်တိုင်းတပ်သားများ
 မှာ မူလအဝတ်အစားများဖြစ်သော ရှပ်နက်နှင့် ရှပ်ညိုများကိုယ်
 ပြောင်းလဲ မဝတ်စေဘဲ လက်မေ့စင်းတွင် အဖြူပတ်တစ်ခု ပတ်စေ
 ခဲ့ခြင်းဖြစ် အရန်ရဲတပ်သားများအဖြစ် နေ့ချင်း ညချင်း ရောက်
 လာကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် နာဇီတို့၏ ပါတီလက်နက်ကိုင်တပ်သည် အစိုးရ
 လက်နက်ကိုင် ရဲအဖွဲ့၏ အာဏာကို ရယူခဲ့သည်။

ဂိုးအားရင်းသည် သူ၏ နာဇီလိုခြံရေးနှင့်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်
 များကို ထိုသို့ အာဏာ အုပ်နှင်းခဲ့ရုံမျှမက အတိုက်အခံပါတီများကို
 နှိမ်နင်းရာတွင်လည်း ပျော့်ညည် သွားကြောင်မနေစေရန် ရဲဆေးတပ်
 ပေးခဲ့သေးသည်။ သူက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား 'တာဝန်ထမ်းဆောင်
 နေစဉ် လိုအပ်ပါက လက်နက်ကို အသုံးပြုနိုင်သည်' ဟူ၍ အမိန့်
 ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုမျှမက 'အကယ်၍ လက်နက်ကို အသုံးပြုရန်လိုအပ်

သော် အသုံးမပြုသော တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို အရေးယူမည် ဟူ၍ ပင်
 ဆက်တွဲ ရဲဆေးတပ်လိုက်သေးသည်။

ယခုအခါ နာဇီပါတီမှ တစ်ပါး အခြား အတိုက်အခံပါတီ
 များမှာ အရန် ရဲတပ်ဖွဲ့အာဏာကို ရယူထားကြသော နာဇီတပ်
 များ၏ အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းမှုကို 'တရားဝင်' ခံနေကြရပြီ
 ဖြစ်သည်။

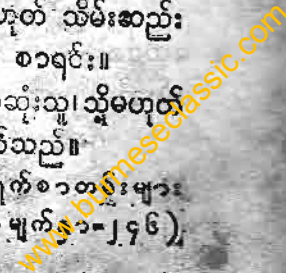
လမ်းများပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ စားသောက်ဆိုင်များ
 ပျော်ပွဲစားရုံများတွင် လည်းကောင်း၊ နာဇီ တပ်သားများ၏
 အာဏာမူများမှာ နေ့စဉ်ဖြစ်ပွားနေသော သမားရိုးကျရှင်များ
 ဖြစ်သည်။ နာဇီပါတီ ဆန့်ကျင်သူများနှင့် အတိုက်အခံပါတီကို
 အရေးယူမှုများ၏ အိမ်များမှာ မကြာခဏ နာဇီ တပ်သားများ၏
 နှိပ်စက်မှုများကို ခံနေကြရသည်။

ထိုသို့ အဓမ္မ အုပ်စိုးမှုနှင့် မတရားနှိပ်စက်မှုများကို ဥပဒေ
 အရေးယူရန် ရဲအဖွဲ့သို့ တိုင်လှိုသော်လည်း ရဲအရာရှိများကိုယ်
 နာဇီ တပ်သားများကို ကြောက်နေကြရသဖြင့် မည်သို့မျှ
 နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။

ထိုစဉ်က ထုတ်ဝေသော နေ့စဉ် သတင်းစာ များတွင်
 နာဇီပါတီ စာရင်းသုံးခု နေ့စဉ် ဖော်ပြ ပါရှိသည်ကို တွေ့ကြ

ထိုစာရင်း ၃-ခုမှာ...

- (၁) ရာထူးမှ အချခံရသော၊ သို့မဟုတ် နယ်မြေခင်းခံရ
 သော အစိုးရအရာရှိများနှင့် ရဲအရာရှိများ၏စာရင်း။
 - (၂) ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းခံရသော၊ သို့မဟုတ် သိမ်းဆည်း
 ခြင်းခံရသော စာရွက်စာတမ်းများ စာရင်း။
 - (၃) နိုင်ငံရေး အဓိကရုဏ်းများတွင် သေဆုံးသူ၊ သို့မဟုတ်
 ဒဏ်ရာရသူများ၏ စာရင်းများ ဖြစ်သည်။
- (မြတ်ဉာဏ်အစိုးရ၏ မှတ်တမ်းဝင် စာရွက်စာတမ်းများ
 စာစဉ်-၂၊ အတွဲ-၄၊ စာမျက်နှာ-၂၄၆)

ဟစ်တလာသည် ယခု တိုက်ပွဲတွင်လည်း မိမိကို အဆင်တူမည့်သူများမှာ အခြားသူများမဟုတ်၊ ကွန်မြူနစ်များဖြစ်သည်ကို ဆိုထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင်လည်း သူဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး လက်ခံပြီးလျှင်ပြီးချင်း ကွန်မြူနစ်များအပဦးမီ မိမိတို့က လက်ဦးဆောင် ကြိုပမ်း၍ ကွန်မြူနစ်များပစ်ခတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဂိုးလ်ဘဲအား ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နာဇီ တပ်များ၏ အနှိပ်စက် အညှိုးဆဲ အလှူများမှာ ကွန်မြူနစ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ကွန်မြူနစ် ပါတီတိုင်းပြည်ကို ဆူပူချောက်ချားအောင် လုပ်နေသော ပါတီစွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။

ဤစွပ်စွဲချက်ကို အခြေခံ၍ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄-ရက်တွင် ဘာလင်မြို့ ကွန်မြူနစ် ဌာနချုပ်ကို ရဲအဖွဲ့က ဝင်ရောက်ဖွဲ့ခွင့်ရခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရှာဖွေခဲ့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်များထံမှ လှန်ရေးတစ်ရပ် ဆင်နွဲရန် လျှို့ဝှက်စွာကြံစည်နေသော အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့ကြောင်းဖြင့် အကြေညာချက်တင်ရပ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ အဆိုပါ သိမ်းရမိခဲ့သော စာရွက်စာတမ်းများကို အမြန်ဆုံး တိုင်းပြည်သို့ ပြန် အသိပေးမည်ဟူ၍ အစိုးရက ကတိပေးခဲ့သည်။ သို့မည်သည့်အခါမှ ထုတ်ပြန် ကြေညာသည်ကို မတွေ့ရ။

ထိုသို့ ကွန်မြူနစ်များ၏ 'လျှို့ဝှက် တော်လှန်ရေး' အစဉ်ကို အစိုးရက ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ပြီဟူ၍ ကြေညာပြီးနောက် ရက်မျှအကြာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်နေ့ညတွင် ဂျာမန်တော် အဆောက်အအုံကြီးမှာ ရုတ်တရက် မီးဟုန်းဟုန်း ထောင်လောင်စာ ပြာကျသွားခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဂျာမန်လွတ်တော်ကြီး မီးလောင်နေစဉ် အနီးအနားတွင် ရှိနေသော ဒပ်ချီကွန်မြူနစ် ဗန်ဒါလူဘီ ဆိုသူကို ရဲအဖွဲ့ ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

ဂိုးအားရင်းသည် ဂျာမန် လွတ်တော်ကြီး မီးရှို့ခံရပတ်သက်၍ ဆုတ်ခိုင်း ဖမ္မိနေခြင်းမရှိဘဲ ဤကိစ္စမှာ ကွန်မြူနစ်များ၏ လုပ်ကြံမှုကြီး ဖြစ်သည်ဟူ၍ ချက်ချင်း ကြေညာစာ၊

ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်များကို ဒေလကြမ်း ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဤအထဲတွင် နေမည့်ကျော် ဘူလ်ဂေးရီးယားကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များ ဒီမစ်ထရော့ဗ်လည်း အဖမ်းခံခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် အဆိုပါ မီးရှို့မှုကြီးကို လစ်ပီဖစ်မြို့တွင် ရုံးတင်၍ ဖစ်ဆေးခဲ့ရာ နာဇီတို့မှာ ထင်တိုင်း မပေါက်ဘဲ အကြီးအကျယ် နာမည် ပျက်ခဲ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် ဒီမစ်ထရော့ဗ်သည် ရုံးတော်တွင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သူကိုယ်တိုင် လျှောက်လဲချက် ပေးခဲ့သည်ဖြစ်ရာ နောက်ဆုံးတွင် အမှုထောင်ရှားသဖြင့် ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်များကို လုံးဝ လွတ်ပစ်ခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် လွတ်တော်ကြီး မီးလောင်နေစဉ်က အနီးအနားတွင် တွေ့ရှိ၍ ပထမဆုံး ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရသော ဒပ်ချီကွန်မြူနစ် ဗန်ဒါလူဘီ ဆိုသူမှာ အဓိက တရားခံ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကာ ထေးဒက် အပေးခံခဲ့ရသည်။

စင်စစ် ဤ လုပ်ကြံမှုကြီးမှာ ကွန်မြူနစ်တို့ လက်ချက်မဟုတ်ဘဲ နာဇီတို့ လက်ချက်သာ ဖြစ်သည်ကို နောင်အခါ၌ သိပေါက်လာသည်။ ဇိုးအားရင်း၏ စီစဉ်ချက်အရ ဘာလင်မြို့ နာဇီကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ကားလ်ဘားနက်စ်နီ နောက်ပါ နာဇီတပ်သားများက မြေဆောက်မူတစ်ဆင့် လွတ်တော် အဆောက်အအုံကြီးရှိရာသို့ လိုက်ခေါင်းတူ၍ တိတ်တဆိတ် ဝင်ထောက်ပြီး မီးရှို့ ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုနောက် မူလ စီစဉ်ထားချက်အရ ကွန်မြူနစ်များအပေါ် ချစ်စာ ဖမ်းဆီး အရေးယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ဂျာမန် လွတ်တော်ကြီး မီးရှို့ခံရသည့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ နောင်အခါ ဟစ်တလာ ပြောကြားခဲ့သော အောက်ပါ မိန့်ခွန်းတစ်ခုက ဤအချက်ကို ဆက်ထပ် ထောက်အထား ဖြစ်စေခဲ့သည်။

‘ဂျာမန် ရိုက်ချီစတက် လွတ်တော်ကြီး မီးလောင်စား
 တုန်း ညသန်းခေါင် အချိန်လောက်မှာ ကျုပ်ဟာ ပါ
 သတင်းစာတိုက်ကို ရောက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ရုတ်တရက်
 ကျုပ်ကို သတင်းစာတိုက်ထဲ ဝင်ခွင့်မပေးလို့ နားရီဝဲ
 လောက် အပြင်မှာ ကြာသွားတယ်။ နောက်တော့မှ ဝင်
 ခွင့်ရလို့ အထဲ ရောက်သွားတော့ စာစီသမားတချို့ ထိုင်
 နေကြတာ တွေ့ရတယ်။ လက်ထောက် အယ်ဒီတာ တစ်
 ယောက် နှစ်ယောက်ကိုလဲ အိမ်မှန်စုံမှားနဲ့ တလာတာ
 တွေ့ရတယ်။ သူတို့က ကျုပ်ကို(ဟစ်တလာမုန်း ရုတ်တရက်
 မသိဘဲ) ‘ညအချိန်မတော် အချိန်တော်ကြီးမှာ ဘယ်သူ
 မရှိဘူး။ ကိစ္စရှိရင် အလုပ်ချိန်မှာ လာတော့ပါ’လို့ ပြော
 လိုက်ကြသေးတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်က ‘မင်းတို့ ရူးနေကြ
 သလား၊ အပြစ်မဲ့ သေရေးရှင်ရေးလောက် အရေးကြီး
 ကိစ္စကြီး ဖြစ်နေတာကို မင်းတို့ မသိကြဘူးလား’လို့ အေး
 ဇောက်ပစ်ရတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကျုပ်လဲ ဂိုးဘဲလ်စ်
 အခေါ်ခိုင်းပြီး နောက်တစ်နေ့တွက်ယေ ငါတင်းစာအတွက်
 မိုးလင်းခါနီး အရုဏ်တက်တဲ့အထိ သူနဲ့ ထိုင်ပြီး လုပ်
 ရတယ်’

(ဟစ်တလာ၏ စားပွဲခိုင်း မိန့်ခွန်းများ၊ စာမျက်နှာ-၆၃၉)

ဤသို့ ကွန်မြူနစ်များကို နှိပ်စားရေး လုပ်ကြံမှုဖြင့် ထိုးနှက်
 ခဲ့ရုံမျှမက ကွန်မြူနစ်များ၏ အကြမ်းဖက်မှုများကို တားဆီး
 ပိတ်ပင်ရန်အတွက် ဟု ဆိုကာ ဟစ်တလာသည် နောက်တစ်နေ့တွင်
 ‘တိုင်းပြည်နှစ် လူမျိုးအား ကစကွယ်သည့် ဥပဒေ’ တစ်ရပ်
 ထုတ်ပြန်ခဲ့သေးသည်။

အဆိုပါ ဥပဒေတွင် တိုင်းပြည် သစ္စာဖောက်မှုများနှင့်
 အစိုးရ ခေါင်းဆောင်များအား လုပ်ကြံမှုများအတွက် သေဒဏ်

နှုတ် ထစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ်များ ကျခံစေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြ
 ပါရှိခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် သူ၏ ညာလက်ရုံးဂိုးအား
 ရင်းနှီး တိုင်ပင်ကာ နာဇီ ပါတီအား အတိုက်အခံပြုနေကြသော
 ပါတီ မှန်သမျှကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ရှင်းပစ်ခဲ့ကြသည်။

အထူးသဖြင့် ဂျာမန် အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီကို အသေထုတ်
 သည့် ဤ ၁၉၃၃-၃၄-ခုနှစ် ကာလများအတွင်း ဂိုးအားရင်း
 သည် ဟစ်တလာ၏ အားအကိုးရဆုံး ယုံကြည် စိတ်ချရဆုံးနှင့်
 ဟစ်တလာ အလိုကျ ပြည့်ပြည့်ဝဝဖြစ်အောင် လုတ်ဆောင်ပေးခဲ့သူ
 တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

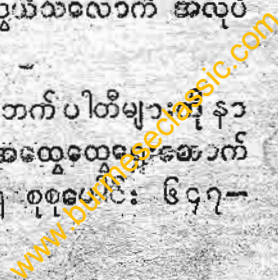
‘ဒီနေရာမှာ ကျုပ်တို့ဟာ တရားမျှတမှု ဆိုတာကို ဘာမှ
 ဂရုစိုက်နေစရာ မလိုဘူး။ ကျုပ်တို့ တာဝန်စာ ဖျက်ဆီးပစ်
 ပြီး အပြုတ် တိုက်ပစ်ဖို့ပါ။ ဒါကလွဲလို့ ဘာမှ လုပ်စရာ
 မလိုဘူး’

(ချူရင်ဘတ် စင်နံရုံး ဖတ်တမ်း၊ စာမျက်နှာ-၁၀၅၆)

ဆရာတောင်းတဝည့် ပိသစ္စာ ဂိုးအားရင်းကလည်း ခွေး
 ကောက်ပွဲ အကြို တရားပွဲ တစ်ခုတွင် အထက်ပါအတိုင်း အတိ
 အလင်း ဟောပြောခဲ့သည်။

သို့သော် နှစ်ပေါင်းများစွာ အခိုင်အမာ အမြစ်တွယ်နေပြီး
 ဖြစ်သော အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီကို ကျုပ်ပင်ခတ်သလို ကျုပ်ငုတ်မျှ
 မကျန်ရအောင် သုတ်သင်ပစ်ရာ၌ အပြော လွယ်သလောက် အလုပ်
 ခက်လှသည်။

ဤခွေဤမျှ အကြမ်းဖက်၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ပါတီများကို နာ
 လန်မထူနိုင်အောင် ပိနှိပ်သားသည့်အထက် အထွေထွေရေးအောက်
 ပွဲကြီး ပြိုင်ဘောအခါ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း ၆၄၇-

ယောက် ရှိသည့်အနက် နာဇီပါတီသည် ၂၀၀-ယောက်သာ အရွေးခံခဲ့ရ၍ ထက်ဝက်ပြည့်အောင် မရသေးဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

ထို့ထက်ပို၍ ဟစ်တလာအဖို့ ခံပြင်းစရာ ကောင်းသည်မှာ အတိုက်အခံ ပါတီများသည် အဖိနှိပ် အညှဉ်းခံနေရသည့်အထဲမှ ထင်သလောက် ကျဆင်းမသွားဘဲ အချို့ပါတီများမှာမူ ပို၍ပင် ခေါင်းထောင်လာသည်ကို တွေ့ရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်များမှာ ယခင် ရွေးကောက်ပွဲကထက် မဲပေါင်း တစ်သန်းကျော် မျှသာ လျော့နည်း၍ ယခု ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေါင်း သေးသန်းကျော် ရနေကြသေးသည်။ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် များမှစ မဲပေါင်း ၆-သောင်းကျော်သာ လျော့နည်းခဲ့၍ ၇-သန်း ကျော် ရနေသေးသည်။ အလယ်ဗဟို ပါတီမှာမူ မဲလျော့မသွားရုံမျှ မက နောက်ထပ် မဲ၂-သိန်းကျော် တိုးလာ၍ စုစုပေါင်း မဲ၂သန်း ကျော် ရခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟစ်တလာသည် အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် ပါတီနဲ့ ပူးပေါင်းလိုက်လျှင် စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ် အရေ အတွက်၏ ထက်ဝက်ကျော်နေသဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။

သို့သော် ဤသို့အားဖြင့် တည်ငြိမ်သော အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ် လာပါပြီလော။

စင်စစ် တည်ငြိမ်သော အစိုးရအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းအုပ် ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကြီး ရှိနေသမျှ၊ တည်တန့်နေသမျှ (ဝါ) ဒီမိုကရေစီ ရှိနေသမျှ မရရှိနိုင်၊ မပေါ်ပေါက်နိုင်၊ အတယ့်ကြောစီ ဆိုသော် ကွန်မြူနစ်များနဲ့ အတိုက်အခံ ပါတီများသည် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေက ပေးထားသော အခွင့်အရေးများကို သုံးကာ ပါလီမန်ထဲသို့ ဝင်ရောက် နေရာမီယွက်နေကြပြီးမည် ဖြစ် သည်။

ဤသို့ စဉ်းစားမိသော ဟစ်တလာသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကြီးကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် ကြိုးစားတော့သည်။ ဤ အစိုးရ ကို ဖယ်ရှားပြီး ထိုနေရာတွင် တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်

ဖွဲ့စည်း တည်း အာဏာရှင်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ဖြင့် အားထိုးရန် ကြံစည်လာသည်။

သို့သော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကြီးကို ဖယ်ရှား နိုင်မှာ ပါလီမန်တွင် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ၏ ထက်ဝက်မျှမကဘဲ နှစ်ပုံ၏ ထောက်ခံမှုကို ရမဖြစ်မည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုသို့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံနှစ်ပုံ ရရန် ခဲယဉ်းလှသည့် မဟုတ်ပါ လော။

အခြားသူများအတွက် ဤကိစ္စမှာ ခဲယဉ်းကောင်း ခဲယဉ်း လှသိမ့်မည်။ သို့သော် ဟစ်တလာအတွက်မူ မခဲယဉ်းလှပါ။ အလွန် အဆင်မပြေမှ လွယ်ကူလှပါသည်။ 'လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ' ဟူသော စကားရှိသည့် မဟုတ်ပါလော။

ဟစ်တလာနည်းလမ်း ကား သူ့နဲ့ အမြဲတမ်း ထိပ်တိုက်ဖြစ်၍ နည်းလမ်း ထာဝရရန်သူဖြစ်သော ကွန်မြူနစ် ကိုယ်စားလှယ်များကို နည်းတော်မတက်နိုင်အောင် လုပ်ပစ်သည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ဤနည်းလမ်းအရ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံရသော ကွန် မြူနစ်ကိုယ်စားလှယ် ၈၁ ယောက်ကို ပါလီမန် အစည်းအဝေး တွင်မီ တရကြမ်း ဖမ်းစေခဲ့သည်။ ကွန်မြူနစ် ကိုယ်စားလှယ် အထက်များများမှာ အလစ်တွင် အဖမ်းခံလိုက်ကြရသည်။ အဖမ်း ခံရဘဲ ကျန်နေသော ကိုယ်စားလှယ်များမှာလည်း ပါလီမန် အစည်းအဝေး မတက်နိုင်တော့ဘဲ ကြက်ပျောက် ငှက်ပျောက် သွားကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ပါလီမန်အစည်းအဝေး စတင် ကျင်းပသော ၂၁-ရက်တွင် ကွန်မြူနစ် ကိုယ်စားလှယ် ၈၁ ယောက်ကို မတွေ့ရ တော့ရုံမျှမက ကျန် အတိုက်အခံပါတီများမှာလည်း အားလုံးလိုလို တစ်တလ၏ 'ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြောင်းလဲရေး' ကို ထောက်ခံရန် အသင့်ဖြစ်နေကြတော့သည်။

ပါလီမန်အစည်းအဝေးကို ၁၉၃၃ခု မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ တွင် စတင်ကျင်းပသည်။ သို့ ကျင်းပရာတွင် ယခင် ချိတ်ခါးတက် ပါလီမန်အဆောက်အအုံကြီးမှာ 'ကွန်မြူနစ်များလက်ချက်ကြောစီ'

ပထမအကြိမ်

www.burmeseclassic.com

မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ကရိုးလ်အော်ပရာဇာတ်ရုံကြီးကို ယခု ပါလီမန်အဆောက်အအုံအဖြစ် အသုံးပြုကြရသည်။

ဟစ်တလာသည် ပါလီမန် အစည်းအဝေးမှာပင် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပြောင်းလဲရေးအဆိုကို တင်ခဲ့သည်။

သူတင်သည့် အဆိုအရ အခြေခံဥပဒေဝင်၏အမည်ကို 'အထောက်အပံ့ ပြည်သူ့အဖွဲ့' အစား 'အစည်းအဝေး' မှ 'လွှတ်မြောက်ဥပဒေ' ဟူ၍ အမည် ပေးထားသည်။ ထိုဥပဒေသစ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းကို ဝါးပိုင်ခွင့် ရင်းတို့ကို အကျဉ်းရုံးလိုက်ပါက အစိုးရသည် ၄ နှစ်အတွင်း ပါလီမန်ကို ထပ်ပြုခြင်းမပြုဘဲ ဥပဒေထုတ်ပြန်နိုင်ခွင့်၊ ပါလီမန်ကို အသိမပေးဘဲ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်နှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုနိုင်ခွင့်၊ ဟိုသို့သော ဥပဒေများနှင့် စာချုပ်များ ပြုလုပ်ချုပ်ဆိုရာ၌ ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် မူကြမ်းရေးဆွဲစေသည့်အချက်များ ပါဝင်သည်။

ထိုနေ့က ပါလီမန်အစည်းအဝေးမှာ ရွေးကောက်ပွဲအပမာအဆုံး ပြန်လည်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးဖြစ်၍ တစ်ကြိမ်ပွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပြောင်းလဲရေး အဆိုတင်သွင်းအစည်းအဝေးဖြစ်၍ တစ်ကြိမ်ခြားခြား ခါတိုင်းထက် ထူးခြားသည် ထင်ရ၏။

ပို၍ ထူးခြားသည်မှာ နာဇီလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ရှုပ်နက်သော ဘားများသည် ပါလီမန် အဆောက်အအုံ ဖြစ်သော ကရိုးလ်အော်ပရာဇာတ်ရုံကြီးကို အင်အား အလုံးအရင်းဖြင့် ဝိုင်းရံခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ရုံကြီး၏ အပြင်ဘက်မှာကား အနီးအဝေးအောက်ခံ အဖြူစက်စိုင်းထဲမှ အနက်ရောင်စကြာကြီးဖြင့် ကြီးလှသော နာဇီအလံကြီးသည် နံရံကြီးတစ်ခုလုံး အပြည့်ရှိနေသည့် အဆောက်အအုံ အတွင်းရှိ စကြာနှင့် အမြင်ခန်းများတွင်မူ နာဇီဂျာနယ်များနှင့် တိုင်းထပ်ဆားများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။

ပါလီမန် အစည်းအဝေးကျင်းပရာ အလယ်ဗဟိုခန်းမအောက်ကြီးအတွင်းမှ ဟစ်တလာ ၏ ကျယ်လောင် အောင်မြင်သော အ

သည့် အသံချဲ့ စက်မှတစ်ဆင့် နံရံများဆီသို့ ပဲ့တင်ထင်လျက် ရိုက်ခတ် ထွက်ပေါ်နေသည်။

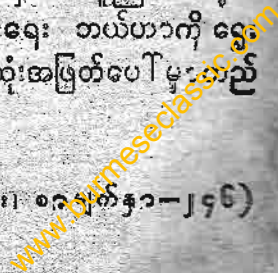
သူသည် ဂျာမန် တစ်မျိုးသားများ၏ တပ်ဦးမှနေ၍ နာဇီပါတီ ခေါင်းဆောင်ကာ ချီတက်နေသော တော်လှန်ရေး ကြီးအကြောင်းကို ပြောသည်။ ပါတီအမျိုးမျိုး၊ လူတန်းစားအဖွဲ့ဖွဲ့ကဲ့လို့နေသော ဂျာမန်ပြည်ကြီးကို တစ်သွေး၊ တစ်သံ၊ တစ်မိန့်အဖြစ် ရောက်အောင် ကြိုးပမ်းနေသည့် နာဇီပါတီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တင်ပြသည်။

ထိုနောက် ဤတော်လှန်ရေးကြီးနှင့် ဤအမျိုးသားညီညွတ်ရေးကြီး အောင်မြင်နိုင်ခြံရေးအတွက် ချီတက်ရာတွင် အဟန့်အတားဖြစ်နေသော လက်ရှိဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကြီးကို ဖယ်ရှား၍ 'နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူလူထုတို့အား ဆင်းရဲ ခုက္ခပေးမှု လွတ်မြောက်ရေးအခြေခံဥပဒေကြီး' ကို အဆိုပြုတင်သွင်းသည်။

ဟစ်တလာက သူ့အဆိုပြုချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း နိဂုံးချုပ်သည်။

“ဒါကြောင့် ပါလီမန်မှာရှိကြတဲ့ ပါတီများကို မိတ်ဆွေပီသစွာ အစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းကြဖို့ ဖိတ်ခေါ်ကမ်းလှမ်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို ပူးပေါင်းမှုကို ငြင်းပယ်သည့်တိုင် အောင် လုပ်စရာရှိတာကို အက်ပြီးလုပ်ဖို့ အားလုံးပြင်ဆင်ထားပြီးပါပြီ။ ဒီလို ငြင်းပယ်လိုက်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် အခြေအနေဆိုးများကို ရင်ဆိုင်ပြီး ဆက်လုပ်သွားဖို့လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။ ပါလီမန် ကိုယ်စားလှယ် လူကြီးမင်းများ ခင်ဗျား ဒီအချိန်မှာ စစ်နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး တယ်ဟာကို ရွေးကြမလဲဆိုတာ လူကြီးမင်းတို့ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ပေါ်မှ အည်နေပါတယ်”

(ဟစ်တလာ၏မိန့်ခွန်းများ၊ စာမျက်နှာ-၂၄၆)

ဟစ်တလာ အဆိုထင်သွင်းပြီး ပါလီမန်ကို အေတ္တ ရပ်နား လိုက်သည်။

ပါလီမန် ပြန်စသောအခါ ဟစ်တလာ၏ 'အခြေခံ ဥပဒေ ပြောင်းလဲရေး' အဆိုကို ကန့်ကွက်သူ တစ်ယောက် ပေါ်ထွက်လာ သည်။ သူကား ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက် ခေါင်းဆောင် အော်တိုဝဲလ် ဆိုသူ ဖြစ်သည်။

အော်တိုဝဲလ်သည် ပါလီမန် တစ်ခုလုံး၏ ဟစ်တလာကို ပြောင် ကန့်ကွက်ရဲသူ မရှိသည့် ဤအချိန်အခါမျိုးတွင် နာဇီ ရုပ် နက် ရှုပ်ညို တပ်သားများ အထပ်ထပ် ဝိုင်းထားသည့် ကြားထဲမှ မိမိတစ်ဦးတည်း ထ၍ ကန့်ကွက်ရသည်မှာ မည်မျှ အန္တရာယ် များ လှသည်ကို သိပြီး ဖြစ်သည်။

သို့သော် သူသည် ဟစ်တလာ၏ အဆိုကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ထူခြေချရပြီ ကန့်ကွက် ပြောဆိုသွားသည်။

ဤသည်ပင် အာဏာရှင်လောင်း ဟစ်တလာသည် ဒေါသ အမျက်ခြောင်းခြောင်း ထွက်တော့သည်။ သူသည် ပါလီမန် ကိုယ် စားလှယ်များ၊ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အထူး ညွှန်ခန်းဆောင်မှ နိုင်ငံခြား သံတမန်များကို ဂရုမထားနိုင်တော့ဘဲ အသံချဲ့စက်ရှေ့ သို့ ဒေါကြီး မောကြီးဖြူ ထလာကာ ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်များကို မျက်နှာ စေ့စေ့ကြည့်၍ ဘီလူးကြိမ်း ကြိမ်းတော့သည်။

'ခင်ဗျားတို့မဲကို ကျုပ် မလိုချင်ဘူး၊ ဂျာမနီ ပြည်ကြီးဟာ ခင်ဗျားတို့ အကူအညီ မပါဘဲနဲ့ လွတ်လပ်ရမယ်၊ ခင်ဗျားတို့၏ ကျုပ်ကို ဘုဇွာ အရင်းရှင်တွေလို ထင်မနေကြနဲ့၊ ဂျာမနီပြည်ကြီး ရှိ တဲဇာတာ ထွန်းလင်း တောက်ပလာတာနဲ့အမျှ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ကံ ဇာတာဟာ တဖြည်းဖြည်း မွှေးမှိန်ပြီး ပျောက်ကွယ်သွားရမယ်၊ ခင်ဗျားတို့အတွက် ထေမင်း ခေါင်းလောင်းသံကို မကြာခင် ကြား ရလိမ့်မယ်ဆိုတာ မြဲမြဲကြီး မှတ်ထားလိုက်ပါ'

ဘယ်သူ့အကော တာများ တတ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း။ ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါ။ ဘာမှ မလုပ်နိုင်တော့ပါ။ မဲခွဲလိုက်သော အခါ

ထင်ခံမဲ ၄၄၁-မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၉၄-မဲဖြင့် အဆိုဘက်မှ အပြတ် ခံမဲ အနိုင်ရခဲ့သည်။

ပါလီမန်တွင် အခြေခံဥပဒေ ပြောင်းလဲရေး အဆိုကို ထိုသို့ ဖြစ်ထင်သွင်း အတည်ပြုပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်ကား ဟစ်တလာ၏ အဆိုကို ခံမဲအတိုင်း 'လုပ်စရာရှိသမျှ' ခပ်သွက်သွက် 'ဆက် လုပ်' တော့သည်။

မတ်လ ၉-ရက်နေ့တွင် ဘာပေးရီးယားပြည် မြူနစ်မြို့၌ ပြည်နယ် အစိုးရကို ဖြိုဖျက်ချ၍ နာဇီများ၏ လုံးဝ အာဏာ ရောက်ကြသည်။

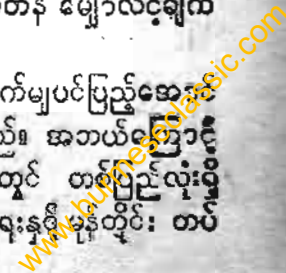
မတ်လ ၃၁-ရက်နေ့တွင် ပြည်နယ် အားလုံးမှ ဥပဒေပြု နေရာများကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ နောက်တစ်ပတ်မျှ အကြာတွင် ပြည်နယ် ၁၈-ခုတို့တွင် နာဇီခေါင်းဆောင် ၁၈-ယောက် ကို အား ပြည်နယ် ဘုရင်ခံများအဖြစ် တိုက်ရိုက် ခန့်ထားခဲ့သည်။

ဧပြီလထဲတွင် ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီ၏ အခြေခံ အဖွဲ့ အစည်းများဖြစ်သော အင်အားကြီးမားသည့် ဂျာမန်အလုပ်သမား အသင်းများကို ဌာနများကို ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင် မေလဟစ်ရက် မေမေးနေ့သို့ ရောက်ရှိ သည့်အခါ ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့ကို အစိုးရ ရုံးပိတ်ရက် အဖြစ် ကြေညာလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဘာလင်မြို့တော်၌ သိန်းပေါင်း အများအပြားသော အလုပ်သမားများကို စုံစမ်း၍ မေမေးနေ့ကို ခမ်း ခမ်းကြီးကျယ်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအခမ်း အနားတွင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤတွင် အလုပ်သမားနှင့် အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင် များသည် နာဇီ အစိုးရအပေါ်တွင် အတော်အတန် မျှော်လင့်ချက် ထားလာပြန်သည်။

သို့သော် သူတို့ မျှော်လင့်ချက်မှာ တစ်ရက်မျှပင်ပြည့်အောင် မရနိုင်ဘဲ ဗုန်းဗုန်းလဲ ပြိုကျ ပျက်စီးခဲ့ပွားသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မေမေးနေ့ နောက်တစ်ရက် နံနက်တွင် တစ်ပြည်လုံးမှ အလုပ်သမား သမဂ္ဂ အဖွဲ့များကို နာဇီလုံခြုံရေးနှင့် မှန်တိုင်း တပ်

စားများက ဝင်ရောက် စီးနင်း၍ သိမ်းပိုက်ကြသောကြောင့်
သည်။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင် အများအပြားမှာ
ရိုက်နှက် ဖမ်းဆီးခြင်း ခံကြရ၍ ချေးတပ်စခန်းများသို့ အပို့ခံ
ရသည်။

ထို့နောက် တဆက်တည်းပင် ဂျာမန်အလုပ်သမား မှုန်
အစိုးရက ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်သော 'ဂျာမန် အလုပ်သမားတပ်ဦး'
ပါဝင်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်များ ထွက်လာသည်။

ဟစ်တလာအဖို့ ဤမျှလုပ်ဆောင်ရုံမျှဖြည့် မပြီးသေး။ 'အ
လုပ်စရာ' တစ်ပုံကြီး ကျန်သေးသည်။ ကျန်သမျှကိုလည်း မြေ
သမျှ မြန်ဆောင် ဆက်လုပ်ပြန်သည်။

မေလ ၁၀-ရက်နေ့တွင် ဂိုးအားရင်း အမိန့်ဖြင့် ဆိုရှယ်
အရက်တစ်ပါတီ ဌာနချုပ် အဆောက်အအုံနှုတ် ပါတီ သတင်း
တိုက်များကို နာဇီ တပ်သားများက သိမ်းပိုက်ကြသည်။ ထို့နောက်
ဇွန်လ ၁၉-ရက်နေ့တွင် ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီအား 'အ
တော်နှုတ် ပြည်သူတို့၏ ရန်သူ ဖြစ်သည်' ဟု ဆိုကာ မတရား
ကြေညာလိုက်သည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဖို့မှာမူ ရိုက်ချီစတက် လွတ်စေ
မီးရှို့မှုကြီး ဖြစ်ပွားသည့် အချိန်မှ စ၍ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် မ
တော့ဘဲ ပါတီဝင်များမှာလည်း မြေပေါ်တစ်ပိုင်း၊ မြေအောက်
တစ်ပိုင်း ဖြစ်နေကြသည်။

သို့သော် ယခု အချိန်အထိ တရားဥပဒေ ဘောင်အတွင်း
ပင် ရပ်တည်ခွင့် ရှိနေသေးသည်ဖြစ်ရာ ကျူပင်ခုတ် ကျူငုတ်
ကျော်စေလိုသော ဟစ်တလာသည် မေလ ၂၆-ရက်နေ့တွင်
မြူနစ်ပါတီပိုင် အဆောက်အအုံနှုတ် ပစ္စည်း မှုန်သမျှကို သိမ်းယူ
ဖြုတ် အပြတ်ရှင်းပစ်လိုက်သည်။

ထို့နောက်တစ်ဖန် ဇွန်လ ၂၂-ရက်နေ့တွင် ဘာပေးရီးယား
ပြည်သူ့ပါတီ ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီး၍ ပါတီ အဆောက်
အအုံများကို သိမ်းခဲ့ပြန်ရာ အဖမ်းမခံရဘဲ ကျန်ရှိနေသော ပါ
ခေါင်းဆောင်များ၏ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပါတီဖျက်သိ

ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် အလယ်ဗဟိုပါတီ
ဇာလည်း မနေသာတော့ဘဲ ပါတီကို အလိုအလျောက် ဖျက်သိမ်း
ခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံး နာဇီပါတီနှုတ် ပူးပေါင်း၍ အစိုးရအဖွဲ့တွင်
ပါဝင်နေသော အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကိုပင်လျှင် ချမ်းသာ
ပေးဘဲ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ပါတီ အဆောက်အအုံ များကို
သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ ထိုပါတီမှားလည်း နောင်တော် နောင်တော် ပါတီ
များ သွားရာလမ်းသို့ လိုက်ပါသွားရတော့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် 'နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူ့အား ဆင်းရဲဒုက္ခ
အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရေး အခြေခံဥပဒေကြီးကို အတည်ပြုပြီး
သည့် အချိန်မှစ၍ ၄ လခန့် အတွင်း နာဇီပါတီမှ တစ်ပါး ကျန်
ပါတီအားလုံးမှာ ဆိုင်းဘုတ်များ တဖုတ်ဖုတ် ပြုတ်ကျ၍ 'အနိစ္စ'
ရောက်ခဲ့ကြရသည်။

ဟစ်တလာအဖို့ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးမှုန်သမျှ အားလုံး အပြတ်
ခွာရင်းရှင်းပြီးခဲ့ပြီဖြစ်ရာ တာမျှားလုပ်ဖို့ရာ ကျန်ပါသေးသနည်း
ကျန်ပါသေးသည်။ တစ်ခုကျန်ပါသေးသည်။ ထိုကျန်နေ
သော အလုပ်တစ်ခုကို ဟစ်တလာက ဤသို့ ဆက်လုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၃ ခု ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ဝေသော
အစိုးရပြန်တမ်းတွင် အောက်ပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာတစ်ခု ပါလာ
သည်ကို တွေ့ကြရသည်။

- ထိုအမိန့်စာ၏ မူရင်းမှာ....
- အပိုင်တစ်။ ။ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ဂျာမန်အလုပ်သမား
ပါတီသည် ဂျာမန် ပြည်တွင် တစ်ခုတည်း
သော တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်စေရမည်။
- အပိုင်နှစ်။ ။ အခြား နိုင်ငံရေးပါတီ အသင်းအဖွဲ့များကို
ဆက်လက် ဖွဲ့စည်း လုပ်ဆောင်နေသူ၊ သို့မဟုတ်
မဟုတ် နိုင်ငံရေးပါတီသစ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန်

လုပ်ဆောင်သူမှန်သမျှ မည်သူမဆို အခြား
ပိုမိုကြီးလေးသော ခုဇဝတ် ပြစ်မှုများဖြစ်
ငြိစွန်းနေခြင်း မရှိပါက ထောင်ဒဏ် သုံးနှစ်
သော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ထောင်
ဒဏ် သုံးနှစ် အထိသော် လည်းကောင်း
အရေးယူ အပြစ်ပေးခြင်း ခံရမည်။

နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်
ဟစ်တလာ

နိုင်ငံတော် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး
ဖရစ်

နိုင်ငံတော် တရားရေးဝန်ကြီး
ဒေါက်တာဂတ္တနာ

စင်စစ် ဤအထက်ပါ အမိန့်ပြန်တမ်းသည် ဂျာမနီပြည်တွင်
ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွားရှာပြီ ဖြစ်သော အရင်းရှင် ပါလီမန်
ဒီမိုကရေစီအတွက် 'နာရေးကြော်ငြာ' တစ်ပုဒ်ပင် မဟုတ်ပါ
လော။

တော်လှန်ရေး အလိုမရှိ

ဒွန်၏ ချစ်လှစွာသော ဦးစီးချုပ်

“အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် လှုပ်ရှားမှုကြီးနှင့် အမျိုးသား
ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲကြီးကို ဆင်နွဲ့ရာ၌ ကျွန်ုပ်
အဖို့ ယခုလောက် ထမြောက် အောင်မြင်ခဲ့သည်မှာ ကုန်
မြူနစ်များ၏ အကြွင်းမဲ့မှုများကို နာဇီမုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့
များက အဆက်မပြတ် နှိမ်နင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
အကယ်၍ တိုင်းပြည်အား တိုင်းတစ်ပါး ရန်သူများ၏
စော်ကားမှုမှ ထပ်မံတော်က ကာကွယ်ပေးခဲ့သည် ဆိုပါက
အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးကြီး အောင်ပွဲခံနိုင်
စေရန် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတော်
တည်ဆောက်နိုင်ရန်နှင့် တိုင်းသူပြည်သားများ၏ ပြည်တွင်း
ရေးရာများတွင် စုစည်းခိုင်မာစေရန် လည်းကောင်း စသည်
တို့ကို နာဇီမုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့များက တာဝန်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုရ
ပါမည်။

သို့ဖြစ်ရာ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးနှစ်ကြီး
ဖြစ်သော ဤနှစ်ကုန်ဆုံးသည့် အခါသမယတွင် အမျိုးသား
ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးကြီးနှင့် ဂျာမန် ပြည်သူများ
အတွက် မေ့ပျောက် ဖျောက်ဖျက်၍ မရနိုင်သော အောင်

တာဝန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့မှုများအတွက် ကျွန်ုပ်
ချစ်လှစွာသော အသက် အားနက်စိရမ်းအား ကျွန်ုပ် ကျေးဇူး
မတင်ဘဲ မနေနိုင်ပါ။ သင့်အား အလွန်အကျူး ကျေးဇူး
ဥပကာရတင်ရှိလှသည်ကို အခိုင်အမာ ဖြစ်စေရန် အတွက်
သင်ကဲ့သို့သော သူများကို ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေများ နှစ်ရပ်
ရဲဘက်များ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ပါရစေ။

မိတ်ဆွေစစ်ပိသစွာနှင့် ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့်

သင်၏

ဟစ်တလာ

(ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများ၊ အတွဲ ၁-စာမျက်နှာ-၂၀၉)

၁၉၃၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့က နာဇီမုန်တိုင်း
တပ်ဖွဲ့များ၏ ဦးစီးချုပ်အဖြစ် တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရသော
အားနက်စိရမ်းသည် ၁၉၃၄ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူး အခါသမယတွင်
ဝန်ကြီးချုပ် ဟစ်တလာထံမှ အထက်ပါ သဝဏ်လွှာကို လက်
ရရှိခဲ့သည်။

ဤသို့ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးကြီး ဆင်နွှဲ
တွင် တာဝန်ကျေပွန်လှပါသည် ဟူ၍ ဟစ်တလာထံမှ ကျေးဇူး
ထင်ကြောင်း နှစ်သစ်ကူးသဝဏ်လွှာ ရရှိခဲ့သော ရှမ်းသည် နောက်
၇ လမျှ ကြာသောအခါ တန်ပြန် တော်လှန်ရေးလုပ်ရန် ကြံစည်
သည် ဟူသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ သေနတ်ဖြင့်
ပစ်သတ်ခြင်း ခံရလေသည်။

ဖြစ်ပုံကား ဤသို့တည်း။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် နာဇီမုန်တိုင်းတပ်
များ၏ တပ်မှူးကြီးရှမ်းက အစိုးရအဖွဲ့သို့ အဆိုတစ်ခု တင်သွင်း
လာသည်။ သူ့ အဆိုမှာ အစိုးရစစ်တပ်ကို တိုးချဲ့ရာ၌ နာဇီမုန်တိုင်း
တပ်နှင့် လုံခြုံရေးတပ်သားများကို ဦးစားပေး ခေါ်ယူသင့်သည်။

ထို့အပြင် အစိုးရစစ်တပ်နှင့်တကွ နာဇီမုန်တိုင်းနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့
များ အပါအဝင် စစ်အသွင် ဆောင်နေသော လက်နက်ကိုင်
အဖွဲ့အားလုံးကို ဝန်ကြီးတစ်ဦးတည်း၏ လက်အောက်တွင်သာ
ထားရှိသင့်သည်ဟူသော အဆိုပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့် တစ်ပါတည်း
ရှမ်းက တင်ပြရာ၌ ထိုဝန်ကြီးအဖြစ် သင်္ချိစတင်သူမှာ အခြားသူ
ဟုတ်၊ မိမိပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍ သူ့ကိုယ်သူ အဆိုသွင်း၍ သူ့ကိုယ်သူ
ထောက်ခံလိုက်သည်။

သူ့တင်ပြချက်ကို ဟစ်တလာက အစ ပထမတွင် သဘော
ကျခဲ့သည်။ သို့သော် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဤပြဿနာမှ
စစ်တပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ သဘောတူချက် ရယူရန် လိုအပ်ခဲ့
သည့်အဆိုကို ခေတ္တ ဆိုင်းထားစေခဲ့သည်။

သို့သော် ဤအဆိုကို အကြောင်းပြု၍ လက်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့
အာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဇွန်ဘလင်းဘတ်နှင့် နာဇီမုန်တိုင်း
တပ်မှူးကြီးရှမ်းတို့မှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မခေါ်နိုင်မပြော
နိုင် ဖြစ်သွားကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘလင်းဘတ်က ရှမ်းသည်
မိမိအား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်မှ ဖြုတ်ရပြီး မိမိကလားထိုင်
သည့် ဝင်လှလိုသဖြင့် ဤအဆိုကို တင်လာသည်ဟု တစ်ထစ်ချ စွပ်စွဲ
ခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ဟစ်တလာ၏ညွှန်ကြားချက်များဖြစ်ကြသော ဂို. ဘဲလ်
နှင့် ဂိုးအားရင်းတို့ကလည်း ရှမ်းနှင့် သူ၏ နာဇီမုန်တိုင်းတပ်မှူး
များအပေါ် မေးကျမနပ် ဖြစ်နေကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆို
သော် ၎င်းတို့လူသိုက်သည် ခေတ်ပညာတတ်များ မဟုတ်ကြဘဲ
သူပေ လူတေများဘဝမှ မိုက်တိမိုက်ကန်း လုပ်လေရင်း နာဇီပါတီ
ထဲတွင် ကြီးပွားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားကြသည်။ ထို့
ပြင် နာဇီမုန်တိုင်း တပ်မှူးများ ဟူသော အရှိန်အဝါဖြင့် နေရာ
အာတွင် ဇိမ်ခံ မာန်ယစ်နေကြသဖြင့်လည်း ရှမ်းတို့ လူသိုက်ကို
မိမိဘယ်နှို ဂိုးအားရင်းတို့က မျက်စိစပါးမေး စူးကြသည်။

ဤနေရာတွင် ဟစ်တလာသည် အစပထမတွင် ရှမ်း၏တင်ပြ
ချက်ကို ကြောင်းကျိုးဆီလျော်သဖြင့် တစ်ကြောင်း ရှမ်းမှာ နာဇီ

www.burmeseclassic.com

ပါတီထဲတွင် မိမိခေါင်းဆောင်မှု ရစေရန် အစဉ်တစိုက် အားပေး
ထောက်ခံလာခဲ့သူ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်နေသဖြင့် တစ်ကြောင်း ကျေးဇူး
သဘောတူခဲ့သည်။ သို့သော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း
အစိုးရစစ်တပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ သဘောပေါက်အောင် အချိန်
ဆွေးနွေးရန်လိုသဖြင့် ထိုကိစ္စကို ခေတ္တဆိုင်းထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအတောအတွင်း ဟစ်တလာသည် ရုန်းအား မဆန့်ကျင်
လျှင် မဖြစ်တော့သည့် အခြေအနေမျိုး ရောက်လာရသည်။ (၀
ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးမစွပ်လျှင် မဖြစ်သည့်အကြောင်းများ ပေါ်လာ
သည်။ ပေါ်လာစဉ်မှာ ပထမအချက်အားဖြင့် ရုန်းနှင် သူ၏ နား
မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များ အလွန်အကျွံ ဝိမ်ခံ၍ မာန်ထာ
နေကြသည်ကို ဂိုးလ်နှင့် ဂိုးဘဲလ်အားရင်းတို့မှ တစ်ဆင့် တစ်ခါ
ဖေဟတ် နှစ်ခါမဟုတ် အခါခါ ကြားလာ သိလာရသည်။ ထို့ပြင်
ရုန်းသည် သူ့တပ်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟစ်တလာက အခါ
ဆွဲထားသည်ကို မကျေမနပ် ဖြစ်လာသဖြင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး
ဟစ်တလာကိုပါ သွယ်စိုက်၍ ဆန့်ကျင်သော စကားများပြောလာ
သည်။

ဒုတိယအချက်မှာ လက်ရှိ သမ္မတကြီး ဘတ်ဇင်ဘတ်
အသက်အရွယ် ကြီးလှပြီဖြစ်သဖြင့် ကျန်းမာရေး တစ်နေ့တခြား
ဆိုးရွားလာကာ နေ့လား ညလား ဖြစ်နေရာ အကယ်၍ ရုတ်တရက်
သမ္မတကြီး ကွယ်လွန်သွားပါက နောက်တက်လာမည့် သမ္မတမှာ
မိမိမှတစ်ပါး မည်သူမျှ မဖြစ်စေရဟူ၍ ဟစ်တလာက တစ်ထစ်ခါ
သန္နိဋ္ဌာန်ချထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘတ်ဇင်ဘတ်မှာ တစ်ခါ
စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီး ဖြစ်ရုံမျှမက ယခုအထိ ဂျာမနီစစ်တပ်ကြီး
တစ်ခုလုံးက စစ်ဘုရင်ကြီးအဖြစ် လေးစားကြည်ညိုခြင်း ခံနေရသူ
ဖြစ်ရာ သူကွယ်လွန်သွား၍ သူ့နေရာတွင် ဆက်ခံရန် ကြံရွယ်ထား
သည့် မိမိမှလည်း စစ်တပ်၏ ကြည်ညိုမှုကို အစွမ်းကုန်ရအေး
ကြီးစားရမည်ဟု ဟစ်တလာ နားလည် သဘောပေါက်မိသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် စစ်တပ်နှင့် အစေးမထင်
သော နာမည်ပျက် ရှိနေသော ရုန်းအစိုးရအဖွဲ့တွင် ကာကွယ်ရေး

ဝန်ကြီးရာထူးခန့်ရန် ဟစ်တလာအဖို့ ကိုယ့်ဗုက္ကကိုယ်ရှာသည်နို့သော
ထူးနေမည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာသည် ရုန်းနုစီပေါင်းလျှင် စစ်
တပ်၏ အငြိအခြင်ခံရမည်မှာ သေချာသဖြင့် ရုန်းကို ဆန့်ကျင်ပြီး
စစ်တပ်၏ ကြည်ညိုမှုကို ရယူရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

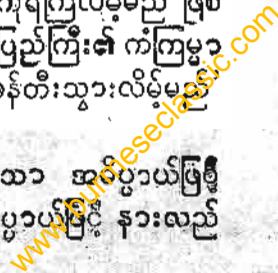
စစ်တပ်က ကြည်ညိုမှု သမ္မတရာထူးအတွက် သေချာမည်
ဖေဟတ်ပါလော့။

ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် ရုန်းကိုခေါ်၍ တွေ့
ဆုံကာ မိမိကိုဆန့်ကျင်၍ 'တန်ပြန်တော်လှန်ရေး' မလုပ်ရန် သတိ
ပေးသည်။

ထိုနောက် တစ်ရက်နှစ်ရက်အကြာတွင် နာဇီမုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့
အားလုံးနုစီ တပ်သားအားလုံးကို သြဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့အထိ 'ခွန့်
ပေး' လိုက်ကြောင်းဖြင့် အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ဤ 'ခွန့်' ပေး
အားစဉ်အတွင်း မုန်တိုင်းတပ်သားများသည် ထပ်ဖွဲ့ ယူနီဖောင်း
(ရှပ်ညို) များ မဝတ်ရ၊ စိတန်းလှည့်လည်ပွဲများတွင် မပါဝင်ရ
တူ၍လည်း ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ရုန်းကလည်း မိမိကျန်းမာရေး မစောောင်းဟုဆိုကာ ခွင့်စာ
ထင်လိုက်သည်။ ရုန်းက ခွင့်ယူရာတွင် ရိုးရိုးတန်းတန်း မယူဘဲ
မိခွင့်ယူသည့် ကိစ္စနုစီပတ်သက်၍ ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်
လိုက်သေးသည်။ ထိုကြေညာချက်ထဲတွင် 'ကျွန်ုပ်တို့နာဇီမုန်တိုင်း
တပ်သားများသည် ခွင့်သွားရာမှ တစ်ခါတည်း ပြန်မလာကြတော့
တူ၍ ထင်ကာ ဝမ်းသာသူများ ရှိနေကြပါက ထိုသူများ၏ ဝမ်းသာ
မှုသည် ခေတ္တမျှသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ တစ်နေ့တွင် ထိုသူများသည်
ဤဝမ်းသာမှုအတွက် ထိုက်သင့်သော အဖြေကိုရကြလိမ့်မည် ဖြစ်
သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့သည် ဂျာမနီပြည်ကြီး၏ ကံကြမ္မာ
ကို ယခု ဖန်တီးနေထလို နောင်တွင်လည်း ဖန်တီးသွားလိမ့်မည်
ဟူ၍ ကြေးကြော်ခဲ့သည်။

ဤကြေးကြော်ချက်ကို ရုန်းက မည်သို့သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစီ
ကြေးကြော်၍ ဟစ်တလာစက မည်သို့သော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် နားလည်

ခဲ့သည်သော်၊ ရမ်းမှာ ခွင့်သွား၍ တစ်လမပြည့်မီ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့ နံနက်လင်းအားကြီးအချိန် ရိုင်းဆီးမြို့ ဟင်ဆလ်တောယားဟိုတယ် ၏ တစ်ခုသော အခန်းထဲတွင် အိပ်မောကျနေခိုက် အဖမ်းခံလိုက်ရ တော့သည်။

ရမ်းသည် စတက်ဒယ်လ်ဟိမ်း ထောင်ထဲတွင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည်။ ဤထောင်မှာ အခြားထောင်မဟုတ်၊ လွန်ခဲ့ သော ၁၉၂၃ ခုနှစ် နာဇီပါတီ၏ မအောင်မြင်ခဲ့သော တော်လှန် ရေးကြိုးစားတွင်း သူ့အဖမ်းခံခဲ့ရစဉ်က ဤထောင်မှာပင် ကျခံခဲ့ရပူး သည်။ ယခုသော် သူသည် ထိုမအောင်မြင်သော တော်လှန်ရေး ကြိုးစားတွင်းက ပထမဆုံး သုတ်ခြေတင် ပြေးခဲ့သော နာဇီပါတီထဲ တွင် မိမိ၏ ကြီးမားလှသည့် ထောက်ခံအားပေးမှုဖြင့် အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်လာသော မိမိအား လွန်ခဲ့သော ၇-လအပင် ကျေးဇူးတင်ပါသည်ဟူ၍ နှစ်သစ်တူး သဝက်လွှာ ပေးပို့ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ခဲ့ရ ပေပြီ။

ဘုရားပြီးလျှင် ငြမ်းဖျက်ခံရသည်မှာ ဓမ္မတစပင် မဟုတ် ပါလော။

ဤ 'တန်ပြန်တော်လှန်ရေး' ချေမှုန်းသုတ်သင်သည့် ပွဲကြီး တွင် နာဇီမုန်တိုင်း တပ်မှူးကြီး အားနက်ရမ်း တစ်ဦးတည်းသာ မဟုတ်၊ အခြားသော တပ်မှူးများလည်း 'ဇာတ်တူသားချင်း အစားခံ'ကြရသည်။

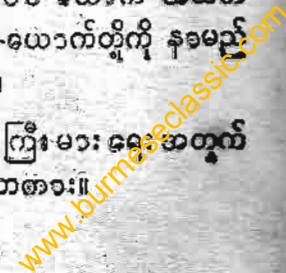
ဤအထဲတွင် ဂျာမန် ရိုက်ချိုစတက် လွှတ်တော်ကြီး၏ တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်မီးရှို့ခဲ့သူ၊ ဘာလင် မုန်တိုင်းတပ်မှူး တားလ် အားနက်စ်လည်း အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူသည် ဤကိစ္စတွင် အခြေအနေအဖြစ်မှန်ကို သေသည်အထိ သိသွားပုံမရှိ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့ အဖမ်းမခံရမီ ၂၉-ရက် နေ့ညက တစ်စုံတစ်ခု ထူ ထူ ခြားခြားဖြစ်စရာရှိသည်ဟူ၍ သံတန်း ကြားသဖြင့် ဘာလင်မြို့ရှိ မုန်တိုင်း တပ်သားများကို သတိပိုမာ ရှိနေကြရန် တပ်လှန်သားလိုက်သေးသည်။ သူ့ စိတ် ထဲ တွင်

သောလာဟလ သ တင်း အ မျိုး မျိုး ကြွေး နေ ရ သည့် အ ထဲ က 'တက်ယာတစ်ယူသန်သမားများက ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာခ နှိ လုပ်ကြံကာ တန်ပြန်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲကြလိမ့်မည်' ဟူ၍ပင် ဆင်နေခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ နောက်တစ်နေ့ နံနက်လင်းအားကြီးတွင် မိအား လာရောက်ဖမ်းကြရာ၌ တယ်သူတေက တယ်သူ အမိန့်နှုတ် အဖမ်းသည်ကိုပင် မသိဘဲ ဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံး သူ့ကို သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်သည်အထိ တယ်သူ့ လက်ချက်ဖြင့် အသတ် ခံရသည်ကို မသိသေးဘဲ သေခါနီး၌ 'ဟေး ဟစ်တလာ' ဟူ၍ပင် ကြွေးကြော်ခဲ့သေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ စင်စစ်အားဖြင့် ရမ်းနှင့် အ ပေါင်း ပါ တို့ ကို တန်ပြန်တော်လှန်ရေးလုပ်ရန် ကြံစည်သည် ဟူသော စွပ်စွဲချက်မှာ မှန်လှသည် မဟုတ်။ သို့သော် ထိုသို့ ကြံစည်ခြင်း မရှိဟူ၍ သုံးဝ မြှင်းဆိုရန်မှာလည်း မလွယ်ကူ။ ဤကိစ္စတွင် တကယ့်ဖြစ်ရပ် များအရ ဆိုလျှင် ရမ်းကိုယ်တိုင်က 'တန်ပြန်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲ ခ်' တကယ် ကြံစည်ခဲ့၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂိုးဘဲလ်နီစီ ဂိုးအေး ဆီးထိုက် ချောက်တွန်းခဲ့၍ သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ဟစ် တလာ ကိုယ်တိုင်က သူ သမ္မတဖြစ်ရေးအတွက် ခလုတ်အန်ဆင်း များကို ရှင်းပစ်လို၍ သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုခုကြောင့်ပင် အခြေအရာရှိသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဤ သုံးခုစလုံးကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ခေတ်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤ သုတ်သင်ရှင်းလင်းပွဲကြီးနှစ် စပ်လျဉ်း၍ အစ်တလာက လူပေါင်း ၅၆-ဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဟု ပါလီမန်တွင် အစီရင်ခံခဲ့သည်။ သို့သော် ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့ထုတ် 'စဒဒုပီဗြ' တွင် ဖော်ပြချက်အရဆိုလျှင် လူပေါင်း ၄၀၁-ယောက် အသတ် ခံခဲ့ကြရ၍ ၎င်းတို့အနက် လူပေါင်း ၁၀၆-ယောက်တို့ကို နာမည် နာမတို့ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် သူ့ အရှိန် အ ဝါ ကြီးမား ရှေးအတွက် ဆိုလျှင်၊ ဇာတ်တူသားကိုပင် စားခဲ့သည် တစ်စား။

ဤသို့ ရှေ့နောက်ဝဲယာ အတွင်းရန်ပေး၊ အပြင်ရန်ပေး
 ခုတ်ထုတ်သုတ်သင် ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး၍ စစ်တပ်၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှု
 ခံယူရရှိပြီးသည့်နောက် ဩဂုတ်လ ၂-ရက်နေ့ နံနက်ခင်း၌ သမ္မတ
 ကြီး ဟင်ဒင်ဘတ် ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သော အခါ သမ္မတ
 ကား 'ဟစ်တလာအဖို့ အစစအရာရာ ချောမေးလွယ်ကူစွာ ဖြစ်စေ
 ခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလော့၊ သမ္မတကြီး ဟင်ဒင်ဘတ်
 ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက် တစ်နာရီအတွင်းမှာပင် 'လက်ရှိ ဝန်ကြီး
 ချုပ် ဟစ်တလာသည် ကွယ်လွန်သူ သမ္မတကြီး၏ အရိုက်အရာ
 ဆက်ခံရုံမျှမက ဂျာမန်လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစု၏ စစ်သေနာ
 ပတိချုပ်ကြီး ရာထူးကိုပါ ခံယူကာ၊ နိုင်ငံတော်၏ အထွတ်အမြတ်
 အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ကြေညာချက် ထုတ်ပေးထား
 ခဲ့သည်။

ထိုနေ့ ထိုရက်မှာပင် ဂျာမနီ နိုင်ငံတော်၏ အထွတ်အမြတ်
 စစ်သေနာပတိချုပ် သမ္မတကြီး ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်လက်နက်
 ကိုင် တပ်ပေါင်းစု၏ ကတိသစ္စာခံယူသည့်အခမ်းအနားကို ခန့်ညား
 ထည့်ဝါစွာ ကျင်းပတော်မူလေသတည်း။

ဤကတိသစ္စာခံယူပွဲတွင် ဂျာမန် စစ်သားများသည် ယခင်
 ယခင် အစဉ်အဆက်က ပေးအပ်ခဲ့ကြသည့်ကတိသစ္စာမျိုးမဟုတ်ဘဲ
 ယခုအခါ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ထူးခြားစွာ ကတိသစ္စာ ဆိုခဲ့ကြရသည်။
 ဂျာမန်တိုင်းသူပြည်သားများမှာလည်း ယခင်ယခင် အစဉ်အဆက်
 စာကြားဖူးသော ကတိသစ္စာစကားမျိုးကို ယခုအခါ ထူးဆန်း
 စွာ ကြားနာကြရသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားသခင်ကို တိုင်တည်၍ မြင့်မြတ်သော
 သော ဤကတိသစ္စာကို ပေးအပ်ပါ၏။
 ကျွန်ုပ်သည် ဂျာမန်နိုင်ငံတော်နန္ဒီ ပြည်သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး၊
 ဆေးခင်ကြီး၊ လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစုတို့၏ သေနာပတိ

ကြီး အဒေါ့ဖ်ဟစ်တလာ၏ အမိန့်ကို ခြင်းချက်မရှိ၊ အတိ
 အကျ၊ လုံးဝစွာ အလုံးစုံ နာခံပါမည်။
 ကျွန်ုပ်သည် ဤကတိသစ္စာကို ရဲရင့်စွာ၊ အခါမရွေး
 အသက်ပေး၍ စောင့်ထိန်း လိုက်နာပါမည်”

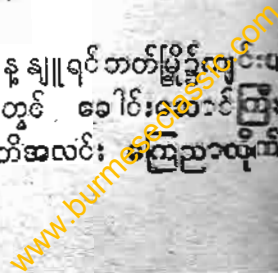
ဤကား ယခင်ယခင် အစဉ်အဆက်က အခြေခံ ဖွဲ့စည်း
 အုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်းဥပဒေကြီးကို သော်လည်းကောင်း၊ အလ
 နိုင်ငံတော်ကို သော်လည်းကောင်း၊ အသက်ပေး၍ ကာကွယ်
 စောင့်ရှောက်ပါမည်ဟူသော ကတိသစ္စာကို ဆိုကြစေမိ ရှိခဲ့ရာမှ
 ယခုအခါ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာတည်းဟူသော လူပုဂ္ဂိုလ်
 တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်းကိုသာ ရည်ညွှန်းပေးအပ်ခဲ့ကြရသော
 ကတိသစ္စာ အသစ်အဆန်းပေတည်း။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ဂျာမန် နိုင်ငံတော်ကြီး၏
 တစ်ဦးတည်းသော အာဏာရှင်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ။

မိမိအာဏာ ရရေးနှင့် မိမိပါတီ အာဏာ ရရေး အတွက်
 ဟစ်တလာ လုပ်ဆောင်ခဲ့သော 'ကျွန်ုပ်၏ ကြီးပမ်းမှု' ကြီးကား
 ဤတွင် ဆုံးခန်းတိုင်ခဲ့ပေပြီ။ မိမိ၏ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ မရောက်
 မချင်း ချီတက် ဆင်နွှဲခဲ့ရသော တော်လှန်ရေးကြီးကား ဤတွင်
 ပြီးဆုံးခဲ့လေပြီ။

မူနပေသည်။ တော်လှန်ရေးကြီး အောင်ခဲ့ပြီ၊ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီ။
 မိမိကိုယ်တိုင် နိုင်ငံတော်၏ အထွတ်အမြတ်အဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး
 နောက်ဆုံး ဘာများ တော်လှန်စရာ ကျန်ပါသေးသနည်း။ မကျန်
 တော့ပါ။ မရှိတော့ပါ။ ဤတော်လှန်ရေးကြီး အောင်မြင်ပြီးဆုံး
 ခဲ့ပြီဖြစ်၍ နောက်ထပ် တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် တပ်မံဆင်နွှဲရန် မလို
 တော့ပါ။ မရှိတော့ပါ။

သို့ဖြစ်ရာ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ ၁၂ ရက် ဘတ်မြို့၌ ကျင်းပ
 သော နာဗီပါတီ လူထုစည်းစေပွဲကြီးတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး
 ဟစ်တလာသည် အောက်ပါအတိုင်း အတိအလင်း ကြေညာလိုက်
 လေသည်။

“ကမ္ဘာကြီးမှာ အမြဲစစ်ဖြစ်နေလို့ မရသလို လူတွေ မှာလဲ အမြဲ တော်လှန်ရေး လုပ်နေလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဂျပန် ပြည်မှာဆိုရင် တော်လှန်ရေးဟာ အင်မတန် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ၁၉ ရာစုနှစ်ရဲ့ တုန်လှုပ် ချောက်ချားစရာကောင်းတဲ့ ခေတ် မှာ တော်လှန်ရေးဟာ ကျုပ်တို့အတွက် နိဂုံး ချုပ်ခဲ့ပြီ။ နောက် နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်အတွင်း ဂျပန်ပြည်မှာ နောက်ထပ် တော်လှန်ရေးလှုပ်စရာ မရှိတော့ဘူး”

(ဟစ်တလာ၏မိန့်ခွန်းများ အတွဲ ၁၊ စာမျက်နှာ-၃၂၀)

ခေါင်းထောင်လာသော နာဇီဖုတ်ကောင်ကြီး

စင်စစ်အားဖြည့် လူတစ်ယောက်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်း နှိုင်းရာများသည် သူ့နှင့် သူ၏ ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်ရပ်များ အပြန် အလှန် ဆက်စပ်မှုများမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ တဝအတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ဘာသာမန်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သူ၏ သာမန် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုများအကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ထိုတိုင်းပြည် ခေါင်းဆောင်၊ ထိုကမ္ဘာ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးနှင့် ထိုတိုင်းပြည်၊ ထိုကမ္ဘာကြီး၏ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှု ဂယက်များမှ ပေါ်ထွက် ဆာခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအား ဂျပန်ပြည်၏ အထွတ်အထိပ် အထိ ရောက်စေရန် ဂျပန်ပြည်၏ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများက အထောက်အပံ့အပံ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယခုတစ်ဖန် ဂျပန်ပြည်၏ နိုင်ငံရေး ဇာတိ ခုံပေါ်တွင် အောင်မြင်စွာ ကပြ အသုံးတော်ခံခဲ့သော ဟစ်တလာအား ကမ္ဘာ့ ဖြစ်ရပ်များ က ဖန်တီးလာပြန်ပေပြီ။

စစ်စစ် ဟစ်တလာအား ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်
ထောက်စေသည့် အကြောင်းရင်းခံများမှာ မူလကတည်းက စေ
ပေါက် တည်ရှိနေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ဤအချက်ကို ပိုမို ဓလေးနက်စေရန်မှာ ထိုစဉ်က ဥရောပ
ထိုက်၏ နိုင်ငံရေးဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို ပြန်ကြည့်ရန် လိုသည်။
ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အကြီးဆုံးသော ကမ္ဘာ့ပြောင်း
မှု ဖြစ်ရပ်ကြီးသည်ကား ကမ္ဘာ့မြေပြင်၏ ၆ပုံ ၁ပုံမျှသော ရုရှား
ပြည်ကြီးသည် အလုပ်သမား လူတန်းစား ခေါင်းဆောင်သော
ပစ္စည်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ်ကို အောင်မြင်စွာ ထူထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း
ပင် ဖြစ်သည်။

ဤပြောင်းလဲမှုကြီးသည် ကမ္ဘာ့အရင်းရှင်စနစ်ကြီး အ
သဖြင့် ဥရောပ အရင်းရှင်စနစ်ကြီးကို အောက်ခြေမှ ကိုင်လှုပ်စေ
သည့်အလား တုန်လှုပ် ချောက်ချားသွားခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အရင်း
နိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပထမဆုံး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ်
ပေါ်ပေါက်လာသော ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတော်အား အတက်အတက်
စိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက် ဖြိုလှဲကြသည်။

သို့သော် ကမ္ဘာ့ဆဲဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းသည် ပြောင်းလဲ
မရနိုင်စေကောင်းသည်ဖြစ်ရာ အရင်းရှင်နိုင်ငံများ၏ ကြိုးပမ်း
အရှိန်ပြင်းစွာဖြုတ် လည်ပတ်နေသော ရုဇဝင်ဘီးကို နေရာ
ပြန်ဆွဲသည့်ပမာ အရာမရောက် ထင်တိုင်းမပေါက် ဖြစ်ခဲ့ခြင်း
သည်။

ထိုသို့ အရာမရောက် ထင်တိုင်းမပေါက် ဖြစ်ခဲ့ကြရုံမျှ
အရင်းရှင်နိုင်ငံများသည် အရင်းရှင်စနစ်၏ ချောင်လှဲ၍ မရသော
အတုပစ်ပစ္စည်းများအရ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်
သည့်ကြားမှ မိမိတို့ တိုင်းပြည်တွင်းရှိ သန်းမောင်းများစွာသော
အလုပ်သမားနှင့် လုပ်သားပြည်သူများ၏ အကြံတော်လှန်မှုများ
အဖက်ဖက်မှ ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။

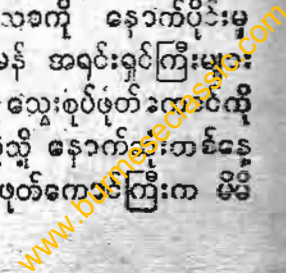
အထူးသဖြင့် ဥရောပတိုက်တွင် စက်မှုလုပ်ငန်း အထွန်းအ
အတိုးတက်ဆုံးဖြစ်သော ဂျာမနီပြည်ကြီးတွင် အလုပ်သမားများ

အကြံလှုပ်ရှားမှုမှာ တစ်နေ့တခြား ကြီးမားလာ သည် ဖြစ်ရာ
အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယန် စသော ဥရောပအရင်းရှင်နိုင်ငံ
များသည် ပို၍စိုးရိမ်လာကြသည်။ အကယ်၍သာ ဂျာမနီပြည်ကြီး
တွင် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များ(ဝါ) ကွန်မြူနစ်များသာ
အာဏာရရှိသွားမိက ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် တဆက်တည်း တစပ်
အည်းဖြစ်ကာ ဥရောပတိုက်ရှိ တိုင်းပြည်အားလုံး ကွန်မြူနစ်
အစိုးရများ ဖြစ်လာကြမည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်နေ
သည်။

ဤသည်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်အရင်းရှင်ကြီးများအပါ
အဝင် ဥရောပ အရင်းရှင်ကြီးများအားလုံးသည် ဂျာမနီပြည်ကြီး
တွင် ကွန်မြူနစ်များလက်ထဲသို့ အာဏာ ရောက်မသွားရေးကို
အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဂျာမနီပြည်တွင်
ကွန်မြူနစ်များနှင့် ဆန့်ကျင်တက်အပြစ်ဆုံးပါတီကို အဖက်ဖက်မှ
အားပေးကြသည်။ ကွန်မြူနစ်များကို ရက်ရက်စက်စက် နှိမ်နင်း
ဖော်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို အစွမ်းကုန် ကူညီခဲ့ကြသည်။

ထိုပါတီမှ နာဇီပါတီဖြစ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဟစ်တလာပင်
ဖြစ်သည်။ ဤကား နာဇီပါတီနှင့် ဟစ်တလာတို့ ဂျာမနီပြည်တွင်
တစ်နေ့တခြား အင်အားကြီးမားကာ နောက်ဆုံး တိုင်းပြည်
အာဏာ လက်ဝယ်ရလာသည်အထိ ဖြစ်လာပုံကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး
ရှုထောင့်မှ အပြစ်မှန်အတိုင်း သုံးသပ်ရှုမြင်ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဂျာမနီပြည်တွင် ဟစ်တလာ အာဏာရလာသည်
အကြောင်းရင်းများတွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှု
များသည် အဓိက အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။
သို့သော် လက်တွေ့တွင်မူ ဟစ်တလာကို နောက်ပိုင်းမှ
အစွမ်းကုန် ကူညီအားပေးခဲ့ကြသော ဂျာမန် အရင်းရှင်ကြီးများ
အပါအဝင် ဥရောပအရင်းရှင်ကြီးများမှာ သွေးစုပ်ဖုတ်ကောင်ကို
အသက်သွင်းမိသော အောက်လမ်း ဆရာကဲ့သို့ နောက်ဆုံးတစ်နေ့
တွင် မိမိ အသက်သွင်းခဲ့သော သွေးစုပ် ဖုတ်ကောင်ကြီးက မိမိ

အား ပြန်၍ ကုပ်ချီးသည့် အဖြစ်မျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးကြရအောင်
သည်။

ဤသည်အား ဂျာမနီပြည်တွင် ဟစ်တလာ အထွတ်အထိပ်
ဧကန်ခဲ့သည့် ၁၉၃၄-ခုနှစ်နှင့် ၁၉၃၉-ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့
သော ဖြစ်ရပ်များ၏ စကားဥပမာ တင်စားစရာပင်တည်း။

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် အမျိုးသားရေး စိတ်
ဓာတ် ပြင်းထန်သူဖြစ်သည်။ သူသည် ဂျာမန် အမျိုးသားများနှင့်
ဂျာမနီပြည်ကြီး၏ မြေ မြတ် ကြီး ကျယ် သော အစဉ် အလာ ကို
ပြန်လည်ဖော်ထုတ် ထိန်းသိမ်းမည် ဟူသော စိတ်ဓာတ် အမြဲ
ကိန်းစအောင်းနေသူဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြန်လည် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်မှ
လည်း ဂျာမန် အမျိုးသားများနှင့် ဂျာမနီပြည်ကြီးအား တိုင်း
တစ်ပါးမှ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ဖြိုခွဲထိန်းချုပ်
ထားသည်ကို အနွေးနှုန့် အမြန် ဖယ်ရှား တွန်းလှန်ပစ်ရမည်ဟု
ယူဆသည်။ အထူးသဖြင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်ပိုင်း
တွင် စစ်ရှုံးသည့် ဂျာမနီပြည်အား အနောက်နိုင်ငံကြီးများ၏
ဗာဆိုင်း စာချုပ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်း ချုပ်ကိုင်ထားခဲ့ကြရာ ဟစ်တလာ
သည် အဆိုပါ ဗာဆိုင်းစာချုပ် ဖယ်ရှားပစ်ရန် အမြဲ ကြံစည်နေ
ခဲ့သည်။

ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ၁၉၁၉-ခုနှစ်
ဂျွန်လ ၂၈-ရက် နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထို
စာချုပ်အရ ဂျာမနီပြည်ကြီးသည် မိမိပိုင် နယ်မြေများထဲမှ အချို့
ကို ပြင်သစ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဘယ်လ်ဂျီယံသို့ လည်းကောင်း၊
ပိုလန်သို့လည်းကောင်း၊ လစ်သူနီးယားသို့လည်းကောင်း၊ ဒိန်းမတ်
သို့လည်းကောင်း၊ ခွဲဝေပေးခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ရိုင်းလင်းပြည်နယ်
ကို စစ်နိုင်သော တိုင်းပြည်များက ၁၅-နှစ် အုပ်ချုပ်ထား ရန်နှင့်
ဆားနယ်ကို နိုင်ငံတကာအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိရန် သတ်မှတ်
ခဲ့သည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံရေးအရ တိုင်းပြည် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာကွဲ
သည့်ပြင် စစ်ရေး စစ်ရာအရလည်း လက်နက်ကိုင် စစ်သားဦး
တစ်သိန်းထက် ပို၍မထားရ၊ စစ်သင်္ဘော ၆-စင်းသာထားရမည်

အခြား လေယာဉ်တပ်သင်္ဘော၊ ရေငုပ်သင်္ဘော၊ စစ် လေယာဉ်
တပ်တို့ကို မတည်ဆောက်ရ၊ မထားရှိရဟူသော ကန့်သတ်
ချုပ်ချယ်မှုများ ပါရှိခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအဖို့ ဂျာမန်အမျိုးသားများနှင့် ဂျာမနီ
ပြည်ကြီး၏ တန်ခိုးအာဏာ ကြီးမားလာရေးအတွက် အဆိုပါ
ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ရှေးဦးစွာ ဆုတ်ပြစ်ရမည်ဟူ၍ တစ်ထစ်ချ
ယူဆခဲ့သည်။

ဤယူဆချက်အရ ဟစ်တလာသည် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်
အစိုးရတို့အား နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိနေရ
သော ဆားနယ်နှင့် ဂျာမနီပြည် ပြန်လည် ပူးပေါင်းခွင့်ကို
ဆောင်းဆိုရယူခဲ့သည်။

၁၉၃၅-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဆားနယ်မှ ပြည်သူ
တို့၏အန္တယူပုံကျင်းပခဲ့ရာ ၉၀- ရာခိုင်နှုန်းက ဂျာမနီပြည်နှင့်
ပြန်လည်ပူးပေါင်းရန် မဲဆန္ဒပေးခဲ့ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ဖျက်
ခြားအောင် ပထမဆုံး စတင်ဖျက်ခဲ့သည်။

မိမိတို့အသက်သွင်းပေးခဲ့၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ခေါင်းထဲမှ
အယာဇော သွေးစုပ်ဖုတ်ကောင်ကြီးသည် မကြာမီ မိမိတို့အား
ပြန်၍ အန္တရာယ်ပြုတော့မည်ကို အရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများက တစ်စ
တစ်စ ရိပ်မိလာကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ အန္တရာယ်ကို ပထမဆုံး စတင်သိမြင်ခဲ့သော
အရင်းရှင်နိုင်ငံမှာ မြိတ်နိုနိုင်ငံပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် မြိတ်နိုနှင့် ပြင်သစ်
အစိုးရတို့က ဟစ်တလာအား လက်ရှိလိုကာနိုစာချုပ်ကို ထိုးခွဲ
ချုပ်ဆိုကြရန် စကားကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။

လိုကာနိုစာချုပ်မှာ ၁၉၂၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း
ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့ ပါဝင်ချုပ်ဆိုခဲ့ကြ
သော မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစာချုပ်တွင်
ပါဝင်နေသော နိုင်ငံများမှာ ဥပဓာပ အနောက်ပိုင်းနိုင်ငံများသာ

ဖြစ်နေရာ ဥပဒေအရ ပိုင်းနီ ဥပဒေအလယ်ပိုင်းမှ ရပ်ရွာ
ပိုလန်၊ ချက်ကိုလီပားကီ ယား စသော နိုင်ငံများပါ ထပ်
ပါဝင်တို့ ချုပ်ဆိုရန် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် မူလကပင် ဗာဆိုင်း စာချုပ်ပါ အချက်
များကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်ရန် ကြံစည်နေသည်ဖြစ်
နေောက်ထပ် မိမိတို့အပေါ် ချုပ်ကိုင်လာမည့် စာချုပ်တစ်ခု ထပ်
ချုပ်ဆိုရန် လုံးဝ စဉ်းစားမရအောင် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် တိုင်း
ကြီးပြည်ကြီးတို့၏ ထုံးစံအရ လိုကာနို စာချုပ်တိုးချဲ့ ချုပ်ဆိုရေး
ချက်ချင်း အဖြေမပေးသေးဘဲ 'ရာဇဝဂိယာယ' သုံး၍ ဤကိစ္စ
ဆွေးနွေးရန် ပြတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်ကို
ဘာလင်သို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်သေးသည်။

ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်သည် ဟစ်တလာ၏ ဖိတ်ကြားချက် အ
မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဘာလင်သို့ သွားရန်ရှိသော်လည်း မသွား
ဖြစ်ခဲ့ချေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မတ်လ ၄ ရက် နေ့မှာ
ပြတိသျှအစိုးရက စစ်အင်အား တိုးချဲ့ရန် ဆုံးဖြတ်သည့် ကြေညာ
ချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပြတိသျှ အစိုးရ၏ အဆိုပါ ကြေညာချက်တွင် 'ဂျာမနီနိုင်ငံ
သည် ဗာဆိုင်းစာချုပ် အခန်း ၄ ပါ ကန့်သတ်ချက်များကို ဖောက်
ဖျက်ကာ စစ်အင်အားများကို အကြီးအကျယ် တိုးချဲ့ဖြည့်တင်း
သောကြောင့်' မိမိတို့ကလည်း မနေသာတော့ဘဲ စစ်အင်အား
တိုးချဲ့ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိသည်။

ပြတိသျှအစိုးရ၏ ကြေညာချက်မှ အထက် ပော်ပြပါ အကြေ
ပြချက်မှာ မှန်ကန်နေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော် မတ်လ ၉ ရက် နေ့တွင် ဂျာမန် အစိုးရက မိမိတို့သည်
ဂျာမန်လေတပ်မတော် တည်ထောင်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံခြား
အစိုးရများအား တရားဝင် အကြောင်းကြားလိုက်သောကြောင့်
ဖြစ်သည်။

ထိုမျှမက မတ်လ ၆-ရက်နေ့တွင် နောက်တစ်ဆင့်တက်
မိမိတို့ ဂျာမန်အစိုးရသည် စစ်ပညာ မသင်မနေရ ဥပဒေ

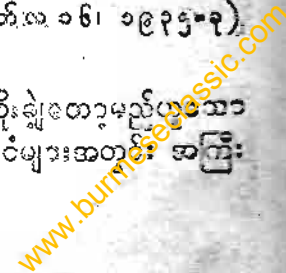
သည်အတည်ပြု၍ ဂျာမန်စစ်တပ်ကိုလည်း စစ်သားပေါင်း ၅-
သောင်း ၅-သောင်း အပါအဝင် တပ်မကြီးပေါင်း ၃၆-ခုအထိ
တိုးချဲ့စွဲစည်းရန် ကြံရွယ်သားကြောင်း၊ တမ္မာသို့ အတိအလင်း
ကြေညာလိုက်တော့သည်။

ထိုသို့ အင်အား ကြီးမားသော ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီး
တည်ထောင်ရန် ကြေညာရာ၌ ဟစ်တလာသည် ဂျာမနီကြောင့်
နိုင်ငံက စစ်အင်အား တိုးချဲ့ရပါသည်ဟူ၍ အကြောင်းပြသကဲ့သို့
သို့ ဂျာမနီကလည်း ပြင်သစ်ကြောင့် စစ်တပ်အင်အားကို တိုးချဲ့
ပါသည်ဟု အကြောင်းပြခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်
ဂျာမန်အစိုးရက စစ်သားဦးရေ ၅-သိန်း ၅-သောင်းအထိ တိုးချဲ့
ပါသည်ဟူသော ကြေညာချက်ထွက်ပေါ်မလာမီ ၄-ရက်ခန့်က ပြင်သစ်
အစိုးရသည် အရွယ်ရောက်သူတိုင်း၏ စစ်မှုထမ်းရန် သက်တမ်းကို
၅-ဆ တိုးလိုက်သည့်ပြင် စစ်ထဲသို့ ဝင်နိုင်သည့် အသက်အရွယ်ကို
လည်း လျော့ချလိုက်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ဂျာမနီသည် မိမိတစ်နိုင်ငံတည်း လက်နက် လျော့ပေါ့
ရေးကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ရ၏။ ယခုအခါတွင်မူ အခြား အင်
အားကြီး နိုင်ငံများသည် လက်နက် လျော့ပေါ့ရေးကို
ပြုလုပ်ရန် ဝေးစွာ သူတို့၏ စစ်မက် အင်အားများကိုပင်
တနာယ်တမ်း စတင် တိုးချဲ့နေကြလေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ ဂျာမနီ
သည် သူတို့လုပ်သလို လိုက်လုပ်ရန်မူတစ်ပါး အခြားလမ်း
ဟူ၍ ရွေးစရာ မရှိတော့ပေ။

(ဟစ်တလာ၏ ကြေညာစာတမ်းမှ၊ မတ်လ ၁၆၊ ၁၉၃၅-ခု)

ဤသို့ ဂျာမနီ၏ စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့တော့မည်ဟူသော
ကြေညာချက်သည် အရှင်းရှင် အနောက်နိုင်ငံများအတော် အကြီး
အကျယ် ဝယ်ကရိုက်သွားခဲ့သည်။

ပြင်သစ်အစိုးရ၏ ဤကိစ္စအတွက် ဂျာမနီကို အရေးယူရန် တမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်းချုပ် အဖွဲ့ကြီး၏ အထူးကောင်စီ အစည်းအဝေး တစ်ရပ် အမြန်ဆုံး ဆစီဒေါ့ဖွဲ့ ပန်းကြားလိုက်သည်။

ဗြိတိန်ကမူ ဟစ်တလာအား ထူမြေ့ရကန်ကွက်ကာ တစ်ဖက်မှလည်း ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဘာလင်သို့ လာ၍ ဆွေးနွေးရန်ကိစ္စကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။

သို့သော် ဆာဂျွန်ဆိုင်မုန်နုစီ အင်သော်နီအိဒင်တို့ ဘာလင်သို့ ရောက်လာ၍ ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြသောအခါ ဟစ်တလာ၏ မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်မတော်၏ စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့ရခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ဥရောပတိုက်ကို ကွန်မြူနစ် တော်လှန်ရေးတပ်များ၏ ရန်မှ ကာကွယ်ရန်သာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အနူးအညွတ် ပြောဆိုကာ "ချေးသိပ်" လွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျေနပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

ဧပြီလ ၁၁-ရက်နေ့၌ စတရီဆာမြို့တွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အီတလီအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်များ တွေ့ဆုံ၍ ဟစ်တလာ ဂျာမနီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကန့်ကွက် ရှုတ်ချခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် လိုဏာနီစာချုပ်ပါ အချက်များကို လိုက်နာမည့် ဖြစ်ကြောင်း ထပ်မံ အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

ဤအတောအတွင်း ဂျီနီဗာမြို့တွင် ကျင်းပသော နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အဖွဲ့ကြီး၏ အထူးကောင်စီ အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ထုံးစံအတိုင်း ဂျာမနီအား ပြစ်တင်ရှုတ်ချကြောင်း ဝတ်တန်းကျ ဆုံးဖြတ်၍ ဤကိစ္စမျိုးအတွက် နောက်နောင်မှ မည်သို့မည်ပုံ အရေးယူရမည်ကို စဉ်းစားရန် ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် မိမိတို့ အသက်သွင်းလာခဲ့သော ဂျာမန်တပ်မတော် အရက်ကုလားကြီး ကို ထိရောက်စွာ မထိန်းချုပ်နိုင်ကြဘဲ ဖြစ်လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ၁၉၃၅-ခု မေလထဲတွင် ပြင်သစ်ပြည်သည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် အချင်းချင်း မကျူးကျော်စေရန်

အခြားသူက ကျူးကျော်လာလျှင် အပြန်အလှန် ဝိုင်းဝန်းကူညီရေး စာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုလိုက်သည်။ မကြာမီ ဤစာချုပ်ကို ချက်ကိုလိုပေးကီးယား၊ ပြည်ကလေးကပါ ဖါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

မေလ ၂၁-ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံတော်အာကွယ်ရေး ဥပဒေကြီးကို လျှို့ဝှက်စွာအတည်ပြု၍ ယင်းဥပဒေအရ တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး အပါအဝင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းမှန်သမျှ စစ်စီ ပွားရေး အသွင်မျိုးဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်မှုများ၊ စီမံကိန်းများ ချမှတ်လာခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် ဥရောပနိုင်ငံရေး၏ ချိန်ခွင်ညှာသဖွယ် ရှေ့ဆောင် ရှေ့ရွက်ဖြစ်နေသော ဗြိတိသျှအစိုးရကို ထပ်မံချဉ်းထပ် အသုံးပြုပြန်သည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရမှာ ဟစ်တလာ၏ ပြောစကားအရ ဂျာမနီပြည်ကြီး စစ်အင်အား တောစဉ့်တင်းလာသည်နှင့်အမျှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရာအရာကလိမ့်မည်ဟု ယုံစားနေသူဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအဖို့ "ပျော့ကွက်" နှိုက်ထလို ဖြစ်နေသည်။

ဇွန်လဆန်းတွင် နာဇီခေါင်းဆောင် ရစ်ဘင်ထရော့သည် ဆန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ သူသည် နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များသို့ အရေးတကြီးကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာပါက အထူး ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဟစ်တလာ၏ ယုံကြည်စွာ စေလွှတ်ခံရသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ယခုလည်း သူသည် ဟစ်တလာ၏ ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ "ပျော့ကွက်" ကို နှိုက်ယူရန် လန်ဒန်သို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဟစ်တလာဂျာမနီ၏အန္တရာယ်ကို ပထမဆုံး သတိပြုမိသည် မှန်သော်လည်း တစ်ဖက်မှ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ၏ ကွန်မြူနစ် တစ်စွဲကြီးကို ပို၍ ကြောက်ရွံ့နေသည်ဖြစ်ရာ ဂျာမနီ စစ်အင်အား တောစဉ့်တင်းရေသည် ကွန်မြူနစ် တစ်စွဲကြီးရန်မှ ကာကွယ်ရေးဖြစ်သည် ဟူသော ဟစ်တလာ၏ စကားကို

www.burmeseclassic.com

လွဲမှားစွာ ယုံစားမိသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျာမနီ လက်နက်တပ်ဆင်ရေးကို မတွေ့မဆ မဆင်မချင် အားပေးလာခဲ့သည်။

ရစ်တင်တရော့နွန့် ဆွေးနွေးရာ၌ ဗြိတိသျှ ရေတပ်အင်အား၏ ၃၅-ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဂျာမန် ရေတပ်မတော် တည်ဆောက်ရေး စာချုပ် တစ်ရပ်ကို ဗြိတိသျှတို့က သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဂျာမန် ရေတပ်မတော်သည် ဗြိတိသျှ နေ့သဟာယ နိုင်ငံများနှင့် အင်အားချင်း တန်းတူညီမျှသည့် ရေငုပ်သင်္ဘောများ တည်ဆောက်ခွင့်ကိုလည်း အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရသည် ဂျာမန် အစိုးရနှင့် ဤစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရာ၌ အလားတူ ရေတပ်များ ရှိနေကြသော မိမိ၏ မဟာမိတ်များ ဖြစ်ကြသည့် ပြင်သစ်နှင့် ဣတလီတို့ကို ကြိုတင် အသိပေးဆွေးနွေးခြင်း မပြုတ။ မိမိ အစိုးရတည်းသဘောဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗြိတိသျှနွန့် ဂျာမန် အစိုးရတို့၏ ရေတပ် တည်ဆောက်ရေး သဘောတူ စာချုပ်သည် ဂျာမန် စစ်အင်အားကို ထိန်းချုပ်ထားသော ဗာဆိုင်း စာချုပ်ကို နောက်တစ်ကြိမ် ဆွဲချုတ်လိုက်ရာ ရောက်သွားသည့်ပြင် ဟစ်တလာ၏ စစ်အင်အား တိုးချဲ့မှုကို ကန့်ကွက် ရှုတ်ချခဲ့သော စကရီဆာမြို့မှ ကြေညာချက်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ရာ ရောက်သွားလေသည်။

ဟစ်တလာသည် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ဤသို့ စတင်ဝင်ရောက်၍ နေရာယူလာခဲ့သော်လည်း မိမိတိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင်လည်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူကြိုက်များအောင် အခြားတစ်ဖက်မှ လုပ်ဆောင်လျက်ပင် ရှိနေခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလတွင် နူရင်ဘတ်မြို့၌ နာဇီပါတီ အင်အားပြပွဲကြီး ကျင်းပခဲ့ရာ ဟစ်တလာသည် ထိုအခမ်းအနားတွင် နောက်ထပ် တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီးမှ တပ်ပွဲများကို ပါဝင်ချီတက်စေခဲ့သည်။

'ကျုပ်တို့ ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီးဟာ စစ်ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်အခါမှာဆိုရင် တစ်မျိုးသားလုံးကို ကာကွယ်ပေးနေတဲ့ အင်အားစုကြီး ဖြစ်ခဲ့သလို ငြိမ်းချမ်းနေတဲ့ ကာလမှာဆိုရင်လဲ ကျုပ်တို့ ပြည်သူ့ပြည်သားများရဲ့ ပညာ သင်ကြား ရာကျောင်းကြီး ဖြစ်နေတယ်။ ကျုပ်တို့အားလုံးရဲ့ ဘဝ ရပ်တည်မှုဟာ ဒီတပ်မတော်ကြီး အပေါ်မှာပဲ တည်နေတယ်။ ဒါကြောင့် တပ်မတော်ကြီးကို ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါတိုင်း ကျုပ်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ အနာဂတ်အပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ ယုံကြည်ကိုးစားတဲ့စိတ်ဟာ ဆတက်ထမ်းပိုး တိုးလာတာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလို အစဉ်အလာတွေနဲ့ ပြောင်မြောက် တောက်ပခဲ့တဲ့ တပ်မတော်ကြီးဟာ မသေသေးပါဘူး။ အိပ်မောကျရုံသာ ကျနေခဲ့တာပါ။ အခုဆိုရင် ဒီတပ်မတော်ကြီးဟာ ခင်ဗျားဆိုကြောင့် ပြန်လည် နိုးကြားလာပါပြီ'

(ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများ။ အတွဲ ၁၊ စာမျက်နှာ-၅၆၀)

ယခုအခါ ဟစ်တလာ၏ အပြောနွန့် အလုပ်သည် သူ့ကိုယ်သူ့ ကြည့်ချက် အပြည့်အဝ ရှိနေသော လူတစ်ယောက်၏ ပြောမျိုး အလုပ်မျိုး ဖြစ်နေလေပြီ။

သူသည် သူ့ကိုယ်တိုင်က လှုပ်ရှား တက်ကြွနေသလောက် သေးလုံးများနှင့် သူ့ လှုပ်ရှားသည်လည်း လှုပ်ရှားတက်ကြွသည်။ သူ့ ကိုယ်နှိုက်ကလည်း လှုပ်ရှားဖွယ်ရာ တက်ကြွဖွယ်ရာ လှုပ်ရှားမှုကို လေ့လာ လုပ်ဆောင်တတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

ယခုလည်း သူသည် လှုပ်ရှား တက်ကြွဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဆိုဆောင်ရန် ကြံစည်နေပြန်သည်။

ယင်းအကြံအစည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ မေလ အတွင်းက နေ့စဉ် ဆိုဗီယက်တို့ မကျူးကျော်ရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် အကြောင်းပြု၍ ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံကို ကိုင်လှုပ်ရန် ဖြစ်

ဂျာမနီအဖို့ ဗြိတိန်နဲ့ တိုက်ရိုက် ပဋိပက္ခများ မရှိဘဲ ဗြိတိန်၏ ပျော့ကွက်ကိုပါ သိထားသဖြင့် အစတော်အတန် အပြောအဆို ဆွဲကပ်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ပြင်သစ်နှင့်မူ အဆက်ဆက် စစ်ပွဲအမျိုးမျိုးကြောင့် ပဋိပက္ခ ကြီးမားခဲ့သည့် ယခု ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် မိမိစိတ်နှက်ဖြစ်သော ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြင်သစ်တို့က ဗာဆိုင်း စာချုပ်အရ သိမ်းယူထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို တစ်ရွက်ပြီး တစ်ရွက် ဆွဲဆောင်ရာမှာ ဟစ်တလာအဖို့ ပြင်သစ် ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်စေရန် စာချုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြန်သိမ်းရန် အတွက် ချောင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်ဆိုဗီယက် စာချုပ်မှာ နှစ်ဖက် လက်မှတ်ရေးထိုး ဖြစ်သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များတွင် တင်သွင်းခြင်း နောက်ဆုံး သဘောတူညီချက်ရယူရန် ကျန်နေသေးသည်။

ဟစ်တလာသည် ပြင်သစ်အစိုးရထံ ဆိုဗီယက်နဲ့ မကျူးကျော်ရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်းကို အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည့် ဤစာချုပ်သည် မူလရှိပြီးဖြစ်သော လိုကာနီစာချုပ်ကို ထိခိုက်ပျက်ပြားစေသည်။ ကွန်မြူနစ်အန္တရာယ် ပိုမို ကြီးမားစေသည်။ သူက အကြောင်းပြု၍ ထိုစာချုပ်ကို အတည်မပြုရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

သို့သော် နောက်ဆုံး ၁၉၃၆-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်အောက်လွှတ်တော်၌ မဲခွဲလိုက်သောအခါ အဆိုပြင်သစ်-ဆိုဗီယက် စာချုပ်မှာ ထေခက်ခံမဲ ၃၅၃၊ ကန့်ကွက်ခံမဲ ၁၆၄-မဲဖြင့် အတည်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် အဆိုပါ စာချုပ်ကို မတ်လ ၂ ရက် နေ့တွင် ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့၌ နောက်ဆုံး လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဤနေ့မှာပင် ဂျာမန် တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘလွန်းတတ်သည် ဂျာမန်စစ်တပ်များအား ရိုင်းလင်းနယ်ကို အလစ်တင် ချီတက်သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် အသင့်ဖြစ်နေကြရန် တပ်လှန့်နှိုးဆော်လိုက်သည်။

နောက် ၅-ရက်မျှ ကြာသောအခါ ၁၉၃၆-ခု မတ်လ ၇-ရက်နေ့နံနက် အာရုံတက်ချိန်၌ လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက် အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော ဂျာမန် စစ်သားများသည် ရိုင်းလင်းပေါ်တွင် ဖြတ်ကျော်ဆောက်လုပ်ထားသော တံတားမှတစ်ဆင့် ရိုင်းလင်းပြည်နယ်ထဲသို့ စကြာတံဆိပ် နာဇီအလံကြီးကို လွှတ်ကာ ဝင်ရောက် တယ်ညာမှန်မှန် ချီတက်၍ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာက ဂျာမန်တပ်မတော်သည် အိပ်မောကျနေရာမှ ချိုးကြားလာခဲ့ပြီ ဟု ပြောခဲ့သည်။

မှန်သည်။ ဥပမာပထမခွင် ပြုပြင်အောင်ဝင်ထွက် သောင်းကျန်၍ မြင်မြင်သမျှ ဖမ်းကာ၊ လည်ကုပ်ကို သွေးစိမ်းရှုပ်ရှုပ် ပောက်ကောက်မည့် နာဇီ သွေးစုပ် ဖုတ်ကောင်ကြီးသည် ခေါင်းထောင် ထလာခဲ့လေပြီ။

ဘယ်တော့လဲ ဘယ်လိုလဲ

ဟစ်တလာသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ ခြေလှမ်းကြကုန်ပြီ ဝင်ရောက်လာခဲ့ရာ၌ တစ်ဖက်မှ ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင်လည်း လူကြိုက်များအောင် အသုံးတော်ခံလျက် ရှိနေခဲ့သည်။

၁၉၃၅-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းက နျူရင်ဘတ်မြို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ပါတီအင်အားပြပွဲကြီးနှင့် တစ်ဆက်တည်း ဂျာမန် ရိုက်ချီစတက် လွတ်ဇာတ် အစည်းအဝေးကို နျူရင်ဘတ်မြို့တွင် ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။

အဆိုပါ အစည်းအဝေးတွင် နောင်အခါ၌ နာမည်ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားလာမည့် နျူရင်ဘတ်ဥပဒေများကို တင်သွင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေများကား အခြားမဟုတ်။ ဂျူး လူ များ တစ်ပျိုးလုံးကို မျိုးပြုတ်အောင် သုတ်သင်ရန် နာဇီတို့၏ ပထမဆုံး စတင် ဖော်ထုတ်လိုက်သော လုပ်ဆောင်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဤ “နျူရင်ဘတ် ဥပဒေများ” အရ ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံးရှိ ဂျူးလူမျိုး မှန်သမျှ ဂျာမန်တိုင်းရင်းသားအဖြစ်မှ လုံးဝ လုပ်စ်ပစ်ခဲ့သည်။ ဂျာမန်လူမျိုးနှင့် ဂျူးလူမျိုးများ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းကိုလည်း တစ်ခါတည်း ပိတ်ပင်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့ပြင် ဂျူးလူမျိုး

များ၏ နေအိမ်များတွင် ဂျာမန် လူမျိုးများအစား အခိုင်းအစေအဖြစ် ထားရှိခြင်းကိုလည်း လုံးဝတားမြစ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် သူငယ်စဉ်က ဗီယင်နာမြို့တွင် ဆင်းဆင်းနင်းနင်းနေခဲ့ရစဉ်ကတည်းက ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ်ကိန်းအောင်းခဲ့သည်။

ဂျူးလူမျိုးများမှာ ထိုစဉ်က နေရင်း တိုင်းပြည်ဟူ၍မရှိဘဲ ကြည်ရာ မျက်နှာရာ ဆိုသလို ဥရောပတိုက်ရှိ တိုင်းပြည်အသီးသီးတွင် လှည့်လည် သွားလာလျက် ဆင့်တော်ရာ တိုင်းပြည်တစ်ခုခုတွင် အခြေစိုက် နေထိုင်စား လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ရောင်းရေးဝယ်တာ လုပ်ငန်းများတွင် အားတက်မြင် ကျွမ်းကျင်ကြသည့်အလျောက် မည်သည့်တိုင်းပြည်တွင် အိမ်ခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများထက် ပို၍ စီးပွားရေးအကျိုးအောင်မြင်ကြသူများ ဖြစ်လာကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးမတိုင်မီကနှင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပြီးစစက ဂျာမန်လူမျိုးများမှာ စီးပွားရေးဘက်တွင် ချွတ်ခြုံကျားနာကြသလောက် ဂျူးလူမျိုးများမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာခဲ့ကြသည်။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်တို့က ဂျူးလူမျိုးများကို စီးပွားရေးနယ်ချဲ့သူများ အဖြစ် အမှန်းကြီး မှန်းခဲ့ကြသည်။

သူသည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း စစ်မြေပြင်တွင် ဒဏ်ရာရပြီး ခေးရုံတက်ရောက်ကုသရန် ဘာလင်သို့ ခေတ္တပြန်လာ ထိုစဉ်ကလည်း ဂျာမနီပြည်တွင် ဂျူးများ နေရာတကာ ကျယ်နေပုံကို တွေ့ရသဖြင့် ဒေါ်အပူကြီး ပွခဲ့ရသည်။

“ရုံးများမှာ ဂျူးများဖြို ပြည်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ရုံးစာရေးမှန်သမျှ အားလုံးလိုလို ဂျူးများချည်းဖြစ်နေ၍ ဂျူးမှန်သမျှ အားလုံးလိုလိုမှာလည်း ရုံးစာရေးများဖြစ်နေကြ၏။ ၁၉၁၆-၁၇ နှစ်များအတွင်း တိုင်းပြည်၏ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကြီးမှန်သမျှ အားလုံးလိုလို ဂျူးများက တွေ့ရင်း

ခိုက်ထုတ်၍ အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်နေကြ၏။ ဂျူးများ သည် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်မျိုးသားလုံးကို လူယက်၍ သူတို့၏ ခြေဖဝါး အောက်တွင် လှုပ်နှောင်အောင် ဖိနှိပ်ထားလျက်ရှိပေသည်။

(ဟစ်တလာရေး “ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု” စာမျက်နှာ-၁၉၃)

ဤသို့အားဖြင့် သာမန်စစ်သားအလေး တစ်ယောက်အဖြစ် ၁၉၁၆-ခုနှစ်က ဟစ်တလာ၏ ရင်ထဲတွင် ကိန်းအောင်းလာသော ဂျူးဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်မှစ သူ့အာဏာရ၍ နိုင်ငံတော်အထက်အထိပ် စစ်ဆေးနာပတ်ချုပ် ဖြစ်လာသော ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဂျူးသုတ်သင်ရေး ခြေလှမ်းအဖြစ် လှမ်းလိုက်သော “ချူရတ် ဥပဒေများ” အရ၊ ယခုအခါ ဂျာမနီပြည်တွင် ဂျူးများမှာ ဂျာမန် ကိုင်းရင်းသားအဖြစ်မှ လုံးဝရပ်စဲခြင်းခံကြရ၍ တချို့တည်းတွင် တိုင်းရင်းသားများသာ ခံစားခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးများလည်း တစ်ခါတည်း စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြရသည်။ အစိုးရအမှုထမ်း နေကြသော ဂျူးများမှာ အလုပ်မှထုတ်ပစ်ခြင်း ခံကြရသည်။ ယခင်က ဂျာမန်များ နှင့်တန်းတူ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများ ရနေကြသော ဂျူးကုန်သည်ကြီးများနှင့် စက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များမှာလည်း အခွန်အရေးများ ပိတ်ပင်ခြင်း ခံကြရသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဂျာမန် တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ထဲတွင် ဟစ်တလာကို မျိုးချစ်ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ယောက်အဖြစ် မြင်လာသည်။ မှတ်ယူလာကြသည်။

ဤအတောအတွင်း အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် ပြင်သစ်သို့ ပေးထားခဲ့သော ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်လိုက်ရာ၊ ဂျာမန်တစ်မျိုးသားလုံးက ဟစ်တလာအား သူ့ရုံးကောင်းကြီး အဖြစ် သောင်းသောင်းခြံချီးကျူးထောက်ခံကြတော့သည်။

ဟစ်တလာသည် ကာလာ ဒေသ၊ ပယောဂ အကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး နားလည်သူ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး မိရေအတက်အကျကို ကြည့်၍ အကွက်ချတတ်သူဖြစ်သည်။

သူသည် မိမိအား တစ်မျိုးသားလုံးက စိုင်းဝန်းထောက်ခံကြသည်ကို သိသည်။ သို့ သိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဤထောက်ခံမှုကို စိတ်ဓာတ်အားဖြင့်သာမဟုတ်ဘဲ ရုပ်ဝတ္ထုအရ ပေါ်လွင်ဆင်ရှားအောင် ဖန်တီးခဲ့သည်။

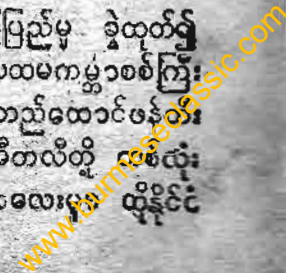
၁၉၃၆-ခု မတ်လ ၇-ရက်နေ့တွင် ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြန်၍ ချီတက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီးနောက် မတ်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် “ပြည်သူ့ ဆန္ဒယူပွဲကြီး” ကျင်းပခဲ့သည်။ ဤ ဆန္ဒယူပွဲကြီးမှာ ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်မှု အပါအဝင် မိမိ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တိုင်းပြည်က စိတ်ဓာတ်အားဖြင့် ထောက်ခံမှု ရုပ်ဝတ္ထုအဖြစ် ဟစ်တလာ ဖန်တီးရယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ “ပြည်သူ့ ဆန္ဒယူပွဲကြီး” တွင် မဲပေးသူပေါင်း ၄-သန်း ၅-သိန်းကျော်ရှိခဲ့ရာ၊ ဟစ်တလာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အတောတူသူပေါင်းမှာ ၄-သန်း ၄-သိန်း၊ ၄-သောင်းကျော်ရှိခဲ့၍ ၁-ရာခိုင်နှုန်းကျော်မျှ ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန် အင်ဖိုင်ယာကြီးတွင် မည်သည့် အခါက မည်သည့်ခေါင်းဆောင်မှ မရခဲ့ဖူးသော လူထုထောက်ခံကြီးကို ရယူခဲ့ပေပြီ။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ အချိန်အဝါသည် ဂျာမနီပြည် နယ်နိမိတ်ကိုပင် ကျော်လွန်၍ ကြီးထွား ပြန့်ပွားလာခဲ့ရာ၊ အချိန်အဝါ၏ ဂယက်ကို ပထမဆုံး ရိုက်ခတ်ခြင်း ခံရသူမှာ ပြည်ထောင်စုသားပြည်ကလေးပင် ဖြစ်သည်။

ဩစထရီးယားပြည် ကလေးကို ဂျာမနီပြည်မှ ခွဲထုတ်၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံတစ်ခု အဖြစ် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အိတလီတို့က တည်ထောင်ဖန်တီးခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အိတလီတို့ ထပ်မံတည်တည်း ရှိခဲ့စဉ်က ဩစထရီးယားပြည်ကလေးမှာ ထိုနိုင်ငံ

ဥပမာအားဖြင့် အရှင်အဝါဖြူ ဣန္ဒြေရရ နေနိုင်ခဲ့သော်လည်း ၎င်း၏ အချင်းချင်း မည်မည်တတ်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဖြစ်လာ ချိန်တွင်မူ ဩစထရီးယားပြည်ကလေး၏ အခြေအနေမှာ နေ့လယ် ညလား ဖြစ်လာရသည်။

အထူးသဖြင့် ဗြိတိန်က ရေတပ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်အခါ ဂျာမနီနှင့် အလွမ်းသင့်နေချိန်တွင် ပြင်သစ်က မိမိလက်အောက် ရှိလင်းနယ်ကို ပြန်အသိမ်းခံရသဖြင့် ဂျာမနီကို မကျေနပ်မချ နိုင်ဖြစ်နေသည်။ တစ်ဖန် ဂျာမနီ ခေါင်းထောင် ထလာသည်။ ထိုထိုထောက်ထောက် အရေးမယူ ကောင်းလား ဟူ၍ အိတလီ ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိန်တို့လုပ်ပုံကို အပြစ်တင်နေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် မိမိ၏ လွတ်လပ်ရေးကို ဖန်တီးပေးသော နိုင်ငံကြီးအချင်းချင်း သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ ဖြစ်နေသော ဟစ်တလာ၏ အရှင်အဝါ တစ်နေ့တခြား တားမရဆီးမနိုင်အောင် ကြီးမားလာသည်ကို နီးနီးထပ်ထပ် မြင်တွေ့နေရသော ဩစထရီးယား အစိုးရသည် နောက်ဆုံးတွင် မတတ်သာတော့ဘဲ ဂျာမနီ အစိုးရနှင့် နားလည်မှုယူကာ မကျူးကျော်ရေးစာချုပ် တစ်ရပ် ဂျူလိုင်လ ၁၁-ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုလိုက်ရတော့သည်။

အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ဩစထရီးယားပြည်ကလေး၏ အခြေအခြာ အာဏာကို ဂျာမနီ အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် တစ်ပြည်တွင်းရေးကို အခြားတစ်ဦးက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုစေသည်တို့အပြင် အခြားအရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက်ပါ ခံခဲ့ရသည်။ ယင်းအချက်မှာ အခြားမဟုတ် “ဩစထရီးယားပြည်ကို နိုင်ငံခြားရေးပေါ်လစီကို ချမှတ်ကျင့်သုံးရာ၌ မိမိကိုယ်မိမိ ဂျာမနီပြည်နယ်တစ်နယ်အဖြစ် အစဉ်သဘောထား၍ စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ရန်” ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

မှန်သည်။ ဟစ်တလာအဖို့ ဩစထရီးယားပြည်ကလေးက ဂျာမနီအင်ပိုင်ယာကြီး၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည်ဟု တစ်သမုတ်ယူထားခဲ့သည်။ သူကိုယ်တိုင်က ဩစထရီးယားပြည်ကလေး မွေးဖွားလာခဲ့သည့် ဩစထရီးယန်း ဂျာမနီလူမျိုးဖြစ်ရာ ဩစထရီးယားပြည် မပါလျှင် ဂျာမနီ အင်ပိုင်ယာသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ မပြည့်စုံဟု ယူဆခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပထမ ကမ္ဘာစစ် အပြီးတွင် ဩစထရီးယားပြည်ကလေးအား ဂျာမနီအင်ပိုင်ယာထဲမှ ခွဲထုတ်၍ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်တစ်ခုအဖြစ် ထားရှိသည်မှာ သဘာဝမကျ။ တစ်နေ့နေ့တွင် ဂျာမနီအင်ပိုင်ယာကြီးအတွင်းသို့ ဩစထရီးယားပြည်ကလေး ပြန်ရောက်ရမည်ဟု သန့်ဥဒ္ဓါန်ချထားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် အထက်ပါ ဂျာမနီ ဩစထရီးယားစာချုပ်၏ ပထမနှုတ်ချပေးမှုများတွင် အချုပ်အခြာ အာဏာကို အသိအမှတ်ပြုရေးနှင့် မကျူးကျော်ရေးများ မည်သို့ပင် ပါရှိနေစေကာမူ နောက်ဆုံးအပိုင်း၌ ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးသည် ဂျာမနီပြည်နယ် တစ်နယ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် သူလိုရင်းအချက်ကို ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၃၆-ခုနှစ်အတွင်း ဟစ်တလာသည် ဩစထရီးယားနှင့် စာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်ပြင် အခြားအရေးကြီးသော တိုင်ပြည် တစ်ပြည်နှင့်လည်း စာချုပ်တစ်ခု ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သေးသည်။ ထိုတိုင်ပြည်ကား အိတလီပင်ဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဖက်ဆစ်မူဆိုလိနိုသည် ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးကို ကြွေးကြော်လျက် ၁၉၂၂-ခုနှစ်ကတည်းကပင် အိတလီပြည်၌ အာဏာသိမ်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ် တစ္ဆေကြီးကို လှည့်နေကြသော အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ကလည်း ထုံးစံအတိုင်း အိတလီ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆိုလိနိုအစိုးရကို ချက်ချင်း အသိအမှတ် ပြုရုံမျှမက မဟာမိတ်စာချုပ်များပင်ချုပ်ဆို၍ ထောက်ခံအားပေး လာခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ဖက်ဆစ်တို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ၁၉၃၆-ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် မူဆိုလိနိုက အဘီဆီးနီးယား ပြည်ကလေးကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့မှာ အာဖရိကထဲသို့ မိမိတို့၏လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီများအတွက် စိုးရိမ်တစ အိတလီနှင့် ခွာပြုလာကြသည်။

ထို့ပြင် ဇူလိုင်လ ၁၇-ရက်နေ့တွင် စပိန်ပြည်၌ ပြည်တွင်း စစ် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ မူဆိုလီနီသည် စပိန်ပြည်မှ ဖရန်ကိုအား ဆွမ်းကုန်ကူညီအားပေးခဲ့ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အီတလီနှင့် အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ် မဟာမိတ် စာချုပ်များမှာ ပျက်ပြားထလေ့က် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် မူလက အီတလီမှ မူဆိုလီနီကို အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းနေထိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် မူဆိုလီနီ၏ သြဇာသည် ဥရောပတိုက်သို့တိုင်အောင် ပျံ့နှံ့လာမည်စိုးသဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ မဆိုလားခဲ့ချေ။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် မူဆိုလီနီကလည်း ဟစ်တလာ၏သြဇာအာဏာ တစ်နေ့တခြား ကြီးမားလာသည်နှင့်အမျှ မိမိ၏ အရှိန်အဝါ ကျဆင်းသွားဖွယ်ရာရှိသဖြင့် ဟစ်တလာကို မနှစ်မြို့ခဲ့ပေ။

သို့သော် အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့နှင့် မဟာမိတ်အဖြစ်မှ တစ်စတစ်စ ရပ်စဲသွားခဲ့ခြင်းအည့် မူဆိုလီနီအား ဟစ်တလာနှင့် အပြင်းပြင်း နီးစပ်လာစေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စပိန် ပြည်တွင်းစစ်ပွဲအတွင်း ဟစ်တလာကလည်း ဖက်ဆစ်ဖရန်ကိုအား အကူအညီပေးခဲ့ရာ၊ နေ့စက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီတို့မှာ ဂေါ်ဇော့ ဂေါ်ဇော့ ဖြစ်သွားကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် စပိန်ပြည်တွင်းစစ်သည် ဘာလင်နှင့် ရောမဝင်ရိုးတန်းကို သွယ်တန်းပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ စပိန် ပြည်တွင်းစစ်ထက်ပို၍ ဤဝင်ရိုးတန်းကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အဓိက အခြေခံအကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ရှိနေသေးသည်။ ထို အကြောင်းရင်းမှာ နှစ်မြို့နှစ်ဆန်ကျင်ရေး ရည်မှန်းချက်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။

ဤတူညီသော ရည်မှန်းချက်အရ ၁၉၃၆-ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့သည် ပထမဆုံး ပဏာမ မဟာမိတ်စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၉-ရက်နေ့ မြို့နှစ်မြို့တွင် နိုင်ငံရေးလူထုတရားကြီးတစ်ခု ပြုလုပ်ရာ၌ ဟစ်တလာ၏ သူ၏ ရည်မှန်းချက်ကို အီတလင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

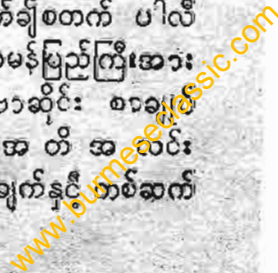
“အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် ဂျာမန် အင်ပိုင်ယာကြီး တည်ထောင် ပေါ်ပေါက်လာတာကို ဥရောပတိုက် တိုင်းပြည် အသီးသီးက မရှုဆိတ်မလိုလားတဲ့သဘောထား ဟာကျုပ်တို့ ထင်တာထက် ပိုပြီး မြန်မြန် ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒီသဘောထား ပျောက်ကွယ်သွားရုံတင်မကဘဲ ကျုပ်တို့ ဒီ ‘ရေကာတာကြီး’ကို တည်ဆောက်ရတာဟာ ကွန်မြူနစ် ဓရလွမ်းမိုးမှုကြီးကို ထားဆီး ကာကွယ်ဖို့ဆိုတာ သိရတဲ့ တစ်နေ့မှာ သူတို့ဟာ ဝမ်းမြောက်စမ်းသာတောင် ဖြစ်ကြရပါလိမ့်မယ်”

(မြို့နှစ်မြို့တွင် ဟစ်တလာ၏ ဟောပြောချက်များ၊ အတွဲ ၂၊ စာမျက်နှာ-၁၃၃၁)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ၁၉၃၆-ခုနှစ်အတွင်း ဟစ်တလာ၏ ခြေထမ်းများသည် ပြည်တွင်းဇာတ်ခုံပေါ်မှ ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ အောင်မြင်စွာ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သော ခြေလှမ်းများဖြစ်သည်။

သူသည် ရိုင်းလင်းနယ်ကို ပြင်သစ်တို့လက်မှပြန်သိမ်းခဲ့သည်။ ဂျာမနီပြည်ကြီးကို ကမ္ဘာက မော်ကြည့်ရလောက်အောင် စစ်အင်အား ဖြည့်တင်းခဲ့သည်။ ယခုတစ်ဖန် အီတလီနှင့် မဟာမိတ်စာချုပ် အခိုင်အမာချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ အမည်သည် ဥရောပတိုက်အနှံ့အပြား ရေပန်းစား၍ အရှိန်အဝါကြီးမားသွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ့အစိုးရ၏သက်တမ်း(၁၂) သူ့ အာဏာ ခုခံသည့် သက်တမ်း ၄-နှစ်ပြည့်မြောက်သောနေ့ဖြစ်သည့် ၁၉၃၇-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၀-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် ရိုက်ချီစတက် ပါလီမန်၌ မိမိတို့ ဂျာမန်အမျိုးသားများနှင့် ဂျာမန်ပြည်ကြီးအား စာရေး ချုပ်ချယ် တုပ်နှောင်ထားခဲ့သော ဗာဆိုင်း စာချုပ် အနှောင်အဖွဲ့မှ ရုန်းထွက်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အ တိ အ သင်း အဗ္ဘာသို့ ခြေညှာလိုက်တော့သည်။ ထို့ကြောင့်ချက်နှင့် တစ်ဆက်

ထည်း ဗာဆိမ်းစာချုပ်အရ နိုင်ငံကြီးများက မတရားသိမ် ယူထားခဲ့ကြသော ပြည်နယ်များကို ဂျာမနီလက်သို့ ပြန်လည် ပေးအပ်ပေးရန် ကြေကြော်တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ဒီနေ့ ကမ္ဘာကြီးဟာ ကျုပ်တို့ရဲ့ တောင်းဆိုချက်ကို မကြားရအောင် နားပိတ်နေပေမယ့် တစ်နှစ်အတွင်း ဒီနေ့လို မရအောင် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ သုံးနှစ်လောက်အတွင်း နားမထောင်ဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ နောက်တိုင်း ငါ့နစ် ခြောက်နှစ် အတွင်းမှာဆိုရင် ဒီတောင်းဆိုချက်ကို လိုက်မရဘဲ ခြစ်စားလာရလိမ့်မယ်။ ကျုပ်တို့ကလဲ ကိုယ့်နိုင်ငံတွေမှာ ကျုပ်အတွက် နေရာရဖို့ ကျုပ်တို့ရဲ့ တောင်းဆိုသံကို ထမ္ဘာက အသိအမှတ်မပြုဘဲ မနေနိုင်အောင် ကျယ်နိုင်သမျှ ကျယ်ကျယ်ကြီး ဖာစ်အော်ပြီး တောင်းဆိုရလိမ့်မယ်။

(ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများ အတွဲ ၂၊ စာမျက်နှာ ၁၃၃၅)

ဟစ်တလာသည် ဤသို့ ကြီးဝါးရာ၌ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်ချက် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပထမ ယုံကြည်ချက်မှာ ပြည်တွင်း စစ်တပ် အင်အားမှာ တစ်နေ့တခြား ကြီးမား တောင့်တလာနေသေးကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ယုံကြည်ချက်မှာ ပြည်မဟာမိတ် ဝင်ရိုးတန်းစာချုပ်၏ ထိုရောက်မှုကို သိထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

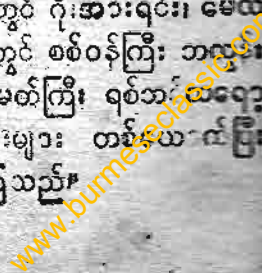
ပထမ ယုံကြည်ချက်အရ ယခုအခါ ဂျာမနီပြည်၏ စစ်အင်အားမှာ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ဘယ်တုန်းကမျှ မတူအောင် မကြုံစဖူး အထူး ကြီးမားတောင့်တင်း လာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ ကြီးမား တောင့်တင်းရေးအတွက် ဟစ်တလာသည် ညာလက်ရုံး ဂိုးအားရင်းသည် နေ့စဉ်ပင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် စစ်နှင့် ပတ်သက်သော လက်နက် ခဲယမ်း

မီးကျောက်နှင့် စစ်ပစ္စည်းကိရိယာများ ထုတ်လုပ်ရေးက ဦးစားပေး၍ ဆောင်ရွက်လာခဲ့ရာ စစ်ကြီးဖြစ်ရန် ၂-နှစ်မျှ လိုသေးသည်တိုင်ဆောင် ဂျာမနီပြည်သည် စစ်ဖြစ်နေသကဲ့သို့ တစ်တိုင်း ပြည်လုံး စစ်စီးပွားရေးအသွင်မျိုး ဖြစ်နေသည်။ လက်နက်ခဲယမ်းမီး ကျောက် ထုတ်လုပ်သော အလုပ်ရုံများမှာ နေ့မီ ညမီး မပြတ်ဆောင် ငိုနေသည်။

ဤနည်းဖြင့် ထိုင်းပြည်၏ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာမှာလည်း အလိုအလျောက် တစ်စတစ်စ ပပျောက်လာခဲ့သည်။ အရွယ်မောက် သူတိုင်းကို စစ်တပ်က ဆီးကြို၍ လက်ခံနေသည်။ အလုပ်ပက်မဲ့ ထိုင်းအတွက် စစ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရာ စက်ရုံအလုပ်ရုံများက အလုပ်ပေးရန် အသင့်ရှိနေကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဂျာမနီ တစ်မျိုးသားလုံးမှာ စစ်ရေးနိုင်ငံရေး စီးပွားရေးအားဖြင့် စိတ်ဓာတ် တက်ကြွကောင်းမွန်လျက် ရှိကြရာ၊ ဣခိုင်နှုန်းအားဖြင့် လူတစ်ရာလျှင် နှစ်ယောက်လောက်ကသစ မိမိတစ်မျိုးသားလုံးသည် ဟစ်တလာ၏ စီးပွားရေး စီမံကိန်းအောက်တွင် သေပန်းပွင့် နေကြခြင်း ဖြစ်သည်ကို ရိပ်စားမိကြသည်။ 'ပြည်သူ့အန္တယူပွဲကြီး' တွင် ၉၀-ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ကျော်က ဟစ်တလာအား ထေစက်ခံခဲ့ကြသည်ကို ကြည့်ပါ။

ဟစ်တလာ၏ ဒုတိယ ယုံကြည်ချက် ဖြစ်သော ဘာထင်ထောမ ဝင်ရိုးတန်း စာချုပ်မှာလည်း တစ်နေ့တခြား ပိုမိုခိုင်မြဲလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤစာချုပ်၏ အရေးကြီးပုံကို သိထားသဖြင့် ဟစ်တလာသည် ၁၉၃၇-ခုနှစ် အတွင်း နာဇီ ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို အိတ်လီသို့ အကြိမ်ကြိမ် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စေလွှတ်ချက်အရ ၁၉၃၇-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လထဲတွင် ဂိုးအားရင်း၊ မေထွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးချုပ်ချက်၊ ဇွန်လတွင် စစ်ဝန်ကြီး ဘလူး၊ ဘတ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် အထူးသံအမတ်ကြီး ရစ်သ်ဆီရော့ဇေယျာ ဂျာမနီ အစိုးရ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် အိတ်လီသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ ထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင်ကြီးများအချင်းချင်း မကြာခင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြရုံမျှမက အိတ်လီ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆီလီမန်ကိုယ်တိုင် ၁၉၃၇-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့တွင် အလင်းသို့ လာရောက်၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

မူဆီလီမန်သည် ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံရန်အတွက် 'အထူးစီစဉ်' ချုပ်လုပ်ထားသော ယူနီဖောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်၍ ရေခဲလေဆိပ်သို့ ဆင်းခဲ့သည်။ အလားတူပင် ဟစ်တလာကလည်း မြူနစ်မြို့မှနေ၍ အထူးစီစဉ် ပြုလုပ်ထားသော စစ်ရေး ပြပွဲကြီး ဖြစ်ပွားမှုဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကို မူဆီလီမန်မှာ သူ့တစ်သက်တာတွင် တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူး မမြင်ဖူး လောက်အောင် အင်အားကြီးမားလှသည့် ဂျာမန် လုံခြုံရေး တပ်မတော်ကြီးကို ကြည့်၍ အသက်ရှူများပင် မှားမတတ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အလားတူ ဂျာမန်စက်ရုံ အလုပ်ရုံကြီးများမှ နေ့စဉ်ထုတ် မပြတ်အောင် စစ်ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များ ထုတ်လုပ်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ ဘာလင်မြို့တွင် မိမိတို့ အာဏာရှင်နှစ်ဦး မိန့်ခွန်း ပြောအပြီးတွင် လူပေါင်း ၈-သိန်းခန့်ကို မိုးချန်းသကဲ့သို့ ထစ်ချန်း မြှင့် ဟည်းသွားအောင် ကောင်းချီးဩဘစ ပေးကြသော အသံကြီးကို ကြားလိုက်ရသောအခါ မူဆီလီမန်မှာ နေ့ချင်းညချင်းပင် ဟစ်တလာကို ဆရာတင်မိလျက်သာ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ဤအကောအတွင်း ၁၉၃၇ ခုနှစ် မေလကုန်တွင် ဗြိတိန်ပြည် ဝန်ကြီးချုပ် ဘော်လင်ဒွင်၏ နေရာတွင် နှဲဗီးလ်ချိန်ဘာလိန် တက်လာခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ချိန်ဘာလိန်သည် ဝန်ကြီးဟောင်း ဘော်လင်ဒွင်နှင့် စ.လျှင် လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ပို၍ ရှိသည်။ ဥပမာ အကြောင်း ပို၍ သိသည်။ သို့သော် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ၏ အစဉ်အလာ အောက်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သော ချိန်ဘာလိန်မှာလည်း အာဏာရှင် မူဆီလီမန်နှင့် အာဏာရှင် ဟစ်တလာတို့နှစ်ဦးဆင်ပေါ်တွင် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် သဘာဝနှင့် ချဉ်းထပ်ခြင်းမှ တစ်ပါး အခြား ဘာမျှ မလုပ်နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့သည်။

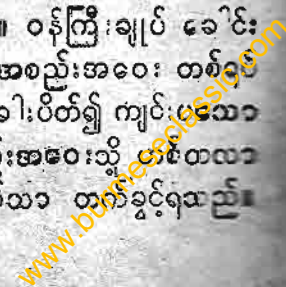
ချိန်ဘာလိန်သည် ၁၉၃၇-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် လော့ဒ်အေလီ ဖက်စ်ကို ဘာလင်သို့ စေလွှတ်၍ ဟစ်တလာ၏ အဘေးအန္တရာယ်ကို လေ့လာခိုင်းသည်။ ဟစ်တလာသည် ဗြိတိန်အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ် လော့ဒ် ဟာလီဖက်စ်ကို လက်ခံတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရာ၌ လော့ဒ်ဟာလီဖက်စ် ဟင်ကျေးစွာ ရှိခဲ့သော်လည်း သူ့လိုလားချက်ကိုမူ အသေ ဆုပ်ကိုင်၍ထားခဲ့သည်။ ဤလိုလားချက်မှာ ဂျာမန်ကိုလိုနီများကို ပြန်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ဤပြဿနာမှစ၍ ဗြိတိန်နှင့် ဂျာမန် နှစ်နိုင်ငံ ပြေငြိမ်းရန် ကျန်နေသော အဓိကပြဿနာကြီးဖြစ်ပါသည်။ ဟစ်တလာက တစ်ပြလိုက်သေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ လော့ဒ် ဟာလီဖက်စ်က ဟစ်တလာ၏ တင်ပြအောင်းဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗြိတိန်အစိုးရသည် ပြေလည်အောင် ဆွေးနွေးဖြေရှင်းရန် အဆင်သင့်မရှိသေးပါ။ သို့သော် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းမှာ သံတမန် နည်းလမ်းများအရ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံစေ့စပ် ဆွေးနွေးဖြေရှင်းသွားခြင်းဖြစ် ပြဿနာ ပြေလည်နိုင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍သာ မတင်မကျပြော၍ လန်ဒန်သို့ ပြန်လာခဲ့ရသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ တောင်းဆိုချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဗြိတိန် ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်အဖို့ ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းရန် အဆင်သင့် မရှိသေးသော်လည်း ဟစ်တလာအဖို့မှာမူ 'အဆင်သင့်' ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗြိတိန်ကိုယ်စားလှယ် လော့ဒ်ဟာလီဖက်စ် ဘာလင်သို့ မရောက်မီကပင် ဟစ်တလာသည် ဤကိစ္စအတွက် အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်နေသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ကဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ ရုံးခန်းတွင် အစည်းအဝေး တစ်ခုပွဲများပွဲခဲ့သည်။ ယင်းအစည်းအဝေးမှာ တံခါးပိတ်၍ ကျင်းပသော သို့မဟုတ် အစည်းအဝေးဖြစ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ဟစ်တလာအပါအဝင် စုစုပေါင်း လူခြောက်ယောက်သာ တက်ခွင့်ရသည်။

ကျန်ငါးယောက်မှာ စစ်ဝန်ကြီးဘလွန်းဘတ်၊ ညေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
 ဂိုးအားရင်း၊ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါ၊ ကြည်းတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
 ဖရစ်ချို၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး နျူရက်သိန္နီ ဟစ်တလာ၏ အတွင်း
 ဝန်ထမ်းများ ဝန်ထမ်းကြီး ဟော့စ်ဘတ်ချိုတို့ ဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ဟစ်တလာက သူ့သဘောတရားကို အပြစ်
 အစည်များကို ပူဇော်ပူဇော်လင်းလင်း တင်ပြသည်။ သူ့သဘောထားကို
 ဂျာမန် အင်ပိုင်ယာကြီးကို မဖြစ်မနေ ထူထောင်မည်။ တစ်နည်း
 အားဖြင့်ဆိုလျှင် မိမိတို့ဂျာမန်အစိုးရသည် အခြားတိုင်းပြည်များ
 ကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း နယ်ချဲ့မှုဖြစ်မည်။ အတယ်ကြော
 ဆိုသော် တစ်နေ့တခြား များပြားလာသော လူဦးရေအရ လည်
 ဇောင်း၊ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း မလုံမလောက် ဖြစ်နေသော ဂျာမနီ
 စီးပွားရေး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအရ လည်းကောင်း၊ နယ်ချဲ့၍ မြေ
 မသိမ်းပိုက်၍ မဖြစ်၊ သို့ နယ်ချဲ့ သိမ်းပိုက်ရာတွင် ပင်လယ်ရပ်ခြား
 တိုင်းတစ်ပါးသို့ ဝေးဝေးလံလံ သွားစရာမလို၊ မိမိတို့တိုင်းပြည်
 တစ်ဝိုက် ပတ်ပတ်လည်တွင် ဥရောပတိုက်ကြီးတစ်ခုလုံး ရှိနေသည့်
 သို့ဖြစ်ရာ အိမ်နီးချင်းတိုင်းပြည်များကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခြင်းဖြင့်
 မိမိတို့မှာ အရင်းနှီးနှင်းနှင့် အမြတ်များများ ရနိုင်သည်။

ဟစ်တလာက သူ့သဘောထားကို အထက်ပါအတိုင်း ရှင်း
 ငြိ၍ သူ့အကြံအစည်ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြခဲ့သည်။
 “ဂျာမနီပြည်ကြီး ရဲ့ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာမှာ အင်အားကို
 သုံးပြီးမှ ဖြေရှင်းလို့ရနိုင်မယ်။ ဒီလို အင်အားကို သုံးရာမှာလဲ အင်
 စွန့်ပြီး မလုပ်ဘဲ မရနိုင်ဘူး။”

ဟစ်တလာ၏ သဘောထားနဲ့ အကြံအစည်ကို အစည်း
 အဝေး တက်ရောက်လာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ငါးဦးစလုံးက မည်သို့
 မျှ အငြင်းမပွားကြ၊ စောဒကမတက်ကြ၊ အိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည်
 ထဲလေးများကို နယ်ချဲ့ သိမ်းပိုက်ရန် သဘောတူကြသည်။ ထိုသို့
 သိမ်းပိုက်နယ်ချဲ့ရာတွင် အင်အားကို အသုံးပြုရန်လည်း ထောက်ခံ
 ကြသည်။ တစ်ဖန် အင်အားကို အသုံးပြုရာ၌ ‘သေမြေကြီး၊ ရှင်
 ရွှေထီး’ ဆိုသလို အရဲစွန့်ရမည်ကိုလည်း လက်ခံကြသည်။

သို့သော် သူတို့တစ်တွေသည် ခေါင်းဆောင်ကြီးဟစ်တလာ
 ပို၍ တိကျသော ညွှန်ကြားချက်ကို ရယူလိုကြသည်။ ကြားနာ
 ကြသည်။ သူတို့ ရယူ ကြားနာလိုကြသော ညွှန်ကြားချက်မှာ
 အဆိုပါ အိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည်ကလေးများ အပါအဝင် ဥရောပ
 ဝိုင်းပတ် တိုင်းပြည်များကို ဘယ်တော့ ဝင်တိုက်လဲ၊ ဘယ်လိုဝင်
 တိုက်မလဲ။

ဤ အဖြေကိုမူ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ ကိုယ်တိုင်
 ဆာလောဆယ် မပြုနိုင်ဘဲ ရှိနေသေးသည်။ ဟစ်တလာသည်
 ဤခင်းခွန်းများ၏အဖြေကို သူ့ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ကျကျ ဖြေဆိုရန်
 သူ့ကိုယ်သူ ပြန်၍ မေးမိသည်။

“ဘယ်တော့လဲ၊ ဘယ်လိုလဲ”

ဟစ်တလာ သို့မဟုတ်၊ လူထဲကလူ

‘ဟစ်တလာသည် ဘာကြောင့် သူတူအောင် ထူးချွန်လှသည့် စကားပြောကောင်းသူ တစ်ယောက် ဖြစ်ရသည်ကို ကျွန်ုပ်အား မကြာခဏ မေးလာကြပါသည်။ သူသည် သူ့ဆီလိုချက်များကို အထောက်အကူ ရစေရန်အတွက် သူပတ်ဖူးသော စာအုပ်များထဲမှ အမှားမှား အယွင်းယွင်း နားလည်ထားသော လင်္ကာတရား များနှင့် ဆက်နက်ကျင့်ကြံမှုများကို ထည့်သွင်း ပြောကြားရာ၌ တော်ရုံတန်ရုံ လူတစ်ယောက်ထက် ဘာထစ်ခုမှ ထူးခြားလှသည် မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် ဤညီမျှမ်းချက် အပြစ်အနာအဆာများကို ဘေးဖယ်ထားပြီး၊ ပြောစရာရှိသည်များကို ရဲရဲရင့်ရင့် စိတ်ပါလက်ပါ ပြောဆိုတတ်သည်ဖြစ်ရာ၊ သို့နှင့်ပင် သူသည် ဤရာစုနှစ်အတွင်း စကားပြော အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များထဲတွင် တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ အစွဲမရှိ ဟစ်တလာသည် ခန်းမကြီးထဲသို့ ဝင်လာသည်။ သူသည် အခြေအနေကို အကဲခတ်လိုက်သည်။ မှောင်ထဲတွင် လမ်းစရွာသလို တစ်မိန့်ခန့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သွေးတိုးစမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဖြုန်းခနဲ စကားကို အဆက်မပြတ် မရပ်တမ်း ပြောချလိုက်သည်။ သူ့ စကားလုံးများသည်

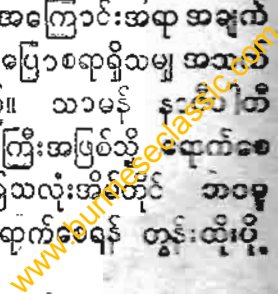
ပစ်ကွင်းကို တည့်တည့်မှန်မှန်သော မြားကဲ့သို့ ထိထောက်လှသည်။ သူသည် လူတိုင်း လူတိုင်း ခံစား နေကြရသော အချက်များကို တစ်ချိုးတစ်ခု တင်ပြသွားသည်။ အမှတ်မထင် ဖြစ်နေသော လူထုကြီး၏ စိတ်ကို လှုံ့ဆော်နှိုးဆွလိုက်သည်။ သူတို့စိတ်ထဲတွင် စွဲစွဲလမ်းလမ်း အာသာငန်းငန်း ဖြစ်နေသော မျှော်မှန်းချက်များကို ဖော်ထုတ်လိုက်သည်။ သူတို့နားထဲတွင် အကြားချင်ဆုံးသော စကားများကို ပြောချလိုက်သည်။

(အော်တိုစေရက်ဆာရေး ‘ကျွန်ုပ်နှင့် ဟစ်တလာ’ စာမျက်နှာ ၇၄-၇၇)

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ဥပဓိရုပ် ကောင်းသူ တစ်ယောက်မဟုတ်။ ကိုယ်လုံး ကိုယ်ပေါက် အရပ်အမောင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ လှုပ်ရှားသွားလာသည့် ကိုယ်ဟန် အမူအရာအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဘာတစ်ခုမှ ထူးထူးခြားခြားမရှိ၊ စူးရှထက်မြက်လှသော မျက်လုံးများမှအပ သူ၏ ထိုနံ့နံ့ နှုတ်ခမ်းမွေးနှုတ် နဖူးတစ်ခြမ်းပေါ်သို့ ဖုံးအုပ်နေသည့် ဆံပင်များကလည်း သူ့ရုပ်လက္ခဏာကို ပိုမို စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလောက်အောင် ငွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့။

သူ့မှာ ထူးခြားသည့် စွမ်းပကား တစ်ခုသာ ရှိသည်။ ထိုစွမ်းပကားမှာ အခြားမဟုတ်။ စကားပြောကောင်းခြင်း၊ တဆူးဟော စောင်းခြင်းပေတည်း။

စကားပြောကောင်းသည့် ဆိုရာ၌ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်ကောင်းသည်ထက် စိတ်ပါလက်ပါ ပြောစရာရှိသမျှ အသက်စင်အောင် ပြောတတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ သာမန် နားထောင်သူတို့ကလေးအား အင်အားအကြီးဆုံး ပါတီကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်စေရန်အတွက် ဟစ်တလာအား မထင်မရှား ခြေထောက်အိမ်တိုင် ဘဝမှ တိုင်းပြည်၏ အထွတ်အထိပ် အဖြစ်သို့ ရောက်စေရန် တွန်းထိုးပို့

ဆောင်ပေးလိုက်ရာတွင် ဟစ်တလာ၏ စကားပြော တောင်းခြင်းသည် အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

သူသည် စကားပြောရာ၌ ဘယ်တော့မှ စိတ်မပါသည့်ဟန် အမူအရာမျိုးမရှိ။ သူကိုယ်တိုင်က သူပြောသည့် စကားထဲတွင် သူ့ကိုယ်သူ နှစ်မြုပ်ထားသလို ပြောလေ့ရှိရာ နားထောင်ရသော ပရိသတ်ကြီးများသည် သူ့စကားနောက်သို့ မြှောက်၍ လိုက်ပါသွားရသည်ချည်း ဖြစ်ကြသည်။

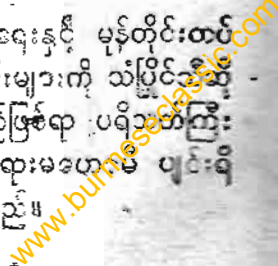
တစ်ခါတစ်ရံ သူသည် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ရှိလွန်းလှသည့်ဖြစ်ရာ သူ့ကိုယ်သူ မထိန်းနိုင်ဘဲ ဒေါသအိုးပေါက်ကဲ့သို့ ငှန်းခနဲ ခိုင်းခနဲ ဖြစ်လာတတ်သည်။ ဤအခါမျိုးတွင် သူ့တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ဒေါသအဟုန်ကြော့စွာ တဆတ်ဆတ် တုန်နေသည်။ မျက်နှာပေါ်မှ ချွေးသီးချွေးပေါက်များမှာ နှင်းကျသလို တစ်ပေါက်ပေါက်ကျလာသည်။ သူ့အသံမှာ ကျားဟိန်းသလို မြက်ဟိန်းနေသည်။ လက်နှစ်ဖက်မှာ တိုတိုသည်သည့် ဆန်တန်း လှုပ်ယမ်းလျက် ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သူ့ရှေ့မှ စားပွဲကို လက်သီးနှုမီ ခုန်းခနဲ ထုလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဖြိုနှိမ်းခနဲ ပြောလက်စ စကားကို ရစ်ပစ်လိုက်သည်။ ပြီးလျှင် သူသည် နဖူးပေါ်မှ တစ်ဆီ မျက်လုံးများကို ဖုံးအုပ်နေသော ဆိပ်ပင်များကို လက်ဖြုတ် အသာအယာ သပ်၍ ဖယ်ရှားလိုက်သည်။ တစ်ဖန် အင်္ကျီကော်လားကို ဣန္ဒြေရရ ပြင်လိုက်ပြီးမှ စကားကို ပြန်ဆက်သည်။ သို့သော် ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ သူ့အသံသည် စောစောကအသံနှင့်လုံးဝမတူတော့၊ ပကတိ အေးအေးတည်ငြိမ်လှသော အသံမျိုး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။

ရှုတ်ဖျက်အားဖြင့် လူကိုမမြင်ရဘဲ အသံကိုသာကြားနေရပါက စောစောက ကျားဟိန်းသလို ဟိန်းနေသူနှင့် ယခု သိုးငယ်ကလေးပမာ နူးညံ့စွာ ပြောဆိုနေသူမှာ တစ်ယောက်တည်းပါဟု ယုံနိုင်စရာ လုံးဝမရှိအောင် ဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် တရားပွဲတိုင်းတွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပရိသတ်ကြီး၏ စိတ်ကို ညှို့ဝင်ဆွဲခေါ်သွားစေ ရှိသည်။

ထို့ပြင် ဟစ်တလာသည် လူ့ဘဝဘေး လူ့ရိုက်ကို ကောင်းကောင်းကြီး သိနားလည်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူတို့မည်သည် ခမ်းနားသော ကြီးကျယ်စွာ မြင်ကွင်းများကို ပို၍ အာရုံစူးစိုက် စိတ်ပါဝင်စားကြသည် ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် သူ၏ နာဇီတရားပွဲများကို အမြဲတမ်းလိုလို ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ ပြင်ဆင် မွမ်းမံစေ ရှိသည်။ တရားပွဲ စင်မြေကို ဆည်း ကြီးမားသော နောက်ခံ စင်္ကြံတံဆိပ်အလံကြီး ဖြင့် အဝေးထပ် ပြင်နိုင်အောင် တပ်ဆင်ထားသည်။ ဂျာမန် လူမျိုးတို့၏ အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သော လင်းယုန်ရုပ်ကြီးများကိုလည်း ရွှေရောင်အလက်လက်ဖြင့် မွမ်းမံ၍ နာဇီ တပ်သားများကို ကိုင်စွဲ ချီတက်စေသည်။ သူ့တရားပွဲ ကျင်းပရာ နေရာတိုင်းတွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော နာဇီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ စင်္ကြံ အလံများ၊ လင်းယုန်တံဆိပ်ကြီးများနှင့် အခြား ဂျာမန်ရွေးဖောင်း စင်သည်သော်တို့ကိုစွဲကြိုသည့် အောင်တံခွန်များမှာ ပရိသတ်ကြီး၏ ခေါင်းပေါ်တွင် နီနီရဲရဲ ပြိုးပြိုးပြေပြေပြောင်ဖြင့် အရောင်တလက်လက် ထိုးထွက်နေသည်ကို အဝေးကပ် မြင်ကြရသည်။

ဟစ်တလာသည် နာဇီပါတီ၏ အလံဖြစ်သော စင်္ကြံအလံကို အရောင် ရွေးချယ်သည့်ကအစ ဂရုတစိုက် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခဲ့သဖြင့်ဖြစ်သည်။ အောက်ခံ အနီရောင်ကို အသုံးပြုခြင်းမှာ မြင်ရသူတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို တက်ကြွစေရန်အပြင် ကျွန်မြူနစ်များ၏ အလံကိုလည်း ထရပ်ပျက် သွားစေရန် တမင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဖြူစိုင်းအတိုင်းမှ အနက်ရောင် စင်္ကြံ တံဆိပ်များလည်း မြင်ရသူတိုင်းအဖို့ ထင်းကနဲ ရှင်းကနဲ အလွယ်တကူ မှတ်မိသောအောင် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သူ့တရားပွဲမစမီ နာဇီလုံခြုံရေးနှင့် မှန်တိုင်းတပ်သား သောင်ပေါင်းများစွာတို့က စစ်ချီသီချင်းများကို သံပြိုင်သီဆိုသကဲ့သို့ စစ်ရေးပြခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်ဖြစ်ရာ ပရိသတ်ကြီးက အခြား နိုင်ငံရေး တရားပွဲများကဲ့သို့ တရားမပေးမှု ပျင်းရိခြင်း မခံရဘဲ ပြူးတူးတက်ကြွနေကြသည်။

အား ပြုကြီးများနှင့် ဟစ်တလား၏ ဗိုလ်ရှင် အခမ်းအနား မကြာခင် တက်ရောက်ခဲ့ရသော ဗြိတိသျှသံအမတ် ဟင်ဒါဆင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် စိန့်ပီတာစတတ်မြို့ (ရုရှားပြည်) တွင် စစ်မဖြစ်မီက ခြောက်နှစ်ခန့် နေခဲ့ဖူးရာ ခမ်းနားကြီးကျယ် လှသော ရုရှားဘဲလေး ဧည့်ကြီးများကို ကြည့်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် အျှင်ဘတ်မြို့တွင် နာဇီပါတီ၏ စစ်ရေး ဗိုလ်ရှင်အဖွဲ့ အခမ်းအနားများမှာ ထိုရုရှားဘဲလေးက သဘင်ကြီးများထက် ပို၍ ကြီးကျယ်ခမ်းနားပြီး လှပဆန်း ကြယ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။”

(ဆာဟင်ဒါဆင်ရေး “ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး မအောင်မြင်မှု” စာမျက်နှာ-၇၀)

ဟစ်တလာသည် တရားပွဲများတွင် အခြားသူများနှင့်အတူ ဟောပြောရမည်ဆိုပါက နောက်ဆုံးမှ ဟောပြောလေ့ ရှိသည်။ အခြားသူများအားလုံး ဟောပြောအပြီးတွင် နာဇီဘင်ခရု တီးခတ် အဖွဲ့က စစ်ချီသီချင်း တစ်ပုဒ်ကို ဘင်သံကြီးများ တဒိုင်းဒိုင်း ဖိုခြမ်းသလို တီးမှုတ်ကြသည်။ ထိုနောက် တီးခတ်အဖွဲ့မှ တရက် တီးမှုတ်သံများ ရပ်ပစ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နာဇီ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ရှပ်နက်တပ်သား နှစ်ယောက်တို့ လူအုပ်ကြီး ပြေးဆင်းလာပြီး အလယ်မင်းလမ်းတစ်လျှောက်မှ လူများကို သေ သို့ ဖယ်ခိုင်းကြသည်။

ချက်ချင်းဆိုသလို မီးမောင်းကြီးများ ဝင်းခနဲ လင်းလာ ပြီး ဟစ်တလာသည် မင်းလမ်းအတိုင်း တရားဟော စင်မြင့်ရှိနေသည့် ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လာသည်။ မင်းလမ်းတစ်လျှောက် သူ လျှောက်လာရာ နောက်သို့ မီးမောင်းကြီးများက အဆက်မပြတ်

လိုက်၍ ထိုးပြနေသည်။ ဤအတောအတွင်း ဟေး ဟစ်တလာ၊ ဟေး ဟစ်တလာ ဟူသော အသံများမှာ လူအုပ်ကြီးများထဲမှ နား တွဲလှမတတ် အဆက်မပြတ် ထွက်ပေါ်နေသည်။

ဟစ်တလာသည် မင်းလမ်းဘေးတစ်လျှောက်မှ လူများကို ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် ပြုံး၍ နှုတ်ဆက်ရင်း စင်မြင့်ဆီသို့ ရောက် သွားသည်။ ထို့နောက် သူသည် အသံချစ်စက်ရှေ့သို့ သွားရပ်ကာ လက်တစ်ဖက်ကို မသိမသာ မြှောက်ပြလိုက်ရာ စင်မြင့်အောက်မှ ဟစ်အော်ကြွေးကြော်နေကြသော အသံများမှာ မီးကိုရေနှင့်ငြိမ်း သလို ချက်ချင်း ငြိမ်ကျသွားသည်။

သူသည် ပရိသတ်ကို တစ်ချက်မျှ ဝဲ၍ ကြည့်ကာ အကဲခတ် လိုက်သည်။ နောက် စကားစ၍ ပြောသည်။ သူ့အသံသည် နိမ့် နိမ့် တဖြည်းဖြည်း မြင့်လာသည်။ ခပ်တိုးတိုး ခပ်မွန်မွန်ပြောရာမှ တစ်စတစ်စ ကျယ်လာသည်။ မြန်လာသည်။ ပြောရင်း ဟောရင်း ဖြစ်၍ သူ့ပါးစပ်မှ စက်သေနတ်ပစ်သလို အဆက်မပြတ် ထွက်လာ သော စကားလုံးများသည် စင်မြင့်အောက်မှ ပရိသတ်ကြီး၏ နား သို့ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ပစ်သွင်းသလို ဝင်သွားသည်။ ပြောရင်း ဟောရင်းဖြစ်၍ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ် တုန်လာသည်။ ခေါင်းထော လက်ပါ အငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှား ဝေ့ဝမ်းနေသည်။ သူ သည် သူ၏ရန်သူ၊ နာဇီပါတီ၏ရန်သူ၊ ဂျာမနီ၏ ရန်သူနှင့်အမျှကို တစ်ယေခက်မကျန် ရစရာမရှိစအောင် ပုတ်ခတ်သည်။ ရက်ရက်စက် စက် ချေမှုန်းသည်။ နာလန်မထူနိုင်အောင် နှိမ်နှင်းသည်။ စကား သုံးတိုင်းမှာ ခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ ဟိန်းဟောက်မှုများ၊ ကြုံးဝါးမှု များ၊ ကြိမ်ဆဲမှုများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေသည်။

နောက်ဆုံး ဖြိုနှိင်းခနဲ စကားကိုဖြတ်၍ တရားပွဲကို ရန် သိုက်ရာ ထောင်ထောင်းမက များလှစွာသော လူအုပ်ကြီး၏ ‘ခံယူ၊ ဟစ်တလာ၊ ဟေး ဟစ်တလာ၊ ဟေး ဟစ်တလာ’ ဟူသော ကြွေး ကြော်သံ လှိုင်းလုံးကြီးများအောက်တွင် သူ၏ ရန်သူ၊ နာဇီပါတီ၏ ရန်သူ၊ ဂျာမနီ၏ ရန်သူများသည် ဒလိမ့်ခေါက်ကွေး မျောပါ

သွားကြစော့သည်။ အင်္ဂလိပ်များ၊ ပြင်သစ်များ၊ ကွန်မြူနစ်များ၊ ဂျူးများ။

ဤကား လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် စကားပြောအစောင်းဆုံး၊ တရားဟော အခကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထဲတွင် တစ်ယောက် အပါအဝင် ဖြစ်သော နာဇီခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ စကားပြောနည်း နိဿယည်းပေတည်း။

ဟစ်တလာသည် စင်မြင့်ပေါ်တွင်သာ သူ့ရန်သူများကို ရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းသုတ်သင်ခဲ့သည် မဟုတ်။ သူ နေ့စဉ် အလုပ်လုပ်နေသော ရုံးခန်းတွင်လည်းကောင်း၊ စည်းဝေးခန်းထဲတွင်လည်းကောင်း၊ ဧည့်ခန်းထဲတွင်လည်းကောင်း၊ သူ့ကို ဆန့်ကျင်သူများ၊ အတိုက်အခံပြောသူများ၊ ကမိန့်မနာခံသူများကိုလည်း ပစ်ပစ်ခါခါ ရေရာမရှိအောင် မာန်မဲကြမ်းမောင်းတတ်သည်။ ဤအခါမျိုးတွင် သူ၏ စူးရှထက်မြက်လှသော မျက်လုံးအစုံတို့မှာ တစ်ဖက်လူ၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ ကိုးမောက် ဝင်ရောက်သွားစော့မတတ် ခြိမ်လာသည်။ လူ့လေးငါးယောက် ရှိနေသည့် ရုံးခန်း သို့မဟုတ် စည်းဝေးခန်းမပင်ဖြစ်စေကားမူ သူစိတ်ချိုး၍ ဒေါသအိုးပေါက်ကဲလားသည့် အခါ သူ့အသံမှာ လူ့လေးငါးယောက်၏ အော်ဟစ်ပြောဆိုနေသကဲ့သို့ ကျယ်လောင် မြည်ဟိန်းနေတတ်သည်။ သူ့အသံမှာ ကျားဟိန်းထလို ဟိန်းနေသည်နှင့်အမျှ သူ့အမူအရာမှာ တစ်ဖက်သားကို အစိမ်းလိုက်စားသောပေတော် ဝါးတော့ပေတော် ဖြစ်လာသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သူသည် သူ့ကိုဆန့်ကျင်သူများ၊ အာခံသူများအား နေစရာမရှိအောင် ဟိန်းဟောက် ခြိမ်းခြောက်၍ အနိုင်ယူတတ်သည်။

သူသည် လူထုကြီးကို ချုပ်ကိုင်ထားရာ၌လည်း ပထမနည်းအားဖြင့် အစွမ်းကုန် ဝါဒဖြန့်သည့်နည်းကို သုံး၍ ဒုတိယနည်းအားဖြင့် အစွမ်းကုန် ဝါဒဖြန့်သည့်နည်းကို သုံး၍ ဒုတိယနည်းအားဖြင့် အစွမ်းကုန် ခြိမ်းခြောက် ဟိန်းဟောက်သည့်နည်းကို သုံးခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင် သူနှင့် သူ့ခေါင်းဆောင်သော နာဇီပါတီကသာလျှင် ဂျာမန် တစ်မျိုးသားလုံးကို ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့

တောင်နိုင်သည်ဟူ၍ ထင်မှတ်လာအောင် စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေး သုံးခဲ့သည့်နည်းတူ အခြားတစ်ဖက်မှ သူ့ကိုဆန့်ကျင်သော အားစုများနှုတ်နုတ်ပါတီကိုမထောက်ခံသူ မှန်သမျှကို ရက်ရက်စက်စက် လက်စတုံးအောင် ချေမှုန်းနှိမ်နင်းပစ်ခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ဟစ်တလာ နာဇီပါတီလောက် စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးကို ကြီးကျယ်ထိရောက်အောင် ဆည်းပူးခဲ့သည့် ပါတီဟူ၍ မရှိခဲ့သေးကြောင်းဖြင့် သမိုင်းသုတေသီအဖွဲ့တို့က တညီတညွတ်တည်း ကောက်ချက်ချခဲ့ကြရသည်။ စင်စစ် ဟစ်တလာနှင့် သူ၏ နာဇီခေါင်းဆောင်များသည် ဝါဒဖြန့်ချိရေး၊ အကြမ်းဖက်အုပ်စိုးမှုတို့ကို သူ့နေရာနှုတ်သူ အဝင်ဝင်ကျအောင် ဆည်းပူးခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ အခြားဝိသေသတစ်ခုမှာ အရေးကြီးသော ဆင်နွှဲမှုန်သမျှ၊ ခြေလှမ်းမှုန်သမျှကို အလစ်တွင် ရုတ်တရက် အသတ်တတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် တစ်ဖက်ရန်သူက မမျှော်လင့်သောအချိန်တွင် မမျှော်လင့်စောင့်စောင့်လုပ်တစ်ခုကို ကြိုနိုးခနဲ အသတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ရန်သူကို အငိုက်မိအောင် ဖမ်းတတ်သည်။ ဤသည်မှာလည်း စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးတစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ရေးတွင်လည်းကောင်း၊ သံတမန်ဆိုင်ရာများတွင်လည်းကောင်း၊ မမျှော်လင့်သော လှုပ်ငန်း၊ မမျှော်လင့်သော တိုက်ပွဲနှုတ် မမျှော်လင့်သော စကားများကို ရုတ်တရက် အသုံးပြုလိုက်ခြင်းဖြင့် တစ်ဖက်သားကို မလှုပ်နိုင်၊ မယှက်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဟစ်တလာသည် သူ့နှုတ်ဆိုင်ရသော ရန်သူသည် ညီညာညွှန်ရာတွင် အင်အားကောင်းသည်၊ မည်သည့်အချက်တွင် မျှညွှန်သည်၊ စသည်တို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ အကဲတော်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ရန်သူကို အရင်တိုက်ရမည်၊ မည်သည့်နေရာ၌ အောက်မှတိုက်ရမည်ကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန် ချိန်ဆတတ်သည်။ သူသည် သူ၏ အဓိကရန်သူဖြစ်သော ဆိုဗီယက် ရုရှား၏ အင်အားကြီးမားမှုကို ဂရုပြုမိသဖြင့် အင်အားပျော့ညံ့သော ဖန်ဖန်ဖြစ်နေ

သော ပြင်သစ်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ကို အရင်ဝင်တိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့မတိုက်မီ အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်တို့က ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို အကြီးကြီး လန့်နေကြောင်း သိသဖြင့် ဆိုဗီယက် ရုရှားနှင့် မရမသေ မဟာမိတ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ်တို့ကို ခြောက်လှန့်ခဲ့သေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံရေး ကျားကစားရ တွင် 'ကွက်ကျော်ရိုက်၍ ရန်သူများကို လှည့်စားနိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် ဂျာမန် တစ်မျိုးသားလုံးအား တစ်စသွား တစ်သံ၊ တစ်မိန့် အာဏာရှင်စနစ် အောင်တွင် အခိုင်အမာစုစည်း ခဲ့ရာ၌ ဟစ်တလာသည် အခြား ဂျာမန်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ ထက် ပို၍ ဂျာမန်ပြည်ကြီးအကြောင်းနှင့် ဂျာမန်လူမျိုးတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို သိနားလည်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ယနေ့ ဂျာမန် လူမျိုးတို့ ဘာကို လိုလားနေသည်၊ ဘာကို တောင့်တနေသည်၊ တစ်ခု မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသည် စသည်များကို ဘယ်နိုင်ငံရေးသမားနှင့် မှ မတူအောင် သိနားလည်ထားခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း အခြားနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များက နိုင်ငံရေးဝေါဟာရ စကားကြီး စကားကျယ်များကို သုံး၍ အနာဂတ် မျှော်မှန်းချက်များကို ပေးနေရာ၌ ဟစ်တလာသည် လောလောဆယ် အလုပ်အကိုင်မရှိ၊ စားစရာ ဝတ်စရာ နေရာမရှိဖြစ်နေသော ဂျာမန်လူရွယ် လူငယ်များကို အစားအစာကျေး၍ ရှုပ်ညှိုးရှုပ်နက် ယူနီဖောင်းများ ဝတ်ဆင်ပေးပြီး နာဇီတပ်ဖွဲ့များထဲသို့ တဖွဲ့ဖွဲ့သွင်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤနည်းဖြင့် ရှုပ်ထွေးခက်ခဲလှသော ပြဿနာကို အလွယ်ဆုံးနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။

ဂျာမန်အမျိုးသားဘက်ကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ စချားချက်ဟစ်တလာသည် အခြားသူများအဖို့ ဖြေရှင်းမရလောက်အောင် ရှုပ်ထွေးနေသော ပြဿနာများကို အံ့ဩစရာ စောင်းအောင် အလွယ်တကူ ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။ သူသည် နည်းလမ်းသစ်များ တီထွင်ကြံဆရာ၌ ပါရမီရရှိသန်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့ဖြေရှင်းချက်များမှာ ကြမ်းတမ်းရက်စက်လှသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း များသောအားဖြင့် ထိရောက်ခဲ့သည်ဟူ၍ မှတ်ချက်ချဖူးသည်။

ဤအချက်နှင့် စပ်သွင်း၍ ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ စာဆရာတစ်ယောက်ကို တစ်ခါက ဤသို့ ပြောခဲ့ဖူးသည်။

“ကျုပ် အခုလို အောင်မြင်လာတာတွေဟာ ဆန်းကျယ်နက်နဲတဲ့ ဖန်တီးမှုကြောင့်လို့ တချို့က ပြောနေကြတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လွယ်လွယ် ပြောရရင် ကျုပ်ဟာ ကံကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်မို့ ဒီလို အောင်မြင်လာတာပဲလို့ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီတော့ ကျုပ် အခု စီနေရာမျိုးကို ဘာကြောင့် ရောက်ရှိလာတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားကို ကျုပ်ပြောပြမယ်။ တကယ်က ကျုပ်တို့ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေဟာ အင်မတန် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကို ဂျာမန်လူမျိုး မတူကလဲ ဘာမှ မတတ်နိုင်ကြဘူး။ မိအခြေအနေမျိုးမှာ ဒီလို ရှုပ်ထွေး ပွေလီနေတဲ့ ဘဝက လွတ်မြောက်အောင် နိုင်ငံရေးသမားတွေက လုပ်ပေးလိမ့်မယ်လို့ အမျှော်လင့်ကြီး မျှော်လင့်နေကြတယ်။ ဒီအခါမျိုးမှာ တစ်ဖက်ကနေပြီး ကျုပ်က ပြဿနာတွေအားလုံးကို ရှင်းအောင်လုပ်ပေးပြီး အလွယ်ဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီး ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကို လူထုကြီးက သဘောပေါက်ပြီ။ ကျုပ်ခေါင်းဆောင်မှုနောက်ကို လိုက်ကြတာပါ။”

(ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများ အတွဲ ၂၊ စာမျက်နှာ ၁၂၆၆)

ဟစ်တလာသည် သူ့တံဆိပ်များကိုသာခမ်းနားအောင် ပြင်ဆင်မဟုတ်။ သူ့နေထိုင်ရာအိမ် သူ့အလုပ်လုပ်ရာ ရုံးနှင့် သူ့ညွှန်ခံညွှန်ခံများကိုလည်း တခမ်းတနား ပြင်ဆင်ထားလေ့ ရှိသည်။ သူသည် အာဏာရလာပြီးနောက် သူ့ရုံးခန်းနှင့် အိမ်တို့ကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားအောင် မှမ်းမံ ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ သူသည် မိန်းကယ်ကြီးများကို အလွန်နှစ်သက်သည်။ ကော်ဖီရေထုကြီးထိုလည်း သဘောကျသည်။ တဖိတ်ဖိတ် အိမ်ထောင်ထွက်၍

www.burmeseclassic.com

ပြောင်လက်သော စားပွဲကြီးများကို ကြိုက်သည်။ သူ့ရုံးခန်းအတွင်း၌ နန်းများမှ အဆိုပါ စားပွဲကြီးများပေါ်တွင် အမြဲတမ်း ထားဆတ်သော ပန်းများကို လှပသည့် ပန် အိုးကြီးများဖြင့် စိုက်ထားကြရသည်။

သူ့ညွှန်ခန်းတွင် 'ရေခဲမြေရှင်ဖရက်ဒရစ်ဘုရင်ကြီး' ပုံတူကြီး ချိတ်ဆွဲထားသည်။ သူသည် ဂရိတ်၊ ရောမ စသော ရှေးခေတ်သရုပ်ဖော် ပန်းချီကားများကိုသာ နှစ်သက်၍ ခေတ်သစ်စိတ္တပန်းချီများကိုမူ လွန်စွာမုန်းသည်။ ကစ်ခါက ၁၉၃၇-ခုတွင် ဂျာမန်အနုပညာပြခန်းကြီး ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်ခဲ့ရာ ထိုပြခန်းတွင် ချိတ်ဆွဲပြတရန်အတွက် အကဲဖြတ်လူကြီးများ ရွေးချယ်ထားကြသော စိတ္တဗေဒ ပန်းချီကားများကို ဟစ်တလာက ရစရာအောင် ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကာ ပယ်ပစ်ခဲ့ဖူးသည်။

သူသည် ဂီတ ရုပ်ရှင် စသည့် အနုပညာများကိုလည်း ဝါသနာပါသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်သူ ဂျာမန်ဂီတပညာရှင်ကြီး ဝဂ္ဂနာ(၁၈၁၃-၈၃)အား ဂုဏ်ပြုသည့် အခမ်းအနားနှစ်စဉ်တက်ရောက်၍ ထိုဆရာကြီး စပ်ဆိုသီကုံးခဲ့သော သီချင်းပြသီချင်းခန့်များကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်ခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်နဲ့ ပတ်သက်၍လည်း ဝါသနာပါသူတစ်ဦးဖြစ်ရာ သူနှင့် ဂို.ဆီ.တို့သည် နိုင်ငံရေး တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်နေသည့် ၁၉၂၇-ခုအတွင်းကပင်လျှင် ရုပ်ရှင်ရုံများသို့ မကြာခဏလှမ်း၍ သွားကြည့်ကြသည်။ သူ အင်တာရေပြီ သူ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးခန်းကို ပြင်ဆောင်ရာတွင် ရုပ်ရှင်ကြည့်သည့် အခန်းတစ်ခုကို ရုပ်ရှင် ပြစက်များ၊ ပီကားများတပ်ဆင်၍ ထည့်သွင်း ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ဤရုပ်ရှင်ပြခန်းထဲမှပင် ဂျာမန်ပြည်၌ မပြုရဟု ပိတ်ပင်ထားသော နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင်ကားများကို မကြာခဏ ကြည့်လေ့ရှိသည်။

သူသည် ဇိမ်ခံပစ္စည်း အသုံးအဆောင်များကို အထူးနှစ်သက်တတ်သူဖြစ်ရာ သူ့နို့ ရင်းရင်းနီ နီး လက်ပွန် ဇတီး နေခဲ့ဖူးသော ရော့ချဲနင်းဆိုသူက 'ပါးစပ်က ကော်လွန်ရေးစကားပြောပြီး အထိုင်မှာ ခန့်ရှင်ပေါက်စ ဆန်သည်' ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့ဖူးသည်။

သို့သော် သူသည် ဆိုရှယ်ပွဲများ၊ မွေးနေ့ပါတီညွှန်ခန်းများ စသည်တို့ကိုမူ ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်လေ့ရှိသည်။ အငတ်အစား ဇာလည်း တစ်ခါနဲ့တစ်ခါ ထူးထူးခြားခြား ပြောင်းလဲ၍ ဝတ်ဆင်ခြင်းမရှိ၊ ဆေးလိပ်မသောက်တတ်၊ အရက်လည်း မသောက်တတ်။ ဆိုပြင် စားရာ သောက်ရာတွင်လည်း အစားအသောက် အလွန်နည်း၍ သက်သတ်လွတ် စားလေ့ရှိသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စားရာတွင်လည်း သူ့အတွက် အထူး စီမံပေးရသည်။ သူသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကို မနွမ်းယိအောင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အစိမ်းကြော် ကြော်စားလေ့ရှိသည်။ သူက သားငါး စားခြင်းနဲ့ အစားအစာများ ချက်၍စားခြင်းသည် ရှေ့ဟောင်း၊ ကမ္ဘာဦးဆုံးကျေးဇူးကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ပြင် တစ်ခါက အစားအသောက်ဝိုင်း တစ်ဝိုင်းတွင် စကားစပ်မိ၍ ဟစ်သလာက "အသားစားတဲ့ လူမဲ့တူအတွက် ကျုပ် ကြိုတင်ပြီး ဘောက်နိုးတစ်ခုထုတ်ချင်တယ်၊ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ နောင်အနာဂတ်ကာလမှာ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး သက်သတ်လွတ်စားသူတွေချည်း ဖြစ်လိမ့်မယ်" ဟူ၍ ပြောဖူးသည်။

ဤနေရာတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ စိတ်နေသဘောထားနှင့် စရိုက်ဝါသနာများကို ဖော်ပြရာ၌ ခြွင်းချန်ထား၍ ဖြေမိသော ကိစ္စရပ်တစ်ခု ကျန်ရှိနေသေးသည်။ ယင်းကိစ္စရပ်ကား အခြားမဟုတ်။ ဟစ်တလာ၏ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စများပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် လူပျိုစပါက်အရွယ် ရောက်ကတည်းက မိန်းမများနဲ့ ပတ်သက်လစလျှင် အရှက်အကြောက် အားကြီး၍ တင်းကင်းရှင်းရှင်း နေခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် သူ နားဝါတီခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာချိန်မှစ၍ တိုင်းပြည်အာဏာကို သိမ်းပိုက်ပြီးသည့် အချိန်တွင်မူ သူ့နို့ပတ်သက်၍ မိန်းမပြဿနာများနှင့် သူပြော သူပြော အတော်များလားခဲ့ကြသည်။

သူ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ရောက်လာစအချိန်တွင် သူ၏ပြောဟန် ဆိုဟန်နှင့် လုပ်ဟန် ကိုင်ဟန်များကို သဘောကျသဖြင့် သူ့ကို

ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံ ကူညီခဲ့ကြသော အမျိုးသမီးများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ရင်းတို့အနက် ဟဲလ်လင်၊ ကာရိုလာနှင့် ဝင်နီဖရိုက်စံသော အမျိုးသမီး ၃-ဦးတို့မှာ သူ့ကို အထူးကူညီခဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်း သူ့ကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ဟ ဝန်ခံခဲ့ဖူးသည်။

ဟစ်တလာသည် နာဇီပါတီခေါင်းဆောင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ အမျိုးသမီးများ၏ အစမ်းအစနှင့် သူတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ လူနီစွာ အရေးပါတတ်သည်ကို သိရှိလာသည့် အလျောက် အမျိုးသမီးများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် အတတ်နိုင်ဆုံး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြုမူ ပြောဆိုဆက်ဆံကတ်လာသည်။ စည်းစဉ်းပွဲများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ညှော်ပွဲများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါနေပါက သူသည် ထို အမျိုးသမီးများ၏ ထောက်ခံမှုကိုရအောင် ပြုမူလေ့ရှိသည်။

ဤသို့အားဖြင့် သူ့နဲ့ အမျိုးသမီးများ ဆက်ဆံရေးမှာ သူခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာချိန်တွင် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလာခဲ့ရာ သူ့ကို မလိုလားသူများက အချို့သော အမျိုးသမီးများနှင့် သူ့ကို စွပ်စွဲ အပုတ်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် သူ့နဲ့ မကြာခဏ တွေ့ဆုံသွားလာ ဆက်ဆံကြရသော ဟင်နီဆိုသူ အမျိုးသမီး တစ်ဦးနှင့် စွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။ ဟင်နီမှာ ဟစ်တလာ၏ ဓာတ်ပုံဆရာဟောင်းမန်း၏ သမီးဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ယောက် စွပ်စွဲခံရသူမှာ လီနီဆိုသူဖြစ်၍ သူမမှာလည်း နာဇီပါတီ၏ လူထုအင်အားပြပွဲကြီးများ၊ စစ်ရေးပြပွဲကြီးများကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရသူ အမျိုးသမီး ဒီဂျိုက်တာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုအမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ထက် ပို၍ ဟစ်တလာနှင့် တပူးတုံတွဲ သွားလာလေ့ရှိသူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ရှိသေးသည်။ သူမမှာ ဟစ်တလာ၏ မော်တော်ကားမောင်းသူ၏ နှမ ဂျင်နီပင် ဖြစ်သည်။ ဂျင်နီကို ဟစ်တလာ၏ ကားပေါ်တွင် မကြာခဏ တွေ့မြင်ကြရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ညဘက်တွင် စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်၌ စကားလက်ဆုံကျွေး ညဉ့်နက် အနီးခေါင်ကျမှ ပြန်လေ့ရှိကြသည်။

ဟစ်တလာအား မလိုလားသူထော လိုလားသူများကပါ အသက်ဖတ်ပြုပါအမျိုးသမီးအချို့နှင့် စွပ်စွဲပြောဆိုကြရာ၌ များသောအားဖြင့် မသက်စရာ အချက်အလက်များရှိနေ၍ သူ့စွပ်စွဲခြင်း ဖြစ်သည်။ အခိုင်အမာ ခြေခြေမြစ်မြစ် ဟူ၍ မရှိလှပေ။

ဟစ်တလာ၏ တစ်သက်တာတွင် သူ့ကိုယ်တိုင်က ချစ်ကြိုက်မှုပါသည်ဟူ၍ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် နှုတ်တိတ်တိတ်ပုန်း ညှားနေသည်ကို အတိအလင်း လူတကာ ချစ်မြင် သိရှိထားသည့် အမျိုးသမီး တစ်ယောက် ဟူ၍ ပေါင်းစပ်ဖောက်သား ခြေခြေမြစ်မြစ် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိခဲ့သည်။

ဟစ်တလာကိုယ်တိုင်က သံယောဇဉ်ငြိတယ်၍ ချစ်ကြိုက်ခဲ့သော အမျိုးသမီးမှာ ဂီလီမော့ဘဲလ်ဆိုသူဖြစ်သည်။ သူမလေးသည် ဟစ်တလာ၏တူမ ဝမ်းကွဲဖြစ်၍ ဟစ်တလာ၏ အိမ်မဝမ်းကွဲ နှင်းမဖြစ်သူ အိန်ဂျလာမော့ဘဲလ်၏ သမီးဖြစ်သည်။

ဂီလီသည် ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကပင် သူ့မိခင်နှင့် အတူ နာဇီခေါင်းဆောင် လူပျိုကြီးဟစ်တလာ၏ နေအိမ်သို့ အိမ်မှုကိစ္စများကို စီစဉ်သိမ်းစောဇီရှောက်ပေးရန် လာရောက် နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူမသည် ထိုအချိန်တွင် အသက် ၁၇ နှစ်ရှိပြီဖြစ်၍ ရို ရိုးနှင့် ယဉ်ယဉ်အလေး ချောသလောက် အသံ ကောင်းသူကလေး ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှ၍ ဦးကြီးဟစ်တလာသည် တူမလေးဂီလီကို သွားလေအရာ ခေါ်သွားခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် အနေအထိုင် နီးစပ်ရာမှ သံယောဇဉ် ငြိတယ်ခဲ့ရသည်။

သို့သော် ဟစ်တလာအကြောင်း သိကောင်းစရာများကို သမိုင်းသုတေသီတို့ကနဲ့ နှစ်စဉ်ကတ်ကတ်ထုတ်ထုတ်စုံစမ်းပေးမြန်းကြရာ၌ ဂီလီသည် သူမ၏ဦးလေး ဟစ်တလာ၏ မရိုးမသား သန်ပြားသော စိတ်ဖြူ ချစ်ခဲ့သည် မချစ်ခဲ့သည်ကို ယနေ့အထိ ထက်ဆုပ်လက်ကိုင် အခိုင်အမာမပြနိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ သူတို့မှာဖွဲ့စည်း၍ ထောက်လှမ်း၍ရသမျှ ဟစ်တလာက သူ့အား အထူးအလေး ဂီလီကို မရိုးမသား ဆန်းဆန်းပြားပြား ချစ်ခဲ့ကြောင်း အခိုင်အမာ သိရှိသည်။

ဟစ်တလာသည် ဂီလီကို မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံသည့် သွားလေရာ ခေါ်သွားသည်။ တစ်ဖမ်းတစ်ရံစာ ယေးကျားသည် များနုနီ ချော့ချော့ဝင်ဝင် ဆက်ဆံသည်ကို မလိုလား။ မနှစ်သက် ထိုအချက်ကို စိတ်ထဲသွန် ကျိတ်ခဲ၍ပင် မထားနိုင်ဘဲ ပါးစပ်ကပ ဖွင့်ပြောသည်။ ဆူသည်။ ကြိမ်းမောင်းသည်။ နောက်ဆုံး ဗီယင်နာ မြို့သို့ ဂီလီဘယ်ယောက် အဆိုသင်တန်းကျောင်း သွားတက်ရန်ရှိနေ သည်ကိုပင် ဟစ်တလာက ခွင့်မပြုသဖြင့် မသွားဘဲ နေခဲ့ရသည်။ တစ်နေ့သော် ဟစ်တလာသည် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ကားကို မောင်းဆောင် အိမ်မောရစ်နှင့် ဂီလီတို့ ကြိုက်နေကြသည်ဟု မသက်စရာ အချက် များ တွေ့ရသဖြင့် ဒိန်းဒလ်နီးနတ်ပူးကာ ခေါ်သူပုန်ထ၍ ဂီလီကို အကြီးအကျယ် ကြိမ်းမောင်းခဲ့ဖူးသည်။

ဟစ်တလာနှင့် ဂီလီတို့ဇာတ်လမ်းမှာ ထိုမျှနုနီ ပြေးသေးသော ၁၉၃၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာ သည် မြူနစ်မြို့မှ နံနက်စောစော ကားဖြင့် ခရီးထွက်လာခဲ့သည်။ ထားထွက်ခါနီးတွင် ဂီလီကို နှုတ်ဆက်ခဲ့သေးသည်။ သူသည် ဟမ်းဘတ်မြို့တွင် ပါတီကိုစွဲတစ်ခုရှိနေ၍ ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဟမ်းဘတ်မြို့သို့ မရောက်မီ လမ်းတစ်ဝက် နျူရင်ဘတ်မြို့မှ လှည့်ပြန်လာခဲ့ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မြူနစ်မြို့တွင် ကျန်ခဲ့သော ဂီလီသည် ဟစ်တလာ ထွက်သွားပြီး မကြာမီ သူ့ကိုယ်တိုင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ကာ အဆုံးစီရင်သွားကြောင်း တယ်လီဖုန်းဖြင့် သတင်းရရှိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဂီလီ ဘုကြောဇီ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေသွားရသလို ဤမေးခွန်းကို ယနေ့အထိ မည်သူမှ တိတိကျကျ မဖြေနိုင်ဘဲရှိခဲ့ကြ သည်။ ဟစ်တလာ၏ ဓာတ်ပုံဆရာဟော့ဖ်မန်း၏ အဆိုအရမူ ဂီလီ သည် အခြားလူတစ်ယောက်နှင့် ချစ်ကြိုက်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ ဩဇာကိုလည်း မလွန်ဆန်ရဲ၊ မလွန်ဆန်ရက်ဘဲရှိနေ ရာမှ စိတ်ညစ်ပြီး သတ်သေသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် အိမ် ဖော် အမျိုးသမီးကြီးဖြစ်သူ ဖရော်ကမူ ဂီလီသည် ဟစ်တလာနှင့် ချစ်ကြိုက်နေရာမှ ဦးလေးနှင့် တူမဖြစ်နေသဖြင့် လက်ဆုပ်၍လည်း

ဖြစ်၊ သံယောဇဉ်ကလည်း ကြီးစားနေသဖြင့် နောက်ဆုံး စိတ် ညစ်ပြီး သတ်သေသွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ သူတို့နှစ်ယောက် မည်သူကမှန်သည်ကိုမူ မည်သူမှ မသိနိုင်ကြ၊ မည်သူမှ မသိခဲ့ကြ။ သို့သော် ဟစ်တလာကမူ ဂီလီအပေါ်တွင် သံယောဇဉ် ကြီးစား၍ ဆန်းဆန်းပြားပြား ချစ်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဂီလီ သေဆုံးပြီးနောက် ဟစ်တလာမှာ စိတ်ထိခိုက်လွန်းလှသဖြင့် သူ့နှင့် ရင်းနှီးသူ မိတ်ဆွေများက ဟစ် တလာပါ သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေမည်ကိုပင် စိုးရိမ်နေခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဂီလီ သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေခဲ့သည့်အတွက် သူ့တစ်သက်တာတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး စိတ်ထိခိုက်မှုဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ သိရှားသည်။ သူသည် ကွယ်လွန်သူ ဂီလီ နေခဲ့သော အခန်းကို ဝိသေသမီကအဘိုင်း ခြေရာလက်ရာမပျက် ထားခဲ့သည် ထိုအပြင် သူ့အခန်းထဲတွင် ဂီလီ၏ဓာတ်ပုံကို ချိတ်ဆွဲထား၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဂီလီ၏မွေးနေ့နှင့် ကွယ်လွန်သွားသော နေ့များတွင် မျက်ရေစက် ထက်ဖြင့် လွမ်းသူ့ပန်းတွေများ ချလေ့ရှိခဲ့သည်။ လူတိုင်း လူဘိုင်း တွင် အချစ်နှင့်ပတ်သက်၍ လျှို့ဝှက်ဇာတ်လမ်းကလေးများ ရှိတတ် သဖြင့် ဖြစ်ရာ ဂီလီနှင့် ဟစ်တလာတို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းသည်လည်း သခိုင်းဆရာတို့အတွက် ဆန်းကြယ် လျှို့ဝှက်သော မြှုပ်ကွက် ထင်ကွက်အဖြစ်သာ ထားခဲ့ကြရတော့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အခြား ချစ်သူတစ်ဦးမှာ အီဗာဗရူးဆိုသူ အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာနှင့် အီဗာဗရူးတို့၏ အချစ်ဇာတ် လမ်းမှာ ဟစ်တလာနှင့် ဂီလီတို့ အချစ်ဇာတ်လမ်းနှင့် လုံးဝမတူ ထင်ဘာသာစီ ဖြစ်သည်။

အီဗာသည် အင်းမြစ်ပေါ်ရှိ ဆင်ဘတ်ချ် မြို့ကလေးမှ ထွက်မူပညာသည် တစ်ယောက်၏ သမီး ၃-ယောက်အနက် ဒုတိယ သမီးဖြစ်သည်။ သူမသည် မျက်လုံးပြာပြာ မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်းဖြင့် အာမောလှပသူကလေးဖြစ်၍ ဟစ်တလာ၏ ဓာတ်ပုံဆရာဖြစ်သော ဟော့ဖ်မန်း၏ ဓာတ်ပုံဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်သည်။ ဟစ်တလာက အီဗာကို ထိုဓာတ်ပုံဆိုင်ကလေးမှစပင် စတင်တွေ့မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ခက်ပုံဆိုင်သို့ရောက်သည့် အခါတိုင်း ဂုဏ်တန်တိုထုံးစံကို အတုယူ၍ အိမ်ထောင်ရေးနည်းနည်းပါးပါး ဆိုချေလေ့ရှိသည်။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း ခင်မင်သွားကြရာ ဟစ်တလာထံမှ ပန်းစည်းများနှင့် ညွှန်ပုံဖိတ်စာများကိုပါ အိမ်ထောင်ရေးနည်းနည်းပါးပါး ခံခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် သူတို့နှစ်ယောက် အခြေအနေမှာ ပိုမိုရင်းနှီးလာကြပုံရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အိမ်ထောင်ရေး သူမ၏ သူငယ်ချင်းများအား မိမိနှင့် ဟစ်တလာတို့ ကြိုက်နေကြကြောင်းနှင့် လက်သပ်ရန် မိမိကပြောထားကြောင်းများ ပြောပြသည်။

သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် ချစ်သူနှစ်ဦး၏ ချစ်ခင်လမ်းမှာ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း မဟုတ်တော့ဘဲ ကွေ့ကွေ့လျော့လျော့ဖြစ်လာသည်။ ဖြစ်ပုံမှာ ၁၉၃၂-ခုနှစ် နွေရာသီတွင် အိမ်ထောင်ရေးကိုယ်သူသတ်ဆေးရန် ကြံစည်သော အဖြူတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာ ဟစ်တလာ၏ ပထမချစ်သူ ဂီလီ သူ့ကိုယ်သူသတ်ဆေးပြီး တစ်နှစ်မျှ မကြာသေးမီဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ အပြုအမူကြောင့် အတော်ကြီးထိတ်လန့်သွားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အချိန် ၁၉၃၂ မှာ သူ့အတွက် တစ်ဖက်မှ နိုင်ငံရေး စစ်မျက်နှာတွင် နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲကို အပြင်းအထန် သဲသဲမဲမဲ ဆင်နွှဲနေချိန်ဖြစ်ရာ အိမ်ထောင်ရေးကိုယ်သူ တကယ် အတိအကျသွားပါက မိမိမှာ အကြီးအကူပေးနိုင်မည်ပျက်၍ အရှက်ကွဲလာ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲတွင် ပါထိခိုက်မည်ကို တွေးမိပြီး အလန့်ကြီး လန့်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

သို့နှင့် ထိုအချိန်မှ စ၍ နောက်ပိုင်း တွင် အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာနှင့် သမီးရည်းစားမက လက်ရွေးစင်အဖြစ် အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်ခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ကြောမိ အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာ၏ နေအိမ်သို့ တစ်ခါတည်း ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်လေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂီလီ၏ မိခင် ဟစ်တလာ၏ အိမ်ထဲသို့ တော်တော် ဖရော်ဖရော်လေ့ရှိသည်။ ဟစ်တလာ၏ မြို့နယ်မြို့ အိမ်ထဲသို့ ဆက်လက် နေထိုင်ဆဲပင် ရှိသေးရာ၊ ထိုအိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာအတည်းက သူတို့ နှစ်ယောက်မှာ အဆင်မပြေ အစေးမတင်

နှီးနှောခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဖရော်ဖရော်လေ့ရှိခဲ့သည့် အိမ်ထောင်ရေး မတည့်သဖြင့် ထိုအိမ်ပေါ်မှ တစ်ခါတည်း ဆင်းသွားခဲ့သည်။

အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာနှင့် ညှားနေသော်လည်း တရားဝင် အက်ထပ် မယားအဖြစ် မနေခဲ့ရပေ။ သူမသည် မြို့နယ်မြို့မဘာလင်မြို့သို့ပင် ရပ်စိုက်ခဲ့ရာမှ လာရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြို့နယ်မြို့တစ်ကလာ၏ ဧကဟာရို ထမင်းစားပွဲများ၊ ညွှန်ပုံများရှိနေခါက သူမမှာ အိမ်အပေါ် ထပ်၍ သူမ၏ အခန်းထဲမှ အပြင်သို့ ထွက်ရတ် နေခဲ့ရရှာသည်။ နောက်ဆုံး ဂုတ်ယ ဂမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာ၍ သူမ၏ ညီမဖြစ်သူ ဖရော်ဖရော်လီနှင့် အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာ၏ လူယုံတော် တစ်ယောက် အိမ်ထောင် ကျပြီးသည့် နောက်တွင်မှ လူတော သူတောထဲသို့ ထွက်လွတ် လပ်လပ် သွားလာခွင့် ရခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် ဟစ်တလာ၏ ဇနီးအဖြစ် မဟုတ်ဘဲ ဖရော်ဖရော်လီ၏ အိမ်အဖြစ် အပြင်လူက သိခဲ့ကြသည်။

အိမ်ထောင်ရေး တိုင်းရေး ဖြစ်ရေး နိုင်ငံရေးတွင် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း မရှိဘဲ အားကစားဘက်တွင်သာ ဝါသနာပါသူ ဖြစ်သည်။ သူမသည် ရေကူးနှင့် ရေခဲပြင်ပေါ် ရှောင်စီးရာတွင် အထူးကျွမ်းကျင်သည်။ သူမ၏အလုပ်မှာ ထူးထူးထွေးထွေး ဖြစ်လှဘဲ အားလပ်ချိန်တွင် ရုပ်ရှင်ကြည့်၊ ဝတ္ထုဖတ်၊ ငတ်သေတ္တာ၊ အားကစားဝတ် စသည်တို့ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်၍ ဟစ်တလာ ဆက်လက်ချိန်တွင် ဆီးကြို ပြုစုတာ ချစ်တင်း နေခြင်းဖြင့် သူမ၏အလုပ်မှာ ပြီးဆုံးသလောက် ရှိခဲ့သည်။

ကွယ်လွန်သူ ဂီလီကဲ့သို့ပင် အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာ၏ အခြေအနေမှာ အိမ်ထောင်ရေး ဟစ်တလာကို အထူးကြိုက်နေသည်။ ဟစ်တလာ၏ လုံးဝမနှစ်မြို့သဖြင့် ပုတ်သင်တံခြင်း၊ အိမ်ထောင်ရေး ဆောက်ခြင်းစသည်များကို ဟစ်တလာ ကွယ်လွန်သော အခါ ဆောက်ရရှိခဲ့သည်။

သုမညည်ဟစ်တလာနန္ဒီ မပိုင်ဝက်မွေးအဖြစ်မျိုးဖြင့် တိတ်တခိုး ချစ်နေရသည်ကို မလိုလားဘဲ တရားဝင် ဇနီး အဖြစ် လက်ထပ်လိုလှသော်လည်း ဟစ်တလာကို အပူမကပ်ရဲရှာသဖြင့် ဖြစ်ရာတဝမှာပင် ပျော်မွေ့ခဲ့ရရှာသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာသောအခါ ဟစ်တလာမှာ စစ်နိုင်ရေးကို နေ့ရောညပါ အားသွန်ကြိုးပမ်းနေသည်ဖြစ်ရာ အိဗာထံသို့ ရံဖန်ရံခါ မှုသာ လာရောက်တွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဟစ်တလာမှာ စစ်ရေး နိုင်ငံရေးများ ကြောင့် လူရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းလှသည်ဖြစ်ရာ အိဗာထံသို့ ထောက်သည့် အခိုက်အတန့်ကလေးတွင် အိဗာ၏ ပြုစုယုယမှု တွင် ပို၍ သံသောဇာတ်ကြီးမားလာခဲ့ဟန်တူသည်။ အထူးသဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် သစ္စာရှိရှိဖြင့် ဇွဲမျိုးခံကာ ထင်ထင် ပေါ်ပေါ် လက်ထပ်မယားမဟုတ်ဘဲ မိမိထားသလိုနေခဲ့ရှာသော အိဗာ အား ပို၍မြတ်နိုးဟန်တူသည်။

သို့သော်လည်း ဟစ်တလာသည် နောက်ဆုံးဘာလင်မြို့တွင်း သို့ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်များ ချီတက် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နေ ဆဲ ဂျာမန်တို့ စစ်ရှုံး၍ သူ့ကိုယ်သူ သတ်ခေသခါနီး အချိန် ကလေးတွင်၊ မိမိအပေါ် သစ္စာရှိစွာဖြင့် ဆယ်နှစ်နှစ်လုံးလုံး တိတ်တိတ်ပုန်း မယားအဖြစ် နေခဲ့ရရှာသော အိဗာဗရွန်းအား တရားဝင်လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ လက်ထပ်ပြီးစီးကြောင်းကို လည်း သူ့နို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် နာဇီ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ အား ဖွင့်ဟပြောကြားခဲ့သည်။

ဤသည် ဤသည် တို့ ကား နာဇီ ခေါင်းဆောင် အာဏာ ရှင်ကြီး တစ်ယောက်အနေဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ပိုထုဇာတ်သမန်လူသား တစ်ယောက်အဖြစ် ဟစ်တလာ၏အကြောင်း သိကြောင်းစရာပင် တည်း။

အောင်မြင်သော နေ့တစ်နေ့

“ကလင် ကလင် ကလင်”
 တယ်လီဖုန်းသံသည် အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွက်နေသည်။
 နေရာမှာ ဩစထရီးယားပြည် ဗီယင်နာမြို့ရှိ ဂျာမန်သံ
 အမတ်ကြီးနေအိမ် စာကြည့်ခန်းတွင် ဖြစ်သည်။
 အချိန်မှာ နံနက် ၉-နာရီခန့် ဖြစ်သည်။
 နေ့ရက်မှာ ၁၉၃၈-ခု ဖေဖော်ဝါရီ ၁၄ ရက်။
 ဤနေ့ဤရက် ဤအချိန်နဲ့ ဤအဖြစ်အပျက်သည် ဥရောပ
 မြေပေါ်တွင် ဝယ်ပြည်ဝယ်ကလေးများကို နယ်ချဲ့သိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည်
 သော ဟစ်တလာအဖို့ ‘ဘယ်တော့လဲ’ ‘ဘယ်လိုလဲ’ ဟူသော
 မေးခွန်းများ၏ အဖြေပင် ဖြစ်သည်။

စာကြည့်ခန်းထဲတွင် ယနေ့ထုတ် သတင်းစာများကို ဖတ်
 သော ဩစထရီးယားပြည်ဆိုင်ရာ ဂျာမန်အထူး သံအမတ်ကြီး
 ပေပင်သည် တယ်လီဖုန်း ခေါ်သံကြောင့် ထိုင်ရာမှထကာ ထယ်လီ
 ဖုန်းစကားပြောခွက်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်သည်။

“ဟယ်လို ဂျာမန် သံအမတ်ကြီးအိမ်ကလားခင်ဗျာ။
 တစ်ဖက်မှ အသံမှာ ပီပီသသ ကြားရသော်လည်း ခေါ်ခေါ်
 ဘန်တူသည်။ အသံမှာ သိပ်မကျယ်လှ။

“ဟုတ်ပါတယ် ဂျာမန် သံအမတ်ကြီး အိမ်ကပါ။ သံအမတ်ကြီး ပေးသံကိုယ်တိုင်ပါပဲ။ အခုအစားပြောနေတာ တယ်သုပါလဲ။ တယ်ကပါလဲခင်ဗျား။”

“ဪ သံအမတ်ကြီး ဗွန်ပေပင်လား။ ကျွန်တော် အဘလင်ကပြောနေပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အတွင်းဝန် မစတုတလင်မားပါ။ အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခု အစီရင်ခံစာ ရှိနေပါတယ်။ ကိစ္စကတော့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟတ်လဒါက သံအမတ်ကြီးကို ချက်ချင်း ဘာလင်ပြန်ခဲ့ဦး။ ကျွန်တော်က တစ်ဆင့်ညွှန်ကြားခိုင်းလို့ ပီယက်နာမှာ သံအမတ်ကြီးရဲ့ ကာဝန် ဝတ္တရား ကုန်ဆုံး ပြီလို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးက ပြောခိုင်းပါတယ်။”

“ဘာပြောတယ်၊ ကျုပ် အခု ချက်ချင်း ဘာလင်ကို ပြန်ခဲ့မယ် ဟုတ်လား။ တယ်လို့ ဖြစ်ကလဲ အခြေအမုန်ကိုလဲ ပြောပြပါဦး။”

သံအမတ်ကြီး ပေပင်သည် သူ့နားကိုပင် သူမယုံကြည်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားသဖြင့် ပေးစွန်းများကို ဆက်တိုက် ပေးမိသည်။

“ခမ်းနည်းပါတယ် သံအမတ်ကြီး။ ဒီကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် မှာ အခြေအနေတွေကို ရှင်းပြဖို့ အထက်က အမိန့်ပေးထားပါဘူး။ ကျွန်တော် ကို ပေးထားတဲ့ အမိန့်ပေး ပီယက်နာဘာလင်ကို ချက်ချင်း ပြန်လာဖို့ သံအမတ်ကြီးကို အကြောင်းကြားခိုင်းတဲ့ အမိန့်ပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒါ သံအမတ်ကြီး သိအောင် အကြောင်းကြားတာပါပဲ။ ခမ်းနည်းပါတယ် သံအမတ်ကြီး။ ပါပဲ။”

တစ်ဖက်မှ ခုစုတ်လင်းမား၏ စကားပြောခွက် ပြန်ချလိုက်သည် အသံကို ကျောက်ခနဲ ကြားရသည့်တိုင်အောင် ဗွန်ပေပင်သည် သူ့လက်ထဲမှ စကားပြောခွက်ကို ပြန်မချမိဘဲ အတော်ကြာ စကားပြောခွက်ကို ခပ်ဖြုတ်ဖြည်းဖြည်းချလိုက်သည်။

သံအမတ်ကြီး ပေပင်အဖို့ မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်မည်ဆိုက လောကံသည်။ အတယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် လှန်ခဲ့သော တနင်္ဂနွေတစ်ပတ်ခန့်ကပင် ဘာလင်သို့ ရောက်ခဲ့၍ ခေါင်းဆောင်

ကြီးဟတ်လဒါနှင့် နှစ်ယောက်ချင်း တွေ့ခဲ့သေးသည်။ ဆွေးနွေးသေးသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က မိမိအား ယခုကဲ့သို့ ပီယက်နာမှာ တာဝန်များ ရပ်သိမ်း၍ ဘာလင်သို့ အလောသုံးဆယ် ပြန်ခေါ်စရာရှိကြောင်း အရိပ်အမြက်ပင် မကြားခဲ့ရ။ မသိခဲ့ရ။ ယခုဖြစ်ပုံမှာ ပြန်ဆန်လွန်းသည်။ အလောသုံးဆယ်နိုင်လွန်းလှသည်။

ထို့ထက်ပို၍ စိုးရိမ်မိသည်မှာ မိမိကို ဘာလင်သို့ ပြန်ခေါ်ခြင်းသည် ရာထူးမှ ဖြုတ်ပစ်လို၍လော၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတစ်ခုခုကို ပြောင်းရွှေ့လို၍လော။

သူသည် ဤပြဿနာ၏ အဖြေကို တဲဥ အစရာမရသလို ဖြစ်နေမိသည်။

တစ်ခုတော့ရှိသည်။ ၁၀၂၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်းက ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော ဂျာမန် သြစထရီးယား သဘောတူ စာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဂျာမန်အစိုးရနှင့် သြစထရီးယား အစိုးရတို့၏ သဘောထားများမှာ တောင်နှစ်မြောက်ပမာ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်နေကြသည်။ သြစထရီးယား အစိုးရက ဤသဘောတူ စာချုပ်ကို ဂျာမန်နှင့် သြစထရီးယား နှစ်နိုင်ငံပြဿနာများကို အပြီးအပိုင် ဖြေရှင်းလိုက်ရာ ရောက်သည်ဟု ယူဆနေသည်။ သို့သော် ဂျာမန်အစိုးရက အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟတ်လဒါကမူ ဤစာချုပ်သည် ဂျာမန်ပြည်နှင့် သြစထရီးယားပြည် ပြန်လည်ပူးပေါင်းရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်းများသာဖြစ်သည်ဟု တစ်ထပ်ချသတ်မှတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤစာချုပ် နောက်ဆုံးအပိုင်းတွင် “သြစထရီးယားပြည်သည် နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီများကို ဆတ်မှတ်ရာ၌ ဂျာမန်ပြည်နယ် တစ်နယ်အဖြစ် သဘောထား၍ ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရမည်”ဟု ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော့။

ဤအချက်ကို စဉ်းစားမိသော ပေပင်သည် မိမိအား ပီယက်နာမှာ ဘာလင်သို့ ပြန်ခေါ်ခြင်းသည် ရာထူးမှ ဖြုတ်ပစ်လို၍လော၊ သို့မဟုတ် ပြောင်းရွှေ့လို၍လော ဆိုသည်ကို တိတိကျကျ စေခံနိုင်သော်လည်း ဂျာမန် အစိုးရက သြစထရီးယားပြည်ကလေးပေါ်

တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုးဆိုးရွားရွား ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ ဆိုသော အချက်မှာမှ သေချာသဘောတရား ဖြစ်သည်ဟု ထုတ်ကုန်မိသည်။

ထို့တွက်ကိန်း မှန်ကန်ကြောင်းကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ထောင်အတွင်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖြစ်ရပ်များက ထောက်ခံနေသည်။

ဟစ်တလာသည် သူ့အာဏာမရမီကတည်းက ဂျာမန် အင်္ဂါယာကြီး ပြန်လည်တည်ထောင်ရာတွင် ဂျာမန်အဆက်အနွယ်များ အခြေစိုက်ရာ ဒေသဖြစ်သော ဩစထရီးယား ပြည်နယ်လေးသည် မူလအစမှစ၍ ဂျာမန်ပြည်ကြီးနှင့် ဝေးကွာခြားပြီး တစ်ပြားတည်း ဝတ်ဆင်မှု ပြန်လည် ပူးပေါင်းရမည်ဟု စွဲမှတ်ထားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူ့အာဏာရပြီးချိန်တွင် ဤရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဂျာမန် ဩစထရီးယား စာချုပ်ကို ပထမအကြိမ်အဖြစ် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးနောက် သူသည် ဂျာမန်နှင့် ဩစထရီးယားပြည် ပြန်တည်ပူးပေါင်းစုရေးကို 'ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြစ်ပေါ်စေရန်' အတွက် ဩစထရီးယားပြည်ရှိ ဂျာမန်နာဇီပါတီဝင်များမှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

သို့သော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဂျာမန် ဩစထရီးယားစာချုပ်ကို အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးဖြင့် ခံယူထားသော ဩစထရီးယား အစိုးရသည် နာဇီများ၏ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုများကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ မသိမသာ ဝိနိပ် ချုပ်ချယ်လေခဲ့သည်။ ဤကွပ် ဩစထရီးယားပြည်အတွင်းရှိ နာဇီများ၏ လည်း ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ် ခေါင်းဆောင်သော ဩစထရီးယား အစိုးရကို အကြမ်းဖက်၍ ဖြုတ်ချရန်အထိ တန်ပြန် ကြိုးပမ်းလာကြသည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၃၈ ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဩစထရီးယားရဲအဖွဲ့သည် နာဇီတို့၏ ဌာနချုပ်ကို ဝင်ရောက် ရှင်းဖွဲ့၍ စာရွက်စာတမ်းများကို သိမ်းဆည်းရုံမျှမက နာဇီခေါင်းဆောင် အချို့ကိုပါ ဖမ်းဆီးခဲ့ရာ မီးခဲပြာဖုံးဖြစ်သော ပြဿနာပွား လေပြင်းတစ်ချက် ရှိခဲ့နဲ့ တိုက်ထလို ရဲခနဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက် ဖြစ်ပွားပြီး ၁၀ ရက်မျှအကြာ သူ့အဖွဲ့သို့ သံအမတ်ကြီး ပေပင်အား ဘာလင်သို့ ချက်ချင်း ခေါ်ခေါ်ဆောင်ကြီးဟစ်တလာက အမိန့်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဩစထရီးယားကန်ရာရှိသလို ဂျာမန် ဩစထရီးယား နှစ်နိုင်ငံကြား ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုမှာ သေချာနေပြီဟု ပေပင်က တွက်မိသည်။

ပေပင်အား ဘာလင်သို့ ပြန်လာရန် ဟစ်တလာက အမိန့်ထုတ်ခဲ့သည့် တစ်ချိန်တည်းတွင် ဩစထရီးယား အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် စချူးချဲနစ်သည်လည်း 'မီးမာလာင်ခင်က ဟားရန် ဟစ်တလာထံသို့ သွားရောက် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးလိုသည်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်အချိန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဗွန်ပေပင်သည် ချက်ချင်းပင် အထုပ်အပိုးပြင်၍ ဘာလင်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သူသည် ဘာလင်မှတစ်ဆင့် တာချက်စ်ဂါဒင်မြို့သို့ ခရီးဆက်ကာ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာကို ဝင်ရိုး တွေ့သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီးမှာ လူ့စုစိတ်ပါ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေပုံ ဝင်ရောက်သည်။

ပေပင်သည် ပရိယာယ်ကြွယ်ဝသူပီပီ မိမိအား ဗီယက်နမ်မှ အကြောင်းပြန်ခေါ်သည်ကို မမေးသေးဘဲ ဩစထရီးယားအစိုးရ ခေါင်းဆောင် စချူးချဲနစ်သည် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာအား လာရောက်တွေ့ဆုံရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေကြောင်းကို ပထမဆုံး ဆက်သွယ် တင်လိုက်သည်။

ဤကဲ့သို့ စောစောက စိတ်ရှုပ်နေဟန်တူသော ဟစ်တလာသည် သံအမတ်ကြီး ပေပင်၏ သစ်ချစ်ခံချက်ကို ကြားရလျှင် ကြားရချိန် စိတ်ဝင်စားဟန်ဖြင့် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်လာသည်။ စိတ်မြှင့်ကိုယ်မြှင့်ရှိလှသော ဟစ်တလာသည် ဗွန်ပေပင်အား ဗီယက်နမ်မြို့မှ ယခုပင်ပြန်ခေါ်ခဲ့သည်ကို သတိမထားနိုင်တော့ဘဲ ဗီယက်နမ်မြို့သို့ ချက်ချင်းပြန်သွားရန်နှင့် ဩစထရီးယား အစိုးရ ခေါင်းဆောင် စချူးချဲနစ် ဘာလင်သို့ လာရန်အတွက် လိုအပ်သော အစီအစဉ်များကို အပြန်ဆုံးဆောင်ရွက်ရန် တစ်ထိုင်တည်းထိုင် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်လိုက်ပြန်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗွန်ပေပင်မှာ ဂျာမနီပြည် ဘာချက်စ်ဂါဒါဒါ
ဝင်ပို့အောင်ပင် မနေခဲ့ရဘဲ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ
တစ်ချက်လွတ်အမိန့်ဖြင့် ဩစထရီးယားပြည် ဗီယင်နာမြို့သို့ ပြန်လာ
ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ဗွန်ပေပင်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် ဩစထရီးယား
ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာန အတွင်းဝန်
မစ်တီသည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂-ရက်နေ့ နံနက် ဆီးနှင်းမုတ်
ထူထပ်စွာ ကျဆင်းနေခိုက် ဩစထရီးယားနယ်စပ်ကို ကျော်ဖြတ်
ဂျာမနီပြည်တွင်းသို့ မော်တော်တားဖြင့် ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။

သူတို့နှစ်ယောက်စီးလာသော မော်တော်ကားသည် အ
ဂေါ့ဖ်အိမ်တော် ဆင်ဝင်အောက်သို့ ထိုးဆိုက်လျှင် ဆိုက်ချက်
ခေါင်းဆောင်ကြီးဟစ်တလာသည် လှေကားမှဆင်း၍ ဆီးကြို
ညွှန်ညွှန်တော်နှစ်ယောက်ကို သူ၏စာကြည့်ခန်းထဲသို့ ခေါ်ဆောင်
သွားသည်။ အိမ်တော်၏ မကြုံလမ်းကလေးအတိုင်း စာကြည့်ခန်း
အောက်သို့သွားရင်း ဟစ်တလာက စာကြည့်ခန်းတွင် ရွေးဦးစွာ
အာလာပ သလ္လာပ စကားစမြီ ပြောဆိုပြီးမှ နေ့လယ်စာ စား
စီစဉ်ထားကြောင်း ညွှန်ညွှန်တော်များအား ရင်းရင်းနှီးနှီးပြော
သွားသည်။

ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ခေါင်းဆောင်ကြီးဟစ်တလာ၏ ညွှန်ညွှန်
ပျူငှာ ဆီးကြိုညွှန်ခံပုံမှာ ၁၉၃၆-ခု ဂျာမနီ-ဩစထရီးယား
စာချုပ်ကို ပြန်လည်အသက်သွင်းလိုသော ဩစထရီးယား ဝန်ကြီး
ချုပ် စချူးချဲနစ်အတွက် အလားအလာ မဆိုးလှဟု ထင်စေ
ရုံသည်။

သို့သော် အထင်နှင့်အမြင်မှာ ပါစင်အေစင် လွဲခဲ့ပေပြီ။
ဟစ်တလာသည် စာကြည့်ခန်းထဲသို့ ရောက်၍ ညွှန်ညွှန်
များ ထိုင်ရုံသာ ထိုင်ရသေးသည့် ဝင်ဝင်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွင်း
ဆိုသလို ဘီလူးထွက်ထွက်၍ ဘီလူးကြိမ်း ကြိမ်းတော့သည်။

သူက ဂျာမန်အစိုးရနှင့် ဂျာမနီပြည်ကြီးအပေါ် ဩစထရီး
ယား အစိုးရနှင့် ဩစထရီးယားပြည်အလေးအာခံ အန်တု

သည်ကို ဝေါဟာရအမျိုးမျိုး ခြောင်းခြောင်းထွက်၍ ဆူပူကဲအော်ဟစ်
တော့သည်။

“ဒီမယ်...ခင်ဗျားတို့ သေသေချာချာနားထောင်ကြပါ။
ခင်ဗျားတို့တစ်တွေ ဩစထရီးယားပြည်မှာ ကျောင်းခဲ
ကလေးတစ်လုံးကို ရွှေ့လိုက်တာကအစ ကျုပ်မသိဘူးများ
ထင်နေသလား၊ ဒီနေ့ ဒီလိုရွှေ့လိုက်တာကို နက်ဖြန် ဒီကနေ
ကျုပ်ကြားပြီးသားလို့ အောက်မေ့လိုက်ပါ။ ကျုပ်လုပ်ချင်
တာကို လုပ်နိုင်အောင် ခင်ဗျားတို့က တားလို့ရမယ် ထင်
နေကြသလား၊ ဟုတ်လား၊ ကျုပ်လုပ်ချင်တာကို တားဖို့
ဝေးရာ တစ်နာရီလောက် နောက်ကျ အောင် တောင်
ခင်ဗျားတို့ လုပ်လို့မရဘူး မှတ်လိုက်ပါ”

[စချူးချဲနစ် ခေါ်၊ ‘ဩစထရီးယန် ဂျာပန ဟီးရိုင်း’
စာမျက်နှာ-၁၉]

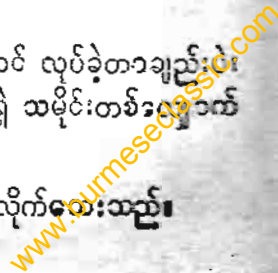
ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏အသံသည် ကျားဟိန်းသလို
စာကြည့်ခန်းတစ်ခုလုံး ဟိန်းနေသည်။

သူသည် ထိုင်၍ပြောရာမှ အားမရသဖြင့် ထ၍ဟော့က်သည်။
ထ၍ ဟောက်ရာမှ စိတ်မထိန်းနိုင်သဖြင့် ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန်
လျှောက်ကာ အော်ပြန်သည်။

စချူးချဲနစ်မှာ ပထမတွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ဘီးလူးကြိမ်း
ကြိမ်းခံရသဖြင့် လန့်သွားသည်။ နောက် အံ့ဩသွားသည်။ နောက်
ပြန်၍ ဖြေရှင်းရန်ကြိုးစားသည်။ သို့သော် မရ၊ ဟစ်တလာက
ဆက်ပစ်လိုက်သည်။

“ကျုပ်လုပ်ချင်တာကို မဖြတ်ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့တာချည်းပဲ၊
ဒီလို လုပ်ခဲ့လို့လဲ ကျုပ်ဟာ ဂျာမနီပြည်ကြီးရဲ့ သမိုင်းတစ်လျှောက်
မှာ တန်ခိုးအကြီးဆုံး ဖြစ်လာခဲ့တာပဲ”

သူက ဤသို့အချောက်တိုက် ကြုံးဝါးလိုက်သေးသည်။

ထို့နောက် ဩစထရီးယားနယ်စပ်တွင် ကာကွယ်ရေးလှေ
ငန်းများ လုပ်လာခြင်းသည် ဂျာမနီတို့ကို အတိအလင်း စစ်မျက်နှာ
ဖွင့်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တစ်ဖက်ဘက် စွပ်စွဲပြန်သည်။

တစ်ဖန် ဩစထရီးယား မှာ ယခု 'တစ်ကောင်ကြွက်' ဖြစ်
သည်။ ပြင်သစ်က သော်လည်းကောင်း၊ ပြုတိန်က သော်လည်း
ကောင်း တယ်ဆူထမ္မာ ကူညီကြိုလိမ့်မည်ဟုတ်မူ မိမိ သည်းခံခဲ့သည်
မှာ ကြားပြီဖြစ်၍ ဆက်လက်သည် မခံနိုင်တော့။ အကယ်၍သာ
မိမိတို့ တောင်းဆိုချက်များကို မလိုက်လျော့နိုင်ပါက အင်အား
သုံးပြီး ခြေရှင်းရလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း မလားချီ ခြိမ်းခြောက်
သေးသည်။

ဤသို့အချောက်တိုက် ကြုံးခါ မှုများ၊ တင်ဖက်ဝတ် စွပ်စွဲ
များ၊ မလားချီ ခြိမ်းခြောက်မှုများ ဖြစ် နှစ်နဲ့ ရီ နီးပါးမျှ 'ပါးစပ်
သေနတ်' ပစ်ခတ်ပြီး ဆောင်း ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာက ဤသို့
ပြောသည်။

“ခင်ဗျား ပြန်၍ ကာပါ စချူးချဲနစ်။ ကောင်းကောင်း
ပြုပြီးစဉ်းစားပါ။ ကျုပ်ကတော့ နောက်ဆုံး ဒီနေ့ညအထိ
စောင့်နိုင်မယ်။ ကျုပ်က ဒီလိုပြောရင် ဒီလိုလုပ်မှ ကြိုက်တတ်
လူစားပါ။ အဲဒီစကားတော့ မြဲမြဲမှတ်ထားစေချင်တယ်။ ကျုပ်က
ပြီးလို့ ဖြန်လိုတော့ ဘယ်တော့မှ မရတူးဒါကိုလဲ နောက်ခနောက်
ကျုပ်လုပ်ခဲ့တာတွေကြည့်ပင် သိမ့်ပဲ”

ဟစ်တလာသည် ထိုသို့ပြောပြီး ရုတ်တရက် ပြုန်းခနဲ စကား
ကို လက်စတတ်ကာ ညွှန်သည်များအား နေ့လယ်စာ စားနေ ထမင်း
စားခန်းထဲသို့ ကြွားမည်အကြောင်း ပြောကြားကာ သူ့ကိုယ်တိုင်
ရွှေမဉ္ဇိးဆောင်၍ ထွက်သွားရာ ညွှန်သည်များမှာ ခပ်ကြောင်
ကြောင်ပင် ထလိုက်သွားကြရသည်။

ညွှန်သည်များအဖို့ ပို၍ စိတ်ထဲတွင် ထူးဆန်းနေသည်မှာ
ဟစ်တလာက သူ၏ ကောင်းဆိုချက်များကို မလိုက်လျော့ပါက
ဘယ်လိုလုပ်မည် ညာလိုပုတ်မည်ဟူ၍ ခြိမ်းခြောက် ဟိန်းဟောက်
ခံနေရသော်လည်း သူ့သို့အမျှမှာ ဟစ်တလာက ဘာတော့တောင်း

မိမိတို့က ဘာတော့လိုက်လျော့ရမည်ကို ယခုထိ မသိရသေးဘဲ
နေထိုင်သည်။

ဟစ်တလာသည် နေ့လယ်စာစားပွဲတွင် ညွှန်သည်များကို
ညွှန်ပျံပျံနှင့် ဝတ်ဖတ်ရွှေရွှေ ညွှန်ခံနေလိုက်သေးသည်။

ထို့နောက် နေ့လယ်စာစားပွဲ၌ ပြီး သူ့အည် ညွှန်သည်
များကို ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ထားရင်ထဲ၌ အပြင်သို့ ကိစ္စ
အင်အားဖြင့် ထွက်သွားသည်။

သူသွားသည်ကိစ္စကား အခြားမဟုတ် သူ၏ညွှန်ကြားချက်
များကိုခံယူလုပ်ကိုင်နေကြသော ဩစထရီးယားနာဇီခေါင်းဆောင်
များကို သွားတွေ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနာဇီခေါင်းဆောင် မူးလ်မန်း
၏ ကန်ပလားဆိုသူတို့ကို ဩစထရီးယားမှ ဝန်ကြီးချုပ် စချူး
နှင့်တို့ ဂျာမနီသို့ ရောက်နေချိန်တွင် တမင်ချိန်း၍ ဘာလင်သို့
ခေါ်ယူဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။

ခပ်စောစောက စချူးချဲနစ်တို့ကို ခြိမ်းခြောက် ဟိန်းဟောက်
သော သူ့လိုလားချက်များကို မပြောဘဲ နေခဲ့ခြင်းမှာ တမင်မပြော
ဘဲ ထားခြင်းမဟုတ်။ သူ့ဘာတွေ တောင်းရမည်ကို အသေးစိတ်
အဆင်တားခြင်း မရှိဘေးထဲဖြင့် မပြောဘဲ နေခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။
ဩစထရီးယားမှ တပ်ချိန်း၍ ခေါ်ထားသော နာဇီခေါင်းဆောင်
များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးမှ ဘာတွေတင်ပြ တောင်းဆိုရမည်ကို
အသေးစိတ် စဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။

တစ်ဖက်ဘက်ထံမှ ဘာတော့လိုချင်သည်၊ ဘာတော့ရမည်
ဆိုက်ကို မစဉ်းစားရသေးဘဲ တစ်ဖက်ဘက်အား မပေးလျှင် ဘာ
လုပ်မည် ညာလုပ်မည်ဟူ၍ အချောက်တိုက် ဟိန်းဟောက်ခဲ့သော
ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ အဖြစ်ကား မည်မျှပေါ်ကြောင်
ကြောင်နိုင်လှပါသနည်း။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စချူးချဲနစ်တို့သည် ညနေတက်တန်ခင်း
ထိထရော့နှင့် ဝေဖင်တို့ကို တွေ့ပြီးမှ ဟစ်တလာ၏ လိုအပ်ချက်
များသည် ဘာတော့ဖြစ်သည်ကို သိကြရသည်။

ဟစ်တလာ၏တောင်းဆိုချက် လိုလားချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(၁) နာဇီပါတီ မတရားဆင်း ကြေညာထားသည့် ပြန်၍ ဖျက်သိမ်းပေးရမည်။ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ သြစထရီယားပြည်တွင် တူထောင်ရမည်။

(၂) ဆိုက်စအင်းကွပ်ဆိုသူ နာဇီခေါင်းဆောင် သြစထရီယား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ခန့်ရမည်။

(၃) ဖမ်းဆီးထားသော နာဇီပါတီဝင် မှန်သည့် ၃၇၀၀၀ အတွင်း အားလုံး လွတ်ပစ်ရမည်။ ရာထူးမှချုတ် ခြင်းခံရသော နာဇီများကို မူလ ရာထူးအတိုင်း ပြန်ခန့် ရမည်။

(၄) ဂလေစီဟော့စ်တင်နော ဆိုသော နာဇီလိုက် သူကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ခန့်ရမည်။ ဂျာမန်နုစီ ဩ ထရီယား တပ်မတော်များ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှု ထိ ရမည်။

(၅) သြစထရီယားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို ဂျာမန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနုစီ သဟဇာတဖြစ်စေရမည်။ ထို ဖြစ်စေရန်အတွက် နာဇီတို့နုစီ အဆက်အသွယ်ရှိသူ ထိ တော့အား စီပွားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ရမည်။

ဘာများ ကျန်ပါသေးသနည်း။ ပြည်ထဲရေး၊ ကာကွယ်ရေး စီးပွားရေးဌာနများကို နာဇီခေါင်းဆောင်များလက်သို့ ထိုး ချသည့်ဆိုခြင်းမှာ အစီရတစ်ဖွဲ့လုံး လွှဲပြောင်းပေးသည့်နုစီ ဘာများ ခြားနားပါသေးသနည်း။

ရစ်ဘ်ထရေ့က ပြောလိုက်သေးသည်။ ဤတောင်းဆိုချက် များမှာ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ နောက်ဆုံးရာဇဝင် ဖြစ်သည်။ တစ်ခုမှ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်မှု မလုပ်ရဟု စချူးချဲနစ်အား ပြော သည်။

မှန်သည်။ ဟစ်တလာနုစီ ထိုနေ့က နောက်တစ်ကြိမ် ထိ တော့ထုတွင် ဟစ်တလာက စချူးချဲနစ်အား နောက်ထပ် သ

တစ်ခုခုမှ ပြောစရာမလို။ ဘာတစ်ခုမှ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်စရာမလိုဟု နုစီသည်။

“အခု ကျုပ်တောင်းဆိုထားတဲ့ အချက်တွေကို သဘောတူ လက်မှတ်ထိုးပြီး သုံးရက်အတွင်း ဒီအတိုင်း လုပ်ပေးဖို့ပဲရှိတယ်။ အဲဒါမဟုတ်ဘူး။ သဘောမတူဘူးဆိုရင် တော့ သြစထရီယားကို ဝင် သိမ်းရမှာပဲ”

ဤတွင် စချူးချဲနစ်က ဤကိစ္စမှာ မိမိတစ်ဦးတည်းသဘော တွင် လုပ်၍မရကြောင်း၊ သြစထရီယားပြည် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကြီးအရ တရားဝင်ဆောင် ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်မည်ဖြစ် ခြောင်းများကို ပြန်၍ရှင်းပြရာ ဟစ်တလာမှာ အကြီးအကျယ် မပူသွားသည်။ သူသည် ထိုင်ရာမှ ဝုန်းခနဲထကာ တံခါးမကြီးကို ခုခံဆောင်ပို့ဖွင့်၍ စချူးချဲနစ်ကို ချက်ချင်း အခန်းထဲမှ ထွက် သွားခိုင်းတော့သည်။

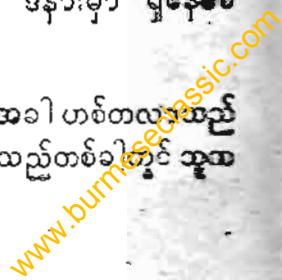
သူသည် တစ်ဆက်တည်း ဗိုလ်ချုပ်ကိုင်၊ တဲလ်ကို လှမ်းဆော် ခေါ်လိုက်သည်။

တစ်ဖက်ခန်းမှ ဗိုလ်ချုပ်ကိုင်၊ တဲလ်သည် ထိတ်လန့်တကြား မှာယိပျာယာပြောထွက်လား၍ခေါင်းဆောင်ကြီးဟစ်တလာရှေ့တွင် ‘ဟေး...ဟစ်တလာ’ဟု အော်ဟစ် အလေးပြုကာ ခြေစုံရပ်လျက် အမိန့်ကို နာခံနေသည်။

ဟစ်တလာက သူ့ကိုလည်း လှမ်းငေါက်လိုက်သည်။

“ဘာမှ အမိန့်ပေးဖို့မရှိဘူး။ မင်းကို ဒီနားမှာ ရှိနေစေ ခုန်လို့ ခေါ်တာ”

နောက် နာရီဝက်ခန့် ကြာသွားသောအခါ ဟစ်တလာသည် စချူးချဲနစ်ကို ထပ်ခေါ်ပြီး တော့ပြန်သည်။ သည်တစ်ခါတွင် သူထ ညီညီပြောသည်။

"ကျုပ်စိတ်ကို တစ်မျိုးပြောင်းပြီး ဆုံ ဖြတ်လိုက်တယ်။ ဟာ ကျုပ်တစ်သက်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ်ပဲ။ ခင်ဗျားကို ကျုပ်တစ်ခုတော့ သတိပေးလိုက်မယ်။ ဒါဟာ ခင်ဗျားအတွက် နောက်ဆုံးအခွင့်အရေးဆိုတာ မှတ်သာပါ။ ကျုပ် တောင်းဆိုချက်တွေ လက်တွေ့လုပ်ဖို့ နောက်ထပ် သုံး ရက်ထပ်ပြီး အချိန်တိုးပေးလိုက်တယ်"

ဤစကားမှာ သူ၏ နောက်ဆုံးစကား ဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ဆုံးလိုက်လျောချက်ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ရိပ်မိ၍ မရှေးသာ မေးပြီးသာဘဲ ဖြစ်နေသော စချူးချဲနစ်သည် နောက်ဆုံးတူသူတောင်းဆိုသမျှကို သဘောတူလက်ခံရန်မှတ်တမ်းပါး အခြား အများ တတ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း။

သို့နဦးပင် ဤသဘောတူညီချက်ကို သတင်းစာများထုတ်ဖော်ထုတ်ပြန်ရန်သာ ဆွေးနွေးရတော့သည်။

ဤနေရာတွင် စချူးချဲနစ်က ၁၉၃၆ ခုနှစ်က သဘောတူညီချက်ကို ပြန်၍ အတည်ပြုကြောင်းကိုပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် အပြစ်ပေးရာ ဟစ်တလာက 'အို...ဒါက မလိုပါဘူး' ဟု ပိတ်ပြောလိုက်သည်။ သူကမပြောသေးဘဲ 'ပထမဆုံးအရေးကြီးတာက ဒီသဘောတူညီချက်အတိုင်း ခင်ဗျားတို့က လုပ်ပေးဖို့ပဲ။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သတင်းစာထဲ ထည့်ဖို့ကတော့ ယခုကျွန်ုပ်တို့ အထွတ်အထိပ် ခေါင်းဆောင်ကြီးနစီ ကြားထရီးယား ဝန်ကြီးချုပ်တို့ ဘားဂေ့ဖ်စံတော်တွင် တွေ့ဆုံဆွဲနွေးခဲ့ကြသည်လို့ ထည့်လိုက်ရင် ပြီးတယ်ပါပဲ"

မည်မျှလွယ်ကူလှပါသနည်း။

ဤသို့ဖြင့် ကြာစထရီးယားဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရှေ့ဆောင်အတွင်းဝန်တို့သည် ဂျာမနီပြည်တွင် ၂၄-နာရီမျှသာ နေခဲ့ရပြီး ဗီယက်နာမြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ပြန်လာခဲ့ကြရသည်။

သူတို့နှစ်ယောက် မီးရထားပေါ်တွင် ဦးခေါင်းစိုက်စိုက်ချကာ၊ စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသည့်အချိန်တွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး

ဟစ်တလာသည် ဘားဂေ့ဖ် စံအိမ်ထောင်တွင် တစ်နေ့လုံးပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခဲ့ရသမျှ အတိုးချ၍ အနားယူနေပေပြီ။

၂၄-နာရီလုံးလုံး ကြိမ်းလိုက်မောင်းလိုက်၊ ချိန်းလိုက်ခြင်း၏ လိုက်၊ အော်လိုက်၊ ငေါက်လိုက်ဖြင့် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပန်းခဲနှမ်းခဲရသော ခေါင်းဆောင်ကြီးမှာ ယခုမှ ပန်းရကျိုး နွမ်းရကျိုးနပ်ကာ သူ့လိုဘပြည့်၍ အေးအေးလူလူ အနားယူနေပြီဖြစ်သည်။

မူန်သည်၊ ယနေ့သည် သူ့အတွက် "အေခပ်မြင်စောနေ့" ပင်မဟုတ်ပါလော။

ခြောက်၍ ငေါက်၍ သိမ်းပိုက်ခြင်း

၁၉၃၈-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၆-ရက်နေ့တွင် ဩစထရီးယား အစိုးရက၊ ဖမ်းဆီးထားသော နာဇီများကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာစေရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ တစ်ချိန်တည်းတွင် နာဇီပါတီဝင် ဆိုက်စ်အင်း ကွပ်ကို ပြည်ထဲရေး ဝန်းကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ဤအထိ ဩစထရီးယားပြည်ရှိ နာဇီများနှင့် ဘာလင်မှ စောင့်ကြည့်နေသော ဟစ်တလာအဖို့ ဩစထရီးယား အစိုးရအပေါ် ကျေနပ်စရာ ရှိနေခဲ့သည်။

သို့သော် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄-ရက်နေ့ လူထုတရားပွဲကြီး တွင် ဩစထရီးယား ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်က ဂျာမန်တို့သည် လက်နက်အားကိုးဖြင့် မိမိတို့အပေါ် ခြိမ်းခြောက် အနိုင်ကျဇီဝနေပုံ များကို တစ်စွန်းတစ်စ ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ဤတွင် နာဇီပါတီဝင်များမှာ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ၊ တရားပွဲကျင်းပရာ မြို့တော်ခန်းမကြီးထဲသို့ အတင်းဝင်ရောက်၍ တရားပွဲပျက်အောင် ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် လုပ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ ထိုမျှမက သူတို့သည် စကြာ့တံဆိပ် နာဇီ အလံကြီးကိုပင် မြို့တော်ခန်းမကြီးပေါ်သို့ တက်၍ လွှဲထုခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဂျာမန်အစိုးရနှင့် ဩစထရီးယား အစိုးရတို့၏ ဆံ့မှီ အေးမစယောင်နှင့် ပူလာသည်။ လွယ်မယောင်နှင့် ဖိလာသည်။

ဤအခဏအတွင်း ဩစထရီးယားပြည်ကို ဂျာမန်တပ်များ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်တော့မည် ဟူသော ကောလာဟလ ထွက်ပေါ်များများလည်း တစ်နေ့တခြား ပျံ့နှံ့လာလေရာ ဩစထရီးယား ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်မှာ တစ်ခုခု ပိုင်းပိုင်းနိုင်ခို ဆုံးဖြတ်၍ နိုင်ရန်အတွက် ရိပ်စားမိလာသည်။

နောက်ဆုံးတွင် သူသည် ဂျာမန်တို့နှင့် လက်နက်အင်အား ခြုံငုံ၍ မရနိုင်သည်ကို သိသဖြင့် လူထုနည်းဖြင့်တိုက်ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့သည်။ ထိုနည်းမှာ အခြားမဟုတ် ဩစထရီးယားတစ်ပြည်လုံး သို့မဟုတ် 'ပြည်သူ့ဆန္ဒယူပွဲကြီး' ကျင်းပရန် ဖြစ်သည်။

ဂျာမန်တို့၏ တောင်းဆိုချက်များကို လိုက်လျောသင့်၊ လိုက်လျောသင့် 'ပြည်သူ့ဆန္ဒယူပွဲကြီး'ကို မတ်လ ၁၂-ရက် နေ့နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း မတ်လ ၈-ရက်နေ့တွင် ပြည်သူ့ ကြေညာလိုက်သည်။

ဤထက်မှ မတ်လ ၉ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဟစ်တလာ သို့မဟုတ် သူ့အဖို့ ဟစ်တလာသည် အကြီးအကျယ် ဝေါသူပုန် သွားသည်။ မလောက်လေး မလောက်စား ဩစထရီးယားပြည် ထဲသွားက မိမိအား အခံ အာဏာတရားကို မခံမရပ်နိုင် ဖြစ် သေးသည်။ ထိုထက် မိမိရှေ့တွင် ကောင်းပြီကောင်းရဲ့နဲ့ 'အာမ နေ့' ခံသွားပြီးမှ မိမိကွယ်ရာတွင် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ လုပ်လာသော ဩစထရီးယား အစိုးရကို မှန်မှန်ညက်ညက် ခြေပစ် လိုစိတ်များ ထွားဖွား ပေါ်လာသည်။

ဟစ်တလာသည် ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးကို ချီတက် ဝင်ရောက် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂိုးအားရင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တဲလ်တိုကို သူ့ရုံးခန်းသို့ ချက်ချင်း ဝေါသူလိုက် ခေါ်၍ ဩစထရီးယား အစိုးရအဖို့ ဝင် နာဇီခေါင်းစောင်တစ်ဦး

ဖြစ်သော ဂလေ့စီ ဟော့စတင်နော့ကိုလည်း ဘာလင်သို့ ချက်ချင်း လာရောက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

မတ်လ ၃၀-ရက်နေ့ညဘက်တွင် ဂျာမန်စစ်ဦးစီး/အဖွဲ့ချုပ် အစည်းအဝေးကို တံခါးပိတ်ကျင်းပ၍ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ် အသေးစိတ် ရေးဆွဲကြသည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် ဩစထရီးယား ပြည်ကလေး ချီထွက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရန်အတွက် နောက်ဆုံး 'အမိန့်'ကို လက်ထဲမှာပင် ကိုင်ထားသေးသည်။

သူသည် ဩစထရီးယားပြည်ကလေးကို ဂျာမန်တပ်များ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ကို လုံးဝ မစိုက်၊ အင်္ဂလန်မှ ချိန်ဘာလိန်အစိုးရ၏ ပျော့ညံ့မှုကို သူကိုယ်တိုင် သိထားပြီး ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်ပြည်မှလည်း လက်ဝဲလက်ယာ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကြောင့် ပြည်တွင်းရေးအခြေအနေ မကောင်းဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ယုတ်စွာအဆုံး ရှိမ်းလင်းနယ်ကို ၎င်းတို့လက်ထဲ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်စဉ်ကပင် ဘာမျှမတတ်နိုင်ဘဲ ငဲ့့ခံနေခဲ့ကြသည့် မဟုတ်ပါလော့။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ စိုးရိမ်သည်မှာ တစ်ခုတည်းသာရှိသည်။ ယင်းစိုးရိမ်ချက်မှာ အီတလီမှ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆိုလီနီ သဘောထားပင် ဖြစ်သည်။ ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးအား အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံအဖြစ် အာမခံချက်အဖြစ် ပေးထားကြသော နိုင်ငံများတွင် အီတလီအပါအဝင်ဖြစ်နေရာ အကယ်၍ ဂျာမန်တပ်များ၊ ဩစထရီးယားသို့ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရာတွင် မူဆိုလီနီက တစ်မျိုးတစ်ဖုံ တုံ့ပြန်လာသော် အနည်းနုဖွဲ့အဖွဲ့ အနာဇီအယုတ်ဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။ စင်စစ် မူဆိုလီနီမှာလည်း မိမိကဲ့သို့ လက်နက်အားကိုး စိုးမိုးနေသည့် အာဏာရှင်တစ်ဦး မဟုတ်ပါလော့။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့မှာပင် မူဆိုလီနီထံသို့ တစ်စောင် ရေးသား၍ အမြန်ပို့လိုက်သည်။ ထိုစာမှာ ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးအား မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်များစာ ဘာကြောင့်

ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်ရသည်ကို ရှင်းပြထားသောစာပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာက မူဆိုလီနီထံ ပေးပို့ခဲ့သော အဆိုပါ စာမှာ အကျိုးအကြောင်း မဆီလျော်လှဘဲ ယုတ္တိ ကင်းမဲ့လွန်းလှသဖြင့် နောင်အခါ၌ ဂျာမန်အစိုးရ၏ တရားဝင် စာရွက်စာတမ်းများ ထုတ်ပြန်ရာတွင် အပြည့်အစုံမူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ ချန်လှပ်ထားခဲ့ကြရသည်။

ထိုစာထဲတွင် "ဩစထရီးယားအစိုးရသည် ဩစထရီးယား ပြည်ရှိ ဂျာမန်အမျိုးသားများကို နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲနေခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ချက်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆန်းပေါင်းနှစ်ဆယ်မျှရှိသော အင်အားဖြင့် ဂျာမန်အစိုးရကို ဖြုတ်ချကာ ဂျာမန်ပြည်ကြီးကို ဖျက်ဆီးရန် ကြံရွယ်နေကြောင်း" စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့လှသော အချက်များ ပါနေသည်။ ထို့ပြင် ဩစထရီးယားပြည်ရှိ လူများစု လူထုကြီးက ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီးအတွင်း ပြန်လည်ပူးပေါင်း ဝင်ရောက်လိုကြကြောင်း၊ ဤသည်ကို တရားဝင် လုပ်ဆောင်ပေးရန် ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချွန်က သဘောတူပြီးမှ ယခု ထိုသဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်ကာ အကြမ်းဖက် နှိပ်နှင်းမှုများ ပြုလုပ်လာကြောင်း၊ ဤသည်ကို ဩစထရီးယား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက အံ့ကြဲအန်ကျင်လာကြရာ ဩစထရီးယားပြည် မိ နောက်ဆုံးအခြေအနေမှာ မင်းမဲ့ တိုင်းပြည်သဖွယ် ဆိုးဝါးနေကြောင်း၊ မိမိမှာ ဩစထရီးယားပြည်ဖွား ဂျာမန်အမျိုးသား တစ်ယောက်ဖြစ်ရာ မိမိဖွားရာ ဇာတိတိုင်း ပြည်တွင် ဤသို့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်နေသည်ကို လက်ပိုက်ကြည့်နေ၍ မဖြစ်သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရန် စီစဉ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အကြောင်းပြထားသည်။

ဟစ်တလာ၏ စာမှာ အချုပ်သဘောအားဖြင့် ဇာတ်ပို့သည့် အဆင်ကောင်းနတ်မြတ်များကဲ့သို့ သူ့ကိုယ်သူ ကယ်တင်ရှင်ကြီးပေး "ငါကယ် သေဖွယ်ရာ ရှိတော့သည်" ဟူ၍ ဆိုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

တတိယညည်း တတိယနိုင်သော ဟစ်တလာပါပေ။

သူသည်စစ်ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ နှင့်စစ်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များကို အသေးစိတ် ရေးဆွဲပြီးနောက် မတ်လ ၁၀-ရက်နေ့ညတစ်ညလုံးပင် လိုအပ်သော အမိန့်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အရေးကြီးသော နားခိုခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့၍ ညွှန်ကြားချက်များ ပေးခဲ့သည်။ ဘာလင်တွင် အသစ်ရှိနေသော ဩစထရီးယား အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဂလေစီဟော့စတင်နော့ကိုလည်း ခေါ်ယူနေ့ဆုံ၍ လိုအပ်သော ညွှန်ကြားချက်များပေးအပ်ကာ ဗီယင်နာသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ချက်ခြင်း ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ထိုနေ့ည သန်းခေါင်ကျော်၍ မတ်လ-၁၁ ရက်နေ့ နံနက် ၂-နာရီတိတိ အချိန်တွင် “မအာတို စစ်ဆင်ရေး” ဟူ၍ အမည်ပေးထားသော ဟစ်တလာ၏ စစ်ဆင်ရေး အမိန့် ညွှန်ကြားချက် အမှတ်(၁) ထွက်ပေါ်လာသည်။

၁။ အကယ်၍ အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် ဖြေရှင်း၍ မရခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်တို့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေကြီး၏ အခြေခံများကို ထိခိုးသိမ်းရန်နှင့် ဂျာမန်အမျိုးအနွယ်များအား ဆက်လက် ဖိနှိပ် ညှဉ်းပန်းနေမှုများကို ကာကွယ် တားဆီးရန်အတွက် ဩစထရီးယားပြည်အလက်နက်ကိုင် တပ်များဖြင့် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရ ကြံရွယ်သည်။

၂။ ဤစစ်ဆင်ရေးတစ်ခုလုံးအတွက် လိုအပ်သော အမိန့် ညွှန်ကြားချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ထံတိုင် ထုတ်ပြန်သွားမည်။ သတ်မှတ်စီစဉ်ထားသော တပ်ဖွဲ့များသည် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ ညသန်းခေါင် ၁၂ နာရီတွင် နောက်ဆုံးထား၍ အားလုံး အဆင့်ရှိနေကြရမည်။ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရမည့် အချိန် အတိအကျကို ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ အဆုံးအဖြတ်ပြု၍ အမိန့်ပေးသွားမည်။

(နျူရင်ဘတ် စစ်ခုံရုံးမှတ်တမ်းများ စီ-၁၀၂)

အထက်ပါ စစ်ဆင်ရေးအမိန့် ညွှန်ကြားချက် အမှတ်(၁) မှ လက်မှတ်ရေးထိုး ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ နံနက် အရှက်ကက် အချိန်ခန့်တွင်မှ အိပ်ရာသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ သူအိပ်ရာထဲသို့ ခရောက်၍ စိတ်ချ လက်ချ အိပ်မောကျနေ ခဲ့သော်လည်း ဂျာမန်စစ်ဘက်ကြီးသည် စစ်လေ့ရှိကံကြီးများ၊ အိပ်မောကြီးများဖြင့် တဂျိန် ဂျိန်း မောင်းနှင်ကာ ဂျာမန် ဩစထရီးယား နယ်စပ်သို့ ချီတက်ကြွလေပြီ။

ထိုနေ့ ထိုအချိန်ဖြစ်သော မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ နံနက် ၅ နာရီခွဲတွင် ဗီယင်နာမြို့ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်သည် တယ်လီ ခေါ်သံကြောင့် အိပ်ရာမှ ကမန်းကတန်း ထ၍ နားထောင် သည်။

တစ်ဖက်မှ စကားပြောသူမှာ ရဲမင်းကြီးစကားဘဲလ်ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ် ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင် စကားပြောနေပါ သည်။ ဘာအကြောင်းတူးလို့လဲ ရဲမင်းကြီး”

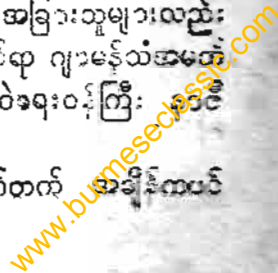
“ကျွန်တော်တို့နယ်စပ်က ဆဲလ်စ်ဘွဂ်မြို့ကို မီးရထားတွေ သွားအလာ ရပ်နေတာ တစ်နာရီခလောက် ရှိပါပြီ။ ဂျာမန်တွေ သူတို့နယ်စပ်ကို ပိတ်ထားပါတယ်။ အဲဒါ တစ်ခုခုဖြစ်နေပုံရလို့ ဝန်ကြီးချုပ်ကို ကျွန်တော် အကြောင်းကြားတာပါ”

ဝန်ကြီးချုပ်သည် တယ်လီဖုန်းစကားပြောခွက်ကို ချက်ချင်း ချွေးကော အဝတ်အစား ကောက်လဲသည်။ ထိုနောက် ကားဖြင့် ချွေးခန်းရုံထဲသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

လမ်းများမှာ မိုးမလင်းသေးသဖြင့် အလင်းရောင်မလာသေး သဖြင့် မောင်နှင်မည်းမည်း ဖြစ်နေသေးသည်။

ထိုနေ့နံနက် မိုးမလင်းမီ အိပ်ရာမှ ပျာယံပျာယာ စောစော ထူထူမှာ ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦးတည်းသာမဟုတ်။ အခြားသူများလည်း မရှိပါ။ သူတို့မှာ ဩစထရီးယားပြည်ဆိုင်ရာ ဂျာမန်သံအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးပေပင်နှင့် ဩစထရီးယားပြည် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဦးစိန်ဆိုင်ဆိုင်ကွပ်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဦးပေပင်သည် ထိုနေ့နံနက် အရှက်ကက် အချိန်ကပင်

ဘာလင်မြို့သို့ လေကြောင်းမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ သူသည် အခြား
အရီးယားပြည်၏ နောက်ဆုံးအခြေအနေကို အစီရင်ခံ၍ ဟစ်တလာ
ထံမှ နောက်ဆုံးအမိန့်ကို နာခံရန် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

သူစီးနင်းလိုက်ပါသည့် လေယာဉ်ပျံ လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာ
သွားပြီး မကြာမီ သြစထရီးယားပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆိုက်စ်အ
ကွပ်သည် လေဆိပ်သို့ရောက်ရှိလာသည်။ သူသည် လေဆိပ်ညွှန်
ဆောင်တွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်ရင်း ဟစ်တလာ
ထံမှ ရောက်လာမည့်အမိန့်ကို စောစွာနေသည်။

မကြာမီ လေယာဉ်တစ်စင်းဆိုက်လာ၍ ထိုလေယာဉ်ပေါ်
၈လေဆိတော့စတင်နေ့ ဆင်းလာသည်။ သူနှင့်အတူ ဟစ်တလာ
ထံမှ နောက်ဆုံးရာဇဝင် ပါလာသည်။

နံနက် ၉ နာရီခွဲအချိန်တွင် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ဝန်ကြီး
ချုပ် စချူးချဲနစ်ရုံးခန်းသို့ သွားရောက်၍ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်တွေ့
ကာ ဟစ်တလာထံမှ ရာဇဝင်ကို ပေးအပ်ကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ ရာဇဝင်မှာ သန်ဘက်ခါ (မတ်လ ၁၃ ရက်
တွင် ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသော ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးကို ဖျက်
သိမ်း၍ နောက်တနင်္ဂနွေသုံးပတ်ကြာမှ အဆိုပါ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူ
ပွဲကြီးကို ကျင်းပပြုလုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍သာ ဤတောင်းဆို
ချက်ကို မလိုက်လျောပါက ဂျာမန်သြစထရီးယားနယ်စပ်တွင်အသေ
ရောက်ရှိနေသော ဂျာမန်တပ်ကြီးများသည် သြစထရီးယားပြည်
နယ်ထဲသို့ ချက်ချင်း ချီတက်ဝင်ရောက်၍ သိမ်းပိုက်မည် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ အကြံမှာ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို ယူရာ၌ အထက်
ဖက်က ပြင်ဆင်ပြီးမှ သပိတ်ဝင်အိတ်ဝင် ရယူလိုသည်။ အကယ်၍
ယခုအခြေအနေအတိုင်းသာ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကြီး ကျင်းပလိုက်
ပါက စချူးချဲနစ်တို့ ဆင်ထားသော အကွက်အတိုင်း ဖြစ်လာမည်
ရှိနေသည်။ သို့မဟုတ်တော့ တနင်္ဂနွေ သုံးပတ်ခန့် အချိန်ရပ်စဲ
၍ အတောအတွင်း မိမိတို့ဘက်မှ အစွမ်းကုန် ပြင်ဆင်နိုင်သည်။
ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးနှစ်ဦးတို့သည် နှစ်နာရီကြာမျှ အတူ
အတင် ဆွေးနွေးကြသည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ဝန်ကြီး

ချုပ်က ဟစ်တလာ၏ တောင်းဆိုချက်ကို မလိုက်လျောဘဲ တိုင်းခံ
ခဲ့သည်။

သို့နှင့် နံနက် ၁၁ နာရီခွဲလောက်တွင် ဆွေးနွေးပွဲကို ခေတ္တ
ရပ်နားပြီး ဝန်ကြီးနှစ်ဦးသည် နာဇီပါတီဌာနချုပ်သို့ သွားရောက်
၍ အခြားနာဇီခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးကြပြန်သည်။

ဤအတောအတွင်း ဝန်ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်တလည်း သြစ
ထရီးယား သမ္မတကြီးမစ်ကလပ်စ်နှင့် သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။
နေ့လယ်စာစားပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နာဇီ ဝန်ကြီးနှစ်ဦးတို့

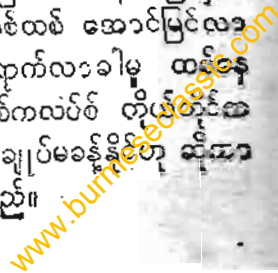
သစ်မံတွေ့ဆုံရာတွင်မူ သမ္မတကြီး၏ဆန္ဒအရ ဟစ်တလာ၏ တောင်း
ဆိုချက်ကို လိုက်လျောကာ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးကို နောက်ထပ်
သုံးပတ်ရွှေ့ဆိုင်းရန် ဝန်ကြီးချုပ်က သဘောတူလိုက်သည်။

သို့သော် ရလေလိုလေ အိုတစ္ဆေဆိုသကဲ့သို့ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူ
ပွဲကြီးကို ရက်ရွှေ့ပေးရန် လိုက်လျောခဲ့ပြီးခါမှ နာဇီတို့သည်
နောက်တစ်ဆီတက်၍ တောင်းဆိုချက်အသစ်တစ်ခု ထပ်မံတောင်း
ဆိုပြန်သည်။

ဤတောင်းဆိုချက်အသစ်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ဝန်ကြီးချုပ်
စချူးချဲနစ်ကိုယ်တိုင် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ပေး၍ ထိုနေရာတွင် ဆိုက်စ်
ဆင်းကွပ်ကို ဝန်ကြီးချုပ် ခန့်ရမည်ဟူသော တောင်းဆိုချက်ပင်ဖြစ်
သည်။

သည်ယုန်မြင်၍ သည်ချုံထွင်လာသော နာဇီတို့၏ခြေလှမ်းကို
ထည့်သည့်နည်းနှင့်မျှ တားမရတော့ကြောင်း သိလာရသော ဝန်
ကြီးချုပ် စချူးချဲနစ်သည် နောက်ဆုံးတွင် စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်
ကာ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ပေးလိုက်တော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် နာဇီတို့၏ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြစ်ပေါ်ရေး ခြေလှမ်း
များမှာ တစ်လှမ်းပြီးတစ်လှမ်း တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် အောင်မြင်လာ
ခဲ့သည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးအဆင့် ရောက်လာခါမှ ထင်နေ
ခဲ့သည်။ ဤအကြိမ်တွင်မူ သမ္မတကြီးမစ်ကလပ်စ် တိုက်ဆိုင်ဆင်
ဆိုင်အင်းကွပ်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မူ ဝန်ကြီးချုပ်မခန့်နိုင်ဟု ဆိုသော
ခေါင်းမာစွာ ငြင်းဆန်နေခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤအခါအတွင်း ကိုနုညနေမစောင်းမီ ဟစ်တလား
လူယုံခတ် နာဇီခေါင်းဆောင် ကက်ပလာဆိုသူသည် ဘာလင်
ဗီယင်နာသို့ ရောက်လာပြန်သည်။ သူသည် ဗီယင်နာရှိ ဂျာမန်
သံမှူး ဗိုလ်ချုပ်မတ်ဖ် နှစ်ဦးအတူ သမ္မတကြီးမက်ကလပ်စ်ထံ သွား
ရောက်ကာ ဆိုက်စ်အင်းကွပ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး မခန့်ပါက ဂျာ
မန်တပ်များသည် ဩစထရီးယားပြည်ထဲသို့ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်
အသံရှိနေကြောင်းဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ပြန်သည်။ သို့သော် သမ္မတ
ကြီးက ခေါင်းခါမြဲ ခါနေခဲ့သည်။ ခေါင်းမာမြဲ မာနေခဲ့သည်။
ညနေ ၅ နာရီခွဲတွင် ဘာလင်မှ ဂိုးအားရင်းသည် ဗီယင်
နာရှိ ဆိုက်စ်အင်းကွပ်ကို တယ်လီဖုန်းဖြင့် အမိန့်ပေးပြန်သည်။
အသံမှာ တယ်လီဖုန်းစကားပြောခွက်ပင် ကဲ့ထွက်မတတ် ပြင်းထန်
မာကျောလှသည်။

“ဒီမယ် အင်းကွပ်၊ ခင်ဗျား ဗိုလ်ချုပ်မတ်ဖ်ကို ခေါ်ပြီး
အခုချက်ချင်း သမ္မတဆီကိုသွားပါ။ တကယ်လို့ ကျုပ်တို့တောင်း
ထားတဲ့ အချက်တွေကို မလိုက်လျောနိုင်ဘူးဆိုရင် နယ်စပ်မှာအသံ
ချထားတဲ့ ကျုပ်တို့အုပ်တွေဟာ ဒီနေ့ပဲ တပ်ဖြန့်ပြီး ချီတက်လာ
ကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်ကျရင်တော့ ဩစထရီးယားပြည်ကလေး
ဟာ တစ်ခါတည်း ကိစ္စကုံးပြီလို့သာ မှတ်လိုက်ပေတော့။ ဒါဟာ
ပြန်လုံးထုတ်နေတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုလဲ သူ့ကို ပြောပြလိုက်
ပါ။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားကို မစ်ကလပ်စ်က ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်
သဘောတူပြီဆိုတာကို ၇ နာရီ မိနစ် ၃၀ တိတိမှာ နောက်ဆုံး
ထားပြီး အကြောင်းကြားပါ။ ဒါမှ ကျုပ်တို့အုပ်တွေဟာ ဝင်
မသိမ်းဘဲ နယ်စပ်မှာရပ်ပြီး တပ်စုနေကြလိမ့်မယ်။ ၇ နာရီ ၃၀
တိတိမှာ ကျုပ်ဆီကို သတင်းပို့မှဖြစ်မယ်။ အဲဒါကို သေသေမှား
ချာ မှတ်ထားပါ။ မစ်ကလပ်စ်ဟာ ကျုပ်တို့ပြောတာကို လေးနက်
နဲ့မှ သဘောမပေါက်ဘူးဆိုရင် လေးမိနစ်ထဲနဲ့ သဘောပေါက်သွား
အောင် လုပ်ပြရလိမ့်မယ်”

တဖြည်းဖြည်း ညနေစောင်းလာသည်နှင့်အမျှ ဗီယင်နာ
ကြီးမှာ လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြင့် လမ်းများပေါ်တွင် လူများ ပြတ်သိပ်

ကျပ်ခဲလာနေသည်။ ဤအထဲတွင် စကြာတံဆိပ် လက်ပတ်များဖြင့်
နာဇီများမှာ လူအုပ်များကြားထဲတွင် ရေးကြီးသုတ်ပျာ ပြေးစား
လွှားကာဖြင့် အလုပ်များနေကြသည်။

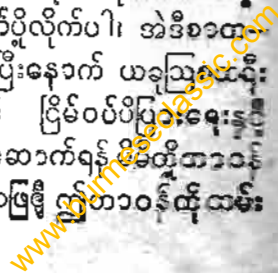
ညဘက်ရောက်၍ ၇ နာရီခွဲပြီးသည်နှင့်တူ တစ်ပြိုင်နက် စချူ
ချဲ့နစ်က တိုင်းပြည်သို့ ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြား
လိုက်သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းတွင် ဂျာမန်တို့က မိမိတို့အား ရာထေးပေး
ထားကြောင်း၊ မိမိမှာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုက်ပြီ
ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ဩစထရီးယားပြည်တွင် ပြည်ထွင်းစစ်
ဖြစ်ပွားနေပြီဟူသော ဂျာမန်တို့၏ ကြေညာချက်မှာ လုံးဝမဟုတ်
မမှန်ကြောင်းများ ပြောကြားသွားသည်။

ည ၈ နာရီသာသာတွင် ဘာလင်မှ ဂိုးအားရင်းသည် ဂျာမန်
စစ်သံမှူး ဗိုလ်ချုပ်မတ်ဖ်ထံ တယ်လီဖုန်း ဆက်ပြန်သည်။ ဤတစ်
ကြိမ်တွင်မူ စချူချဲ့နစ် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားသဖြင့် အင်းကွပ်
အား သူ့ကိုယ်သူ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် သဘောထား၍ လုပ်စရာ
ရှိသည်များကို တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်သွားရန် ညွှန်ကြားခြင်း
ဖြစ်သည်။

ဤညွှန်ကြားချက်အရ ဆိုက်စ်အင်းကွပ်သည် ဩစထရီးယား
ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူနေပြီဖြစ်ကြောင်း ၉ နာရီ မထိုးမီ
ကလေးတွင် ကက်ပလာက ရိုးအားရင်းထံ ဖုန်းဆက်၍ အကြောင်း
ပြန်သည်။ ဤတွင် ဂိုးအားရင်းက နောက်တစ်ဆင့် ညွှန်ကြား
ပြန်သည်။

“ဒီမယ်နားထောင်ပါ။ အခုခင်ဗျားတို့ဟာ အစိုးရဖြစ်နေပြီ၊
အဲဒီတော့ ကျုပ်ပြောတာကို သေသေချာချာနားထောင်ပြီး စာနဲ့
ရေးမှတ်ထားပါ။ အခုကျုပ်ဖတ်ပြမယ့် စာကို ဆိုက်စ်အင်းကွပ်
နာမည်နဲ့ ဘာလင်ကို ချက်ချင်း သံကြိုးရိုက်ပို့လိုက်ပါ။ အဲဒီစာထဲ

“စချူချဲ့နစ်အစိုးရကို ဖယ်ရှားခွဲပြီးနောက် ယခုဩစထရီး
ယားကြားဖြတ်အစိုးရသည် တိုင်းပြည်တွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့်
တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် မိမိတို့ဘာဝန်
ယူသည်ဟု ယုံကြည်ယူဆပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဤဘာဝန်ကို ထမ်း

ဆောင်ရန်နှင့် တိုင်းပြည်တွင် သွေးထွက်သံယိုမှုများ ဖြစ်ပွားခြင်းမှ
 ကာကွယ်ပေးရန်အတွက် ကူညီပါရန် ဂျာမန်အစိုးရအား မေတ္တာ
 ရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ဂျာမန်အစိုးရက ဂျာမန်စစ်တပ်
 များကို အပြန်ဆုံး စေလွှတ်ပေးပါရန် တောင်းဆို မေတ္တာရပ်ခံ
 အပ်ပါသည်။

စင်စစ် အထက်ပါ 'လုံကြပ်ကြေးနန်း' မှာ ဂျာမန်တပ်များ
 ဩစထရီးယားပြည်ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် တရားဝင်
 ဖြစ်စေရန် ဟစ်တလာ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဂိုးအားရင်းတ
 စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် 'လိမ်
 စရာရှိလျှင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လိမ်ပါ' ဟူသော သူ၏ဆောင်ပုဒ်
 အရ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကိုပင် 'လိမ်၍ သိမ်းပိုက်ရန်' ကြံခဲ့သော
 ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ ရောမ အကြံကြီးပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင်မဟုတ်လော၊ ထိုနေ့ည သန်းခေါင်မတိုင်မီ
 နောက်ဆုံးအချိန်တွင် ဩစထရီးယား သမတကြီးက နာဇီခေါင်း
 ဆောင် ဆိုက်ဖ်အင်းကွပ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်ရန် 'မနိုင်၍ သည်းခံ
 ခြင်း' မျိုးဖြင့် သည်းခံလိုက်လျောခဲ့တည့်တိုင်အောင် ဂျာမန်တပ်
 များမှာ မူလ အစီအစဉ်အတိုင်း ဩစထရီးယားပြည်ကလေးကို
 ချီတက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။

ဆိုက်ဖ်အင်းကွပ်အား ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးရန်အပ်ရန် သမ္မတ
 ကြီးက သဘောတူပြီးနောက် (မတ်လ ၁၂ ရက်) နံနက် ၂နာရီ
 တွင် ဂျာမန်စစ်သံမှူး ဗိုလ်ချုပ်ဇတ်ဖ်က အင်းကွပ်၏ ဆန္ဒအရ
 ဂျာမန်တပ်များကို ဩစထရီးယားပြည်ထဲသို့ ချီတက်ခြင်း မပြု
 သေးဘဲ ဂျာမန် နယ်စပ်တွင်ပင် ရပ်နား တပ်စွဲထားပါရန် မေတ္တာ
 ရပ်ခံခဲ့သည်။

သို့သော် အချိန်နှောင်းခဲ့လေပြီ။

ဂျာမန်တပ်များသည် ဟစ်တလာ၏အမိန့်အရ မတ်လ ၁၁
 ရက်နေ့ည ၈ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ဂျာမန်နယ်အတွင်းမှ စတင်
 ချီတက်၍ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့နံနက်မိုးသောက်ချိန်တွင် နယ်စပ်ကို
 ဖြတ်ကျော်ကာ ဩစထရီးယား ပြည်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။

ဤသို့လျှင် အာဏာရှင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏
 ဝါးစပ်မှ တစ်ခွန်းငေါက်ရုံမျှဖြင့် ဩစထရီးယား ပြည်ကလေးမှာ
 နာဇီတို့၏ မြေပဝါးဆောက်တည် ပြားပြားစပ်၍ ကျရောက်ခဲ့ရာ
 တည်း။

စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး

“ကျုပ်တို့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲကို အမှန်အတိုင်း အစီရင်ခံရမယ်ဆိုရင် ဒီကိစ္စမှာ တယ်နည်းတယ်ပုံ ဖြစ်ပျက် ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့မသိနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီလိုအခြေ မှန်ကို တိတိကျကျမသိရဘဲနဲ့ ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်က ဖြစ်နေ အခြား တိုင်းပြည်က ဖြစ်စေ ဒီလိုကိစ္စမှာ လက်နက် အင်အားကို အသုံးပြုဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။”

မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဩစထရီးယား ပြည်ထောင်စု ဂျာမနီတပ်များ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီးနေ့စက် ၂ ရက်မျှအကြာ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန်ပြည် အောက်လွှတ်တော်အစည်း အဝေးတွင် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်က အထက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ ကြိုတင် ယူဆခဲ့သည့်အတိုင်း ဗြိတိသျှတို့သည် ဤပြဿနာကို ပျော့ညံ့စွာ သုံးသပ် သဘောထားခဲ့ပြီ မဟုတ်မိ လေ။

ဤအချိန်တွင် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန် ပျော့ညံ့ သလောက် နာဇီအာဏာရှင် ဟစ်တလာသည် မာကျောစွာဆိုသည်

ဆစ်ယောက်က နေ့စဉ်နေ့၊ လေးလံသလောက် အခြားတစ်ယောက် အ လျင်မြန်သွက်လက်လှသည်။

ဟစ်တလာသည် မည်မျှ လျင်မြန်သွက်လက်သနည်းဆိုသော် ဂျာမနီတပ်များ ဩစထရီးယားပြည်ထဲသို့ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ချိန်ဘာလိန်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြရာ ထိုနေ့ နေ့လယ် အချိန်လောက် တွင် သူသည် နောက်လိုက်နောက်ပါ နာဇီကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူး ကြီးများ ခြံရံလျက် ဩစထရီးယားပြည် လဇီဇ်မြို့ကလေးထဲသို့ ချက်ချင်း ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။

သူစီးနင်းလိုက်ပါလာသော မော်တော်ကားသည် ဝဲ ယာ ဆစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ကောင်းချီး ဩဘာပေးကြ၍ ဧော်ဟစ် ကြေးကြော်နှုတ်ဆက်နေကြသော လူအုပ်ကြီးများကို ဖြတ်ကျော် စာ စကြာတံဆိပ် နာဇီအလံကြီးများဖြင့် ကြားကြားဝင်ီဝဇီ ဝလူလူလူ့နေသော လဇီဇ်မြို့ကလေးထဲသို့ ဖြည်းညင်းစွာဝင်ရောက် စာခဲ့သည်။

ယမန်နေ့ညကအထိ ဩစထရီးယားအစိုးရ လက်အောက်တွင် နေခဲ့သေးသော လဇီဇ်မြို့ကလေးမှာ ယခု ဂျာမနီတို့လက်အောက် တွင် ကျရောက်ခဲ့ရုံမျှမက ဂျာမနီခေါင်းဆောင် အာဏာရှင်ကြီးကို ဝေးသောင်းသောင်းဖြဖြ ဆီးကြို နှုတ်ဆက်နေကြပြေပြီ။

ဤသို့ တစ်မြို့လုံး အုံးအုံးကျွက်ကျွက် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်စွာ ဖြစ်ဆင်၍ ဟစ်တလာအား ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်စေရန် နာရီပိုင်းအတွင်း ခမ်းဆောင်ခဲ့ကြသူများမှာ နာဇီလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်း သေးနူဇီ သူ၏လက်ထောက် ဗိုလ်ကြီးအိုက်ခဲမန်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ယမန်နေ့ ညဦးပိုင်းကပင် ဤမြို့ကလေးကို ရောက်ခဲ့၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာအား ခမ်းနားသိုက်မြိုက် စွာ ကြိုဆိုရေးကို ညတွင်းချင်း တက်သုတ်ရိုက်၍ စီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။

ဟစ်တလာမှာ လဇီဇ်မြို့သူမြို့သားများ အကြားတွင် စိတ် ဆက်ကြလှုပ်ရှားနေမိသည်။ အထူးသဖြင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်အတွင်း ဝင် ဝန်က ဤမြို့ကလေး၏ လမ်းကြိုလမ်းကြားတို့ ပြေ

ဆော့ကစားခဲ့သော မထင်ရှားသည့် သာမန်ကျောင်းသားက
 တစ်ယောက်အဖြစ်မှ ဂျာမန်အင်ပါယာကြီး၏ အထွတ်အထိပ်
 ကာရှင်ကြီး တစ်ယောက်အဖြစ် ဤမြို့ကလေးသို့ ပြန်ရောက်
 သော မိမိဘဝကို အထူးပင် ကျေနပ်မိသည်။ အားရမိသည်။

ဤနယ် ဤမြို့သည်ပင်လျှင် မိမိ၏ ဇာတိချက်ကြွ
 ရပ်ခြေ မဟုတ်ပါလော။

ဟစ်တလာသည် နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် လူငိုဇွန်
 လှမ်းမထမ်းရှိ လီယုန်ခင်း ရွာကလေးသို့ သွားရောက်ကာ
 လွန်သူ မိဘနှစ်ပါး၏ အုတ်ဂူတွင် လွမ်းသူ့ပန်းခွေများ ချခဲ့
 သည်။

သူသည် ဤမျှ အလုပ်များ၍ မအားသည့်ကြားထဲမှ အခြား
 အရေးကြီးသော အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်လိုက်သေးသည်။ ထိုအ
 မှာ သူ၏မဟာမိတ် အီတလီမှ မူဆိုလီနီထံသို့ ကြေးနန်းရိုက်
 ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သူ ဘာလင်မှ ထွက်ခွာမလာမီ ဩစထရီးယားကို ဂျာ
 တစ်များ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မဆို
 ထံမှ သဘောတူ ထောက်ခံပါကြောင်း တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဖထာ
 ကောင်း ရခဲ့သည်။ ယခု လူငိုဇွန်ကလေး ရောက်သည့်အခို
 ဤကိစ္စအတွက် မူဆိုလီနီထံသို့ ကြေးနန်းရိုက်၍ ကျေးဇူးထင်ထော
 ပြောမိအောင် ပြောလိုက်သေးသည်။

“ဤကိစ္စတွင် သင်၏ ကျေးဇူးကို ဘယ်စတော့မှ မေ့
 မဟုတ်ပါ။”

အဒေါ်ဖ် ဟစ်တလာ

သူ ကြေးနန်းစားမှာ ဒီပဲ ဖြစ်သည်။
 တစ်ချိန်တည်းတွင် သူသည် သူ၏အတွင်းဝန် စတတ်ဇတ်စ်
 ဗီယင်နာမြို့သို့ လေကြောင်းမှ ပြန်လွတ်လိုက်သည်။ ကိစ္စမှာ အသ
 ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဆိုက်စ်အင်းကွပ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ပထမဆုံးလုပ်
 မည့် အလုပ်ကို ညွှန်ကြားရန်ဖြစ်သည်။

ဤညွှန်ကြားချက်အရ ဩစထရီးယား ကြားဖြတ် အစိုးရ
 သည် အရေးပေါ် အစည်းအဝေးခေါ်ယူကာ တိုင်းပြည်၏
 ဥပဒေကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဤပြင်ဆင် ရေးသားလိုက်သော အခြေခံဥပဒေကို ထိုနေ့
 နည်းဥပဒေပင် ဝန်ကြီးချုပ် ဆိုက်စ်အင်းကွပ်ကိုယ်တိုင် လူငိုဇွန်သို့
 ရောက်၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာထံ ပြသသည်။

အဆိုပါ အခြေခံဥပဒေ၏ ပထမဆုံးအပိုဒ်တစ်တွင် အောက်
 ဆိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

“ဩစထရီးယား ပြည်သည် ဂျာမန်အင်ပါယာ အတွင်းမှ
 ဖယ်တစ်နယ်ဖြစ်သည်။”

ဟစ်တလာသည် အထက်ပါ အခြေခံဥပဒေမှ ပထမဆုံး
 ကိုဖက်ပြီး အကြီးအကျယ် ကျေနပ်သွားသည်။ သူ့ ရင်တွင်းမှ
 ဤစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပီတိအဟုန်ကြောစွာ သူ့တစ်ကိုယ်
 တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်ကာ မျက်ရည်များပင် ကျဆင်းလာ
 သည်။ သူသည် အနီးအပါးရှိ နာဇီခေါင်းဆောင်များဘက်သို့
 ကောက်ချက်ချလိုက်သေးသည်။

“တတယ်စတော့ မှန်ကန်တဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ရပ်
 သွေးထွက်သံယိုဖြစ်မှုကို တားဆီးလိုက်တာပဲ။”

ဟစ်တလာ၏ ပါးစပ်မှ ဤသို့ မှတ်ချက်ချနေဆဲ၊ ထိုနေ့
 ထိုအချိန်မှစ၍ လူငိုဇွန်နီ ဗီယင်နာမြို့တွင် နာဇီလုံခြုံရေး
 လူများက လူများအား အစုလိုက် အပြုံလိုက်ဖမ်းဆီးခြင်းများ
 စတင်ပြုလုပ်နေပြီ ဖြစ်သည်။

ဤရက်များအတွင်းက ဗီယင်နာမြို့ တစ်မြို့တည်းမှာပင် လူ
 ခေါင်း ၇၆,၀၀၀ ခန့် အဖမ်းခံကြရသည်။ ၎င်းတို့အထဲတွင်
 များများမှာ အများဆုံးဖြစ်သည်။ ဤသို့ဂျူးများကို ထောင်သောင်း
 ဖမ်းဆီးခြင်းကို အသေးစိတ် စီမံခန့်ခွဲလုပ်ဆောင်ခဲ့သူမှာ နောင်
 အဆိုပင်လှလွတ်၍ သတ်သည့် နည်းလမ်း အပါအဝင် နည်း
 ချမ်းစုံဖြင့် ဂျူးလူမျိုးပေါင်း ၆-သန်းကျော် သတ်ခဲ့သည့် နာဇီ
 ချုပ်ချယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် မိုလ်ကြီး အိုက်ခိမန်ပင် ဖြစ်သတည်း။

ဟစ်တလာသည် မတ်လ ၁၃-ရက်နေ့တွင် ဗီယင်နာမြို့
လာရောက်ရန် ရှိသော်လည်း သူ၏လိုခြံရေး ကိစ္စ အဝဝတံ
တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်းမလား၏ အ
အနေ စိတ်မချရသေးဟုဆိုကာ ဟစ်ရက်ဆိုးဝေးသဖြင့် နောက်
တစ်နေ့ မတ်လ ၁၄-ရက် နေ့တွင်မှ ဗီယင်နာမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်
လာခဲ့သည်။

ဤဗီယင်နာမြို့ကြီးကား တစ်ခါတ ဟစ်တလာအား အထူး
ငတ် အပြတ်ပြတ်ဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြစ်အောင် ညှဉ်းဆဲခဲ့သော
ကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ဟစ်ကောင်ကြက်မျက်နှာငယ် ဟစ်တလာအား
စားရမဲ့ ဝတ်ရမဲ့ ဖြစ်အောင် အဖက်ဖက်မှ နှိပ်စက်ခဲ့သော မြို့ကြီး
ဖြစ်သည်။

ယခုမူကား ဤဗီယင်နာမြို့ကြီးတစ်မြို့လုံးမှာ စကြာတံဆိပ်
များ ဖုံးလွှမ်း၍ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀-ခန့်က အပယ်ခံသ
တွင် ထားခဲ့သော ဟစ်တလာအား ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ အ
အော်သောင်းနင်းဆီးကြိုခြင်း ပြုနေပေပြီ။

ဟစ်တလာသည် တစ်ခါက အလုပ်လက်မဲ တဝ ခြေထောက်
အိမ်တိုင် တဝဖြစီ ငတ်တစ်လှည့် ပြတ်တစ်လှည့် နေခဲ့ရသော ဗီယင်
နာမြို့ကြီးတွင် ယခုအခါ လှည်းနေ လှေအောင်း မြင်းစောင်းမက
မြို့သူမြို့သား အားလုံး၏ ဆီ ကြို ဂုဏ်ပြုခြင်းခံယူပြီး နောက်တစ်
တွင် မြူနစ်မြို့သို့ မြန်လာခဲ့သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာသည် စစ်ရေးနိုင်ငံရေး ခြေလှမ်းများ
ခြေမြန် လက်မြန် လှမ်းနေခိုက်တွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်စသော ဥရောပ
နိုင်ငံကြီးများမှာ ဂျာမနီ၏ ခြေလှမ်းများကို မိအောင်မလိုက်နာ
ကြရုံမျှမက တုံ့နေဖင့် ဆိုင်းလျက်ပင် ရှိနေကြသည်။

အထူးသဖြင့် ဂျာမနီ၊ ဩစထရီးယားတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချိန်
ဆက်စပ်နေရုံမျှမက ဂျာမနီ၏ရန်ကို အမြဲတမ်း သတိထားမိ
သော ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်ကလေး၏ မိမိတိုင်းပြည်
လိုခြံရေးကို ဝိုင်းဝန်း ကာကွယ်ပေးကြပါရန် ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်

အား မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်ကိုပင် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်က
ပယ်ခဲ့သည်အထိ ဖြစ်လာသည်။

ဤနေရာတွင် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်ကလေးနှင့် ယော
ဆစ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားခဲ့သော ပြင်သစ်က ချက်ကိုစလိုဗေးကီး
ယား၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အလေးထားရန် ဟင်းမလား၏ လက်ခံ
အတောအတွင်း ယင်းတို့ဘက်က ပျော့ညံ့ လှသော ဗြိတိသျှအစိုးရက
ဤကိစ္စတွင် မိမိတို့အနေဖြင့် ဝင်ရောက်စွပ်ဖက်ရန် မစဉ်းစားနိုင်
ကြောင်း အတိအလင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

တစ်ဖန်ဂျာမနီ၏ကျူးကျော်သောခြေလှမ်းများကို အချိန်မီ
အားဆီ နိုင်ရေးအတွက် ဥရောပနိုင်ငံကြီးများ ဟိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြ
ဆီ ခိုဗီယက်အစိုးရက တင်ပြလာသည်ကိုလည်း ဗြိတိသျှတို့က
မည်မျှချစ်မြတ်နိုးသည်။ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ နိုင်ငံကြီးများ
ချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြခြင်းဖြင့် ဥရောပတိုက်တွင် အင်
အားစုနှစ်ခု ကွဲပြားကာ ပဋိပက္ခကို ပိုမိုကြီးထွားအောင်ပြုလုပ်ရာ
ရောက်ခဲ့သည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ်ချိန်ဘာလိန်က ဗြိတိသျှ အောက်
တော်တွင် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့က ထုတ်ဖော် ပြောကြား
ခဲ့သည်။

ချိန်ဘာလိန်သည် ယခုအထိ ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီတို့
အပေါ်တွင် 'ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းရေး'ကို ကြိုးပမ်း၍ ရနိုင်ဦးမည်
မမြော်သင့်အားထား နေဆဲပင်ဖြစ်ရာ ဂျာမနီ၏ ခြေလှမ်းများကို
အကြမ်းဖက်တားဆီးရန် လုံးဝ သဘောမတူနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။

ဤအချိန်တွင် ဗြိတိသျှခေါင်းဆောင်များအတွင်း ဂျာမနီ၏
အန္တရာယ်ကို အမှန်တကယ် တိတိကျကျ သိမြင်ခဲ့သူတစ်ဦးရှိသည်။
ဤသူမှာ ဝင်စတန် ချာချီပင်ဖြစ်သည်။ ချာချီသည် ဂျာမနီ
အပေါ်တွင် နာဇီတို့ အာဏာရပြီး အကြမ်းဖက် အုပ်စိုးလာခဲ့သည့်
ချိန်မှစ၍ တစ်နေ့တွင်ဤအန္တရာယ်သည် ဥရောပတိုက် တစ်တိုက်
အပေါ်သို့ ကူးရောက်လာဖွယ်ရာရှိသည်ကို ကြိုတင်သိမြင်ခဲ့သည်။
ဤသို့ ထိုစဉ်ကတည်းကပင် ဗြိတိသျှတို့၏ ကစားကွယ်ရေး အင်အား
များကို ဖြည့်တင်း ရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြသည်။

ယခု ဟစ်တလာ တစ်စတစ်စ ခြေလှမ်းကျဲကာ ဩဇာ
ယား ပြည်ကလေးကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ ဤအဖြစ်အပျက်
သည် သာမန် အသေးအဖွဲ့မျှမဟုတ်ဘဲ ဂျာမနီနှင့် အိတလီ
တစ်ဖက်၊ ကျန်ဥရောပနိုင်ငံကြီးများက တစ်ဖက် စစ်ရေးနိုင်ငံ
အားဖြိုင်နေကြရာတွင် အားဏာရှင် နိုင်ငံများဘက်သို့ ချိန်ခွင်
သိသိသာသာကြီး တက်လာသော ဖြစ်ရပ်ဟု ဝန်စတန် ချား
ယူဆခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဩစထရီးယားပြည်ကလေးမှ ထွက်ရှိသော
သံမဏိနှင့် အခြားကုန်ကြမ်းများသည်လည်း အဟုန်ပြင်းစွာ
ထုတ်လုပ်နေသော ဟစ်တလာ၏ စီးပွားရေး စစ်လက်နက် ပစ္စည်း
ထုတ်လုပ်ရေးကို လိုလေသေးမရှိအောင် ပြည့်တင်းပေးလိုက်
ရောက်သည်ဟု ဝန်စတန်ချားချီအတွက်ချက်မိသည်။

သူယူဆ တွက်ချက်သည့်အတိုင်းလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည့်
အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် ဂျာမနီစစ်တပ်ကြီး
ဥရောပတိုက်တွင် အကြီးမားဆုံးသော စစ်တပ်ကြီးအဖြစ် တိုးချဲ့
သမျှ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ၊ ဤစစ်တပ်ကြီးအတွက် လိုအပ်သော
လက်နက်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေးတွင် ဂျာမနီပြည်တစ်ပြည်
ထွက်ကုန်များဖြင့် မလုံလောက်သဖြင့် ဤနယ်ချဲ့ကျူးကျော်
စီမံကိန်းကြီးကို ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။

၁၉၃၀-ခုနှစ် ဧပြီလ တစ်ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီပြည်၌ ဂျာမနီ
တို့၏ စစ်အင်အားမှာ တပ်မကြီးပေါင်း ၂၇-ခု၊ ၂၀-ခုမျှ နှင့်
ပြီဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်ဆောင်းဦးပေါက် ရာသီတွင်မူ ထိုမျှမက အ
တပ်မကြီးများအပါအဝင် တပ်မကြီးပေါင်း ၅၅-ခုအထိ တပ်
တက်များပြားလာခဲ့သည်။

(ချူရှင်ဘတ်စစ်နံရံတွင် နိုလ်ချင် ဂျိုဒ်လ်၏ အစစ်ခံချက်)

ဤသို့စစ်တပ်အင်အားများ အဆမတန် ကြီးမားလာသည့်
နံ့အမျှ စစ်အသုံးစရိတ်မှာလည်း တစ်ဟုန်တို့ ခုန်တက် ပြုစီမံ
လာခဲ့သည်။ ၁၉၃၅-၃၆-ခုနှစ်တွင် စစ်အသုံးစရိတ်မှာဂျာမနီမ

ပေါင်း သန်းပေါင်း ၆၂၀၀-ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၃၆-၃၇ ခုနှစ်တွင်
သန်းပေါင်း ၁၄,၆၀၀-ရှိလာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ၁၉၃၈-ခု
နှစ်-ခုနှစ်တွင်မူ သန်းပေါင်း ၁၆,၀၀၀-အထိ ကြေးကန်ခမန်း
သိလိ များပြားလာခဲ့သည်။

(၁၉၃၉-ခုနှစ် ကမ္ဘာနှစ်ချုပ်စာရင်းမှ)

ဤသို့ပြောကပြားလှစွာသော စစ်စရိတ်များကို အသုံးပြု
ကာ သန်းနှစ်ချီရှိ ဂျာမနီစစ်တပ်ကြီး များကို ဖွဲ့စည်းထားခြင်းသည်၊
အခြားတိုင်းပြည်များအား ယယ်ချဲ့ ကျူးကျော်ရန်မှ တစ်ပါး
အခြားဘာမျှ ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါဦးမည်နည်း။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ဤဂျာမနီ စစ်တပ်ကြီးများဖြင့်
ဩစထရီးယားပြည်ကလေးအား ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ပြီးနောက်
အခြားအိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည်ကလေးတစ်ခုကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်
ရန် စီစဉ်ပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် ဟစ်တလာ၏ စစ်သံပေနှင့်
ပြင် ချိန်ရွယ်ခြင်းခံရသည့် တိုင်းပြည်ကလေးမှာ အများသိပြီး
ပြင်ကြသည့်အတိုင်း ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်ကလေးပင် ဖြစ်
သည်။

ဤတိုင်းပြည်ကလေးအား မည်သို့သောအကြောင်းပြချက်
များဖြင့် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရမည်နည်း။

အကြောင်းပြချက်စား ပေါများလှပါသည်။ အဖက်
ဖက်က လုံလောက်စွာရှိနေပါသည်။

ဤချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားတိုင်းပြည်ကလေးသည် ဗာဆိုင်း
စစ်ပြေငြိမ်းရေး စာချုပ်၏ ရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီ
ဝါဒကို ယုံကြည်လက်ခံသော တိုင်းပြည်ကလေးဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ
နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို အစွမ်းတုန် ထောက်ခံနေသော
တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်နှင့် ဆိုဗီယက် ရုရှားတို့၏ မဟာမိတ်
တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်များသည် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား
ပြည်ကလေးအား ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန် လိုအပ်သော အကြောင်း
အချက်များ မဟုတ်ပါသော။

ထို့ထက်ပို၍ အရေးကြီးသော အကြောင်းအချက်တစ်ခုပင် မှာ ဂျာမနီပြည်၏ အိမ်နီးချင်းတိုင်းပြည်ကလေးများထဲတွင် ချက်ကို စလိုဗေးကီးယားပြည်သည် စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးအားဖြင့် ဂျာမနီအင်ပါယာကြီးကို ယှဉ်ပြိုင် ဆန်တုနေသည့် တိုင်းပြည် တစ်ပြည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ချက်တပ်မတော်သည် အရည်အချင်း အဆင့်အတန်းမြင့်သော တပ်မတော်ဖြစ်၍ စစ်ရေးအားဖြင့် ပြင်သစ်တို့၏ ကမ္ဘာကျော် မဂ္ဂိုဏ်းစစ်ကြောင်းကဲ့သို့ပင် ခိုင်မာတောင့်တင်းလှသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း အစွယ်ထက်လှသော ချက်တပ်မတော်ကို အချိန်မနှောင်းမီ ဦးချီးထားမှုဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက စနာကံတစ်နေ့တွင် မလောက်လေး မလောက်စား ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား အမှိုက်ကလေးစာရေ မိမိတို့ဂျာမနီအင်ပါယာပြာသာဒ်ကြီးပါ ပီးလောင်လာမည့်ကို စိုးရသည်။

ဤသို့ တွေးမိသော ဟစ်တလာသည် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား ပြည်ကလေးအား နေ့စက်ထပ် ကျူးကျော်ရန် အတွက် ပဏာမအခြေလှမ်းကို စတင် လှမ်းလိုက်သည်။

သူ့ခြေလှမ်းမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည် ပိုင်နက်ထဲတွင် ဆူဒီတန်အမည်ရှိ နယ်မြေကလေး ပါဝင်နေသည်။ ယင်းဆူဒီတန်နယ်ကလေးမှာ ရှေးအစဉ်အဆက်ကပင် ဂျာမနီ အမျိုးအနွယ်များ နေထိုင်ခဲ့ကြ၍ ထိုနယ်မြေတွင် ဂျာမနီ အမျိုးသား စုစုပေါင်း ၃ သန်းကျော်ရှိနေသည်။

ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားအစိုးရအဖို့ အဆိုပါ ဆူဒီတန်ဂျာမနီများနှင့် ပတ်သက်၍ မကြာခဏ ဦးနှောက်ခြောက်ခဲ့ရသည်။ သူတို့သည် ချက်အမျိုးသားများနှင့် နိုင်ငံရေး စီပွားရေးပြဿနာများတွင် အမြဲတစေ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဂျာမနီပြည်တွင် နာဇီများ အာဏာရ၍ ဂျာမနီတို့၏ အရှိန်အဝါ ဩဇာကြီးမားလာခဲ့ရာ ဆူဒီတန်ဂျာမနီများသည် မိမိတို့နယ်မြေကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် တောင်းဆိုကာ

ဆူဒီတန်နယ်အမြဲမှာပင် နာဇီပါတီများ တည်ထောင်၍ နာဇီဝါဒအဘာတရားများကို သွတ်သွင်းလာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ ဂျာမနီအစိုးရ နိုင်ငံခြားရေး ဌာနကလည်း ဆူဒီတန်ဂျာမနီတို့၏ နာဇီပါတီကို ၁၉၃၅ ခုနှစ်လောက်က စ၍ ချို့ဝှက်စွာ ဆက်သွယ်အားပေးခဲ့ရုံမျှမက ဆူဒီတန်ဂျာမနီ နာဇီပါတီခေါင်းဆောင် ကွန်နာဟန်လိန်း ဆိုသူကိုလည်း ပါတီလုပ်ငန်းများအတွက် လစဉ် ဂျာမနီငွေ တစ်သောင်းငါးထောင် တိတ်တဆိတ် ထောက်ပံ့လာခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေအောက်တွင် ဟစ်တလာသည် ၁၉၃၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ ဆူဒီတန် နာဇီခေါင်းဆောင် ဟန်လိန်းကို အလင်သို့ ခေါ်ယူ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဟစ်တလာနှင့် ဟန်လိန်း တို့ ဆွဲဆံရာတွင် အခြား နာဇီခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသော ရစ်ဆယ်ထရော့နှင့် ဟက်စ်တို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။

အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဟစ်တလာက ဟန်လိန်းအား ချစ်သော ညွှန်ကြားချက်တစ်ခု ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက်မှာ အခြားမဟုတ်၊ 'ဆူဒီဂျာမနီတို့သည် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားအစိုးရအား လိုလားချက်များ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တောင်းဆိုရမည်။ အထူးသဖြင့် ချက်အစိုးရအနေဖြင့် မလိုက်လျောနိုင်သည့် အောင်းဆိုချက်များကို အဓိကရွေး၍ တောင်းဆိုရမည်' ဟူသော ညွှန်ကြားချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ အကြံမှာ ရှင်းလှသည်၊ လွယ်လှသည်။ ဆူဒီတန် ဂျာမနီတို့က ချက်အစိုးရအား ယင်းသို့ မလိုက်လျောနိုင်သော အောင်းဆိုချက်များကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု တောင်းဆိုခြင်းဖြင့် အခြေအနေကို တင်းမာအောင် ဖန်တီးမည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တက်၍ ဆူဒီတန် ဂျာမနီများနှင့် ချက်အစိုးရတို့အကြား ပဋိပက္ခကို ကြီးမားသည့် အထိ ကြိ မားအောင် လှုံ့ဆော်လာကာ နောက်ဆုံးတွင် ဆူဒီတန် ဂျာမနီ မိမိတို့ဂျာမနီအမျိုးသား သွေးချင်းသားချင်းများကို ချက်အစိုးရက မတရားဖိနှိပ်ညှဉ်းဆဲးနခြင်းမှ ကာကွယ်ကြလော့ ဟူ၍

ကြေးကြော်တာ ဆူဒီတန်နယ်ကို ပထမ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့
 နောက် ချက်ကိုစလိုပေးကိ ယား တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းယူမည်။
 ဟစ်တလာသည် တကယ်အကြံပိုင်သော ဝေခွေးပါတကယ်
 ဤသို့ ဟစ်တလာနှင့် ဟန်လိန်းတို့ လက်ဝါးချင်း ရိုက်
 သည့် နောက်ပိုင်း ရက်များတွင်မူ ဆူဒီတန်နယ်မြေမှ ဂျာမန်အ
 သားတို့ အံ့ကြွလှုပ်ရှားမှုများမှာ နေ့စဉ်ရက်ဆက် ဖြစ်ပွားလာ
 သည်။ ဆာဗေမြို့တွင် ဂျာမန်အမျိုးသား တစ်သောင်းငါးထောင်
 တို့သည် စိတ်နှိုးလှည့်လည်ကာ 'ဂျာမန်အမျိုးသားတွေ အစွန့်
 ပါစေ၊ ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီး အစွန့်ရှည်ပါစေ၊ ခေါင်းဆောင်
 ဟစ်တလာ အစွန့်ရှည်ပါစေ' ဟူ၍ တခနက် ကြေးကြော်ကြား
 အင်္ဂါမြို့တွင်လည်း ဂျာမန်အမျိုးသား နှစ်သောင်းငါးထောင်
 ပါဝင်သော လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီး ကျင်းပကာ တစ်မြို့လုံးကြေးကြော်
 သံများ၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းမှ ခေါင်းလောင်းထိုးသံများဖြင့်
 နေသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ဂျာမန်တပ်များသည် ချက်ကိုစလို
 ကီးယားပြည်ကမ်းလားကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်တော့မည် ဟူသော
 ကောလဟလသတင်းများလည်း တောမီးပမာပျံ့နှံ့လာခဲ့သည်။

ပြေလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဆူဒီတန် နာဇီခေါင်းဆောင်
 လိန်းသည် ကာလိခံဘက်မြို့တွင် လူထုတရားပွဲကြီး ကျင်းပကာ
 ဆူဒီတန်နယ်မြေကို သိခြားလွတ်လပ်စွာ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်
 ပေးရန် အတိအလင်း တောင်းဆိုကြေညာလိုက်သည်။

ဟစ်တလာသည် တစ်ဖက်တွင် ဤသို့စိမ့်ကိန်းချကာ အကွပ်
 ရိုက်ခဲ့ပြီး၊ အချိန်ကို အလဟဿဖြစ်စေရဘိ မေလ ၂ ရက်နေ့တွင်
 အိတ်လီဖက်စစ်အာဏာရှင် မူဆိုလီနီ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ရော့
 မြို့တော်သို့ နောက်လိုက်နောက်ပါ အခြေအခံ စုံလင်စွာဖြုတ် ထွက်
 ခန်း လှည့်လည်ရန် ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် အိတ်လီပြည်ကို သဘောကျသွားသည်
 ရော့မြို့တော်နှင့် ဖလောရဇီစ်မြို့များ၏ လှပပုံကို အထူးနှစ်သက်
 မိသည်။ ထို့ထက် မူဆိုလီနီအား ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆွေးနွေး သိမ်းသွင်း

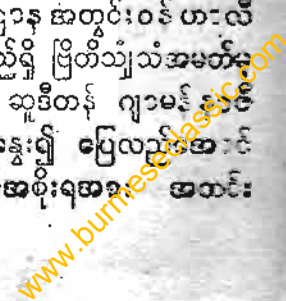
သည်ကို ပို၍သဘောကျခဲ့သည်။ ဂျာမန်နုဇီ အိတ်လီ နှစ်ပြည်
 အိတ်ပြည် ရွှေလမ်းငွေလမ်း သွယ်တန်းကာ 'ရော့မဘာလင်ဝင်ခြင်း
 အားကြီး' ခိုင်ခန့်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်ကို ပို၍ နှစ်သက်
 သားရမိသည်။

ရော့မြို့မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာမလာမီ ဟစ်တလာသည် မူဆို
 လီနီအား ဂျာမန်တပ်များ နောက်ထပ် ချက်ကိုစလို ပေးကိယား
 မြို့သို့ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန် ကြံရွယ်ထားကြောင်း အရိပ်အမြက်မျှ
 မှုကြားခဲ့ရာ ချက်အစိုးရကို မလိုသားဖြစ်နေသော မူဆိုလီနီအ
 ထမ်း သဘောတူ ထောက်ခံခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ဘာလင်မြို့သို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာခဲ့
 အာအခါ ချက်ကိုစလိုပေးကိယားနှင့် ဖတ်သက်၍ မိမိဆင်ထဲမှ
 အသားအကွက်မှာ မိမိမျှော်လင့်ထားသည်ထက် ပို၍ အောင်ခွံကျ
 ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့် အထူးပင် ကျေနပ်မိသည်။ အဘယ်
 ကြောင့်ဆိုသော် ချက်ကိုစလိုပေးကိယား ပြဿနာနှင့် ဖော်လှမ်း၍
 ဖြစ်သစ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတို့သည် ဗြိတိသျှ
 ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်တာလိန်၊ နိုင်ငံခြားရေးဌာနအတွင်းဝန် လော့ဒ်
 အာလီဖက်စ်တို့နှင့် လန်ဒန်မြို့တွင် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ထိုဆွေးနွေးပွဲ၏ အကျိုးအမြတ်အဖြစ် ရက်များ မကြာမီ
 ချက်ကိုစလိုပေးကိယားပြည် ပရပ်စ်မြို့တွင် ဗြိတိသျှနှင့် ဖြစ်သစ်တို့
 တွဲကြေညာချက်တစ်ခု ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပူးတွဲ
 ကြေညာချက်၏ အထိုချုပ်သဘောမှာ 'ချက်အစိုးရသည် ဆူဒီတန်
 ဂျာမန်တို့၏ တောင်းဆိုချက်ကို အစွမ်းကုန် လိုက်လျောဆင်ညီ
 သွယ်သည်။'

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဟစ်တလာ၏ထောင်းချောက်ထဲသို့ ထိုမျှ
 ဝင်ခဲ့ရုံဖြင့် အားမရသေးဘဲ၊ နိုင်ငံခြားရေးဌာန အတွင်းဝန် ဟာလီ
 ဇက်စ်ကိုယ်တိုင် ချက်ကိုစလို ပေးကိယားပြည်ရှိ ဗြိတိသျှသံအမတ်
 ဖစ်ဆင့် ရစ်ဘင်ထရော့အား 'ဤကိစ္စတွင် ဆူဒီတန် ဂျာမန်နှင့်
 ခေါင်းဆောင် ဟန်လိန်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ ပြေလည်စေအောင်
 ပြေရှင်းရန် မိမိတို့ ဗြိတိသျှအစိုးရက ချက်အစိုးရအား အထင်း

အကျပ် တိုက်တုန်းနားချနေပါသည်” ဟူ၍ပင် ပြောကြားခဲ့သေးသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အားပြုစရာမှာ အဘက်ဘက်စာ အဘက်အလာ ကောင်းနေခဲ့ရာမှ ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြန်သည်။

ချက်ကိုစလိုဗေးကီ ယား နယ်စပ်တွင် ဂျာမန်တပ်များ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြုတ်စုရုံးလာကြသည့် သတင်းနှင့် အဆိုပါဂျာမန်တပ်များ ချက်ကိုစလိုဗေးကီ ယားပြည်ထဲသို့ မကြာမီ ချီတက် ဝင်ရောက်လာကြလိမ့်မည်ဟူသော ကောလာဟလ သတင်းများကြောင့် ချက်အစိုးရသည် ထိတ်လန့်တကြားဖြစ်ကာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် အနေဖြင့် နယ်စပ်မှ မိမိတပ်များကိုလည်း အဆင်သင့်စုရုံးကြရန် အမိန့်များ ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

ဤတွင်မှ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့သည်လည်း မျက်လုံးပြု မျက်ဆံပြုဖြစ်ကာ ‘အကယ်၍ ဂျာမန်တို့ကသာ ချက်ကိုစလိုဗေးကီယား ပြည်ကလေးကို အဓမ္မဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ပါက အထွေထွေ စစ်ပွဲကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားလာဖွယ်ရာရှိကြောင်းဖြင့် ဘာလ်အစိုးရကို ဖုတ်ပူမီးတိုက် အကြောင်းကြား သတိပေးကြသည်။

သို့သော် ‘မိုးလွန်မှ ထွန်ချ၍’ ရနိုင်ပါတော့မည်လား။

မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် သူ၏ရုံးခန်းတွင် စစ်ဦးစီးချုပ်များ၏ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို အရေးတကြီး ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ဂိုးအားရင်း၊ ရစ်ဘင်အရော၊ ချူရက်ဘို့အပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘက်ခါ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုင်းတဲလ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘေရာချစ်နီစီ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါတိုက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဥားရာပတိုက် မြေပုံကြီးကို စားပွဲပေါ်တွင် ဖြန့်ချက် သူ၏ ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ရေး အစီအစဉ်ကို ဒေါ်နှုတ်မောနှုတ် တင်ပြသည်။ သူ၏ စစ်ဆင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ညွှန်ပြခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများမှာ အာဏာရှင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ အလိုကျ အစီအစဉ်တော်တော်ရုံမျှဖြင့် စိတ်တော်သိကာ’ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ရေး အစီအစဉ်ကို ဖြည့်စွပ် ထောက်ခံကြသည်။

ဇနက် နှစ်ရက်မျှ ကြာသောအခါ* ‘အစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေး’ ဟူသော အမည်ဖြင့် စစ်ဆင်ရေးအမိန့်တင်ရပ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ‘အစိမ်းရောင်’ မှာ ချက်ကိုစလိုဗေးကီယားပြည်ကလေးအား ဂျာမန် စစ်ဦးချုပ် အဖွဲ့၏ လျှို့ဝှက်သင်္ကေတအဖြစ် ခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ‘အစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေး’ အမိန့်၏ ပထမဆုံးသော အပိုင်းများတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

“ချက်ကိုစလိုဗေးကီယား ပြည်ကလေးအား စစ်ဆင်ရေးအရ မကြာမီချီတက်သိမ်းပိုက်၍ တိုက်ခိုက်ချေးမှုန်းပစ်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြေစမ်းလုံ၍ မရသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချီတက် သိမ်းပိုက်ရန်အတွက်၊ စစ်ရေး နိုင်ငံရေးအရ သင့်တော်သော အချိန်အခါကိုစောစောစီဆိုင်ရန်မှာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှု၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာပင်ဖြစ်သည်။

(ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေးဝေပေါ်အစီမှတ်တမ်း စာမျက်နှာ-၂၉၉)

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတဲလ်သည် အထက်ပါ ‘အစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေး’ အမိန့်ကို ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် အမိန့်စာ အဖြစ်ချိပ်ဆိုကာ ဂျာမန်-ချက်နယ်စပ်မှ တပ်မှူးကြီးများထံသို့ ပို့လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆက်တွဲ ညွှန်ကြားချက်ကား ‘ဤအမိန့်သည် အထက်တွေလိုက်နာ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ၁၉၃၀-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁-ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ အစစအရာရာ အဆင့်ရှိနေကြရမည်’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

*(OPERATION GREEN)

ဟစ်တလာသည် အထက်ပါ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲ ဆွဲဆောင်ပြီးနောက်၊ ၃-လကြာမျှ စောစိုက်ကြည့်နေခဲ့သည်။

သူသည် နိုင်ငံရေးတွင် နည်းပရိယာယ် ကြွယ်ဝသောလက်စစ်ရေးတွင် သေနတ်ဗျူးဟာ ပိုင်နိုင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ၊ 'ရှေ့နှစ်လှမ်းတက်ပြီ' မှ နောက်တစ်လှမ်းဆုတ်ကာ ရန်သူကို အကဲခတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်း အားပြပို ဆိုသော် မိမိက အပေါ်စီးယူထားပြီးမှ တစ်ဖက် ရန်သူသည် လက်နက်ချ အညံ့ခံမည်လော့ ဆိုဟုတ် ပြန်လည်ခုံခံဦးမည်လော့ ဆိုသည်ကို စောင့်ကြည့်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ရန်သူက ပြန်လည်ခုံခံပါလျှင်လည်း တစ်ချက်တည်းနုနီ အလဲထိုးရန် မိမိတို့ဘက်က ပြင်ဆင်ပြီး မဟုတ်ပါလော့။

ဤ ၃လမျှ ဟစ်တလာ စောစိုက်ကြည့်ခဲ့ရသည်မှာ သူ့အတွက် စောစိုက်ကြီးနပ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤ ၃လအတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြေအနေများမှာ သူ့အတွက် ရေကန်အသင့် ကြာအသင့် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤ အခြေအနေကို ဩစထရီးယားပြည် ပရပ်စ်မြို့တော် ဖန်တီးပေးခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့နှင့် ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့တော်များက ဖန်တီးပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့မှ ဘာလင်မြို့ အကြောင်းကြားစာ တစ်စောင် ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုစာမှာ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်ထံမှ 'ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည် ဆူဒီတန်ပြဿနာကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေး ဖြေရှင်းလိုပါသလား' ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာနှင့် လာရောက် တွေ့ဆုံခွင့်ပြုပါရမည် ဆိုရာ ရပ်ခံလိုက်သော စာပင်ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် အကြီးအကျယ် သဘောကျသွားသည် နေမဝင်ဘော ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာကြီး၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဟိုယ်တိုင်က သူ့ထက် အသက်နှစ်ဆယ်မျှငယ်၍ သားအရွယ်လောက်သာရှိသော မိမိအား 'တွေ့ပါရစေ၊ ဆွေးနွေးပါရစေ' ဟု အမိန့်

ပေးခဲ့သည်။ မေတ္တာရပ်ခံလာသည်မှာ နိုင်ငံရေးအရ မိမိ၏ဂုဏ်သိက္ခာ ဖြစ်စေ၊ လာဘ်အကျိုး ဖြစ်စေ ပြုသင့်ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော့။

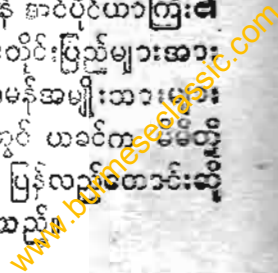
ထို့ပြင် ချိန်ဘာလိန်မှာ ယခုအခါ အသက် ၆၉ နှစ်မျှပင် ဖြစ်သော်လည်း သေခံကြောင်းဖြင့် တစ်ခါဖူးမျှ ခရီးမသွားခဲ့ဖူးဘဲ ဝါလျက် မိမိနှင့် တွေ့လိုလှသဖြင့် ဝေဟင်မူ လေယာဉ်စီးကာ ခရီးဆောင်ခွာလာရန် စီစဉ်ခြင်းမှာ မိမိအတွက် ဂုဏ်ယူစရာပင် မဟုတ်ပါလော့။

ဟစ်တလာသည် ချိန်ဘာလိန်ထံသို့ ချက်ချင်းပင် လက်ခံအမှာစာတူကြောင်း ပြန်ကြားလိုက်ရာ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အင်ပိုင်ယာကြီး၏ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်သည် နာဇီဖက်ဆစ်အာဏာ ဟစ်တလာ၏ ရှေ့တော်ဓမ္မာန်သို့ အခစားရောက်လာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ပို၍တဝင်မြင်ကာ ဗြိတိသျှခြေသေ့ကြီးအား ချီးလို၍လားမသိ။ ချိန်ဘာလိန်ကို ဘာလင်မြို့တော်၌ပင် လက်ခံအမှာစာပေးခဲ့ပြီး မပြုဘဲ ဂျာမနီပြည်၏ အရှေ့မြောက် အစွန်အဖျားမှ အားဝင် ဖိအိမ်တော်အထိ လာရောက် တွေ့ဆုံနေခဲ့သည်။

ဖိအိမ်တော်၏ ဆင်ဝင်အောက်သို့ ချိန်ဘာလိန်စီးလာသော အင်တော်ကား ဆိုက်လျှင်ဆိုက်ချင်း ဟစ်တလာသည် လှေကားထဲသို့ ဆီးကြိုလျက် ချိန်ဘာလိန်အား စာကြည့်ခန်းမဆောင်သို့ ခေါ်လာကာ လက်ဖက်ရည်ပွဲဖြင့် တည်ခင်း ညှိခဲ့သည်။

ထိုနေ့က ဟစ်တလာသည် သူ၏စာတိုပြားပေးစာကြီးကို ချိန်ဘာလိန်အား ဖွင့်ပြနေတာသည်။ ဂျာမန်လူမျိုးများနှင့် ဂျာမန်ပြည်ကြီးမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဗာဆိမ်း စာချုပ်အရ အပူပူခိုခိုကြီးများ၏ အဖိနှိပ်ခံခဲ့ရပုံ၊ ဂျာမန် အင်ပိုင်ယာကြီး၏ ချိန်ဘာလိန်အား အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာခွဲ၍ အခြားတိုင်းပြည်များအား အပေးခဲ့ရပုံ၊ ယခု မိမိ အာဏာရှင်လား၍ ဂျာမန်အမျိုးသားများကို ဂျာမန်ပြည်ကြီး ဝည်းလုံးညီညွတ်လာချိန်တွင် ယခင်က မိမိတို့ ချိန်ဘာလိန်လွတ်ခဲ့ရသော အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်ခံစားခွင့်ရပုံ စသည်များကို မနားတမ်း ပြောစတာသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာက မိမိသည် ဂျာမန်အမျိုးသား
တို့ ရသဇီရထိုက်သော အခွင့်အရေးများနှင့် ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာ
တလုံးတစည်းတည်းဖြစ်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါက စစ်ဖြစ်ရန်ပင်
လေးဘဲ အရေးဆို တိုက်ပွဲဝင်သွားရန် ကြံရွယ်ထားကြောင်း
ထောက် ပြောကြားကာ ဟိန်းဟောက် ခြိမ်းခြောက်တော့သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာပြောသမျှကို တစ်ချိန်လုံး ခေါင်းတည့်
ညိုတည့်တဆတ်ဆတ်ဖြင့် နားထောင်လာခဲ့သော ချိန်ဘင်
အ သူလိုချင်သော အချက်ကို ရောက်ပြီဟူသော သဘောဖြင့်
တန်နယ်မြေကိုဂျာမန်တို့အားပေးဆပ်ရန်မှာ အပြောလွယ်သလေ
လက်တွေ့တွင် တရားဝင် ပြုလုပ်ရန် ခက်ခဲလှကြောင်း၊ အား
ကြောစွာဆိုသော် ဆူဒီတန်နယ်မြေတွင် ဂျာမန်လူမျိုးများသာ
အခြားလူမျိုးများလည်း ခွေးရောယှက်တင် နေထိုင်လျက်ရှိနေကြ
ဤလူမျိုးများကို ပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် သီးခြားနယ်နိမိတ် သတ်
ပေးရန်မှာ ခဲယဉ်းလှကြောင်းများဖြင့် ပြန်၍ ရှင်းပြရာ ဟစ်တလာ
မှာ အကြီးအကြယ် ဒေါ်ပူသွားခဲ့သည်။

သူသည် ထုံးစံအတိုင်း ထိုင်ရာမှ ရုန်းခနဲတကာ သူ့ထက်
အသက်နှစ်ဆယ်မျှကြီး၍ အသက် ၇၀ နီးပါးရှိနေသော အဘိုးကြီး
မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်ကာ ဘီလူးကြိမ်း ကြိမ်းတော့သည်။

“ဒါကတော့ ပညာရှိဆန်တဲ့ သဘောပဲ၊ ကျုပ်ကတော့
တကယ်ဖြစ်နေတဲ့အတိုင်းပဲ ကြည့်တယ်၊ ဆူဒီတန်နယ်မှာ ဂျာမန်သုံး
လောက်ဟာ မကြာခင်ကဘဲ အသတ်ခံခဲ့ရတယ်၊ အဲဒါ ဒီအတိုင်း
ဆက်ပြီး ခွင့်ပြုနေလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ချက်ချင်း ဖြေရှင်းပစ်မှဖြစ်မယ်
ဖြေရှင်းပစ်ဖို့လဲ ကျုပ် ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ၊ ကမ္ဘာစစ်မတင်
ဘဲကြီးပဲဖြစ်ဖြစ် ကျုပ် ဂရုမစိုက်ဘူး”

ဟစ်တလာ၏ကျယ်လောင်သော အသံသည် အပြင်ဘက်တွင်
အရှိန်ပြင်းစွာဖြင့် ရွာသွန်းတိုက်ခတ်နေသော မိုးသံလေသံကို
ဖောက်ထွင်းပေါ်ထွက်လာနေသည်။

ချိန်ဘင်သိန်မှစလည်း မမျှော်လင့်ဘဲ မိမိသားအရယ်လောက်
ဒီသော လူမျိုးခြားဘစ်ယောက်၏ အစအာအငေါက် ခံရသဖြင့်
ဒေါသလည်းထွက် ရှက်လည်းရှက်မိသည်။

“ဒီလိုသာ ကျုပ်တို့အချင်းချင်း ဆွေးနွေးတကွကတောင်မှ
ခေစာခိုနိုင်တော့ဘဲ၊ လက်နက်အားကိုးနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ
ဆိုရင် ဘာပြုလို့ ကျုပ်ကို စီလာဖို့ ခေါ်သေးသလဲ။ ဒီလိုဆိုရင်
ကျုပ်လာတာဟာ အချိန်ကုန်ရုံပဲ ရှိတပေ”

ဤတွင်ဟစ်တလာက ထုံးစံအတိုင်း ဝေတ္တမျှ ခြိမ်းနေပြီးမှ
“ဘောင်းပြီလေ၊ ထားပါတော့၊ တကယ်လို့ ဗြိတိသျှအစိုးရကသာ
ကျုပ်တို့ ဘောင်းဆုံချက်ကို မူအားဖြင့် လက်ခံထားတယ် ဆိုရင်
တော့ နောက်တစ်ကြိမ်လုပ်တွေ့ပြီး ဆွေးနွေးကြသေးတာပေါ့” ဟူ၍
လေသံပြောစဉ်လောသည်။

သို့နှင့်ပင် နှစ်ယောက်စလုံး ကိုယ်ချိန်သတ်၍ သူ့ဘက်ကိုယ်
ဘက် နှစ်ဖက်စလုံးမှ ရသမျှနုစို အမြတ်ထုတ်ကာ ဆွေးနွေးပွဲကို
အဆုံးသတ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် ချိန်ဘင်လိန်က ‘ဆူဒီတန် နယ်မြေကို
ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာအတွင်း ခြိမ်းချမ်းစွာ ပူးပေါင်းရေးကို မိမိအစွမ်း
ထုန် ကြိုးစားပါမည်။ ဟစ်တလာလည်း မိမိတို့ထံမှ နောက်ဆုံး
အဖြေမရမီ အတောအတွင်း လက်နက်အားကိုးဖြင့် ဝင်ရောက်
သိမ်းပိုက်ခြင်း မပြုပါနှင့်’ ဟူ၍အပေးအယူ လုပ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာလည်း ‘တုတ်နှင့်ပင်ပင်ရှိရရ၊ ခဲနှင့်ပင်ပေါက်၍
ရ’ ဆူဒီတန်နယ်မြေ မိမိတို့လက်ထဲရောက်လျှင် ကျေနပ်ပြီ၊ ဤ
အတွင်း ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်မှုများကို မပြုလုပ်ပါ ဟူ၍ သဘော
အူခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ဤသဘောတူချက်ကိုပေးခဲ့ရာ၌ သူ့ဘက်
သိမ်းနုဖို့ပူ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့၏
‘အစိမ်းရောင်စစ်ဆင်ရေး’ အမိန့်ကို လက်တွေ့ဆင်နွှဲရန် နောက်ဆုံး
အား၍ သတ်မှတ်ခဲ့သောစာချုပ်မှာ နှစ်ဖက်ခန့် လိုသေးမသာကြောင့်

ဖြစ်သည်။ ဤနှစ်ပတ်အတွင်း၊ သူ့အတွက် အဘက်ဘက်စာ ပြင်ဆင်ရန် အချိန်ရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ဖြေမီ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်နှင့် ဂျာမန်အာဏာရှင် ဟစ်တလာတို့၏ဆွေးနွေးပွဲမှာ နောက်တစ်ကြိမ် ထင်စေ့ဆုံကြရန် သဘောတူညီချက်ဖြင့် အဆုံးသတ်ကာ တစ်ခန်းရစ်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်ကြိမ် သူတို့နှစ်ဦး ထပ်မံ တွေ့ဆုံကြရာတွင် အကျယ်အကျယ် ဆွေးနွေးခန့်ကြရန် မလိုတော့။ စစ်နှစ်ငြိမ်းချမ်းရေးကို တစ်ခုခုကို ရွေးကြရန်သာ ရှိသည်။

မုန်သည်။ ပြဿနာ၏ အချုပ်မှာ ဒါပဲဖြစ်သည်။

စစ်နှစ်ငြိမ်းချမ်းရေး ဘယ်ဟာကို ရွေးကြမလဲ။

ကျားကို သက်သတ်လွတ်စားရန် မေတ္တာရင်ခံသူ

စစ်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် ချိန်ဘာလိန်ကို လက်ခံ တွေ့ဆုံခဲ့ရာ၌ ချက်ကိုလိဒဗားကီးယားပြည်စာမေးအား လက်နက်အားကို ဖြင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန်ဟူသော သူ၏ မူတစ်အစဉ်ကို ပြောင်းလဲလို၍ မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ချိန်ဘာလိန်က ချက်အစိုးရအား ဆူဒီတန်နယ်ကို ဂျပန်တို့ထံ အညှိခံကာ အလွယ်အတူ ထိုးအပ်ရန် နားချ၍ ရလိမ့်မည်ဟုလည်း လုံးဝ မမျှော်လင့်ပေ။

ချိန်ဘာလိန်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာ၌ သူ့ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗြိတိသျှနှစ်ဦး ပြင်သစ်တို့က ဆူဒီတန်ပြဿနာတွင် ကြားဝင်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ယခုမူ သူဆင်ထားသည့် အကွက်အတိုင်း ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်သည် စစ်ကိုရှောင်ရှားလိုသည့် တစ်ခုတည်းသော အဖြေ ချိန်ဘာလိန်နှင့် ဆူဒီတန်နယ်မြေကို ဂျာမန်တို့အား ထိုးအပ်ရန် ချက်အစိုးရကို သူကိုယ်တိုင် နားချပါမည်ဟူ၍ ဝန်ခံပြောဆိုအားခံခဲ့ရသည်ဟုလော။ ယင်းသို့ ဝန်ခံခဲ့သည့်အတိုင်း ချက်အစိုးရအား အားပြု၍ မရသည့်အဆုံး အကယ်၍ စစ်ဖြစ်လာပါက ဤစစ်သည်

ချက်အစိုးရ၏ ခေါင်းမာမှုကြောင့် ဖြစ်ရသည့်ဟုဆိုကာ ဗြိတိန်က ချက်အစိုးရအား လုံးဝ အကူအညီမပေးဘဲ နေရန်သာ ရှိသည်။ ထိုမျှမက ပြင်သစ်က ချက်အစိုးရအား ကူညီရန်ကိုလည်း ဗြိတိန်က တိုက်တွန်းခြင်းမပြုဘဲ နေမည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ကွန်ကျော်ခြင်းကားသော ဟစ်တလာအား ချိန်ဘာလိန်အား ချက်ကိုစလို့ဒဗလီယားပြည်ကလေးကို ဂျာမန်တို့က စစ်အင်အားဖြင့် ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခြင်း မပြုပါဘူး။ အာဖေအန္တန်ခီသော်လည်း သူ၏စစ်မိန့်ရောင်စစ်ဆင်ရေးကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီစဉ်မြဲ စီစဉ်နေခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် သူသည် ဆူဒီတန်ဂျာမန်လွတ်လပ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရေးကို အတည်ပြုခဲ့၍ ထိုတပ်ဖွဲ့များအတွက် လိုအပ်သမျှ အသုံးအဆောင်များ ထောက်ပံ့ရန်ကိုလည်း စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်ကို ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ချက်ကိုစလို့ဒဗလီယားပြည်ကလေးအား ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ဂျာမန်တပ်မတော်ကြီးငါးခုကို အလေးစိတ်တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်များ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဂျာမန် တပ်မကြီး ၅ခုတွင် သံချပ်ကာကားတပ်မကြီး ၃ခု အပါအဝင် တပ်မကြီးပေါင်း ၃၆ ခု ပါဝင်သည်။

သူသည် တစ်ဖက်မှ စစ်ရေးအားဖြင့် ဆင်ကားသလို အခြားတစ်ဖက်မှ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် လုပ်ကြံမှုများကိုလည်း ဖန်တီးခဲ့သေးသည်။ ယင်းနိုင်ငံရေးလုပ်ကြံမှုမှာ အခြားမဟုတ်။ ချက်ကိုစလို့ဒဗလီယားပြည်ရှိ စလိုဗက်ပြည်သူ့ ပါတီအား တစ်ဖက်လှည့်ခြေထိုး၍ စလိုဗက်လူမျိုးများအတွက် သီးခြားကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် နယ်မြေပေးရန် ချက်အစိုးရအား အကျပ်ကိုင် တောင်းဆိုစေခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် တစ်ချိန်တည်းတွင် ပိုလန်အစိုးရနှင့် ဟန်ဂေရီအစိုးရတို့အား မြေခက်ပေး၍ ယခင် ပိုလန် ဟန်ဂေရီတို့ ပိုင်နယ်ဖြစ်သော နယ်မြေအချို့ကိုပြန်လည်ပေးအပ်ရန် ချက်အစိုးရအား ခြိမ်းခြောက်စေခဲ့ပြန်သည်။

ဤသို့ ချက် အစိုးရအား အရှုံးမီးခိုင်းသလို ဖြစ်စေရန် အတက်တက်မှ ဝိုင်းဝန်းအကျပ်ကိုင်ထားပြီးသည့်နောက် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်မူ ဟစ်တလာ ထက်နက်တပ်ဆင်ပေးထားခဲ့သော ဆူဒီတန် ဂျာမန်လွတ်လပ်ရေးတပ်ဖွဲ့များသည် ပုန်ကန်ထကြွကြပြီး အိဂါမြို့နှင့် အက်စ်ချိုမြို့များကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်လိုက်ကြတော့သည်။

ထိုနေ့တွင်ပင် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်သည် ဟစ်တလာနှင့် ဗုဒ္ဓိယ ကြိမ် သာရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

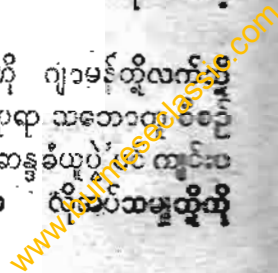
ယခုတစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံကြသည့်နေ့မှာ ရိုင်းမြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ ချိန်ဘာလိန်၏အိမ်တွင် ဖြစ်သည်။ ရိုင်းမြစ်သည် ထိုမြို့ကလေး၏ ဗြိတိသျှ စီးဆင်းသည့်မြစ်များ မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ပိတောက်ဘက် ဆိုဘယ်တွင် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့က ဆည်းခိုကြ၍ ဆခြား တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ဗရီဆန်တိုဘယ်တွင်မူ ဟစ်တလာနှင့် နာဇီခေါင်းဆောင်များ ရောက်ရှိနေကြသည်။

ထိုနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ချိန်ဘာလိန်သည် ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံရန် ဖြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးလာခဲ့သည်။ ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အချိန်တွင် သူသည် အလူးယပ် ရှင်ရှင်ပျံပျံရှိနေသည်။

အတယ်ကြော့စီ ဆိုသော် ဟစ်တလာကို ပေးရန် သူနှင့်အတူ 'လက်ဆောင်ကောင်း'များ ပါလာခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုသော် အလွန်တရာ တန်ခိုးကြီးလှသော နာဇီဖက်ဆစ် နတ်ဆိုးကြီးအား ပူဇော်ပဏာရန် ယစ်ဆောင်များ ပါလာခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလော။

သို့ဖြစ်ရာ ယခုအကြိမ်တွင် သူတို့နှစ်ယောက် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း ပထမဆုံး စကားပြောသူမှာ ဟစ်တလာ မဟုတ်ဘဲ ချိန်ဘာလိန် ဖြစ်သည်။

ချိန်ဘာလိန်က ဆူဒီတန်နယ်မြေများကို ဂျာမန်တို့လက်အောက်ခံ ခြိမ်းချမ်းစွာ လွှဲပြောင်းပေးရန် အစေ အရာရာ သဘောတူစဉ် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ လွှဲပြောင်းရာတွင် 'ပြည်သူ့ ဓနန္ဒီယုပုံ' ဖြစ် ကျင်းပ နိုင်မလိုတော့ဘဲ ကော်မရှင်တစ်ဖွဲ့စည်းကွဲ လိုအပ်သမျှထိုထို

အသေးစိတ်လုပ်ဆောင်သွားရန် စီစဉ်ထားကြောင်း၊ ထိုမျှမက ဂျာမနီပြည်က ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်၏ရန်ကို ကြောက်ရွံ့ မနေစေရန် ချက်အစိုးရနှင့် ပြင်သစ်၊ ရုရှားတို့ချုပ်ဆိုထားခဲ့သော မဟာမိတ် စာချုပ်များကိုပင် ဖျက်သိမ်းပေးရန် ကြံရွယ်ထား ကြောင်း စသည်ဖြင့် အစားရပါးရ တသိဘစ်တန်ကြီး ပြောသည်။

ချိန်ဘာလိန်သည် သူ့စကားအဆုံးတွင် ဟစ်တလာထံမှ ဝမ်းသာအားရ ကျေးဇူးတင်စကားများကို ကြားရလိမ့်မည်ဟု ထင်သည်။

သို့သော် သူ့အထင်နှင့်အမြင်မှာ တက်တက်စင်လဲ့ခဲ့ချေပြီ။ ဟစ်တလာသည် ချိန်ဘာလိန်၏စကားအဆုံးတွင် ဝမ်းသာ အားရရှိလှသည့် အမူအရာမျိုး လုံးဝမပြုရုံမျှမက မတုန်မလှုပ် စအေးတိအေးစက် ဟန်အမူအရာဖြင့် 'အခု ပြောသွားတဲ့ အစီအစဉ် တွေကို ချက်အစိုးရက သဘောတူပြီးပြီလား' ဟုမေးလိုက်သည်။

ချိန်ဘာလိန်သည် စိတ်မပါတပါဟန်အမူအရာကြောင့် စိတ် ထဲတွင် မသိုးမသန်ဖြစ်ကာ 'သဘောတူပြီးပါပြီ'ဟု ဖြေလိုက်ရ သည်။

“ကျွန်တော် အများကြီး ဝမ်းနည်းပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်းက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကြောင့် အခု ဝန်ကြီးချုပ် စီစဉ်လာခဲ့တဲ့ အစီအစဉ်တွေဟာ အရာမရောက်တော့ ပါဘူး။”

ချိန်ဘာလိန်မှာ ဟစ်တလာ၏ စကားကြောင့် မိုးကြိုးပစ်ခံ လိုက်ရသည်ပမာ မှင်သက်မိကာ ဘာပြော၍ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ အောင် ဖြစ်သွားသည်။

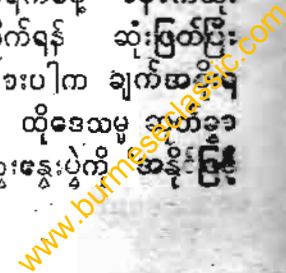
သူသည် အကြီးအကျယ် စိတ်ဆိုးသွားသည်နှင့်အမျှ ဟစ် တလာ၏ အပြောင်းအလဲမြန်ပုံကိုလည်း နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ် သွားသည်။ ဆူဒီတန်ပြဿနာကို 'ငြိမ်းချမ်းစွာ' ဖြေရှင်းနိုင်ရေး အတွက် သူ့အသက်အရွယ်နှင့် နိုင်ငံရေးဂုဏ်သိက္ခာကိုမှ မထောက် ထားဘဲ ဟစ်တလာ၏ ရွှေတော်မှောက်သို့ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် ခွဲ ထောက်၍ ခစားခဲ့သည်။ ယခုသော်မူ ဟစ်တလာသည် သူ့ရှေ့

မှောက်တွင် ဒူးထောက်၍ ခစားလာသူကိုပင် ဖနေခင်ဖြူထပေါက်ပြီ ဟုတ်ပါလေ။

ချိန်ဘာလိန်မှာ လုံးဝ စကားမပြောနိုင်အောင် ဖြစ်သွား ခဲ့ရာ ဟစ်တလာက ဤသည်ကိုပင် ချက်တောင်၊ ယူဇာ အဆက် ပြတ် ဒဿစပ်ပြောချတော့သည်။ သူက ချက်အစိုးရသည် တရား မျှတသော အစိုးရမဟုတ်၊ ကျော့သား ရင်သား ခဲ့ခြားဆော အစိုးရဖြစ်သည်။ ယခင်က ဆူဒီတန်ပြဿနာ တစ်ခုတည်း ရှိနေခဲ့ သော်လည်း ယခုအခါ ပိုလန်နှင့် ဟန်ဂေရီအစိုးရတို့ကလည်း ချက် အစိုးရလက်အောက်ရောက်နေသော သူတို့ပိုင်နယ်မြေများကို တရား မဖြင့် ပြန်တောင်းနေကြပြီဖြစ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ချက်အစိုးရ၏ တရားမျှတမှု တင်းမဲ့သော အပြုအမူကို မိမိတို့ဂျာမန်များသာမက အခြား လူမျိုးများ(ထပ်) သိရှိလာကြပြီ ဖြစ်ကြောင်း။ အထူး သဖြင့် ဆူဒီတန်နယ်မြေတွင် ဂျာမန်အမျိုးသားများအား အဓမ္မ နှိပ်ညှဉ်းခံ သတ်ဖြတ်နေခြင်းများကို အမြန်ဆုံးနည်းဖြင့် ရပ်စဲ သွားအောင် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ဤပြဿနာကို ပြေလည် စေရန် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ ဆူဒီတန်နယ်မြေကို ဂျာမန် သပ်များ ချက်ခြင်း ချီတက် သိမ်းပိုက်ရန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း စသည် များကို အော်ကြီးဟစ်ကျယ် အဆက်မပြတ် ပြောချလိုက်သည်။

ချိန်ဘာလိန်အဖို့ ဘာများပြောရန်ရှိသေးသနည်း၊ ဘာများ သတ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း။

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာက ချိန်ဘာလိန်အား စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတစ်ခုခု ရွေးရန်အတွက် တင်ပြလိုက်သည်။ မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်များမှာ အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့ နောက်ဆုံး အား၍ ဆူဒီတန်နယ်မြေကို ချီတက်သိမ်းပိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားပါက ချက်အစိုးရ စစ်တပ်များသည် မိမိတို့ သတ်မှတ်ထားသော ထိုဒေသမှ အတိအ သိများပေးရမည် ဟူ၍ တောင်းဆိုကာ ဆွေးနွေးပွဲကို အနိုင် ငြိ မ်းခဲ့သည်။

သုံးနာရီကြာမျှ ဆေးဇွန်ကြပြီးနောက် ပြတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်မှာ ခေါင် ဝိုက်ဝိုက်ကျကာ လက်တစ်ဖက်မှ ထီးကိုချိတ်လျက် ခတ်မသိပ် ပြန်လာခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် အိမ်ရှေ့ပီပီ ညှော်ကည်ကြီး ချိန်ဘာလိန်အား ဟော်တယ်စကြို တစ်လျှောက် လိုက်ပို့ရင်း သူ့စာပြောလိုက်လေးသည်။

“ဪ ဝန်ကြီးချုပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့တစ်စုပြုဖို့ ကျန်ဆေးဆေးတယ်။ တခြားတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒီကိုရော့က်လာတဲ့အခိုက် ရိုင်းမြစ်ရွဲလှပတဲ့ ရှုမျှော်ခန်းတွေကို ပြုမလို့ စိတ်ကူးထားတာ အခုတော့ မြစ်ထဲမှာ မြူဖော့ဆိုင်အနုလို့ မပြုလိုက်တာ အင်မတန် ဝမ်းနည်းပါတယ်”

တတ်လည်း တတ်နိုင်သော ဟစ်တလာပါပေ။

နောက်တစ်နေ့တွင် ချိန်ဘာလိန်သည် ရိုင်းမြစ် တစ်ဖက်တမ်းမှနေ၍ စာဖြူရေးသားကာ ‘စေ့စပ်ရေး’ကို ထပ်မံကြိုးစားပြန်သေးသည်။ ထိုသော် အချည်းအနီးပင်။

နောက်ဆုံးတွင် ချိန်ဘာလိန်သည် လုံးပ လက်လျှော့ကာ ဟစ်တလာအား လိုလားချက်များကို စာဖြူရေးသား၍ မြေပုံနံ့တကူ ပူးတွဲပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံရတော့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့ ညနေတက်တွင် ဟစ်တလာသည် သူတည်းခိုသော ဟော်တယ်သို့ ချိန်ဘာလိန်ကို ထပ်မံခေါ်ယူတွေ့ဆုံကာ သူ့လိုလားချက်များ ရေးသား ဖော်ပြထားသည့် စာကို ပေးဆပ်ခဲ့သည်။ ထိုစာတွင်ပါရှိသော အချက်များမှာ ‘ချစ်အစိုးရစစ်တပ်များသည် ယခုပူးတွဲမိမြေပုံတွင် ဖော်ပြထားသော နယ်မြေများမှ စက်တင်ဘာလ ၂၆-ရက်နေ့တွင်စတင် ဆုတ်ခွာပေးရမည်။ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ဆုတ်ခွာမှုများအားလုံး ပြီးစီးစေမည်’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤစာကို ဟစ်တလာက ချိန်ဘာလိန်အား ပေးအပ်နေစဉ် အခန်းထဲသို့ ရင်တင်ထရော့ဝင်လာသည်။ သူက ချက်အစိုးရသည် စစ်တပ်များကို စုရုံးရန် အမိန့်ထုတ်လိုက်ပြီဟူသော သတင်းကို

ဟစ်တလာအား အစီရင်ခံလိုက်ရာ ဟစ်တလာမှာ ဒေါ်ပူသွားကာ ချက်အစိုးရအား ရုစရာမရှိအောင် ပုတီးခတ်ပြောဆိုနေပြန်တော့သည်။ ဤတွင် ချိန်ဘာလိန်ကလည်း တကယ်တမ်းစစ်တပ်များကို ပထမဆုံး စတင်ပြင်ဆင်စုရုံးသူမှာ ဂျာမန်အစိုးရသာဖြစ်ကြောင်း ပြန်လှန် ပြောဆိုရာမှ အငြင်းပွားလာကြပြန်သည်။

နောက်ဆုံးတွင်မှ ဟစ်တလာက ကိုယ်ရှိန်သတ်တာ စကားကိုဖြတ်၍ တစ်ထစ်လျှော့လိုက်သည်။

“ကဲပါလေ ထားပါတော့။ ချက်အစိုးရတပ်တွေ ဆုတ်ခွာပေးဖို့ရက်ကို ကျုပ်ပြင်လိုက်ပါမယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်အတွက် လုပ်ရကိုင်ရတာပိုပြီး အချိန်ရအောင် အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့အထိ ရွှေ့ပေးလိုက်ပါမယ်”

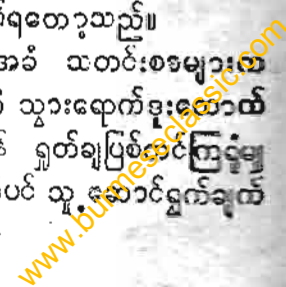
ဟစ်တလာသည် ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ စပေးပေးမို့ ခဲတံဆစ်ချောင်းကို အောက်ကိုင်ကာ စောစောက လက်နှိပ်စက်ဖြူနိုင်ထားသော စာရွက်ပေါ်တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် လက်ရေးဖြူနေ့စွဲကို ပြင်ပေးလိုက်သည်။

ဤကိစ္စနဲ့ပတ်သက်၍ နောင်အခါ၌ အချို့သောသူတို့အထစ်တလာလုပ်ပုံကိုပုံမှာ တစ်ဖက်သားအပေါ်တွင် ‘အောင်နိုင်သူ’ပမာ ပိုင်စိုးပိုင်နင်း ရှိလှသည် ဟူ၍ ဝေဖန်ကြသည်။ ထို့သော် ဟစ်တလာက ထိုသူများအား ဤသို့ ပြန်ဖြေခဲ့သည်။

“ဒါဟာ တကယ်တော့ ကျုပ်ပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းကို ကျုပ်အိုင်ရှင်အနေနဲ့ ပြန်တောင်းတာပဲ”

ချိန်ဘာလိန်သည် ဟစ်တလာထံတွင် အောက်ကျနောက်ကျ၍ အငေါက်အငမ်းခံကာ ဆောင်ရွက်လာခဲ့သမျှ လန်ဒန်မြို့သို့ ပြန်ဆောင်သောအခါ မျက်နှာပန်းမလှတဲ့ ဖြစ်ရတော့သည်။

အတိုက်အခံပါတီများနှင့် အတိုက်အခံ သတင်းစာများက သူ့အား ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် ဟစ်တလာထံ သွားရောက်ဗူးဆောင်အညံ့ခံရပါမည်လား ဟူ၍ အပြင်းအထန် ရှုတ်ချပြစ်ခတ်ကြရုံမျှသာ သူ့ပါတီနှင့် သူ့အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှာပင် သူ့ဆောင်ရွက်ချက်များကို မကျေနပ်ကြတဲ့ ဝေဖန်လာကြ၏။

၅၅၅

ဆင်းလှန်စောင့်စောင့်

နောက်ဆုံး စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ ဗြိတိသျှ အစိုးရ ကက်ဘီနက်အစည်းအဝေးက ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလီ ယူဆောင်လာသော ဟစ်တလာ၏ တောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ချခဲ့ဖူးပါ။ နောက်တစ်နေ့တွင် အကယ်၍ ဂျာမနီနှင့် စစ်ဖြစ်ခဲ့ပါက မိမိတို့က မဟာမိတ်စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များအရ အစိုးရကို ကူညီပါမည်ဟူ၍ ပြင်ဆင်အစိုးရထံ တရားဝင် အကြောင်းကြားလိုက်သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ပြင်ဆင်မှုကို အင်္ဂလိပ်တို့ နှစ်ဦးစလုံးထံ စစ်အတွက် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ရွှေပြည်အေးသမားကြီး ချိန်ဘာလီနိကား ယခုအထိ စေ့စပ် ဆွေးနွေးရေးကို လက်မလျှော့သေးဘဲ ရှိနေသေးသည်။

သူသည် နောက်ဆုံး ကြိုးပမ်းမှုအနေဖြင့် ဆာဟော့ရေစီလီဆင်ကို ဘာလင်သို့စေလွှတ်ကာ ဟစ်တလာထံသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာတစ်စောင်ကို ပေးခိုင်းခဲ့သည်။ ထိုစာတွင် ချက်အစိုးရက ဂျာမနီတို့၏ နောက်ဆုံးတောင်းဆိုချက်ကို လုံးဝလက်မခံဘဲ ရှိနေကြောင်း သို့ရာတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရေးအတွက် လက်မလျှော့ဘဲ ဂျာမနီအစိုးရကိုယ်တိုင် ချက်အစိုးရနှင့် တိုက်ရိုက် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုသနာပြေလည်နိုင်စရာ အလားအလာရှိသေးကြောင်း၊ အကယ်၍ ထိုသို့ ဆွေးနွေးကြမည်ဆိုပါက မိမိတို့ ဗြိတိသျှအစိုးရက တတ်ကြွေးလှအဖြစ် ပါဝင်ရန် အားပေးကြောင်းများကို ဖော်ပြထားသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ ညနေ ၅နာရီခန့်တွင် ဆာဟော့ရေစီလီဆင်သည် ဂျာမနီပြည်ဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး နှုတ်အတူ ဟစ်တလာကို ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံ၍ ချိန်ဘာလီနိထံမှ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာကို ပေးအပ်ကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ကိုယ်ရံတော် စကားပြန် စချေမစ်က ထိုစာချက်ချင်းဖောက်ဖတ်ကာ ဟစ်တလာအား ဘာသာပြန်ပြသည်။

‘ချက်အစိုးရသည် ဤတောင်းဆိုချက်များကို လုံးဝလက်မခံနိုင်ကြောင်း သဘောရရှိပါသည်’

ဤစာပိုဒ်ကို စကားပြန်က ဘာသာ ပြန်ပြလိုက်သည်တွင် ဟစ်တလာသည် စာတစ်စောင်လုံး ဆုံးအောင်ပင် မစောင့်နိုင် မိမိအာရုံနိုင်တော့ဘဲ ထိုင်ရာမှ ဖြုန်းခနဲထကာ အသံကုန်အော်လိုက်တော့သည်။

“ဒီလိုဆိုရင် စေ့စပ် ဆွေးနွေးရေးအတွက် ဘာမှလုပ်နေစရာ မလိုဘူး”

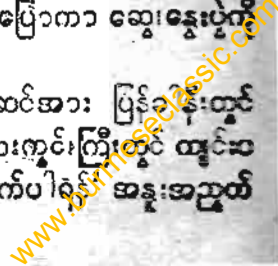
သူသည် ဝီလ်ဆင်က စာကိုဆုံးအောင် သည်းခံ၍နားထောင်ပါရန် တောင်းပန်သည်ကိုပင် နားမထောင်ဘဲ ဧဝါသတကြီးဖြင့် ဆက်၍ ဖောက်နေပြန်လေသည်။

“အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့ကျရင် ချက်ကိုစလိုပေးကိန်း ယားဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကျုပ်ပို့ချင်တဲ့နေရာ ရောက်အောင် ပို့ပစ်ရုံပဲရှိတယ်။ အဲဒါကို ပြင်ဆင်နဲ့ အင်္ဂလန်က မခံနိုင်လို့ ချကြရမယ်ဆိုရင်လဲ ချကြပေါ့။ ကျုပ်ကတော့ တစ်ပြားဖိုးမှ ဂရုမစိုက်ဘူး”

သူသည် သူ့ကိုယ်သူ ဂျာမနီပြည်၏ အထွတ်အထိပ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက်ဟူ၍ပင် သတိမထားနိုင်တော့ဘဲ အရပ်ထဲမှ ကာလသားခေါင်း လူမိုက်တစ်ယောက်ပမာ ဓားကြိမ်း ကြိမ်းနေတော့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာက ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်၏ ဆန္ဒကို လေးစားသောအားဖြင့် ချက်အစိုးရနှင့် တိုက်ရိုက် ဆွေးနွေးမည်။ သို့သော် ဆူဒီတန်နယ်မြေကို အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန်ကိုမူ ဆက်လက်စီစဉ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုဒေသမှ ချက်အစိုးရတပ်များ ဆုတ်ခွာပေးမည်ဆိုပါက စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နေ့လယ်နှစ်နာရီကို နောက်ဆုံးထား၍ အကြောင်းပြန်ကြားပါဟု အမြတ်ပြောကာ ဆွေးနွေးပွဲကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

ထုံးစံအတိုင်း ဟစ်တလာသည် ဝီလ်ဆင်အား ပြန်ခေါ်ပြီးတွင် ‘ယနေ့ည ၈နာရီအချိန် ဘာလင်အားကစားကွင်းကြီးတွင် ထိုင်မည်ဖြစ်သော လူထုတရားပွဲကြီးသို့ တက်ရောက်ပါရန်’ အနူးအညွတ်

ဖိတ်ခြင်းအောင် ဖိတ်လိုက်သေးသည်။ သူ့က လူထုတရားပွဲကြီး၌ ဂျာမန်ပြည်ကြီးနှင့် ဂျာမန်လူမျိုးတို့၏ ဖိတ်ခတ်ထဲတွင် မည်သို့ မည်ပုံ ခံစားနေကြရသည်ကို တွေ့မြင်ရပါလိမ့်မည်ဟူ၍လည်း ထပ် ဆန့်ပြောလိုက်သေးသည်။

မုန်ပါသည်။ ဝီလ်ဆင်သည် ညွှန်သည်ပီပီ အိမ်ရှင်၏ ဖိတ်ကြားချက်ကိုမငြင်းခဲဘဲ ထိုညက လူထုတရားပွဲကြီးသို့ တက်ရောက် နားထောင်ခဲ့သည်။ ဟစ်တလာပြောစကားအတိုင်း ခံစားချက်များကို အပြည့်အဝ တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ထိုခံစားချက်များမှာ ဂျာမန်တစ်မျိုးသားလုံး၏ ခံစားချက်ဟုတ်မဟုတ် အသေအချာ မပြောနိုင်သော်လည်း ဟစ်တလာတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ခံစားချက်များ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ကိုမူ တိတိကျကျ ပြောနိုင်သည်။

ဟစ်တလာ၏ ဟောပြောချက်များသည် များသောအားဖြင့် သူ့နို့ဆန်ကျပ်တက်များကို ပုတီးခတ်စုပ်စွဲသော အချက်များ ပြင်ဆင်ပြည့်လျှံနေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုညက ဘာလင်အားကစားရုံကြီးတွင် ဟောပြောခဲ့သမျှမှာ ညနေဘက်က ဒေါသအရှိန်ကြောင့် လားမသိ၊ သူ၏နာမည်ကျော် ဟောပြောချက်များထဲတွင် အကြမ်းဆုံး အရမ်းဆုံးဟူ၍ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြရသော ဟောပြောချက် တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

အထူးထူးခြားခြား သူသည် ချက်ကိုစလိုပေးကီးအား သမ္မတကြီး ဘိန်းစိကို ရစရာမရှိအောင် ပုတ်ခတ်ဆဲရေးခြင်းဖြင့် သူ၏ခေါ်သံကို ကြီးကို ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။

“တကယ်တော့ ချက်ဆိုတဲ့ ပြည်နယ်ဟာ လိမ်ညာပြီး ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပြည်နယ်ပဲ။ ဒီလိမ်ညာမှုတွေရဲ့ ဖခင်ကြီးကတော့ ဘိန်းစိဆိုတဲ့ လူပါပဲ။”

“ဘိန်းစိဟာ ပရပ်ဂျီမှာ ဝိမိန့်ထိုင်နေပြီး သူ့ဖိတ်ထဲက ဒီလိုထင်နေပုံရတယ်။ ‘ငါ့မှာ ဘာမှဖြစ်စရာမရှိဘူး၊ နေ့စက်ဆုံး တစ်နေ့ အင်္ဂလန်ပြင်သစ်ဟာ ငါ့နောက်မှာ ရှိနေသားပဲ’ လို့ တွေးနေပုံရတယ်။ အဲဒီတော့ ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့ သူ့အတွက် သူလုပ်ချင်ရာ လုပ်လိုရတယ်ဆိုတဲ့ အချိန်ဟာ ကုန်ဆုံးပြီဆိုတာ ပြန်

လိမ့်မယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ နောက်ဆုံးအချိန်မှာ ဘိန်းစိဟာ သူ့အားထားစရာ ချက်လူမျိုး ၇ သန်းပဲရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ ဘက်မှာဆိုရင် လူပေါင်း ၇၅ သန်း ရှိနေပြီ။”

“အခုဆိုရင် ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ သူ့အပေါ်မှာ တည်နေပြီး စစ်နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေး ကြိုက်ရာရွေးဖို့ပဲ။ ကျုပ်တို့ တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်လျောပြီး ဂျာမန်အမျိုးသားတွေရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ကျုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်သွားပြီး ရအောင်ယူပေးရမလား ဒါပဲ။”

“ကျုပ်ဟာ ဘယ်တော့မှ သူ့ရဲဘော်မကြောင်ခဲ့ဘူး။ အခု ဆိုရင် တကယ့်ပထမတန်း စစ်သားဧကရင်းတစ်ယောက် အနေနဲ့ ကျုပ်အမျိုးသားတွေရဲ့ ရှေ့မှာ ကျုပ်ရောက်နေပြီ။ ကျုပ်ရဲ့နောက် မှာ ၁၉၁၀ ခုနှစ်ကနဲ့မတူတဲ့ ဂျာမန်လူထုကြီး ချီတက်လိုက်ပါနေ တယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာ့စာ သိဖို့တောင်းပြီ။”

“ကျုပ်တို့ဘက်ကတော့ သေသေချာချာ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ။”

“ဘိန်းစိအတွက်ကတော့ သူ့ကြိုက်ရာကို ရွေးပါစေ။”

စစ်နို့ငြိမ်းချမ်းရေး ပြဿနာကို လူတစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဒေါသအလျောက်၊ ဆန္ဒအလျောက်၊ မာနအလျောက် အဆုံး ခြေတ်ပြုစေခဲ့သော ဟစ်တလာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် မည်မျှ ခြိတ်တင်းနက်လှပါသနည်း။

ထိုနေ့က ဟစ်တလာ၏ အကြမ်းဆုံး အရမ်းဆုံး တရားပွဲကြီး ကို တက်ရောက် နားထောင်ကြသူများထဲတွင် အမေရိကန် ရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက် စီလျှံ ရှီးယားဆိုသူလည်း အပါ အဝင်ဖြစ်သည်။ ရှီးယားသည် ဟစ်တလာစကားပြောသည့်နောက် ဆက်နားတွင်ပင် ရှိနေခဲ့ရာ ဟစ်တလာ၏ လှုပ်ရှားမှု ပေါက်ကွဲမှု များကို အာအဆုံး အနီးကပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ သူက သူ၏ နေ့စဉ် ဆက်တမ်းတွင် ဤသို့ ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် သူ့ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ခြေတ်ကြည့် အကဲခတ်လာခဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ရာ သူ့ကို ထိနေညာအဖို့ ပထမဆုံးအကြိမ် သူ့ကိုယ်သူ မထိန်းနိုင်သလို လုံးဝအောက်

ခြေလွတ်သွားခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သူ့စကားပြောရာတွင် ထိုင်ချလိုက်ရာတွင် ဂိုးဘဲလ်က ရုတ်တရက် ထိုင်ရာမှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး 'တစ်ခုတော့ စုံစုံမြဲမြဲ မှတ်လိုက်ကြပါ။ ၁၉၁၀ ခုနှစ်က ဘယ်တော့မှပြန်မရောက်နိုင်တော့ဘူးဆိုတာ မှတ်ထားကြပါ။ ဟု အော်လိုက်ပါသည်။ ဤတွင် ဟစ်တလာက ဂိုးဘဲလ်ကို မော့ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့ယုံကြည်ပုံမှာ ဂိုးဘဲလ် ပြောလိုက်သော စကားလုံးများသည် ယနေ့တစ်ညနေလုံး သူ့အား နေသော စကားလုံးများပင် ဖြစ်နေသည်ဟူသော အကြံ မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ရုတ်တရက် တစ်ဖန် ထိုင်ရာမှ ဝုန်းခနဲ ခြေစုံရပ်လိုက်ပါသည်။

ဤအချိန်တွင် သူ့မျက်လုံးများမှာ မီးထတောက်ထောင် မည့်အလား ရဲရဲနီနေရာ ကျွန်ုပ် တစ်သက်တာတွင် မြင်ဖူးတော့မည့် မဟုတ်ပါ။ သူသည် သူ့ညာဘက်လက်ကို မြှောက်လိုက်ပြီး စားပွဲခုံကို ဒုန်းခနဲပုတ်ကာ 'ဟုတ်တယ်' ဟု တအားကုန် သံကုန်ကျုံး၍ အော်လိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် သူသည် ကုသားထိုင်ပေါ်သို့ ဝုန်းခနဲ ပစ်လွှဲချကာ အော်ဆိုက်နေပါသည်။

(ဒီလျှင် ဂိုးဘဲလ်က ဘာလင်နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ဝါရက် ၁၀-၁၁ နေ့)

နောက်တစ်နေ့ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက် နေ့တွင် ဘာလင်တွင် စစ်ရေးတပြင်ပြင် ဖြစ်နေသည့်နည်းတူ လန်ဒန် ပဲရစ်နီ ပရပ်ဂျီမြို့များတွင်လည်း စစ်မိန့်သံများ ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ ဘာလင်မြို့ရှိ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်နီဒီ ချက်သံရုံးများမှ ဂျာမန်တပ်များ လှုပ်ရှားစုရုံးပုံ သတင်းများကို ရသမျှစုဆောင်း၍ သတင်းထုတ်ရာ မိမိတိုင်းပြည်သို့ အမြန်ဆုံး သတင်းပို့နေကြရသလို လန်ဒန်၊ ပဲရစ်နီ ပရပ်ဂျီမြို့များရှိ ဂျာမန်သံရုံးများမှာလည်း အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်နှင့် ချက်အစိုးရတပ်များ၏ အပြောင်းအရွှေ့၊ အသွားအလာ

သတင်းများကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စုံစမ်း၍ ဘာလင်သို့ ပေးပို့နေကြသည်။

ည ၁၀ နာရီခန့်တွင် ဂျာမန်ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ် ရေဒါသည် ဂျာမန်ကြည်းတပ် လေတပ်များနှင့် ပူးတွဲစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေစဉ် ဗြိတိသျှရေတပ်၏ စစ်ပြင်မှုသတင်းများကို ရခဲ့သည်။

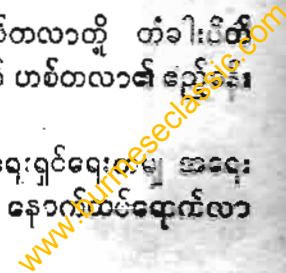
ည ၁၀ နာရီခန့်အချိန်တွင် ဟစ်တလာသည် ဝိလ်ဆင်မှတစ်ဆင့် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်ထံ စာတစ်စောင်ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုစာတွင် 'ချက်အစိုးရအား နောက်ဆုံးအချိန်အထိ သဘောပေါက် နားလည်လာအောင် နားချပေးရန်' ဖော်ပြထားသည်။ စင်စစ် ဤစာမှာ ချိန်ဘာလိန်အား ဟစ်တလာက နောက်ထပ် ကြိမ်တို့ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။
 မျှော်လင့်ချက်အားလုံး ကုန်ဆုံးသလောက် ရှိနေပြီ။
 လန်ဒန်၊ ပဲရစ်နီနှင့် ပရပ်ဂျီမြို့များထက် ဘာလင်မြို့မှာ အခြေအနေပို၍ လှုပ်ရှားနေပုံရသည်။ နောက်နာရီပိုင်းအတွင်း စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အဆုံးအဖြတ် ပေးရတော့မည် မဟုတ်ပါလော။

နံနက် ၁၁ နာရီသာသာခန့်တွင် ဟစ်တလာ၏အခန်းထဲသို့ ရေးကြီး သုတ်ပြာဖြင့် လူတစ်ယောက် ဝင်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ကား ပြင်သစ်အစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဂျာမန်တပ်များ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဆူဒီတန်နယ်မြေမှ အချို့ အသံများကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရန် သဘောတူကြောင်းနှင့် ကျန်ဒေသများကိုမူ အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်မတိုင်မီ ထပြုသည့် နည်း သိမ်းပိုက်စေလိုကြောင်း ဟစ်တလာထံလာရောက်အကြောင်း ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ပြင်သစ်သံအမတ်ကြီးနီဒီ ဟစ်တလာထံ တံခါးပိတ်ဆွဲ၊ နှေးနေကြစဉ် နောက်ထပ်တစ်ယောက် ဟစ်တလာ၏ ညွှန်ကြားစာဆောင်သို့ ရောက်လာပြန်သည်။

မိနစ်ပိုင်း၊ စက္ကန့်ပိုင်းနီဒီအညီ သေရေးရှင်ရေးတို့မှ အရေးကြီးနေသည့်အချိန်ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် နောက်ထပ်ရောက်လာ

သော ညွှန်သည်၏အမည်ကို ကြားရသည်နဲ့ ပြင်သစ်သံအမတ်ကြီးကို ရုံးခန်းထဲတွင် ခေတ္တထားခဲ့ပြီး ညွှန်ခန်းထဲသို့ လာခဲ့သည်။ နောက်ရောက်လာသော ညွှန်သည်ကား အခြားသူမဟုတ်၊ အိတလီသံအမတ် အော်တိုလီကိုဖြစ်သည်။ သူသည်လည်း အိတလီအာဏာရှင် မူဆိုလီနီ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဟစ်တလာနဲ့ ဇာရေးတကြီး လစရောက်တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖြစ်ပုံမှာ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဟစ်တလာ၏ အကြမ်းဖက်မှုကို တားဆီးရန် အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့၍ မရသည့်အဆုံး အိတလီမှ မူဆိုလီနီထံ အကူအညီတောင်းလာ ဟစ်တလာအား ဖျောင်းဖျောင်းပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ မူဆိုလီနီမှ ဟစ်တလာက ဆူဒန်နယ်မြေကို ချက်အစိုးရထံမှပြန်တောင်းသည့်ကိစ္စအပေါ်တွင် မူလအသဘောတူခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ဤပြဿနာကြောင့် အထွေထွေစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားလာမည်ကို စိုးရိမ်ထူဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အိတလီအဖို့ စစ်အတွက် အစစအရာရာ ပြင်ဆင်မှုများ အတတ်တက်စာ လိုအပ်သေးသည့် အချိန်တွင် စစ်ကိုရှောင်လွှဲရန် သလော့ရှောင်လွှဲလိုသော သဘောရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အလွယ်တကူ လက်ခံသာ ဘာလင်ရှိ အိတလီသံအမတ်မှ တစ်ဆင့် ဟစ်တလာကို နားချစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အိတလီသံအမတ် အော်တိုလီကိုက မူဆိုလီနီ၏ မှာကြားချက်အရ အိတလီသည် ဂျာမနီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်မှန်သမျှ အတတ်ကုန် ထောက်ခံသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ယခုကိစ္စတွင် အလောသုံးဆယ်မလုပ်ဘဲ လန်ဒန်နဲ့ ပဲရစ်တို့မှ နောက်ဆုံးတင်သော လိုက်လျော့ချက်များ ထပ်မံ စဉ်းစားနိုင်ရန် နောက်ထပ်အနည်းဆုံး ၂၄နာရီ စောင့်ဆိုင်းပြီးမှ အဆုံးအဖြတ်ပြုထုတ်ကြောင်း များကို ဟစ်တလာအား ပြောပြသည်။

ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီ၏ အကြံပေးချက်ကို ခေတ္တစဉ်းစားပြီး အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို တွက်ကာ သဘောတူသက်လိုက်သည်။

ထိုနေ့ခက် သူသည် ပြင်သစ်သံအမတ်ရှိရာ သူ၏ရုံးခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး စောစောက ပြင်သစ်အစိုးရ၏ တပ်ပြုချက်ကို ယနေ့ညနေမခင်းမီ အကြောင်း ပြန်ကြားပေးမည်ဟု ပြောလွှတ်လိုက်သည်။

ပြင်သစ်သံအမတ် ပွန်ဆက်ပြန်သွား၍ မိနစ်အနည်းငယ်မျှ အကြာတွင် နောက်တစ်ယောက် ထပ်မံရောက်ရှိလာသူမှာ ဗြိတိသျှသံအမတ် ဟင်ဒါဆင် ဖြစ်သည်။ ဟင်ဒါဆင်က ယမန်နေ့ညက ဝိလဆင်မှတစ်ဆင့် ချိန်ဘာလိန်ထံသို့ ဟစ်တလာပေးလိုက်သော စာနဲ့ ပတ်သက်၍ ချိန်ဘာလိန်၏ ပြန်ကြားချက်ကို လာရောက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ချိန်ဘာလိန်၏ ပြန်ကြားချက်မှာ ဟစ်တလာ၏ စတင်ပေးလိုက်သည့် ချက်များနဲ့ ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ကို ဆိုပင် နီးနှောရန် နိုင်ငံတကာ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ် ကျင်းပထုတ်ကြောင်း အကြံပေးထားသည်။

ဟစ်တလာက ဤကိစ္စကို မူဆိုလီနီနဲ့ တိုင်ပင်လိုသေးသည် မှ ဆိုသဖြင့် အိတလီသံအမတ် အော်တိုလီကိုမှတစ်ဆင့် မူဆိုလီနီထံ ဆန္ဒကို တယ်လီဖုန်းဖြင့် မေးရပြန်သည်။ မူဆိုလီနီကလည်း ချိန်ဘာလိန်၏ အကြံပေးချက်အရ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဖရင့်တင်ရပ်ချင်းပေးရေးကို ထောက်ခံ၍ ထိုကွန်ဖရင့်တွင် လိုအပ်ပါက မိမိကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ပါမည်ဟု၍ အကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တည်းတွင် မူဆိုလီနီက အဆိုပါ ကွန်ဖရင့်ကို မည်သည့်ပုံစံမျိုးကျင်းပမည်ဖြစ်စေ ဟစ်တလာစကားလွန်စားပြီ ဖြစ်နေသည်အတွက် အောက်တိုဘာလ ဟစ်ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီတပ်များ ဆွစ်ဇာလန်နယ်မြေထဲသို့ ချီတက်ဝင်ရောက် ခုခံပြုရမည်ဟူသော အချက်အပေါ် ထပ်မံ အကြံပေးခဲ့သေးသည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာသည် စစ်ရေးတိုက်ပွဲမှ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲအဖြစ် ပုံစံပြောင်းလာကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဖရင့်ကျင်းပရေးအတွက် ဖိတ်စာများကို ချက်ချင်း ပို့လိုက်သည်။ သို့သော် ဤကြားခြင်းခံရသူများထဲတွင် အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်နဲ့ အိတလီတို့

သေပါဝင်၍ ချက်နှုန်း ဆိုဗီယက်အစိုးရတို့ကိုမူ လုံးဝ မဖိတ်ကြားခဲ့ပေ။

ကွန်ဖရင့်ကျင်းပရန်နေရာကို မြူနစ်မြို့တွင် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဤသို့အားဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၏ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ထင်ရှားသော မှတ်တိုင်တစ်ခုဖြစ်သည့် မြူနစ်စာချုပ် (Munich Agreement) သည် အကောင်အထည် ပေါ်လာခဲ့တော့သည်။

ဆူဒီတန် ဂျာမန်ပြဿနာကို နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ်ပြုကြမည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဖရင့်ကို မြူနစ်မြို့ ကွန်ပလက်ဆ် အမည်ရှိ ဘုရင်ပန်ဒြဲကြီး အတွင်းမှ အသစ်ဆောက်လုပ်ပြီးခါနီး ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ စံအိမ်ဇတော်တွင် ၁၉၃၈ ခု စက်တင်ဘာ ၂၉ ရက်နေ့၊ ၁၂ နာရီ ၄၅ မိနစ် အချိန်တွင် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ထိုကွန်ဖရင့်သို့ ဂျာမနီနီဒီ အိတလီမှ အာဏာရှင်ကြီးနှစ်ဦးဖြစ်ကြသော ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီတို့အပြင် အင်္ဂလန်မှ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်နှင့် ပြင်သစ်မှ ဝန်ကြီးချုပ် ဒလာဒီယားတို့ ထက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ကွန်ဖရင့်တွင် အဓိက ဇာတ်လိုက်မှာ ဟစ်တလာမဟုတ်တော့ဘဲ မူဆိုလီနီဖြစ်နေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူဆိုလီနီသည် ဤကိစ္စတွင် ဟစ်တလာနှင့် စည်းဝါးရိုက်ထားခဲ့သည့်နည်းတူ ချိန်ဘာလိန်နှင့်ပါ ညှိနှိုင်းထားပြီး ဖြစ်နေသည်။ ထို့ထက်ပို၍ လက်တွေ့ကျကျ ပြောရလျှင် ဤကွန်ဖရင့်တွင် မူဆိုလီနီတစ်ယောက်သာလျှင် စစ်ရေးပြန်ကြံမသုံးဘဲ ဘာသာမျိုးစုံ ပြောတတ်သူဖြစ်သော ကွန်ဖရင့်တစ်လျှောက်လုံး သူ့ဆရာလျှင် အစအဆုံး 'သယ်' သွားသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ နေ့လယ်အချိန်မှ စတင်ကျင်းပခဲ့သော အဆိုပါ ကွန်ဖရင့်မှာ ထိုနေ့ည သန်းခေါင်ကျော်၍ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက်ဘက်တွင်မူ သဘောတူညီချက်များ ရရှိပြီးဆုံးခဲ့သည်။

ဤ မြူနစ်စာချုပ်သည် ဟစ်တလာ၏ မူလ အကြံအစည်

ဖြစ်သော ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ရေးကို ဟန့်တား ပိတ်ပင်နိုင်ခဲ့ပါသလော။

မပိတ်ပင်နိုင်ခဲ့ရုံမျှမက အဆိုပါ ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ရေးအကြံအစည်ကိုပင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် တစ်ရပ်အဖြစ် တရားဝင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ မူလက ဟစ်တလာ ကြွေးဝါးခဲ့သည့် အတိုင်း အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့တွင် လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော ဂျာမန် စစ်တပ်ကြီးများသည် စကြာတံဆိပ် နာဇီအောင်လံကြီးများကို တပ်ဦးမှ တလူလူလှိုင်လှိုင် ဆူဒီတန်နယ်မြေလေးကို တရားဝင် ချီတက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြတော့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ ပဏာမ ဖြစ်ရပ်များအနက် ဤမြူနစ်စာချုပ်သည် အရုပ်ဆိုးခဲ့သည့်နှုန်းစီအမျှ မြတ်သျှ နှစ်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်မှားလည်း နာမည်ပျက်၍ အရှက်တကွ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း အခြားကြောစီ မဟုတ်။ ဆူဒီတန်အရေးတွင် ဟစ်တလာနှင့် အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဆုံ နားချခဲ့သော ချိန်ဘာလိန်၏ ကြွေးပမ်းမှုများမှာ 'ကျားသတ္တဝါကို သက်သတ်ဇုတ်' စားပါရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည့်နှုန်းစီ တူနေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် သမင်၊ ဒရယ်၊ ချေငယ်စသော သတ္တဝါလေးများ၏ အသွေးအသားကို ခုန်အုပ်ဝါးမျို စားစေရန်ခြင်းဖြင့်သာ အသက်ရှင် တည်ဆဲ နေကြရသော ကျားတိရစ္ဆာန်တို့မည်သည့် ဘယ်အခါ ဘယ်ကလေးကများ သက်သတ်လွတ် စားခဲ့ကြမည်ဟူ၍ ကြားဖူးကြပါသနည်း။

ထိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမည်။ ဤထိုက်ပွဲကို အကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်နှင့် ချက်တို့စစ်ဖြစ်ပွားလာ နောက်ဆုံး ချက်တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းပိုက် မည်ဟု ဆင်ကြဲကြံ့လမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအချက် သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း အတိအလင်း ဖွဲ့စီဟဝန်ခံ ပြောဆိုခဲ့သည်။

“ကျုပ်ဟာ ဆူဒီတန်နယ်မြေကိုရရှိနေစို့ မကျေနပ်နိုင်ဘူးဆို တာ အစကတည်းက ရှင်းရှင်း သဘောထားခဲ့တာပဲ။ ဒါကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြေရှင်းတဲ့အနေနဲ့ လက်ခံခဲ့တာပဲ”

(ချူရစ်ဘတ်စ်စစ်ခုံရုံးမှတ်တမ်းများ ၇၀၉)

ဟစ်တလာသည် ဆူဒီတန်နယ်ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး ၁၀-ရက် အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတဲလ်ကို အောက်ပါ အချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အမြန်ဆုံး စုံစမ်းရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

(၁) ယခု လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဘိုဟီးမီးယားနှင့် မော် ရေဗီးယား ပြည်နယ်များတွင်၊ ချက်အစိုးရ တပ်များကို ချေ မှုန်းပစ်နိုင်ရန်အတွက် မနက်ထပ် စစ်တပ်အင်အား မည်မျှ မည်မျှဖြည့်တင်းရန် လိုအပ်ပါသလဲ။

(၂) ဖြည့်တင်းရမည့် စစ်တပ် အင်အားသစ်များကို ပြန် လည်စုစည်းရန်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းရန် အချိန်မည်မျှ လိုအပ်ပါ သလဲ။

(၃) ထိုသို့ ပြန်လည်စုစည်းခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းခြင်းများ ကို အကယ်၍ တပ်များဖြန့်ပြီးမှ ဆောင် ရွက်မည် ဆိုပါက အချိန် မည်မျှ လိုအပ်ပါသလဲ။

(၄) အောက်တိုဘာလတစ်ရက်နေ့က အခြေအနေမျိုးသို့ အဆင်သမ္မီဆောက်ရှိနေစေရန် အချိန်မည်မျှ ကြာကြာ လိုအပ်ပါ သလဲ။

(ချူရစ်ဘတ်စ်စစ်ခုံရုံးမှတ်တမ်းများ ၃၇၉)

ဟစ်တလာသည် အထက်ပါအချက်များကို စုံစမ်းရန် ဗိုလ် ချစ် ကိုင်းတဲလ်ထံ ညွှန်ကြားခဲ့ပြီးနောက် အောက်တိုဘာလ ၂၁-

အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်၊ မိအေးနှင့် ခါနာ ဖြစ်ခဲ့ရပုံ

“ပထမတော့ ခြောက်လုံးပြူးနဲ့တော့ ပြီးငွေကျပ်အတောင်း ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒါကိုပေးလိုက်တော့ နောက်တစ်ခါ တော့ ပြီး ငွေ ၂-ကျပ် တောင်းပြန်တာပဲ။ နောက်ဆုံးတော့ ၁ ကျပ် ၇၅ ပြားပဲပေး ပါဦး။ ကျန်တာကို နောက်မှ ပြေးပြေးပေးသွားပါရစေဆိုတဲ့ အစကစရှင်ကြီးက ကျေနပ်သွားတယ်”

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသောအခါ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် စစ်ကြီးတစ်လျှောက်လုံး ခေါင်းဆောင်မှုပေး သွားမည့် ဝင်စတန်ချာချီက မြူနစ်စာချုပ်နုဇီပတ်သက်၍ ၁၉၃၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၅-ရက်နေ့ (ဆူဒီတန်နယ်မြေကို ဂျာမန် တပ်များ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ပြီး ၄-ရက် အကြာ)တွင် အထက် ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

စစ်စစ် ဟစ်တလာသည် ချာချီပြောသည့်အတိုင်း ငွေ ကျပ် အပြည့်အဝရအောင် ကြိုးစားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်း အားဖြင့် ဆိုသော် ချက်ကိုစလိုပေးကီးယား တစ်ပြည်လုံးကို တိုက် ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် ကြံရွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့တွက်ကိန်းအရ ဆူဒီတန် နယ်မြေထဲသို့ မိမိတို့ ဂျာမန် တပ်များ အဓမ္မ ချီဘက်သွားပါက ချက်အစိုးရ တပ်များနှင့် မုခ

ရက်နေ့တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်များအားလုံးသို့ အမိန့်သစ်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်သစ်တွင် ဂျာမနီပြည်ကြီးကို အာကွယ် ရေးနှုတ် ချက်ကိုလေ့လာ ကီးယားပြည်မှ ကျန်ရှိနေသေးသော နယ် မြေများကို သိမ်းပိုက်ရန် ပြင်ဆင်ရေး ပါဝင်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေကို အကဲဖြတ်သတ်သတ်တစ်ဦးဖြစ်ရာ ချက်တစ်ပြည်လုံး သိမ်းပိုက်ရေးကို ဆက်လက်ပြင်ဆင်နေစဉ် တစ်ဖက်မှ သံတမန်ရေးရာ လုပ်ငန်းများ ကို ဆောင်ရွက်ကာ ရဲသမျှကို အမြတ်ထုတ်ခဲ့သေးသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၆-ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့၌ ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့ ကိုယ်တိုင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး ဧဂျာဘွန်းနက်နှင့်အတူ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လက်မှတ် ရေးထိုးကာ ပူးတွဲကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်း ကြေညာချက်တွင် အဓိကအားဖြင့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမန် နယ်နိမိတ် မျဉ်းကြောင်းကို လက်ရှိအခြေအနေအတိုင်း ထပ်မံအတည်ပြုရန် နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးကို ထိခိုက်စေမည်ဟု ယူဆရသော ပြဿနာမှန်သမျှ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တင်ပြဆွေးနွေးမှုများ ပြု လုပ်ကြရန် စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် လောလောဆယ် ပြင်သစ် ကို ကြီးရှည်ရှည်ဖြင့် လှန်ထားခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် မကြာမီဖြစ်ပွားလာဖွယ်ရာရှိသည့်အခါ အထွေထွေစစ်ပွဲကြီးအတွက် အရေးကြီးသောခြေလှမ်းတစ်ခုကိုလည်း ဤအတောအတွင်းမှစပင်လှမ်းရန် ပြင်ခဲ့သေးသည်။ ယင်းခြေလှမ်း မှာ အခြားမဟုတ်၊ ဂျာမနီနှင့် အီတလီ ဝင်ရိုးတန်းကို ပို၍ခိုင်ခာ ရှည်လျှားစေရန် အရှေ့အာရှမှ ဂျပန်အစိုးရအပါအဝင် * 'စောပ- တာလင်-တိုကျို ဝင်ရိုးတန်း' စာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုရေးကို စိုင်း ပြင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

* Rome-Berlin, Tokyo Ezis,

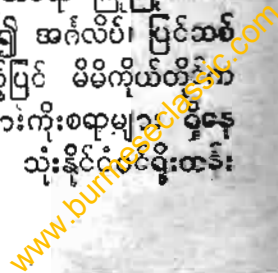
ရစ်ဘင်ထရော့သည် ဤစာချုပ်မှုကြမ်းကို ဟစ်တလာနှင့် ဗြူနစ်မြို့တွင် တိုင်ပင် ရေးဆွဲပြီးနောက် အောက်တိုဘာ လကုန် လောက်တွင် ရောမမြို့သို့ သွားရောက်ကာ မူဆိုလီနီထံ တင်ပြခဲ့ သည်။

မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့စိတ်ထဲတွင် အမြဲတမ်းဆန့်ကျင်ဖက်နှစ်ခုဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ သူသည် ဥပဒေပ ဆိုက်တွင် ဟစ်တလာ တစ်နေ့တခြား ဩဇာကြီးမားလာသည်ကို နှောင့်မေးဆိတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ ဩဇာကြီးမား သည့် မိမိ၏ရန်သူဖြစ်သော ပြင်သစ်နှင့် အင်္ဂလိပ် စသည့် ဥပဒေပ နိုင်ငံကြီးများ၏ ဩဇာကျဆင်းခြင်းပင်ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအပေါ် တွင် တစ်ဖက်မှ မနှောင့်မေးလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်နေချိန်တွင် အခြားတစ်ဖက်မှ ရှောင်သား အားကိုးစိတ်များ ရှိနေခဲ့ပြန်သည်။

တစ်ဖန် ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ် ပူးတွဲကြေညာချက်ကြောင့် မူဆို လီနီမှာ ဟစ်တလာအပေါ် ရုတ်တရက် မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့မိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိသည် ပြင်သစ်တို့လက်အောက်ကျရောက် နေသော ကျူနီရှား၊ ကောစီကားစသော ကျွန်းကလေးများကို အီတလီသို့ ပြန်ပေးရန် အရေးဆိုနေဆဲဖြစ်ရာ မိမိနှင့် ပြင်သစ်တို့ အချင်းဖြစ်ပွားလာပါက ဟစ်တလာ ပါဝင်လစမည်ကို စိုးသဖြင့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမန် ပူးတွဲကြေညာချက်ကို ရုတ်တရက် မကျေမနပ် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ မူဆိုလီနီသည် ရစ်ဘင်ထရော့ တင်ပြလာသော နိုင်ငံ ဝင်ရိုးတန်းစာချုပ်ကို ရုတ်တရက် မည်သို့မျှ အကြောင်း ပြန်သေးဘဲ အချိန်အတော်ကြာ စဉ်းစားနေခဲ့သည်။

သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် အရေးတစ်စုံတစ်ရာ ကြုံကြိုက်လာ သော ဟစ်တလာသည် မိမိဘက်က ရပ်တည်၍ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် တို့၏ ဆန့်ကျင်လိမ့်မည် ဟူ၍ ယုံကြည်မိသည့်ပြင် မိမိကိုယ်တိုင်က သည်း တကယ်အရေးတွင် ဟစ်တလာကို အားကိုးစရာမျှာ မရှိနေ သဖြင့် ၁၉၃၉-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလဆန်းတွင် သုံးနိုင်ငံဝင်ရိုးတန်း

စာချုပ် ချုပ်ဆိုရန် မိမိသဘောတူပါကြောင်း ရစ်ဘင်ထရော့ထံ အကြောင်းပြန်ကြားလိုက်သည်။

ဂျပန်၊ ဂျာမန်၊ အီတလီ (၀၁) 'ပန်-နီ-အိ' သုံးနိုင်ငံ ဝင်ရိုးတန်းစာချုပ်ကို နောက်လ အနည်းငယ်ကြာမှ တရားဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြရန် ရှိသော်လည်း ကွက်ကျော်မြင်တတ်သော ဟစ်တလာသည် 'ကြားဖြတ်လုပ်ငန်း' အနေဖြင့် ပြုလုပ် ပြီးစီးခဲ့ ပေပြီ။

ဤသို့ ဝစ်စရီး၊ နိုင်ငံရေး၊ အစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး နောက် ဟစ်တလာသည် ဆူဒီတန်ကိစ္စတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် နည်း လမ်းကို ထပ်မံ အသုံးပြုပြန်သည်။ ထိုနည်းလမ်းမှာ ရှေ့ပိုင်းမှ ပြောင်ကျကျ တရားဝင်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရင်း နောက်ပိုင်း မှ တိတ်တဆိတ် ခြေထိုးလုပ်ကြံသော နည်းလမ်းပင် ဖြစ်သည်။

ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား ပြည်တလေးမှာ ချက်လူမျိုးများ နှင့် စလိုဗက်လူမျိုးများ နေထိုင်သော ပြည်နယ်များကို ပူးပေါင်း ၍ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ သည် စလိုဗက်လူမျိုးများနှင့် လျှို့ဝှက်ဆက်သွယ်ကာ ဖျက်အစိုးရ အား အကျပ်ကိုင်သည် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်စေခဲ့သည်။

၁၉၃၉ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် စလိုဗက် အမျိုးသားပါတီခေါင်းဆောင် ခေါက်တာ တူးဘားကို ခေါ်ယူစကော့ခဲ့သည်။

ထိုသို့ စကော့ပြီးသည့်နောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် တူးကား၏ မိမိတို့ စလိုဗက် အမျိုးသားများသည် ချက်အစိုးရ အောက်တွင် ဆက်လက် နေထိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း၊ အင် အလင်း ကြေညာကာ ချက်အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေးများကို အနံ့ အပြား လှုံ့ဆော် လုပ်ကိုင်လာတော့သည်။

သို့နှင့်ပင် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား ပြည်တလေး အတွင်း ပြည်တွင်းမီး တစ်နေ့တခြား တောက်လောင်ခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ချက် အစိုးရမှာ မနေ့အာတော့ဘဲ မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ရှုသန်နီးယား ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖြိုတစ်ပစ်လိုက်ရသည်။ တစ်ဖန် မတ်လ

ရက်နှင့် ၁၀ ရက်နေ့ညတွင် စလိုဗက်အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သူ ဒါတင်စက်မှာ ဂျာမန်ကောင်စစ် ဝန်၏ အားဖြင့် နယ်ခြာ ထိုဖြတ်ကျော်၍ ဂျာမန်ပြည်ထဲသို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်။

အကွက်စောင်းနှင့် ချက်ကောင်းကို ချောင်းနေသော ဟစ် တလာသည် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်တွင် ဆူဆူပူပူ ဖြစ်ပြီဟု ကြားလျှင် ကြားချင်း ဩစထရီးယားပြည် နယ်စပ်မှတစ်ဆင့် ဖြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ချက်ပြည်ထဲတွင် ရှိနေကြသော ဂျာမန်များထံ လက် နက်များကို ကူသယ်ခေါက်သယ် ပေးပို့ စေခဲ့သည်။ မူလကပင် အကြံနှင့် စောစိုနေကြသော ဂျာမန်များကလည်း လက်နက်များ ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အစိုးရ အဆောက်အအုံများကို စီးနင်း သိမ်းပိုက်လိုက်ကြသည်။

မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ နံနက်တွင်မူ ဘာလင်မြို့၌ ကြေညာ ချက် တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ယင်းကြေညာချက်မှာ 'ချက် အစိုးရက ရာထူးမှ မတရားဖြုတ်ချခြင်း ခံခဲ့ရသော စလိုဗက် ဝန် ကြီးချုပ် တီဆိုက ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာအား စလိုဗက် မျိုးများအရေးကို ဝင်ရောက် ဖြေရှင်းပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ ချက်ပြီ' ဟူသော ကြေညာချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤကြေညာချက်ကား သည်ယုန်မြင်၍ သည်ချုံထွင်လိုက် သော လုံကြပ်ကြေညာချက်ဖြစ်သည်မှစ ထင်ရှားလှသည်။ အတယ် ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါ ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ဘာလင်မှာပင် ဂျပန်အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသော ဘာ လင်နှင့် ဆိုက်စ်အင်းကွပ်တို့သည် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝါးယောက် ဆိုတာ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည် ဘရက်တစ္စလာဘာမြို့သို့ ချက်ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် မြို့ထဲသို့ ရောက်လျှင်ရောက် လျှင် စလိုဗက်အစိုးရအဖွဲ့ထစ် အစည်းအဝေး ကျင်းပနေသော အဆောက်အအုံသို့ တန်းသွားကြ၍ အစည်းအဝေးထဲသို့ တရကြမ်း တ်သွားကြသည်။

ထို့နောက် ဂျာမန်ကိုယ်စားလှယ် ဘာကလ်က ဟစ်တလာ အမိန့်အရ စလိုဗက်အစိုးရအဖွဲ့ထစ်၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဆိုခိုအား

စလိုဗက်အစိုးရအနေဖြင့် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားနိုင်ငံမှ သီးခြားခွဲထွက်ပြီး လွတ်လပ်ရေးကို ချက်ချင်းကြေညာရန် အတင်းအဓမ္မခိုင်းတော့သည်။

ဆီဒိုကလည်း ရုတ်တရက် မကြေညာသေးဘဲ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြု၍ ဖြင်းဆန်နေခဲ့ရာ သို့နှင့်ပင် အခြေအနေမှာ မထင်မကျဖြစ်၍ ထိုညက တစ်ချိန်ကုန်သွားခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့ မတ်လ ၁၂ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင်မူ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း တီဆိုဇီ အကြံပေးချက်အရ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးကို 'စလိုဗက်' သတင်းစာတိုက်တွင် ကျင်းပကြပြန်သည်။ ဤအစည်းအဝေးတွင် တီဆိုက မိမိအား ဟစ်တလာက ဘာလင်သို့ အမြန်ဆုံး လာရောက်ရန် ခေါ်ထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ မိမိဘာလင်ရောက်လျှင် ဟစ်တလာနှင့် အသေးစိတ် ထပ်မံဆွေးနွေးရန် ကြံရွယ်ထားကြောင်း၊ သို့သော် ဂျာမန်တို့၏တောင်းဆိုချက်ကို မိမိတို့ ငြင်းဆန်ခဲ့ပါက ဘရက်တစွလာဗာမြို့ကို ဂျာမန်တပ်များ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်၍ တစ်ချိန်တည်းတွင် စလိုဗက်နယ်အရှေ့ပိုင်းဒေသကို ဟန်ဂေရီတို့က ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လာဖွယ်ရာ ရှိကြောင်း များကို ဖွဲ့စည်းဆွေးနွေးသွားသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဤပြဿနာမှာ ဟစ်တလာနှင့်တွေ့ပြီးမှ ဖြစ်မည်ဖြစ်ရာ အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း တီဆိုသည် ဗီယင်နာမှတစ်ဆင့် ဘာလင်သို့ ချက်ချင်းထွက်ခွာလာခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ ညနေဘက်တွင် စလိုဗက် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း တီဆိုနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဒါကစကီတို့သည် ဟစ်တလာနှင့် ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံသည်။

ဟစ်တလာက ထုံးစံအတိုင်း သူ၏ခေါ်တွင်ထားကြီးကို ဖွဲ့စည်းပြန်သည်။ သူက ချက်အစိုးရ၏ 'ကျောသားရင်သား' ခွဲခြားလှုပ်ဆောင်ပုံများကို ရုတ်ချကာ တစ်ချိန်တည်းတွင် စလိုဗက်လူမျိုးများ၏လည်း ချက်အစိုးရ၏ အဓမ္မမှုများကို ငုံ့ခံနေကြသည်။ အထူးပင် ဝမ်းနည်းစရာကောင်းကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် စလိုဗက်

လူမျိုးများသည် ချက်အစိုးရလက်အောက်မှ လွတ်မြောက်လိုသော အမှုန်တက်ယရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်မိသဖြင့် စလိုဗက်နယ်မြေများကို ဟန်ဂေရီက ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရန် ကြံရွယ်သည်ကိုပင် ခန့်တားထားခဲ့ရကြောင်း၊ ယခုမူ စလိုဗက် အစိုးရ အဖွဲ့သစ်က ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားပြည်မှ သီးခြားခွဲ၍ လွတ်လပ်သော စလိုဗက်နိုင်ငံတူထောင်ရန်ပင် သဘောမတူဘဲဖြစ်နေသဖြင့် အထူးပင် အထူးဝမ်းနည်းမိကြောင်း စသည်ဖြင့် 'အိုးကမဂူ စလောင်းကပူ' နေရပ်များကို စီကေပတ်ကုံး ပြောပြသည်။

ဤသို့ စလိုဗက်လူမျိုးများအပေါ် ထားရှိသော မိမိ၏ 'ဝေဒနာတရား' ကြီးမားလှပုံကို ပဏာမဒီဒါန်းပျိုးပြီးမှ ဟစ်တလာက သတ်လက်၍ ဤအခြေအနေများကြောင့် လူကြီးမင်းများကိုခေါ်ယူ ဆွဲဆောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စလိုဗက်လူမျိုးများသည် ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှုကိုယ်တော်မည်၊ မဖန်တီးမည်ဟူသောပြဿနာကို အမြန်ဆုံးဖြတ်ကြရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ အမြန်ဆုံးဆိုရာ၌ရက်ပိုင်းအတွင်းမဟုတ်ဘဲ နာရီပိုင်းအတွင်းပင် အဆုံးအဖြတ်ပေးကြရန်လိုကြောင်း၊ စလိုဗက် လူမျိုးများက လွတ်လပ်ရေးကို အလိုရှိကြပါက မိမိအနေဖြင့် အတတ်နိုင်တူညီသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အချိန်ဆွဲနေကြသော နောင်ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ အခြေအနေများကို မိမိတောဝန်မယူကြောင်း၊ စသည်အားဖြင့် နောက်ဆုံးစကားကို ပြောကြားကာ နေ့နိုးပွဲကို အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

တီဆိုသည် နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစော စလိုဗက်ပြည်နယ်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ဘရက်တစွလာဗာမြို့သို့ သူပြန်ရောက်ပြီး နာရီအတွင်းမှာပင် စလိုဗက်လွတ်တော် အစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၉ ခု မတ်လ ၁၄ ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် ချက်အစိုးရသည် စလိုဗေးကီးယားပြည်မှခွဲထွက်၍ သီးခြားလွတ်လပ်သော စလိုဗက်နိုင်ငံ ထူထောင်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက် ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် ဤနည်းအားဖြင့် တစ်ဖက်မှ စစ်အင်အားကို ပြကာ အခြားတစ်ဖက်မှ နိုင်ငံရေးနည်းအားဖြင့် ချက်ကိုပေးပေးကိယားပြုသည့်ကလေးအား ထပ်မံ၍ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာအောင် ထုခွဲချမှန်းလိုက်ပြန်ပေပြီ။

ဤသို့ ချက်ကိုစလိုပေးကိယားပြုသည့်ကလေး၏ အခြေအရာမှာ 'သည်တောင်က ကျော်နိုင်ဖွယ်ရာမရှိ' တော့သည်ကို သိခဲ့ပြီ ဖြစ်သော ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် သူ၏ နာဇီမုန်တိုင်းတပ်များကို ချက်ကိုစလိုပေးကိယားပြုသည့်တိုင်းသို့ ဖတ်လာ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ချီတက်သိမ်းပိုက်လိုက်ကြရန် အလံစိမ်း ပြုလိုက်တော့သည်။

သူသည် ထိုနေ့ကိုပင် တမင်ရွေး၍ ချက်သမ္မတနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့ကို မိမိနှုမ့် လာရောက် တွေ့ဆုံပါရန် ခေါ်ယူလိုက်ပြန်သည်။

ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် သူ သိမ်းပိုက်မည့် တိုင်းပြည် တစ်ပြည်အစိုးရအဖွဲ့၏ အထွတ်အထိပ် ခေါင်းဆောင်ကြီးကို ထိုတိုင်းပြည်အား သိမ်းပိုက်မည့်နေ့ သိမ်းပိုက်လုဆဲဆဲ အချိန်မှာပင် ခေါ်တွေဆွဲဆွဲ ကိုယ်ရံခတ်ကပ်ဖွဲ့ဖြင့် ဂိုဏ်ပြုညွှန်ခံနေလိုက်သေးသည်။

ထိုနေ့ ၁ နာရီ အချိန်တွင် ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် ချက်သမ္မတဟာချာနှင့် ချက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ချတ်လ် ကော့ဗ်ဇ်ကို ထိုအထက်ပါအတိုင်း ကိုယ်ရံခတ် ရုပ်နက် တပ်ဖွဲ့ဖြင့် အလေးပြု ခံစေပြီးမှ သူ၏ စာကြည့်ခန်းထဲသို့ ခေါ်ဆောင်ကာ ဆွေးနွေးသည့်အခါ

ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာ ယခု တစ်ကြိမ်တစ်ကည်း ယခင်က သို့မဟုတ် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း 'ချက်ကိုစလိုပေးကိယားပြုသည့် တပ် ယခုကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်ကို မိမိတို့ အနေဖြင့် လက်မှတ်ကြည့်မနေနိုင်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ ဂျာမနီတပ်များကို ယနေ့ည ၆ နာရီတိတိအချိန်တွင် ချက်ကိုစလိုပေးကိယားပြုသည့်ထဲသို့ ချီတက်ဝင်ရောက်ကြရန် နောက်ဆုံး အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း။ ဖြစ်ရာ သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့အဖို့ မည်သို့ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို ပရပ်ဂ်မြို့သို့ ပြန်၍ ဆွေးနွေးရန်သာ ရှိကြောင်း' ဖြင့် အပြတ်ပြောချလိုက်သည်။

အထက်အရွယ်လည်းကြီး၊ နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံလည်း မရှိသော ချက်သမ္မတကြီးမှာ ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့်တွေ့လျှင် တယ်က စ၍ အပြောရမည့်ကို မူလကပင် စဉ်းစားမရအောင်ဖြစ်နေခဲ့ရာ ယခု 'ဝင်ဝင်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွင်း' သည့်ပမာ တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း နှိပ်စားဆွဲဆောင် မိမိတိုင်းပြည်ကို ဂျာမနီတပ်များ ဝင်ရောက်သိမ်းကြတော့မည် ဟူ၍ ကြားလိုက်ရသောအခါ ပို၍ စိတ်ရှုပ်သွားကာ တာတစ်ခွန်းမှ လုံးဝ ပြန်မပြောနိုင်အောင် ဖြစ်သွားခဲ့ရှာသည်။

နောက်မှ သူက ယခုကဲ့သို့ တိုခံတောင်းလှူသော နာဇီပိုင်းဆွဲသွင်း ဤကိစ္စကို မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်းဟု ဆိုလိုရာ ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာ အလွယ်ဆုံးနည်းအဖြစ် ပရပ်ဂ်မြို့သို့ တယ်လီဂရမ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ရန် အကြံပေးသည်။

သို့နှင့်ပင် ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် ချက်သမ္မတကြီးနှုမ့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတို့အား ပရပ်ဂ်မြို့သို့ တယ်လီဖုန်းပြောရန်နှုမ့် ဆွေးနွေးအခြားအခန်းတစ်ခန်းသို့ ဂိုးအားရင်း၊ ရစ်တင်တရော့ ထို့နှုမ့် ဆုလွတ်လိုက်သည်။

ကိုယ်ဟန်အမူအရာ ကြမ်းတမ်းသလောက် အပြောအဆိုကြမ်းတမ်းလှသော ဂိုးအားရင်းက အဆိုပါ အခန်းထဲသို့ ရောက်ရောက်ချင်း ချက်သမ္မတကြီးအား မိမိတို့၏တောင်းဆိုချက်ကို နာရန် ပျက်ကွက်နှောဖွဲ့နှေးနှေးပါက ပရပ်ဂ်မြို့ကို ဗုံးကြဲပစ်ဖို့ ဟု ခြိမ်းခြောက်လိုက်ရာ ချက်သမ္မတကြီးမှာ အထိတ်တလန့်သော ရုတ်တရက် ကုလားထိုင်ပေါ်တွင်ပင် သတိလစ်သွားတော့သည်။

ဤတွင် ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာ၏ လက်သုံးဆရာဝန် ဖြစ်သော ခေါက်ကော့ရစ်ကိုခေါ်ယူ၍ ဆေးတစ်လုံး အမြန်ထိုးပေးလိုက်တော့မှ အခြေပြန်လည်၍ စကားပြောနိုင်လာသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ချက်သမ္မတကြီး ဟာချာမှာ စိတ်နှလုံးအထက်ကျကာ လုံးဝ ဆားလျော့လိုက်ပြီဖြစ်ရာ ဟင်္ဂလိပ်ဘာသာ၏ ခိုးချက်နှင့် ပရပ်ဂ်မြို့သို့ တယ်လီဖုန်းဖြင့်ဆက်သွယ် ဂျာမနီတပ်များ

ချီတက် ဝင်ရောက်လာသည်ကို လုံးဝ ခုခံခြင်း မပြုလုပ်ကြရန် သည့်ကြားလိုက်ရတော့သည်။

ထိုနောက် ညနေ ၄ နာရီတိတိတွင် ချက်သမ္မတကြီးသည် ဟစ်တလာနုစီ ထပ်မံ တွေ့ဆုံကာ ယင်းတို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော ကြေညာချက်ကို တုန်တုန်ယပ်ယပ်ဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးရသည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို “တရားဝင် ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်နည်း နိသျှည်း”ကို ကျွမ်းကျင်နေပြီဖြစ်သော ဟစ်တလာသည် ကြေညာချက်တွင် “ချက်သမ္မတကြီးက ချက်အမျိုးသားတို့၏ ကြမ္မာကို ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ၏လက်သို့ ယုံကြည်စိတ်ချစွာဖြင့် အပ်နှင်းပါကြောင်း” ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤကြေညာချက်ကို ချက်သမ္မတကြီးက လက်မှတ်ရေးထိုးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဟစ်တလာသည် သူ့ကိုယ်သူ မြို့မထိန်းလောက်အောင် အကြီးအကျယ် ဝမ်းသာလုံး ဆို သွားသည်။ သည် ချက်ချင်း သူ၏အတွင်းရေးမှူးများ အဖြစ် အလုပ်လုပ်သော စာရေးမလေးများရှိရာ ရုံးခန်းထဲသို့ ပြေးဝင်သွားစာရေးမလေးများကို ဣဒား အနမ်းခိုင်းတော့သည်။ ထိုပါးစပ်ကလည်း ပြောလိုက်သေးသည်။

“ဟဲ့ ကောင်မလေးတွေ ဒီနေ့ဟာ ငါ့အတွက် တစ်နေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီးဟာ။ ငါဟာ အကြီးအကျယ်ဆုံး ဂျာမန်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရာဇဝင်မှာ စာတင်ခံရတော့မယ်”

နေ့စက် ၂ နာရီမျှအကြာ ၁၉၃၉ ခု၊ မတ်လ ၁၄ ရက် ညနေ ၆ နာရီအချိန်တွင် ဂျာမန် စစ်တပ်ကြီးများသည် သံချပ်အားကြီးများကို တဂျိန် ဂျိန်းမောင်းနှင်ကာ ချက်ကိုစလိပ်ပေးကာ ယား ပြည်ကလေးထဲသို့ “တရားဝင်” ချီတက်လာခဲ့ကြပေပြီ။

နောက်တစ်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်နှင့်ပြင်သစ် သံအမတ်ကြီးများသည် “ထိုးစံအတိုင်း” ဤကိစ္စကို မိမိတို့အစိုးရများက ကန့်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာများ ဟစ်တလာထံ လာရောက်အပ်ကြသည်။

ဟစ်တလာကလည်း “ထိုးစံအတိုင်း” ဤကိစ္စမှာ ယခင်က ဩစထရီးယား အစိုးရ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ရသည်နည်းတူ ယခုလည်း ချက်ကိုစလိပ်ပေးကီးယား အစိုးရ၏ တောင်းပန်ချက်အရ ချီတက်သိမ်းပိုက်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ခပ်တည်တည် ပြန်ကြားလိုက်သည်။

အင်္ဂလိပ်နုစီ ပြင်သစ်တို့မှာ “မိအေးနှစ်ခါနာ” ဖြစ်ရပြန်ပေပြီ။

မစ္စတာဂူစဘဲခင်များ

“ကျုပ်တို့ အိတလီတွေကတော့ ကျုပ်ကို ရယ်ကြမ္မာပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဟစ်တလာက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို သိမ်းပြီး တိုင်း ကျုပ်ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ကြော်ငြာနန်းရိုက်နေတော့ ကျုပ်ဟာ လူရယ်စရာ ဖြစ်နေပြီ”

ဖက်ဆစ် အိတလီ အာဏာရှင် မူဆိုလီနီသည် ချက်ကိုစလီ ပေးကီးယားပြည်အား ဂျာမန်တို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ပြီး အောင်ပွဲခံပြီးလျှင် ပြီးချင်း ဟစ်တလာက သူ့ထံ ပေးပို့လိုက်သော “သဝဏ်လွှာ”ကို ဖတ်ပြီး၊ ထိုသဝဏ်လွှာကို ယူဆောင်လာသော အိတလီမင်းသားကြီး ဖိလစ်အား အထက်ပါအတိုင်း “မချီသွားပြ” ပြောရှုစသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို သိမ်းပြီးသည့်အခါတိုင်း မဟာမိတ်ကြီးမူဆိုလီနီထံ သူ၏ အောင်မြင်မှုအတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ “သဝဏ်လွှာ” ပေးပို့ခြင်း ဖြစ်စေောင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ အောင်မြင်မှု တစ်နေ့တခြား အရှိန်အဝါကြီးသည်ထက် ကြီးလာမှုများကို “ငိုရအခက် ရယ်ရအခက်” ဖြစ်နေသော မူဆိုလီနီအဖို့

ဟစ်တလာ၏ သဝဏ်လွှာများကို အော့စီသက်သက်ဖြင့် လက်ခံဆက်ရှုနေရသည်။

ထို့ထက်ပိုဆိုးသည်မှာ “ဘာလင်ရောမ” ဝင်ရိုးတန်းဟူ၍ နေရာ၌ ဘာလင်ကသာ ကမ္ဘာကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက်ကိုင်လုပ်နေ၍ မိမိတို့ရောမက “ငြိမ်” နေရသည်မှာ “သိက္ခာ” ကျလှသည်ဟု ဆိုဆိသည်။

ဤသို့ “ဘာလင်ရောမ” ဝင်ရိုးတန်း တစ်ဖက်သတ်သည် နေ့ခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အိတလီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စီယာနိုက ဟစ်တလာ ၁၄-ရက်နေ့က သူ၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ရေးသားခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့အား အနည်းငယ်မျှ အရေးမထားဘဲ၊ ၎င်းတို့၏ ဦးဆောင်မှု သက်သက်ဖြင့် လုံးဝ လုပ်ဆောင်နေခဲ့၍ ဝင်ရိုးတန်းက တစ်ဖက်သတ် လည်ပတ် လှုပ်ရှားနေခဲ့ရာ ဤသည်မှာ တစ်ဖက်သတ်အင်အား ကြီးမားနေမှုကို ပြသနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်”

(စီယာနို၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၊ ၈၁၅၀၅၁-၅၄)

သို့ဖြစ်ရာ မူဆိုလီနီသည် ဝင်ရိုးတန်း၏ တစ်ဖက်စွန်းဖြစ်သော ဦးတို့ ရောမကလည်း ကမ္ဘာကို ကိုင်လုပ်ရန် ကြံစည်ပြန်တော့သည်။ သူ့အကြံအစည်ကား ဟစ်တလာ၏ “ကျူးကျော်ရေးအစီအစဉ်” အတိုင်း သူ့လက်လမ်းမီရာ အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည် အလေးအား သိမ်းပိုက်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် မူဆိုလီနီအဖို့ အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်ကလေးအား နယ်ချဲ့ရန်သာ ကြံစည်ရုံသာ ကြံစည်ရသေးသည်။ သူ့ထက် ပို၍ သွက်လှသော နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုတွင် လက်တွေ့အတွေ့အကြုံ ဖြစ်စေရန်ဖြစ်သော ဟစ်တလာသည် နောက်ထပ် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို “ပစ်ကွင်း” အဖြစ် ထုတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်နေသည်။

ထိုတိုင်းပြည်ကား ပိုလန်ပြည်ကလေးပင် ဖြစ်သည်။ ပိုလန်ပြည်ကလေးမှာ ဂျာမန် ကိုဇီဇာဘုရင်များ သက်သက်က ဂျာမန်တို့၏ နယ်မြေများကို ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီး ၁၉၁၈

စာချုပ်အရ ခွဲဝေပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ဟစ်တလာ အာဏာ
လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ခြင်းအတွက် အဆက်ဆက်ကတည်းက ထိုနယ်များကို ပြန်
ရန် ပိုလန်အစိုးရအား အကြိမ်ကြိမ် တောင်းဆိုခဲ့ဖူးသည်။

အထူးသဖြင့် ဘောလ်တစ် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှစ၍ ဗင်ဒို
စားရားစီးပွားရေးအားဖြင့် အချက်အချာမြို့တစ်မြို့ပင်ဖြစ်ရာ ဂျာမန်
အဖို့ ထိုမြို့ကို လက်လွှတ်လိုက်ရသည်မှာ အထူးပင် ထိခိုက်နစ်နာ
လှသည်။ ထိုမြို့ကလေးကို ဥပမာပတ်တိုင်းပြည်များ၏ ကူးသန်း
ဝယ်ရေးအတွက် “လွတ်လပ်သောမြို့” အဖြစ် ပထမကမ္ဘာစစ်အ
သတ်မှတ်ထားရှိခဲ့ရာ ဤအခွန်အရေးကို ပိုလန်က “လွတ်လပ်
အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိသလောက် ဂျာမန်တို့မှာ “မြင်ရုံသာ မြင်
မကြင်ရ” ဘဲ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောစို့ဆိုသော် ဒန်
မြို့ကလေးသို့ ဧကန်ရန်မှာ ပိုလန်ပြည်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး သူ
ဖြစ်နိုင်သဖြင့် ဂျာမန်တို့မှာ တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် အခွန်အရေး မခံ
ရဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။

ဤသို့ ဂျာမန်တို့အတွက် အထူးထိခိုက်နေသော ပြည်နယ်
ဟစ်တလာက ရုတ်တရက် မဖြေရှင်းရန်နှောင့်နှေးနေခဲ့သည်မှာ အကြောင်း
ကြောင့်မဟုတ်။ ပိုလန်ပြည်မှာ ဂျာမန်နှင့် ဆိုဗီယက် ရုရှားပြည်
တို့၏ အလယ်တွင် ရှိနေခဲ့ရာ ဆိုဗီယက်ရုရှား၏ ရန်ကို စိုးရိမ်နေသော
ဟစ်တလာသည် ပိုလန်အစိုးရနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရန် မလိုသာ
ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ပိုလန်နှင့် မိမိတို့ အကြား
ဖြစ်ပွားလာပါက ဤသည်ကို ဆိုဗီယက်ရုရှားက အခွန်ကောက်
ယူကာ မိမိတို့ ဂျာမန်နိုင်ငံကို အန္တရာယ်ပြုလာဖွယ်ရာရှိသည်ဟု သူ
တွက်တားသည်။

ထိုမျှမက အကယ်၍ မိမိတို့သည် ဆိုဗီယက်တို့နှင့် စစ်ဖြစ်
သည်တိုင်အောင် ပိုလန်ပြည်ကို မိမိတို့၏ ချဉ်းစပ် ထိမ်းသွင်းထား
နိုင်ပါက ပိုလန်သည် မိမိတို့အတွက် အစာအကွယ် ခိုင်းကြီးတစ်
ပင် ဖြစ်လာမည်ဟု ဟစ်တလာ၏ ယုံကြည်နေသည်။

သို့ဖြစ်၍လည်း ဟစ်တလာသည် သူ အာဏာ ရလျှင်ရချင်
မကျူး၊ ကျော်ရေးစာချုပ်ကို ပိုလန်ပြည်နှင့် ပထမဆုံး စတင်ချုပ်

ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမျှမက ပိုလန်ဗိုလ်မှူးကြီး ထက်စံအား ဟစ် တ
လာက “ရုရှားပြည်နယ်စပ်မှာချထားတဲ့ ပိုလန် တပ်မကြီးတိုင်းဟာ
ဂျာမန်တပ်မကြီးတွေရဲ့ကိုယ်စား တာဝန်ယူနေတာနဲ့ အတူတူပါပဲ”
ဟူ၍ ပြောခဲ့ဖူးသည်။

(ပိုလန်စာအုပ်မြူ အမှတ် ၄၀)

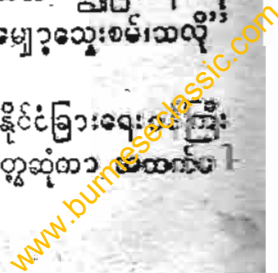
တစ်ဖန် ပရိယာယ်ကြွယ်ဝလှသော ဟစ်တလာသည် အကယ်
၍ “မိုးမပြုဘူး ပြိုခဲ့သော်” ဆိုသကဲ့သို့ ပိုလန်နှင့် မိမိတို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်
ပွားလာပါက သို့မဟုတ် တစ်နေ့နေ့တွင် မိမိတို့အား ပိုလန်အစိုးရ၏
အာခံလာပါက ဆိုဗီယက် ရုရှားနှင့် မိမိတို့ ဂျာမန် နှစ်နိုင်ငံ မဟာ
မိတ် စာချုပ်ချုပ်ကာ ပိုလန်ပြည်အား နှစ်ဖက်ညှပ်၍ ခြိမ်းခြောက်
အကျပ်ကိုင်ရန်အထိပင် ကြံရွယ်ထားသည်။

အကြံပက်စက်လှသော ဟစ်တလာ၏ တောင်းဆိုချက်။
ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ပြည်အပေါ်တွင် ဤသို့ “နှစ်ဖက်လုံး”
အဘေးထားဖြင့် မဟာမိတ်စာချုပ်ချုပ်ကာ ငါးနှစ်နီးပါးမျှ ကြို
ချည်ရှည် လှန်ထားခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်ကုန်ခါနီး အချိန်တွင်
ပထမဆုံးအကြိမ် စတင် “စိန်” ခေါ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရစ်ဘင်
အရော့သည် ပိုလန်သံအမတ်ကြီး ဂျိုးဇက်လပ်စကီးနှင့် တွေ့ဆုံ၍
အခြားကိစ္စတစ်ခုကို ဆွေးနွေးရင်းက တောင်းဆိုချက် နှစ်ရပ်ကို
ထပ်ပြောခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ ဒန်းဗစ်မြို့ကို ဂျာမန်တို့ လက်သို့
ပြန်လည်ပေးအပ်ရန်နှင့် ပိုလန်ပြည်တွင်းမှ ဖြတ်ကာ ဂျာမန်ပြည်မှ
ဒန်းဗစ်မြို့သို့ မီးရထားလမ်းနှင့် မော်တော်ကားလမ်း ဖောက်လှုပ်
ခွင့်ပြုရန် ဟူသော အချက်နှစ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် ဤအချိန်အထိ ဤပြဿနာကို
မိမိရရ မကိုင်သေးဘဲ ပိုလန်အစိုးရအပေါ် “မျော့သွေးစမ်းသလို”
စမ်းနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ရစ်တင်ကရော့သည် ပိုလန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
ဗိုလ်မှူးကြီး ဘက်နိုကို ဘလင်သို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံကာ အကယ်

တောင်းဆိုချက်နှစ်ခုကို ထပ်မံ တင်ပြခဲ့ပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် ရစ်ဘင်ထင်ရော့က ဆိုဗီယက်ရုရှား၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ဆေး အားဖြည့် ပိုလန်နှင့်ဂျာမနီတို့ပူးတွဲ၍ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးစာချုပ် တစ်ခုကိုပါ ချုပ်ဆိုသင့်ကြောင်းများကို တင်ပြအကြံပေးခဲ့သည်။

သို့သော် မိမိမျက်စိအောက်တွင် သြစထရီးယားနှင့် ချက်ကို စလိုဗေးကီးယားပြည်ကလေးတို့၏ ကံကြမ္မာကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နေရသော ပိုလန်အစိုးရသည် တစ်ဖက်က ကွန်မြူနစ် အန္တရာယ်ကိုပြုစာ အခြားတစ်ဖက်က မိမိတို့ ပိုလန်ပြည် ကလေး အား အပိုင်စီးလိုသော ဟစ်တလာ၏အကြံကို ရိပ်မိမြို့-ဖြစ်နေသဖြင့် ဂျာမနီတို့၏တောင်းဆိုချက်ကို လက်မခံဘဲ ပစ်ပယ်ချခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဟစ်တလာသည် ပိုလန်အစိုးရကို မည် သို့မျှ မတုံ့ပြန်လေးဘဲ အချိန်ကောင်းကိုစောင့်ရှောက် ဆည်းကပ် လှမ်းမီရာ နယ်မြေကလေးတစ်ခုကို ဆွဲ၍ သိမ်းပိုက်လိုက်သေးသည်။ ထိုနယ်မြေကလေးမှာ ဗာရှေပိုင်းပရပ်ရှားပြည်၏ မြောက်ဘက်အစွန်း အပျား လစ်သူနီးယားပြည်ကလေး၏ ပိုင်နက်အတွင်းမှ မင်းမဲလ် နယ်မြေကလေးပင် ဖြစ်သည်။

စင်စစ် ဤမင်းမဲလ်နယ်မြေကလေးမှာလည်း ပထမ ဓမ္မာ စစ်ကြီးထဲပြီး ဗာဆီလ်စာချုပ်အရ ဂျာမနီအင်ပိုင်ယာ အတွင်းမှ လစ်သူနီးယားပြည်သို့ ခွဲပေးခဲ့ရသော နယ်မြေပင်ဖြစ်သည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထင်ရော့သည် ချက်ကို စလိုဗေးကီးယားပြည်ကလေးအား သိမ်ပိုက်ပြီး ရက်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် ဤမင်းမဲလ်နယ်မြေကလေးကို ဂျာမနီတို့ လက်သို့ ပြန်အပ်ရန် လစ်သူနီးယားအစိုးရထံ ရာဇသံ ပေးလိုက်သည်။

နာဇီဖက်ကောင်ကြီး ခေါင်းထောင်၍ တလာသည့် အချိန်မှ စ၍ ဥရောပတိုက်မှ ထိုင်ပြည်ကလေးများမှာ ထိတ်လန့်တကြား ကျီးလန့်စာစား ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိမျက်စိအောက်တွင် တိုင်းပြည် တစ်ခုပြီးတစ်ခု နာဇီဖက်ကောင်ကြီး၏ ကုပ်သွေးစုပ်ခြင်း ခံခဲ့ကြ ရသည်ကို တွေ့မြင်နေရသော လစ်သူနီးယားပြည်ကလေးမှာ ရက်

ကြာကြာပင် မဆိုင်းရဲဘဲ မင်းမဲလ်နယ်ကလေးကို ဂျာမနီတို့လက်သို့ ထိုးအပ်လိုက်ရသည်။

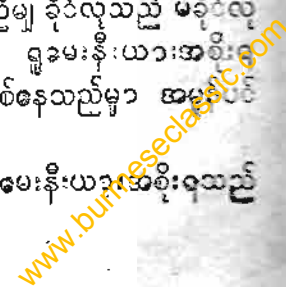
ဟစ်တလာသည် သူသိမ်းပိုက်ခဲ့သော နယ်မြေများကို သူ ရုံးခန်းထဲမှ ကမ္ဘာ့မြေပုံကြီးတွင် စကြာအလံကလေးများ တစ်ခု ပြီးတစ်ခု ထိုးစိုက်ကာ တစ်မှတ်မီကြည့်ရင်း အောင်မြင်မှုဖြင့် ယစ်မား နေတတ်သူမဟုတ်။ သူကိုယ်တိုင် အာပေါက်အောင် ခြိမ်းခြောက် ယိန်းယောက်၍ သိမ်းပိုက်ခဲ့သော တိုင်းပြည်နယ်မြေများကို ကိုယ် တိုင် ကိုယ်ကျ သွားရောက်၍ အောင်ပွဲခံရမှု ကျေနပ်သူဖြစ်ရာ သြစထရီးယားပြည်ကလေးကို သိမ်းပိုက်စဉ်က ဗီယင်နာသို့ လည်း ကောင်း၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားကို သိမ်းပိုက်စဉ်က ပရပ်ဂျိုဗိုဗို သည်၊ ထောင်း တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ချက်ချင်း သွားရောက်ခဲ့ သည်။

ယခုလည်း မင်းမဲလ်နယ်ကလေးကိုသိမ်းပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်း မှာပင် ဘောလ်တစ်ပင်လယ်ကိုဖြတ်၍ ရေကြောင်းခရီးဖြင့် မင်း မဲလ်မြို့ကလေးသို့ တိုက်တိုင်လာရောက်ကာ မြို့သူမြို့သားများအား 'ဂျာမနီပိုင်အင်ပိုင်ယာကြီး၏ ကြီးကျယ်မြို့မြတ်ပုံ'ကို ရှင်းလင်း ဟောပြော 'အောင်ပွဲ' ခံခဲ့ပြန်သည်။

ဤသို့ဖြင့် နာဇီ သွေးစုပ်ဖတ်ကောင်ကြီး၏ အန္တရာယ်သည် ဥရောပတိုက်တွင် တစ်နေ့တခြား ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ ကြီးမားလာခဲ့ သ် မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်သို့ရောက်ရှိနေသော ရူမေး နီးယားဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ တီလီယားသည် မိမိတို့ရူမေးနီးယား ပြည်ကလေးအား ဂျာမနီတို့က ကျူးကျော် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက် ရန် ကြံစည်နေကြောင်း ဗြိတိသျှ အစိုးရအား အကြောင်းကြားခဲ့ သည်။

သူ၏အကြောင်းကြားချက်သည် မည်မျှ ခိုင်လုံသည် မခိုင်လုံ သည်ကို အတိအကျ မပြောနိုင်သော်လည်း ရူမေးနီးယားအစိုးရအဖို့ ဂျာမနီ၏ ရန်ကို အထူးစိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤစိုးရိမ်မှုကိုပင် အကြောင်းပြု၍ ရူမေးနီးယားအစိုးရသည်

နောက်ဆုံးတွင် အကြံမရဖြစ်ကာ မတ်လ ၂၃-ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးသဘောတူ စာချုပ် တစ်ရပ်ကို ချုပ်ဆို လိုက်ရတော့သည်။

ဤတွင် အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်စသောအနောက်ပိုင်း နိုင်ငံကြီး များက ယခုတစ်ကြိမ် ဟစ်တလာ၏အခြေလှမ်းသည် မုချ ရှုမေးနိုင် ယားပြည်ဘက်သို့ လှမ်းလိမ့်မည်ဟု တစ်သစ်ချ ယူဆထားခဲ့ကြ သည်။

သို့သော် မမျှော်လင့်သောအချိန်၊ မမျှော်လင့်သောနေ့ တွင် မမျှော်လင့်သောအလုပ်ကို လုပ်တတ်သော ဟစ်တလာသည် ရှုမေးနီးယား ပြည်ကလေးကို သိမ်းတော့မည်ဟု အများက ထင် နေချိန်တွင် သူသည် ပိုလန်ပြည်စာလေးကို 'ဝင်စီး'ရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။

ဤဆုံးဖြတ်ချက်အရ မတ်လ ၂၁-ရက်နေ့တွင် ရစ်ဘင်ထရော့သည် ပိုလန်သံအမတ် လစ်ပစ်ကီးကိုခေါ်ယူစေတော့ကာ ယခင်က တောင်းဆိုချက်နှစ်ရပ်ကို ထပ်မံတင်ပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရစ်ဘင်ထရော့၏အကြံအပေးတိုက်တွန်းချက်အရ လစ်ပစ်ကီးသည် ပိုလန်ပြည် ဝါသောမြို့သို့ ပြန်ကာ ပိုလန်အစိုးရနှင့် ဤကိစ္စကို ဆွေးနွေးခဲ့ သည်။

မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လစ်ပစ်ကီးသည် ဝါသောမှဘာလင် သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ သူ့နှုတ်စာတူပါလစသောအစိုးရ၏ ပြန်ကြား ချက်ကို ရစ်ဘင်ထရော့လက်သို့ ပေးအပ် လိုက်သည်။

ဂျာမန်တို့၏ တောင်းဆိုချက်များမှာ 'ယခင်အတိုင်းပင်' ဖြစ် သကဲ့သို့ ပိုလန်အစိုးရ၏ အဖြေမှာလည်း 'ယခင်အတိုင်းပင်' ဖြစ် သည်။ ဒန်းဇစ်မြို့ကို ဂျာမန်တို့လက်သို့မအပ်နိုင်။ ဒန်းဇစ်သို့ မီးရထား လမ်းပောက်လုပ်ရန်ခွင့်မပြုနိုင် ဟူသော အဖြေပင် ဖြစ်သည်။

ရစ်ဘင်ထရော့မှာ အကြီးအကျယ် ဒေါ်ပူ သွားသည်။ ပိုလန်သံအမတ် လစ်ပစ်ကီးကို အတိုအလင်းပင် ခြိမ်းခြောက်လာ သည်။ ဒန်းဇစ်ပြည်နယ်ကို မိမိတို့အလိုကို မလိုက်လျောဘဲ ဆန့်ကျင်

သော လုပ်ငန်းစဉ်များကိုမိမိတို့သည် မိမိတို့ကို ရန်စေခံစားခြင်းဖြစ် သည်ဟု သူက ကြိမ်မောင်း၍ လွှတ်လိုက်သည်။

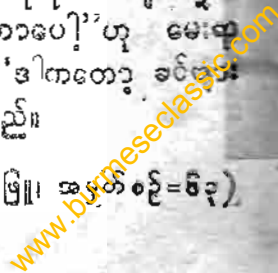
နောက်တစ်နေ့တွင် သူသည် လစ်ပစ်ကီးကိုထပ်မံခေါ်ယူစေ သော ပိုလန်အစိုးရ၏ ပြန်ကြားချက်ကို မိမိတို့ဂျာမန်အစိုးရ၏ အကြံပေးအဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်း၍ ကြားကြားရင်း ပိုလန်ပြည်ရှိဂျာမန် အစိုးရများအား ပိုလန်အစိုးရ၏ ဖိနှိပ် ညှဉ်းဆဲဒုက္ခများကို ချက် ချင်းရုပ်စပ်ရန်လိုကြောင်း၊ အစာယုံ၍ ဆက်လက်ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် စေမည်ဆိုပါက မိမိတို့အဖွဲ့ လက်ပိုက်ကြည့်မနေတော့ဘဲ တစ်နည်း နည်းဖြင့် အရေးယူရလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သတိပေး ခြင်းချောက်ခဲ့ပြန်သည်။

ဘာလင်တွင် ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ပိုလန် သံ အမတ်တို့ကြား ဤသို့ အချင်းဖြစ်ပွားနေစဉ် ဝါသောမြို့တွင်လည်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ဂျာမန်သံအမတ်တို့မှာ အချီအချီ ဆွေးနွေးနေကြသည်။

မတ်လ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ပိုလန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဗိုလ်မှူး ကြီး ဘက်ခိသည် ဂျာမန်သံအမတ်ကြီးကို ခေါ်ယူစေတော့ကာ အင်္ဂလိပ်စွဲတွင် ပိုလန်အစိုးရက စော်ကား ရန်စသည်ဆိုသော ရစ်ဘင်ထရော့၏ စွပ်စွဲချက်မှာ လုံးဝ မဟုတ်မှန်ကြောင်းငြိမ်းဆို သော ကြေညာချက်ကို ပေးအပ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဒန်းဇစ် ဇီ "လွတ်လပ်သောမြို့" အဖြစ်မှ ပျက်ပြားအောင် လုပ်ဆောင် မှုများစွာရှိသည် ပိုလန်ပြည်အား ရန်စေခံစားခြင်းဖြစ်သည်ဟု၍ ပြန်လှန်ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။

ဤတွင် ဂျာမန်သံအမတ်ကြီးက "ဒီလိုဆို ခပ်များတို့က ဟု စွပ်စွဲထောက်ပြမှု စေ့စပ်ရေးလုပ်ချင်တာပေါ့" ဟု မေးရာ မိမိလှိုင်းကြီး ဘက်ခိကလည်း ငုံ့ခံမနေဘဲ "ဒါကတော့ ခပ်များ တို့လုပ်နေကျနည်းပဲ" ဟု၍ ပြန်လှန်ချေပခဲ့သည်။

(ပိုလန် စာအုပ်ဖြူ၊ အပိုဒ် ၈၆-၈၇)

အခြေအနေမှာ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် တင်းမာသည့်ထက် တင်းခာလာခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ဒန်းတစ်နှင့် ပိုလန်ပြည်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် ဂျာမန်တပ်များ စုရုံးပြင်ဆင်နေကြပြီဟူသော သတင်း များ လန်ဒန်မြို့သို့ အထိတ်တလန့် ရောက်ရှိလာပြန်သည်။

ယခင်က 'မိအေး နှစ်ခါနာ' ဖြစ်ခဲ့ရသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ ဂျာမန်တို့အား ခွေးထေခက် ဆည့်ခံစေ ဖြစ်စေတော့သည်ကို သိရှိပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် "ခေးခေးချင်း လှေချင်း" ရင်ဆိုင်ရန် ပြင်ဆင်စေတော့သည်။

မတ်လ ၃၁-ရက်နေ့ ဗြိတိသျှအစိုးရက လူတို့တော် အစည်းအဝေး၌ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်က "ပိုလန်ပြည်ရှိ လူတို့အရေးကို အတိအလင်း ခြိမ်းခြောက်လာတဲ့ အပြုအမူမှန်သမျှ ပိုမိုအစိုးရရဲ့ အမျိုးသားတပ်များက ခုခံကာကွယ်ပို့ ပြင်ဆင်လာခဲ့မှုမှ ကျွန်ုပ်တို့ ဗြိတိသျှအစိုးရက အစွမ်းကုန် ချက်ချင်း ကျွန်ုပ်တို့ အသစ်ရှိနေပါတယ်" ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ပြင်သစ်အစိုးရကလည်း ပိုလန်အစိုးရအား ကူညီရန် အသစ်ရှိကြောင်း အလားတူ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ပြေလ ၃-ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် သူ၏ ဂျာမန်တပ်များ များအား * "အဖြူရောင် စစ်ဆင်ရေး" အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အဖြူရောင်စစ်ဆင်ရေးမှာ ပိုလန်ပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် အမိန့်ဖြစ်၍ ၎င်းနှစ်တစ်ပါးတည်း ဒန်းတစ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် ပညွှန်ကြားခဲ့သည်။ စစ်ဆင်ရေးအတွက် နောက်ဆုံးသက်မှတ်သော ရက်မှာ ၁၉၃၀-ခု စက်တင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ပြည်ကို တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရန် အတွက် အချိန်ခလေးလမျှ ယူခဲ့ခြင်းမှာ အကြောင်း နှစ်ရပ်ရှိသည်။

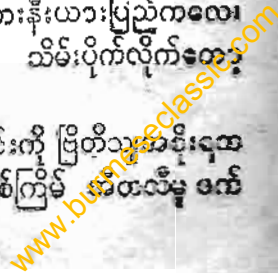
ပထမအကြောင်းမှာ သူ့အလို ဆန္ဒ အရ ပိုလန်ပြည်ကို စစ်ကော်အင်အားဖြင့် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခြင်းကို နောက်ဆုံး မရွေးဘဲ လှေသားမှ ပြုလုပ်လိုသည့် သဘောရှိသည်။ အကယ်၍သာ ဒန်းတစ်ကို ပိုလန်တို့က အသာတကြည်ဖြင့် လက်လွှတ်လိုက်မည်ဆိုပါက ပိုလန်ကို လုံးဝသိမ်းပိုက်ခြင်းမပြုဘဲ နေလိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခင်ပြုစေရီးယားနှင့် ချက်ကိုလိုပေးကီးယားပြည်များကို သိမ်းခဲ့စဉ်က တို့သို့ သေနတ်တစ်ချက်မှ မဖောက်လိုဘဲ ပါးစပ်မှ တစ်ချက်ခေါက် ချေမှုန်း တိုင်းပြည်များကို "တရားဝင်ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ခွင့်" ရခဲ့သည့်နည်းတူ ပိုလန်ပြည်နားကိုလည်း ထိုအခြေအနေမျိုး ရောက်အောင် ဖန်တီးလိုသောကြောင့် တမင် အချိန်ဆွဲထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြောင်းမှာ ပိုလန်ကို စစ်မက်အင်အားဖြင့် အသက်တမ်း တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရန် လိုအပ်လာပါက ပိုလန်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် စစ်ဖြစ်ရသည်အထိ ပြည်နားကြီးကျယ်သွားမည်ကိုလည်း တစ်ဖက်က စိုးရိမ်မိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဖြူရောင်စစ်ဆင်ရေး ဆဲမိန့်အရ နောက်ဆုံးသက်မှတ်ထားသော စက်တင်ဘာလတစ်ရက်နေ့မတိုင်မီ ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် နားဆည်မှုဟူကာ နှစ်နိုင်ငံသဘောတူ စာချုပ်တစ်ရပ် ချုပ်ဆိုနိုင်အောင် ကြိုးစားလိုသေးသည်။ ဤအတွက် ပြင်ဆင်လိုသေးသဖြင့် ပိုလန်ကို ရုတ်တရက် မတိုက်စေဘဲ အချိန်ဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာအနေဖြင့် စစ်ရေးအသနပ်ပျူဟာများကို အသေစိတ်ချမှတ်နေစဉ် ဟစ်တလာ၏ "ကျူးကျော်ရေးလမ်းစဉ်" ကို အစားကျနေခဲ့သော မူဆိုလီနီသည် အချိန်အတော်ကြာအထိ မျက်စေ့စင်း ထိုးနေခဲ့သော အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်ကလေးအား ပြေလ ၇-ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်တော့သည်။

ယခင်က ဟစ်တလာ၏ ခြေလှမ်းတိုင်းကို ဗြိတိသျှအစိုးရက အထိတ်တလန့်စောစောကြည့်နေခဲ့သလို ယခုတစ်ကြိမ် အထိတ်တလန့်

* Operation Whiet

ဆစ် အာဏာရှင် မူဆိုလီနီ၏ ကျူးကျော်သော ခြေလှမ်းကြောင့်
စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့သူမှာ အမေရိကန်ပင် ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် ယခင်က တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်အား
များကို ဟစ်တလာ အဓမ္မသိမ်းပိုက်ခဲ့စဉ်က သူ၏ နေ့စက်ဆုံး
မှန်းချက်သည် ဆိုဗီယက်ရှုရှားကို ချေမှုန်းရန်ပင်ဖြစ်သည်ဟူသော
အသိဖြူမီ မည်သို့မျှ မပြောဘဲ စရင့်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ဟစ်
လာက ပိုလန်ကို သိမ်းပိုက်စေတော့မည် တက်ကဲဖြစ်နေ၍ ဤအထောက်အ
တွင်း မူဆိုလီနီက အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်နယ်ကို ဝင်
သိမ်းလိုက်ပြန်ရာ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်များ၏ ပြောင်းဝေသည် မိမိ
မျှော်လင့်ထားသလို ကွန်မြူနစ်များဘက်သို့ မလှည့်ဘဲ မိမိတို့ အရပ်
ရှင် နိုင်ငံများဘက်သို့ လှည့်လေတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ရိုသ်
လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အယ်လ်ဘေးနီးယားပြည်နယ်အစား မူဆိုလီနီ
ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီးနောက် တစ်ပတ်အကြာ ပြေလာ၄-ရပ်
နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတကြီး ရုစဘဲ ကိုယ်တိုင်ဟစ်တလာဝန်နီ မူဆို
လီနီတို့ထံ တိုက်ရိုက် အကြောင်းကြားစာများ ပေးပို့လာခဲ့သည်။

ထိုစာတွင် ရုစဘဲက ဟစ်တလာဝန်နီ မူဆိုလီနီတို့အား
အခြားတိုင်းပြည်များကို ကျူးကျော် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်သည့်
အပြုအမူမျိုး ရပ်စဲသမို့ပြုဖြစ်ကြောင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ဦးဆုံးချမ်းရေး
ထိန်းသိမ်းသောအားဖြင့် ဤနိုင်ငံ ဤနိုင်ငံများ အပေါ် ကျူး
ကျော်ခြင်း မပြုပါရန် နိုင်ငံပေါင်း သုံးဆယ် တစ်နိုင်ငံကို စာရင်း
နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

အမေရိကန်သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍
ဥရောပ အရေးအခင်းများတွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်စွက်ဖက်ခြင်းမျှ
မရှိသလောက်ဖြစ်ခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ အမေရိကန်သမ္မတကြီး ကိုယ်တိုင်
စာရေး၍ ဥရောပပြည်နာများတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ပါဝင်ပြော
ဆိုမှုမှာ အဓမ္မအရပ်ရပ်သို့ ဂယက်ရိုက်သွားခဲ့သည်။

ရုစဘဲထံမှ ပေးစာသည် အတ္တန်နိုင်ငံရေးနယ်ထဲတွင် ထို
ဂယက်ရိုက်နေကြောင်း သိရှိခဲ့သော ဟစ်တလာသည် ထိုစာနှင့်

သက်သက်ရှိမိမိတို့ဘက်က စနစ်တကျတုံ့ပြန်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ယူဆ
သည့်အတိုင်း မတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ရုစဘဲထံ မိမိက အကြောင်း
ပြောခဲ့သည်ဟူ၍ ကမ္ဘာသို့ ကြေညာလိုက်သည်။

ထိုနေ့က ဟစ်တလာသည် တနင်္ဂနွေ ၂-ပတ်မျှ အချိန်ယူ
ပြန်ဆင်နာ သတိမှတ်ထားသည့်မတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် လူထု
အားပွဲကြီးမှတစ်ဆင့် ရုစဘဲထံကို ပြန်ကြားခဲ့သည်။

ရုစဘဲထံ စာပြန်ကြားရင်း ထိုနေ့ ထိုရက်က ဟစ်တလာ
ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်းမှာ သူ၏ ကမ္ဘာကျော် မိန့်ခွန်းများထဲ
တွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာက ရှေးဦးစွာ သူ၏ မိန့်ခွန်းတွင် လောလော
ဆယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော ပိုလန်ပြည်နာကို ထည့်သွင်း ပြောကြားခဲ့
သည်။

သူ၏အဆိုအရ “ပိုလန်နှင့်ဂျာမနီ” တို့သည် ကြိုက်သည်ဖြစ်
အောင် မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၊ တစ်ပြည်နှင့်
တစ်ပြည် ယှဉ်တွဲ၍ နေသွားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုဒင်းဇင်မြို့
ရှိ ဂျာမနီတို့လက်သို့အပ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ တောင်းဆိုခဲ့ရာ
တွင် ပိုလန်တို့သည် ထိုအတောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ချခဲ့ရုံမျှမက ကမ္ဘာ
အလယ်တွင် ဂျာမနီအား သွားပုပ်လေ့ရှိ စပြောကြားကာ မျှန်
ဆတင်းများကို လွှဲနေခဲ့ကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုအတိုင်းဆိုလျှင်
၁၉၃၄-ခုနှစ်ကချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော ဂျာမနီပိုလန်နှစ်ဦး သဘောတူ
စာချုပ်မှာ လုံးဝ အသုံးမကျတော့ဘဲ အလဟဿ ဖြစ်ခဲ့ရပြီဖြစ်
ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောကြားသွားခဲ့ကြောင်း။

တစ်ဖန် ဗြိတိသျှတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဟစ်တလာက “မိမိသည်
ဗြိတိန်ပြည်ကြီးအား မိတ်ဆွအဖြစ် သဘောထား၍ အစဉ်အပြိုင်
ချီးကျူးလေးစားခဲ့ကြောင်း။ သို့သော် တက်ယ့်မိတ်ဆွစစ်တို့ မည်
သည် တစ်ဦး၏အောင်မြင်မှုကို အခြားတစ်ဦး၏ ဓမ်းသာ၍ တစ်ဦး
နှင့် တစ်ဦး အပြန်အလှန် လေးစားမှုရှိမှသာ မိတ်ဆွစစ် ပီသ
ကြောင်း။ ယခုအသက်မူ ဗြိတိသျှတို့သည် ဤသဘောမျိုး လုံးဝ
မရှိရုံမျှမက ဂျာမနီနှင့် မလွဲမသွေ စစ်ဖြစ်တော့မည်ဟူ၍ ပင် သက်

မုတ် ယူဆက ဈေးယခင်ကကဲ့သို့ ဂျာမနီပြည်အား ဝိုင်းဝန်း
ပိတ်ဆို့ရန် ကြံရွယ်လာကြပြန်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၃၅ ခု
က ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော အင်္ဂလိပ် ဂျာမနီ ရေတပ်တည်ဆောက်ရေး
စာချုပ်မှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိ ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ထိုစာချုပ်ကို မိမိတို့က ဆက်
လက် အသိအမှတ်မပြုနိုင်တော့ကြောင်း” စသည်ဖြင့် ပြောကြား
သွားသည်။

ဤသို့ တစ်ခါက သူ့ကိုယ်တိုင် လိုလိုလားလား ချုပ်ဆို
သော နှစ်နိုင်ငံသဘောတူ စာချုပ်များကို ဆုတ်ပြုပစ်ပြီးနောက်
တစ်တလာသည် အမေရိကန် သမ္မတကြီး ရုစဘတ်ထံမှ စာနုစို့ ပေး
သက်၍ ရှည်လျားစွာ ပြန်ကြား ပြောဆိုသွား သည်။

တစ်တလာက “အမေရိကန်သမ္မတကြီး ရုစဘတ်သည် ပြဿနာ
မွန်သမျှကို စားပွဲဝိုင်းတွင်ထိုင်၍ ဖြေရှင်းရုံဖြင့် ပြေလည်နိုင်သည်
ယူဆနေကြောင်း။ သို့သော် အမေရိကန်တို့သည် အမေရိကန်ပြည်
ကြီး၏ လွတ်လပ်ရေးကို စားပွဲဝိုင်းတွင်ထိုင်၍ ဖြေရှင်း ရယူခဲ့ခြင်း
မဟုတ်ဘဲ တောင်ပိုင်းနို့မြောက်ပိုင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးမှ ရှေ့
ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း။ ထို့ပြင် သမ္မတကြီး ရုစဘတ်က ဂျာမနီအား
အား လက်နက်တပ်ဆင်မှု လျော့ပေါ့ရန် ပြောကြားနေကြောင်း။
သို့သော် ဂျာမနီတို့သည် တစ်ခါက အခြား အမေရိကန် သမ္မတကြီး
တစ်ဦး (သမ္မတ ဝီလ်ဆင်) ၏ ကတိဝကားများကို ယုံစား မိသဖြင့်
လက်နက်ချခဲ့ကြရာ နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ်ချုပ်ဆို
ခဲ့ပြီးနောက် ဂျာမနီတို့မှာ ရှက်စရာကောင်းလောက်အောင် အနိမ့်
ခံခဲ့ကြရကြောင်း။ သို့ဖြစ်ရာ ဂျာမနီတို့အဖို့ တစ်ဖက်သတ် လက်နက်
လျော့ပေါ့ရေးကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရန် မလိုတော့ကြောင်း”
စသည်ဖြင့် အမေရိကန်တို့အား ပြန်၍ “နက်” ခဲ့သည်။

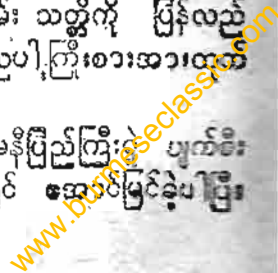
ထို့ပြင် သမ္မတကြီး ရုစဘတ်က တိုင်းပြည်ပေါင်း ၃၁ ခုကို
စာရင်းပြုလုပ်၍ ထိုတိုင်းပြည်များကို မကျူးကျော်ရန် မိမိတို့အား
မေတ္တာရပ်ခံနေပြန်ကြောင်း။ ဤနေရာတွင် ထိုတိုင်းပြည်များအ
ထိုသို့မေတ္တာရပ်ခံပေးပါရန် သမ္မတကြီး ရုစဘတ်အား တောင်းပန်
ခြင်း ရှိမရှိဆိုသည်ကို မိမိတို့သိလိုကြောင်း။ စင်စစ် ဤတိုင်းပြည်

များအား ဂျာမနီတို့က ခြိမ်းခြောက်နေသည် မနေသည်ကို စုံစမ်း
အေးမြန်းကြည့်လျှင် သိလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း။ တကယ်တမ်းအားဖြင့်
အေးချမ်းသာယာ။ ပါလက်စတိုင်း စသော တိုင်းပြည်များတွင် ဝင်ရောက်
ကျူးကျော် နေကြသူများမှာ ဂျာမနီတို့မဟုတ်ဘဲ ပြင်သစ်နို့စို့
အင်္ဂလိပ်တို့သာ ဖြစ်ကြောင်း” စသည်ဖြင့်လည်း ရုစဘတ်အား ပြန်
အည် ချပဲ့ခဲ့သည်။

“မစ္စတာရုစဘတ် ခင်ဗျား၊ အင်မတန် လူဦးရေ များ
ပြားလှတဲ့ လူကြီးမင်းရဲ့ ပြည်သူပြည်သားများနဲ့ အင်မတန်
ချမ်းသာကြွယ်ဝလှတဲ့ လူကြီးမင်းရဲ့ တိုင်းပြည်အခြေအနေ
ကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးနဲ့ လူမျိုးအားလုံးရဲ့ သမိုင်းဖြစ်ရပ်
များဟာ လူကြီးမင်းအပေါ်မှာ တာဝန်ကျရောက်နေတယ်
ဆိုတာ ကျွန်တော် တောင်းကောင်းကြီး သဘောပေါက်မိ
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် အခြေအနေ ကတော့
မစ္စတာ ရုစဘတ်နဲ့ စာလိုက်ရင် ဘာမှ မပြောပလောက်ဘဲ
“ပါများ” သာသာပဲ ရှိနေပါတယ်။

အဲဒီတော့ မစ္စတာ ရုစဘတ် ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော် အမျိုး
သားများရဲ့ သနားစရာကောင်းတဲ့ ကံကြမ္မာကို ကမ္ဘာ
ကြီးက ဂရုမစိုက်ဘဲ လျစ်လျူရှုထားခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော်
ဟာလဲ့ တမ္ဘာကြီးရဲ့ ကံကြမ္မာအတွက် ကျွန်တော် မှာ
တာဝန်ရှိတယ်လို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် မှာ ရှိတဲ့
တာဝန်အတော့ ရှိချီးကလေးနဲ့ လွယ်လွယ်ကလေး တစ်ခု
တည်းပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ တစ်ခုတည်းသော တာဝန်အရ
ကမ္ဘာကြီး တစ်ခုလုံးက လျစ်လျူရှုထားခြင်း ခံနေကြရတဲ့
ကျွန်တော် အမျိုးသားများရဲ့ အစွမ်း သတ္တိကို ပြန်လည်
ဖော်ထုတ်ဖို့ ကျွန်တော်ဟာ နေ့ရောညပါ့ကြီးစားအားထုတ်
ခဲ့ရပါတယ်။

အခုဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ ဂျာမနီပြည်ကြီး ပျက်စီး
ယိုယွင်းနေတဲ့ အခြေအနေကို ပြုပြင် အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီ။

ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကိုလဲ ပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့ပါပြီ။ ထုတ်လုပ်ငန်းမှ အဆမတန် တိုးပွားအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်ဟာ ဂျာမန်အမျိုးသားတွေကို နိုင်ငံရေးအရ စုစည်းနိုင်ခဲ့တတ်မတတ် သူတို့ကို လက်နက် ပြန်ပြီးတော့လဲ တပ်ဆင်ပေးခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၁၉ ခုနှစ် ကျွန်တော်တို့ဆီက ခိုးသွားတဲ့ နယ်မြေဒေသတွေကိုလဲ ကျွန်တော်တို့ ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီးထဲ ပြန်ရောက်အောင် ယူဆောင်ပေးခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တခြားခွဲသားခံရပြီး အတိဒုက္ခရောက်နေကြရတဲ့ ဂျာမန်အမျိုးသား သန်းပေါင်း အချောက်အခြားကိုလဲ သူတို့ရဲ့ ဖွားရာဇာတိဖြစ်တဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးကို ရောက်အောင် ကျွန်တော် အင်အောင်လှာခဲ့ပြီးပါပြီ။

မစ္စတာရုစဘဲ ခင်ဗျား၊ လူနဲ့ခဲတဲ့ ၂၁ နှစ် လောက်အထက်ရှားတဲ့ အညတရ အလုပ်သမားကလေးတစ်ယောက် စစ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဒီလုပ်ငန်းကြီးတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ခဲ့ရာမှာ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအနေနဲ့ လုပ်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ချင်းတို့ကြည့်ရင် အလွယ်တကူ သိနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

မစ္စတာရုစဘဲ ဟာ ကျွန်တော် ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီးဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာတဲ့ ၁၉၃၃ ခုနှစ်မှာပဲ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးရဲ့ သမ္မတကြီး ဖြစ်လာခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီတော့ လူကြီးမင်းဟာ အစကတည်းက ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံးနဲ့ အဖွဲ့မင်းသားဆုံး တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ကမ္ဘာပေါ်မှာ မကုန်နိုင်မခန်းနိုင်လောက်အောင် များပြားလှတဲ့ သယံဇာတပစ္စည်းများကို သမ္မတကြီးကြိုက်သလို အသုံးပြုနိုင်တဲ့ အဖြစ်ကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ သမ္မတကြီးရဲ့ တိုင်းပြည်က လူဦးရေဟာ မဟာဂျာမန်နိုင်ငံတော်ကြီးနဲ့စာလိုက်ရင် သုံးပုံတစ်ပုံလောက်သာရှိပေမယ့် သမ္မတကြီးဟာ ဂျာမန်နိုင်ငံရဲ့ ဆယ်ငါးဆ

လောက် ကျယ်ပြန့်တဲ့ နယ်မြေဒေသတွေကို ပိုင်ဆိုင်နေခဲ့ပါတယ်။

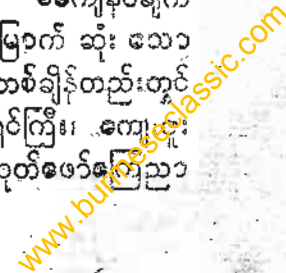
အဲဒီတော့ မစ္စတာရုစဘဲ ခင်ဗျား၊ လူကြီးမင်းရဲ့အဖွဲ့အစုအဝေးများနဲ့ အကြံဉာဏ်များဟာ ကျွန်တော် ထက်ပိုပြီး ကြီးမား ကျယ်ပြန့်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ရဲ့ ဘဝပေးတာဝန်အရ ကျွန်တော်အောက်ရှိနေရတဲ့ နေရာနဲ့ လူ့အုပ်ခြင်းခံရတဲ့အလုပ်ဟာ လူကြီးမင်းနဲ့ စာလိုက်ရင် အင်တောန်မှ ကျဉ်းမြောင်း သေးယေလှပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မစ္စတာရုစဘဲ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်ဟာ ဒီနေရာနဲ့ ဒီအလုပ်ကို အရာအားလုံးထက်ပိုပြီး အမြတ်တနိုးတန်ဖိုးထားနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒါဟာ ကျွန်တော် အမျိုးသားများရဲ့ အကျိုးအတွက် လုပ်နေရလို့ပါပဲ။

(နိုင်ငံ့အကဲရေးရာ ဖတ်တမ်းဝင် စာတမ်းများ၊ ၁၉၃၉-၄၆၊ အတွဲ၊ ၁-၈၁ မျက်နှာ-၂၁၄)

အဆယ်နှစ် ဂျာမန် အမျိုးသားများသည် ဟစ်တလာအား အားကိုး အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် အမှန်တကယ် ယုံကြည်အားခံခဲ့သည်ဟု ဆိုကြားအံ့။ ယင်းသို့ ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို ရယူရာ၌ အထက်ပါ မိန့်ခွန်းသည် ဟစ်တလာအဖို့ အထူးပင် အရေးပါအရာရောက်လှသော မိန့်ခွန်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရချိမ့်မည်။

သူသည် ဂျာမန် အမျိုးသားများ၏ နှစ်ပေါင်း များစွာအာဇီအည်းနေကြရသော နာကျည်းချက်များ၊ မကျေနပ်ချက်များ၊ ခံစားချက်များကို ထိုနေ့က အပြောင် ပြောဆို သော အမျိုးသားလုံးများဖြန့် ဖိရောက်စွာဖော်ထုတ်၍ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကိုယ်သူ ဂျာမန်တစ်မျိုးသားလုံး၏ စာယ်တင်ရှင်ကြီး၊ ကျေးဇူးအကြီး သူရဲစောင့်ကြီးအဖြစ် လိမ္မာပါးနပ်စွာ ထုတ်ဖော်ကြေညာသည်။

ထိုနေ့က ဟစ်တလာ၏ ‘နိုင်ငံတော်ရေးရာ’ မိန့်ခွန်းကြီးသည် ဂျာမန်အမျိုးသားများ၏ အသည်းနှလုံးထဲတွင် တစ်သက်တော် ပြောစမှတ်ဖြစ်ရလောက်အောင် စွဲသွားခဲ့ရုံမျှမက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသားသော သာမန်ပြည်သူများကပင် သဘောကျထောက်ခံအားပေး အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ဤမိန့်ခွန်းကို ဂျာမန်လူတ်တော်အဆောက်အအုံတွင် ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ထိုအဆောက်အအုံမှတစ်ဆင့် ဂျာမန်တစ်ပြည်ကိုသာမက ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ တိုက်ရိုက် အသံလွှင့်ပေးခဲ့ရာ ဟစ်တလာ၏ မိန့်ခွန်းများအနက် ဤမိန့်ခွန်းသည် အထင်ရှား၊ အထောက်အကြံပေးဆုံးနှင့် အကျယ်ပြန့်ဆုံး မိန့်ခွန်းပင် ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ အသံလွှင့်ဌာနကြီးတိုင်းက ဤမိန့်ခွန်းကိုတစ်ဆီဖမ်းယူ၍ မြို့ကြီးပြကြီးတိုင်းတွင် အသံလွှင့်ပေးခဲ့ကြရာ ထိုနေ့က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တစ်ခုလုံးမှာ ‘မစ္စတာ ရုစတဲ ခင်ဗျား’ ဟူသော ဟစ်တလာ၏ အသံ ဖုံးလွှမ်းနေခဲ့တည်း။

ပိုလန်နယ်စပ်မှ အမြောက်သံ

“နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံက မိမိဘာသာ တောင်းဆိုချက်များကို ပြင်ဆင် ရေးဆွဲလာခဲ့၍ ဤ တောင်းဆိုချက် များကို အခြားနိုင်ငံတစ်ခုက မည်သို့မျှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း မပြုဘဲ လက်ခံ သဘောတူရမည့်ဟူသော စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးသည် စင်စစ်အားဖြင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး ဟူ၍ မခေါ်နိုင်ပေ။”

(ပိုလန် ဓာအုပ်ဖြူ၊ အမှတ်စဉ်-၇၂)

အထက်ပါ စာပိုဒ်မှာ ပြေလ ၂၈-ရက်နေ့တွင် “နိုင်ငံတော်ရေးရာ” မိန့်ခွန်းကြီးကို ဟစ်တလာ ဟောကြားခဲ့ပြီးနောက် ပိုလန် အစိုးရက ဂျာမန်တို့၏ တောင်းဆိုချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဇေတ ၅-ရက် နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ကြေညာချက်တွင် ပါရှိသော စာပိုဒ် တစ်ပိုဒ် ဖြစ်သည်။

ပိုလန် အစိုးရသည် ဒန်းဇစ်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “အညံ့မခံ၊ အလုံမလုံ” ဘဲ ယခုအထိ တင်းတင်းမာမာ ပြတ်ပြတ်သားသားပင် ရပ်တည်ခဲ့ရာ ဤပြဿနာမှာ ၁၉၃၉-ခုနှစ် ဩဂုတ်လလယ် လောက်အထိ မည်သို့မျှ မထူးခြားဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

သို့သော် အပေါ်ယံအားဖြင့် ကြည့်လိုက်လျှင် ‘ထူးဆန်း’ မှာ သာသာယာယာရှိ၍ ကောင်းကင်ပြင်တွင် ကြည်လင်နေသည်

www.burmeseclassic.com

မုန်သော်လည်း ထိုသို့ အချိန်အတော်ကြာအောင် သာယာကြည်လင်
နေခြင်းသည် မကြာမီ ကြီးမား ပြင်းထန်သော “မုန်တိုင်းကြီး”
ကျရောက်လာတော့မည်ကို ကြိုတင် သတိပေးသကဲ့သို့ ရှိနေသည်။

မုန်သည်။ ယခုကဲ့သို့ “အိ” နေခြင်းမှာ ကောင်းသောလက္ခဏာ
မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် ထိုရက်များ၌
နောက်ပိုင်းတွင် ခါတိုင်းကဲ့သို့ လူထုတရားပွဲကြီးများ ကျင်းပ
ခြင်းခြောက် ဟိန်းဟောက်ခြင်းများ မပြုလုပ်တော့ဘဲ “အဖြူထော်
စစ်ဆင်ရေးအတွက်” လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများကို အပြင်းထန်ဆဲ
လုံးပမ်းနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁၉၃၉-ခု မေလကုန်လောက်တွင် ဂျာမန်တို့၏ စစ်ပစ္စည်း
ထုတ်လုပ်ရေးမှာ “ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီး” ဆင်နွှဲရန် အတွက် ပြည့်
လုံသောက်ပြီဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ လက်နက်
ရုံကြီးများမှာ နေ့ရော ညပါ အဆက်မပြတ် လှမ်းရှား လည်ပတ်
နေခဲ့ရာ နေ့စဉ်နှုတ်အမျှ အမြောက်ကြီးများ၊ တင်ကားကြီးများ
လေယာဉ်ပျံများနှင့် စစ်သင်္ဘောများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ဂျာမန်တို့သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက ၁၈၉၈-ခုနှစ်
၁၉၁၄-ခုနှစ်အထိ ၁၆-နှစ်အတွင်း ဒီပီစီ တပ်မကြီးပေါင်း ၇-
(၄၃-ခုမှ ၅၀-အထိ)သာတိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သော်လည်း ယခုဆိုလျှင်
ဟစ်တလာ အစဏာရခဲ့သည့် ၁၉၃၄-ခုနှစ်မှ ယခု ၁၉၃၉-ခုနှစ်
အထိ ၄-နှစ်အတွင်း တပ်မကြီးပေါင်း ၄၃-ခု(၇-ခုမှ ၅၀-အထိ)
တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဤအထဲတွင် အကြီးစား ယန္တရားတပ်မကြီး
၅-ခုနှင့် အစားစား ယန္တရား တပ်မကြီး ၄-ခု ပါဝင်ခဲ့ရာ ခေတ်
စစ်အင်အား ဖြည့်တင်းရေးတွင် အခြားမည်သည့် နိုင်ငံမျှ လိုက်၍
မမီအောင် ကြီးထွားလာခဲ့သည်။

ရေတပ်အနေဖြင့်လည်း မူလက လုံးဝတာတစ်ခုမှ မရှိဘဲ သူ့
အသစ်မှ ယခုအခါ တန်ချိန် ၇၁,၃၀၀ရှိသော စစ်သင်္ဘောကြီး
၂-စင်း၊ ကရုဏာ တိုက်သင်္ဘောကြီး ၂-စင်း၊ ဖျက်သင်္ဘော
၁၇-စင်းနှင့် ရေပျံသင်္ဘောပေါင်း ၄၇-စင်း တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြီ
ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့အပြင် လောလောဆယ် တန်ချိန် ၄၁,၇၀၀

ရှိသော စစ်သင်္ဘောကြီး ၂-စင်း၊ လေယာဉ်တပ် သင်္ဘောကြီး
တစ်စင်း၊ အရူဆာ တိုက်သင်္ဘောကြီး ၄-စင်း၊ ဖျက်သင်္ဘော ၅-စင်း
နှင့် ရေပျံသင်္ဘော ၇-စင်းတို့မှာလည်း တည်ဆောက်ပြီးစီးလှဆဲ
အခြေ အနေတွင် ရှိနေသည်။

လေတပ်အင်အားတွင်လည်း မူလက ဂျာမန်တို့တွင် လေတပ်
ဟူ၍ လုံးဝမရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအထိ တပ် သား ပေါင်း
၂၆၀,၀၀၀ ပါဝင်သော စကွပ်ဇရွန် လေတပ်ဖွဲ့ပေါင်း ၂၁-ဖွဲ့
မြို့ ကြီးမားသော လေတပ်ဖွဲ့ကြီး အဖြစ် ဖွဲ့စည်း နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

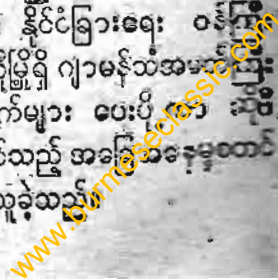
ဤသို့ ဂျာမန်တို့၏ စစ်ပြင်ဆင်မှုများကြောင့် ဥရောပတွင်
စစ်ဖြစ်တော့မည်မှာ နေ့လား ညလား မမြဲကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်နေ
ရာ ဖက်ဆစ် ဂျာမန်တို့၏ ရန်ကို ပူးပေါင်း အာကွယ်ရန်အတွက် ဆိုဗီ
ယက်ယူနီယံအင်အား လိုအပ်တို့အား စကားကမ်းလှမ်းလာခဲ့သည်။

ဤတင်ပြချက်ကို မစွတော့ချာချီအ လက်ခံ လိုသော်လည်း
တကယ် အကောင်အထည်လည်း မရှိ၊ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်လည်း မပြု
နိုင်ဘဲ စိတ်ကူးထဲတွင်သာ ရှိနေသော ကွန်မြူနစ်တစ္ဆေကြီးကို အလွန်
ကြီး လန့်နေသည့် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘရလိန်က လက်မခံဘဲ
ပြင်းဆန်နေခဲ့သည်။

ဤသို့ ဗြိတိသျှတို့က မိမိတို့ရှေ့ မှောက်ရောက်လာသော အခွင့်
အရေးတစ်ရပ်ကို ယူရကောင်းမွန် မသိခဲ့သော်လည်း “နိုင်ငံရေးကျား
ကွက်” ကစားရာတွင် လာဘ်မြင်လှသော ဟစ်တလာသည် ထိုအခွင့်
အရေးကို မရမက လိုက်၍ ယူမိအောင်ယူခဲ့လေသည်။

ဤသို့ဖြစ် ဆိုဗီယက်ဂျာမန် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်သည်
ဗုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်လှဆဲဆဲမိုးသားတိမ်တိုက်များမည်းမှောင်နေသည့်
အခိုက်တွင် အကောင်အထည် ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ၏ ညာလက်ရုံး နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး
ရစ်ဘ်တဒေ့ဗာ့မုတစ်ဆင့် ရုရှားပြည်မော်စကိုမြို့ရှိ ဂျာမန်သံအမတ်ကြီး
စချူးလင့်ဘာဂ်ထံ တိုက်ရိုက်ညွှန်ကြားချက်များ ပေးပို့ကာ ဆိုဗီ
ယက်နှင့်နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေး အတွက်ဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေမှထောင်
၍ရနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို မလွတ်တမ်း ယူခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ၁၉၃၉-ခု ဩဂုတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် ဆိုဗီယက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စာချုပ်ကို ဘာလင်မြို့တွင် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

စစ်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ရည်မှန်းချက်မှာ မကြာမီ ရက်ပိုင်းအတွင်း (စက်တင်ဘာလအစပိုင်း) ပိုလန်ပြည်ကို သိမ်းပိုက်ရန် “အဖြူရောင်စစ်ဆင်ရေး”ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်နေရာ ပိုလန်ကို သိမ်းပိုက်ရာတွင် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာ၌ အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့၏ အလုံးအရင်းဖြင့် ယှဉ်ပြိုင် တိုက်ခိုက်နိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်း မျက်နှာမှ ဆိုဗီယက် ရုရှားကို မဟာမိတ်အဖြစ် “လက်ချင်းချိတ်” ထားရန်အထိ စီစဉ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဆိုဗီယက်ဂျပန် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးစာချုပ်ကို ဩဂုတ်လ ၂၀-ရက်နေ့ ၂-နာရီ အချိန်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး၍ အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီးနောက် ထိုနေ့ညနေ ၆-နာရီ ၄၅-မိနစ် အချိန်မှစ၍ စတင်လက်ထံသို့ ကြေးနန်းတစ်စောင် ရိုက်ခဲ့သည်။

“မာရှယ်စတော့လင်၊ မော်စကို”

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျာမန် ဆိုဗီယက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စာချုပ်သစ် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းကို ဂျာမန် ဆိုဗီယက် ဆက်ဆံရေးများ ပြန်လည်ဖော်ဆောင်ရန် အတွက် ပထမ ခြေလှမ်းအဖြစ် ယုံကြည်ချီးမွမ်းစွာ ခရီးဦးကြိုပြုခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒအရဆိုပါလျှင် နှစ်နိုင်ငံ ရည်မှန်းချက်များကို မျှော်ကိုး၍ အပြန်အလှန် ဆက်ဆံရေး အဆင့်တစ်ခုတည်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အချိန်နောက်ကျရန် စောင့်တည်းရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဩဂုတ်လ ၂၂-ရက် အင်္ဂါနေ့၊ သို့မဟုတ် နောက်ကျဆုံး ဩဂုတ်လ ၂၃-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံရန် ပန်ကြားလိုပါသည်။ ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးသည် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်နှင့်တကွ ပဏာမစာချုပ် ရေးဆွဲရန်နှင့် လက်မှတ်

ရေးထိုးရန် အာဏာ လုံးဝအပြည့်အစုံ ပါရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော် အခြေအနေများကြောင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအား မော်စကိုမြို့တွင် အလွန်ဆုံး တစ်ရက် နှစ်ရက်ထက်ပို၍ နေရန်မှာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ သင့်ထံမှ ပြန်ကြားချက်ကို အမြန်ရလိုပါသည်။ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အခြေခံဟစ်တလာ

(ဂျီဒီဗီ၊ သစ်စံရေး ဆိုးရွားသော အဆုံးသတ်မှုကို ၈၅ ဖျက်နှာ ၃၆၃)

ဤကြေးနန်းစာနှုမ့် စပ်လျဉ်း၍ စတင်လက်ထံမှ ပြန်ကြားရန်အတွက် နောက်တစ်နေ့ ည ၆-နာရီ ၃၅-မိနစ်တွင် ဘာလင်သို့ လက်လာခဲ့သည်။

သို့...

အေ-ဟစ်တလာ

ဂျာမန် အင်ပါယာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်

သင့်ထံမှ စာအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဂျာမန် ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်သည် နှစ်နိုင်ငံအကြားရှိ နိုင်ငံရေး ဆက်သွယ်မှုများကို ပိုမို ကောင်းမွန်လာစေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ပြည်သူများသည် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ ထက်ဆံလိုကြပါသည်။ မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ကို အပြီးသတ် ချုပ်ဆိုကြရန် ဂျာမန်အစိုးရက ဆန္ဒရှိလာခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံများအကြားရှိ နိုင်ငံရေး တင်းမာမှုများကို ပယ်ရှားပစ်ရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာပူပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် အခြေခံ အုတ်မြစ်ချလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟားဗွန်ရစ်တင်ထရော့အား ဩဂုတ်လ ၂၃-ရက်
တွင် မော်စကိုသို့ လာရန် သဘောတူ လက်ခံပါကြောင်း
အကြောင်းပြန်ကြားပါရန် ဆိုဗီယက် အစိုးရက ကျွန်ုပ်အား
ညွှန်ကြားလိုက်ပါသည်။

ဂျေ-စတာ

(ဂျာမနီနိုင်ငံခြားရေး ဌာနသို့ ပြန်ကြားစာများ
စာမျက်နှာ ၃၀၉-၃၁၀)

ဤသို့ဖြစ်၍ ဂျာမနီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်တင်ထရော့
ဩဂုတ်လ ၂၃-ရက်နေ့ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဆိုဗီယက် ရှုရှား
ဇော်စကိုမြို့သို့ ဆိုက်ခရက် လာခဲ့သည်။ ထိုနေ့ညမှာပင် ဂျာမနီ
ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ကို တရားဝင် လက်မှတ်ရေး
ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ကို စိတ်ချ လက်ချ တိုက်နိုင် ပေတော့မည်
ဂျာမန် ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်အရ “အရှေ့ဘက်
မျက်နှာစာတွင် အားလုံး ငြိမ်သက် နေပေတော့မည်”

ဩဂုတ်လ ၂၅-ရက်နေ့ နံနက်တွင် ဟစ်တလာသည် သူ့အတွက်
မလုပ်မဖြစ်သော လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ပထမဆုံး ဦးစားပေး၍ လုပ်
သည်။ ယင်း အလုပ်ကား အခြားမဟုတ်၊ သူ၏ ဝင်ရိုးတန်းမဟာမိတ်
ကြီး မူဆိုလီနီထံ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို အကြောင်းကြားခြင်း
ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အကြောင်းကြားစာတွင် ဟစ်တလာက ဇော်စကိုမြို့တွင်
ချုပ်ဆိုခဲ့သော ဂျာမန် ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်အရ
ပတ်သက်၍ မိမိ၏ ကြိုးပမ်းခဲ့ပုံများကို ဖော်ပြကာ ဤစာချုပ်
ချုပ်ဆိုလိုက်ခြင်း အားဖြင့် မိမိတို့ ဝင်ရိုးတန်း မဟာမိတ်အဖွဲ့အတွက်
ပိုမိုစိတ်ချရယ်ရာ ဖြစ်လာကြောင်း ပါရှိခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စာ
နောက်ဆုံးပိုဒ်တွင် “နောက် တစ်နာရီအတွင်း မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်သ
မည်ကို မည်သူမျှ မပြောနိုင်ပါ။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့
အိတလီနှင့် ပတ်သက်၍ အစစအရာရာ လုံးဝသဘောပေါက်ပြီးဖြစ်

မည်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင်မဆို ကျွန်ုပ်၏ သဘောထားမှာမပြောင်း
မလဲ ရှိနေမည် ဖြစ်ကြောင်း သင့်အား ကတိပေးပါသည်” ဟူ၍ နိဂုံး
ချုပ်ခဲ့သည်။

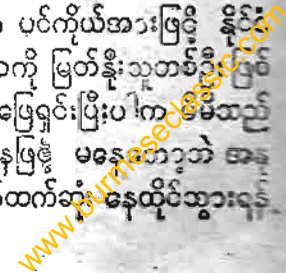
(ဂျာမနီနိုင်ငံခြားရေး ဌာနမှ ပုလဲတမ်းစင်စာတမ်းများ၊
အမှတ်-၂၆၆)

ဟစ်တလာသည် ထိုသို့အားဖြင့် မဟာမိတ်ကြီး မူဆိုလီနီအား
အားပေး စကားပြောကာ ‘ချေးသိပ်’ ခဲ့ပြီးနောက် ထိုနေ့ နေ့လယ်
ပိုင်းတွင် ဗြိတိသျှ သံအမတ်ကြီးကို လက်ခံ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ထောင်သောင်း မကသော လူထုတရား ပွဲကြီးများတွင် ဟစ်တလာ
သည် ပရိသတ်၏ အခြေအနေကို ကြည့်၍ ဦးနေရာဒူး တော်နေရာ
တော် ဆိုသကဲ့သို့ ကားလ ဒေသ အလိုက် ထိုက်သင့်သော စကားကို
ပြောနိုင်ခဲ့သည့်နည်းတူ နှစ်ဦးချင်း နှစ်ယောက်ချင်း တွေ့ဆုံကြရာ
တွင်လည်း သူသည် တစ်ဖက်သား၏ အနေအထားနှင့် မိမိ၏ပြဿနာ
ကိုကြည့်၍ ချောက်သင့်သူကို ချောက်၍ ချော့သစိုသူကိုလည်း ချော့
တတ်သော အကျင့်ရှိသည်။

ယခုလည်း ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး ဟင်ဒါဆင်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင်
ဟစ်တလာက ပိုလန်ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိ အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်း
စွာ ဖြေရှင်းလိုကြောင်း၊ သို့သော် ပိုလန်၏ ခေါင်းမာမှုနှင့် ဗြိတိသျှ
အစိုးရတို့၏ သဘောထား မမှန်မှုကြောင့် မရှောင် မလွှဲသာဘဲ
အထွေထွေ စစ်ပွဲကြီးဖြစ်လာခဲ့ဆဲ အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေခဲ့ရာ
ဤအတွက် မိမိ အထူးဝမ်းနည်း မိကြောင်းများကို စိကာ ပတ်ကုံးဖြင့်
တကယ့် စိတ်ကောင်း နှလုံးစောင်းရှိသူ တစ်ယောက်ပင် ပြောကြား
သွားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် သူက ပြောသေးသည်။ ‘မိမိမှာ ပုဂံကိုယ်အားဖြင့် နိုင်ငံ
ရေးသမားတစ်ယောက် မဟုတ်ဘဲ အနုပညာကို မြတ်နိုးသူတစ်ဦးဖြစ်
ကြောင်း၊ ပိုလန် ပြဿနာကို အပြီးသတ် ဖြေရှင်းပြီးပါက မိမိသည်
စစ်ရေးစစ်ရာ ဝါဒသမား တစ်ယောက်အနေဖြင့် မနေဘော့ဘဲ အနု
ပညာသည် တစ်ယောက်အနေဖြင့် အသက်ထက်ဆုံး နေထိုင်သွားရန်

ကြံရွယ်ထားကြောင်း၊ စသဖြင့် တစ်ဖက်သားက သနားယူရလောက်အောင် ပြောကြားခဲ့သေးသည်။

(ဖြိုတို့သူ အစိုးရ စာအုပ်ပြာ၊ အမှတ်စဉ်-၆၉)

ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့အဖို့အဖို့ အခြား ဧည့်သည်နှစ်ဦးကို ထပ်မံလက်ခံတွေ့ဆုံသေးသည်။ ၎င်းတို့မှာ အိတလီသံအမတ်ကြီး အော်ထိုလီကိုနှင့် ပြင်သစ်သံအမတ်ကြီး ကိုလုဒရိတို့ပင် ဖြစ်သည်။

ရှေးဦးစွာ အိတလီ သံအမတ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံရာ၌ ထိုနေ့နံနက်ခင်းစောစောက မူဆိုလီနိုထံ မိမိ ပေးပို့လိုက်သည့် အကြောင်းကြားစာနှင့်ပတ်သက်၍ ရောမမြို့ဟော်မှ ပြန်ကြားချက်ရ မရ ဟစ်တလာက မေးမြန်း ကြည့်သည်။ သို့သော် ဟရအချိန်ထိ မူဆိုလီနိုထံမှ ပြန်ကြားချက် တစ်စုံတစ်ရာ ရေပေးကြောင်း အိတလီ သံအမတ်ကြီးက ပြောကြားရာ ဟစ်တလာမှာ အတော်အားမလို အားမရ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူသည် ရစ်ဘင်ထရော့အား ရောမမြို့တော်အိတလီ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စီယွာနိုထံ တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ် မေးမြန်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

အိတလီ သံအမတ်ကြီး ပြန်ထွက်သွားပြီး တစ်ဖန် ညနေ၅နာရီခွဲခန့်တွင် ပြင်သစ် သံအမတ်ကြီးသည် ဟစ်တလာနှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံပြန်သည်။

ဤတွင်လည်း ဟစ်တလာက ယခုကိစ္စတွင် ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမန်တို့ သွေးချောင်းစီး လောက်အောင် တိုက်ခိုက်ကြရန် မိမိအနေဖြင့် အကြောင်း ရှာ၍ မရကြောင်းဖြင့် လေပြည်ထိုးကာ “ကျုပ်အတွက် ကံဆော့ ဒီလိုဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားမိတိုင်း စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒါအတွက် အဆုံး အဖြတ်က ကျုပ်အပေါ်မှာမတည်ပါဘူး။ အဲဒါကို ထဆိတ် မစွတာ ဒါလာဒီယာကို ပြောပြပါ” ဟူ၍ မှာကြားလိုက်သည်။

ပြင်သစ် သံအမတ်ကြီးနှင့် ဟစ်တလာတို့ တွေ့ဆုံနေကြစဉ် အရေးကြီးသော သတင်းတစ်ခုကို ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးကြီး စခွဲမစ်က ယူဆောင်လာ၍ ဟစ်တလာထံ သတင်းပို့ခဲ့သည်။

ထိုသတင်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ လန်ဒန်မြို့တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရ ပိုလန်အစိုးရတို့ နှစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန် ကူညီရေးစာချုပ်တစ်ရပ် ထပ်မံထိုးထွင်းထိုး ချုပ်ဆိုလိုက်ကြပြီ ဟူသော သတင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာသည် ဤသတင်းကိုကြားလျှင် ကြားချင်း ပြင်သစ်သံအမတ်ကြီးနှင့် စကားကို လက်စသတ်စာ ဆွေးနွေးပွဲရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပိုလန်ပြဿနာတွင် အင်္ဂလိပ်ကို “လက်ရှောင်” နေရန် မိမိ၏ အကံဆုံ ကြိုးစားမှုမှာ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရလေပြီ။ ယခုအတိုင်းဆိုလျှင် အစိအစဉ်အတိုင်း အဖြူရောင်စစ်ဆင်ရေးကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ပတ်ချက်သာ ကျန်တော့သည် မဟုတ်ပါလော။

နောက်တစ်နေ့ ဩဂုတ်လ ၂၆-ရက်နေ့ ညနေဘက်တွင် အားလုံး အစစအရာရာ မဆင်သင့်လှုပ်ထားပါ” ဟူသော ဟစ်တလာထံမှ တယ်လီဖုန်းဖြင့် အမိန့်ပေးချက်အရ ဂျာမန်စစ်ဦးစီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟဲလ်ဒါသည် “အဖြူရောင် စစ်ဆင်ရေး” ၏ အကံဆိုးအမိန့်ကို အောက်ပါအတိုင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

- (၁) စက်တင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့တွင် စတင်တိုက်ခိုက်မည်။
- (၂) အကယ်၍ တိုက်ခိုက်ရန် မလိုအပ်ပါက ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာက ချက်ချင်းအကြောင်းကြားလိမ့်မည်။
- (၃) အကယ်၍ တိုက်ခိုက်ရန် သတ်မှတ်ထားသောရက်ကို နောက်ထပ်ရှေ့ ဆိုင်းရန် လိုအပ်ပါက ထပ်မံအကြောင်းကြားမည်။
- (၄) ပိုလန်ပြည်အား စေ့စပ်ရေးများ မလုပ်နိုင်၊ အကျဉ်းအကျပ်ကျအောင် ဖန်တီးထားရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အမြင့်မားဆုံးအောင် မြင်မှုကို ရအောင်လုပ်ယူရမည်။

(ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေးဌာန တရားဝင် စာတမ်းများ စာမျက်နှာ ၂၆၅-၂၆၆)

အထက်ပါ နောက်ဆုံး စစ်ဆင်ရေး အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အချိန်တွင် အင်္ဂလိပ်နဂါး ပြင်သစ်တို့သည် အခြားတစ်ဖက်မှ သူတို့၏ “စေ့စပ်ရေးလမ်းစဉ်ကြီး” ကို နောက်ဆုံး ကြိုးပမ်းဆည်း အရေးကြီးပမ်းခဲ့ကြပြန်သည်။

ဩဂုတ်လ ၂၆-ရက်နေ့မှာပင် ဒဲလားရပ်စ်ဆိုသူ ဆွီဒင်အင်အားထားတစ်ယောက်သည် လန်ဒန်မှသာလင်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ သူသည် ဂိုးအားရင်းနဂါး အလွန်ရမ်းနီးသူတစ်ဦးဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်ဂျာမန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးများတွင် ဂိုးအားရင်းကိုအဘက်ဘက်မှ အဆညီပေးနေသူဖြစ်သည်။

ဒဲလားရပ်စ်သည် သူ့နဂါးအတူ ဗြိတိန် နိုင်ငံခြားရေး ဌာနအတွင်းဝန် လော့ဒ်ဟာလီဖက်စ်ထံမှ ဂိုးအားရင်းသို့ပေးရန် စာတောင်းပင်ပါလာသည်။ ထိုစာ၏သဘောမှာ ဗြိတိန်အစိုးရသည် ဂျာမန်တို့နှင့် ပိုလန်ပြဿနာတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရန် ယခုတိုင် လိုလားလျက်ပင် ရှိနေသေးကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်-ဂျာမန် နှစ်နိုင်ငံ အချင်းချင်း နားလည်မှုယူလိုကြောင်း စသဖြင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။

ဂိုးအားရင်းသည် ထိုအချိန်က သူ၏စေ့ငှာနုချုပ် ရှိရာ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာအံ့ဆဲဆဲ ဘာလင်မြို့အပြင်ဘက် တစ်နေရာတွင် ရောက်နေရာ ဒဲလားရပ်စ်သည် အဆိုပါ အသုံးမီးရထား ဆိုက်ထားသော ဘူတာရုံသို့ အပြေးအလွှားလိုက်၍ စာကိုပေးရသည်။

စာပါအကြောင်းအရာများကို သိလျှင် သိရချင်း ဂိုးအားရင်းက ဤပြဿနာမှာ အရေးကြီးသည်ဟု နားလည်လိုက်သည်။ အထူးသဖြင့် သူသည် ပိုလန်ကို တိုက်ရေး မတိုက်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်လာပါက မိမိအဖွဲ့ပါတွင် တစ်ဝန်ကျလာမည်ကို စိုးမိသဖြင့် ထိုစာကို ဖတ်စာလားထံချက်ချင်းပို့ရန် ဆုံးဖြတ်ကာ ဘာလင်မြို့သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

ဂိုးအားရင်းနှင့် ဒဲလားရပ်စ်တို့သည် ဖတ်စာလား၏ စံအားတော်သို့ ညသန်းခေါင် အချိန်လောက်တွင် ရောက်သွားကြသည်။ စံအိမ်တော်မှာ မီးများငြိမ်းထားပြီး မှောင်နှင့်မည်းမည်း ဖြစ်နေ၍ ဖတ်စာလားမှာ အိပ်မောကျနေပြီဖြစ်သည်။

သို့သော် မတတ်နိုင်၊ ဂိုးအားရင်းသည် ဖတ်စာလားကို အိပ်ရာမှ ဖမ်း၍ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ စာကိုပြသည်။ ဤအချိန်တွင် ဒဲလားရပ်စ်သည် ညွှန်ခန်းထဲတွင် ထိုင်စောင့်ရင်း ဖတ်စာလားနှစ်သက်တတ်သော ငြိမ်းမားလှသည့် ဇော်ဇောကြီးများနှင့် အလွန်လှပသော သစ်ခန်းများကို ကြည့်ကာ အတွင်းခန်းဘက်သို့ နားစွင့်နေရသည်။

ခဏအကြာတွင် သူ့အား အတွင်းခန်းသို့ဝင်လာရန် ခေါ်ဆိုပြီး ထလိုက်သွားရသည်။

ဖတ်စာလားသည် ဒဲလားရပ်စ် ယူဆောင်လာသော စာနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ခန်းတစ်ပါးဖြင့် မပြောသေးဘဲ မိနစ်နှစ်ဆယ်နီးပါးမျှ သူ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ မှန်ကန်ပုံနှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ သဘောထားမမှန်ပုံကို ညကြီး သန်းခေါင် တစ်သံတစ်တန်းကြီး ပြောနေပြန်သည်။ ထိုသို့ပြောပြီးနောက် ဒဲလားရပ်စ်အား အင်္ဂလန်တွင် မည်သို့နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ တစ်နာရီခန့်အာလာပထလ္လဝပစားများဖြင့် ဟိုမေးသည်မေး မေးနေပြန်သည်။

ဤသို့ တစ်နာရီနီးပါးခန့် အချိန်ဆွဲပြီးမှ နောက်ဆုံး ပိုလန်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေကို အခန်းထဲတွင် ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် လျှောက်ကာ ဒေါ်နွဲ့မောနှင့် ပြောတော့သည်။ သူက ထုံးစံအတိုင်း “ယနေ့ ဂျာမန်ပြည်ကြီးမှာ ယခင်က အခြေအနေမျိုးနှင့် လုံးဝမတူတော့ဘဲ၊ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် အင်အားအကြီးမားဆုံးအခြေအနေမျိုးသို့ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအခြေအနေမျိုးသို့ ရောက်အောင် မိမိသည် မနေမနား နေထိုင်ညပါ ကြိုးစားခဲ့ရကြောင်း၊ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ဂျာမန်အဖို့ စစ်ဖြစ်ရန်ဝန်ပေးလေးတော့ဘဲ အဘက်ဘက်က အဆင်မပြေ ဖြစ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း” များကို အမျှင်မပြတ် ပြောပြီးမှ ရုတ်တရက် စကားကို ပြတ်လိုက်သည်။

ဤတွင်မှ ဒဲလားရပ်စ်က သူ့လာရင်းကိစ္စကို စတင်ပြောကြားရတော့သည်။ သူက လော့ဒ်ဟာလီဖက်စ်၏ စာအရ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဂျာမန်တို့နှင့် အဆင်ပြေအောင် ကြိုးပမ်းလိုဆဲပင် ရှိနေသေးကြောင်း၊ ဂျာမန်တို့သည် ဤအခွင့်အရေးကို လက်မလှလဲဘဲ ရယူ

သင်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ဗြိတိသျှရေတပ်မှာ အင်အား ကြီး
 လှသဖြင့် အကယ်၍ ပိုလန်ပြဿနာကြောင့် ဗြိတိန်နဲ့ ဂျာမနီ
 လာပါက အလွန်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်လာစရာ ရှိကြောင်းမူ
 အရဲစွန့်ပြောကြားလိုက်သည်။

ဟစ်တလာသည် အစပထမတွင် ဒဲဇာ့ရပ်စ်၏ စကားကို
 မဆိတ်ထိုင်၍ နားထောင်နေရာမှ ဗြိတိသျှရေတပ်အကြောင်း ပြော
 သည်တွင် ထိုင်ရာမှ ပုန်းခန့်ထကာ အော်ကြီးဟစ်ကျယ် လိုက်
 တော့သည်။ သူသည် အခန်းထဲတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လေ့
 ကာ ဂျာမနီတို့၏ စစ်အင်အားကြီးမားပုံကို ခေါ်နှင့် မောနှင့်
 လာပြန်သည်။

သူသည် ပြောရင်းပြောရင်း ပို၍ ခေါ်ပွလာဟန်တူသည်။

“သူသည် ရုတ်တရက် အခန်း၏ အလယ်ဘည့်တည့်
 မြန်းခန့်ရပ်ကာ ထိုနေရာမှနေ၍ စိုက်ကြည့်နေပါသည်။
 အသံမှာ လေးလေးနက်နက် ရှိလှ၍ သူ့အမူအရာမှာ
 သူနှင့်မှ မတူအောင် ဖြစ်နေပါသည်။” “တကယ်လို့
 လာရင် ကျုပ်ဟာ ယူဘုတ်တွေကိုဆောက်မယ်၊ ယူဘုတ်
 ကိုဆောက်မယ်။ နောက်ပြီးတော့ ယူဘုတ်တွေကို ဆောက်
 မယ်” ဟူ၍ သူက စကားလုံးကို မဆုံးနိုင်အောင် ထပ်
 တလဲလဲ ပြောလိုက်သည်။ သူ့အသံမှာ တဖြည်းဖြည်း ထိ
 တိမ်၍ သွားရာ နောက်ဆုံး စကားလုံးပင် ကွဲပြားအောင်
 မကြားရဘဲဖြစ်သွားသည်။ ထို့နောက် သူ့ကိုယ်သူ့မတ်
 ပြီးမှ ကြီးမားလှသော ပရိဆတ်ကြီးကို မိန့်ခွန်းပြောနေ
 အလား သူ့အသံကို အစွမ်းကုန်မြှင့်ကာ အော်လိုက်ပြန်
 သည်။ “ကျုပ်ဟာ လေယာဉ်ပျံတွေကိုဆောက်မယ်၊ လေယာ
 ယာဉ်ပျံတွေကို ဆောက်မယ်၊ လေယာဉ်ပျံတွေ၊ လေယာ
 ယာဉ်ပျံတွေ၊ နောက်ပြီးတော့ ကျုပ်ရဲ့ရန်သူတွေမှန်သမျှ အ
 ချေမှုန်း ပစ်မယ်” သူ့ကိုကြည့်ရသည်မှာ တကယ်လေ

တစ်ယောက်နဲ့ မတူဘဲ ဝတ္ထုစာအုပ်ထဲမှ ဖုတ်တစ္ဆေကြီးနှင့်
 တူနေပါသည်။

(ဒဲဇာ့ရပ်စ်မှူး နောက်ဆုံးကြီးပမ်းစု)

မှန်သည်။ ဤနာဇီ သွေးစုပ်ဖုတ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဥပမာ
 တိုက်တွင် ခေါင်းထောင်၍ ထူနေခဲ့သည်မှာ ကြာပြီမဟုတ်ပါ။ လော
 နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာက ဒဲလားရပ်စ်ယူဆောင်လာသော
 ဗြိတိန်အစိုးရ၏ ကမ်းလှမ်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒန်းဇစ်မြို့ကို ဂျာမနီ
 တို့လက်သို့အပ်နှံနဲ့ ဒန်းဇစ် ပိုလန်နယ်စပ်မှတစ်ဆင့် ဖြတ်၍ မီး
 ထားလမ်း ဖောက်လုပ်ခွင့်ရရန် ဗြိတိသျှအစိုးရတို့က ကူညီဆောင်ရွက်
 ပေးပါက ဂျာမနီနဲ့ ဗြိတိန်တို့ မဟာမိတ်စာချုပ် ချုပ်မည်ဟူ၍
 အကြောင်းပြန်ကြားလိုက်သည်။

ဒဲလားရပ်စ်သည် ဟစ်တလာထံမှ နောက်ဆုံးအဖြေကို ဖ
 စာဝင်ကာ နောက်တစ်နေ့တွင် လန်ဒန်သို့ပြန်လာခဲ့သည်။

ဤအချိန်တွင် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချိန်တာလိန်မှာ အမှတ်
 ၁၀ ဒေါင်းနပ်းလမ်းမှ သူ၏နေအိမ်တွင် ဦးနှောက်ချောက်လျက်
 နေသည်။ သူသည် ဟစ်တလာထံမှ ဒဲလားရပ်စ်ယူဆောင်လာသော
 တစ်ပြချက်များကို အပြန်အလှန် စဉ်းစားပြီး နောက်ဆုံးဤအတိုင်း
 သဘောတူရန်မှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်းမရှိဘဲ ယက်ခံခြင်း
 ပြန်ကြားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဒဲလားရပ်စ်မှာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ သဘောတူညီချက်
 ကို ယူဆောင်ကာ ဘာလင်သို့ ထိုနေ့ညတွင်းချင်းပင် ပြန်ထွက်လာ
 ခဲ့ပြန်သည်။

ဒဲလားရပ်စ်သည် ဘာလင်လေဆိပ်တွင် ဆေးယာဉ်ဆိုက်လျက်
 ဆိုက်ချင်း ဂိုးအားရမ်းထံသို့ ချက်ချင်းတန်းလာခဲ့သည်။ အချိန်
 ည ၁၁-နာရီခန့်မင် ရှိပြီဖြစ်သည်။

ဂိုးအားရမ်းသည် ဤတစ်ချိန်တွင်မူ ဒဲလားရပ်စ် မှုတ်သွ
 တစ်ယောက်တည်း ဟစ်တလာထံ ဇာမန်နေ့ညက ကဲ့သို့ပင် ညကြို
 သန်းခေါင် သွားထောက်တွေ့ဆုံ၍ ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့၏ သဘော

ညီချက်ကို ပြုသွား ပြန်သည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ပြန်ကြားစာတွင် ပိုလန် နှင့်ဂျာမနီတို့ တိုက်ရိုက်ဆွေးနွေးပါရန်လည်း အကြံပေး တင်ပြထား သည်။

တစ်ဖန် ဩဂုတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး ဟင်ဒါဆင်သည် လန်ဒန်မှ ဘာလင်သို့ပြန်ရောက်လာခဲ့ပြီး ည ၁၀-နာရီခွဲ အချိန်တွင် ဟစ်တလာနှင့် ကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံကာ ပိုလန် နှင့်ဂျာမနီတို့ တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရန် ထပ်မံ အကြံပေးခဲ့ပြန် သည်။ ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့ညက မည်သို့မျှ အဖြေမပေးလိုက်ဘဲ နောက်တစ်နေ့သို့ ချိန်းလိုက်သည်။

ဟစ်တလာသည် စင်စစ်အားဖြင့် နောက် ၂-ရက် ၃-ရက် အတွင်း ပိုလန်ကိုဝင်တိုက်ရန် အဘက်ဘက်ကပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်နေသည် တိုင်အောင် “ငြိမ်းချမ်းရေးအောင်လွယ်တော်ကြီး” ဗြိတိသျှအစိုးရ ကို အမျိုးမျိုး ဒုက္ခပေးခဲ့သေးသည်။

ဩဂုတ်လ ၂၉-ရက်နေ့ ညတွင် ဟစ်တလာ ပြန်ကြားချက် သည် ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီးလက်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဤပြန်ကြားချက်မှာ “ပိုလန် ပြဿနာကို အပြီးအပိုင် ဆွေး နွေးရန်အတွက် အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ပိုလန်ကိုယ်စား လှယ် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဩဂုတ်လ ၃၀-ရက်နေ့ အရောက် တာလင်သို့ လွှတ်ပေးပါ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဤစာကို ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး လက်ခံရရှိသော အချိန်မှာ ည ၇-နာရီ ၁၅-မိနစ်ပင် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မှာ ဩဂုတ် ၂၀ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ယခု ဟစ်တလာက ဩဂုတ် ၂၀-ရက်နေ့အရောက် တာလင်သို့ ပိုလန် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို စေလွှတ်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုနေသည်။ ထို့ပြင် ဤကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် လုံးဝ အာဏာကုန် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ဤမျှတိုတောင်းသော အချိန်ကာလအတွင်း ဤမျှ အရေးကြီးသော ပြဿနာကို အပြီးအပိုင် ဖြေရှင်းပေးရမည် ဆိုခြင်းမှာ “ရဇာသံ” ပေးခြင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဗြိတိသျှသံအမတ်က ယူဆသည်။ ဤ

ဆရာချက်ကို ဟစ်တလာအား ပြောပြရာ သူက ဤသို့မဟုတ်ရပါဟု ခါးခါးသီးသီး ငြင်းခဲ့သည်။

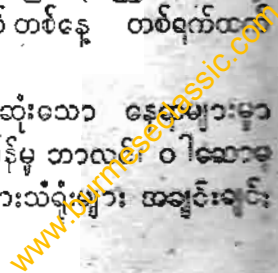
သို့သော် ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး ပြန်ခါနီးတွင် ဟစ်တလာက ဤသို့ပြောလိုက်သေးသည်။ “ကျုပ်စစ်သားတွေက ကျုပ်ကို တိုက်ရ တော့မလား” “မတိုက်ရတော့ဘူးလား” လို့ မေးနေကြပြီ။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ဗြိတိသျှအစိုးရတို့သည် “မိအေးနှစ်ခါနာ” ခဲ့ဖူးပြီဖြစ်၍ ပိုလန်ဂျာမနီ တိုက်ရိုက်စေ့စပ်ရေးအတွက် ပိုလန်အစိုး ရအား အတင်းအကြပ် မတိုက်တွန်းတော့ပေ။ ယခင် ဤသို့သော စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုမျိုးဖြင့် ဩစထရီးယားနှင့် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား ပြည်များကို ဂျာမနီတို့က “တရားဝင်” ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီ ဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ဩဂုတ်လ ၃၀-ရက်နေ့တွင် အာလင်သို့ ပိုလန်အစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရောက်မလာဘဲ ပိုလန် အစိုးရထံ ဂျာမနီတို့က တောင်းဆိုသော တောင်းဆိုချက် ၁၆ချက် သာလျှင် ဘာလင်မြို့တွင် ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဤတောင်းဆိုချက် ၁၆ ချက်တို့တွင် ခန်းဇစ်မြို့အား ဂျာမနီတို့လက်သို့အပ်ပေး၊ ပိုလန် နယ်နိမိတ် တစ်လျှောက်တွင် နိုင်ငံပေါင်းစုံ ကြီးကြပ်မှုအောက်မှ “ပြည်သူ့ဆန္ဒယူပွဲ” ကျင်းပပေးရန်၊ ဂျာမနီနှင့် အရှေ့ပိုင်း ပရပ် ချားနယ်မြေများကို သီးခြားနယ်နိမိတ်လမ်းကြောင်းဖြင့် ဆက်သွယ် ခွင့်ပေးရန်၊ ပိုလန်နှင့် ဂျာမနီလူမျိုးများ အပြန်အလှန် နယ်မြေ ပြောင်းရွှေ့ခွင့်ပြုရန်၊ ပိုလန်ပြည်ရှိ ဂျာမနီ အမျိုးသားများအတွက် အာမခံချက်ပေးရန်စသည်ဖြင့် နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်ချက်များပါပါဝင် လာခဲ့သည်။

လူသားတို့၏ “သေရေး ရှင်ရေး” ပြဿနာကြီးကို အဆုံး အဖြတ်ပေးမည့် နေ့ရက်သည် တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ တစ်ရက်ထက် ထစ်ရက် မိမိနီးကပ်လာခဲ့လေပြီ။

ဤရက်များအတွင်း အလုပ် အများဆုံးသော နေ့များမှာ နိုင်ငံခြားသံရုံးများပင် ဖြစ်ကြသည်။ လန်ဒန်မှ ဘာလင် ဝါသောဇ လန်ဒန်၊ လန်ဒန်မှ ပဲရစ် စသဖြင့် နိုင်ငံခြားသံရုံးများ အချင်းချင်း

အပြန်အလှန် ကြေးနန်းများကို နေ့စဉ်ပင် ၂၄ နာရီစလုံးအဆက်
ပြေစွာ ပေးပို့နေကြရသည်။ လက်ခံနေကြရသည်။

နောက်ဆုံးတွင်ကား ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ ၁၂ နာရီ မိနစ်
၃၀ အချိန်တွင် ဟစ်တလာသည် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးအား စစ်
တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်စေမည့် “စစ်အမိန့်ပြန်တမ်းအမှတ်တစ်
ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့ စက်တင်ဘာလတစ်ရက်နေ့ နံနက် အရှက်တင်
အချိန်တွင် ဂျာမနီ-ပိုလန် နယ်စပ်တွင် တပ်စွဲနေကြသော ဂျာမန်
တပ်များမှ အမြောက်သံကြီးများသည် တဒိန်းဒိန်းမြည်ဟည်း ထွက်
ပေါ်လာ၍ ဂျာမန်သံချပ်ကာ ယန္တရားတပ်ကြီးများသည်လည်း ပိုသံ
နယ်ထဲသို့ တဂျိန်းဂျိန်းပြုစို့ ခောင်းနှင်ဝင်ရောက်လာကြလေပြီ။

၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့ နံနက်အရှက်တင်
၅ နာရီ ၄၅ မိနစ်အချိန်တွင် ထွက်ပေါ်လာသော ပိုလန်နယ်စပ်
ဤအမြောက်သံများသည် နောင်အခါ၌ ငါးနှစ်ကျော်မျှ ကမ္ဘာ
အရပ်ရပ် အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်သို့ ပြန့်ပွားကျူးစက်၍ နေ့စဉ်
ရက်ဆက် သွက်သွက်ခါအောင် တုန်လှုပ်စေခဲ့သတည်း။

အခန်း သုံး

စစ်အခက်ရှင် ဟစ်တလာ

(၁၉၃၉-၁၉၅၄)

ဟစ်တလာနှင့် စတာလင်

ဂျာမန်တပ်များသည် မူလကတည်းက လေပေါင်း များစွာ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း စစ်ပွဲလျှင်စချင်း ပိုလန်ပြည်ထဲသို့ အလုံးအရင်းဖြစ် ဝင်စောက်ကာ ဝါခေါင် မြို့တော်ကို သိမ်း၍ တောင်ဘက် မြောက်ဘက် စစ်မျက်နှာများမှ ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ကြသည်။

ဂျာမန်ဗုံးကြဲလေယာဉ်များကလည်း ထိုနေ့တွင်ပင် ချက်ချင်း ပိုလန်စစ်ခန်းများ၊ စစ်လက်နက်သိုလှောင်ရာဌာနများ၊ တံတားများ၊ မီးရထားလမ်းများနှင့် အကာအကွယ် ကင်းမဲ့သော မြို့ကြီးများကို ဗုံးများ ဒလဟော သွန်၍ ကြဲချကြရာ ပိုလန်စစ်သားများနှင့် အပြစ်ကင်းမဲ့သော အရပ်သူ အရှင်သား မိုလန် အမျိုးသားများ ထောင်ပေါင်းများစွာတို့မှာ စင်ကြီးလျှင် စချင်း စစ်၏ ဆိုးဝါး ခါးသီးလှသော အတွေ့အကြုံကို ကြေကွဲဖွယ်ရာ ထံခိုက်ခံစားကြရတော့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့က သက်သတ်လွတ်စားပါရန် အကြိမ်ကြိမ်မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော “ကျားကြီး ဟစ်တလာ” အညံ့ သမင်၊ ဒုရယ်၊ ချေငယ်၊ စိုင်း၊ ဆတ် စသော တောက်ရစွာန်များကိုသာမက လူသားများကိုပင် မြိန်မြိန်ယှက်ယှက်ကြီး စားလေပြီ။

ဤအချိန်တွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့အဖို့ မည်သို့လုပ်ကြပါလျှန်နည်း။

ပိုလန်ပြည်ထဲသို့ ဂျာမန် တပ်များ ဆလုံးဆရင်းဖြို့ ဆ
 ရောက်၍ ပိုလန်တစ်ပြည်လုံးကို ဂျာမန်စစ်လေယာဉ်များက ဗုံးခွဲ
 လေယော ကြဲနေချိန်တွင် အစပထမ၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့သည်
 ရွတ်တရက် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လက်နှေးနေခဲ့ကြသေးသည်။

ဘာလင်မြို့ရှိ ဗြိတိသျှ သံအမတ်နှစ် ဦး ပြင်သစ် သံအမတ်
 ဆဉ့် စက်တင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့ညတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရများ
 ညွှန်ကြားချက်အရ ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ရစ်ဘတ်ထရော့
 သွားရောက်ကာ “အကယ်၍ ဂျာမန်တို့၏ ကျူးကျော် ရက်စက်
 များကို မရပ်စဲပါက မိမိတို့ အစိုးရများသည် မဟာမိတ် စာချုပ်
 များအရ ပိုလန်အစိုးရအား အကူအညီ ပေးရလိမ့်မည်” ဟူသော
 သတိပေးစာများကို ပေးအပ်ကြသည်။

သို့သော် စက်တင်ဘာလ ၂-ရက်နေ့အထိ အင်္ဂလိပ်
 ပြင်သစ်တို့သည် ချည်ဆိုမှု မလုပ်ရှားသေးဘဲ ငြိမ်နေကြဆဲ
 ရှိခဲ့သည်။

ဤသို့ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့က ငြိမ်နေခဲ့ကြသော်လည်း
 အခြားတိုင်းပြည် တစ်ပြည်ကမူ ငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားလာခဲ့သည်။
 ထိုတိုင်းပြည်ကား အီတလီပြည်ပင်တည်း။

အီတလီမှ မူဆိုလီနီသည် ပိုလန်ပြည် အားဂျာမန်တို့က ဝင်ရောက်
 တိုက်ခိုက်ခြင်းကို မူအားဖြင့် အတိအလင်း ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့သော်
 လည်း ယခု လက်ရှိအခြေအနေတွင် အီတလီပြည်၏ စစ်အင်အား
 စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရန် လုံလောက်သောအင်အား မရှိသေးသဖြင့် အချို့
 ဆိုင်းတားလိုသော သဘော ရှိခဲ့သည်။

သူသည် ပိုလန်ပြည်နားကို ယခင် ဩစတရီးယားနှင့် ချက်
 စလိုဗေးကီးယား ပြဿနာများကဲ့သို့ “ဗရားဝင်ကျူးကျော်ခွင့်”
 ရအောင် ဟစ်တလာအား ကြိုးပမ်းစေလိုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သူသည်
 မြူနစ်စာချုပ်ကို သိစသာ စာချုပ် တစ်ခုကို ဖြစ်မြောက်အောင်
 ချုပ်ဆို၍ ပိုလန်ပြည်နားကို ဖြေရှင်းရန်ပင် နောက်ဆုံးအချိန် အထိ
 ကြိုးပမ်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါကို မလွန်ဆန်နိုင်သဖြင့်
 သော နောက်ဆုတ်နေခဲ့ရရာ စက်တင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့တွင်
 ဂျာမန်တပ်များ ပိုလန်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ပြီး ဖြစ်ပွားလာသော
 နောက်တစ်ရက် စက်တင်ဘာလ ၂-ရက်နေ့တွင် လက်မလျော့သေးဘဲ
 စစ်ကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်မလာမီ တားဆီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

မူဆိုလီနီသည် ဗြိတိသျှအစိုးရထံ ပိုလန်ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍
 သောလောဆယ် လက်ရှိအခြေအနေအတိုင်း ပိုလန်နှင့် ဂျာမန်တပ်
 များ ရောက်ရှိရာ အရပ်တွင် အတိုက်အခိုက် ရပ်စဲထား၍ အပြည်ပြည်
 ဆိုင်ရာ ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ် ကျင်းပကာ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ဖြေရှင်း
 ရေး ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း တင်ပြ အကြံပေးခဲ့သည်။

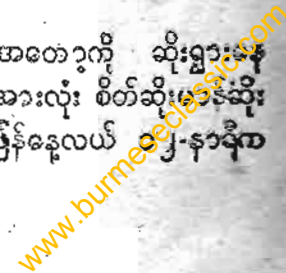
သို့သော် ဗြိတိသျှတို့က ဂျာမန်တပ်များ ပိုလန်ပြည်တွင်းမှ
 ထုတ်ပေးရမည်။ နောက်မှ ဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပနိုင်မည်
 ခု “စင်းခဲ” နေသဖြင့် မူဆိုလီနီ၏ အကြံမှာ မဟန်ဘဲ လက်လျော့
 ခဲ့ရသည်။

စင်စစ် မီးဆိုသည်မှာ မလေခင်မီကထာဝ တား၍ ရနိုင်သည်
 မဟုတ်ပါလော။

ဤသို့ စက်တင်ဘာလ ၂-ရက် နေ့တွင် ပိုလန်ပြည်မှာ ဂျာမန်
 တို့၏ ဗုံးသံ အမြောက်သံများဖြင့် ဆူညံ စွာ ကြွချသံဖြစ်ခြင်း
 နေချိန်တွင် အရင်းရှင် ပါလီမန် မိမိကရေစိတို့၏ ထုံးစံအရ
 ဗြိတိသျှ အောက်လွှတ်တော်မှာလည်း အစိုးရအဖွဲ့ နှစ် အတိုက်အခံတို့
 အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြသံများဖြင့် ဆူညံနေခဲ့သည်။

အထူးသဖြင့် ပိုလန်ကို ကူညီရန်မှာ ဗြိတိန် တစ်ဦးတည်း
 တွင်သာ ရှိသည်မဟုတ်ဘဲ ပြင်သစ်တွင်လည်း တာဝန် ရှိနေရာ
 ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ပြင်သစ်ထံမှ တိကျသော အဖြေကို ရယူရန်
 အရေးကြီးနေစေသည်။

“မိမိတော့ အခြေအနေက အတော့ကို ဆိုးရွားနေ
 တယ်။ ပါလီမန်ထဲမှာ ဆိုရင်လဲ အားလုံး စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး
 ဖြစ်နေကြတယ်။ တကယ်လို့ နက်ဖြန်နေလယ် ဝေ၂-နာရီက

စပြီး ၄၀-နာရီ အတွင်း ပြင်ဆင်အစိုးရက မိအတိုင်း
ငြိမ်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ကျုပ်တို့ အစိုးရအနေနဲ့ မိမှာ
အခြေအနေကို ထိန်းဖို့ အတော်ခဲယဉ်းနေပါတယ်”

(ပြီတိသျှ အစိုးရ တရားဝင်စာတမ်းများ၊ စာအုပ်စဉ်-
အတွဲ ၇-အမှတ်-၇၄)

ပြီတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချိန်ဘာလိန်သည် စက်တင်ဘာ
၂-ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မှနေ၍ ပြင်ဆင် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး
ဒါလာဒီးယားထံပဲရစ်မြို့သို့ အထက်ပါအတိုင်း တယ်လီဖုန်း
အကြောင်းကြားခဲ့ရသည်။

အကယ်၍ ပြင်ဆင်အစိုးရထံမှ ပိုလန်ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း
အချိန်မီ အကြောင်းပြန်ကြားချက် မရခဲ့ပါက ပြီတိသျှ အစိုးရ
သည် မိမိတစ်ဦးတည်း ပိုလန်ကို ဝင်ရောက်ကူညီရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့
ဖြစ်သည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်အရ အောက်လွတ်တော်အစည်းအဝေး
စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ မွန်းတည့်အချိန်တွင် ကွန်ဂရက်
ရန် ဆင်ခေါ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤ အစည်းအဝေးတွင် ပိုလန်
ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မချနိုင်ပါ။
ချိန်ဘာလိန်အစိုးရ တစ်ဖွဲ့လုံး နှုတ်ထွက်ပေးရတော့မည့် အခြေအနေ
အထိ ပြီတိန်ပြည်မှာ ဝယ်ကိုင်ရိုက်လျက် ရှိနေခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ပြင်ဆင် အစိုးရအဖွဲ့မှာလည်း ဤမျှ သေ
ရှင်ရေး အရေးကြီးလှသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကြီးကို အချိန်မီချမှတ်ခြင်း
မပြုနိုင်လောက်အောင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း အငြင်းပွားလှ
ရှိနေခဲ့ရာ၊ ပြီတိသျှ အစိုးရမှာ ဆက်လက်သည်းခံ စောင့်စိုင်းမေး
နိုင်တော့ဘဲ ဂျာမနီအား စစ်ကြေညာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရတော့သည်။
စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။

ယနေ့အဖို့မှာ ဘာလင်မြို့မှာ နေထိုင်လျက် ရှိသည်။ ဘာလင်
မြို့သို့ မြို့သာ များအဖို့ ဤလိုနေ့မျိုးတွင် မြို့ပြင် ဖတ်ဝန်းက
ဆင်ခြေပုံးမှ တောအုပ်များထဲသို့ ပျော်ပွဲစားထွက်ခြင်း၊ အ

အနာရီ ရေကန်များတွင် ရေကူးခြင်းဖြင့် 'တနင်္ဂနွေအားလပ်ရက်'
တွင် အပျင်းဖြေလေ့ ရှိတတ်ကြသည်။

နံနက် ၉-နာရီ အချိန်တွင် ဂျာမနီပြည်ဆိုင်ရာ ပြီတိသျှ
သံအမတ်ကြီး ဟင်ဒါဆင်သည် ပြီတိသျှ အစိုးရ၏ 'ရာဇသံ'ပေးအပ်
ရန်အတွက် ဘာလင်မြို့ ဝီလျံလမ်းရှိ ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေး ရုံးသို့
ရောက်ရှိလာသည်။

သို့သော် ဂျာမန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးမှာ အခြားအရေး
ကြီးသော ကိစ္စများ ရှိနေသည်ဟု ဆိုသဖြင့် ဟင်ဒါဆင်သည်
ပြီတိသျှအစိုးရ၏ ရာဇသံကို ဟစ်တလာ၏ သီးသန့် စကားပြန်
ဖြစ်သူ စချေမစ်လက်သို့ ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။

“အကယ်၍သာ ပိုလန်ပြည်သို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်
နေသော ဂျာမန်တပ်များကို ယနေ့ စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့
နံနက် ၁၁-နာရီ အချိန်တွင် ပြန်လည် ဆုတ်ခွာပေးခြင်း မပြုခဲ့
ပါက ဤအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဂျာမန်တို့သည် စစ်ဖြစ်ပြီဟု
ယူဆရလိမ့်မည်”

အထက်ပါ ပြီတိသျှတို့၏ ရာဇသံကို စကားပြန် စချေမစ်လက်
ဟစ်တလာရှိရာ ရုံးခန်းထဲသို့ ယူဆောင်သွားကာ ဟစ်တလာအား
ဂျာမန်ဘာသာဖြင့် တစ်လုံးချင်း ဖြေးညှင်းစွာ ဖတ်ပြခဲ့သည်။
စာ ဆုံးသွားသော အခါ ဟစ်တလာမှာ ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ
ငြိမ်နေသည်။

“သူသည် မလှုပ်မယှက်ထိုင်နေရာမှ သူ့ ရှေ့တည့်တည့်ကို
စိုက်ကြည့်နေပါသည်။ သူ့ အမူအရာမှာ အေးစက်စက် နှိပ်သွား
ပါသည်။ ဒေါသဖြစ်ပိုလည်း မရပါ။ သူသည် လုံးဝ လှုပ်ခွား
ခြင်း မပြုဘဲ ငြိမ်၍ပင် ထိုင်နေပါသည်။

ခဏမျှ ကြာသွားပါသည်။ ဤတစ်ခဏမှာ ကျွန်တော်
စိတ်ထဲတွင် တစ်သက်လောက် ကြာသည်ဟု ထင်ရမည်။
သူ့နံဘေး ပြတင်းပေါက်နားတွင် ရပ်နေသော ရစ်သင်

ထရော့ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီး အထဲနယ်ထဲမှာ မေးလှည့်ပါသည်။

(ခရစ်မင်၏ မှတ်တမ်း၊ စာမျက်နှာ-၄၆၄)

ဤသို့ဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့တွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့လေပြီ။

အင်္ဂလိပ်တို့က ဂျပန်တို့အား စစ်ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ပြင်သစ်တို့မှာလည်း မနေသာတော့ဘဲ ထိုနေ့မှာပင် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင် ဂျပန်တို့အား စစ်ကြေညာခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အထွေထွေစစ်ပွဲကြီးသည် လုံးဝ ရှောင်လွှဲမရတော့ဘဲ ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့အနေဖြင့် ယခုလောက် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဤစစ်ကြီးတွင် ပါဝင်လာကြလိမ့်မည်ဟု မူလက မြှော်လင့်မထားခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ စစ်ကြေညာချက်များကို တရားဝင်ကြားသိရသောအခါ သူ့စိတ်ထဲတွင် အတော်အတန် ကသိကအောင် ဖြစ်ခဲ့မိသည်။

သို့သော် ပိုလန်ပြည်ထဲတွင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြသော ဂျပန်တပ်များ၏ အောင်ပွဲ သတင်းများကြောင့် တအားတက်သူကိုယ်တိုင် ပိုလန်စစ်မျက်နှာသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် 'ပေါက်သည့် နဖူး မထူးတော့' ဟူ၍ သဘောထားကာ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ စစ်ကြေညာကြသော စက်တင်ဘာလ ၇-ရက်နေ့ ည ၉ နာရီအချိန်တွင် အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ ထိုအချိန်မှာပင် ဂျပန်ရေတပ်သည် ပွဲဦးထွက် အောင်ပွဲတစ်ခုကို ရရှိခဲ့သည်။

ဤအောင်ပွဲကား အခြားမဟုတ်။ ဂျပန် ရေတပ် သင်္ဘော "ယူ-၃၀" သည် ဗြိတိသျှ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး အေသင်နီးယားကို တော်ပီတိုဖြုတ်ပစ်ကာ ဖောက်ခွဲနှစ်မြုပ်လိုက်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီးမှာ ထိုအချိန်က ခရီးသည်ပေါင်း ၃၄၀၀

ထိ တစ်ဆောင်စာ အင်္ဂလန်ပြည် ဗစ်ဗာပူဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခွာသော ဂျပန်ရေတပ်သင်္ဘောလက်ချက်ဖြင့် နှစ်မြုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ အစုအဖွဲ့လူမျိုး ၂၀ ယောက် အပါအဝင် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ တလေးများပါ စုစုပေါင်း ၁၁၂-ယောက် အသက်ဆုံးခဲ့ကြရှာသည်။

စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တပ်များသည် ပိုလန်ပြည်ထဲသို့ အနောက်ဘက်ဒေသမှ အမှတ် ၄ တပ်မတော်သည် လည်းအောင်း၊ အရှေ့ဘက် ပရပ်ရှားနယ်မြေဘက်မှ အမှတ် ၃ တပ်မတော်သည်လည်းကောင်း သံချပ်ကာ ကားတပ်များ၏ အကူအညီဖြင့် ဘဟန်ထိုး တိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြသည်။

သူရဲကောင်းပီသသော ပိုလန်တပ်မတော်သားများနှင့် ပိုလန်ချီးချစ်များကလည်း ဂျပန်တို့အား ဆီကြိုခုခံ၍ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဤတိုက်ပွဲများတွင် အပြောင်မြောက်ဆုံးနှင့် အခုရင့်ဆုံးကား နာမည်ကျော် ပိုလန်မြင်းတပ်များပင် ဖြစ်သည်။ ပိုလန်မြင်းတပ်သားများသည် တဂျန်းဂျန်းမြည်ဟည်းကာ မောင်းနှင်လာသော မဲနက်ကြီးမားလှသည့် ဂျပန်သံချပ်ကာ တင်္ဂဏားများကို မြင်းများစီးကာ တခိုင်းခိုင်းပစ်ခတ်နေသော အမြောက်ကျည်ဆန်များကြားမှ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ဂျပန်တပ်များမှာ ပရွက်ဆိပ်နက်များပမာ မရေတွက်နိုင်လောက်အောင် အင်အားများမြားလှသည့်ပြင်၊ တောင်းကင်မှ တဝီပီပျံသန်းကာ မိုးကြွ၍ ကူညီတိုက်ခိုက်ကြသော ဂျပန်လေတပ်အကူအညီဖြင့် ဤရက်ပိုင်းအတွင်း တစ်နေ့လျှင် မိုင်ပေါင်းလေးဆယ်မျှ ချီတက်ကာ ပိုလန်နယ်မြေများကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဤစစ်ပွဲကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင် အစွမ်းကုန် သဲသဲမဲမဲတိုက်ရန် သန္နိဋ္ဌာန် ချခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ သူသည် စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့တွင် ဘာလင်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့၍ ပိုလန်နယ်စစ်အနီးမှ ကိုဗီလင်မြို့ကလေးတွင် အထူးမီးရထား တစ်စင်းပေါ်၌ ဌာနချုပ်ရုံးခန်းဖွင့်ထားခဲ့သည်။ သူသည် နေ့စဉ်နံနက်တိုင်း အဆိုပါဌာနချုပ်မှ စစ်

မြေပြင်သို့ မော်တော်ကားဖြင့် သွားရောက်ကာ သူ့ကိုယ်တိုင်စစ်မှန်စွာ တွင်း ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခဲ့သည်။

ပိုဆန် တပ်မတော်များမှာ ဂျာမန် ပန်ဇာတပ်ကြီး များ၏ လျှပ်တစ်ပြက် စစ်ဆင်ရေးကို အလစ်တွင် ခံလိုက်ရသည်ဖြစ်ရာ အထိ အခိုက် အကျအဆုံး ပြေးကွဲမြားစွာဖြင့် ဒေသယော ဆုတ်ခွာနေကြသည်။ အထူး သဖြင့် လောယာဉ် အစင်းပေါင်း ၅၀၀ ခန့် ရှိသော ပိုလန်လေထပ်မော်တော်သည် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နှင့် ၂ ရက်နေ့များတွင် ဂျာမန်လေတပ်၏ မမျှော်လင့်ဘဲ ဗုံးကြဲထိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း ခံလိုက်ရသဖြင့် လေယာဉ်အများအပြားမှာ လေဆိပ်မှာပင် မီးလောင် ပျက်စီးခဲ့ကြရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပိုလန်လေတပ်မှာ ဂျာမန်လေတပ်၏ လက်ချက်ကြောင့် ၄၀ နာရီအတွင်း လုံးဝ ပျက်စီးသွားသလောက် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

သို့ဖြင့် စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ပိုလန်ပြည်၏ ဒုတိယမြို့တော်ဖြစ်သော ကရာကောင်းမြို့မှာ ဂျာမန်တို့လက်သို့ ကျရောက်ခဲ့ရ၍ ထိုညမှာပင် ပိုလန်အစိုးရသည် ဝါဆောမြို့တော်မှ လပ်ဘယ်မြို့သို့ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်။

နောက်တစ်နေ့မှာပင် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟေလီဒါသည် ပိုလန်စစ်မျက်နှာမှ အချို့သော ဂျာမန်တပ်များကို အင်္ဂလိပ်၊ ြစ်သစ်တပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရန် အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာသို့ စတင်ပို့ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင်ကား အမှတ် ၄ ဂျာမန် ပန်ဇာတပ်မကြီးသည် ဝါဆောမြို့နှင့် မလှမ်းမကမ်း အရပ် ဒေသ များသို့ တစ်ဖန်တစ်ကြိမ်ကြည့်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အမှတ် ၁၀ တပ်မတော်နှင့် အမှတ် ၁၄ တပ်မတော်များကလည်း ဝါဆောမြို့ကို ဦးတည်၍ တောင်ဘက်အရပ်မှ ချီတက်လာခဲ့ကြသည်။

ပိုဆန် တပ်မတော်မှာ တနင်္ဂနွေတစ်ပတ်အတွင်း လုံးဝရေမှုန်းခံခဲ့ရပေပြီ။

ဤသို့ ဝါဆောမြို့ကို အလုံးအရင်းဖြုတ် ဝိုင်းထားချိန်တွင် အခြေခံ ဂျာမန်တပ်များကလည်း တရုတ်စစ်လစ်တော့ စသော ပိုလန်

မြို့ပြားများကို စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့မှ ၁၇-ရက်နေ့အတွင်း မြို့ပြားတစ်မြို့ သိမ်းခဲ့ကြသည်။

ပိုလန်စစ်မြေပြင်တွင် ဂျာမန်တို့က အပေါ်စီးရဲခဲ၍ အခြေအနေမှာ လုံးဝစိတ်ချရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဟစ်တလာသည် သူ၏ ဌာနချုပ်ကို ဘောလတစ် ပင်လယ်တမ်းခြေမှ ဇော့ပိုမြို့ကလေးသို့ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ သူသည် ဤမြို့ကလေးမှ ကာဆီနိုဟိုဟယ်ကို ဆွမ်းဌာနချုပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင်ကား ဒုတိယ အတ္တလန်တိတ်ကြီးကို စတင်စိုက်ခိုက်ရာတွင် ဟစ်တလာ ပါးစပ်မှ တဖန်ပြော၍ အကြိမ်ကြိမ်တောင်းဆိုခဲ့သော ဒန်းဇစ်မြို့ကလေးမှာ ဂျာမန်တို့လက်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ကျရောက်သွားခဲ့သေးသည်။

ဟစ်တလာသည် ထိုစံအတိုင်း ဒန်းဇစ်မြို့သို့ ချက်ချင်းရောက်ရှိလာ၍ 'အောင်ပွဲခံ'ခဲ့သည်။ သူသည် ဒန်းဇစ်မြို့အောင်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ ထုံးစံအတိုင်း ပိုလန်အစိုးရ၏ 'ခေါင်းမာမှု'ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ၍ အင်္ဂလိပ်တို့၏ သဘောထားမှန်ပုံကို ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကာ ဂျာမန်အင်ပိုင်ရာကြီး၏ ကြီးကျယ် ဖြန့်မြှောက်ပုံကို အမွမ်းတင်ခဲ့ပြန်သည်။

ဤသို့ ဂျာမန်တပ်များက ဧမျော်လင့်ဘဲ ပိုဆန်ပြည်ကို ဝင်ရောက်ထိုက်ခိုက်ခဲ့၍ ပိုလန်တစ်ပြည်လုံးကို မုချ သိမ်းပိုက်နိုင်တော့မည့် အချိန်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ပိုလန် ဂျာမန် စစ်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။

စစ်စစ်အားဖြင့် ဂျာမန် ဆိုဗီယက်စာချုပ်ကို စစ်ကြီးမပြုမီ တစ်ပတ်ခန့်အလို ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က ချုပ်ဆိုခဲ့ကြရာ၌ ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ကိုဝင်ထိုက်ရန် ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်၍ တစ်ဘက်မှ ဆိုဗီယက်အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ကာကွယ်သောအားဖြင့် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့သော် ဆိုဗီယက် မာရှယ်စတာလင် အနေဖြင့်လည်း အနောက်ဥရောပ နိုင်ငံကြီးများက ကွန်မြူနစ်ချေမှုန်းရေး ညီညွတ်သည့် ချက်ဖြင့် ဂျာမန်တို့အား အသုံးပြုရန် 'အတွင်းကြိတ်' အရွယ်အား

ပေးခဲ့ကြောင်း သိရှိထားသဖြင့် အခိုက်အတန့်တွင် ဂျာမန်တို့နှစ်
ဘက်ခိတ် စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်
ဆိုသော် ဟစ်တလာ၏ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး 'သေနတ်ပြောင်းဝ
ကို ဂျာမန် ဆိုဗီယက် စာချုပ်ဖြင့် ခေတ္တပိတ်ဆို့ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်
သည်။

သို့သော် ယခုကဲ့သို့ ဂျာမန်တပ်များကား ပိုဆန်ပြည်ကတော
အား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်၍ မကြာမီခက်ပိုင်းအတွင်း ပိုလန်တစ်ပြည်
လုံး ဂျာမန်တို့လက်သို့ ကျဆင်းတော့မည်ကို တွေ့မြင်ရသည်တွင်
တစ်ဖက်မှ ဂျာမန်တို့ရန်ကို ကားကွယ်သော အားဖြင့် ပိုလန်ပြည်
အတွင်း လက်လှမ်းမီရာဒေသများကို စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့
တွင် ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်တော့သည်။

ဆိုဗီယက် တပ်နီးတတ်၏ ချီတက်သိမ်းပိုက်မှုမှာလည်း လက်
မြန်လှသည်ဖြစ်ရာ ဂျာမန်တပ်များနှင့်ဆိုဗီယက်တပ်များသည် တလက်
လစ်တော့မြို့တွင် တပ်ချင်းဆုံမိကြသည်။ ထိုမျှမက တောင်ပိုင်း
ဒေသမှ တပ်နီးတတ် တပ်သားများမှာ ရက်အနည်းငယ် အတွင်း
ဟန်ဂေရီနယ်စပ်အထိ သိမ်းပိုက်မိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဝါဆောမြို့တော်မှာလည်း
ဂျာမန်တို့လက်တွင်းသို့ ကျရောက်ခဲ့တော့သည်။

ထို့နောက်တွင်ကား စတာလင်သည် ဟစ်တလာအပေါ်
တွင် 'လက်တစ်လုံးခြား' ပရိယာယ်ကစား၍ အနိုင်ယူလိုက်ခဲ့သည်။
စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ ၂၀ ရက်နေ့များတွင် မော်စကို ကလေး
မလင်နန်းတော်၌ ကျင်းပခဲ့သော ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပိုလန်ပြည်
အား ဂျာမနီ ဆိုဗီယက်တို့ ခဲ့ခင်၍ သိမ်းပိုက်ကြရန် ညှိနှိုင်းရာ
စတာလင်၏ တောင်းဆိုချက်အရ ပိုလန်ပြည်၏ နယ်မြေ ထက်ဝက်
နီးပါးမျှ ဆိုဗီယက်တို့အား ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။

အားသဖြင့် ပိုလန်ပြည်၏ အဓိက ရေနံထွက်ရာ ဖြစ်သော
ဘောရစ်လက်ဒဒေသမှာ ဆိုဗီယက်တို့ထံသို့ ပါသွားခဲ့၍ ဘောလထက်
ပယ်လယ်ဘက်သို့ ထွက်ပေါက်ဖြစ်သော နယ်မြေများကိုလည်း ဂျာ
မန်တို့က ဆိုဗီယက်တို့အား ပေးအပ်ခဲ့ကြရသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်သည် ပိုလန်စစ်မျက်နှာ
တွင် အထိအခိုက် အကျအဆုံးဟူ၍ လုံးလုံးမရှိသလောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဂျာမန်တပ်များမှာမူ စစ်ကြီး၏ ပထမဆုံး ပွဲဦးထွက် တိုက်ပွဲဖြစ်သဖြင့်
ဆိုဗီယက်အင်အားကို စုပြုံ၍ အသုံးပြုခဲ့ရာ ပိုလန်တပ်မတော်သား
များ၏ ရဲရင့်ပြောင်မြောက်သော ခုခံတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပိုလန်စစ်
မျက်နှာတွင် ဂျာမန်တပ်သားပေါင်း ၁၀,၅၇၂ ယောက်ကျဆုံး၍
၃၀,၃၂၂ ယောက် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး ၃၄၀၀ မှာ ပျောက်ဆုံး
နေသည်အထိ အနာခံခဲ့ကြရသည်။

ဟစ်တလာသည် ဤမျှအနာခံ၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးမှ ပိုလန်ပြည်
၏ ထက်ဝက်နီးပါးမျှကို စတာလင်အား အဘယ်ကြောင့် လိုက်
လျောပေးအပ်ခဲ့ပါသနည်း။

အားဖြင့်မှာ ရှင်းနေသည်။ ဤစစ်ပွဲကြီးတွင် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ
အား အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းမသွားမီမစေရန် အထူးသဖြင့်
အနောက်ဘက်တွင် အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့နှင့် ပွဲကြီးပွဲကောင်း ဆင်နွှဲ
ရန် ရှိနေချိန်တွင် အရှေ့ဘက်မှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အစွမ်းကုန်လိုက်
လျှောမည်ဟူသော သဘောဖြင့် စတာလင် တောင်းသမျှကို ပေးခဲ့
ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

နေ့ကဆုံးတွင် ဟစ်တလာသည် 'လွတ်လပ်သောပိုလန်အစိုးရ'
ဖွဲ့စည်းရန်မလိုဟူသော စတာလင်၏ အဆိုပြုချက်ကိုပင် လက်ခံခဲ့ရ
သည်။ စတာလင်က လွတ်လပ်သော ပိုလန်အစိုးရဟူ၍ ဖွဲ့စည်းခြင်း
ဖြင့် ဂျာမန်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့အကြား ကွဲပြားခြားနားမှုများ ဖြစ်
စားနိုင်သည်ဟူ၍ အကြောင်းပြခဲ့သည်။

စင်စစ် 'လွတ်လပ်သောပိုလန်အစိုးရ' ဖွဲ့စည်း ခဲ့ပါက ဤ
အစိုးရသည် ဂျာမန်တို့၏ 'ရုပ်သေးအစိုးရ' သာလျှင် ဖြစ်နေမည်ကို
စတာလင်က သိရှိနားလည်ထားပြီး ဖြစ်နေသည်။ ဤသို့အားဖြင့်
ဩစထရီးယား၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား စသော တိုင်းပြည်များ
ထံသို့ ဂျာမန်တို့သည် ပိုလန်ပြည်တွင် ဂျာမန်တို့၏ ကျူးကျော်မှုကို
'တရားဝင်ထောက်ခံမှု' ရယူကြဦးမည်ကို စတာလင်က ရိပ်စိုပြီး ဖြစ်
သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာ၏ လက်တစ်လုံးကြား လုပ်ရုံကို အစွဲ
အချာရိပ်စားမိ၍ ‘ကွက်ကျော်’ မြင်ထားသော စတာလင်က ဟစ်တ
လာအား မလှုပ်သာမရှက်သာအောင် နိုင်ပေါက်ကိုကိုင်ထားခဲ့သည်။
ဟစ်တလာမှာလည်း လောလောဆယ် အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်
ထို့နှင့် အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာတွင် ရင်ဆိုင်ရန် အရေးကြီးနေ
သဖြင့် စတာလင်၏တောင်းဆိုချက်များကို တစ်ခုမကျန် လိုက်လျော
ခဲ့ရသည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နှင့် ၂၈ ရက် နေ့များတွင် အပြု
အလုပ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးနောက် စတာလင်၏အထက်ပါ တောင်းဆို
ချက်များကို လိုက်လျောခဲ့ရပြီး ၂၉ ရက် နေ့တွင် ပိုလန်ပြည်နယ်
ပတ်သက်သော ဆိုဗီယက် ဂျာမန် နှစ်နိုင်ငံ သဘော တူညီချက်
လက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြစ်၍ ဟစ်တလာသည် ပိုလန်ပြည်အား ပွဲဦးထွက်
အောင်နိုင်သလို စတာလင်၏ ဟစ်တလာအား ပွဲဦးထွက် အောင်နိုင်
ခဲ့သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် ဟစ်တလာ
အား ပစ္စည်းမဲ့အာဏာရှင် စတာလင်၏ ‘ကတုံးပေါ်ထိပ်ကွက်’ ခဲ့ခြင်း
ပေတည်း။

သွေးချောင်းဖီးခဲသော နေ့ရက်များ

ဟစ်တလာသည် စစ်အင်အားကို အသုံးပြုပြီး ငြိမ်းစမ်းစေမ
ကောင်းကို တွင်တွင်ကြီး ပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ မီးစတုန်မှာ မလွယ်တူ
စစ်ဖက် ကိုင်စားသူ ဖြစ်သည်။ ည့်အတိုင်း နောက်

ပိုလန်တစ်ပြည်လုံးကို မီးဟုန်းဟုန်း တေ့၍ ယူ၍ ဝင်ရောက်
သရ သူသည် “ငြိမ်းချမ်းရေး” ကို ဟစ်ကြေးပြန်လေပြီ။

အောက်တိုဘာလ ၆-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် ပါလီမန် အဆောက်
အအုံ၌ ဟစ်တလာက ထုံးစံအတိုင်း ဇာတ်ပြားဟောင်းကြီးကို ဖွင့်ပြ
ပြန်သည်။ ပိုလန်အား ဂျာမန်တို့က ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း
သည်ပင် “ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်” ဟု သူက ဆိုလိုက် သေးသည်။
အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ် တို့အား “ပြီးတာတွေ ပြီးပါစေတော့” ဟု
ဆိုကာ ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းလိုက်ပြန်သည်။

“ကျုပ်ဟာ ပြင်သစ်ပြည်နဲ့ ရှေးအဆက်ဆက်က ရန်သူလို
သဘောထားခဲ့ကြတာတွေကို တစ်ခါတည်း လုံးဝမေ့ ပျောက်
ပြီး၊ အတိတ်က ဂုဏ်ထောင် ပြောင်ခဲ့ကြတဲ့ ကျုပ်တို့နှစ်နိုင်ငံ
လက်ထဲ ပူးပေါင်းကြဖို့ အမြဲတမ်း ပြောလာခဲ့တယ်”

“ကျုပ်ရဲ့ အဓိက ရည်မှန်းချက်ကြီးမားတော့ ကျုပ်တို့နဲ့
ပြင်သစ်ပြည် ဆက်ဆံရေးမှာ နှစ်နိုင်ငံစလုံးအတွက် အလို့ငှာ

အပတ် အဖြစ်အပျက်တွေမှန်သမျှ တစ်စမကျန် ပျောက်ပျက် သွားအောင် လုပ်ဖို့ပဲ”

သူသည် ပြင်သစ်ပြည်အား ဤသို့ ငြိမ်းချမ်းရေး မိတ်ခေါ် လိုက်ပြီးနောက် အင်္ဂလန် ကိုလည်း ဤသို့ ကမ်းလှမ်း လိုက်ပြ သည်။

“ကျုပ်ဟာ အင်္ဂလိပ် ဂျာမန် နားလည်မှုရရှိရေးအတွက် တတ်နိုင်သမျှ အစွမ်းကုန် ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဒါတင်မကသေးဘဲ အင်္ဂလိပ် ဂျာမန် ချစ်ကြည်ရေး အတွက်လဲ အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။ ကျုပ်ဟာ ဗြိတိသျှတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ဆန့်ကျင်ပြီး ဘယ်တုန်းကမှ မလုပ်ခဲ့ဘူး။ ဂျာမန်နီအင်္ဂလန် လက်မှတ်ရေး အချင်းချင်း နားလည်မှု ရကြမှ ဥပဓာပတိုက်နဲ့တကွ ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန် ဘက်က ငြိမ်းချမ်းရေး ရနိုင်မယ်ဆိုတာ မိမိ အောင်နိုင်သလို ဂျာမန် ဘက်ကလည်း ရှိသေးတယ်”

ခဲထူး... နန်းများ အတွဲ ၂၊ စာမျက်နှာ ၂၀၃

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန် လွှတ်တော် အဆောက်အအုံတွင် ထောင်ထောင်စီမံကိန်း ပရိသတ်များ ရွှေမွှေးကံ၌ အထက်ပို အတိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးကိုဟစ်ကြွေးခဲ့ပြီး ၄-ရက်မျှအကြာ အောက်တိုဘာ ၁၁-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်ရေတပ်၊ လေတပ်နှင့် ကြည်းတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သုံးဦးအပြင် ဗိုလ်ချုပ် ဟဲလ်ဒါနီ ဗိုလ်ချုပ် ကိတ်တဲလ် တို့အား သူ၏ “စစ်ရေး သေနင်္ဂဗျူဟာ စီမံကိန်း” များကို တင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

သူ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာမှာ အဓိကအားဖြင့် အနောက်နိုင်ငံ များက ဘယ်ဂျီယံနီ ဟော်လန် ပြည်များတွင် ဝင်ရောက် တပ်စွဲခြင်း မပြုမီ ဂျာမန်တို့က လက်ဦးမူအရယူ၍ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ထားရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ရန်သူ တပ်များကို လုံးဝနုလန်မစေနိုင်အောင် တစ်ဟုန်ထိုးချေမှုန်းသုတ်သင်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချေမှုန်းသုတ်သင် နိုင်ရေးအတွက် သံချပ်ကာ ကားတပ်ကြီး များကို ယခုထက် ပိုမို အသုံးပြုရန် သူ၏ ရည်ရွယ်သည်။ ဤအချက်များကို အကြောင်းပြု၍

များကို ချီတက် သိမ်းပိုက်၍ ရန်သူတပ်များ အနေဖြင့် အနိုင်အ ခံစစ်ကြောင်းများ မတည်ဆောက်နိုင်မီ လျှပ်တစ်ပြက် ဝင်ရောက် ခြေမှန်းပစ်ရန်မှာ သူ၏ အကြီးဆုံး ရည်မှန်းချက်ပင် ဖြစ်သည်။ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဤသေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ဆင်ရေးအတွက် လိုအပ်သမျှ အစီအစဉ်နဲ့ အဆုံးအသတ် စစ်လက်နက် ပစ္စည်းများကို “အဖွမ်း သူန်” ထုတ်လုပ်ရန် ဖော်ပြရင်း စတင် တိုက်ခိုက်ရမည့် အချိန်မှာ “သိပ် စောလွန်း၍ မဖြစ်”ဟု ဟစ်တလာက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များကို ဆင်ပြခဲ့သည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် ဟစ်တလာ၏ သေနင်္ဂ ဗျူဟာကို ဘဝင်မကျဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့အဖို့ ဂျာမန် တပ်မ တော်သည် ပြင်သစ်တပ်မတော်ကို နိုင်အောင် တိုက်ရန်မှာ မလွယ်ဟု ထင်နေကြသည်။ အကယ်၍ ဟစ်တလာ တင်ပြသည့်အတိုင်း နောက် ထပ် ဥပဓာပတိုက်မှ တိုင်းပြည်များကို လက်ဦးမူ ယူ၍ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရာတွင် မအောင်မြင်ခဲ့ပါက ဂျာမန်တို့မှာ ဒုတိယ ကမ္ဘာ စစ်ကြီး အတွင်းမှ ထွက်ပေါက် မရှိဘဲ နောက်ပိုင်းမှ ထောက်ပံ့မှု သို့မဟုတ် ဖြစ်စေ နောက်ဆုံးတွင် အရှုံးနဲ့စီးသော နိဂုံးချုပ်ရလိမ့် မည်ဟု စောက်ချက်ချကြသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် ဟစ်တလာ တင်ပြလာ သော အစီအစဉ်များကို မိမိတို့၏ တိုက်ရိုက် လက်မခံ နိုင်ကြောင်း ပြန်လည် ငြင်းဆန်လိုက်ပါက ထုံးစံအတိုင်း ဟစ်တလာသည် ဒေါ်အမူ ကြီး ပူတော့မည်ကို သိထားကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် လက်တွေ့ အခက်အခဲများကိုသာ တင်ပြ၍ တစ်ဖက်လှည့်အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ အစီအစဉ်ကို မသိမသာ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျာမန် တပ်များအား လက်နက် ပိုမို တပ်ဆင်ရေး၊ ပိုလန်မှ အနောက်ပတ် စစ်မျက်နှာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရေးများမှာ မလွယ်လှဘဲ ဥပဓာပတိုက်၏ ဆုံးဝါးလှသော ဆောင်းရာသီ အခြေအနေ စသည်များကို ပြန်လည် တင်ပြကြသည်။

ဤဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အနက် ဗိုလ်ချုပ် ဟင်ဒါမှာ ၁၉၃၀ ခုနှစ် အတွင်း ဩစထရီးယားနှင့် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား ပြည်များ အား ဟစ်တလာ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့စဉ်က “စစ်ကြို ငြိမ်လှပယ်ရာ ရှိသည်” ဟု ဆိုကာ သဘော တွေ့ခဲ့တဲ့ အခြား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ဦးဖြစ်သူ ဘရော့ချစ်နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဟစ်တလာ ကို ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ရန်ပင် ကြံစည် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြစ် ဝါးနှစ်ကျော်မျှ ကိုယ်ထင်ရာ ကိုယ်လုပ် လားသော အာဏာရှင် ဟစ်တလာအား ဆန့်ကျင်သည့် ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်း သည် ဂျာမန် စစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်အတွင်း “ဆမာဒ်” အဖြစ် စုစည်း မိခဲ့ကြသည်။ ဤဂိုဏ်းတွင် အထက်ပါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်ဒါနှင့် ဘရော့ချစ်တို့အပြင် ဗာဆင် စစ်ဦးစီးချုပ်မှူး ဖြစ်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘက်စ်၊ တန်ပြန် စုံစမ်း ထောက်လှမ်းရေး တာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အောင်စ်တာ၊ စီးပွားရေး တည်ဆောက်မှုနှင့် စစ်လက်နက် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရေးရုံးမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သောမတ်စ်နှင့် သံအမတ်ဟောင်း ဟက်စ်လ်တို့ ပါဝင်ကြသည်။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ တစ်ဘက်လုံး “ငါမြင်း ငါစိုင်း” လာခဲ့ သော ဟစ်တလာအား ယခု ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက တားဆီး ကန့်ကွက်ရန် ကြံစည်မှာ လက်တွေ့ အောင်မြင် ကြပါလော့၊ မအောင်မြင်ကြပါ။ လုံးဝ မအောင်မြင်ကြပါ။

ထိုသို့ မအောင်မြင်ရုံမျှမက ဟစ်တလာသည် “ငါ့လေ့ ငါ့ထုံး ပုံစံ၊ ရောက်ရောက်” ဆိုသကဲ့သို့ သူ၏ စင်္ဒရေ သေနင်္ဂဗျူဟာ စီမံ ကိန်းကို သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲ တင်ပြ၍ သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် အတည်ပြုခဲ့ သည်။ သူသည် ၂၀ ရာစု ပစ်မှက်နှုတ်တိုင် နောက်ထပ် ဟော်လန်၊ ဘယ်ဂျီယံ စသော တိုင်းပြည် ကလေးများကို ထပ်မံ တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ စတင် တိုက်ခိုက်ရန် နေ့ရက်ကို ၁၉၃၉-ခု နိုဝင်ဘာ ၁၂-ရက်နေ့ ဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ နောက်ထပ် စစ်ဆင်ရေး အမိန့် ထွက်ပေါ်လာ သောအခါ ဟစ်တလာ ဆန့်ကျင်ရေး ဂိုဏ်းသားများသည် သူတို့၏ လုပ်ကြံမှု အစီအစဉ်ကြီး အတွက် တအား တက်စရာ တွေ့လာကြရ

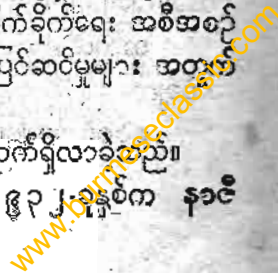
သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာ၏ ဂျာမန် စစ်ဦးစီးဌာန ချုပ်သည် ဟစ်တလာ၏ နောက်ထပ် စစ်ဆင်ရေး အမိန့်ကို သဘော တွေ့ လက်မခံနိုင်သည့် အမှုအရာများ ဖြစ်ပေါ် လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ၊ ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်ဒါသည် နိုဝင်ဘာ ၁၂-ရက် ၃-ရက် နေ့များတွင် အခြား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ဟစ်တလာအား လုပ်ကြံရေး အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေး သည်။ သူတို့ အစီအစဉ်အရ နိုဝင်ဘာ ၅-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရော့ချစ်သည် ဟစ်တလာနှင့် တွေ့ဆုံ၍ အခြေအနေ ချိတ်တင်ပြသည်။ သို့ရာတွင် ဟစ်တလာထံမှ နောက်ဆုံး သဘောထား ပြောရင်းလတ် ရှိခဲ့ပါက “လုပ်ကြံမှုကြီး” ကို စတင်ရန် ဖြစ်သည်။

သတ်မှတ် ထားသော နိုဝင်ဘာ ၅-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဘရော့ချစ်သည် ဟစ်တလာနှင့် ဝင်ရောက် တွေ့သည်။ ဤသို့ တွေ့ဆုံရာတွင် အချိန် သိပ်ကြောခဲ့၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဟစ်တ လာသည် မိမိ၏ စစ်ဆင်ရေးများအား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရော့ချစ်က “အောင်မြင်ရန် အလားအလာ မရှိ” ဟူ၍ ပြောကြား လာသည် ဖြစ်ကြောင်း အကျယ် ခေါ်ပွဲကာ ဘရော့ချစ်အား ရစရာ မရှိအောင် ခံဆိုကြိမ်းမောင်း၍ အနီးထဲမှ နှစ်ထုတ်ပစ်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် တစ်ဘက်လုံးက သူ့ကို မော်ရှ်ပင် မကြည့် ခဲ့ကြသော ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အချို့က သူ၏ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များကို လက်မခံ အယုံအကြည် မရှိကြောင်း အတိအလင်း ပြောဆို လေသည်ကို နေါ့သ အမျက် ချောင်းချောင်း ထွက်ကာ များများ ရှားရှား ဖြစ်နေခဲ့သည်။ သို့နှင့်ပင် သူသည် ဘရော့ချစ်၏ အရှုံးပေးရေး ဝါဒကို လုံးဝပြစ်တင် ရှုတ်ချခဲ့ရုံမျှမက၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂-ရက်နေ့တွင် သတ်မှတ်ထားသော တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ် များကို ထပ်မံ အတည်ပြုကာ အသေးစိတ် ပြင်ဆင်မှုများ အတွက် အမိန့်များပင် ထုတ်ခဲ့သည်။

သို့နှင့် နိုဝင်ဘာ ၇-ရက်နေ့သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဤနေ့ ဤရက်သည် လွန်ခဲ့သော ၁၉၃၂-ခုနှစ်က နာဇီ

ပါတီ အနေဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် အကြီးမားမား ပြုလုပ်ကြည့်ကြားပမ်းခဲ့သော နှစ်ပတ်လည်နေ့ကြီး ဖြစ်သည် ('အောင်ပွဲ' မဆုရဘဲ၊ ထောင်ထဲ ဝင်ခဲ့ရခြင်း ' ဟူသော အခန်းကို ပြန်ကြည့်ပါ ဟစ်တလာသည် သူ့အာဏာ ရလာသည့် အချိန်မှစ၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ထိုနေ့ ထိုရက်တွင် အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့စဉ်က ကျဆုံးခဲ့ရသော နာဇီ ပါတီဝင် ရဲဘော်များအား သထိရ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသည့် အခမ်းအနား တစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။

ယခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈- ရက်နေ့တွင်လည်း ထိုစဉ်က နာဇီ ပါတီဝင်များ စုရုံးခဲ့ကြသည့် ဘာဂါဘရောက်လား အဆောက်အအုံတွင် 'တော်လှန်ရေးနေ့ အခမ်းအနား' ကို ကျင်းပခဲ့ရာ နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း ကဲ့သို့ပင် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် တက်ရောက် ဟောပြောခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့က တရားဟောရာတွင် ခါတိုင်းကဲ့သို့ စကားကြော ရှည်မနေဘဲ ခပ်တိုတိုပင်ပြော ခပ်စောစောပင် ပြောသွားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ခပ်တိုတိုပြော၍ ခပ်စောစော ပြန်သွားခဲ့ခြင်းမှာ ဟစ်တလာ အဖို့ အထူး ကဲကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဟစ်တလာ ထွက်ခွာသွားပြီး ခဏမျှအကြာတွင် အဆိုပါ ဘာဂါဘရောက်လား အဆောက်အအုံကြီးမှာ ဗုံးပေါက်ကွဲ၍ တစ်ခါတည်း ပြိုလဲ ပျက်စီး သွားခဲ့သောကြောင့်ပေတည်း။

အဆိုပါ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် တော်လှန်ရေး အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်လာသော နာဇီ ပါတီဝင် အများ အပြား ထိခိုက်သေကြေ၍ ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ဤ မြူနစ်မြို့မှ ဗုံးပေါက်ကွဲမှု သတင်းကြီးသည် အခြားဂျာမန် ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် စစ်ဘက်အရာရှိများကို တုန်လှုပ်ချောက်ချား စေရုံမျှမက၊ ဟစ်တလာ ဆန့်ကျင်ရေး ဂိုဏ်းသစ်များ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများပင် အထိတ်တလန့် တအံ့တဩ ဖြစ်သွားကြရသည်။

အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ ဤ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြီးမှာ ၎င်းတို့လက်ချက်ကြောင့် မဟုတ်ပါလော။

စင်စစ်အားဖြင့် မြူနစ်မြို့ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြီးသည် ဟစ်တလာ

နေ့ကျင့်ရေး ပုံစံသစ်များ၏ ထက်ချက် လုံးဝ မဟုတ်ဘဲ ဂျာမန် ဂုဏ်စတုရန်း စုံထောက် များ၏ လက်ချက် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဟစ်တလာအား ထက်လက်ပစ်ခတ်ခဲ့ကြခြင်း မဟုတ်၊ ဤဗုံးပေါက်ကွဲမှု သတင်းကြောင့် ဟစ်တလာကို ပို၍ နာမည်ကြီးအောင် သူပြန်သွားချိန်တွင် တစ်ဖက် လုပ်ကြံ၍ ဗုံးပေါက်ခဲ့ကြခြင်းပင်တည်း။

စင်စစ် ဤ 'ယနေ့ဆောင် လုပ်ကြံမှုကြီး' ကို ဟစ်တလာ ပင် သိဟန်မထူ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ တော်လှန်ရေး အခမ်းအနားမှ ပြန်အလာ မီးရထားပေါ်တွင် ဗုံးပေါက်ကွဲမှု သတင်းကြီးကို ကြားရသော အခါ မျက်လုံး မြူကာ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွား ခဲ့သော ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် သူသည် အသက်စေားမှ သိသိကလေး လွတ်လာခဲ့သည်ကိုပင် အထူး အားရကျေနပ်လှ၍ 'ကျုပ် ဒီအဆောက်အအုံက ခါတိုင်းထက်စောပြီး ထွက်လာခဲ့မိတာ ဘုရားသခင်က ကျုပ်ကို ကူညီစောဇီရှောက် လိုက်တာတဲ့။ ဒါဟာ ကျုပ်အတွက် ကျုပ်ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို မုချ ရောက်အောင် သွားနိုင် လိမ့်မယ် ဆိုတာ ပြတာပဲ' ဟူ၍ပင် ပြောလိုက်သေးသည်။

ဟစ်တလာသည် မည်သို့ပင် ပါးစပ်က ပြောခဲ့သော်လည်း သွေးနှုတ်သားနှင့် လူသားတစ်ယောက်ပင်ဖြစ်ရာ၊ သူ့အထက် နန္ဒဏယ်ကို လုပ်ကြံခံရသည့် အတွက် စိတ်ထဲတွင် မထမဆုံးအကြိမ် အထိတ်တလန့် ဖြစ်ခဲ့ဟန် တူသည်။

အထက်ပါ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ပင်လော၊ သို့မဟုတ် စစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အချို့၏ သဘောတရားမူကြောင့်ပင်လော ဟူ၍ ထိတိကျကျ မသိရသော်လည်း နိုဝင်ဘာလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်တပ်သားများကို ထိုးစစ် ဆင်နွှဲရန် ဟူသော မူထရက်အနံ့သတ်ချက်ကို ရွှေ့ဆိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့သော် ဤသည်မှာလည်း သူ၏ မူလအကြံစာစောင်ကို လုံးဝ စွန့်ပစ်လိုက်ခြင်း မဟုတ်သေးဘဲ အချိန်အခါနှင့် အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရန်သာ ရက်ရွှေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် နိုဝင်ဘာ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် တပ်သား အား လုံး

'အသင့်' ရှိနေကြရန် အမိန့် ညွှန်ကြားချက် အမှတ် ၈ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ၂၃-ရက်နေ့တွင် ကြည်း ရေ လေ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ထပ်မံခေါ်ယူ တွေ့ဆုံပြန်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သူသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များကို ယခင်အကြိမ် တွေ့ဆုံကကုသို့ပစ်လျှပ်တစ်ပြက်ထိုးစစ်ကြီး အင်နွဲ့ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ထပ်မံ ရှင်းပြပြန်သည်။

“အခု လက်ရှိ အခြေ အနေဟာ အလား အလာ အကောင်းဆုံးဆိုတာ အဖက်ဖက်က ကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။ နောက် ၆ လ အတွင်းဆိုရင် ဒီ အခြေအနေမျိုး ဒီ အလား အလာမျိုးဟာ မရှိတော့ဘူး။ ကျုပ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကတော့ ပြောင်းလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကျုပ်ဟာ ပြင်သစ်နဲ့ အင်္ဂလန်ကို အကောင်းဆုံးအချိန် ရွေးပြီး အမြန်ဆုံးထိုက်ဘို့ စီစဉ်ပြီးပြီ”
(ဟစ်တလာ၏ စိန့်စွန်းများ။ စာမျက်နှာ-၄၉)

အထက်ပါအတိုင်း ဟစ်တလာသည် သူ၏ ထိုးစစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်ကို ထက်မလျှော့ဘဲ ဆုတ်ကိုင် မြဲ ဆုတ်ကိုင်ထားခဲ့ရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရာဇာ့စ်မှာ ဟစ်တလာအား ပြောမရသည့် အဆုံး စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်ကာ ထိုနေ့က ဟစ်တလာနှင့်တွေ့ဆုံပြီး နောက် နာရီထူး နှုတ်ထွက်စာ တင်ခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများမှာ ဟစ်တလာလုပ်ဆဲ မျက်စိကိုမှိတ်၍ လိုက်လုပ်ကြရန်သာ ရှိနေကြသည်။ သူတို့အတွက် အားထားရန် ဟစ်တလာက ကျန်သည်။ ၎င်းမှာ ဥပမာပထိုက်၏ ဆိုးဝါး ပြင်းထန်လှသော ဆောင်းရာသီပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ၁၉၃၉-၄၀-ခုနှစ်၊ ဆောင်းရာသီသည် ဆိုးဝါးပြင်းထန်စွာ ကျဆောက် လာပါစေ ဟစ်တလာသည် သူ၏ ထိုးစစ်ဆင်ရေး ပြင်ဆင်မှု များကို မုချ ရွှေဆိမ်းရလိမ့်မည်ဟု သူတို့က မြော်လင့် အားထား တွက်ဆ နေကြသည်။

ဤအတောအတွင်း ဟစ်တလာအား စိတ်အနှောင့် အရှက် ဖြစ်စေသော အကြောင်းတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ၎င်းမှာ

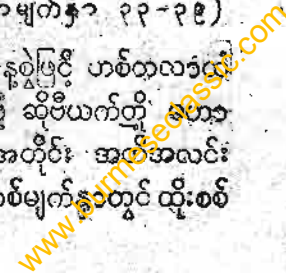
အခြားမဟုတ် သူ၏ မဟာမိတ်ကြီး မူဆိုလီနီထံမှ သူ့ထံသို့ ပေးဖို့ ခက်သော စာတစ်စောင်ပင် ဖြစ်သည်။

မူဆိုလီနီသည် ယခင်အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဟစ်တလာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ အပေါ်တွင် မကြိုက်တစ်ဝက် ခြိတ်တစ်ဝက်ဖြင့် ဟစ်တလာကို မပေါင်းလည်းခက်၊ ပေါင်းလည်း ခက် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ မိမိ အထန်တန် တားဆီး နေသည့် အထဲအထဲထဲ စစ်ပွဲကြီး ဆင်နွဲ့ခဲ့သည့်အတွက် ဟစ်တလာကို သဘော မကျဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ထက်ပို၍ ဂျာမန်ဆိုဗီယက် စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး နောက်ဆုံး ပိုလန်ပြည်၏ ထက်ဝက်နီးပါးမျှ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ထက်သို့ ဖ်တလာ၏ ထိုးအုပ်ခဲ့သည့်ကိုလည်း လုံးဝ မကျေနပ်ခဲ့။ အခုလည်း အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စိတ်ချ ထက်ချ လွှတ်ထားပြီ။ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာဖွင့်ရန် ဟစ်တလာ ခြံစည် နေသည်ကို သဘောမတူဘဲ ရှိနေသည်။

“မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ပိုလန်နှင့် ဘောလတစ် ဒေသတို့ သေနက်တစ်ချက်မျှ မဖောက်လိုက်ရဘဲ အမြတ်တွက်ခဲ့သူမှာ ရုရှားတို့ပင် ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း များစွာက သမီး လူငိုထူ လာခဲ့သော ဘော်ရှီဗစ် ဆန်ကျင်ရေးနှင့် ဂျူး ဆန်ကျစ်ရေး အောင်လိုများကို သင် စွန့်ပစ်နိုင်လိမ့်မည် ဟုတက်ဟု ကျွန်ုပ် တစ်တစ်ချ ယူဆပါသည်။ ထို့ပြင် ဘင်နွဲ့ မော်စကိုတို့ ဆက်ဆံရေးကို ရှေ့တစ်လှမ်းလှာ ထိုးခဲ့ပါက အီတလီပြည် တွင် ရက်တရက် ဆိုးဝါးသော အန္တရာယ်များ ကျဆောက် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ကို ထပ်လောင်း ဖော်ပြရန်မှာ ကျွန်ုပ်၏ တစဝန်ပင် ဖြစ်ပါသည်”

(ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီ၊ စာမျက်နှာ ၃၃-၃၉)

၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄-ရက် နေ့စွဲဖြင့် ဟစ်တလာထံသို့ မူဆိုလီနီထံမှ စာတွင် မူဆိုလီနီသည် ဂျာမန်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့ ခြားနား ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းကို အထက်ပါ အတိုင်း အတိအလင်း ဖော်ပြရန်မျှမက အစွဲအနားအနေအထားကို စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်

ဆင်နွှဲလာပါက အခေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ဤစစ်တွင် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများဘက်မှ ပါဝင် ရပ်တည်လာဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟူ၍ ပင် ယောက်ျား ကုန်း ထုတ်ပြန်လိုက်သေးသည်။

စစ်စစ် ဟစ်တလာ အနေဖြင့်လည်း ဂျာမန် ဆိုဗီယက် စစ်ချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရာ၌ ဆိုဗီယက်ကို တကယ့် ထာစဉ် မဟာမိတ် အဖြစ် သဘောထား လို၍ မဟုတ်ဘဲ၊ အနေအကွက် စစ်မျက်နှာတွင် အင်္ဂလိပ် ပြင်သစ်တို့အား ထိုးစစ်ဆင်လိုသဖြင့် အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာတွင် ဆိုဗီယက်ကို ယာယီ မဟာမိတ် အဖြစ် ထားရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာ ထိုးစစ် အတွက် လိုအပ်သော စားနပ်ရိက္ခာနှင့် တကွ စစ်အတွက် အသုံးဝင်သော ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းများကိုပါ ဆိုဗီယက် ယူနီယံမှ ရရှိလိုမိမည်ဟု တစ်ထစ်ချ တွက်ဆထားသည်။ ဤသို့အားဖြင့် သူသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံနှင့် မဟာမိတ် စစ်ချုပ် ချုပ်ဆိုရာတွင် စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ သေနင်္ဂဗျူဟာ အမြင်အရပါ တွက်ချက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူသည် မူဆိုလီနီ၏ အကြံပေးချက် သတိပေးချက် များကို တေးချိတ်စာ မူလ ကြံရွယ်ချက် အတိုင်း အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နွှဲရန် အချိန်ကောင်းကိုသာ စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့သည်။ အသူးသဖြင့် ၁၉၃၉-၄၀ ခုနှစ်၏ ဆိုးဝါးလှသော ဆောင်းရာသီ ကုန်ဆုံးမည့် အချိန်ကိုသာ မြော်လင့်နေခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ထိုသို့ ဆောင်းရာသီ ကုန်ဆုံးအောင် စောင့်ဆိုင်းနေရာ၌ အလဟဿ အချိန်ကို ထိုင်ဖြုန်း မနေခဲ့ပေ။ ဤရာ များအတွင်း သူသည် အခြား ကြီးကျယ်သော လုပ်ငန်းတစ်ခုခု လုပ်ခဲ့သေးသည်။ ယင်း လုပ်ငန်းကား “ဂျူးလူမျိုးများ၏ ပြဿနာ အပြီးသတ် ဖြေရှင်းရေး” ဟူ၍ အစဉ်ပေးထားသော ဂျူးတစ်ချို့ လုံး သုတ်သင်ပစ်ရေး စီမံကိန်းကြီးကို အောင်မြင်စွာ ခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် ဤစီမံကိန်းကြီးအတွက် ရုပ်နက် လုံခြုံရေး တပ်မတော်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်းမလားကို အစစ အရာရာ လိုအပ်သည့် နည်းကြားချက်စား ပေးအပ်ကာ “ဂျာမန် အမျိုးအနွယ်များ အပိုင် ကြီးထွားရေး” ဌာနချုပ်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်း လုပ်ကိုင်စေခဲ့သည်။

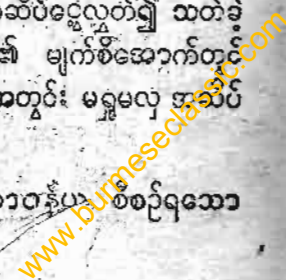
ဤ “ဂျာမန် အမျိုးအနွယ်များ ထိန်းစစ်ကြီးထွားရေး” ဌာနတွင် ဦးစီး လုပ်ငန်းကား ဂျာမန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော ဩစထရီးယား၊ နိုဝေဒ်လန်ဒ် ဝိုင်းရပ်ပြည်များမှ ဂျူးလူမျိုး မှန်ဆမျှကို တစ်ယောက်မကျန် အသီးကား ချွေးတပ် အကျဉ်းစခန်းများသို့ ပို့ဆောင်၍ အသက် သေသေအောင် နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲ သတ်ဖြတ်ရသော အလုပ်ပင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဂျူးလူမျိုး သုတ်သင်ရေး လုပ်ငန်းများကို စံနှစ်တကျ ကိုင်းချ၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရာ၌ ပိုလန်ပြည် အောင်စစ်စ် အကျဉ်းစခန်းမှာ နာမည်အကြီးဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုအကျဉ်းစခန်း ငရဲခန်းတွင် လုံခြုံရေး တင်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး အင်စတိုင်း၏ အစီအစဉ်ဖြင့် အဆိပ် ဓာတ်ငွေ့ခန်းကြီး များ ဆောက်လုပ်ကာ ဂျူးများကို နေ့စဉ် ထောင်နှုတ်ချီ၍ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအဆိပ်ဓာတ်ငွေ့ဖြင့် သတ်ရာ၌ ဂျူးများမှာ အစ ပထမတွင် အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့ခန်းကြီးများကို “ကျန်းမာရေး ဆေးစစ်ခန်း” “ရေခန်း” ဟူ၍ ဆိုင်းဘုတ်များ ရေးဆွဲထားသဖြင့် တကယ်ပင် ရေခန်းများ၊ ဆေးစစ်ခန်းများဟု ထင်မှတ် ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သတ်မှတ်ထားသည့် ဂျူးလူမျိုးများကို အရေအတွက်နှင့် ထိုအခန်း များထဲသို့ ခေါ်ဆောင်လာပြီး လူပြည့်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဖြင့်မှ တံခါးကို လေအလုပ်တံစာ အဆိပ်ငွေ့များကို စတင်လွှတ်ပေးသည်။ အချိန်စေ့၍ ထို တံခါးကြီးများကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ဂျူးများ ယောကျ်ား၊ မိန်းမနှင့် အလေး များ များ မြင် မကောင်းကောင်းအောင် အလောင်းချင်း ထပ်၍ သေနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုသို့ နေ့စဉ်နှုတ်အမျှ ဂျူးများကို အဆိပ်ငွေ့လွှတ်၍ သတ်ခဲ့ရာ တစ်ခါက လူသတ်ကောင် အိုက်ခိမန်း၏ မျက်စိအောက်တွင် ဂျူးလူမျိုးပေါင်း ၉၀၀၀-ခန့်မှာ ၂၄-နာရီအတွင်း မရွှေမလှ အဆိပ် သေခံခဲ့ရသဖြင့် သေခဲ့ကြရသည်။

ဂျူးများကို သတ်ဖြတ်ရာ၌ လုံးဝ တာဝန်ပေး စေခဲ့ရသော

မိလ္လာကြီး အိတ်ခိမ်းမှာ သူ၏ လူသတ်လုပ်ငန်းတွင် အထူး စိတ်ဝင်စားသူ ဖြစ်သည်။

သူသည် ဂျူးများကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ထောင်ချီ၍ သတ်နှိမ်ဆောင်လည်း၊ ထိုအလောင်းများကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရာ၌ အခက်အတွေ့နေရသည်။ ပထမတွင် ထိုအလောင်းများကို ကြီးမားလှသော တွင်းကြီးများ တူးကာ၊ ကျွင်းကြီးတစ်ခုလျှင် အလောင်းပေါင်း တစ်ထောင်မှ နှစ်ထောင် မြှုပ်နှံစေခဲ့သည်။

သို့သော် နေ့စဉ် အဆိပ်ငွေ့ လွတ်၍ အတ်ခဲ့သော အလောင်းများကို ထိုသို့ မြေမြှုပ်ရာ၌ အထူးပင် တာဝန်ကြီးလှသဖြင့် နောက်ထပ် တစ်မျိုး ကြံခဲ့ရပြန်သည်။

ထိုအကြံမှာ အခြား မဟုတ်၊ မီးသဂြိုဟ်သည့် စက်ကြီးများကို ဆောက်လုပ်၍ အလောင်းများကို တစ်ခါတည်း လက်စ ဖျောက်ဆောင် ပြာချ၍ ပစ်သည့်နည်း ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် သူ၏ ရက်စက်လှသော အကြံအစည်သည် တကယ်လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ အဆိပ်အောက်ဝင်၏ အကျဉ်း စခန်းမှ ငရဲခန်းများတွင် နေ့စဉ် လူသတ်လုပ်ငန်းကို ခေတ်မီသည် နည်းဖြူ ပြုလုပ်ခဲ့၍ ပိုလန်ပြည် တစ်ပြည်ထဲတွင် ဤသို့သော ငရဲခန်းများ၌ လူပေါင်း ၂-သန်းကျော် အသတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရသည်။

ထို့ပြင် အခြား ဥပမာပ တိုင်းပြည်များမှ ဂျူးများကိုလည်း တွေ့သမျှ မြင်သမျှ အကျဉ်းစခန်း၊ ကုန်ဆက်ကြရာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဂျူးလူမျိုးပေါင်း ၆-သန်းကျော်တို့မှာ နှစ်ထပ်ထက်ချက်ဖြင့် မဂ္ဂမလု သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

ဤသို့ အားဖြူ ဟင်းမလာ ၏ ရုပ်နက်တပ်သားများ အသုတို့၏ ဦးထုပ်တွင် တပ်ဆင် ထားကြရသော လူဦးခေါင်းနှစ်လက်ဖျန်ရိုး နှစ်ချောင်း တံဆိပ်မှာ ယခုမှပို၍ အဓိပ္ပာယ်ရှိလာသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ရုပ်နက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အဓိက လုပ်ငန်းမှာ ပါးကတ် အာဏာသား လူသတ်ဆောင်ရွက်မှုအလုပ်သာ ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဟင်းမလာသည် သူ၏ သူ့ရက်ထောက် လူသတ်ကောင်စစ်ယောက်ဖြစ်သော အခေါ်ဖိ အိတ်ခိမ်း၏ စွမ်းဆောင်ချက်ဖြင့် ဂျာမန်တို့ သိမ်းပိုက်ထားခဲ့သော တိုင်းပြည်များမှ ဂျူးမုန်ဆူမှုကို ခမ်းဆီး၍ အကျဉ်းစခန်းများသို့ ပို့ဆောင်ကာ ညဉ့်ဆဲ သတ်ဖြတ်စေခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ထောင်သောင်းမားသော ဂျူးအဖိုးကြီး၊ အဖွားကြီးများ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမနှင့် ကလေးသူငယ်များကို တွင်ဆောင်ယာသော မီးရထားတို့ကြီးသည် ဆိုးရွားပြင်းထန်လှ၍ ဆီးနှင်းများ အထပ်ထပ် ကျုံးထုတ်နေသည့် ဆောင်းရာသီ နေ့ရက်များတွင် ပိုလန်မြို့ အကျဉ်းစခန်း ငရဲခန်းများ ရှိရာသို့ တစ်စင်းပြီး တစ်စင်း ဆုတ်မေ့စားနေကြသည်ကို တွေ့မြင်ကြရသည်။

ဂျူးများမှာ ရထားတို့ပေါ်တွင် ငါးပိငါးချင်သိပ်၊ ဖြတ်သိပ်၍ တင်ဆောင်လာခြင်း ခံရသည့်ပြင် လမ်းခရီးတွင် အစာရေစာ အလတ်လတ် အပြတ်ပြတ် ဖြစ်ကြ၍ ရာသီဥတုမှာ သွေးခဲလေးက်အောင် ခိုက်ခိုက်တုန် အေးချမ်းလှသည်ဖြစ်ရာ အကျဉ်းစခန်းများသို့ မရောက်မီ လမ်းခုလတ်မှာပင် မချိမဆန်ရွှေလှေ သနားဖွယ်ရာ သေဆုံးခဲ့ကြရရှာသည်။

ထိုစဉ်အ ထိုဂျူးလူမျိုးများကို ကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်များပမာ တင်ဆောင် ခုတ်ပောင်းလာသော မီးရထားတို့ကြီး နှစ်စင်းကို ဘရက်စလေမြို့ ဘူတာရုံတွင် အမှတ်ထောင် တွေ့မြင်လိုက်ရသော ဒပ်ချီအပျိုးသားတစ်ယောက်က အောက်ပါအတိုင်း ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဖော်ပြရေးထားခဲ့သည်။

“ဓမာမကျန်း ဖြစ်နေသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကလေးငယ်များကို ရင်ခွင်ပိုက်ထားကြသည့် သားသည်အမေများသည် သစ်သားတန်းများရှိ၍ ကာထားသည့် ကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်များ တွင်သော တွဲကြီးများပေါ်တွင် ပြည့်ကျပ်ပြတ်သိပ်နေကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်စီးလာသော ရထားပေါ်မှ နေ၍ ကြည့်လိုက်လျှင် ထိုတို့ပေါ်မှ လူများ၏အခြေအနေမှာ ကြောက်စရာအောင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသည့်ကို တွေ့မြင်

နေရပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မီးရထားမှာ အလံစချိုးသေးသဖြင့် ဘူတာသို့ မဝင်ရသေးဘဲရှိနေရာ ရထားလမ်းခွဲတစ်ခုတွင် ဆိုက်ထားသော ထိုရထားတို့များပေါ်မှ “ကယ်ပါ-ယူပါ” တစာစာနှစ် ဧကန်ဟစ်ငိုယိုနေကြသဖြင့်များကို အတိုင်းထား ကြားနေရပါသည်။

သားသည်အစေ ဂျူးအမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏ သူမကံ ဗီယန်နာမြို့ရှိ စနအိမ်မှ လွန်ခဲ့သည့် တစ်ပတ်လောက်ကလင် ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်လာပြီး မြို့ပြင်ဘက်ရှိ သစ်လုံးများ ထူထပ်စွာ ကာထားသော စင်းကြီးလင်ခဲထဲတွင် အခြား လူပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့နှင့်အတူ ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးစူးဖြင့် နေခဲ့ရကြောင်း၊ နောက်မှ လေခံရိစားကြီးများ ရောက်လာ၍ ဘူတာရုံသို့ လိုက်လာခဲ့ရပြီး ယခုကဲ့သို့ ရထားတို့ကြီးများဖြင့် တစ်ဆောင်လာခြင်း ခံကြရကြောင်းကို သနားစဖွယ် ခြေပြ နေရာပါသည်။ သူတို့သည် ဤရထား တို့များပေါ်တွင် လိုက်ပါလာခဲ့ရာ ၂-ရက်မျှ ရှိပြီ ဖြစ်၍ အစားအသောက်မှာ လမ်းခရီးတွင် တစ်ကြိမ်သာ စားကြရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

သူမ၏ပြောပြချက်အရ အချို့ကလေးများမှာ တို့ပေါ် တွင် လူများ မြတ်သိပ်ပြည့်ကျပ်နေသဖြင့် အထက်မရူနိုင်ဘဲ မွန်းကုန်-မေ့ကုန် ကြရှာသည်ဟု သိရပါသည်။ လုံခြုံရေး ရှိပုံနက်တပ်ထား ရှာမန် အစောတစ်သားများကလည်း လူများကို တွဲထဲသို့ အတင်း ထိုးသိပ်ပြီး တံခါးကြီးများကို ကန်လန်ထိုးပစ်ကြပါသည်။ ကလေးတစ်ယောက် နှစ်ယောက် အပြင်တက်တွင် မေ့ကျန်နေရစ်သည်ကိုလည်း ၎င်းတို့ ရှာမန် စစ်သားများက လူအုပ်ကြီး၏ ခေါင်းပေါ်သို့ ထိုကလေး ငယ်များကို ဆွဲကိုင်ပစ်သွင်း ပေးလိုက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုနေ့ ထိုရက်များက ရာသီဥတုမှာ အေးမြလွန်းလှသည် ဖြစ်ရာ ညဘက်ကျလျှင် သူတို့တစ်တွေ မည်မျှ ဒုက္ခရောက်စွာ ကြမည်ကို မတွေ့ဘဲ လေးငှက်အောင်ပင် ဖြစ်မိပါသည်။

ဘူတာရုံထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ရထား ဆိုက်ပြီးသော အခါ ကျွန်ုပ်

သည် ရံပိုင်ထံသို့ သွား၍ ထိုရထားတို့များပေါ်မှ အခြေ အနေကို သူ့အား ပြောပြပါသည်။ သို့သော်-သူ့ဘာမျှ မတတ်နိုင်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုရထားများမှာ ရှာမန် လုံခြုံ ရေး တပ်ဖွဲ့၏ လုံးဝ တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်နေသော ရထား များဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုရထားတို့များကို ဘူတာရုံတွင် ဆိုက် ထားရန် ကျပ်တည်းစွာ အမိန့်ထုတ်ထားကြောင်း၊ အကယ်၍ ခရီးဆက်မသွားနိုင်သေးပါက ဘူတာရုံပြင်ဘက် လမ်းခွဲများ တွင် တွဲ ထိုးထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မှသာ ထိုရထား တို့များပေါ်မှ ဂျူးများ၏ ဆိုးရွားလှသော အခြေအနေ များကို လူများ မမြင်တွေ့ရဘဲရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြင့်ဆိုင်ရာက ညွှန်ကြားထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ရံပိုင်ကို ကြည့်ရသည်မှာ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်း ရှိဟန်တူပါသည်။ သူ၏ပြောပြချက်အရ ဤဘူတာ မှု ဖြတ်သန်း သွားရသော ရထားတို့များပေါ်တွင် လမ်းရလတ်၌ အစာ ရေစာငတ်၍ သော်လည်းကောင်း၊ နှင်းများ၏ အစားအစာ မကြာခင်သော်လည်းကောင်း အကိုးအရုံးသေဆုံးနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်ဟု သိရပါသည်။ ထိုဂျူး များလိုက်ပို့ပြီး အပြန်တွင် ထိုရထားတို့များ အပေါ်၌ သွေးကွက်ကြီးများ အများ အပြား တွေ့မြင်ရ၍ တစ်ခါကဆိုလျှင် မွေးခါစ က ငယ်ကလေး၏ အလောင်းများပင် တွေ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း ထို ကလေးငယ် များ၏ အလောင်းများကို ဂရုတစိုက် ဖယ်ရှား ရှင်းလင်း ပစ်ရန် မတတ်နိုင်ကြ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ရထားတို့များ ကို နောက်တစ်သုတ် ဂျူးများ တင်ရန်အတွက် အရေးကြီး ပြန်မောင်းလာခဲ့ရ၍ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ဟန်တူကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောပြပါသည်။

ဤနေ့ ဤရက်များသည်အား၊ ဖက်ဆစ် အာဏာရှင် ဟစ်တလာ၏ လက်ချက်ဖြင့် ဥရောပတိုက်တွင် သွေးချောင်းစီးသော နေ့ရက် များ ဖြစ်ခဲ့ပြီတည်း။

ပဲရစ်မြို့တော် ကျဆုံးခြင်း

ဟစ်တလာသည် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရေးကို ၁၉၃၉-၄၀ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီတွင် မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ရာသီဥတု ဆိုးဝါးမှု တစ်ခုတည်းကြောင့်မဟုတ်ပေ။

သူသည် ၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့၌ ၂၀-ရက်နေ့ တစ်ကြိမ်၊ ထိုးစစ်ဆင်နှံ့ရန် ကြံစည်ခဲ့သေးသည်။ ထိုနေ့ ထိုချက်များတွင် ထိုးစစ်ဆင်နှံ့ရန် အမိန့်ကို ဇန်နဝါရီလ ၁၈-ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သို့သော် ထိုအမိန့်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နေ့မှာ “ဂျာနယ်လေး” ဦးစီးအဖွဲ့ဝင် အရာရှိတစ်ဦး စီးနင်းလိုက်ပါသော စေယာဉ်ပျံမှာ ဘယ်လိုဂျယ်ပြည်ထဲသို့ အတင်းအဓမ္မ ရှောင်မလွှဲသွားဘဲ ထိုးဆင်းခဲ့ရသည်။ အဆိုပါ ဂျာမန်ဓေတပ် အရာရှိဦးစီးအဖွဲ့ဟစ်တလာ၏ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာ ထိုးစစ်ဆင်ရန် အမိန့်များပါသွားခဲ့သည့် သူသည် အဆိုပါ စာရွက် စာတမ်းများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း တချို့တစ်ဝက်မှာ ဘယ်လိုဂျယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များဆီးရမိသွားခဲ့၍ ဟစ်တလာ၏ စစ်ဆင်ရေး အမိန့်များ ပေါက်ကြား သွားခဲ့ရသည်။

ထိုသို့ဖြင့် ဂျာမန်တို့၏ ထိုးစစ်မှု ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇေလအထိ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ပေါ်သေးဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဤအတောအတွင်း ဟစ်တလာသည် ယခင်က ချောင်ထိုးထားသော မူဆိုလီနီထံမှ စာကို ပြန်အောက်ကိုင်ကာ ပြန်စာ ရေးခဲ့သည်။ ထိုစာကို ပေးရိုး ပေးစဉ် သံတမန်အရာရှိများမှ တစ်ဆင့်ပင် ပေးခဲ့ဘဲ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့ ကိုယ်တိုင် ရောမ သွားရောက်ပေးစေခဲ့သည်။

သူသည်မိမိအပေါ်တွင် မူဆိုလီနီက မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက် “ယုံရခက်ကြီး” ဖြစ်နေသည်ကို သိထားသည်။ ဤစစ်ပွဲ စတင်ချိန် လာခဲ့ရာတွင်လည်း မူဆိုလီနီက လုံးဝ သဘော မတူဘဲ မိမိကို တားဆီးခဲ့သည်ကိုလည်း သတိထားမိသည်။ ယခု နောက်အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရန် မိမိ ကြံစည်ခဲ့သည့် မူဆိုလီနီက ဟန်တား သတိပေးခဲ့ရာ ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြန်လည် စည်းရုံးရန် လိုအပ်သည်ဟု သဘောတူကာ အဆိုပါ စာကို ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဤ စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားလာခဲ့ခြင်းသည် အိတလီပြည်၏ အနာဂတ် အရေးကို အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ် လုံးဝ သံသယ မဖြစ်ဘဲ ယုံကြည် မိပါသည်။ မကြာမီ တစ်နေ့နေ့တွင် အရေးနှင့်အမြန် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဦး နှစ်ဦးတစ်ဦး လက်တွဲ၍ တိုက်ပွဲဝင်ရန် ဖန်တီးလာဖွယ် ရှိနေပါသည်။ ဤ အချိန်အခါတွင် သင်သည် ဤလက်နက်ကိုင် ပစ္စည်းကုသမှုမှ တိမ်းရှောင် လွယ်၍ မရဘဲသော်လည်းကောင်း၊ တွေ့ရှိလာရ လိမ့်မည်။ ဤအခါတွင် သင်သည် ယခင်ထက် ပို၍ ကျွန်ုပ်တို့ အကဲသို့ ရောက်ရှိလာသည့် နည်းတူ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သင်တို့ဘက်သို့ ရောက်ရှိလာမည်မှာ မူချ ဖြစ်ပါသည်။”

(“ဟစ်တလာမှ မူဆိုလီနီသို့ ပေးစာ”)

မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာထံမှ စာကိုဖတ်ပြီး အတော်အတန် သဘော ပြောင်းလဲသွားဟန် ရှိသည်ကို ရစ်ဘင်ထရော့မှ တစ်ဆင့် သိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူဆိုလီနီကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ တွေ့ဆုံ၍ ချဉ်းကပ် စည်းရုံးလိုသဖြင့် ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈-

ရေတံခွန်တွင် သူကိုယ်တိုင် အိတ်လိပြည် ဘရမ်းနား မြို့ကလေးကို သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

အစဉ်အမြဲ ဆီးနှင်းများ ဖုံးအုပ်နေသော တောင်ပေါ်ကလေး တစ်မြို့ဖြစ်သည့် ဘရမ်းနား မြို့ကလေးတွင် ဟင်္သာတလား သူ၏ ရောင်းရင်း ရဲဘော်ရဲဘက်ကြီး မူဆီလီနီနှင့် နှစ်ကိုယ်ကြား အားရွှေပါးရ ရင်းရင်းနီးနီး စကားလက်ဆုံ ပြောမကုန်အောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအထိ မိမိ၏ အစီအစဉ်များမှာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆုံးရှုံးမရိတ် အောင်ပွဲတစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ ခံနိုင်ခဲ့ပုံ၊ ပိုလန်ကို ဂျာမန်တပ်များ နှစ်ပတ်အတွင်း ရွပ်ရွပ်ချွန်ချွန် တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြပုံများနှင့် တကယ်အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာ ထိုးစစ်ကြီး အတွက် အဘက်ဘက် ပြင်ဆင်နေပုံများကို အားရပါးရ ပြောပြသည်။ နောက်ဆုံး ဤစစ်ပွဲကြီးသည် မိမိတို့ ဂျာမန်နှင့် အိတ်လိ ပြည်ကြီးအား ဥရောပတိုက်၏ လက်နက်နှိပ်ငြိမ်းမှုများ အဖြစ် မူဆီလီနီနှင့် ပြင်ဆင်ပေးလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း စိကာလက်ကို ပြောကြား၍ မူဆီလီနီအား စည်းရုံးခဲ့သည်။

သူ၏ စည်းရုံးရေးမှာ အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဟင်္သာတလားနီ မူဆီလီနီတို့ ထိုတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဘရမ်းနားမြို့ တူတာရုံကလေးတွင် ရဲဘက်ကြီး မူဆီလီနီအား ဟင်္သာတလားက ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်လှသော အရာဖြင့် လက်တပြု ခေါင်းတညိတ်ညိတ် နှုတ်ဆက် ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး၊ နောက် ၃-လမျှ အကြာ ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀-ရက်နေ့တွင် အိတ်လိသည် ဝက်လိပ်၊ ပြင်သစ် တို့အား စစ်ကြေညာသော ဂျာမန်တို့ဘက်မှ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြသောကြောင့်တည်း။

ဟင်္သာတလားသည် ဤသို့ စစ်ပွဲကို တိုးခဲ့၍ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင် စိုင်းပြင်းနေသလို ဗြိတိသျှတို့ကလည်း ဟင်္သာတလား၏ စစ်ရေး သေနင်္ဂဗျူဟာကို ရင်ဆိုင်တုံ့ပြန်ရန် အင်အားမရှိ အားထုတ်လျက် ရှိနေခဲ့ကြသည်။

ဗြိတိသျှတို့ ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် တာဝန် ယူနေခဲ့သော်လည်း ဖြစ်သော စင်စတန်ချာချီသည် ဟင်္သာတလား၏ အကြံအစည်ကို ကြိုတင်

သက်ချက် သိရှိပြီးဖြစ်သည့် အလျောက် နော်ဝေပြည် ပိုင်နက် ဖြစ်သော ပင်လယ်ရေပြင်တွင် ဂျာမန် ရေတပ်သင်္ဘောများ၏ ရန်မှ ဗြိတိသျှ ကာကွယ်ရန် ရေမြှုပ်ပုခုံးများ ပိုက်စိပ်တိုက်၍ ချထားရေး အစီအစဉ်ကို ဗြိတိသျှအစိုးရ အဖွဲ့သို့ ၁၉၄၀-ခု ဆန်းကပင် အကြံပေး တင်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် အစစ အရာရာ ဆုတ်ဆုတ်ပင် နေ့လယ်ဆင်ခြင် စဉ်းစားမှု ကြီးမားလှသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ချာချီ၏ တင်ပြချက်ကို ရုတ်တရက် လက်မခံသေးဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

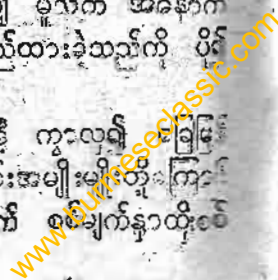
နောက်ဆုံး ၃-ကျော် ၄-လ နီးပါးမျှ စဉ်းစားပြီးမှ နော်ဝေပြည်ပိုင်နက် ပင်လယ်ရေပြင်တွင် ရေမြှုပ်ပုခုံးများ မြှုပ်နှံထားရန် အတောအတွင်းသည်။

သို့သော် အလာကောင်းသော်လည်း အခါနှောင်းခဲ့လေပြီ။ ဂျာမန် ရေတပ်မှ ရေတပ်သင်္ဘောများနှင့် စစ်သင်္ဘောများသည် နော်ဝေ ပင်လယ်ပြင်တွင် ဗြိတိသျှ ရေတပ်နှင့် ဂျီလီယံ ၇-ရက် ၈-ရက်နှင့် ၉-ရက်နေ့များတွင် အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဂျာမန်တို့မှာ နော်ဝေ ပြည်ကလေးကို ကာလအတန်ကြာကပင် ချိန်ရွယ်ပြင်ဆင်ထားခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ရာ အော်စလို၊ ဆာဂျင်၊ နားဗစ် စသော မြို့များမှာ ဂျာမန်ရေတပ်၏ အလစ်တွင် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခြင်း ခံလိုက်ကြရသည်။

ဗြိတိသျှတပ်များ အပါအဝင် မဟာမိတ်တပ်များသည် နော်ဝေကမ်းခြေ ဝိတက်ရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ဂျာမန်တပ်များ၏ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံကြရ၍ လုံးဝ အစဉ်နိမ့်ခဲ့ကြရသည်။

ဟင်္သာတလားသည် နော်ဝေတွင် ဂျာမန်ရေတပ်၏ အောင်ပွဲများကို အားကျေနပ် အားရခဲ့သည်နှင့်အမျှ မူလက အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရန် ကြံစည်ထားခဲ့သည်ကို ပိုမိုအားတက်သော ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အစစအရာရာ ဗြိတိသျှတို့နှင့် ကူးလူး၍ ခြေမြှုပ်ဆက်မြှုပ်ရုံလှသော ဟင်္သာတလားသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ခြေမြှုပ်မြှုပ်ရွှေ ဆိုင်းလာခဲ့သော အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာထိုးစစ်

ကြီးကိုနှောက်ဆုံး မေလ ၁၀-ရက်နေ့ နံနက်အရုဏ်ဘက်အချိန်တွင် တောင်အိုက်ခိုက်စေခဲ့တော့သည်။

ဤသို့စစ်ကြီးမှာ ဒုတိယအတ္ထာစစ်ကြီး တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပထမဆုံးကြိမ် ဂျာမန်တပ်မကြီးများကို စုပြုံ၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်ရာ မဟာမိတ်တို့မှာ ဂျာမန်တပ်များ၏ ထိုးနှက်မှုကို အလူးအလဲ ခံခဲ့ကြရသည်။

မေလ ၁၀-ရက်နေ့ နံနက်အရုဏ်ဘက်တွင် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့စေ၍ ဂျာမန်တပ်များတွင် တပ်မကြီးပေါင်း ၈၉ ခုမျှပါဝင်၍ အရံတပ်မကြီးပေါင်း ၄၇-ခုမှာလည်း နောက်ပိုင်းတွင် အဆင်သင့်ရှိခဲ့ကြသည်။ ဤတပ်မကြီးများအနက် တစ်စိတ်အကြီးစား တစ်ထောင်အပါအဝင် သံချပ်ကာ ကားပေါင်း သုံးထောင်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပန်ဇာတပ်မကြီးပေါင်း ၁၀-တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ စစ်သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ခေတ်အမီဆုံးနှင့် အင်အား အကြီးမားဆုံး ယန္တရားတပ်ကြီးဖြင့် လျှပ်တစ်ပြက် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ကြရာ ဂျာမန်တပ်များ မေလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် နယ်စပ်ကိုဖြတ်ကျော်၍ ပြင်သစ်ပြည်ထဲသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက် လာနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် ပြင်သစ် တပ်များသည် ဘယ်လ်ဂျီယံပြည်တွင် ဂျာမန်တို့နှင့် အပြင်းအထန် ဆိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြရာမှ ဂျာမန်တပ်များက မဟာမိတ်တပ်များကို ပြင်သစ်ပြည်ထဲသို့ ဆုတ်ခွာခွင့်မပေးဘဲ တောင်ဘက်မှနေ၍ စစ်ကြောင်းကိုဖြတ်တောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ မေ ၂၀-ရက်နေ့ညတွင် ဂျာမန်တပ်များ တောင်ဘက်စစ်ကြောင်းမှ ချီတက်လာသည့် သတင်းကို ရရှိကြပြီးနောက်၊ တစ်ပတ်မျှအကြာတွင် ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တပ်များမှာ ဂျာမန်တို့၏ ထောင်ချောက်အတွင်းသို့ မလှုပ်သာ မရွက်သာအောင် ကျဆုတ်ခဲ့ကြရပြီး ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များမှာလည်း ဘယ်လ်ဂျီယံဘုရင်၏ အမိန့်အရ အပစ်အခတ်ရပ်စဲ၍ လက်နက်ချ အညံ့ခံလိုက်ကြရတော့သည်။

နောက်ဆုံး မေလ ၂၇-ရက်နှင့် ဇွန်လ ၄-ရက်အတွင်း စစ်သားပေါင်း ၃၃၈,၀၀၀-မျှရှိသော ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တပ်များမှာ အခြားဘက်ပေါက် မရှိတော့သဖြင့် မြောက်ဘက် ပင်လယ်ဆိပ်

မို့တစ်မြို့ဖြစ်သည့် ဒန်းဇပ်မြို့မှ အကျအဆုံးများစွာဖြင့် ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။ ဤဒန်းဇပ်မြို့မှ ဆုတ်ခွာခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်သည် အကျဆုံးစစ်အတွင်း ထင်ရှားသော မှတ်တိုင်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

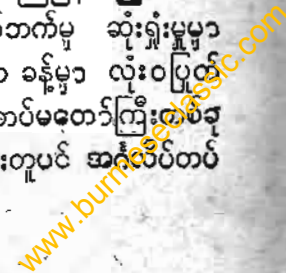
ဂျွန်လ ၁၀-ရက်နေ့တွင် အီတလီသည် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်အား စစ်ကြေညာ၍ စစ်ပွဲအတွင်းသို့ အတိအလင်း ပါဝင်လာခဲ့ရာ စစ်ကြီးမှာ ဥရောပတိုက် တစ်ခုလုံး၏ အထွေထွေ စစ်ပွဲကြီး၏ သွင်လက္ခဏာသို့ အပြည့်အဝ ရောက်ရှိလာခဲ့တော့သည်။

ဟစ်တလာသည် စစ်ကြီးအတွင်းသို့ အီတလီပြည် ပါဝင်သည် အထူးပင် အားရမိသည်။ ယင်းသို့ အားရမိသည်မှာ အီတလီ၏ အညွှန်ကို ရရှိ၍ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိခြင်းထက် မိမိအပေါ်တွင် အီတလီက တစ်နေ့နေ့တွင် သစ္စာဖောက်ကာ နောက်ပိုင်းမှ ရန်ရှာခြင်းကို စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေခြင်းမှ လုံးဝ လွတ်ကင်းခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဂျာမန်တို့က အလုံးအရင်းဖြင့် စစ်ကြီးကို ၎င်းတို့၏ ခြံစည်း ဆင်နွှဲခဲ့ရပြီး၊ ကြုံစဖူး ထူးကဲလှသော အောင်ပွဲကြီးကို ရရှိခဲ့ပြီ မှ အီတလီက စစ်ထဲသို့ ပါဝင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအပါအဝင် ဂျာမန် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်အဖို့ အီတလီ၏ ပြုမူမှုမှာ နှာခေါင်းရှုံ့စရာပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၄၀ ခု ဂျွန်လတွင်မှ အီတလီ စစ်ထဲသို့ပါဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်စောခဲ့ခြင်းသည်။ စစ်ကြီး၏ အစပိုင်း ၁၉၃၉-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင်းက မည်သို့မျှ လှုပ်ရှားခြင်းမပြုဘဲ ငြိမ်နေသည်ထက် ပို၍ “အကွာကျ” ဘယ်ရာ ဖြစ်သည်ဟု သဘောထားခဲ့ကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အောင်ပွဲရ ဂျာမန်တပ်များမှာ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခာသည့်အလျောက် ရန်သူကို အနားမပေးဘဲ ဂျွန်လ ၅-ရက် တောင်ပိုင်းသို့ ဆက်လက်ချီတက် တိုက်ခိုက်ကြပြန်သည်။

ဘယ်လ်ဂျီယံ စစ်မျက်နှာတွင် မဟာမိတ်ဘက်မှ ဆုံးရှုံးမှုမှာ အားလှသည်။ ပြင်သစ်တပ်မကြီးပေါင်း ၃၀ ခန့်မှာ လုံးဝပြတ်စီးခဲ့ရ၍ ဤအရေအတွက်မှာ ပြင်သစ်တပ်မတော်ကြီးတစ်ခု၏ အင်အား သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အင်္ဂလိပ်တပ်

များများလည်း တပ်မကြီးပေါင်း ၁၄ ခုရှိသည့်အနက် တယ်လီဂရပ်
ထိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ပြင်သစ်ပြည်တွင် တပ်မကြီးနှစ်ခုအား
ကျွန်ုပ်တို့သည်အထိ ချေမှုန်းခံလိုက်ရသည်။

စစ်မျက်နှာတိုင်းတွင် အောင်ပွဲဆင်နေကြသော ဂျာမန်တပ်
များအဖို့ နေ့စဉ်ပိုင်းမှ ဂျာမန်လေတပ်နှင့် သံချပ်ကာ ယန္တရား
တပ်ကူများဖြင့် အင်အားဖြည့်တင်းကာ ဒဏ်ကြမ်းတိုက်ခိုက်ကြ
ပြင်သစ်တပ်များမှာ လုံးဝ ခုခံနိုင်စွမ်း မရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

သို့နှင့်ပင် ၁၁-ရက်ကြာမျှ အပြင်းချီတက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ
လျှင် ၁၄-ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့အနုပညာမြို့တော်ကြီးအဖြစ် ထင်ရှား
ခဲ့သော ပဲရစ်မြို့တော်ကြီးမှာ ဖက်စစ် ဂျာမန်တပ်များ၏ ခြေဖဝါး
အောက်သို့ လုံးလုံးလျှားလျှား ပြားပြားဝပ် ကျရောက်ခဲ့ရတော
သတည်း။

နယ်ချဲ့စစ်မှ ပြည်သူ့စစ်သို့

ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့တော်ကြီး ကျဆုံးခဲ့ပြီးနောက် တစ်လမျှ
အကြာ ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဟစ်တလာသည် ထူးသူး
ခြားခြား အကြံအစည်တစ်ခုကို လျှို့ဝှက်စွာ ကြံစည်ခဲ့သည်။

ယင်းအကြံအစည်ကား အခြားမဟုတ်၊ ဗြိတိသျှ ဘုရင်
ဆွေတော်-မျိုးတော်တစ်ဦး ဖြစ်သော ဝင်ဆာမြို့စားကြီးနှင့် မြို့စား
ဏတော်ဘို့အား ဖမ်းဆီး၍ ပြန်ပေးဆွဲရန် ကြိုးစားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဝင်ဆာ မြို့စားကြီးမှာ ၁၉၃၆ ခုနှစ်က အဋ္ဌမမြောက်
အက်ဒွပ် တုရင်အဖြစ် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာကို ရက်ပေါင်း ၃၂၅-
ရက်မျှ အုပ်ချုပ် စိုးစံပြီးမှ မုဆိုးမ မစွက်ဆင်ပဆင်နှုတ် ချစ်ကြိုက်
ကာ အချစ်အတွက် ထီးနန်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သော ကမ္ဘာကျော်
ဗြိတိသျှမင်းသားကြီး တစ်ပါးပင် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်၍ ပြင်သစ်ပြည်ကြီးကို ဂျာမန်တို့
သိမ်းပိုက်မိသည့်အချိန်တွင် အဆိုပါ ဗြိတိသျှမင်းသား ဝင်ဆာ
မြို့စားကြီးနှင့် မြို့စားကတော် (မစွက်ဆင်ပဆင်)တို့သည် ပေါ်တူဂီ
ပြည်၏ မြို့တော် လစ္စဘွန်းမြို့တွင် ခေတ္တ သွားရောက် နေထိုင်လျက်
ရှိနေကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဝင်ဆာ မြို့စားကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံကို
ဖမ်းဆီး၍ ပြန်ပေးဆွဲထားရန် ရစ်ဘစ်ထရော့မှ တစ်ဆင့် လျှို့ဝှက်

ဧရာ အမိန့်ပေးခဲ့ရာ ရစ်ဘင်ထရောက တစ်ဖန် ဂျာမန် ဂက်စတာပို ခံထောက်ဌာနမှ တာဝန်ခံတစ်ဦးဖြစ်သူ စခဲလင်းဘတ်ဆိုသူကို တာဝန် ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက်များ၏ အစီရင်ခံချက်အရ ဝင်ဆာမြို့စားကြီးမှာ ဗြိတိသျှတို့ ထက်ဆောက်တွင် မနေလိဘဲ ဖြစ်နေသည်ဟု သိရသဖြင့် အဏယ်ရှိ ဝင်ဆာမြို့စားကြီးကသာ ဆဘောတူညီပါက ဂျာမန်တို့နဲ့ နီးစပ်သော စပိန်ပြည်တွင် ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ကြီးစွာနေနိုင်တစ်ခုဖြစ်စေ ဆုတ်ဖာလန်ပြည်တွင် ဖြစ်စေ နေနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသို့ နေထိုင်မည့် ဆိုပါက ဆုတ်ဖာလန် သုံးငွေ ၅၀-ပင် ထောက်ပံ့ ရန် စီစဉ်ထားသည်။ ဤအစီအစဉ်အရ ဝင်ဆာမြို့စားကြီးနှင့် ဆက်သွယ် ပြောဆိုရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ မြို့စားကြီးက လက်မခံပါက မြို့စားကြီးကို ဆကြမ်းဖက်ပမ်းဆီးထားရန် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါ ထူးဆန်းသော လျှို့ဝှက်အကြံအစဉ်အရ ဂျာမန် ဂက်စတာပို တာဝန်ခံတစ်ဦးဖြစ်သူ စခဲလင်းဘတ်သည် ဝင်ဆာ မြို့စားကြီး ခေတ္တရောက်ရှိနေသော ပေါ်တူဂီပြည် လစုတူးမြို့ကလေးသို့ သွားရောက်၍ မြို့စားကြီးကို ပမ်းဆီးရန် ကြံစည်ခဲ့သည်။ စခဲလင်းဘတ်သည် မြို့စားကြီး၏ ဂုဏ်တော်စောင့်များ၊ လူယုံတော် အခိုင်းအစေများနှင့် တိုက်တဆိတ် ဆက်သွယ်နိုင်ခဲ့ပြီးမှ နောက်ဆုံးတွင် ဗြိတိသျှ - ခံထောက်များက ရိပ်စိုင့်အခြေအနေ မလှသဖြင့် တိုက်တဆိတ် ပြန်လစ်လာခဲ့ရသည်။

သို့နဲ့ပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက ပဂ္ဂိုလ် သုံးဦးလေးဦးသာ သိရှိခဲ့ရသော ဟစ်တလာ၏ လျှို့ဝှက် အကြံအစဉ်တစ်ခုမှာ ထမြောက်အောင်မြင်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ထရုအခါ ဟစ်တလာ၏ ဂျာမန်တပ်များသည် နော်ဝေး၊ ဒိန်းမတ်၊ ဟော်လန်၊ ဘယ်ထီဂျီယံ၊ လူဇင်ဘတ်စသော တိုင်းပြည်အလေးများသာမက၊ ပြင်သစ်ပြည်ကြီး တစ်ခုလုံးကိုပါ သိမ်းပိုက်မိခဲ့ကြလေပြီ။

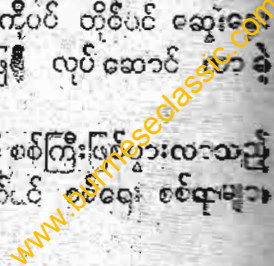
လွန်ခဲ့သော ၁၉၁၅၊ ၁၉၁၈-ခုနှစ်များအတွင်းက ပထမ

ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အလားတူပင် ဂျာမန်တပ်များသည် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နွဲ့ခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော် ထိုခိုက် ကျဆုံးမှုသေ များပြား၍ တကယ့်တကယ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိဘဲဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက င-နစ်လုံးလုံး အကျအဆုံး များစွာဖြင့် ထို စစ်ဆင်နွဲ့၍ မအောင်မြင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်ကို ယခု ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဟစ်တလာ၏ တစ်သွေး၊ တစ်သံ၊ တစ်မိန့်အောက်၌ တစ်ဖန် ကျော်ကလေးအတွင်း အကျအဆုံး နည်းနည်းဖြင့် အောင်ပွဲခံနိုင်လေပြီ။

ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် သူ၏ စစ်ဦးစီး ဌာနချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အချို့၏ ဆဘောတူ အန်ကွက်နေသည့်ထဲမှ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ကြီးကို ဖြစ်မနေ ဆင်နွဲ့ခဲ့ရာ၊ ယခုကဲ့သို့ ကြီးကြီးမားမား ထူးထူးခြားခြား အောင်မြင်ခဲ့သည့် အတွက် သူ၏အရှိန်အဝါ ပိုမိုကြီးမားစေရန် ဖြစ်လာရပြန်သည်။ အထူးသဖြင့် ခေတ်ပညာသည်း ပတတ်၊ တက္ကသိုလ် သိပ္ပံ ကျောင်းတော်ကြီးများတွင်လည်း ပညာမသင်ခဲ့ဖူးဘဲ စစ်အတွေ့အကြုံ ဆို၍လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းက သာမန် ဆက်သားလေး တဝဖြင့်သာ အမှုထမ်းခဲ့ဖူးသော ဟစ်တလာ၏ စစ်ရေး သေနင်္ဂဗျူဟာသည် ခေတ်ပညာဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးများရရှိခဲ့၍ တက္ကသိုလ် သိပ္ပံ ကျောင်းတော် ကြီးများနဲ့ စစ်တက္ကသိုလ်များတွင် အနှစ်နှစ် အလလ ပညာ ဆည်းပူးခဲ့ကြပြီး စာတွေ့ရာ လက်တွေ့ပါ စစ်ပညာများကို တစ်ဖက်ကမ်းခပ်နေကြသည့် ဂျာမန် စစ်ပါရဂူ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာများထက် လက်တွေ့တွင် ပိုမိုအောင်မြင် နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟစ်တလာသည် ပိုမို တဝင်မြင်ကာ သူ့ကိုယ်သူ တကယ့်စစ်ဘုရင်၊ စစ်အာဏာရှင်ကြီး တစ်ယောက်အဖြစ် စစ်ဦးစီးချုပ်မှူး၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကိုပင် ထိုစီပင် ဆွေးနွေးခြင်း မပြုတော့ဘဲ တစ်ဦးတည်း အစောင့်ဖြူ လုပ်ဆောင် ယာ ခဲ့တော့သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ၏ ရုံးခန်းထဲတွင် စစ်ကြီးဖြစ်ဖွားလာသည့် အချိန်မှစ၍ တစ်နေ့စပြတ် နေစဉ်ရက်ဆက်ပင် စစ်ရေး စစ်ဗျူဟာ

ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနဲ့ ခေါ်ယူ “ဆွေးနွေး” အာ စစ်ကွန်ရက်ကို ကျင်းပလေ့ ရှိခဲ့သည်။ သို့ “ဆွေးနွေး” ရာတွင်လည်း နှစ်ဦး နှစ်ဖက် အပြန်အလှန် ညှိနှိုင်းသည့်သဘော၊ အပေးအယူသဘော လုံးဝ မပါသဘော တစ်ဦးတည်း၏ ဆန္ဒဖြင့် ရေးဆွဲလာသော စီမံကိန်းများကို သူတစ်ဦးတည်းက ခိုင်ခံ့ “ဆွေးနွေး” ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ “ဆွေးနွေး” ရာ၌လည်း ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အဖို့ မည်သို့မှ ကန့်ကွက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ဘဲ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်သည့် “နည်းပရိယာယ်” ပိုင်းတွင်သာ လိုအပ်သည်များကို အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ထောက်ခံခြင်း၊ ထပ်မံအတည်ပြုခြင်း များကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ စစ်အားဏ်ရှင် ဖြစ်လာခဲ့သော ဟစ်တလာ သည် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် လူဇင်းဘတ် ပြည်ကလေးမှ အစ ဥရောပတိုက်၏ အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သော ပြင်သစ်ပြည်ကြီးကိုပါ သိမ်းပိုက်၍ ဗြိတိသျှတပ်များကို ပစ်လယ်ထဲသို့ ကန်ချပြီး ခဲ့သည့်တိုင်အောင် သူ့အဖို့ အလိုကျ အေးမရနိုင်သေးဘဲ ရှိနေသည်။

စစ်စစ် ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီးကို ထူထောင်ရန် အတွက် တိုင်းတစ်ပါးကို နယ်ချဲ့ရန် ကြံစည်ရာ၌ မူဇကတည်းက ဥရောပ အနောက်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့သည်မဟုတ်။ သူ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာအရ ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာကြီးကို တိုးချဲ့ရာတွင် အရှေ့ဥရောပ တိုင်းပြည်များကိုသာ အဓိကထား၍ သိမ်းပိုက်ရန် လိုသည်ဟု တွက်ထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် အနောက် ဥရောပဘက်သို့ ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ခြင်း မှာလည်း အလယ်ပိုင်းနွေ့ အရှေ့ ဥရောပနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသော ပိုလန်၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား စသည်တို့ကို မိမိတို့ ဂျာမန် အင်ပိုင်ယာထဲသို့ သွတ်သွင်းခဲ့ရာ၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့က သဘောမတူ ကန့်ကွက်တားဆီးခဲ့သည့်အတွက် တစ်ဖက်စီ ပဋိပက္ခကြီးထွား လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူသည် ပြင်သစ်ပြည်ကြီးကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် အင်္ဂလန်ပြည်ကို ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရန် ဂျာမန်ဇေလပ် ဗိုလ်ချုပ်

ကြီး ရေးဒါ၏ အကြံပေးချက်ကို လက်မခံဘဲ ယာယီချခဲ့သည်။ သူ့အဖို့ ချွံ့ပြန်သစ်ပြည်ကြီး တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး မာရှယ်ဆတိန်း ကဲ့သို့သော “သစ္စာတော်ခံ” ရုပ်သေး အစိုးရအဖွဲ့ကို လက်ခံရရှိခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ဤ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ဤရွေ့ပြုမှုဖြင့် “အနိုင်နှင့်ပိုင်း” ထားလိုက်ရန် စိတ်ကူးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူသည် အင်္ဂလန်နှင့် စစ်ရပ်စဲရေးကို တစ်ဖက်တစ်သမ်းမှ ကြိုးစားခဲ့သည်။ သူ့အထက် အားဖြင့် အင်္ဂလန်ကို လုံးဝ ချူးကျော် တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုပဲ ဟူ၍ အခိုင်အမာ အာမခံချက် သေးစုံပါက မိမိ၏ စစ်ပြေငြိမ်းရေး တမ်းလှမ်းချက်ကို အင်္ဂလန်က ထက်ခံလိမ့်မည်ဟု ယူဆထားခဲ့သည်။

သို့သော် ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ စစ်အာဏာရှင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ တွက်ကိန်းမှာ လုံးဝ အံ့ချော် လွဲမှားသွားခဲ့သည်။ အတယ်ကြော၌ ဆိုသော် ရွှေ့ပြည်အေး သမားကြီး ချိန်ဘာလိန်၏ နေရာကို ဆက်ဆံခဲ့သည့် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီသည် ဟစ်တလာ၏ စစ်ပြေငြိမ်းရေး တမ်းလှမ်းချက်ကို ခါးခါး သီးသီး ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ငြင်းဆန် လိုက်သောကြော၌ ဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၁၈-ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ချာချီသည် ဗြိတိသျှ အောက်လွှတ်တော်တွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ “ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာကြီးနှင့် ဓနသဟာယ နိုင်ငံများအား အနှစ်စတစ်ထောင် တည်တံ့ ခိုင်မြဲရေး အတွက်” မည်သည့် အခက်အခဲ အကျပ် အတည်းမျိုးကို ဆို ကြံကြံ ခိုင်ခိုင် ရပ်ဆိုင်း၍ စစ်ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲသွားမည် ဟု အတိအလင်း ကြေညာခဲ့သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် အင်္ဂလိပ်နွေ့ စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို ဆက်မလျှော့သေးဘဲ ဆက်လက် ကမ်းလှမ်းနေခဲ့သေးသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၉-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် လွှတ်တော်၌ မိန့်ခွန်းတစ်ရပ် ပြောကြားခဲ့သည်။ ဤမိန့်ခွန်း၏ အနှစ်သာရမှာ အင်္ဂလန်နှင့် စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို ဆက်ထား၍ အမ်းလှမ်း ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဒီအချိန် ဒီအခါမှာ ဂရိတ်ဗြိတိန်ပြည်ကြီးနဲ့ တကမ္ဘာတခြား တိုင်းပြည်များကိုပါ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ပြီး မေတ္တာရပ်ခံချင်ပါတယ်။ ဒီမေတ္တာရပ်ခံချက်ဟာလဲ တောင်းပန်ခယပြီး ပြောဆိုနေတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုး မဟုတ်ဘဲ စစ်နိုင်တဲ့ လူတစ်ယောက်က အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီး ပြောဆိုနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျုပ်အနေနဲ့ကတော့ စိစစ်လာ ဆက်ပြီး ဖြစ်ပွားစရာအကြောင်း မရှိတော့ဘူးလို့ ယူဆပါတယ်”

(ကျွန်ုပ်၏ အာဏာသစ်၊ ဇာမျက်နှာ-၈၀၉)

ဟစ်တလာသည် ဤအထက်ပါ မိန့်ခွန်းကို ပြောကြားရာ၌ ခါတိုင်ထက်ပို၍ ဣန္ဒြေရရှိစွာ သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ရှိခဲ့သည့်ကို ထိုနေ့က တက်ရောက်နားထောင်သူတို့ အကဲခတ်မိကြသည်။ သူတို့အားလုံးက ဟစ်တလာသည် ဗြိတိန်နှင့် တကယ်စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို လိုလားသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချာချီသည် ချိန်ဘာလိန်ကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ဟစ်တလာ၏ “ဖက်ဆစ်ဗါဒ”ကို ပြင် ပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်သူတစ်ဦးဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ စစ်ပြေငြိမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက်မှာ အရာမရောက်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

သို့နှင့်ပင် ဟစ်တလာအဖို့ မရောင်မလွဲသဘဲ ဗြိတိန်ပြည်ကို ဆက်လက် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ရန် စီစဉ်ရတော့သည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ် နွေရာသီ တစ်လျှောက်လုံးနှင့် ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီအထိ ဂျာမန်တပ်များ ဗြိတိန်ကျွန်းစုကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်နေကြပြီ ဟူသော သတင်းများ ထွက်ပေါ်နေခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးကလည်း ဂျာမန်တပ်များ ဧကန်လိမ့် ရေလက်ကြားစာ ဖြတ်ကျော်၍ ဗြိတိန်ကျွန်းစုပေါ်သို့ တက်ရောက်ကြမည့် နေ့ကို တထိတ်တိတ်ဖြင့် စောင့်ရင်း နားစွင့်နေကြရသည်။

ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၀-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထဲတွင် စစ်ဆင်ရေး အမိန့်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ဖတ်ရေး ထိုး ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော်

ထိုစစ်ဆင်ရေး အမိန့်မှာ ဗြိတိန်ပြည်အား ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်မဟုတ်ဘဲ ဆိုဗီယက်ယူနီယံအား ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့် ဖြစ်သတည်း။

ဟစ်တလာသည် အဘယ်ကြောင့် စိတ်ပြောင်းလွှားခဲ့ပါသနည်း။ သူသည် ဗြိတိန်ပြည်ကို တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ခဲ့ပြီးမှ ကားယက်ပြေးရက် မတိုက်ခိုက်ရသေးမီ အဘယ်ကြောင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ရန် အကြံပေးခဲ့ပါသနည်း။ သူသည် အဘယ်ကြောင့် စစ်မျက်နှာ နှစ်ရပ် ပွင့်ကာ အန္တရာယ် များလှသည့် အလုပ်ကိုလုပ်ရန် ကြံစည်ခဲ့ပါသနည်း။

ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ စစ်ပါရဂူကြီးများနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး အကဲဖြတ် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဂျာမန်တပ်များ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်လာသည့် အခါ အထက်ပါ မေးခွန်းများကို အချင်းချင်းမေး၍ အဖြေရှာမရဘဲ ဦးနှောက်ချောက်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် အထက်ပါ မေးခွန်းများအတွက် တစ်ခုတည်းသော အဖြေကိုသာ ရရှိခဲ့ကြပါက နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အကဲခတ်သမားများ အဖို့ ဤမျှ ဦးနှောက် ချောက်ခဲ့ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုတင်ခုတည်းသော အဖြေကား အခြားမဟုတ်။ ဟစ်တလာသည် ဗြိတိန်ကျွန်းစုကို တကယ်တိုက်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရန်သူကို လှည့်စား၍ ပရိယာယ် ကစားခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟူသော အဖြေပင် ဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် မူလကတည်းက ဗြိတိန်ကျွန်းစုကို တိုက်လိုစိတ် မရှိခဲ့။ တိုက်ရန်လည်း မရည်ရွယ်ခဲ့။ သို့သော် တစ်ဖက်မှ ဗြိတိသျှအစိုးရအဖို့ ဂျာမန်တိုဘက်က မုချ ထိုးစစ်ဆင်တော့မည်ဟု ယူဆ၍ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ကာ စစ်ပြေငြိမ်းရေး အမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံသာလို သာဌား၊ ဟန်ဆောင် စစ်ရေးပြင်၍ ‘ချောက်’လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဗြိတိန်ပြည်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် ‘ခရစ်သေ့စစ်ဆင်ရေး’ (Operation Sea-Lion) ဟူသော လျှို့ဝှက်အစည်းဖြင့် စစ်ဆင်ရေးအမိန့်တစ်ရပ်ပင် ထုတ်ဖော် ထုတ်ပြန်ခဲ့သေးသည်။ ‘တအယ်ကတော့ ဒီစစ်ဆင်ရေးဟာ ကျုပ်တို့

အချင်းချင်း ဖြီးလုံးတစ်ခုလို ယဘောထားခဲ့ကြတာပဲ ဟူ၍ ယစ်တလာ၏ စစ်ဆင်ရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တလားမန်းထရစ်ဆာ နောင်အခါ၌ ဖွင့်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယစ်တလာကိုယ်တိုင်ကလည်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဝစ်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာ ဖွဲ့စည်းရေးကိုသာ စိတ်ဝင် စားနေခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်ကျွန်းစုကို တက်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုဘဲ တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် ဗြိတိသျှတို့က အညံ့ခံလာအောင် အခြားနည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန် လေတပ်သည် လန်ဒန်မြို့ကြီးအား ပထမဆုံးအကြိမ် စတင် ဗုန်းကြဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဗုန်းကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည့် လေကြောင်း တိုက်ပွဲတွင် ဂျာမန်တို့သည် တိုက်လေယာဉ်ပေါင်း ၆၄၈-စင်း ခြံရံရက် ဗုန်းကြဲလေယာဉ်ပေါင်း ၆၂၅-စင်းကို အသုံးပြုကာ စုစုပေါင်း လေယာဉ်ပျံ ၁၂၀၀- ကျော်ဖြင့် အကြီးအကျယ် ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗြိတိသျှလေတပ်ကလည်း ဂျာမန် ပြည်ပေါ်သို့ ပျံသန်းလာရောက်ကာ ဘာလင်နှင့် အခြားမြို့ကြီးများကို တုံ့ပြန် ဗုန်းကြဲခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ပိုင်း၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဂျာမန်တို့သည် ထိုသို့ အပြန်အလှန် လေကြောင်းမှ ဗုန်းကြဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရုံမကပဲ ဂျာမန်တပ်များ အင်္ဂလိပ်ကျွန်းစု ပေါ်သို့ တက်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်မှာ လက်တွေ့ အထောင် အထည် မပေါ်ဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

နောက်ဆုံး 'ရေခြင်သေ့' စစ်ဆင်ရေး' နှင့် 'ပတ်သက်၍ ယစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတလ်စ အောက်တို ဘာလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

“ယခုအချိန်မှစ၍ နေ့ဦးပေါက်သည်အထိ 'ရေခြင်သေ့' စစ်ဆင်ရေး' နှင့် စစ်လျဉ်းသော ပြင်ဆင်မှုများကို အင်္ဂလိပ်

တို့အား စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးအရ အကျပ်ကိုင်သည့်အတော မျိုးအဖြစ် လုံးဝ သဘောထားကာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရန် ခေါ်ဝေးစောင့်ကြီး ဟစ်တလာက ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ရေးကို ၁၉၄၁-ခုနှစ် လာမည့် နေ့ဦး ပေါက် အစပိုင်းတွင်မူ ပြန်လည် စဉ်းစားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ စစ်ဆင်ရေးအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်ရမည့် အမိန့်သစ်များကို နောင်တွင်မူ ထုတ်ပြန်သွားမည် ဖြစ်သည်”

ကိုင်းတလ်

လက်တွေ့အားဖြင့်မူ အင်္ဂလိပ်ကျွန်းစုအား ဝစ်ရောက်တိုက်ခိုက် ရေးနုစီ ပတ်သက်၍ ဤတွင်အပြီးသတ်ခဲ့၍ နေ့ က်ထပ်မည်သည့် အမိန့်မှ ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ၁၉၄၂-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင်မူ အဆိုပါ 'ရေခြင်သေ့' စစ်ဆင်ရေး မှာ မသိမသာ ဖြင့် ဖယ်ဖျက်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ယစ်တလာသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံကို တိုက်ရန် အတွက် ၁၉၄၀-ခုနှစ် နေ့ရာသီ (ပုံရိပ်မြို့ကြီးကို သိမ်းပိုက်ပြီး) ကတည်းက စဉ်ခဲ့သည်။ သူသည် ထိုအချိန်ကတည်းက ဂျာမန်တပ် အချို့ကို အနောက်ဘက်မျက်နှာမှ အရှေ့မျက်နှာသို့ ပို့ဖန်ခဲ့သည်။

တစ်ဖန် နိုဝင်ဘာတွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ် သော အချက်အလက်များကို ရှာဖွေစုဆောင်းရန်နှင့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန် 'ဆိုဗီယက်ယူနီယံဆိုင်ရာ သူလျှို့ နေကြီး' တစ်ခုကိုပင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုမျှမက တပ်ပေါင်းစုံ နည်းစီးဌာနချုပ် စီးပွားရေး ဌာနခွဲကလည်း နောက်ထပ် ထိုးစစ် ကြိုးစားခဲ့အတွက် လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖြစ်ဆင်စေခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဂျာမန်ရေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါ အကြံတစ်ခု ပေးလာသည်။ ယင်းအကြံမှာ မြေထဲပင်လယ်သွားက သို့ ဦးလှည့်ကာ ဂျာမန်ရေတပ်ကြားကို သိမ်းပိုက်ထားရန် ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အာဖရိကတိုက်မှ အင်္ဂလိပ် ပြင်ဆင်ပိုင်

ကိုလိုနီ တိုင်းပြည်ကလေးများကို အပိုင်စီးထားသည့်ကြောင်းများက
လည်း တင်ပြဆွေးနွေးလှာသည်။

ဟစ်တလာကလည်း ခေဒါ၏အကြံကို တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြု
ဆင်တော့ထားကာ ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူခဲ့သည်။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မြေထဲပင်လယ် ခေဒါကိုသာ
အင်္ဂလိပ်တို့ လက်လွှတ်လိုက်ရပါက အခြားဘက်မှ မိမိ ကမ်းလှမ်း
သော စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို အလွယ်တကူ လိုက်လျော့ လာလိမ့်မည်
ဟူ၍ ယူဆခဲ့သည်။

ထိုပြင် စပိန်ပြည် စစ်ထဲ ပါဝင်လာခြင်းဖြင့် မြေထဲပင်လယ်
ခေဒါသို့ ဂျာမန်တပ်များ အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်မည်ဟု ဟစ်တ
လာ ယူဆထားခဲ့ရာ သူသည် စပိန်ကို ဆွေးနွေးဆောင် ဖြားယောင်း
ရန်အတွက် ရောမမြို့သို့ ရစ်ဘင်တရော့ကို စေလွှတ်ကာ အိတလီ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စီယာနိုမှတစ်ဆင့် ဖရန်ကိုအား တစ်ဖက်လှည့်
ဆွေးနွေး စေခဲ့သည်။

ဖရန်ကိုသည် မူလက စစ်ပွဲကြီးမှာ လွယ်လွယ်နုနု အမြန်ဆုံး
ပြီးဆုံးလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ ဇွန်လလောက်က စစ်
ထဲသို့ ပါဝင်ရန် ကြံရွယ်ခဲ့စေးသည်။ သို့သော် တကယ် လက်တွေ့
တွင် လွယ်လွယ်နှင့် မပြီးရုံမျှမက တခြားဖြည်း ကျယ်ပြန့်ကြီးထွား
လာဖွယ်ရာ ရှိသည်ကို တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အသာ နောက်ဆုတ်နေ
ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ဂျာမန်တို့က မိမိအား အိတလီမှတစ်ဆင့်
လာဆွယ်နေရာ အောက်ဘက်မှ တွက်ဆပြီးနောက် စစ်ထဲ ပါဝင်
မညီသော ငြင်းဆန်နေခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ဖရန်ကိုအား မိမိ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်
တွေ့ဆုံရန် လိုအပ်သည်ဟု ဆိုကာ စပိန်နယ်စပ်မှ ဟင်ဒါယ်မြို့ကစား
သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလ ၂၃-ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာနှင့်ဖရန်ကို
ထိုမြို့ကလေးတွင် တွေ့ကြုံရာ ဟစ်တလာမှာ ဖရန်ကိုအား အစော
စိတ်ပျက်သွားခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဖရန်ကိုသည် စစ်ထဲ
ပါဝင်ရန် ကတိမပေးခဲ့ရုံမျှမက အကယ်၍ အင်္ဂလန်ပြည်ကို ဂျာမန်

သိမ်းနိုင်စေကာမူ နေ့ရက်ဆုံး အင်္ဂလိပ်တို့သည် ကနေဒါသို့ ဆုတ်ခွာ
ကာ ထိုမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်၏ အကူအညီဖြင့် ပြန်တိုက်လာဖွယ်ရာ
ရှိသည်ဟူ၍ပင် သူက ဟောကိန်း ထုတ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဖရန်ကိုနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ၉-နာရီလုံးလုံး
အချိန်ကုန်စေဘဲလည်း နောက်ဆုံးတွင် ဖရန်ကို စစ်ထဲသို့ ပါဝင်လာ
ရေးမှာ မအောင်မြင်ဘဲ သူ့တစ်သက်တာတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်
ထက်လျော့ ပြန်လာခဲ့ရသည်။ ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီအပေါ်တွင်
လူပေါ် လူ့ဖော်လုပ်၍ သူ့အလိုကျ ပါအောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်း
နိုင်ခဲ့သလောက် ဖရန်ကိုကျမှ လက်မြောက်ခဲ့ရသည်။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဟစ်တလာသည် ဖရန်ကို အပေါ်တွင်
ဒေါ်အပူကြီးပုခံရာ မူဆိုလီနီနှင့် တွေ့သည့် အခါတွင် 'ဒီလူကို ကောင်း
ဆက်ပြီး မပြောနိုင်လောက်အောင် ပါးစပ်ထဲကသွားတွေ သုံး လေး
ချောင်းလောက် ရိုက်ချိုးပစ်လိုက်ချင်တယ်' ဟူ၍ပင် ပြောခဲ့မိသည်။
ဤသတင်းကို ကြားရသော ရစ်ဘင်တရော့ကလည်း 'ဒီဖရန်ကိုဆိုတဲ့
လူဟာ သတ္တိကြောင်ပြီး ကျေးဇူး မသိတတ်တာဘဲ၊ တကယ်ဆို
သူဟာ ကျုပ်တို့အပေါ်မှာ ကျေးဇူးတွေ အများကြီး တင်စရာရှိနေ
တာပဲ။ ဒါတောင် ကျုပ်တို့နဲ့ ပေါင်းပြီး တိုက်ဖို့ကျတော့ ငြိမ်းနေ
ခဲ့တယ်' ဟူ၍ ခေရွတ်ခဲ့သည်။ စစ်စစ်အားဖြင့် ဂျာမန်တို့သည် စပိန်
ပြည်တွင်း စစ်အတွင်းက အစွမ်းကုန် ကူညီတိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြရသည်
မဟုတ်ပါလား။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ မြေထဲပင်လယ်ခေဒါတွင် ထိုးစစ်ဆင်ရေး
နှင့် ဂျီဘရော်လိတာ ခေလက်ကြားကို သိမ်းပိုက်ရေး အစီအစဉ်မှာ
အကောင်အထည်စေပေါ်ဘဲ လက်လျော့ခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာအဖို့ ထိုသို့ မြေထဲပင်လယ်စစ်ဆင်ရေးကို လက်လျော့ခဲ့
သော်လည်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ခိုက်ရေးမှာ တစ်နေ့တခြား
အရေးကြီးလာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျာမန်တပ်များက အနောက်ဘက်စစ်
မျက်နှာတွင် အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်၍ အောင်ပွဲများ တစ်ပွဲပြီး
တစ်ပွဲဆင်နွှဲနေစဉ် ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဇွန်၊ ဇူလိုင်လများတွင် ဆိုဗီယက်

ယူနီယံသည် အက်စတိုးနီးယား၊ လက်ဗီးယားနှင့် ဗစ်ထူနီးယား
 သော ဘောလီတစ် ပြည်ငယ်ကလေးများသို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့၍
 ဩဂတ်လထဲတွင် ထိုတိုင်းပြည် ကလေးများကို ဆိုဗီယက် ယူနီယံနှင့်
 ဗူးပေါင်းလိုက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် ရူမေးနီးယားပြည်မှ အချို့သော
 ဒေ များကိုပင် တောင်းဆိုခဲ့ရာ ဟစ်တလာအဖို့ ဆိုဗီယက် ယူနီယံ
 ၏ အန္တရာယ်သည် နောက်ဆုံး မိမိတို့ကို ဦးတည် ချိန်ရွယ်လာနေ
 ကြောင်း သိရှိလာခဲ့သည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဆိုဗီယက်ဂျာမန် ဆက်ဆံရေးမှာ တဖြည်းဖြည်း
 တင်းမာစေလာရာ ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့သည်
 ဆိုဗီယက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုလိုတော့ကို ဘာလင်သို့ လာရောက်
 ဆွေးနွေးပါရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

မိုလိုတော့သည် နိုဝင်ဘာ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဘာလင်သို့ ဆိုက်
 ရောက်လာခဲ့သည်။ သူသည် ရစ်ဘင်ထရော့နှင့် ခေတ္တမျှ ဆွေးနွေး
 ပြီးနောက် ဟစ်တလာနှင့် ဝစီရောက်တွေ့ဆုံခဲ့၏။

ဟစ်တလာသည် ထိုစံအတိုင်းထူ့ကို အထင်ကြီးအေးစိ သူ၏
 အောင်မြင်ချက် များနှင့် ကကွ ကမ္ဘာ့ စံမိုင်းကြီးမင်း၏ ဖြစ်ပေါ်
 ပြောင်းလဲမှု အစားအလာများကို စကားကြီး စကားကျယ်များဖြင့်
 တစ်နာရီနီးပါးမျှ ရှည်လျားစွာ ပြောကြားနေခဲ့ရာ မိုလိုတော့က
 လည်း ဣန္ဒြေရရပင် နားထောင်နေခဲ့သည်။ ထို နောက် ဟစ်တလာ
 စကားဆုံးတော့မှ မိုလိုတော့က ဟစ်တလာထက်ပို၍ ဟိတ်ဟန်ကောင်း
 ကောင်းဖြင့် ဟစ်တလာ ပြောခဲ့သော စကားများကို ထုံးဝအထေး
 မထေးဘဲ လောလေ့စာယ် ဂျာမန်နှင့် ဆိုဗီယက် ဆက်ဆံရေးပြဿ
 နာကို တင်ပြ ဆွေးနွေးလေတော့သည်။

ဟစ်တလာနှင့် မိုလိုတော့တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရာ မိုလိုတော့
 ၏ ဟန်အမူအရာမှာ ဟစ်တလာကို အရေးမထားသည့် သဘောမျိုး
 ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် ဟစ်တလာ၏ စကားပြန် ချေမစ်သည် အထူး
 ပင် ဖာ့ဩနေမိသည်။ သူသည် ဟစ်တလာကို မေးခွန်းများ တစ်ခုပြီး
 တစ်ခု ဆက်တိုက်စုံပြု၍ မေးခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် နိုင်ငံခြား ဧည့်

သည်များနှင့် ဟစ်တလာတွေ့ဆုံကြရာ၌ ယခုကဲ့သို့ ပြောဆိုသူမျိုးကို
 တစ်ခါမှ မတွေ့မမြင်ခဲ့ဖူးပါ။ ဟူ၍ စချေမစ်က ထုတ်ဖော်ရေးသား
 ခဲ့သည်။

မိုလိုတော့သည် ဘာလင်တွင် တနင်္ဂနွေ နှစ်ပတ်မျိုးနှင့် ဟစ်
 တလာနှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက်၊ ရစ်ဘင်ထရော့နှင့် လည်းကောင်း၊ အကြိမ်
 ကြိမ် ဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မပြုလည်ဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် မိုလိုတော့သည် မော်စကိုမှ ညွှန်ကြားချက် အရ ဖင်လန်မှ
 ဂျာမန်တပ်များ ရုပ်သိမ်းပေးရန်၊ ရုရှားနှင့် ဘူလ်ဂေးရီးယား
 မြို့တို့ အပြန်အလှန် ကူညီရေး စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခွင့်ရရန် စသော
 အတမ်းဆိုချက်များကို ပေးအပ်ကာပြန်သွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် မိုလိုတော့နှင့် ယခုကဲ့သို့ တွေ့ဆုံပြီးနောက် ဆို
 ဗီယက်ယူနီယံကို ထိုက်ခိုက်ရန်ပို၍ လိုအပ်လာသည်ဟု ယူဆခဲ့သည်။
 မိုလိုတော့ သူသည် ဂိုးအားရင်းကို ခေါ်ယူတော့ဆို၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ
 ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် အစီအစဉ်ကို ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

ဂိုးအားရင်းမှာ ဂျာမန်ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါကဲ့သို့ပင် မြေ
 အောက်ဖယ်အစသမျှ ဗြိတိသျှပိုင်နက်များကို ဦးစွာတိုက်ခိုက်ရန် စိတ်
 သန်နေသည့်ဖြစ်ရာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ခိုက်လိုသော ဟစ်တလာ၏
 အစီအစဉ်များကို သဘောမကျဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။ သို့သော် အနှစ်နှစ်
 အလလအပပ် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်မှန်သမျှ ခေါင်းငုံ့၍ နာခံ
 လာခဲ့ရသော ဂိုးအားရင်းသည် ယခုတစ်ကြိမ်တွင်လည်း ဟစ်တလာ၏
 အစီအစဉ်ကို မည်သို့မျှပြောင်းလဲအောင် မတော်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ၁၉၄၁-ခု ဇွန်လ ၂၂-ရက်နေ့ နံနက် လင်းအားကြီး
 အချိန်တွင် လဒေါင်းများစွာ စီစဉ်ဖြင့်အင်္ဂလိပ်ခေတ် ဟစ်တလာ၏
 အစီအစဉ်အရ ဂျာမန်တပ်များသည် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အလုံးအရင်း
 ပြင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ကြတော့သည်။

စစ်စစ် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဂျာမန်တို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ
 သော ဇွန်လ ၂၂-ရက်နေ့သည် ဟစ်တလာအဖို့ မဟာအမှားအယွင်း
 ကြီးကို ကျူးလွန်ခဲ့သောနေ့ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ဟစ်တလာသည် အကျပ်အတည်းများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

ပထမ အကျပ်အတည်းမှာ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် အင်္ဂလန် ကျွန်းစုကို ထက်ရောက် သိမ်းပိုက်ခြင်း မပြုနိုင်သေးမီ အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုစစ်ဆင်နွှဲခြင်းဖြင့် စစ်မျက်နှာ နှစ်ရပ်ပင် ခွဲ၍ အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

ရုတ်ယ အကျပ်အတည်းမှာ ဂျာမန် စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများအနက် အများစုက ဤစစ်မျက်နှာနှစ်ရပ် ပုစိုလှစ်ခဲ့သော ဟစ်တလာ၏ ဘေနဂံဗျူဟာကို သဘောကျစွာ ခံခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ကြဘဲ မကျေမပြတ်ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာကို လုပ်ကြံရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည့်အထိ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

တတိယ အချက်အားဖြင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံသည် စာမူ ၆-ပုံ တစ်ပုံမျှ ကျယ်ဝန်းလှသည့် တိုင်းပြည်ကြီးဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအဖို့ ဤမျှ ကြီးမားကျယ်ဝန်းလှသည့် တိုင်းပြည်ကြီး တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် ကြိုးစားရာ၌ ရေရှည်စစ်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ရသည့် အပြင် မနက်ဆုံးတွင် အရှုံးနှင့်သာ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။

အထူးသဖြင့် အရေးအကြီးဆုံးသော အချက်မှာ ဂျာမနီနှင့် ဆိုဗီယက်ဘို့ စစ်ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းဖြင့် ဤစစ်ကြီး၏ စက္ကနာများ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

စင်စစ် ဂျာမနီနှင့် အနောက်ဥရောပ နိုင်ငံကြီးများ ဖြစ်ကြသော အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်တို့ ဖြစ်ကြခြင်း၏ အခြေခံ အကြောင်းရင်းမှာ ဥရောပတိုက်မှ တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်ကလေးများကို ပြုလည် ခဲ့ဝေကြရာမှ အဝေမတည့်ဘဲ ဖြစ်ကာ တစ်စတစ်စ ပဋိပက္ခ ကြီးမား၍ စစ်ကြီးဖြစ်ပွားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းဆိုရလျှင် နယ်ချဲ့သမားအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြသော “နယ်ချဲ့စစ်”ပင် ဖြစ်သည်။

ယခု ဂျာမနီတို့က ဆိုဗီယက်ယူနီယံကိုကျူးကျော် တိုက်ခိုက်လာခဲ့သောအခါ နိုင်ငံတကာရှိ ကုန်မြူနစ်ပါတီများနှင့် တိုးတက်သော အင်အားစုများကပါ ဆိုဗီယက်ယူနီယံဘက်မှ ရပ်တည်ခဲ့ကြ၍ ဂျာမနီ

ဘက်ကို တိုက်ခိုက်နေကြသော မိမိတို့အစိုးရများကို အစွမ်းကုန် ကူညီပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ပြည်သူ့သစ်ရပ်ဆုံး ဤစစ်ပွဲကြီးသို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ဟစ်တလာသည် ကိုယ်သေတွင်း ကိုယ်တူးသည့်ပမာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်အခါမှ စ၍ ဤစစ်ပွဲ၏အသွင် အကွဏာသည် နယ်ချဲ့စစ်ပွဲမှ ပြည်သူ့စစ်ပွဲကြီးအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိလာခဲ့သောကြောင့်ပင်တည်း။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဗူးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်း

“ကျုပ်တို့က တံခါးကို ခြေထောက်နဲ့ ဆောင့်ကန်လိုက်ရုံပဲ၊ နောက်မှာ သူ့တာသူ့ အလိုလိုပြိုကျပြီး အဆေးကပ်အဆိုးတစ်ခုလုံး ဗူးနဲ့ဗူးနဲ့လဲသွားမှာပေးချောတယ်”

(လစ်ဝယ်လ်ဟတ်ရေး 'တောင်ကုန်း အခြားတစ်ဖက်တွင်' စာမျက်နှာ ၂၅၉)

ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဂျပန်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရာတွင် အလွယ်တကူ အောင်ပွဲဆင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သော ဟစ်တလာသည် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျီဒယ်လ်အား အထက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ စိတ်ထဲတွင် ဂျပန်တပ်များက ဖိတိုက်လာသည့်နှုန်း အမျှ ဆိုဗီယက်အစိုးရမှာ ပြည့်တွင်းအကျပ်အတည်းများကို ခံပြေရှင်းနိုင်ဘဲ စတာလင် ကိုယ်တိုင် လူထု၏ အကြံတော်လှန်မှုဖြင့် ပြုတ်ကျလိမ့်မည်ဟု လွဲမှားစွာ တွက်ဆထားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်၏ အင်အားသည် ဂျပန်တပ်မဟော်သက် ပိုမို၍ လူအရေ အတွက်များပြားသော်လည်း ဆိုဗီယက်အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး အားနည်းမှုကြောင့် ပြင်သစ်ပြည်ကြီးကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ရစဉ်ကထက် ပို၍ မကြာဘဲ တစ်ဟုန်ထိုးချီတက်၍ ရက်ပိုင်းအတွင်း သိမ်းပိုက် နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါယူဆချက်၊ မျှော်လင့်ချက်များမှာ ထိုအခါ ပထမပိုင်းတွင် မှန်ကန်သည်ဟုဆိုရမလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျပန်တပ်များ၏ လျှပ်တစ်ပြက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်၍ တစ်ဟုန်ထိုး ချီတက်မှုတို့ကြောင့် ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မော်စကိုမြို့နှင့် မိုင် ၂၀၀-ခန့်ဝေးကွာသော မေဗီလင်မြို့ကြီးမှာ ဂျပန်တို့ထက် သို့ ကျဆုံးခဲ့ရသည်။

သို့သော် ဂျပန်တို့ အဖို့ နယ်မြေကို သိမ်းပိုက် နိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်မှ တပ်များကို မခံချေမှုန်းနိုင်ခဲ့ရုံမျှမက တပ်နီတော်၏ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်မှုများကို အလှူအလှဲ ခံခဲ့ကြရသည်။ ဂျပန်တို့ အဖို့ ဆိုဗီယက် တပ်သား အခြောက်အမြားကို အစားဆီးထုတ်ပစ်သော်လည်း တစ်နေရာတွင် ထိုသို့ ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည့် တိုင်အောင်၊ မနက်တစ်နေရာတွင် တပ်နီတော်၏ ပြင်းဆန်သော ခုခံချော့ကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။

သို့နှင့်ပင် ဂျပန်တပ်များမှာ တပ်နီတော်၏ စစ်ရင်မှ နောက်သို့ လိုက်လံ တိုက်ခိုက်ရင်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အတွင်းပိုင်းသို့ ရောက်မှန်းမသိ ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာ မှားလည်း အရှေ့ဘက် မျက်နှာဖွင့်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ အခြားစစ်မျက်နှာများကို လှည့်မကြည့်နိုင်တော့ဘဲ ဤစစ်မျက်နှာအစုံတည်းကိုသာ အာရုံစိုက်၍ နေခဲ့ရသည်။ စစ်ဆင်ရေးအမိန့်များ ဆိုထုတ်ပြန်ခဲ့ရသည်။ ယခုအခါ သူသည် ဂျပန်ပြည် တစ်လင်မြို့တွင်ပင် မနေနိုင်တော့ဘဲ၊ အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာမှ ဂျပန်တပ်များကို ဦးစီးကွပ်ကဲရန်အတွက် အရှေ့ပိုင်း ပရပ်ရှားပြည်နယ်မှ ရပ်စ်ဆင်းဘတ်မြို့ အနီးတွင် အမြဲတမ်းဌာနချုပ်တစ်ခု ဖွင့်လှစ်၍ ဤဌာနချုပ်မှပင် အချိန်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ရုတ်တရက် ယူကရိန်းပြည်နယ်ထဲမှ ဝင်နီဇမြို့အနီးရှိ စစ်ဌာနချုပ်သို့ သွားရောက်ကာ တပ်များကို ဦးစီးကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ဘာလင်ကိုမူ ဟစ်တလာ၏ ရံဖန်ရံခါ နိုင်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ယခင်က ဂျပန်တပ်များအတွက် အခက်အခဲစေသော နဂါးပျူဟာရများကိုရေးဆွဲ၍ စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခဲ့စဉ်က ယခုဆိုလျှင်

ကိုယ်တိုင် စစ်မြေပြင်နှင့် အနီးကပ်ဆုံးနေရာသို့ လာရောက်ကာ တိုက်ပွဲများ၏ အသေးစိတ် တိုက်ခိုက်ရေး နည်းပရိယာယ်များကိုပါ ညွှန်ကြားကွပ်ကဲသည်အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက် စစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်စစ်သားတို့၏ ရက်စက်မှုကား ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်သမိုင်းတွင်သာမက လူသားတို့၏ သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် မကြုံစဖူး မကြားဖူးသော ရက်စက်မှုများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ဤသို့ ရက်စက်ကြရန်လည်း ဟစ်တလာ ကိုယ်တိုင် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

“အကြင်နာတရားကို ဖယ်ရှားပစ်ကြ၊ ခြေမြန်လက်မြန်ဖြင့် ရန်သူကို ရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းကြ။ ဤသည်ပင်လျှင် စစ်ရေးစစ်ရာအရ လူ့လောကုဘကြီးကို သည်ပိုးသည် နည်းလမ်း ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် လူ့အများကို ထိတ်လန့်ချောက်ချားစေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ရန်သူကို အရက်စက်ဆုံးနည်းကိုသုံး၍ အမြန်ဆုံးရှေ့သို့ ချီတက်ကြ”

နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိလာသော ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါ ဩဝါဒကို နာခံ၍ ဂျာမန် တပ်သား များသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ဆူများကို အစွမ်းကုန် ရက်စက်ကြသည်။ အစွမ်းကုန် သတ်ဖြတ်ကြသည်။ အစွမ်းကုန်ချေမှုန်းကြသည်။

ဤရက်များအတွင်းက ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် တောလတစ်နိုင်ငံများတွင် လူပေ ၆ ဘီလီယံခန့်၊ ခုနစ်သိန်း၊ နှစ်သောင်း၊ လေးထောင်ခန့် (၁၇၂၄၀၀၀) တို့မှာ ဂျာမန်တို့၏ ကြီးစင်များနှင့် သေနတ်ပြောင်းဝများတွင် အသက်ပျောက် ခဲ့ကြရသည်။

ဂျာမန်တပ်သားများသည် ဆိုဗီယက် နယ်မြေထဲသို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် နေ့မှစ၍ တွေ့သမျှ မြင်သမျှ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ အလေးများပါ ကျေနပ် ဆိုဗီယက် ပြည်သူများကို သေနတ်ဖြင့် ဖင်သတ်ခဲ့ကြသည်။ ကြီးစင်တင်၍ သတ်ခဲ့ကြသည်။ အရှင် လတ်လတ် မြေမြုပ်၍ သတ်ခဲ့ကြသည်။ မုဒိမ်းကျင့်၍ သတ်ကြသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သော ယူကရိန်း ပြည်နယ်မှ ကိတ်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့စဉ်က ဂျာမန်တပ်များသည် တစ်

သားကို မီးလောင်တိုက် သွင်း၍ လူ့အများကို အင်အားကြီးထွားစွာ တိုက်ခိုက် မီးလျှံ များ အကြားတွင် ကြောက်လန့်တကြား ပြေးလွှားနေကြသော မြို့သူမြို့သားများကို စက်သေနတ်ဖြင့် ဒလစပ်ပစ်ခတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် မီးမလောင်ဘဲ တစ်ပိုင်းတစ်စ ကျန်နေသော သိုက်ဘာ နေအိမ်များပေါ်သို့ တစ်အိမ်တက် တစ်အိမ်ဆင်း လိုက်လံ ချွတ်ကွေး၊ တွေ့ရှိသမျှ ယောက်ျား အားလုံးကို နေရာတွင်ပင် ပစ်သတ်ကြသည်။ အမျိုးသမီး မွန်သမျှကိုလည်း ဝါးနှစ်သမီးစာလေးများကိုပါ ရက်ဒက်စက်စက် မတရားကျဇွန်၍ လှံစွပ်ဖြင့် ထိုးသတ်ကြသည်။ ရက်သား လသားမျှသာ ရှိသေးသော အလေးသူငယ်များကို ဂျာမန် စစ်သားများက ကောင်းကင်သို့ ပစ်မြှောက်ကာ ပြန်အကျသွင်း လှံစွပ်ဖြင့် ဆီး၍ ထိုးခံကာ “လူသတ်တမ်းကစား” ကြသည်။ ဤသို့ လူမဆန်သော ရက်စက်မှုများမှ အခြားသူများအဖို့ မမြင်ဝံ့ရာ၊ မကြည့်ရက်စရာများ ဖြစ်နေသော်လည်း ဂျာမန်စစ်သားများ အတွက်မူ ပျော်စရာ၊ ရွှံ့စရာအဖြစ်ဖြင့် တဝါးဝါး၊ တဟားဟား ကျကျလျက် ရှိနေခဲ့ကြသည်။

ဖက်ဆစ် နာဇီတို့သည် လူ့သမိုင်းတွင် အရိုင်းဆိုးသော လူသတ်ပုံကြီးကို ဆင်နွှဲကြပြီတော့။

ဤသို့ ဂျာမန်တပ်များ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အောင်ပွဲ ဆင်နေဆဲ ၁၉၄၁-ခု ဩဂုတ်လ ကုန်လောက်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည် ဟစ်တလာ၏ စစ်ဌာနချုပ်ရှိရာ ပရပ်ရှား အရှေ့ပိုင်း နယ်မြေသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ ဌာနချုပ်မှာ လူနေအိမ်ခြေနံ့ မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာလှ၍ သစ်ပင်များ ထူထပ်လှသော တောအုပ်အလယ်တွင် ဆောက်လုပ် ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤ ဌာနချုပ်တွင် တယ်လီဖုန်း၊ သစ်ခု၊ ကြိုးမဲ့ ကြေးနန်းရုံတစ်ခုနှင့် တကွ ရုပ်ရှင်ရုံတစ်ခုပါ တွဲဖက် ဆောက်လုပ် ထား၍ အစောဇွဲတပ်များ အထပ်ထပ် ချထားသည့်ပြင် အယာဉ်ပစ် အမြောက်များပါ ပတ်ပတ်လည် ထားရှိခဲ့သည်။ ဟစ်တလာသည် ဖေကြောင်းရန် အချက်ပေးသည့် အခါများတွင် သူ

ရိုးခန်းမှတစ်ဆင့် ပုန်းခိုကျင်းထဲသို့ ဆင်းကာ နေထောင်ပါ ဖမ်းခြင်းများဖြင့် အလုပ်ရှုပ်လျက် ရှိနေခဲ့သည်။

မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာ၏ အထက်ပါ ဌာနချုပ်သို့ ဩဂုတ် ၂၅-ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီကို "ငယ်နိုင်" ဖြစ်နေသည့်အလျောက် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း ဆိုဗီယက် စစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်တပ်များ အောင်ပွဲများကို အားရ ပါးရ ကြွား၍ ပြောတော့သည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ စကားထဲတွင် သူ့ဘက်က တွက်ကိန်းတစ်ချက်များသာ သည်ကိုမူ သူဝင်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုမှားသွားလော့ တွက်ကိန်းမှာ အခြားမဟုတ်။ သူ၏ဂျာမန် စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ သတင်းပေးချက်များအရ ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်သည် အင်အား ပြောလောက်အောင် ကြီးမားသည် မဟုတ်။ တိုက်ခိုက်ရေး အရည်အချင်း မှာလည်း ထက်ထက်မြက်မြက် မရှိလှ ဟူ၍ သိရှိထားခဲ့ရာ လက်တွေ့တွင်မူ တပ်နီတော်မှာ မိမိထင်ထားသည်ထက် ပို၍ အင်အားကြီးမား ရှိမည်မဟုတ်။ တိုက်ခိုက်ရေး အရည်အချင်းမှာလည်း ရဲရစွာ ပြောင်မြောက် လှသည်ဟူသော အချက်ကို ဟစ်တလာဝန်ခံပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် အာဏာရှင်ကြီး နှစ်ဦးသည် ဘရက်စလင် တောစစ်မြေပြင်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ဖန် ယူစာရိန်း စစ်မြေပြင် သို့ လည်းကောင်း သွားရောက်စစ်ဆေး ကြည့်ရှုခဲ့ကြသည်။

အပြန်တွင် ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီတို့သည် လေယာဉ်အတူစီးကာ စောခဲ့ကြသည်။ လမ်းခရီး လေယာဉ်ပေါ်တွင် မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာ၏ လေယာဉ် ဇောင်းသမား တောယား ရှိရာစက်ခန်းထဲ သွား၍ ကိုယ်တိုင်စေတူ ဝင်မောင်းခဲ့ရာ ဟစ်တလာမှာ မူဆိုလီနီ လေယာဉ်မောင်းနေသည်ကို မျက်တောင်မထိပ်ပဲ တထိတ်ထိတ်ကြည့်ကာ လိုက်ပါလာခဲ့ရသည်။ အတန်ကြာ၍ မူဆိုလီနီစက်ခန်းထဲ စာ ထွက်လာတော့မှ ဟစ်တလာမှာ အထက်ဖြောင့်အောင် ရှုနိုင် တော့သည်။

ဤသို့ ပက်စစ် အာဏာရှင်ကြီးနှစ်ဦး "ရင်းရင်းနှီးနှီး" တွေ့ဆွေးနှေးခဲ့ကြသလို ပြတ်သွားကြီးချုပ်ချာချီနုစီ အမေရိကန် သ

တကြီး ရှုစရာ တို့သည်လည်း၊ ဩဂုတ်အဆန်း၌ နယူးစောက်ဆန် ကျွန်းအလေးတွင် တွေ့ဆုံကာ နှစ်နိုင်ငံ သဘော တူညီချက်အဖြစ် * "အတ္တလန်တိတ် ချာတာ" ကို ပူးတွဲလက်မှတ်ရေးထိုး၍ ထုတ်ပြန် ခဲ့ကြသည်။

"အတ္တလန်တိတ် ချာတာ" တွင် အင်္ဂလိပ်- အမေရိကန်တို့သည် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန် သဘောထားများကို ဖော်ပြကြ ထည့် အဓိကအားဖြင့် ဂျာမန်တို့၏ ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်မှုများကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဤစစ်ပွဲတွင် အမေရိကန် ပါဝင်လာမည်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကြိုတင်တားဆီးလိုသော သဘောရှိခဲ့သည်။ ယခု ကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ် အမေရိကန် ပူးတွဲကြေညာလိုက်သော "အတ္တလန်တိတ်ချာတာ" သည် သူ့အထက် စောင်းသောလက္ခဏာ မဟုတ်ဟု သိမြင်ခဲ့ရာ ဤကြေညာချက်ကို တုံ့ပြန်ရန် အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို မူတည်ခဲ့သည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကုန်တွင် ဟစ်တလာနှင့် ရစ်ဘတ် ထရော့တို့၏ စီစဉ်ချက်အရ ဥရောပ နိုင်ငံပေါင်းစုံ သွေးစည်းရေး ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါကွန်ဖရင့်တွင် ဟစ်တလာ သည် အထူးကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အရှေ့ပျားဒေသမှ ဂျပန်နှင့် မန်ချူးရီးယားကိုပါ ဖိတ်ကြား တက်ရောက်စေခဲ့သည်။ ဥရောပ နိုင်ငံများအနေဖြင့် အီတလီ၊ စပိန်၊ ဟန်ဂေရီ၊ ရုမေးနီးယား၊ ဝေဘက်ကီးယား၊ စာရတ်ရှား၊ ဘူလဂေးရီးယား၊ ဖင်လန်နှင့် ဒိန်းမေ့ စသည်ဖြင့် နိုင်ငံပေါင်း ၉ နိုင်ငံ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဤကွန်ဖရင့်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်မှာ နိုင်ငံတော် ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုများကို ချေမှုန်းရန်ဖြစ်သော်လည်း တစ်ချိန်တည်းတွင် ဥရောပတိုက်၌ ဂျာမန်၏ တစ်ဦးတည်းသောခေါင်းဆောင်မှုကို တရုတ်ဝင် ထူထောင်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

* Atlantic Charter

ဤအချက်ကို အခြားနိုင်ငံများထက် အီတလီ၏ ပို၍ ရိပ်မိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ဘာလင်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သော အဆိုပါ “ဥရောပနိုင်ငံများ သွေးစည်းရေးကွန်ဖရင့်” သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည့် အီတလီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး စီယာနို၏ သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့သည်။

“ဂျာမန်များသည် အိမ်ကြီးရှင်များပမာ ဖြစ်နေကြပါသည်။ သူတို့၏ ဟန်အမူအရာများမှာ ယဉ်ကျေးလှပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး၏ ဤအချက်ကို အတိအကျသိစေကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အခြားထွက်ပေါက်လည်း မရှိတော့ပါ။ ဥရောပတိုက်တွင် ၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်မှုမှာ ယခုအခါ အထင်အရှား တည်ဆောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ထိုနေရာမှစသော်လည်းကောင်း၊ ဤနေရာမှစသော်လည်းကောင်း စောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည် ဖြစ်စေ၊ လက်မခံ၍ မပြစ်တော့ပါ။ အခြေအနေအရ ဆိုပါက အိမ်ရှင်၏ညာဘက်တွင် အပ်ထိုင်းနခြင်းသာလျှင် အစောင့်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။”

(စီယာနို၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း စာမျက်နှာ ၂၅၀၂)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဤ “ဥရောပသွေးစည်းရေး ကွန်ဖရင့်” တွင် ဂျာမန်နှင့် မန်ချူးရီးယားတို့အား ဖိတ်ကြားခဲ့ခြင်းဖြင့် ဟစ်တလာသည် အရှေ့ဖျားဒေသမှ ဂျပန်ကို ဤစစ်ကြီးအတွင်း ပါဝင်စေရန် လှုံ့ဆော်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါကွန်ဖရင့် ကျင်းပပြီး တစ်ပတ်မျှအကြာ ဒီဇင်ဘာလ ၇-ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့သည် ပုလဲဆိပ်အမ်းမှ အမေရိကန်ရေတပ်ကို အလစ်တွင် ဗူးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် စစ်ထဲသို့ ပါဝင်လာခဲ့သောကြောင့်ပေတည်း။

မူဆိုလီနီ၏ ဇာတ်သိမ်းခန်း

စစ်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာသည် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ပြီး အရှေ့ဖျားဒေသမှ ဂျပန်တို့အား ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို နေ့စက်ပိုင်းမှ တိုက်ခိုက်စေရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သေးသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရော့သည် တိကျမြို့ရှိ ဂျာမန်သံအမတ်မှတစ်ဆင့် ဂျပန်အစိုးရအား အကြံမကြံမီတိုက်တွန်းခဲ့သည်။

၁၉၄၁-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀-ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဂျာမန်သံအမတ်ကြီးက ရစ်ဘင်ထရော့ထံ ကြေးနန်းရိုက်၍ အကြောင်းပြုကြားရာတွင် “ဂျပန်အစိုးရအား ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို စင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ဤစစ်ထဲသို့ပါဝင်လာစေရန် ကျွန်ုပ်တို့၏ အားရှိသော လက်အား နေပါသည်” ဟူ၍ အတိအလင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

(ချူရင်ဘတ်စစ်ခုံရုံးမှတ်တမ်းများ စာမျက်နှာ ၂၀၀၆၊ ၂၀၉၇)

တစ်ဖန် ၁၉၄၁-ခုနှစ် နွေဦးပေါက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မုတ်ဆူအိုအာ ဟာလင်သို့ ရောက်ခဲ့စဉ်က ဟစ်တလာသည် ဂျပန်တို့အား စင်ကာပူကို ဝင်တိုက်ရန် အကြံပေးခဲ့ဖူးသည်။ ဤသို့ ဝင်တိုက်ခြင်းဖြင့် စင်ကာပူကိုသာ ဂျပန်တို့အား ပိုက်နိုင်ခဲ့ပေမယ့် အမေရိကန်သည် ဤစစ်ပွဲအတွင်း၌ လုံးဝ ပါဝင်လာလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ဟစ်တလာကယူဆထားသည်။ သို့သော် သူသည် ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေး

ဝန်ကြီးအား အခေရိကန်ကို ဂျပန်တို့၏ တိုက်ခိုက်ရန် မည်သည့်အား
အမျှ အကြံပေးတိုက်တွန်းခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

သို့ဖြစ်ရာ ဂျပန်တို့က ပုလဲဆိပ်ကမ်းတွင် အခေရိကန်တို့အား
အလစ်တွင် ဝင်တိုက်ခိုက်သည့်သတင်းကို ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်ဘဲ
ကြားလိုက်ရသောအခါ ဟစ်ကလာမှာ အံ့အား သဗ္ဗိသွားခဲ့သည်။

သူသည် ဂျပန်တို့အား အာရှ ဖျားမှနေ၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ
ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း 'ဒုက္ခ' ပေး
ရန်လိုလားခဲ့သည်။ သို့သော် ဂျပန်မှာ လက်ငင်းအားဖြင့် အရှေ့
ဖျားဒေသတွင် အခေရိကန်နှင့် ပဋိပက္ခ ပိုမိုကြီးထွားလာသဖြင့် ပုလဲ
ဆိပ်ကမ်းကို အလစ်တွင် ဝင်ရောက်ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟစ်ကလာအဖို့ အရှေ့ဖျားမှ သုံးနှိုင်း
ဝင်ရိုးတန်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ဂျပန်တို့ ယခုကဲ့သို့ စစ်ထဲသို့
မရောက်မလွဲသာဘဲ ပါဝင်လာသည်ကိုမူ ကျေနပ်မိသည်။ သို့ဖြစ်၍
ဇည်း ပုလဲဆိပ်ကမ်းသတင်းကို ကြားရသောအခါ ပထမတွင်အံ့အား
ထင်မိသော်လည်း နောက်တွင် သဘောကျ နှစ်ခြိုက်မိသည်။

“ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စစ်ကြေညာပုံ ကြေညာ နည်းဟာ ဝန်
ကယ်၊ ဒီနည်းဟာ အကောင်းဆုံး နည်းပဲ။ အရေးကြီး
တာက ချပြဆိုမှတော့ ထိထိမိမိဖြစ်အောင် ချဖို့ပဲလိုတယ်။
စစ်ကြေညာတာတွေ ဘာတွေနဲ့ အချိန်ဖြုန်းနေဖို့မလိုပါဘူး။”

(ချီရင်ဘတ် စစ်ခုံရုံးမှတ်တမ်းများ စာမျက်နှာ ၂၉၃)

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်ကလာသည် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄-ရက်နေ့က
ဘာလပ်မြို့ရှိ ဂျပန်သံအထောက်ကြီး အိုရှို မခအား အထက်ပါအတိုင်း
အားပေးစကား ပြောခဲ့သည်။

ဤသို့ အရှေ့ဖျားဒေသမှ ဂျပန်တို့အား ရှုံးဆုံးတင်ပေးနေ
သည့်အချိန်တွင် ဟစ်ကလာသည် ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာမှ မိမိ၏ဂျာမန်
တပ်များအား ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်လာသည်ကို စတင်တွေ့ရှိလာ
ရသည်။

ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်သည် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့ မျိုးကြ

တိုက်ခိုက်ပြီး ဂျပန်တို့၏ တစ်ရက်အလို ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ထက်
စတင်၍ ပြန်လှန်ထိုးစစ်ကြီး ဆင်နွဲခဲ့ကြရာ ဂျာမန်တပ်များမှာ ဆိုဗီ
ယက်စစ်မျက်နှာတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။

အထူးသဖြင့် ဆိုးရွားပြင်းထန်လှသော ရုရှားပြည်၏ ဆောင်း
ရာသီသည် ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်ဘက်မှနေ၍ ဂျာမန် တပ်များအား
ကူညီတိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခဲ့ရာ ဂျာမန်တို့မှာ မရှုလေ့ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြရ
သည်။

အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာမှ ဂျာမန်တပ်မှူးကြီး တစ်ဦးဖြစ်သူ
တစ်ပဲလ်စကပ်ချီသည် ထိုစဉ်က အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ 'ကျုပ်
တို့တပ်တွေဟာ နပိုလီယန်ရဲ့တပ်တွေ မော်စကိုက ဆုတ်ခွာခဲ့ရတဲ့
အဖြစ်အပျက်ကို သတိရပြီး ဒါကိုပဲတွေ့လန့်နေကြတယ်။ အဲဒီတော့
ဆုတ်ရပြန်တာနဲ့တပြိုင်နက် ဖရိုဖရဲနှင့် တစ်ကွဲတပြား ဆိုးဆိုးရွား
ရွား ဖြစ်ကြတော့မယ်ဆိုတာ သိနေကြတယ်'ဟုပြောခဲ့သည်။

မှန်သည်။ ဂျာမန်တပ်များမှာ ဆိုဗီယက်နယ်မြေထဲမှ ဆုတ်
ခွာရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဖရိုဖရဲနှင့် တစ်ကွဲတပြားဖြစ်ကုန်ကြသည်။
ပြင်းထန်ဆိုးရွားလှသော ရုရှားဆောင်းရာသီနှင့် ရဲရစိုမြောက်မြောက်
လှသော ဆိုဗီယက် မျိုးချစ်ဘက်တော်သားများ တပ်နီတော်များ၏
ထိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဂျာမန်စစ်ဘားပေါင်း တစ်သန်း တစ်သိန်း
ခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် ကျဆုံးခဲ့ကြရသည်။ ဤအထဲတွင် ဖျား
နာ၍ သေဆုံးခဲ့ရသူများ ပါဝင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ ထို့ပြင် တပ်မကြီး
ပေါင်း ၁၆၂-တပ် ရှိခဲ့ရာ ၁၉၄၂-ခုနှစ် မတ်လကုန်တွင် တပ်မကြီး
ပေါင်း ၈-ခုသာလျှင် မပျက်စီး ကျန်ရှိခဲ့၍ သံချပ်ဇာတပ် ၁၆ ခု
ရှိသည့်အနက် အဇီကား ၁၄၀ ခန့်သာလျှင် ကျန်ရှိခဲ့တော့သည်။

သို့သော် ဟစ်ကလာသည် စိတ်ပျက် အစားမလျော့သေး။
တပ်နီတော်၏ထိုးစစ်ကို ရင်ဆိုင် ခုခံရင်း နောက်ထပ် တန်ပြန် ထိုးစစ်
ဆင်နွဲရန် စိတ်အားသန်လျက်ပင် ရှိနေသေးသည်။

ယခုတစ်ကြိမ်တွင် သူ၏ များဦးသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ၏
ရေနံမြေဖြစ်သော အော့ကေးဆပ်ဒေသနှင့်တကွ စက်မှုထွက်မှု ဇာသို့

အချက်အခြား ဖြစ်သော ခွန်အတ်စ်နှင့် စတားလင်ဂရက်မြို့များဘက် ဆီသို့ ချိန်ရွယ်ထားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာက မည်မျှပင် စိတ်အားထက်နေသေးသော်လည်း အခြေအနေမှာ အဘက်ဘက်က စိတ်ပျက်စရာကောင်းလောက်အောင် ကျဆင်းနေခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် နောက်ပိုင်း ပြည်တွင်းအခြေအနေမှာ တစ်နေ့တခြား ဆိုးရွားစွာနေခဲ့သည်။ စစ်ဘက်၊ နယ်အက်နုဇီ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်တို့တွင် ဤစစ်ပွဲကြီး၌ မိမိတို့ဂျာမန်များအညီ ရေရှည်တိုက်သွားရန် မလွယ်ကူလှသော အသိဖြင့် နေရာတစ်ခုတွင် စိတ်ဇာတ်ကျလျက် ရှိနေကြသည်။ ယုတ်စွာအဆုံး နာဇီပီထီ ထိပ်စားခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှ ပင် ဤအယူအဆ ဝင်ရောက် လွှမ်းမိုးစ ပြုစုလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ စစ်ကြီးအတွက် အစစ်အရာထု လုံးဝညာ့ အစွမ်းကုန် လုပ်အားပေး နှိုးပမ်းကြရန် လှုံ့ဆော်ဝါဒဖြန့်နေသည့်အထဲမှ ဂျာမန်အမျိုးသားများမှာ စစ်ဇာတ်ကို အလူးအလဲ ခံစားနေကြရသဖြင့် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ စိတ်ပျက်အားလျော့ လာနေကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျာမနီ၏ စစ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာ ယိမ်းယိုပျက်ပြားစ ပြုလာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် တစ်ဖန်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကင်းကွဲလာခဲ့ပြီ ဖြစ်ရာ သူသည် အခြေအနေ အမှန်အဆိုင် မသုံးသပ်နိုင်တော့ဘဲ ဂျာမန်တပ်များကို ပြန်လည်စုံခုံး၍ ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာတွင် ခုတ်ယူ အကြိမ် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ပြန်သည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း သူသည် ပထမအကြိမ် ထိုးစစ်ဆင်စဉ် အမှားခဲ့စော အမှားမျိုးကို ထပ်မံကျူးလွန်ခဲ့ပြန်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၄၂-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လကုန်တွင် အမှတ်-၄ ပန်ဇာ တပ်မကြီးသည် စတားလင်ဂရက်မြို့ တစ်မြို့လုံးကို သိမ်းပိုက်ရယူဆဲဆဲ အခြေအနေတွင် တစ်ဖန် ကော့ကေးဆပ် ပြည်နယ်ဘက်သို့ စစ်ကြောင်းကို ပြောင်းလဲတိုက်ခိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာမှာ စတားလင်ဂရက်ကို အက်လွတ်ခဲ့ရသည့်ပြင် ကော့ကေးဆပ်ပြည်နယ်ကိုလည်း သိမ်းပိုက်ခြင်းမပြုနိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

စတားလင်ဂရက် တိုက်ပွဲကား ဆိုဗီယက် စစ်မျက်နှာတွင်သာမက ခုတ်ယူမှုစစ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် အထင်ရှားဆုံးနှင့် အကျော်ကြားဆုံးသော တိုက်ပွဲများတွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သောတိုက်ပွဲပင် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်တွင်းစစ်ကာလက ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် မူညီခေါ်ခဲ့သည့် စတားလင်ဂရက် မြို့ကြီးကို မရမနေ သိမ်းပိုက်ရန် ဟစ်တလာက ဂျာမန်တပ်များအား အမိန့်ပေးခဲ့သလို ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်သားများလည်း “စတာ အင် ဂရက်” ဟူသော အမည်ကြောင့်ပို၍ အားသွန်ကြိုးပမ်း အစွမ်းကုန်ခွဲခိုက်ခိုက် ခဲ့ကြသည်။ ဤတိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် တပ်နီတော်သားများသည် မြို့တွင်း၌ တစ်လမ်းပြီးတစ်လမ်း၊ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ် ခုခံအာကွယ်ကြရာ နောက်ဆုံးတွင် ဂျာမန်တို့မှာ အထိအခိုက် အကျအဆုံး မြောက်မြားစွာဖြင့် ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။

ဟစ်တလာက သူ့စတားလင်ဂရက် တိုက်ပွဲတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့ရသည်ကို အကြီးအကျယ် ဝေပွဲသွားခဲ့သည်။ သူသည် ဤတိုက်ပွဲကို အကြောင်းပြု၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟဲလ်ဒါအပေါ်တွင် မကျေနပ်ဖြစ်ကာ ထူးမှလည်း တစ်ခါတည်း ဖြုတ်ပစ်ခဲ့သည်။ “ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်နဲ့အတော့ဘယ်လိုမှ တွဲလို့ ရနိုင်စရာရှိတော့ဘူး။ ခင်ဗျားအတွက်နဲ့ ကျုပ်အကြီးအကျယ် စိတ်ညစ်ခဲ့ရပြီ။ အဲဒီတော့ ဆက်လုပ်လို့လဲ မဖြစ်တော့ဘူး။ အခုလို အချိန်မျိုးမှာ ကြေးစားစိတ်နဲ့ စစ်သားမျိုးကို ကျုပ်လေ့ချင်ဘူး။ တကယ် အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် စိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့ စစ်သားမျိုးနဲ့မဖြစ်မယ်။ ခင်ဗျားလို ရေးခေတ် စစ်ကျောင်းက ထွက်လာတဲ့ စစ်ဗိုလ်မျိုးအပေါ်မှာ ကျုပ်မျှော်လင့်နေလို့လဲ အပိုပဲ” ဟုဆိုရက်ရက်စက်စက် ပြောကာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟဲလ်ဒါကို ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ကော့ကေးဆပ်ပြည်နယ်ကို မသိမ်းနိုင်ဘဲ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ရသည့်အတွက်လည်း အခြားဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အပေါ်တွင် မကျေနပ်ချမ်းဖြစ်လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် ဤကိစ္စအတွက် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗီဇာ ၁၉၄၃-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ထဲတွင်ထူးမှ ထုတ်ပယ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ တစ်ဖန် ဗိုလ်ချုပ် ဂျီဒယ်၏နေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ပေါလ်ပင်

ဆိုသူကို ခန့်ထားရန် စီစဉ်ခဲ့ရာ ဗိုလ်ချုပ်ပေလင်စီမှာ အခြေအခေ အရပ်ရပ်ကို စိတ်ပျက်ကစ စိတ်ခေတ် ကျဆင်းနေသည့် အလျှောက် နောက်တစ်နေ့တွင် စတာလင်ဂရက်မှ တပ်နီတော်ထံ လက်နက်ခွဲ ဝင်ရောက် သွားခဲ့တော့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာမှာ သူ၏ အားကိုးအားထားရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်၍ သူ၏နောက်ဆုံး နေ့ရက်များမှာ တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ဗဟာမိတ်တို့ဘက်မှ ကြီးမားသော တိုက်ပွဲ ကြီးများကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင် လာခဲ့ကြသည်။

ပထမတိုက်ပွဲမှာ ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုဗာရီ၏ အမှတ်-၈ တပ်မတော်သည် ၁၉၄၂-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃-ရက်နေ့တွင် အားလီအလန်မိန်းဒေသကို ၁၂-ရက်ကြာမျှ အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက် ပြီးဂျာမန်တို့လက်မှ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

တစ်ဖန် နိုဝင်ဘာလ ၇-ရက်နေ့ ၈-ရက်နေ့ညတွင် ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန် တပ်များသည် မော်ရိုကိုနှင့် အယ်လ်ဂျီးရီး ယား ပြည် ကလေးများကို တိုက်ခိုက်လာ၍ ရက်ပိုင်းအတွင်း မြောက်အာဖရိက တိုက်ပွဲ ဖက်ဆစ်များကို စောင်းထုတ် နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် နိုဝင်ဘာလ ၁၉-ရက်နေ့ ၂၀-ရက်နေ့များတွင် တပ်နီတော်များသည် စတာလင်ဂရက်မြို့၏ တောင်ဘက်သို့ အလုံး အရင်းနှင့် လှိမ့်ဆင်းလာခဲ့ပြီးနောက် မော်လ်ဂါနှင့် ဒွန်ဖြစ်အကြား တွင် တပ်စွဲနေကြသော ဂျာမန်တပ်မကြီးပေါင်း ၂၂-ခုကို ဝိုင်းဝန်း ချေမှုန်း၍ လုံးဝ သုတ်သင်ပစ်ခဲ့ကြသည်။

ဤတိုက်ပွဲကြီးများသည် ဥရောပနှင့် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာ အခြေအနေ တစ်ခုလုံးကို မြှောင်းလဲ ပစ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဂျာမန်တပ် များမှာ ထိုအချိန်မှစ၍ နောက်ထပ် ထိုးစစ်ဆင်နိုင်တော့ဘဲ ခံစစ် ဖြင့်သာ သံသ့မဲမဲခုခံ နေကြရတော့သည်။

ဟစ်တလာသည် ယခုအချိန်ထိ အားမလျော့ စိတ်မပျက်သေးဘဲ ရှိနေခဲ့သည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်စစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်တပ်များ ခေ့ မလှကျဆုံး၍ ဖရိဖရဲ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်အထိ ဓာန်မလျော့သေးဘဲ

ရှိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် သူ့အသက်ရှင်နေသမျှ စာလပတ်လုံး ဝါးနေ အင်ပိုင်ယာကြီးမှာ မပျက်စီးဘဲ တည်မြဲနေလိမ့်မည်ဟူ၍ ထင်မှတ် နေခဲ့သေးသည်။

၁၉၄၃-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ရစ်ဘင်ထရော့ကို အိတလီ ပြည်သို့ စေလွှတ်၍ မူဆိုလီနီထံ စာတစ်စောင်ပေးခိုင်းခဲ့သည်။ ထိုစာ တွင် သူ့ ကိုယ်သူ ယုံကြည်ချက် မည်မျှကြီးမားလှသည်ကို အောက်ဖီလီနို ဗာပိုဒ်အားပြဆို သိသာနိုင်သည်။

“သမိုင်းတွင်လောက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရေး မည်မျှခက်ခဲလှသည်ကို သင်သိသလို ကျွန်ုပ်လည်း သိရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သား ကွယ်လွန်သွားပါက ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ အစွမ်းအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် နောက်ထပ်တွေ့လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်မတင်မိပါ။ ယခုကဲ့သို့သော စစ်ကြီးတွင် ကျွန်ုပ်၏ အမျိုး လားများကို ခေါင်းဆောင်ရန်အတွက် ဘုရားသခင်က ကျွန်ုပ်အား ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဂုဏ်ယူစရာပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်”

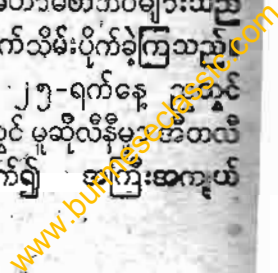
(ဟစ်တလာမှ မူဆိုလီနီသို့ ပေးစာ၊ စာမျက်နှာ-၁၄၃)

ဟစ်တလာ၏ မာန်မာနသည် ကြီးမားလွန်းလှပါကား။

ဤမျှ မာန်မာနကြီးမားလှသော ဟစ်တလာအား ပထမဆုံးအကြိမ် ဓာန်စွယ် ကျိုးစေခဲ့သော အဖြစ်အပျက် တစ်ခုသည် မကြာမီ ဖြစ်ပွား ထားခဲ့သည်။

ဗဟာမိတ်တပ်များမှာ ယခုအခါ အဘက်ဘက်က ပြီးလှန် ထိုးစစ်များကို စနစ်တကျ အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ မြေထဲ မှိလယ်ဘစ်တိုက်မှု ဖက်ဆစ်တပ်များကို ဇူလိုင်လဆန်းတွင် မောင်းထုတ် ပစ်ခဲ့ကြသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၀-ရက်နေ့တွင် ဗဟာမိတ်တပ်များသည် ဇွေလီကျွန်းကလေးကို အောင်မြင်စွာ တက်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံး ဇူလိုင်လ ၂၄-ရက်နေ့ ၂၅-ရက်နေ့ ညတွင် ဆီဘလီပြည် ဖက်ဆစ်ကောင်စီအစည်းအဝေးတွင် မူဆိုလီနီမှ အိတလီ တိုက်ပွဲတွင် အရေးနိမ့်နေခြင်းနှင့် ဖက်ဆစ်တို့ အကြီးအကုလ်

ဝေပန်ပြစ်တင်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ နောက်တစ်နေ့ ညနေဘက်တွင် အခြေအနေမှာ ပိုမို ဆိုးရွားလာခဲ့၍ အိတလီတုရင် ကိုယ်တိုင်က မူဆိုလီနီအား ဇုထူးမှထုတ်ပယ်ခဲ့ပြီး ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင် ခဲ့တော့သည်။

ဤသို့ အိတလီမှ သူ၏ရဲဘက်ကြီး မူဆိုလီနီ ထုထူးမှ ပြုတ်ကျ နီးလဖမ်းဆီးခြင်းခံရသော သံတန်းသည် ဟစ်တလာအား အကြီးကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကြီးများလူသည် မူဆိုလီနီကို အချို့နေရာများတွင် သဘောမကျ ပထမလူအားမရ ဖြစ်မိသော်လည်း မိမိနှင့် နှစ်ရှည်လများ သစ္စာ တူညီ လက်တွဲ၍ တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ခြင်း အတွက် မူဆိုလီနီ အပေါ်တွင် တကယ်ရဲဘော်ပီသစွာ သဘောထားခဲ့သည်။ ယခုကဲ့သို့ အရင်းနှီးဆုံး ဘဝတူမဟာမိတ် ရဲဘော်တစ်ယောက် မမျှော်လင့်ဘဲ အဖြစ်ဆိုးနှင့် ကြုံရခြင်းသည် သူ့အတွက် “မိုးပြို” ကျသလို ခံစားလိုက်ရသည်။

ထိုထက်ပို၍ တုန်လှုပ် ချောက်ချားမိသည်မှာ မိမိကဲ့သို့ အိတလီပြည်တွင် အာဏာရှင်ကြီးတစ်ယောက်အဖြစ် နှစ်ပေါင်း ၂၀- နီးပါး တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်လာခဲ့သော ပဂ္ဂိုလ်ကြီးအား ဘုရင် အမိန့်ဖြင့် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခဲ့ရာ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်အမျှ အနံ့ကွက် ပြောဆိုခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ဟစ်တလာအတွက် မိမိ၏ နောက်ထူးကို စိုးရိမ်စွာ တွေးမခါ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤ စဉ်းစားချက်တွင် သူ၏ တစ်သက်တာတွင် ပထမဆုံး အကြိမ် အဆိုးဘက်မှနေ၍ စဉ်းစားမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ကြာကြာ စဉ်းစားနေ၍ မဖြစ်၊ မူဆိုလီနီ ပြုတ်ကျ သွားခြင်းသည် လက်ရှိ ဆင်နွှဲနေသော စစ်ပွဲကိုတစ်ဖက်မှ ထိခိုက်လာ ဖွယ်ရာ ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မြေထဲပင်လယ် ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် မူဆိုလီနီ မရှိသည့် နောက်ပိုင်းတွင် အိတလီပြည်မှာ မိမိတို့၏မဟာမိတ် အဖြစ် ဆက်လက် ထားရှိတော့မည် မဟုတ်ဟု ဟစ်တလာက ယူဆ ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လူသည် မူဆိုလီနီ အဖမ်းခံရသည့် သတင်းကိုကြား လျင် ကြားချင်း ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် နာဇီပါတီ ခေါင်း

ဆောင်များအား အရေးပေါ် အစည်းအဝေး ထပ်ရက်ကို ဆွဲခေါ် ကျင်းပစေခဲ့သည်။

မူဆိုလီနီသည် ဇူလိုင်လ ၂၅-ရက်နေ့ ညဘက်တွင် အဖမ်းခံရ ခြင်း ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် အရေးပေါ် အစည်းအဝေးကို ထိုနေ့ ည ၉-နာရီခွဲ အချိန်တွင် ခေါ်ယူကျင်းပသည်။

ထိုအစည်းအဝေး၏ အဓိက ဆွေးနွေးချက်များမှာ မူဆိုလီနီ ထုထူးမှ ပြုတ်ခဲ့ပြီးနောက် အိတလီသည် ဝင်ရိုးတန်း စာချုပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကာ မဟာမိတ်တို့နှင့် စစ်ပြေငြိမ်းရေး ဆွေးနွေးမည့် အန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် မြေထဲပင်လယ် ဒေသမှ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် တစ်ချိန်တည်းတွင် အိတလီပြည်၏ အခြေအနေကို ယခုအတိုင်း လက်ပိုက်ကြည့်မနေဘဲ မူဆိုလီနီ အဏာ ပြန်ရရေး အတွက် လက်ရှိ ဘာဒေါက်လီယို အစိုးရကို အကြမ်းဖက် ဖြုတ်ချရန် နှစ်ဆင့် အဖမ်းခံနေရသော မူဆိုလီနီကို ကယ်တင်ရန်လည်း ဆွေးနွေး ကြသည်။

ဟစ်တလာ ကြိုတင် တွက်ဆ ထားသည့်အတိုင်း နောက်တက် လာသော အိတလီအစိုးရသည် ဂျာမနီနှင့် အပေါ်ယံအားဖြင့် ယခင် အတိုင်း ပုံမှန် ဆက်ဆံ နေခဲ့သော်လည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ စစ်ပြေ ငြိမ်းရေးကို ထိတ်တဆိတ် ကြိုးပမ်းနေခဲ့ရာ နောက်ဆုံး စက်တင်ဘာလ ၁-ရက်နေ့၌ ဘာဒေါက်လီယို အစိုးရက မဟာမိတ်တို့နှင့် စစ်ပြေငြိမ်း ရေး ကမ်းလှမ်းချက်သည် တဆုံးပင် ခေါ်တွက်လာခဲ့သည်။

ဤတွင် အိတလီပြည်တွင် ရောက်ရှိနေကြသော ဂျာမန်တပ် များသည် အိတလီ အစိုးရတပ်များကို အတိအလင်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်း ကြရာ ယခင် မဟာမိတ်တပ်များကို လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်သော ဂျာမန် နှင့် အိတလီတို့မှာ ယခုအခါ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် သံသံမဲမဲ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အိတလီ အစိုးရတပ်များမှာ ဂျာမန် တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများကို မခံနိုင်တော့ဘဲ ဘာဒေါက်လီယို အစိုးရမှလည်း ရောမမြို့တော်မှ ဆုတ်ခွာပြေးရတော့သည်။

ဤသို့ အိတလီပြည်တွင် ဂျာမန်နွေ အိတလီ အစိုးရတပ်များ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွား နေခိုက်မှာပင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုးမဲလ် ဦးစီးသော အမှတ် ၅ နှင့် အမှတ် ၈ တပ်များသည် အိတလီပြည်ပေါ်သို့ တက် ရောက်လာခဲ့ကြ၍ နောက်ပိုင်းမှ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ ပြန်သည်။

ဟစ်တလာ ညီ သူ၏ ရဲဘက်ကြီး မူဆိုလီနီကို ကယ်တင်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ရာ မူဆိုလီနီနွေ ပတ်သက်သော သတင်းများကို ဂျာမန်သူလျှို့များမှ တစ်ဆင့် သတင်းအတိအကျ စုံစမ်းထောက်လှမ်း ခဲ့သည်။

မူဆိုလီနီမှာ အိတလီအစိုးရ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံရသည့်နေ့မှ စ၍ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ မကြာခဏ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပြီး နောက် တွင် အာဘရပ်ဇီ တောင်တန်းပေါ်မှ ဂရန်ဆက်ဆို မြို့ကလေးသို့ ရောက်ရှိ၍ ထိုမြို့ကလေးမှ ဧဟာတယ်စာလေး တစ်ခုတွင် ချုပ်နှောင် ခြင်း ခံနေရသည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာ၏ ညွှန်ကြား ချက်အရ ရုပ်နက် လုံခြုံရေးတပ်မှူး အော်တိုစကော် ဇီနို ခေါင်းဆောင် သည့် ဂျာမန်တပ်ဖွဲ့ တစ်ခုက မူဆိုလီနီအား ထိုမြို့ကလေးမှ နု၍ လေ ယာဉ်ပျံဖြင့် ခိုးယူကယ်တင် နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့နုစီပင် မူဆိုလီနီမှာ အိတလီ အစိုးရသို့ လက်မှ လွတ် ပြေစက်ခဲ့၍ ရက်စတင်းဘတ်မြို့ရှိ ဟစ်တလာ၏ ဌာနချုပ်သို့ ချော ချော မောမော ဝရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာမှာ မူဆိုလီနီနွေ တွေ့ရသောအခါ သူ ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်ဆောင်ခဲ့ရသမျှ “သဲထဲရေသွန်” ဖြစ်နေတော့ သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မူဆိုလီနီသည် မိမိအား ဖမ်းဆီးခဲ့ သော အိတလီပြည်မှ ဘာဒေါက်လီယို အစိုးရကို လက်စားချေ၍ အာဏာကို ပြန်သိမ်းရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း မရှိတော့ဘဲ ဖြစ်နေ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“သူသည် မဆေးမပျောက် လွက်မြောက်လာ၍ ခေါင်း ဆောင်ကြီး ဟစ်တလာနွေ ပြန်လည် တွေ့ဆုံရသဖြင့် အတော်

ဝမ်းသာ နေပုံရအည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာလည်း မူဆိုလီနီသည် သူ့အား သစ္စာ ဖောက်ခွဲသူများကို အစွမ်းကုန် ပြန်၍ လက်စားချေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နေပါ သည်။ သို့သော် မူဆိုလီနီသည် ထိုသို့ စိတ်ကူးပုံ မရပါ။ ဤ သည်မှာလည်း သူ၏ တကယ် စိတ်ရင်း အတိုင်းပင် ဖြစ်ပုံရ ပါသည်။

(ဂိုးဘဲလ်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း စာမျက်နှာ ၃၇၈)

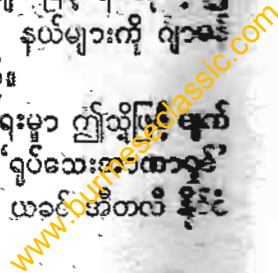
ဧည့်သို့ပင် ဖြစ်စေ ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီကို ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ကယ်တင်ခဲ့ပြီးမှ လွယ်လွယ်ကူကူ စက်လွတ်စပယ်ထား၍ မဖြစ်သည် ကို သိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ အစီအစဉ်အရ မူဆိုလီနီသည် စက်တင်ဘာလ ၁၅-ရက်နေ့တွင် သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ပြန်လည် ထူထောင်၍ “အိတလီ ဆိုရှယ်လစ် သမမတနိုင်ငံ” အစိုးရအဖွဲ့ကို ပြန် လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ထို့နောက် မူဆိုလီနီသည် အိတလီပြည်သို့ ပြန်လည် သွား ရောက်ခဲ့ပြီး အစိုးရအာဏာကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ သည်။

သို့သော် ဤ တစ်ကြိမ်တွင် မူဆိုလီနီ၏ လုပ်ဆောင်ချက် မှန်သမျှမှာ သူ့ဘဘော သူ့ဆန္ဒအလျောက် မဟုတ်တော့ဘဲ ဟစ်တ လာ၏ စေခိုင်း ညွှန်ကြားချက်အရ ဟစ်တလာ၏ ကြိုးဆွဲရာ အ နေရသော ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ “ရုပ်သေး အာဏာရှင်” ဖြစ်နေခဲ့ရသော မူဆိုလီနီ သည် အာဏာ ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ရေးကို စိတ်မပါဘဲ လုပ်ဆောင် နေရသည့်အလျောက် အဘက်ဘက်မှ ဆုံးရှုံးမှုများဖြင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့၍ နောက်ဆုံး ထရီစတီး၊ အစ္စထရီးယား စသော နယ်များကို ဂျာမန် တို့လက်သို့ ထိုးအပ်ခဲ့ရသည်အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလီနီတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ဤသို့ဖြင့် ချက် ပြားလာခဲ့ရာ ၁၉၄၄-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ‘ရုပ်သေးအာဏာရှင်’ မူဆိုလီနီသည် ဟစ်တလာ၏တောင်းဆိုချက်အရ ယခင်အိတလီ နိုင်ငံ

ခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း စီယာနိုကို ဂျာမန်တို့ လက်သို့ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။

စီယာနိုမှာ အိတလီတွင် မူဆိုလီနိုကို ဖြုတ်ချခဲ့သူများနှင့်ပေါင်းခဲ့သည်ဖြစ်ရာ စီယာနိုအား အရေးယူအပြစ်ပေးရန် ဂျာမန်တို့ အကြိမ်ကြိမ် တိုက်တွန်းခဲ့သော်လည်း မူဆိုလီနိုက လက်မခံဘဲ စီယာနိုကို လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုထားခဲ့သည်။

ယခုမူ ဂျာမန်တို့က အတင်းအကြပ် တောင်းဆိုသဖြင့် စီယာနိုကို ဂျာမန်တို့လက်သို့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဂျာမန်တို့သည် စီယာနိုကို မူဆိုလီနို၏ အမိန့်အရဟုဆိုကာ သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခဲ့ကြသည်။ အမှန်စင်စစ်မူ စီယာနိုအား ထိုသို့သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ရန် မူဆိုလီနိုသည် ဘယ်သောအခါစာမှ အမိန့်မပေးခဲ့ပေ။ အကြောင်းသော်စား စီယာနိုသည် သူ၏သားမက် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဝံတည်း။

မူဆိုလီနိုသည် ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ 'လက်ခုပ်ထဲက ရေပမာ' ဟစ်တလာအလိုကျ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရာမှ နောက်ဆုံးတွင် ဂျာမန်နှစ် အိတလီတပ်များ လုံးဝ အရေးနိမ့်ခဲ့ကြပြီး ၁၉၄၅-ခု ပြေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အိတလီမျိုးချစ်များ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရ၍ သူနှင့် သူ၏ဇနီးတို့မှာ မိလန်မြို့တွင် ကြီးပေးသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်။

အိတလီ မျိုးချစ်များသည် တစ်ကြိမ်က သူ့အပေါ်တွင် 'မျက်စေးတော် မော်ရှီမှ မကြည့်ရဲခဲ့သော်' အာဏာ ရှင်ကြီး မူဆိုလီနိုနှင့် သူ၏ဇနီးကို ကြီးပေးသတ်ပစ်ခဲ့ကြပြီး ထုတ်တွင် ဇောက်ထိုးဆွဲကာ မိလန်မြို့လယ်တွင် အများပြည်သူတို့မြင်အောင် ပြသထားခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာ၏ ဘဝတူရဲဘက်ကြီး ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆိုလီနိုမှာ ပြည်သူတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ကာ တစ်ခန်းရပ် တစ်ဇာတ်သိမ်းခဲ့ရ ဆတည်း။

ရှုစားနှင့် စတုလင်ကို သတ်ရန် ကြံစည်ခြင်း

ဟစ်တလာသည် အင်္ဂလိပ်တပ်များနှင့်အတူ ဆိုဗီယက်တပ်နှင့် တော်၏ အပြင်းအထန် ထိုးနှက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရ၍ အကြီးအကျယ်အရေးနိမ့်ခဲ့ရပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် သွေးရိုးသားရိုးဖြင့် စစ်ကိုနိုင်အောင် မတိုက်နိုင်တော့ပြီကို သိလာခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူသည် မတရားစသောနည်းလမ်းနှင့် ယုတ်မာသောနည်းများကိုသုံး၍ စစ်ကိုအနိုင်တိုက်ရန် တစ်ဖက်မှ ကြိုးပမ်းလာပြန်သည်။

သူ၏ ပထမဆုံးကြိုးပမ်းမှုမှာ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဆိုဗီယက် စသောတပ်များကို ဂျာမန် လျှို့ဝှက်ကြီးမဲ့ကြေးနန်း(ဝိုင်ယာလက်) ချားမှတစ်ဆင့် သတင်းများကို လုပ်ကြံပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအကြံအစည်ကို ဟစ်တလာ၏အမိန့်အရ ဂျာမန်လျှို့ဝှက်စုံထောက်ဌာနမှ အကြီးအကဲဖြစ်သူ ဝေါ့လ်တာစချဲလင်းဘာဂ် ဆိုသူက လက်တွေ့လုပ်ဆောင်သည်။

ဂျာမန်လျှို့ဝှက်စုံထောက်ဌာနမှာ မူလအ နာဇီဆန့်ကျင်ရေး ဦးစီးသားများ၊ ဂျူးများနှင့် အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားများကို လျှို့ဝှက်စာ စုံစမ်းထောက်လှမ်း၍ ဖမ်းဆီးအရေးယူခြင်း၊ ခေါင်းပစ်ခန်းကို ပို့ ပစ်ခြင်းနှင့်နောက်ဆုံးတွင် နည်းမျိုးစုံဖြင့်သတ်၊ ဘုတ်သင်ပစ်ခြင်းများကိုသာ အဓိကထား၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုရာတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသည့် အခါ တွင်မူ ဥပဒေစတိုက် နိုင်ငံအသီးသီးမှ လန်ဒန်၊ ပဲရစ်၊ ဓော်စကို စသော မြို့ကြီးများနှင့်တကွ အခြား အရေးပါ အရာရောက်သော မြို့ကြီး မြို့ငယ်အားလုံးတို့တွင် သူလျှိုအဖွဲ့များ စေလွှတ်ကာ အရေးကြီးသော စစ်သတင်းများ ထောက်လှမ်းရေးကိုပါ အကြီးအကျယ် လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင်မူ အဆိုပါလျှိုဝှက်စုံထောက်ဌာနကို တာဝန်ခံ စခွဲအင်းဘက်ကိုယ်တိုင် ဦးစီး၍ ထပ်မံတိုးချဲ့ကာ မီးချစ်ဘူးခွံ အရွယ်မျှသာရှိသော ကင်မရာ အသေးစားကလေးများ၊ သာမန် မျက်စိဖြူ ခြင်္သေ့သည့် မင်များ စသည်တို့ကို တီထွင်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ လျှိုဝှက်သင်္ကေတဖြူ ပေးပို့သော ရန်သူသတင်းများကို ကြားဖြတ် ဖမ်းယူ၍ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ ပြည်ဝင်ပြည်ထွက် လက်မှတ်ပတ်စ်ပို့ အတု အလိမ်များကို အစစ်နှင့်ရွေးမရအောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်းစသည် ဖြစ် လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည်။

ဤနေရာတွင် ဂျာမန် လျှိုဝှက် စုံထောက်ဌာန၏ ပထဝီပို့ (ပြည်ဝင်ခွင့် လက်မှတ်) အတုအလိမ် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကမောက်ကမ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု နောင်တစ်ချိန်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို ဖော်ပြလိုသည်။

ယင်း ကမောက်ကမ အဖြစ်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံး၍ နာဇီ စစ်တပ်များကို မဟာမိတ် တပ်များအဖမ်းဆီး ဖမ်းဆီးခဲ့ရာ အဆိုပါ တပ်များ ထဲတွင် နာဇီ စုံထောက်ဌာန၏ အကြီးအကဲဖြစ်သူ စခွဲလင်းဘက် ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ခဲ့သည်။

စခွဲလင်းဘက်ကို စစ်ဆေးသူများမှာ အမေရိကန် စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့က ၎င်းတို့ကထဲတွင် အခြား တစ်နေရာမှ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သော ပတ်စ်ပို့တစ်ခုကို အထောက်အထားပြု၍ စခွဲလင်းဘက်သည် တစ်ခါက အမေရိကန်ပြည်သို့ လာရောက်ခဲ့ဖူးသည်ဟု တထပ်ချ စွပ်စွဲနေကြသည်။ သို့သော် စခွဲလင်းဘက် ကိုယ်တိုင်က အမေရိကန်ပြည်သို့ တစ်ခါ တစ်ခေါက်မှ

ရောက်ဖူးခဲ့ကြောင်း အခိုင်အမာ ငြင်းဆိုနေခဲ့ရာ အမေရိကန်အရာရှိများမှာ စခွဲလင်းဘက်၏ စကားကို မယုံနိုင်ဘဲ ရှိနေခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန် အရာရှိများ အနေဖြင့် ယေဘုယျ ရှိမည်ဆိုစေ မှီဆောက်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းတို့ သိမ်းဆည်းရမိထားသော ပတ်စ်ပို့မှာ စခွဲလင်းဘက်၏ ဓာတ်ပုံပါရှိနေရုံမျှမက သူသည် နည်းသည့်နေ့ရက်စာ အမေရိကန်ပြည်သို့ ရောက်ခဲ့သည်၊ မည်သည့် နေ့ရက်စာ အမေရိကန်ပြည်မှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည် စသည်များကိုအမေရိကန် လူဝင် လူထွက် စစ်ဆေးရေး အရာရှိ၏လက်မှတ် ရုံးတံဆိပ် များနှင့်တကွ အမေရိကန် အစောက်ဌာန၊ ကျန်းမာရေး ဌာနမှ အရာရှိများ၏ လက်မှတ်နှင့် ရုံးတံဆိပ်များပါ အပြည့်အစုံ ပါရှိနေခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

တကယ် စင်စစ်မှာမူ စခွဲလင်းဘက်၏ ပြောစကားမှာ အမှန် မင် ဖြစ်သည်။ သူသည် အမေရိကန်ပြည်သို့ တစ်ခါ တစ်ခေါက်မှ ရောက်ဖူးခြင်း မရှိ၊ သို့သော် အငယ်၍ အရေးပေါ် လိုအပ်လာပါက အသုံးပြုနိုင်ရန် အတွက် ၁၉၄၃-ခုနှစ် အတွင်းက အမေရိကန် ပြည်သို့ ရောက်ဖူးခဲ့လေဟန်ဖြစ်ပြီး ပတ်စ်ပို့ အတု တစ်ခုကို ဂျာမန် စုံထောက်ဌာနက ပြုလုပ် ပေးထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပတ်စ်ပို့မှ အမေရိကန် အစကောက်ဌာနမှ အရာရှိများ၏ လက်မှတ်များ၊ ရုံးတံဆိပ်များပါ အကျ အန ပါရှိနေခဲ့ရာ အမေရိကန် စစ်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ ကိုယ်တိုင် တဇာယံ ပတ်စ်ပို့ အစစ်ဟူ၍ ထင်မှတ်နေခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ အတု အလိမ် လုပ်ရာတွင် ပါရဂူများ ဖြစ်ကြသော ဂျာမန် စုံထောက်ဌာနသည် ၎င်းတို့၏ 'အလိမ်ဝိဇ္ဇာကြီး' ဖြစ်သော ဖတ်တလာ၏ အမိန့်အရ ရိုးရိုးနည်းလမ်းများဖြင့် တိုက်၍ မရနိုင်တော့အည့် စစ်ပွဲကို လိပ်၍ ညာ၍ တိုက်ရန် စီစဉ်ကြသည်။

ပထမ အစီအစဉ်မှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရန်သူ တပ်များကို ဝိုင်ယာလက်ဖြူ သတင်းလိမ် သတင်းညွှန်များ ပို့၍ ဆိုက်သည့် အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က နာဇီတို့ သိမ်းပိုက်ထားသည့် ဥရောပတိုက်မှ နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသော ဟော်လန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဖြင်သစ်၊ နော်ဝေး စသည့် တိုင်းပြည်များတွင် ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး မြေအောက်ဂိုဏ်း သားများ အခိုင်အမာ ရှိနေကြပြီဖြစ်ရာ အဆိုပါ မြေအောက်ဂိုဏ်း သားများသည် လန်ဒန်၊ မော်စကို စသည့် မြို့ကြီးများရှိ မဟာမိတ် သူလျှိုစစ်ဌာနချုပ်များသို့ ဝိုင်ယာလက်ဖြန့် ဆက်သွယ်၍ မိမိတို့မြေ အောက် အဖွဲ့များ၏ သတင်းနှင့် ဂျာမန်တပ်များကို ပေးပို့ခြင်း လို အပ်သော လက်နက် ခဲယမ်း မီးကျောက်နှင့် ဆေးဝါးများ ရွှေ ငွေ များကို မှာကြားခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက် ဌာနသည် အထက်ပါ ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး ဂိုဏ်းသားများနှင့် မဟာမိတ် သူလျှို ဌာနချုပ်များ၏ ဝိုင်ယာလက် အဆက်အသွယ်ကို နေ့စဉ်ပါ ၂၄-နာရီစလုံး ကြား ဖြတ်ဖမ်းယူ နားထောင်၍ လျှို့ဝှက် သင်္ကေတများကို တန်ပြန်သူလျှို များမှ တစ်ဆင့် တာသားပြန်၍ သတင်းယူခဲ့ကြသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဂျာမန်စုံထောက် ဌာနချုပ်သည် ရန်သူ မြေ အောက် ဂိုဏ်းသားများ၏ လျှို့ဝှက်သင်္ကေတ အမှတ်အသား အချိန် အချက်များ ဖားလုံးကို အသေးစိတ် သိရှိ သွားကြသည် ဖြစ်ရာ ရင်းတို့၏ ဝိုင်ယာလက်များမှ တစ်ဆင့် လန်ဒန်နှင့် မော်စကိုမြို့များရှိ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဆိုဗီယက် သူလျှို ဌာနချုပ်များသို့ ပုံမှားရိုက်ကာ လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များနှင့် ဆေးဝါးရိက္ခာ များမှအစ ရွှေ ဝင်္ဂါများ၊ ငွေစက္ကူများ မှာယူသည့်အထိ ပြုလုပ်လာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဖက်ဆစ် မြေအောက် ဌာနချုပ်များမှ ပေးပို့သည့် အနေဖြင့် ဂျာမန်တပ်များ၏ ရွှေ ပြောင်းလှုပ်ရှား ချိတ်ကိစ္စသတင်း များကို အလွဲလွှဲ အမှားမှား ပေးပို့ခြင်းဖြင့် အင်္ဂလိပ် ဖြင်သစ်နှင့် ဆိုဗီယက် တပ်များကို ဂျောက်ချခဲ့သည်။

ဤသို့ ဂျာမန်စုံထောက် ဌာန၏ ပုံမှားရိုက်မှု များကြောင့် မဟာမိတ် စစ်ဌာနချုပ်၊ အထူးသဖြင့် ဗြိတိသျှ စစ်ဌာနချုပ်သည် ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက်များ သတ်မှတ်ပေးသော နေရာများသို့ မိမိတို့ မြေအောက် ဂိုဏ်းသားများ ဟူ၍ ယူဆစား လက်နက်များ

ဆေးဝါးများနှင့် ရွှေဝင်္ဂါများ၊ ငွေစက္ကူများကို လေထီးဖြင့် ချပေး ခဲ့ကြသည်။

ဂျာမန်စုံထောက်ဌာန အကြီးအကဲဖြစ်သူ စချဲလင်းဘက်၏ မြူးပြချက်အရ ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် ဗြိတိသျှ စစ်ဌာနချုပ်သို့ အထက်ပါအတိုင်း ပုံမှားရိုက်ကာ ဝိုင်ယာလက်ဖြန့် မှာယူခဲ့ရာ၌ ဗြိတိသျှ ပေါင်စတာလစ် ငွေစက္ကူ ထန်းပေါင်း မြောက်မြားစွာ နှစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

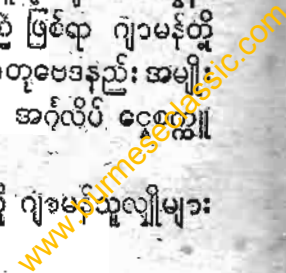
ထို့ပြင် ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက်များက ဝိုင်ယာလက်ဖြန့် မြေအောက် ဂိုဏ်းသားများ ဟန်ဆောင်ကာ အလွဲလွှဲ အမှားမှား သတင်းများကို ပေးပို့ခဲ့သဖြင့် မဟာမိတ် တပ်များမှ အတော် အတန် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး ခဲ့ကြရသည်။

သို့သော် ဤအချိန်တွင် ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု များမှာ ကြီးမားကျယ်ပြန့် လာနေပြီဖြစ်ရာ မဟာမိတ် တန်ပြန်သူလျှို စုံထောက်များ၏ ထောက်လှမ်းချက်အရ ဂျာမန်တို့၏ ယုတ်မာသော နားရိုက်မှုများကို သိရှိ သွားခဲ့ကြသဖြင့် ဂျာမန်များသည် ထိုနည်း အစားကို စွန့်လွှတ်လိုက် ကြရသည်။

ဤတွင် ဖက်ဆစ်လက်သည် နောက်တစ်နည်း ကြံမြင်သည်။ ဤ နည်းမှာ ပထမနည်းထက် ပိုမို ပိုက်ကော်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ဤနည်းစား အခြားမဟုတ်။ အင်္ဂလိပ် ငွေစက္ကူ အတူများကို အတူ ထုတ် အပြုလိုက် ရိုက်နှိပ်၍ အင်္ဂလန်ပြည်ပေါ်သို့ လေကြောင်းမှ သွားရောက် ကြွချရန် ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂျာမန်တို့သည် ၎င်းတို့၏ သူလျှိုများကို ပေးရန် အတွက် အင်္ဂလိပ် ငွေစက္ကူ အတူများကို ကာလ အတန်ကြာအပတ် ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေနိုင်နည်း ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ် ငွေစက္ကူများမှာ ဆီစေ့နု သည် ဆိမ်မိခံ စက္ကူတစ်မျိုးဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသည့် ဖြစ်ရာ ဂျာမန်တို့ သည် အဆိုပါ ဆိမ်မိခံစက္ကူမျိုး ရရှိအောင် ဓာတုဗေဒနည်း အမျိုး များဖြင့် ၂-နှစ်ကြာမျှ စမ်းသပ်လုပ်ကိုင် ခဲ့ပြီးမှ အင်္ဂလိပ် ငွေစက္ကူ အတူကို လုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ပထမတွင် အဆိုပါ ငွေစက္ကူ အတူများကို ဂျာမန်သူလျှိုများ

ခါပြီးရင် ဝါးများသွားလိုက်ဦးမယ်” ဟူ၍ ဆရာ ပြောရိုးပြောစဉ် ပြောဆိုနှုတ်ဆက်ကာ စကားဖြတ်ခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက်များမှာ ရန်သူခေါင်းဆောင်ကြီး နှစ်ယောက် မိုင်ပေါင်း ထောင်ပေါင်းများ စွာလှမ်း၍ စကားပြောကြသည်ကို ဖမ်းယူ နားထောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ အရေးကြီးသော အချက်အလက်ဟူ၍ ဘာတစ်ခုမှ မရလိုက်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၄၄-ခုနှစ် နွေရာသီ၌ ရစ်ဘင် ထရော့သည် ဂျာမန်စုံထောက်ဌာန တစ်ဝန်ခံ စခွဲလင်းဘုဂ်ကို ခေါ်ယူ၍ “လျှို့ဝှက်သော အစီအစဉ်” တစ်ရက်ကို တိုင်မင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ယင်းအစီအစဉ်အား အခြားမဟုတ်၊ အမေရိကန် သမ္မတကြီးရုစဘဲ ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ရစ်ဘင်ထရော့သည် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ရုစဘဲ ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေခဲ့သည်။

သူသည်စခွဲလင်းဘုဂ်နှင့် တွေ့ဆုံ၍ သူ့ အကြံအစည်ကို ပြောခဲ့ရာ ယင်းအကြံအစည်မှာ ရှေးဦးစွာ ဂျာမန် လျှို့ဝှက်စုံထောက်ဌာနမှ လက်ရွေးစင် သူလျှိုအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကို ရေငုပ်သင်္ဘောဖြင့် အမေရိကန်ပြည်သို့ တိတ်တဆိတ် စေလွှတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အဆိုပါ လက်ရွေးစင် သူလျှိုများမှတစ်ဆင့် အမေရိကန်ပြည်ရှိ ဂျပန် လူမျိုးများနှင့် အခြားလူနည်းစုများကို စည်းရုံး သိမ်းသွင်းကာ ရုစဘဲ ဆန့်ကျင်ရေး၊ ရုစဘဲ သမ္မတ ပြန်ခဖြစ်ရေးကို လှုံ့ဆော်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ (ထိုစဉ်အ အမေရိကန်ပြည် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ နီးကပ်နေချိန် ဖြစ်သည်။) ယင်းသို့ ရုစဘဲ ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို လှုံ့ဆော်လုပ်ကိုင်ရင်းဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် အခွင့်သာအညီ နေ့တစ်နေ့၊ အခါသမိုင်းနောက် တစ်နေရာတွင် ရုစဘဲ ကို ချောင်းမြောင်း လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် စုံထောက်ဌာန တစ်ဝန်ခံ စခွဲလင်းဘုဂ်သည် ရစ်ဘင်ထရော့၏ အကြံအစည်ကို မသိမသာ အလိမ္မာပက်၍ ပယ်ခဲ့ခဲ့သည်။ စခွဲလင်းဘုဂ်၏ ရစ်ဘင်ထရော့၏ အကြံအစည်မှာ

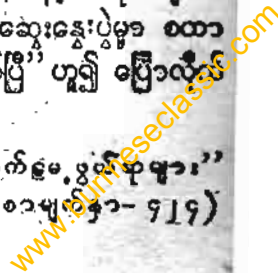
ဆက်တွေ့လွယ်ကူကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ယခုအချိန်တွင် ဂျာမန် ယူဘုတ်၊ ရေငုပ် သင်္ဘောတပ်၏ အခြေအနေသည် အရေအတွက် ခော၊ အရည်အချင်းပါ ရန်သူ ရေငုပ်သင်္ဘောတပ်ထက် ယုတ်လျော့ ညံ့ဖျင်းနေကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ ဂျာမန်လက်ရွေးစင် သူလျှိုများကို အမေရိကန်ပြည်သို့ ရေငုပ်သင်္ဘောဖြင့် တိတ်တဆိတ် စေလွှတ်ရန်မှာ လက်တွေ့တွင် မဖြစ်နိုင်ဘဲ တစ်နေရာရာတွင် ရန်သူ ရေငုပ်သင်္ဘော များနှင့် တွေ့၍ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရမည်မှာ ထေချောကြောင်း စတင် ဖြစ် မသိမသာ ကန့်ကွက် ပြောဆိုခဲ့ရာ ရစ်ဘင်ထရော့မှာ မမြင်၊ သဘော ထိုအကြံကို လက်လျှော့ခဲ့ရသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဘဲ အား ထုတ်ပြတ် ရန် အကြံအစည်ကို လက်လျှော့ခဲ့ရပြီးနောက် ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင်ကြီး မာရှယ်စတာလင်ကို သတ်ဖြတ်ရန် စီစဉ်ပြန်သည်။

ရစ်ဘင်ထရော့သည် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆည်း စုံထောက်ဌာန တစ်ဝန်ခံ စခွဲလင်းဘုဂ်နှင့်ပင် ဆွေးနွေးရသည်။

“သူသည် ကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေရာမှ ‘စတာလင်ကို ရှမ်းပစ်ရမယ်’ ဟူ၍ ပြောလိုက်ပါသည်။ သူက ဆက်လက်၍ ရုရှားပြည်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ စတာလင် တစ်ဦးတည်း၏ အစွမ်းအစနဲ့ လုပ်ရည်ကို ဝီရည် ပေါ်တုန် တည်နေကြောင်း များကို ရှမ်းပြ နေပါသည်။ ထို့နောက် ပြတင်း ဝေါက်ဘက်သို့ မျက်နှာ မှု့ကာ ‘ကျုပ်က တော့ ဂျာမန်ပြည်ကြီး အတွက် အနစ်နာခံဖို့၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ဖို့ အထူးရှိတဲ့ အကြံဉာဏ် ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ ဟစ်တလာကို ကတိ ပေးခဲ့ပြီးပြီ... အဲဒီတော့ စတာလင်နဲ့ ကွန်ပရိုတစ်ခု ကျင်းပ ဖြစ်အောင် စီစဉ်မယ်၊ အဲဒီ ကွန်ပရို ဆွေးနွေးပွဲမှာ စတာလင်ကို ပစ်သတ်ဖို့ ကျုပ်တစ်ဝန် ယူလိုက်ပြီ’ ဟူ၍ ပြောလိုက်ပါသည်။”

(စခွဲလင်းဘုဂ်၏ “စတာလင်မှ ဖယ်ရာများ” စာမျက်နှာ- ၇၁၄)

ရစ်ဘင် ထရော့သည် စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် စီစဉ်
 ဣဉ် အဖော် အဖြစ်နှင့် စချဲလင်းဘာဂ်ကို ခေါ်ဆောင် သွားရန်
 တစ်တလား၏ သဘော တူညီချက် ရယူပြီး ဖြစ်သည်။ စတာလင်ကို
 ၎င်းကိုယ်တိုင် ပစ်သတ်ရန် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း တစ်ခဲ
 တစ်ခဲ အရေးပေါ်လာပါက အကူအညီ ရမစေရန် စချဲလင်းဘာဂ်ကို
 ခေါ်သွားရန် စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤကိစ္စတွင် စချဲလင်း
 ဘာဂ်ကို ယခုကဲ့သို့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေး ရခြင်းမှာ အခြား အကြောင်း
 တစ်ရပ် ရှိသေးသည်။ ယင်းကား... အခြား မဟုတ်။ စတာလင်ကို
 အလစ်တင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရာ၌ လက်ပစ်ဗုံးလောင် လည်းကောင်း၊
 အခြား လက်နက်တစ်ခုခုကို လည်းကောင်း အသုံးပြုရန်မှာ မလွယ်
 လှသဖြင့် သူလျှိုများ အတွက် အထူး အစီအစဉ် ပြုလုပ်ထားသော
 သေနတ် အစေးစားအလေး တစ်လက်ကို ယူဆောင်သွားလို၍ ဖြစ်
 သည်။ ယင်း သေနတ် အစေးစား ကလေးမှာ ရုတ်တရက် ကြည့်
 လိုက်လျှင် ရိုးရိုး ဖောင်တိုင်းကလေး တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်
 အကြောင်းရှိ၍ ထို ဖောင်တိုင်းကလေးကို အိတ်မှချွတ်ကာ လျှိုဝှက်စွာ
 တပ်ဆင်ထားသော ခလုတ်ကလေးကို နှိပ်လိုက်ပါစေ ထို ဖောင်တိုင်း
 ထဲမှ ကျည်ဆန်တစ်ခုသည် သေနတ်ပြောင်းဝမှ ထွက်လာသောကျည်
 ဆန် ကဲ့သို့ပင် ပေ နှစ်ဆယ် အစိတ် အတွင်းရှိ လူတစ်ယောက်၏
 နှလုံးသားကို သော်လည်းကောင်း၊ ဦးနှောက်ကို သော်လည်းကောင်း
 ဖောက်ထွင်း သွားနိုင်သည်။

အဆိုပါ ဖောင်တိုင်း သဏ္ဍာန် သေနတ် အစေးစားအလေး
 များကို ဂျာမန်စုံထောက်ဌာနမှ တီထွင် လုပ်ကိုင် ခဲ့သည် ဖြစ်ရာ
 ရစ်ဘင်ထရော့သည် သေနတ် အလေးများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း
 စချဲလင်းဘာဂ်ထံမှ အသေးစိတ် မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့သည်။

စချဲလင်းဘာဂ်က စတာလင်ကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ရေးနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ ရစ်ဘင်ထရော့၏ အကြံအစည်ကို မူ အားဖြင့် သဘော
 တူညီသော်လည်း စတာလင်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်အောင်
 ကြိုးပမ်းရန်ကိုမူ မိမိအနေဖြင့် တာဝန် မယူနိုင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍
 စတာလင်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရေးကို ရစ်ဘင်ထရော့ ကိုယ်တိုင်

ကြိုးစားစေလိုကြောင်း၊ ထိုသို့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရန် အစစ စီစဉ်ပြီး
 ခဲ့ပါက မိမိအနေဖြင့် ကျရာတာဝန်ကို အထက်နှုတ်လဲ၍ ထမ်းရွက်
 မည် ဖြစ်ကြောင်း ရစ်ဘင်ထရော့အား ပြန်လည် ပြောကြားခဲ့သည်။
 “ဒီလိုဆို- ကျုပ် ဒီကိစ္စကို ထပ်ပြီး အချိန်ယူ စဉ်းစားအံ့
 မယ်၊ တစ်တလားနဲ့လဲ ထပ်တွေ့ပြီး ဆွေးနွေး ကြည့်ပါအုံးမယ်၊ ပြီးမှ
 ခင်ဗျားနဲ့လဲ ထပ်တွေ့တာပေါ့” ဟူ၍ ရစ်ဘင်ထရော့က ပြောကြား
 ခဲ့သည်။

သို့သော် ရစ်ဘင်ထရော့သည် နောက်တစ်ကြိမ် ဤကိစ္စနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ စချဲလင်းဘာဂ်အား ခေါ်ယူ တွေ့ဆုံခြင်း မရှိတော့ဘဲ
 စတာလင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရေး အစီအစဉ်မှာ သို့နုစိုပင် ပျက်ပြယ်
 သွားခဲ့သည်။

ဤကား ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်း ဂျာမန်တို့ အရေး
 နိမ့်၍ စစ်ပွဲကြီး ပြီးလုနီးခင် ချိန်လွင် လက်ထပ်ဆုပ်စာ လူနှစ်
 ယောက် သုံးယောက်သာလျှင် သိခဲ့ကြသော ဖက်ဆစ် အာဏာရှင်
 တစ်တလား၏ ယုတ်မာပက်စက် မိုက်မဲသော အကြံအစည် အချို့
 ပေတည်း။

ဟစ်တလာကို လုပ်ကြံခဲ့စဉ်က

“ကျုပ်ဟာ ဂျာမန် တပ်မတော်ကို အုပ်ချုပ်လာခဲ့တာ ဆယ်တစ်နှစ် ရှိပြီ၊ ဒါပေမယ့် အမိန့်တစ်ခုခု ထုတ်လိုက်ရင် အစစ အရာရာ ဘယ်တော့မှ အဆင်မပြေဘူး၊ ငြိမ်နေပါပြီဆိုတာ ဘယ်သူ ဆီကမှ မကြားခဲ့ရဘူး၊ စင်ဗျားတို့ဟာ အဆင်မပြေ ဖြစ်နေတယ်လို့ကို မရှိခဲ့ဘူး”

“အခု ပြဿနာက ဂျာမနီပြည်ကြီးဟာ ဆက်လက်ပြီး တည်ရှိနေမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ဖျက်ဆီး ချေမှုန်း ခံမလား၊ ဒီနှစ်ခု တစ်ခုခုပဲ၊ ဒီစစ်ပွဲမှာ ကျုပ်တို့ရုံးရင် ဂျာမန် လူမျိုး တွေ မျိုးပြုတ်မှာ သေချာတယ်၊ ဒါပဲ”

(ပစ်လဲဇာတ်ရေး 'ဟစ်တလာ' စစ်ပွဲကို ကွပ်ကဲခဲ့စဉ်က စာမျက်နှာ-၁၅၀)

၁၉၄၄-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာ သည် အရေးပေါ်စစ်ဌာနချုပ် ဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။

ထိုအစည်းအဝေးတွင် သူက ဂျာမန် နယ်စပ်သို့ ချွင်းနှင်း ဝင်ရောက်လာနေသော တပ်နီဇော့နှင့် မဟာမိတ်တပ်များကို အစွမ်းကုန် ခုခံ၍ ပြန်လှန် ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရန် တင်ပြခဲ့သည်။

သို့သော် ဤအချိန်တွင် ဂျာမန်တပ်များမှာ လုံးဝ နာလန် စထူနိုင်အောင် အရှုံးကြီးရှုံးခဲ့ကြ၍ အခြေအနေမှာ စုစည်း၍မရနိုင် အောင် ဖြစ်နေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဆက်နက် ခံယမ်းမီးကျောက် များစွာလည်း လုံလုံလောက်လောက်မရှိတော့ဘဲ စစ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ် ရေးမှာ ဒေသဟော ကျဆင်းနေခဲ့ပြီ ဖြစ်ရာ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ တာဝန်ခံ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများအ ပြန်လှန် ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရန်မှာ မဖြစ် နိုင်သေးကြောင်း၊ လူအင်အားနှင့် ဆက်နက်အင်အားကို ပြန်လည် စုစည်းရန်အတွက် အချိန်ယူရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည် တင်ပြခဲ့ ကြသည်။

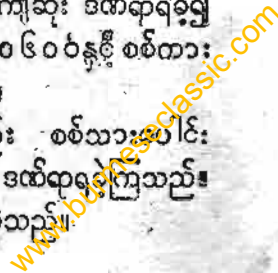
ဤတွင် ဟစ်တလာသည် ဒေါ်အပူကြီး ပုဏ္ဏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များအား ကြိမ်းမောင်းတော့သည်။ “အစစအရာရာ ဘယ်တော့မှ အဆင်မပြေမရှိ” ဟု ဆိုကာ ဆက်တိုက် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို မာန်မဲနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများမှာ ၎င်းတို့ စစ်သေနာပတိချုပ်ကြီး ဟစ်တလာအဖို့ အခြေအနေအမန်ကို လုံးဝမမြင်တော့ဘဲ “လူမိုက် နှင်းတောတိုး” အဖြစ်မျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်နေပြီကို တစ်ထစ်ချသိနေ ကြသည်။

မှန်သည်။ ဟစ်တလာသည် ယခုအခါ “မျက်ကန်း တစ္ဆေ မကြောက်” သည့် ဘဝသို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍လည်း သူသည် အဆိုပါ စစ်ကွန်ဗရစ်တွင် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးများ၏ ကန့်ကွက်ခနာသည့်ကြော မှ ပြန်လှန်ထိုးစစ်ကို အတင်း အဓမ္မ ဆင်နွှဲရာ ၁၉၄၅-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁-ရက်၊ နှစ်ဆစ်ကူး နေ့မှ ဇန်နဝါရီလ ၁၆-ရက် နေ့အတွင်း ဂျာမန်တပ်သားပေါင်း တစ်သိန်း နှစ်သောင်း(၁၂၀,၀၀၀) ထိခိုက် ကျဆုံး ဒဏ်ရာရခဲ့၍ တစ်ဦးစားပေါင်း ၂၆၀၀၊ လေယာဉ်ပျံပေါင်း ၁၆၀၀ နှင့် စစ်သား ပေါင်း ၆၀၀-ကျော် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

အာမရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့တက်မှုလည်း စစ်သားပေါင်း ၈၀၀၀-ခန့် ကျဆုံးခဲ့၍ ၄၀,၀၀၀ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရခဲ့ကြသည်။ တစ်ဦးစားပေါင်း ၇၀၀-ကျော် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခဲ့သည်။

သို့သော် အမေရိကန်နို့ အင်္ဂလိပ်တို့ အဖို့ ဤတိုက်ပွဲတွင် ထိခိုက်ကျဆုံးရကျိုးနပ်သည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဂျာမန်တို့မှာ ဤထိုးစစ်တွင် အကြီးအကျယ် အရေးနိမ့်ခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကြီးပြီးဆုံးအထိ နေခက်ထပ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ထပ်၍ ထိုးစစ်ဆင်နိုင့်ခြင်း ခံရုံခံကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် နာလန်မထူနိုင်အောင် ရုံးခဲရသလို အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင်လည်း ဆိုဗီယက် တပ်နီတော် မှာ ရေကာတာ ကျိုးပေါက်၍ ရေများ ဒလဟော့ လိုမ့်ဆင်း လာသည်ပေစေ တားမရ ဆီးမနိုင်အောင် ချီတက်ထိုက်ခိုက် လာနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

တပ်နီတော်၏ ထိုးစစ်များအနက် ဤထိုးစစ်မှာ အကြီးမားဆုံး ဖြစ်သည်။ ပိုလန်နို့ ပရပ်ရှား နယ်မြေတစ်ခုတည်းတွင် တပ်နီတော်မှ တပ်မကြီးပေါင်း ၈၀၀-ကို အသုံးပြု၍ တစ်ရိုက်ထိုး ချီတက် ထိုက်ခိုက်ကြရာ ဂျာမန်များမှာ လုံးဝ ပြန်လှန် ခုခံနိုင်စွမ်း ခံရုံတော့ဘဲ မလကြမ်း ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည်။

ဇန်ဝါရီလ ၁၂-ရက်နေ့မှ ၂၇-ရက်နေ့အထိ ၀၅-ရက်အတွင်း တပ်နီတော်သည် အရှေ့ပိုင်းနို့ အနောက်ပိုင်း ပရပ်ရှား နယ်မြေမှ ဂျာမန်များကို မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဇူးဇော့ ဦးစီးကွပ်ကဲသော တပ်နီတော်စစ်ကြောင်းသည် အိုဒါမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ၀၅-ရက်အတွင်း မိုင်ပေါင်း ၂၂၀-မျှ ချီတက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြရာ နောက်ဆုံး ဇန်ဝါရီလ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်တို့နယ်မြေထဲသို့ ဧကန်ရို၍ ဘာဇင်မြို့နို့ဗိုဗို ၁၀၀-ခန့်သာ ဝေးကွာသော အရပ်တွင် တပ်စုမိခဲ့ကြသည်။

အာဏာရှင်ကြီး ဟစ်တလာမှာ အရှုံး မီးဝိုင်းသည့်ပဓာ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

ဤအတောအတွင်း ဟစ်တလာထံသို့ အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုအစီရင်ခံစာမှာ စစ်လက်နက် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရေး တာဝန်ခံ အဲလ်ဘတ် စပီးယား ထံမှ ဖြစ်သည်။ သူက ဂျာမန်တို့ ဝီလီဂျားဒေအကို လက်လွှတ်ခဲ့ရသည့် အတွက် အကြီး

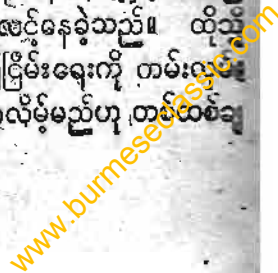
အကျယ် အကျပ်ရိုက်နေကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ဝီလီဂျားပြည်နယ်မှ ကျောက်မီးသွေးများ ဆက်လက် မရနိုင်တော့သဖြင့် ယခု ထက်၍ အခြေအနေအရာ ဂျာမန် မီးရထားများနို့ စက်ရုံအလုပ်ရုံများမှာ တနင်္ဂနွေ ၂-ပတ်သားလျှင် ခုတ်မောင်း လည်ပတ်နိုင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း စသည့်ဖြင့် ဖော်ပြအစီရင်ခံစာပေးသည်။

ဟစ်တလာသည် စပီးယား၏ အစီရင်ခံစာကို ဆုံးအောင်ပင် ခေတ်တော့ဘဲ ဒေါ်အပူကြီးပွဲကား “သူဟာ အမြဲတမ်း ကျုပ်ကို စိတ်ချမ်းသာအောင် တစ်ချိန်တစ်ခု ပြောနေတဲ့လူပဲ၊ ကြာတော့ သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး။ နောက်ကို သယ်သွပ်ဖြစ်ဖြစ် ကျုပ်နဲ့ နှစ်ယောက်တည်း တွေ့ဖို့ ခုန့်မပြုပါနဲ့” ဟူ၍ အစီရင်ခံစာကို တစ်ဆင့် ယူလာသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂူဒါရီယန်အား ပြောလွှတ်လိုက်သည်။

ဟစ်တလာမှာ အဘက်ဘက်က ဝိုင်းပတ်လာနေသော အန္တရာယ်များကို မိမိညှိမည့်ပုံ အာကွယ်ထားဆီးရမည်ကိုပင် မသိတော့ဘဲ ကြံရာမရ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤအခိုက် အတန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂူဒါရီယန်က ကြံရာမရ ဖြစ်နေသော ဟစ်တလာအား အကြံတစ်ခု တပ်ပြုလာသည်။ သူက သူ့ကိုသို့ တပ်နီတော်က အရှေ့ဘက်မှ ဒလကြမ်း ထိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် လာချိန်တွင် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် မဟာမိတ်တပ် များနို့ အမြန်ဆုံး အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို ဖြစ်သည်နည်းဖြင့် ကြိုးပမ်း ဆင့်ကြောင်း ရစ်ဘင်ထရော့မှ တစ်ဆင့် အကြံပေး ထိုက် တွန်းလာသည်။ ရစ်ဘင်ထရော့က ဤ အကြံကို ဟစ်တလာအား ဆင်ပြုရာ ဟစ်တလာသည် လုံးဝ လက်မခံဘဲ ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆန် ခဲ့ခဲ့မှပေ ဤသို့ ကြံစည်ခြင်းသည် တိုင်းပြည်ကို သစ္စာပောက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ပြောလွှတ်လိုက်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် အင်္ဂလိပ် အမေရိကန်တို့နို့ စစ်ပြေ ခြမ်းရေး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု တစ်ဖက်က မျှော်လင့်နေခဲ့သည်။ ထိုသို့ မျှော်လင့်ရာတွင် မိမိတို့ဘက်က စတင် စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို တမ်းလွယ် နှစ် ခေလိုဘဲ မဟာမိတ်တို့ဘက်မှ အမ်းလွမ်းဆာလိမ့်မည်ဟု တစ်ဖက်ချ ဆက်ဆံထားခဲ့သည်။

သူ စိတ်ထဲတွင် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာမှ တပ်နီတော်၏ အလုံးအရင်းဖြစ် ချီတက် သိမ်းပိုက်လာသည်ကို အင်္ဂလိပ် အစေခိုက်တို့ အနေဖြင့် ကုန်မြို့နယ်လှမ်းမိုးမှုဟု သဘောထားကာ မလိုလားကြဟု ယူဆနေသည်။ ဤယူဆချက် အရ မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်များအား အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်ကို အစွမ်းကုန် ခုခံတိုက်ခိုက် နှိပ်စေရန် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာမှ အင်္ဂလိပ် အစေခိုက်တို့၏ စစ်ရပ်စဲရေးကို တင်ပြလေ့ရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့သည်။

ဤ မျှော်လင့်ချက် အရ တပ်နီတော်မှ မာရှယ်ဇူးကော့၏တပ်များ အိုဒါမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ဘာလင်မြို့နို့ မိုင်-၁၀၀ အကွာတွင် တပ်စွဲမိကြသော ဇန်နဝါရီလ ၂၇-ရက်နေ့ ညနေဘက် ဟစ်တလာနှင့် သူ၏ စစ်ဦးစီးချုပ်များ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာ။ ။ အခုလို ရုရှား တပ်တွေက အောင်ပွဲ ခံနေတာကို အင်္ဂလိပ်တွေက လိုလိုလားလားရှိကြတယ်လို့ ခင်ဗျာတို့ ထင်အလား။

ဂိုးအားရင်း။ ။ သူတို့စိတ်ထဲက ရုရှားတပ်တွေ ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံး သိမ်းပိုက်လာတဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ သူတို့ကိုပဲ မဲ တိုက်နေတယ်လို့တော့ ဟုဆမယ် ခထင်စား။ ရုရှားတပ်တွေက ဂျာမနီပြည်ထဲကို တစ်မိုင်စီ ဝင်လာပြီး အခုလို တစ်ပြည်လုံးကို သိမ်းစားနိုင်တာ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ သူတို့ကို အရှေ့လို ခုခံတိုက်ခိုက် နေတယ်လို့တော့ ထင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

ဂျီဒဲလ်။ ။ သူတို့စာတော့ ရုရှားတွေ အပေါ်မှာ အမြဲ သံသယ ဝင်နေကြတာပဲ။

ဂိုးအားရင်း။ ။ ဒီလိုဆိုရင် ကျုပ်တို့ဟာ အခု တစ်ရက် နှစ်ရက် အတွင်း သူတို့ (အင်္ဂလိပ်) ဆီက အကြောင်းကြားစာ ရောက်လာပါလိမ့်မယ်။

အာကာရှပ်ကြီးဟစ်တလာနှင့် ဂျာမန်စစ်ဦးစီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် အထက်ပါအတိုင်း ဂျာမန်တို့ကို အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်အား တစ်လုံးတစ်ခဲဘည်း ခုခံကာကွယ်နိုင်ရန် အတွက် အင်္ဂလိပ်တို့၏ အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာတွင် စစ်ရပ်စဲရေး ကမ်းလှမ်းလာလိမ့်မည်ဟု တစ်ထစ်ချ ယူဆထားခဲ့ကြသည်။

စင်စစ် သူတို့၏ ယူဆချက်သည် ရေနစ်နေသူ တစ်ယောက်အဖို့ လက်လှမ်းမီရာ စော့ကရိုး တစ်မျှင်ကိုပင် အားကိုး အားထားပြုလိုသည့် သဘောပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် လက်တွေ့တွင်မူ သူတို့ မျှော်လင့်ချက်သည် စိတ်ကူးထဲမှာပင် ရှိခဲ့၍ အကောင်အထည် ဖြစ်မလာခဲ့ဘူး။

နောက်ဆုံးတွင် ဟစ်တလာမှာ လုံးဝ မျှော်စင်ချက် ကင်းမဲ့လာခဲ့တော့သည်။ သူ၏ နေ့စဉ် စစ်ဦးစီး ကွန်ဖရင့် မှာလည်း ဂျာမန်တပ်များ ဆုတ်ခွာရသည့် သတင်း၊ တပ်နီတော်နို့ မဟာမိတ်တပ်များ ချီတက်လာနေသည့် သတင်းများနို့ ကျောက်မီးသွေးနို့ ဓာတ်ဆီ မလုံလောက်သဖြင့် ဂျာမန်လေယာဉ်များ၊ သင်္ဘောများနှင့် တစ်စီးစားများမှာ လုံးဝ မလှုပ်နိုင် ရှေးနိုဝ် ဖြစ်နေကြသည့် သတင်းများကိုသာ စိတ်ပျက်ဖွယ်ရာ ကြားသိ ဆွေးနွေး နေရတော့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၈-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ ဦးစီးသော အစေခိုက် တပ်ကြီးပေါင်း ၈၅-ခုသည် ရိုင်းမြစ်ဆီသို့ ချီတက် သိမ်းပိုက် လာခဲ့ကြသည်။ ဟစ်တလာသည် ယခုအချိန်အထိ ဂျာမန်တပ်များကို ဆုတ်ခွာရန် အမိန့်မပေးသေးဘဲ ခုခံ တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ကိုသာ တစ်ချိန်တစ်ခဲ ထုတ်ပြန် နေခဲ့သည်။ အကယ်၍ တိုက်ပွဲတွင် အခြေအနေ ဓလျှင် ဘက်ဆိုင်ရာ စစ်မြေပြင် တပ်မှူးက “ဆုတ်ခွာ” တောင်းခံလာသည်ကိုပင် “ဆုတ်ခွာ” ဟူ၍ မပေးဘဲ တပ်များသို့ “ရှေ့ပြေးမိန့်” အဖြစ် ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည် အထိ ခေါင်းမာနေခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရိုင်းမြစ်ကမ်းခြေ တစ်ဝိုက်တွင် အစေခိုက်တပ်များနို့ တစ်လန်းပါးမျှ အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားပြန်သောအခါ

ဂျာမန်တို့ဘက်မှ တပ်သား ၃-သိန်း ၅-ထောင်ခန့် ကျဆုံး ဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်။

ဂျာမန် တပ်သားများမှာ စစ်မြေပြင်တွင် လက်နက် ခဲယမ်း ရိုးကျောက်များ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ မရသည့်ပြင် စားရေးသောက်ရေးများ လည်း မလောက်မလေ့ရှိ အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ် ဖြစ်နေကြရာ စိတ်ဓာတ် အကြီးအကျယ် ကျနေခဲ့ကြသည်။

တပ်တိုင်းမှ ထွက်ပြေးလွှဲသော တပ်သား ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ များပြား လာနေသည့်ပြင် မဟာမိတ်တပ်များထံ လက်နက်ချ ဝင်ရောက်မှုများမှာအည်း နေ့စဉ်နှင့် အမျှ ဖြစ်ပွား နေခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂-ရက် နေ့တွင် မူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်တဲလ်သည် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ 'ခွင့်စားများကို မရှိမသား လိမ်လည် ထုတ်ယူသူများနှင့် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ခရီးသွား လက်မှတ်များဖြင့် သွားလာသည့် တပ်သားများသည် တစ်စုံတစ်ခု စစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ ပစ်သတ် ခံရလိမ့်မည်' ဟူ၍ပင် အမိန့်ထုတ်ပြန် ခဲ့ရသည်။

သို့သော် လက်နက်ချမှုများနှင့် တပ်မှ ထွက်ပြေးမှုများမှာ အရေအတွက် လျော့မသွားဘဲ ပို၍ပင် တိုးတက်များပြား လာခဲ့ရာ မတ်လ ၅-ရက်နေ့တွင် မူဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘလပ်ကိုပစ်သတ် စေကာမိပါ ပြင်းထန်လှသော အမိန့်တစ်ရပ် ထပ်မံ ထုတ်ပြန် ခဲ့ရသည်။

“မည်သည့်တပ်သားမဆို မိမိတို့တပ်နှင့် ကင်း ကွာ ရှိ တခြား တစ်နေရာရာတွင် စေ့ခိုခဲ့သော တပ်သားများသည် လည်းအောင်း၊ မိမိတို့တပ်နှင့် ကွဲနေ၍ တပ်ရှင်းရုံထုကို လိုက်လံ ရွာဖွေနေပါသည် ဆိုသော တပ်သား မှန်သမျှ ထုတ် လည်းကောင်း၊ တွေ့ရာနေရာတွင် ပစ်သတ်ခြင်း ခံရမည်။”

တစ်ဖန် ရိုးရိုးတပ်သားများသာ မဟုတ်၊ တပ်မှူးများကိုယ် တိုင်ပင်လျှင် စိတ်ဓာတ် ကျနေကြသည့် ဖြစ်ရာ ဂျာမန် စစ်ဦးစီး ၄၅၀ ချုပ်မှူး တပ်မှူးများကိုလည်း တစ်ဖက်မှ မျက်ခြည် မပြတ် စောင့်ကြပ် နေကြရသည်။

တပ်မှူးများ အနေဖြင့် တပ်မှ ထွက်ပြေးခြင်း၊ ယောစိတ် များထံ လက်နက်ချခြင်းများ အများ အပြား ရရှိသော်လည်း တိုက်ပွဲတွင် စိတ်ပါ လက်ပါ ရွပ်ရွပ် ချဲ့ချဲ့ တိုက်ခိုက်ခြင်း မြို့ကြဲ တော့ဘဲ အလွယ်တကူဖြင့် အညံ့ခံ အရှုံးပေးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ရာ ဧပြီလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် မုန်တိုင်းတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်းမလားလ် “မြို့များနှင့် အရေးကြီးသော ဆက်သွယ်ရေး အချက်အချာ နေရာ များကို ရန်သူ့ လက်သို့ ကျရောက်ခြင်း မရှိအောင် အစွမ်းကုန် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်း ထားကြမည်။ ထိုသို့ ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းခြင်း မပြုနိုင်သော တာဝန်ခံ တပ်မှူးများသည် သေဒဏ် အပြစ်ပေး ခြင်း ခံရလိမ့်မည်” ဟူ၍ အမိန့် တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ရသည်။

ဤ တစ်ချက်လွှတ် အမိန့် အရ ရိုင်း ဖြစ်ပေါ်မှု တံတားကို မဟာမိတ် တပ်များက သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာတွင် ဂျာမန်တပ်မှူး အတော် များများမှာ တာဝန် ပေးလျော့သည်ဟု ဆိုကာ သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်။

ဤသို့ဖြင့် တစ်ခါအ ဥရောပ တိုက်ပွဲ အတိုင်တိုင် အပြည်ပြည်ကို အလွယ်တကူ တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် နိုင်ခဲ့ကြသော ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီးမှ ဝါးအစည်း ပြောသကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး လာခဲ့သည်။

ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီး ပျက်စီးလာသကဲ့သို့ ဂျာမန် တပ် မတော်၏ သေနာပတိ စစ်ဘဏ္ဍာရှင်ကြီး ဟစ်တလာမှူးသည် ကိုယ်ချော စိတ်ပါ တစ်နေ့တခြား ချည့်နဲ့ ယိုယွှန်း လာနေသည့် ကျော့ရသည်။

အိပ်ချိန်မှလွဲ၍ တစ်နေ့လျှင် နာရီပေါင်း ၂၀-နီးပါးမျှ စိတ်ထော ကိုယ်ပါ အပင်ပန်းခံကာ စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ရခြင်း၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဂျာမန်တပ်များ အရေးကြီးမြို့များကို နှိမ်နင်းသည့် သတင်းများကို နာရီမလပ် ကြားနေရခြင်း၊ အချိန် သရွေ့ ပုန်းခိုကျွန်းထဲမှာပင် အချိန်ကုန်ကာ လေကေခတ် လေထဲ ခရွေမရွက်ရဘဲ ကျန်းမာရေးနှင့် ဧည့်မညတ်နေခဲ့ရခြင်း စသည်တို့မှ

တစ်တလှာအား ကိုယ်ခန္ဓာ ချည့်နှံ့ ယိုယွင်း လာစေသည်နှင့် အမျှ စိတ်ဓာတ် အင်အားပါ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြား လာစေတော့သည်။

ထို့ပြင် ဟစ်တဇာသည် အလုပ် ပင်ပင် ပန်းပန်း လုပ်နိုင်ရန် အတွက် သူ၏ ပုဂ္ဂလိက ဆရာဝန် ဒေါက်တာ မော်ရီ၏ အကြံ ပေးချက်အရ ပြင်းထန်လှသော ဆေးပြားများကို အမြဲမပြတ်စား နေခဲ့ရာ ထိုဆေးပြားများတွင် ပါဝင်သော အဆိပ်များကြောင့်လည်း ဟစ်တလား၏ ကျန်းမာရေးမှာ တစ်နေ့ တခြား ပျက်ပြားလာ ခဲ့သည်။ နဂို မူလက စိတ်တိုလှ စိတ်ကြီးလှသော ဟစ်တဇာမှာ ထခုအခါ ပို၍ စိတ် တိုလာတတ်သည်။ ပို၍ စိတ် ကြီးလာတတ် သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန် တပ်မတော်ကြီး၏ အခြေ အနေမှာ ဟစ်တလား၏ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်အတူ တစ်နေ့တခြား ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြား လာနေတော့သည်။

တိုက်ပွဲကြီးများမှစ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွားနေ ခဲ့သည်။ ပြေလ တစ်ရက်နေ့တွင် ပြိတ်သျှန်နှင့် ကနေဒါတပ်များ အပါအဝင် ဗိုလ်ချုပ် မောင်ဂိုမာရီ၏ မဟာမိတ် တပ်များသည် ဘရိဇင် ဟမ်းဘတ် စသော မြို့ကြီးများအက်ဆီသို့ ချီဘက်လာခဲ့ရာ ထူးနယ်ဘက်မှ ဆင်းလာကြသော ဗိုလ်ချုပ်ဆင်ပဆင်၏ အမှတ်-၉၊ အခေရိကန် တပ်များနှင့် ပေါင်းမိခဲ့ကြသည်။ ဤ မဟာမိတ်တပ် များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဒဲလ်ဦးစီးသော ဂျာမန် တပ်များ အပြင်း အထန် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြရာ ဂျာမန် တပ်များမှာ မဟာမိတ် တပ်များ၏ အလယ်တွင် ညှပ်ပူး ညှပ်ပိတ် မိနေကြ၍ မရှု မလှ ကျဆုံးခဲ့ကြရသည်။ နေ့စဉ်ဆုံးတွင် ၁၀-ရက်မျှ ဟပြင်း အထန် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဂျာမန် တပ်များမှ ဗိုလ်ချုပ်အဆင့် ရှိသော တပ်မှူးကြီးပေါင်း ၃-သိန်း ၂-သောင်း ၅-ထောင် အဖမ်းခံ ခဲ့ကြရသည်။ ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဒဲလ် မှု မဟာမိတ် တပ်များ၏ အဖမ်းခံခဲ့ဘဲ သူ့ကိုယ်သူ သေနတ်ဖြင့် ဖန်၍ သတ်ပေး သွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလားသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဒဲလ် ရန်သူ အဖမ်းခံခဲ့ဘဲ သူ့ကိုယ်သူ သတ်ပေးသွားသော သတင်းကို ကြားသိရသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ ဆတ္တိကို ချီးကျူးမိသော်လည်း တစ်ဖက်မှ အကြီး အကျယ် စိတ်ထိခိုက်သွားသည်။

သူသည် တစ်နေ့နေ့တွင် မခရောင်မလွဲအားဘဲ ရန်သူ၏ ဖမ်းဆီး ခြင်းခံရပါက သူ့ကိုယ်သူ ရန်သူ့ဖက်သို့ အရှင်မအပ်ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဘာလင်ကိုသာ မဟာမိတ်တပ်များနှင့် တပ်နီးတော် တို့က သိမ်းပိုက်လာပါက သူ့အတွက် သူ့ဘဝကိုသူ အဆုံးစီရင်ရန် အစစအရာရာ စီစဉ်ပြီး ဖြစ်သည်။

သူတစ်ဦးသာ စိုးရိမ်မိသည်။ ထိုစိုးရိမ်ချက်မှာ အခြားမဟုတ်၊ ရန်သူတပ်များ၏ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရမိ မိမိ၏ လူယုံတော်များထံမှ တစ်ယောက်ယောက်စာ သစ္စာမယောက်၍ လုပ်ကြံမည်ကိုသာ အစိုးရိမ် ကြီး စိုးရိမ်မိသည်။

ဤ စိုးရိမ်ချက်မှစပြီး အကြောင်းမဲ့ စိုးရိမ်ခြင်း မဟုတ်၊ လွန်ခဲ့သော ၁၉၄၄-ခုနှစ် ဇူလိုင်လ အတွင်းက ယင်းသို့သော လုပ်ကြံမှုကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့ရသဖြင့် အသက်ခဏမှ သိသိကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က သူ့အသက် လုပ်ကြံရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သူမှာ သူ၏လူယုံ စောဘ် ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သူ စတပ်ဖင်းအဘီပင် ဖြစ်သည်။

စတပ်ဖင်း ဘတ်သည် တစ် ခါက ဟစ်တလားကို အလွန် ကြည်ညိုခဲ့၍ ဟစ်တလားကဲ့သို့ မျှော်ချစ်စိတ်ပြင်းထန်သူ တစ်ဦးပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဂျာမန်တပ်များ အောင်ပွဲခံခဲ့သည့် ထိုးစစ်ကြီးများ အတွင်းက ထူး ထူးခြားခြား စွမ်းဆောင်ခဲ့သလို ယခုဂျာမန်တပ်များ ဖရိုဖရဲ ဆုတ်ခွာ နေချိန်တွင်လည်း စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ ရှိနေခဲ့သူဖြစ်သည်။

သူသည် တစ်ခါက (ပြေလ ၇-ရက်) စစ်နယ်မြေ တစ်ခုတွင် ခရီးသွားနေစဉ် သူစီးလာသော မော်တော်ကားကို မဟာမိတ် လေ ဖာန်များက စက်သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသဖြင့် အကြီးအကျယ်

ဒဏ်ရာရခဲ့ဖူးသည်။ သူ၏ လက်ဝဲဘက် မျက်လုံးတစ်ဖက် ပျက်သွားခဲ့၍ လက်ယာဘက်လက်မှာ လုံးဝဖြတ်ပစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင်လက်ဝဲဘယ်လက်မှ လက်ချောင်း၊ အလေး နှစ်ချောင်း ပြတ်သွားခဲ့သည့်ပြင် နားရွက်များနှင့် ခြေထောက်ပါ တစ်ကိုယ်လုံး ဒဏ်ရာ အနံ့အပြား ရခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဒဏ်ရာ နီးပါး မရှေ့လှ ဒဏ်ရာရတည့် တိုင်အောင် စိတ်ဓာတ် မပျက်ပြားဘဲ စစ်တပ်တွင် ပြန်လည် အမှုထမ်းခဲ့၍ တောင်းခဲ့သည်။

ဤမျှ စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်၍ မျိုးချစ်စိတ် ကြီးစားလှသော ဗိုလ်မှူးကြီး စတပ်ဖင်းအတ်သည် သူ့ကြည့်ညိုလှပါသည် ဆိုသော ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာကို လုပ်ကြံ ဆတ်ဖြတ်မှုနှင့် ကြီးစားခဲ့သည်။

အတယ့်ကြောင့်တိနည်း။

ဂျာမန် စစ်ဦးစီးချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးများသည် ဟစ်တလာ၏ “ဝါတကော အော့မူ” များကို အထူးစိတ်ပျက်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာနှင့် အနောက်ဘက် စစ်မျက်နှာများကို တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်၍ ရန်သူကို ရှေ့ကရှေ့ နောက်မှပါ တိုက်စေခြင်းသည် ဟစ်တလာ၏ မဟာအမှားတော်ကြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

သို့သော် သူတို့ တစ်စတည်း ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါကို မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ ရှိကြရာ နောက်ဆုံး ဤစစ်ကြီးကို ဂျာမန်တို့ နိုင်အောင် တိုက်ရန်မှာ ရှေးဦးစွာ ဟစ်တလာကို ဖယ်ရှားပစ်မှုဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗိုလ်မှူးကြီး စတပ်ဖင်းဘတ်သည် အခြားဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော အော့လ်ဘရစ်ချ်၊ တီပီ၊ ဝုဂ္ဂနာ၊ လင်ဒီမန်း စသူတို့နှင့်ပူးပေါင်းကာ ဟစ်တလာကို လုပ်ကြံရန် ကြံစည်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့မှာ ၁၉၄၄-ခု ဇူလိုင်လ ၂၀-ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ့နေ့စဉ် ဖြုလုပ်မြဲ ဖြစ်သော စစ်ဆင်ရေးအစည်း အဝေးကို နေ့ ၁၂-နာရီ မိနစ် ၃၀-အချိန်တွင် သူ၏ စည်းဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စတပ်ဖင်းဘတ်သည် ထိုအစည်းအဝေး ခန်းမထဲသို့ ၂-မိနစ်ခန့် နောက်ကျပြီးမှ ဝင်လာခဲ့သည်။ သူနှင့်အတူ သူ့ကိုဝင်နေကျ လက်ဆွဲ သားရေအိတ် တစ်လုံးကို ယူဆောင် လာခဲ့ရာ ထိုသားရေအိတ်ထဲတွင် အချိန်နဲ့နဲ့ ပေါက်ကွဲစတတ်သော ဗုံးတစ်လုံး အဆင်မပြေပါလာခဲ့သည်။ ထိုဗုံးမှာ ၁၀-မိနစ်အတွင်း ပေါက်ကွဲမည်ဖြစ်ရာ စတပ်ဖင်းဘတ်သည် စည်းဝေးခန်းမထဲသို့ ထောက်ခိုခဲ့ပြီး စားပွဲဝိုင်းတွင် တုန့်ပြန်ပျက် ဝင်ထိုင်ကာ သားရေအိတ်ကို ခါထိုင်းကဲ့သို့ စားပွဲအောက်တွင် အမှတ်မထင် ချထားလိုက်သည်။

ဗုံးထည့် ထားသော သားရေအိတ်မှာ ဟစ်တလာ ခြံထောက် ချထားသော နေရာနှင့် ၆-မီတာခန့်သာ ဝေးသည်။ စတပ်ဖင်းဘတ်သည် သားရေအိတ်ကို ထိုသို့ ချထား လိုက်ပြီး လက်မလက်ဖက်နားရီကို မသိမသာ ကြည့်လိုက်ရာ ၁၂-နာရီ ၃၇-မိနစ် မှီနေ့ပြန် တွေ့ရသည်။ နောက် ၅-မိနစ်ခန့် ကြာလျှင် အချိန်စေ့၍ ဗုံးပေါက်ကွဲတော့မည် ဖြစ်သည်။

ထို့ နောက် စတပ်ဖင်းဘတ်သည် အစည်းအဝေး ခန်းမထဲမှ တယ်လီဖုန်း စကားပြောရန် ကိစ္စတစ်ခုရှိသည်ဟု ဆိုကာ အမှတ်တမဲ့ ထွက်လာခဲ့သည်။

ဤသို့ မိနစ်ပိုင်းမျှ လိုအော့အည့် အချိန်မှာပင် စားပွဲဝိုင်းတွင် ရှိနေသော ဗိုလ်မှူးကြီး ဘရန်သည် ဟစ်တလာ၏ ရှေ့တည့်တည့် ခြေပုံကို ပို၍ အနီးအပ် ဖော့ဖော့လှသဖြင့် ရှေ့သို့ တိုးလာခဲ့ရာ သူ့ရှေ့တွင် စတပ်ဖင်းဘတ်၏ သားရေအိတ်က ခံနေသဖြင့် သားရေအိတ်ကို ခြေထောက်ဖြင့် တွန်း၍ ရှေ့လိုက်သည်။ သူသည် ထိုမျှနှင့်ပင် မကျေနပ် သေးသဖြင့် ထိုသားရေအိတ်ကို တောက်ကိုင်ကာ အခန်းထောင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း တစ်နေရာတွင် ရှေ့ထားလိုက်သည်။

အစည်းအဝေးမှာ အစီအစဉ်အရ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟောဆင်
ဂျာက နေ့စဉ် စစ်မြေပြင် အခြေအနေ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြားနေ
သည်။

“ရုရှားစစ်တပ်များသည် ဒန်းနားဒေသ၏ အနောက်ဘက်မှ
နေ၍ အင်အားကြီးမားစွာဖြန့် ဖြောက်ဖက်သို့ ဦးတည်ချီတက်လာ
နေကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟောဆင်ဂျာသည် အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြား
နေဆဲ ၁၂-နာရီ ၄၂-မိနစ်ထိတို့အချိန်တွင် “ခန်း” ဟူသော အသံ
ကြီးသည် အခန်းထောင့် တစ်နေရာမှ ထွက်ပေါ်လာ၍ တစ်ခန်းလုံး
မီးခိုးများဖြန့် မှောင်မည်းသွားခဲ့သည်။

ဗုံးပေါက်ကွဲခဲ့လေပြီ။

ဤအချိန်တွင် စတင်ပေးဘတ်မှာ အစည်းအဝေး ခန်းမအစဉ်
နံရံ ကိုက် ၂၀၀-ခန့်ဝေးသော ဘန်ဇာကျင်း အမှတ် ၈၈-ရေ့တွင်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖွဲ့လိုက်သော်လည်း စကားပြောနေရိုက်ဖြစ်ရာ ဗုံးပေါက်
ကွဲသံနဲ့အတူ အသောက်အစားတစ်ခုလုံး အမိုးများလွင့်စဉ်ပြုတ်ထွက်၍
မီးခိုးလုံးကြီးများ တက်လာသည်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။ သူ့စိတ်
ထဲတွင် အစည်းအဝေးခန်းမအောက်ထဲမှ ဟစ်တလေခန့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
များ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး များအားလုံး တစ်ယောက်မကျန် အတိုးအရုံး
သေဆုံးကုန်ကြပြီဟု ထင်မိလိုက်သည်။

သို့သော် အံ့ဩဖွယ်ရာ အောင်းသည်မှာ ဟစ်တလေသည်
အသက်မသေရုံမျှမက ဒက်ရာ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပင် မရဘဲ အသက်
ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဘရန်ဒ အမှတ်မထင်
ဗုံးထည့်ထားသော အားရေအိတ်ကို ရွှေ့လိုက်မိခဲ့သည့်ပြင် သူ့ ရေ့
ထည့်တည့်တွင်ရှိနေသော စားပွဲမှာ ထုထည်ကြီးမားလှသဖြင့် ထိုစားပွဲ
၏ အအာအကွယ်ကြောင့် ဟစ်တလေမှာ ဒက်ရာပြင်းပြင်း ထန်ထန်
ရေဘဲ ခြေထောက်နှစ်ဖက်နဲ့ ညာဘက် လက်ပြင်သာ အနည်းငယ်
ဒက်ရာရခဲ့သည်။

ဤလုပ်ကြံမှုကြီးတွင် ဟစ်တလေအသက်မသေဘဲ လွတ်မြောက်
ခဲ့ရသော်လည်း သူ၏ လက်ရေးတိုစာရေး ဘာဂျားဆိုသူမှမူ နေရာ

တွင်ပင် ပဲ့ချင်းပြီး သေဆုံးခဲ့၍ ဗိုလ်မှူးကြီးဘရန်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ချစ်မန်နို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကော်တင်တို့မှာလည်း ဒက်ရာ ပြင်းထန်စွာ
ရရှိခဲ့ပြီး ဆေးရုံတွင် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

ဟစ်တလေသည် ဤဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြီးကို အစပထမ၌ လှင်
ကြံမှုဟူ၍ မယူဆဘဲ မဟာမိတ်တပ်များ၏ လေကြောင်းမှလွှဲရောက်
ထိုက်ထိုက် ဗုံးကြဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်လိုက်မိသည်။ သို့သော်ချက်ချင်း
အကျိုးအကြောင်း အဖြစ်အပျက် အားလုံး စုံစမ်းလိုက်ရာတွင် မိမိ
အထွက်အန္တရာယ်ကို လုပ်ကြံခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။

သို့တိုင်အောင် ဤလုပ်ကြံမှုကြီးသည် မည်သူ မည်ဝါ၏
အက်ချက်ဟူ၍ မသိရသေးဘဲ ၁၉၄၀ ဖြစ်နေသေးသည်။ သူ့
စိတ်ထဲတွင် ဗုံးပေါက်ကွဲစဉ်က ဗိုလ်မှူးကြီး စတင်ပေးဘတ်ပါ
အစည်းအဝေးခန်းထဲတွင် ရှိနေသည်ဟု ဖွဲ့မိသဖြင့် သူ့ကိုလုံးဝ
မသယမဖြစ်ပေ။ နောက်တွင်မူ စတင်ပေးဘတ်သည် ဗုံးပေါက်ကွဲ
ခန်းကလေးတွင်မူ အခန်းထဲထဲ ထွက်သွားပုံ၊ အခန်းထဲတွင် သူ့
အားရေအိတ် ထားပစ်ခဲ့ပုံနှင့် တယ်လီဖုန်းရုံမှ အစစစီစစ်သား၏
အည်း “မျက်စိ တစ်ဖက်သပ်နဲ့ ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက် အစည်းအဝေး
အမိက သူ့ထံ ဘာလင်မှ တယ်လီဖုန်းလွှာစရာရှိသည်ဟု ပြောသွား
ပြီး အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ် အခန်းထဲမှထွက်ကာ တယ်လီဖုန်း
ဆွဲမလာဘဲ အပြစ်သို့ သုတ်သီး သုတ်ပျော့ ထွက်သွားပုံ” စသည်ဖြင့်
“ဘူးဆက်” များ ဆက်မိပြီး စတင်ပေးဘတ်၏ ဇာန်ချက်ဖြစ်သည်
ကို သိရတော့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ စတင်ပေးဘတ်ကို ဖမ်းဆီးရန် ချက်ချင်း အမိန့်
ထုတ်လိုက်သည်။ သို့သော် နောက်ကျခဲ့လေသည်။ စတင်ပေးဘတ်မှာ
အယာဉ်ပျံဖြင့် ရုရှား စစ်မြေပြင်ဘက်သို့ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်
သွားခဲ့သည်။

ထိုနေ့က ထိုသို့လုပ်ကြံမှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် သတင်းမှာ
သာမီးပမာ နေရာအနံ့အပြား ဆတမ်းပြန့်သွားခဲ့ရာ ဂျာနယ် စစ်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အပါအဝင် လူအတော်များများအပင် “ဟစ်တ
လေသေပြီ” ဟူ၍ ထင်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ထိုနေ့က ချက်ချင်း နာရီပိုင်းအတွက် မိမိမသေဘဲ လွတ်မြောက်ခဲ့၍ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိနေကြောင်း တိုင်းပြည်သို့ ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် အသံလွှင့်ခဲ့ရသည်။

“ဂျာမန် အမျိုးသား ရဲဘော်အပေါင်းတို့” ...

“ဒီနေ့ ကျုပ်အခုလို အသံလွှင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားလာ အကြောင်းရင်းကတော့ ကျုပ်အသံကိုရဲဘော်တို့ ကြားရခြင်းအားဖြင့် ကျုပ်ဟာ အေးမသိ ရန်မခတ် ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိကြောင်းနဲ့ ဂျာမနီပြည်ကြီးမှာ တစ်ခါမှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသေးတဲ့ ဂျာမန်ပြည်ကြီး တစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ အကြောင်းကို သိစေချင်လို့ပါပဲ”

စသည်ဖြစ်၍ ဟစ်တလာက ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် တစ်ခါက ဤသို့ တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အကြောင်းအရာကို ကြားကြောင့် “လူယုံသတ်၍ ဆောရမည်”ကို အထူးစိုးရိမ်မိသည်။

သူ့စိတ်ထဲတွင်ရှိ သေရမည်ကို မကြောက်ရွံ့မှုမက တစ်ခါတခြား သေဘေးနှုန်းနီး တပ်ဇာသည်ကို ရိပ်စားမိနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ဂျာမန်တို့၏ အထုတ်အထိပ် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာက ဖြစ်ပွားပြီးမှ အစွဲဖောက်များ၏ လက်ချက်ဖြင့် စသေလို၊ သူရဲအောင် ပီသစွာ သေလိုသည်။ သေသည့် တိုစီအောင် နာမည်ဇာစား သူသည်။

ဤသို့ပင်ဖြစ်စေ သူ၏စိတ်ထဲတွင် သူ့ကိုယ်သူ မငြင်းခုံသော အချက်တစ်ချက်မှာ ရှိနေပြီး ဖြစ်သည်။

ယင်းအချက်အား အခြားမဟုတ်၊ သူ့အတွက် နောက်နေ့ရက်များသို့ ရောက်နေပြီဟူသော အချက်ပင်တည်း။

အာဏာရှင် ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံး နေ့ရက်များ

မုန်သည်၊ ဤရက်များသည် ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များ ဖြစ်သည်။

သူသည် “လုပ်ကြံမှုကြီး” ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် လူမြင် သူမြင်မခံတော့ဘဲ လူထုအစည်းအဝေးကြီးများ၊ အခမ်းအနားကြီးများကိုပင် မတက်ရောက်တော့ဘဲ နေခဲ့သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာကို အပြင် အပ အခမ်းအနား များနှင့် အချို့သော လိုအပ်သည့် အစည်းအဝေးများတွင်ပင် မတွေ့ မမြင်ရသည့်မှာ ကြာလော့ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ဂျာမန် အရပ်သူ အရပ်သားများသာ မက စစ်ဘက်နှင့် နာဗီပါတီဝင် အချို့ကပင် ဟစ်တလာ သေပြီ သို့မဟုတ် ဗိုလ်ချုပ် ဟင်းလောင်းက ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင် ထားခြင်း ခံနေရပြီဟူ၍ပင် မှတ်တင်နေခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ယခုအခါ ဘယ်သူ့ကိုမှ မယုံတော့ဘဲ ဖြစ်လာသည်။ သူ့တွင် ယုံကြည်စိတ်ချရအောင် သစ္စာရှိသော မိတ်ဆွေဟူ၍ နှစ်ဦးသာ ရှိသည်ဟု သူက ပြောလာသည်။ ထိုမိတ်ဆွေနှစ်ဦးတွင် တစ်ဦးမှာ သူ၏ တိတ်တိတ်ပုန်း ယောား အိမ်ထောင်နှင့် ကျန်တစ်ဦးမှာ သူ၏ အယ်လ်ဇေးရှမ်း ခွေးကြီး တလွန်စိတ်ပင်ဖြစ်သည်။

သူတို့နှစ်ဦး သာလျှင် သူ့အပေါ်တွင် စာစွာအရှိဆုံး မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သူ့အ ဆိုသည်။

ဤနေရာတွင် အဟိတ် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော အယ်လ်ဇေးရှင်း၊ ဓားကြီးနှင့် စပ်လျှမ်း၍ ဧည့်သို့မျှ ပြောရန် မရှိအောင်လည်း အိဗာ ဗရွန်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ ဟစ်တလာ ပြောသကဲ့သို့ သူ့အပေါ်တွင် အသက်ထက်ဆုံး သစ္စာရှိခဲ့သည်မှာ ခြွင်းချက်မရှိ မှန်တန်ခဲ့သည်။

အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အိဗာဗရွန်းသည် ဟစ်တလာက ထားဝင် လက်ထပ်ခဲ့ခြင်း မရှိပါဘဲလျက် ၁၂-နှစ် လုံးလုံး တိတ်တိတ် ပုန်း မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း နေထိုင် လာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ် သည်။ သူသည် ဟစ်တလာ အရှိန်အဝါ ကြီးစားစ ပြုစောချိန်မှစ၍ ဟစ်တလာ ဘုန်းတန်ခိုး တေးကပ်နေစဉ်ကစ၍ ယခုကဲ့သို့ ဟစ်တ လာ “အိမ်နိမ့်” နေရာသည် အချိန်အထိ “ထားရာနေ စေရာသွား” ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဤသို့ အိဗာဗရွန်းက သူ့အပေါ်တွင် သစ္စာရှိပုံကို ဟစ်တ လာသည် စကားစပ်မိတိုင်း ပြောလေ့ ရှိရာ စစ်ပစ္စည်း၊ ထိုစဉ်လုပ်ရေး တာဝန်ခံ စပီးယားဆိုသူက “ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အစဏ ဧါကို လုံးဝ မယုံခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အခုစော့ သူပြောတဲ့အတိုင်း မှန်နေ တာကို တွေ့နေရတယ်” ဟူ၍ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခဲ့သည်။

မှန်သည်။ “အိဗာဗရွန်းအည် ဟစ်တလာ၏ တိတ်တိတ်ပုန်း မယားအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ရာ၌ ဟစ်တလာ၏ ရင်းနှီးသော လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် အချို့မှ အပ အခြား မည်သူမှ မသိအောင် လျှို့ဝှက် သိပ် သည်း စွာ နေ ထိုင် ခဲ့ ရှာ သည်။ ယုတီ စုအ ဆုံး ဟစ် တ လာ ဘုန်းတန်ခိုး အာဏာကြီးမားစဉ်က ဟစ်တလာနှင့် အိမ်အိမ်တည်း နေခဲ့ရသော်လည်း လူမြင်သူမြင် ခေရဘဲ ဓထင်မရှား နေခဲ့ရကတည်း။ အထူးသဖြင့် ဟစ်တလာက အခြား ညော်သည်များကို ဖိတ်ကြား၍ ထစင်းစားပွဲများ၊ ညော်ခံပွဲများ ကျင်းပသည့်အခါမျိုးတွင် သူမမှာ ဟစ်တလာ၏ အိမ်အပေါ်ထပ်မှ အောက်သို့ပင် မဆင်း ရဘဲ တံခါးပိတ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေခဲ့ရရှာသည်အထိ ဟစ်တလာ၏ စကားကို မြင်ဝယ်မကျ နားထောင်ခဲ့ရရှာသူ ဖြစ်သည်။

ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်မှ ထပ်များက ဘာလင်မြို့တော်သက်သို့ ဦးတည် တိုက်ခိုက်လစနေစဉ် ဟစ်လာသည် အိဗာဗရွန်းအား မြို့နှစ် မြို့သို့ ပို့ ထားခဲ့သည်။

ပြေလ ၁၅-ရက်နေ့တွင်မူ သူမသည် ဘာလင်မြို့ ဟစ်တလာ၏ စံအိမ်တော်သို့ ရောက်လာသည်။ ဟစ်တလာက သူမအား စာလင် တွင် ဓနေဘဲ မြို့နှစ်မြို့သို့ ပြန်သွားရန် ပြောကြားသည်။ ယခု တစ်ကြိမ်တွင်မူ အိဗာဗရွန်းသည် ဟစ်တလာ၏ စကားကို နား မထော့စိတ် ဘာလင်မှ မပြန်တော့။ ဟစ်တလာနှင့် ဆတူနေတော့ မည်ဟု ဆိုလာသည်။

ထို့ပြင် သူမတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် နှစ်ရပ် ပါလာလေသည်။ ပထမ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ဘာလင်မြို့ကြီးကို တပ်နီတော်၏ သိမ်းပိုက် ခြင်းမပြုမီ ဤရက်ပိုင်းတွင် ဟစ်တလာနှင့် ထားဝင်လက်ထက်မည် ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အကယ်၍ ဟစ်တလာသည် တပ်နီတော်ထံ ထက်နက်ချ အညံ့ မခံဘဲ သူ့ကိုယ်သူ သတ်စသည့် ဆိုပါစာ သူမပါ ချစ်လင် ဟစ်တလာနှင့်အတူ ကိုယ် ကိုယ်ကို သတ်သေဧည့်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သည်။

တကယ်ပင် သစ္စာရှိလှသော အမျိုးသမီးဝါတကား

ဟစ်တလာသည် မိမိအပေါ်တွင် ၁၂-နှစ်လုံးလုံး သစ္စာရှိစွာ “ထားရာနေ စေရာသွား” ခဲ့ရှာသော အိဗာဗရွန်း၏ ယခုကဲ့သို့ မိမိအဖို့ သေရမည့်ရက်ကို လက်ချိုး၍ စောင့်နေရခိုက် မိမိနှင့် သေအတူ ရှင်မကွာ လာရောက် နေပါရစေ ဟူ၍ စတောင်းပန်လာ သည်ကို “ရင်ထုမနာ” ဖြစ်ခဲ့ပုံရသည်။ သူမ၏ သစ္စာတရား ကြီးမား လှပုံကိုလည်း ပို၍ တန်ဖိုးထားမိရပုံရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာသည် အိဗာဗရွန်းအား သူ့နှုတ်အတူနေခွင့် ပြုခဲ့သောကြောင့် ပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဤ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များတွင် ပုထုဇော်၏ ထုံးစံအရ သူ့ဘဝလမ်းကြောင်းသည် ရှေ့တွင် မည်သို့ ဖြစ်တီးလာဦး မည်၊ မည်သို့ အဆုံးသတ်မည်ကို သိလိုဟန်တူသည်။

သူသည် ပြေလ၏ တစ်ခုသော နေ့တစ်နေ့တွင် သူ၏ အက်ရုံး တစ်ဦးဖြစ်သူ ဂိုးဘဲလ်အား တစ်ခါအ ဂျာမန် အင်ပိုင်စားကြီး၏ အရှင်သခင် ဖြစ်ခဲ့သော ဖရက်ဒရစ် ဘုရင်ကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို ဖတ်ပြုခိုင်းသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ ဟစ်တလာ လူမှန်းသူမှန်း သိတတ်သည့် အရှင်သခင် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဖတ်ရှုလာခဲ့သော စာအုပ်ကြီးပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် လင့်စ်မြို့တွင် သူ့မိခင်ကြီးနှင့် နေထိုင်စဉ်ပင် ဤ“ဖရက်ဒရစ်ဘုရင်ကြီး” အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို သူ့စားပွဲပေါ်တွင် အခြံထား၍ ဖတ်ရှုခဲ့သည်။

ယခုလည်း ဂိုးဘဲလ်က ဤစာအုပ်ထဲမှ ဟစ်တလာ၏ စေခိုင်းချက်အရ ဖရက်ဒရစ် ဘုရင်ကြီး၏ “နောက်ဆုံး နေ့ရက်များ” အကြောင်း ရေးသားထားသော အခန်းကို ဖတ်ပြုရသည်။ နောက်ဆုံး ဖရက်ဒရစ်ဘုရင်ကြီးသည် ပရပ်ရှား အင်ပိုင်စားကြီး ပျက်စီး၍ ရန်သူများ နီးကပ်လာချိန်တွင် အဆိုပေးခံရ၍ ယက်သေသွားပုံကို ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ ရေးသားထားသည့်နေရာသို့ ရောက်သောအခါ ဟစ်တလာမှာ ဂိုးဘဲလ် ဖတ်ပြုသည့်ကို နားထောင်ရင်း မျက်ရည်များပင် တတွေတေ့ ကျဆင်းလာသည်အထိ စိတ်ထိခိုက် လာခဲ့သည်။

သူသည် ထိုစာအုပ်ကြီးကို ဖတ်ပြီးနောက် ဂိုးဘဲလ်နှင့် ဟိုအကြောင်း သည်အကြောင်း ပြောကြားရင်းဖြင့် လူတစ်ယောက်၏ ကံကြမ္မာကို မည်သည့်အရာက အဆုံးအဖြတ် ပေးနေသနည်း ဟူသော ပြဿနာသို့ ရောက်သွားကြသည်။ ဤတွင် ဟစ်တလာသည် အနှစ်နှစ် အလလအ အမှတ်တမ်း ထားခဲ့သော ပစ္စည်းတစ်ခုကို ယူ၍ ကြည့်မိသည်။

ထိုအရာအား အခြားမဟုတ်ဟစ်တလာ၏ “ဟောစာအမ်း” ပင်တည်း။

ဟစ်တလာသည် ဤဟောစာအမ်းကို သူ့ အာဏာ စတင်ရခဲ့သည့် ၁၉၃၃-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၀-ရက်နေ့တပင် အမှတ်မထင် ပြုလုပ်ထားခဲ့သော်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မှတ်မှတ်ရရ ထုတ်မကြည့်မိဘဲ ဟင်းခလား၏ ရုံးခန်းထဲတွင် သိမ်းထားခဲ့သည်။ ယခုကဲ့သို့ “ဂြိုဟ်စီး ဂြိုဟ်နင်းများ”နှင့် ကြုံကြိုက်လားသော အခါ

တွင်မူ ပုထုဇဉ်ထို၏ ထုံးစံအတိုင်း ပေဒင်ကိန်းခန်းကို သထိရ၍ ပြန်ကြည့်မိခြင်းဖြစ်သည်။

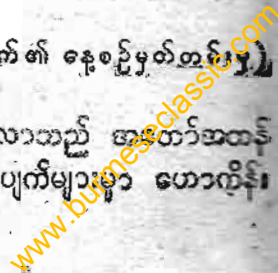
ဟောစာအမ်းမှာ တစ်ခုတည်းမဟုတ်၊ နှစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်ခုမှာ ဟစ်တလာအတွက်ဖြစ်၍ အခြားတစ်ခုမှာ ၁၉၁၈-ခုနှစ်ကတစ်ဘာလ ၉-ရက်နေ့ ဂျာမန်သမ္မတနိုင်ငံ စတင် ကြေညာခဲ့စဉ်က ပြုလုပ်ထားခဲ့သော “နိုင်ငံတော် ဟောစာအမ်း” ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာအဖို့ ထူးထူးခြားခြား အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် တိုက်ဆိုင်နေသည်မှာ ထိုဟောစာအမ်း နှစ်ခုစလုံးတွင် ပါရှိသော ဟောပြောချက်များမှာ သွေးထွက်အောင် မှန်ကန်နေသည်ကို တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဟောစာအမ်း နှစ်ခုစလုံးမှာ တစ်သံတည်း ဖြစ်နေ၍ ၁၉၁၉-ခုနှစ်တွင် စစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာမည့် အကြောင်း၊ ၁၉၄၅-ခုနှစ် အထိ အောင်မြင်မှုများ ရရှိမည်အကြောင်း၊ ထို့နောက် ၁၉၄၅-ခုနှစ် ပထမပိုင်း လများတွင် အခြေအနေ ဆိုးဆိုးရွားရွား ကြုံတွေ့စားဖွယ်ရာ ရှိကြောင်းနှင့် အထူးသဖြင့် ပြေလ၏ ပထမ လဝက်တွင် အဆိုးရွားဆုံး အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရာ ရှိကြောင်းများကို ဟောထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပြေလ ဒုတိယ လဝက်ပိုင်းတွင် အောင်ပွဲများ ထပ်မံရရှိခဲ့ပြီး ဩဂုတ်လအထိ အခြေအနေ ပြန်လည် ကောင်းမွန်စွာ ထိုဇာတ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ရဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ ထိုသို့ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိပြီး နောက် ဂျာမနီပြည်ကြီးမှာ ၇-နှစ်တာမျှ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ကြုံတွေ့ခံစားခဲ့ရပြီးနောက် ၁၉၅၃-ခုနှစ်တွင် တစ်ဖန်အင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပြန်လည် ရောက်ရှိလာလိမ့်မည် ဟူ၍ ဟောကုန်း ထုတ်ထားပါသည်။

(ဗန်ကော့ဆက်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း)

အထက်ပါ ဟောကိန်းအရ ဟစ်တလာသည် အနိတ်အထန် အားတက်လာမိသည်။ ယခင်က အပြစ်အပျက်များမှာ ဟောကိန်း

ထွက် ပါသည့် အတိုင်း မွန်ကန်နေသည် ဖြစ်ရာ ပြေလနန္ဒီ ပြေလ
နောက်ပိုင်းအတွက် ဟောကိန်းများမှာလည်း မွန်ကန်လိမ့်မည် ဟု
သို့စိတ်ထဲတွင် ယူဆနေမိသည်။

သို့သော် “ဗေဒင်ကိန်းခန်း” တို့မည်သည် အခါခပ်သိမ်း
တစ်သေဝေမတိမ်း မွန်ကန်နိုင်ပါမည်လော။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ဟစ်တလာသည် သူ၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်
များကို အထက်ပါအတိုင်း “ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ” ပြဿနာများနှင့်
သူကိုယ်တိုင် မမြင်နိုင်သော ကံကြမ္မာများအပေါ်တွင် အာရုံစူးစိုက်
ခြင်းဖြင့် သူ၏ မြေအောက် ပုန်းကျင်းထဲတွင် အချိန် ကုန်လွန်
ခဲ့ရသည်။

ဤရက်များအတွင်း ဟစ်တလာနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏
လုပ်ပေး ကိုင်ဖက်များအနေဖြင့် ထူးထူး ခြားခြား သတိပြုမိသော
အချက်မှာ ဟစ်တလာ၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေ အထူး ချို့တဲ့
လာခြင်းဖြစ်သည်။

သူတို့သည် ဟစ်တလာကို နေ့စဉ်ကျန်းပမြဲဖြစ်သော စစ်
ကုန်ပရိုတိုတွင် တွေ့နေကြသည် ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာ၏ ကျန်းမာရေးမှာ
တစ်နေ့ ကခြား ဆိုးရွားလာနေပုံရသည်ကို သတိပြုမိ ကြသည်။
အထူးသဖြင့် ဟစ်တလာ၏ ရုပ်လက္ခဏာမှာ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့
ပို၍ “ရုပ်” ကျလာသည်ကို တွေ့နေကြရသည်။

ဤနေ့ထုတို့ ဟစ်တလာ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို စုံစမ်း ဖော်စု
လမ်းခွဲကြသော သုတေသီတို့အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ အချက်များ
တွေ့ရစေရသည်။

ဤအချက်မှာ ဟစ်တလာ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍
အနှစ်နှစ် အလလအ တာဝန်ယူခဲ့ရသော ဒေါက်တာ မော်ရဲလ်၏
ဟစ်တလာအား ဆေးဝါး ကုသပုံ ကုသနည်းပင် ဖြစ်သည်။

မော်ရဲလ်သည် ဟစ်တလာ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်လုပ်ရသည်
ဟု ဆိုကာ အပင်ပန်းခံနိုင်သည့် ဆေးများကို အမြဲ စားစေခဲ့သည်။
သို့သော် ဤဆေးများမှာ ပြင်းထန်၍ သူ့အမျိုးအစားအရ
အဆိပ်များပင် မသိစသာ ပါရှိနေခဲ့ရာ သာမန် လိုအပ်သည်

အရေအတွက် အတိုင်း စားလျှင် မည်သို့မျှ မဖြစ်သော်လည်း
သတိမှတ်ထားသော အရေအတွက်ထက် ပို၍ စားပါက ဘေးဖြစ်
၏ထိုသော ဆေးပြား ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

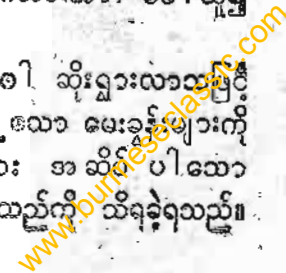
ဥပမာအားဖြင့် ဟစ်တလာတွင် ဗိုက်နာရောဂါ မကြာခဏ
ဖြစ်ပေါ်စေ့ရှိရာ ဗိုက်နာ ပျောက် စေရန်ဟု ဆိုကာ မော်ရဲလ်၏
ဆေးပြား အမျိုးမျိုးကို အမြဲ တိုက်ကျွေးခဲ့သည်။ သို့သော် ဤ
ဆေးပြားများမှာ နေ့စဉ် တစ်ပြား နှစ်ပြားတက် ပိုမစားသဖို့ ဟု
ဆေးပညာ ပါရဂူများ၏ သတ်မှတ် ရည်ညွှန်း ထားသော်လည်း
မော်ရဲလ်သည် ဟစ်တလာအား ထိုဆေးပြားမျိုး တစ်နေ့လျှင်
ရှစ်ပြားအထိ စားစေခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ထိုမျှမက ဟစ်တလာ၏
အစေခံဖြစ်သော ဟိန်းလဒ်ချီ အား ဆေးပြား အခြောက်အမြား
ထုတ်ပေးထားပြီး ဟစ်တလာ ဂတုားပံးညှိ အခါတိုင်း ထုတ်ပေးရန်
မော်ရဲလ်က မှာထားသည်ဟု ဆိုစေသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် မော်ရဲလ်သည် ဟစ်တလာအား နေ့စဉ် ဓသိ
ဓသာ အဆိပ်ကျွေး တဖြည်းဖြည်း ဝေအောင် သတ်နေသည် ဟု
ယူဆနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဟုတ်သည်။ ဤသို့ ယူဆစရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ယူဆခဲ့သူများလည်း
ရှိခဲ့သည်။ ထိုသူများမှာ ဒေါက်တာ ဂီဆင်းနှင့် ဒေါက်တာ ဘရန်တို့
ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာ ဂီဆင်းမှာ နားရွက် နှာခေါင်းနှင့် လည်ချေခင်း
ဘက် ဆိုင်ရာ ပါရဂူကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာအား သူ၏
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ သတ်ဖြတ် လုပ်ကြံရန် ကြိုးစားခဲ့ကြစဉ်က
ဗိုင်းပေါက်ကွဲရာတွင် ဟစ်တလာမှာ ဗိုင်းသံကြောင့် နားကြောများ
ထိခိုက်၍ နားလေးလာခဲ့သဖြင့် ဒေါက်တာ ဂီဆင်းအား ခေါ်ယူ၍
အမြဲကုသနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် ဟစ်တလာ၏ ဗိုက်နာ ရောဂါ ဆိုးရွားလာသဖြင့်
ကုသရန် စမ်းသပ်၍ ဟစ်တလာအား အချို့သော မေးခွန်းများကို
စေးမြန်းခဲ့ရာမှ မော်ရဲလ်၏ ဟစ်တလာအား အဆိပ် ပါသော
ဆေးများ လိုအပ်သည်ထက် ပိုကျွေးလာခဲ့သည်ကို သိရခဲ့ရသည်။

ထိုမျှစေ ထိုဆေးပြားများကို ဟစ်တလား နေ့စဉ် စားလာ ခဲ့သည်မှာ ၂-နှစ်ရှိပြီဟု ဆိုသဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသရေးဘက်ဆိုင်ရာ ဒေါက်တာ တစ်ဦးဆိုသူမှ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားခဲ့မိသည်။ တစ်ဖန် ထိုဆေးပြားနှင့် ငတ်သက်၍လည်း မေးရဲလိမ့်မည် ဟစ်တလားအား ဆောင်မခြင်ဘဲ အလွန် အကျွံ ထိုးပေးခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ဟစ်တလားမှာ ဆေးမထိုးဘဲ ဆေးမစားဘဲ နေ၍ မြေပေါ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်လာခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။

“အကယ်၍ ဟစ်တလားသည် မိုးအေးသော နေ့များနှင့် ရာသီဥတု အေးမြသော နေ့များတွင် တရားဟောရန် ရှိနေပါက သူ့ကို တရားမဟောမီ ထစ်ရက်၊ တရားဟောသည့် တစ်ရက်နှင့် တရားဟောပြီး နောက်တစ်ရက်ဟူ၍ သုံးရက် ဆက်ပြီး ဆေးများ ထိုးပေးခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ ဤသို့ မူလသဘာဝ ပင်ကိုယ် သွေးအား အင်အားဖြင့် လှုပ်ရှား သွားလာရမည့် နေရာတွင် ဆေး၏ အင်အားဖြင့်သာ လှုပ်ရှား သွားလာနိုင်တော့သည့် အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ စစ်ဖြစ်လာသော အခါတွင်မူ ဟစ်တလားသည် သူ့ကိုယ်သူ ဆေးမထိုးလျှင် ဘာမှ လုပ်မရသည်ကို တွေ့လာရသည့် ဖြစ်ရာ စစ်ကြီးတစ်လျှောက်လုံး သူသည် အမြဲလိုလို ဆေးထိုးနေခဲ့ ရပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၂-နှစ်ခန့်ကစ၍ ဟစ်တလားသည် တစ်ရက်မှ မပြတ်ဘဲ နေ့စဉ် ရက်ဆက် ဆေးထိုးလာခဲ့ရသည် ဟု ဆိုပါသည်။ မည်သည့် ဆေးပြားဖြင့် ဟစ်တလားကို ထိုးပေးခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ မော်ရဲလ်ကို မေးမြန်းရာ သူက ဘာစေး ဟူ၍ မပြောဘဲနေပါသည်။

(ဒေါက်တာ ဦးအုန်း၏ ဖုတ်တမ်းများ၌)

မော်ရဲလ်သည် ဟစ်တလားအား ၂-နှစ်လုံးလုံး တစ်နေ့မပြတ် မည်သည့်ဆေးပြားကို ထိုးပေးခဲ့ပါသနည်း။ ထိုဆေးပြား၏အမည်ကို ဒေါက်တာ တစ်ဦးက မေးသောအခါ ဘာကြောင့် မပြောဘဲ ထိမ်ချန်

ထားပါသနည်း။ ထို့ပြင် အဆိပ် ပါသော ဆေးပြားများကို အထိတ်တလားအား အစာယုံကြောင့် လိုသည်ထက် ပို၍ တိုက်ကျွေး ပါသနည်း။

အထက်ပါ မေးခွန်းများကို အချင်းချင်း ခေးခဲ့မိကြသော ဒေါက်တာ တစ်ဦးနှင့် ဒေါက်တာ ဂီဆင်းတို့သည် ဟစ်တလားအား ဆက်ရဲလ်အ တစ်ဖြည်းဖြည်း အဆိပ်ကျေ၍ သတ်နေသည် ဟူ၍ပင် ဆီသယ အကြီးအကျယ် ဖြစ်မိသည်။

သို့သော် သူတို့သည် ဤပြဿနာကို အကျယ် အကျယ် ခြိမ်းဘွယ် မဖြစ်စေတော့ဘဲ သူတို့စိတ်ထဲတွင်သာ မျှီသိပ်ထားခဲ့ ကြသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟစ်တလား၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များသည် ဟစ်တလားအား အထက်ပါ အဖြစ်ဆိုးကြီးများနှင့် ရင်ဆိုင်နေစေခဲ့ သည်။

အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာမှ တပ်နီတော်၏ အမြောက်သံများကို သာလင်မြို့မှ အတိုင်းသား ကြားနေရပေပြီ။

အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာမှ အင်္ဂလိန်၏ အမေရိကန်တပ် များ၏ ကြီးမားသော ထိုးစစ် သတင်းများသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဆက်ရှိလာနေပေပြီ။

တိတ်တိတ်ပုန်းမယား အိမ်ဗရွန်းနှင့် သူ့အချစ်တော်ခွေးကြီး တလွန်ဒီမု တစ်ပါး အခြား ဧည့်သူ့ကိုမူ မယုံကြည်ရ၊ စိတ်မချရ တော့သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေခဲ့ပေပြီ။

မော်ရဲလ်၏ ၂-နှစ်လုံးလုံး တိုက်ကျွေးလာခဲ့သော ဆေးပြား များနှင့် ထိုးပေးလာခဲ့သောထိုးဆေးပြား၏ဒဏ်ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်ချင်-မရွားချင်လေခက်အောင်ဖြစ်စေ ကိုယ်ခန္ဓာရုပ်အဆင်းမှာ ခိုင်းရဲရန် လာနေခဲ့ပေပြီ။

ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလား၏ နောက်ဆုံး နေ့ရက်များသည် အဘက်ဘက်မှ ခဏတောင်းသော အနိဋ္ဌခရံများနှင့်သာ ဝိုင်းအုံ့ပြန်နှစ် နှုတ်လေပြီတကား။

ပုန်းကျင်းထဲမှ အာဇာနည် ဟစ်တလာ

၁၉၄၅-ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ရက်နေ့သည် ဟစ်တလာ၏ ၅၆-နှစ်မြောက် မွေးနေ့ ဖြစ်သည်။

ဤနေ့တွင် ဟစ်တလာ၏ နေထိုင်ရာ စံအိမ်တော် ဝင်းထဲတွင် သူ့ထံသာနေကျ မိတ်ဆွေများအပြင် တစ်ခါတစ်ရံမှ လာစေ့အောင် လူအချို့ကိုပါ တွေ့ရသည်။ သူ့ထိုလက်ထဲတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာအတွက် မွေးနေ့လက်ဆောင် အဖြစ် ပန်းစည်းများ၊ အခြား အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းအချို့ ထိုကိုပါ ဖဲပြားရောင်စုံများဖြင့် လှပဆွတ်ဆွတ် ချည်နှောင်၍ ယူဆောင်လာကြသည်ကို တွေ့မြင်သည်။ ထိုသို့ လာရောက်ကြသူများထဲတွင် ရာထူးအမျိုးမျိုး အဆင့်အမျိုးမျိုးနှင့် လူအမျိုးမျိုး ပါဝင်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးများ၊ ပါတီ ခေါင်းဆောင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများ။

သူတို့အားလုံးသည် ဟစ်တလာရှိရာ မြေအောက် ပုန်းကျင်းထဲသို့ ဆင်း၍ လက်ဆောင်များကို ပေးအပ်ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီးအတွက် အစစ အရာရာ ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာ မွေးနေ့ဇာတ်လမ်း စကားများကို ပြောကြားကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဤပုန်းခိုကျင်းထဲတွင် နေထိုင်လေခဲ့သည်။ လပေါင်း အတန်ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

တစ်ခါ အ သူ့ကိုယ်တိုင် စိတ်ကူးယဉ်ယဉ်ဖြင့် သူ့ စိတ်ကြိုက် ပုံစံပေးကာ ကြီးမားလှသော အခန်းကြီးများ၊ အထောင် တဖက်ဖက် တောက်နေသော လှေအားကြီးများ၊ ရဲရဲနီနေသော အော်ဇောကြီးများနှင့် ပြောင်လက် ချောမွှေ နေသော ကျောက်ပြားများနှင့် မှမ်းမံခြယ်လှယ် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည့် စံအိမ်တော်ကြီးမှာ ဧဟာမိတ်တို့၏ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် မြေပြင်သို့ ပြားပြား ဝပ်ကာ မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မှ စ၍ ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ စံအိမ်တော် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သော ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာပင် စံအိမ်တော်၏အောက် မြေကြီးထဲတွင် ပုန်းခိုကျင်းကြီး တစ်ခုကို အခိုင်အခန့် ဆောက်လုပ်၍ နေလာခဲ့သည်။

ပုန်းခိုကျင်းမှာ သာမန် ပုန်းခိုကျင်းမျိုး မဟုတ်။ စနစ်တကျ ပုံစံရေးဆွဲ၍ ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့် ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ဆောက်လုပ်ထားသော ပုန်းခိုကျင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ပုန်းခိုကျင်းကြီးမှာ မြေကြီးထဲတွင် ပေ ၅၀ အနက်တူး၍ အခန်းပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖွဲ့၍ ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည်။

ပုန်းခိုကျင်းကြီးထဲသို့ ဆင်းရန်အတွက် ယခင် ပျက်စီးပြိုလဲနေပြီဖြစ်သော စံအိမ်တော်၏ အတွင်းဘက်သို့ ဝင်လေရသည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် လေ့ကားတစ်ခုဖြင့် ယခင် စားပွဲထိုးများ ချက်ပြုတ်သော မီးဖိုဆောင်ကို ဖြတ်၍ အောက်သို့ ဆင်းလာရသည်။

ထိုသို့ မြေအောက် လေ့ကားအတိုင်း အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့လျှင် လေ့ကားအဆုံးတွင် လမ်းမြောင်သုံးခုကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ပထမ လမ်းမြောင်အတိုင်း လိုက်သွားလျှင် ဟစ်တလာ၏ စားပွဲထိုးအင်းနင်းဘတ်၏ အခန်းသို့ ရောက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယလမ်းမြောင်မှာ ဥယျာဉ်ကြီးမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံခြားရေးရုံးသို့ သွားရာ လမ်းဖြစ်၍ တတိယ လမ်းမြောင်မှာ ပုန်းခိုကျင်းသို့ ဝင်သွားသော လမ်းဖြစ်သည်။

ပုန်းခိုကျင်းမှာ ရိုးရိုးမဟုတ်ဘဲ နှစ်ဆင့်တူး၍ နှစ်ထပ်ပြုလုပ်ထားသော ပုန်းခိုကျင်း ဖြစ်သည်။ ပထမအဆင့် ပထမအထပ်တွင်

အခန်းပေါင်း ၁၂-ခန်း ရှိသည်။ ဤအခန်းများမှာ တစ်ခန်းလျှင် ၆-ပေ ပတ်လည်ခန့်ရှိ ရှိ၍ အခိုင်အစေများ နေထိုင်သည် အခန်းများဖြစ်သည်။ ဤအခန်းများထဲတွင် ဟစ်တလာအတွက် အထူးစီမံချက်ပြုတ်ပေးရသော မီးဖိုခန်း တစ်ခန်း ပါဝင်သည်။

ဟစ်တလာသည် အမြဲတမ်း ဆက်ဆက်လွတ်စားသူ ဖြစ်ရာ သူ့အတွက် အစားအစာကို အခြားသူများနှင့် မရောစေဘဲ သီးသန့်ချက်ပြုတ်ပေးရသည်။

ဤပထမ အဆင့်မှ အခန်း ၁၂-ခန်းမှာ တစ်ဖက်လျှင် ၆-ခန်းစီ ထားရှိ၍ အလယ်မှ လမ်းကျယ်ကြီးကို ထမင်းစားခန်းအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

ဤ ထမင်းစား ခန်းမကြီးအတိုင်း ဆုံးအောင် လိုက်သွားခဲ့ပြီးနောက် တွေ့ရှိရသော လှေကားတစ်ခုမှ တစ်ဖန် မြေအောက်ထဲသို့ ထပ်မံဆင်းသွားလျှင် ပုန်းကျမ်း၏ ဒုတိယအဆင့်၊ ဒုတိယအထပ်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ဤနေရာအား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာ လေကြောင်းရန်မှ ပုန်းခိုရန် ပုန်းခိုကျင်းကြီးပေတည်း။ ဤပုန်းခိုကျင်းကြီးကား ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မီးကြီးကို စတင်မူးခဲ့သော စစ်အာဏရှင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံး ဇာတ်သိမ်းခန်းကို တပ်ဆက်ပြုသရာ နေရာပင်တည်း။

ဟစ်တလာ၏ ပုန်းခိုကျမ်းသည် အပေါ်ထပ်မှ ပုန်းကျင်းထက် အနည်းငယ်ကြီး၍ အခန်းပေါင်း ၁၈-ခန်း ဖွဲ့ထားခဲ့သည်။ ဤအခန်း ၁၈-ခန်းကို အလယ်မှ စကြိုလမ်း တစ်ခုဖြင့် ခြားထား၍ တစ်ဖက်တွင် ဟစ်တလာနှင့် သူ၏ တိတ်တိတ်ပိုန်း မယား အိဗာဗရွန်းတို့ နေထိုင်ကြသော အခန်းကလေး ၁၀-ခန်း ရှိသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လျှင် လျှပ်စစ်မီး အတွက် ဒီဇယ် အင်ဂျင်ထားရာ အခန်း၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် အစောင့်စစ်သား အခန်း၊ အရေးပေါ် တယ်လီဖုန်းအခန်း၊ မြေပုံများ ထားရှိသော အခန်း၊ ယခင်က ဟစ်တလာ၏ ဆရာဝန်မောရဲလ်နေခဲ့၍ ယခု ဂိုးဘဲလီနေသော အခန်း စသည်ဖြင့် အခန်းပေါင်း ရှစ်ခုရှိသည်။

ဟစ်တလာနှင့် အိဗာဗရွန်းတို့ နေထိုင်ကြသော အခန်းအလေးတစ်ခုတွင် လျှပ်စစ် မီးခလုတ်များ ထားသော အခန်း၊ အိပ်ရာခန်း၊ သီးသန့် ရေချိုးခန်း၊ အိဗာဗရွန်း၏ အဝတ်လဲခန်း၊ အိဗာဗရွန်း၏ အိပ်ခန်း၊ ဟစ်တလာ၏ စားကြည့်ခန်း၊ ဟစ်တလာ၏ အဝတ်အစားခန်း၊ ဟစ်တလာ၏ အိပ်ခန်း စသည်ဖြင့် အခန်းများ သီးသန့် ဖွဲ့ထားခဲ့သည်။

ဤသို့ အခန်းများကို ၂-ဖက် ခွဲထားပြီး အလယ်မှ အခန်းအကျယ်ကြီးကိုမူ စစ်ကွန်ဗရင့်များနှင့် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရန် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဤအစည်းအဝေးခန်းမှ နေ၍ မြေကြီးပေါ်သို့ ဥယျာဉ်ထဲသို့ တက်သွားရန် လှေကားတစ်ခုကို အရေးပေါ် ထွက်ပေါက်အဖြစ် ထားရှိခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ၏ မွေးနေ့တွင် ပုန်းကျင်းထဲမှ ထွက်၍ “ဟစ်တလာ လူငယ်” အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို လက်ခံ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူ၏ အတူ ဂိုးအားခင်း၊ ဂိုးဘဲလီနှင့် ဟမ်းမလားတို့ ပါဝင်ကြသည်။

သူသည် “ဟစ်တလာ လူငယ်” များအား ယခုကဲ့သို့ မီးမွေးနေ့တွင် လာရောက်၍ မိမိအား အလေးပြုကြသည်ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းနှင့် စစ်ပွဲကြီး၏ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ယခုလို အချိန်အခါမျိုးတွင် ရဲရင့်ပြောင်မြောက်စွာ တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြသည်ကို အထူး အားဂုဏ်သာ ဖြစ်မိကြောင်း စသည်များကို ပြောကြား၍ မွေးနေ့အခမ်းအနားကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

ထို့နောက် သူသည် သူ၏ ပုန်းကျင်းထဲသို့ ပြန်ဆင်းလာခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတယ်၊ ဂျိုးဒဲလ်နှင့် ဒိုးနစ်တို့ကို တစ်ဦးချင်း လက်ခံတွေ့ဆုံစွာ မွေးနေ့ခင်လာ စကားများကို လက်ခံပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျန် ဧည့်သည်များနှင့် တကွ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကိုပါ တစ်ဦးစီ လိုက်၍ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်စာ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားပြန်သည်။

ဟစ်တလာက အထူး သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတယ်၏ အားရပါးရ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်စာ “ခင်ဗျားကိုတွေ့ ကျုပ် အထော့မှ မမေ့ပါဘူး။ ရက်စိတ်င်းတတ်စွာတုန်းက အစည်းအဝေး

ခန်းထဲ ဗုံးပေါက်ကဲ့တော့ ကျုပ်အသက်ကို ခင်ဗျား ဇာလိခဲတာ မဝေပီဘူး” ဟူ၍ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြား ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုင်းတဲလ်သည် လုပ်ကြံမှု ဖြစ်ပွား၍ ဗုံး ပေါက်ကွဲခဲ့ရာက ဖယ်တလားကို အခန်းထဲမှ ဆွဲ၍ ထုတ်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် သူ့ အသက် ၅၆-နှစ် ပြည့်ခဲ့သော မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်ကို ယခုကဲ့သို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များနှင့် အထိုက် အလျောက် ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည့် အတွက် အတော်အစေး ဝမ်းသာ အားရ ဖြစ်မိသည်။

သို့သော် သူဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ရသော အချိန်မှာ သိပ်မကြာခင် လိုက်ခဲ့။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မွေးနေ့ အခမ်းအနား ကျင်းပ ပြီးစီး၍ ခါတိုင်းကဲ့သို့ စပ်ကွန်ဖရေကို မြေအောက် ပုန်းကျွမ်းထဲ မှာပင် ကျင်းပခဲ့ရာ မဟာမိတ်တပ်များနှင့် တပ်နီတော်၏ ထိုးနှက်မှု သတင်းများကို ကြားရပြန်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဘာလင်မြို့ကြီးကို မည်သည့်နည်းနဲ့စို့မျှ ခုခံတားဆီးခြင်း မပြု နိုင်တော့ဘဲ ရက်ပိုင်း အတွင်းမှာသော် လည်းကောင်း၊ နာရီပိုင်း အတွင်းမှာသော် လည်းကောင်း၊ တပ်နီတော်၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို ခံရတော့မည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်နေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဂိုးဘလ်၊ ဟင်းမလား၊ ဂိုးအားရင်း စသော သူ၏ ဝန်ထမ်းများက ရန်သူ့ဇာလိခဲ ကျဆုံးခဲ့သည့် ဖြစ်နေသော ဘာလင် မြို့ကြီးကို စွန့်လွှတ်၍ တောင်ပိုင်း ဧဒါမူ အိုဘာဆဲလ်တတ်မြို့သို့ ဆုတ်ခွာရန် ဟစ်တလာအား ဝိုင်း၍ အကြံပေး တိုက်တွန်းကြသည်။ သို့သော် ဟစ်တလာသည် အင်းမလှုပ် အုံ့မလှုပ် နေခဲ့ပြီး အဏယ်၍ ဂျာမနီ ပြည်ကြီးကို မဟာမိတ် စစ်ကြောင်းများက ခါးလယ်စု ဖြတ်ကာ ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများကို ပိတ်ဆို့ထားခဲ့ပါက တောင်ပိုင်းနံ့ မြောက်ပိုင်းကို စစ်နယ်မြေ နှစ်ခုခွဲကာ ခုခံတိုက်ခိုက် သွားရန်သာ စိတ်အားဆန် နေသည်။

သို့သော် ဟစ်တလာသည် အခြား အရေးကြီးသော အစိုးရ

ဌာနများကို ဘာလင်မှ ရွှေ့ပြောင်းရန် သဘောတူခဲ့သည့် ဖြစ်ရာ ကွန်ဖရေ ပြီးလျှင် ပြီးချင်း စစ်လေ့ရှိကားကြီး များမှာ အစိုးရ ရုံးသုံး ပစ္စည်းများနှင့် ပရိဘောဂများကို တင်ဆောင်ကာ ဘာလင် မြို့မှ တယ်တစ်တန်းကြီး ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်အထိ စစ်လေ့ရှိ စားကြီးပျားသည် တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း ထွက်ခွာ နေကြသဖြင့်ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဤနေ့တွင်ပင် ဘာလင်မြို့ရှိ တပ်များ အားလုံးကို ရှိသမျှ စုရုံး၍ တိုက်ခိုက်ကြရန် အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန် ခဲ့သေးသည်။ သူသည် ယခုအချိန်အထိ မာန်မကျသေးဘဲ တယ်လီဖုန်း ထဲမှနေ၍ အော်ဟစ်ကာ အမိန့်ပေးနေဆဲပင် ရှိသေးသည်။

“ရန်သူကို အခသခံ မထိုက်ဘဲ နောက်ဆုတ်လာတဲ့ တစ်မျိုး မှန်သမျှ ပစ်သတ်ခံရမယ်။ အဲဒါကို ခေါ်စီးထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ် ထားကြ” ဟူ၍ တပ်မှူး အားလုံးထံ အမိန့်ပေးခဲ့ သေးသည်။

သို့သော် ယနေ့အခင်က ဟစ်တလာ၏ ဒြိမ်းခြောက် ဟိန်း ဟောက်သံများသည် အသက်ပါ၍ လက်တွေ့ အစောင် အထည် ပေါ်ခဲ့သည် မှန်သော်လည်း ယခု အခါတွင်မူ သူ့အမိန့်သံများမှာ သင်္ကြန်အမြောက်ပမာ အဆံမပါဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရပြေပြေ။

နောက်တစ်နေ့ ဧပြီလ ၂၂-ရက်နေ့ အခြားနေရာမှ ပို၍ ဆိုးရွားစွာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုနေ့က ကျင်းပသော စစ်ကွန်ဖရေမှာ ၃-နာရီ တိတိ ကြာ၍ အပြင်းအထန် ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆွေးနွေးကြ သည့် ဆိုရာ၌ ဟစ်တလာနှင့် ကျန်အခြား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အထိုက် အခံ ဖြစ်ကြ၍ ဟစ်တလာမှာ ဤ ဆွေးနွေးပွဲတွင် သူ့အတွက် နေရာဆုံး ပေါက်ကွဲသည့်အနေဖြင့် ဒေါသအိုးပေါက်ကွဲခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက ဘာလင်မြို့ကို ဆုတ်ခွာရန် အတင်း အကျပ် ပြောဆိုလာခဲ့ရာ ဟစ်တလာသည် ဒေါသကို ထိန်းနိုင်သည့် စစ်တပ်တစ်ခုလုံး အပေါ်တွင် စည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း သစ္စာပောက်များဟူ၍ စွပ်စွဲကာ အစွမ်း ကုန် ရေရွတ်ကြိမ်းမောင်းခဲ့သည်။

သူသည် တစ်နာရီနီးပါးမျှ ဒေါသတကြီး ဆော်ဟစ်မာန်မဲ
ခဲ့ပြီးနောက် လုံးဝ စိတ်အားလျော့ကာ အရပ်ကြီးပြတ်ဆလိုကုလား
ထိုင်ပေါ်တွင် အမောဆိုကာ လဲကျသွားခဲ့သည်။

နေ့ခက်ဆုံးနေ့ရက်များ၏ “နေ့ခက်ဆုံးနေ့” ဘည့်နီ သည်ထက်
နီးလာပြီ။ အားလုံးသည် မိမိကို စွန့်ခွာခဲ့ကြလေပြီ။

ဟစ်တလာသည် မိမိဘဝဇာတ်သိမ်းခန်းကို အရှုံးနှင် နိဂုံး
ချုပ်ရတော့မည်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် စေးလေးနက်နက် သိရှိခံစား
ရလေပြီ။

သူသည် နေ့ခက်ဆုံးအကြိမ်အထိ ဘာလင်ကိုစွန့်ခွာခြင်းမပြုဘဲ
နေရစ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဤဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း မြေအောက် ပေ ၅၀-မျှနက်သော
ပုန်းခိုကျင်းထဲမှနေ၍ ဟစ်တလာသည် တပ်နီတော်၏အမြောက်သံများ
ထစ်နေကြောင်း နီးကပ်လာနေသည်ကို နားစွန့်ရင်း မိမိ၏ဘဝဇာတ်
လမ်း ဤတွင် ဟစ်ခန်းရစ်ရန်အတွက် စောစိုဆိတ်နေခဲ့ရသည်။

ဤနေ့ ဤရက်များသည် ကုန်နိုင်ခဲ့လှသည်ဟု ထင်ရသည်။

ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် တပ်နီတော်မှ အမြောက်သံများသည်
ပုန်းခိုကျင်းအပေါ်ရှိ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ကျရောက် ပေါက်ကွဲလာခဲ့ပြီး
အပေါ်တွင် အမြောက်ဆန်ကျရောက် ပေါက်ကွဲသည့်အတွက် မြေ
အောက်မှပုန်းကျင်းမှ ဘိမ့်သိမ့်တုန်၍ နေခဲ့လေပြီ။

တပ်နီတော်၏ တပ်ဦးသည် ဟစ်တလာပုန်းကျင်းနှုတ် တစ်မိုင်
မျှပင် မဝေးတော့ပြီ။

ဤအချိန်တွင် ဂိုးအားရင်း၊ ဟင်းမလား စသော သူ၏လက်
ရှုံးမိလ်ချုပ်ကြီးများပင်လျှင် သူ့ကိုစွန့်ခွာသွားခဲ့ကြပြီ ဖြစ်သည်။
သူတို့သည် ဟစ်တလာ၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ ဟစ်တလာထံ
တင်ပြခြင်းမရှိဘဲ မဟာမိတ်တို့နှင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို တိထိ
တဆိတ် ဆွေးနွေးနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

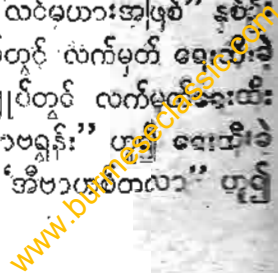
ဂိုးဘဲလ်မှာမူ ဟစ်တလာနှင့်အတူ ယခုအချိန်အထိ ပုန်းကျင်း
ထဲတွင် ရှိနေသေးသည်။

ဤသို့ ဘဝဇာတ်လမ်းကို တစ်ခန်းရပ်ရန် ရက်ပိုင်း သို့မဟုတ်
နာရီပိုင်းမျှသာ လိုအပ်တတ်သည့် အချိန်တွင် ဟစ်တလာသည် သူ့ဝမ်း
ဆက်တာတွင် ငြင်းဆန်လာခဲ့သော အလုပ်တစ်ခုကို မသေမိ ပြုလုပ်
သွားရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။ ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကား အခြား
မဟုတ်။ ၁၂-နှစ်လုံးလုံး တိုက်တိတ်ပုန်း မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း
လာခဲ့သော အိဗားဗရွန်းအား တရားဝင် လက်ထပ်ရန်ပင် ဖြစ်
သတည်း။

မိမိအပေါ်တွင် အနှစ်နှစ်အလလ “ဆင်းရဲအတူ ချမ်းသာ
အမျှ” သစ္စာရှိစွာ ထားရာနေ စေရာသွားခဲ့ရာသူ အိဗားဗရွန်းအား
သူမ၏ သစ္စာရှိမှုကို ဤနည်းအားဖြင့်သာ အသိအမှတ် ပြုရန် ကျန်
တော့သည် မဟုတ်ပါ။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် ဧပြီလ ၂၉-ရက်နေ့ နံနက်
လမ်းအားကြီး တစ်နာရီနှင့် ၃-နာရီ အကြားတွင် ချစ်လှစွာသော
အိဗားဗရွန်းကား တရားဝင် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ဤပုန်းခိုကျင်းထဲမှ
လက်ထပ်ပွဲကို ကရားဘင်စေရန် အတွက် မြို့နီစီယံ မြို့ပြအရာရှိ တစ်ဦး
ဖြစ်သူ ဝေါလဘာ့ဝဂ်နာ့ ဆိုသူအား ဂိုးဘဲလ်၏ ပုန်းခိုကျင်း ထဲသို့
ခေါ်ဆောင်ပေးခဲ့ရသည်။

ဤမျှ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်း၍ ဆန်းကြယ် လှသော
လက်ထပ်မင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို မြေအောက် ပေ ၅၀-နက်သော
ပုန်းကျင်းထဲတွင် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ အခမ်းအနား ကျင်းပတတ်
နေရာမှ စစ်မြေပုံများ ထားရှိသော အခန်း ကလေးထဲတွင် ငြိမ်ချ
ဆတိုသားနှင့် ဆက်သိမ်းတို့သည် “အကြင် လင်မယားအဖြစ်” နှစ်ဦး
သဘောတူ မြို့နီစီယံ အရာရှိ ရှေ့မှောက်တွင် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့
ကြသည်။ အိဗားဗရွန်းသည် လက်ထပ်စာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး
ရာ၌ ပထမတွင် သူမ၏ဝယ်နာမည် “အိဗားဗရွန်း” ဟူ၍ ရေးထိုးခဲ့
ပြီးမှ တစ်ဖန် “ဗရွန်း” ကို ပျက်စာ “အိဗားဗရွန်း” ဟူ၍
ပြောင်းလဲ ရေးထိုးခဲ့သည်။

ထို့နောက် အသိသက်သေများ အဖြစ် ဂိုးဘဲလ်နွေ နှစ်ပီ ပါတီ ဌာနချုပ် ခေါင်းဆောင် ဘောမင်း ဆိုသူတို့က သတ္တိသား သတ္တိသမီးများ၏ လက်မှတ်အောက်တွင် ထပ်မံရေးထိုးကြရသည်။

ထိုသို့ ဆက်ထပ်ပွဲကို တရားဝင် ကျင်းပခဲ့ကြ ပြီးနောက် ဟစ်တလာ၏ အခန်းသို့ သွားရောက်ကြကာ မင်္ဂလာ အခမ်းအနား အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရှန်ပိုနီအရက်များကို သောက်ရင်း ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်များကို ပြောကြသည်။ ဤ အခန်းကလေးထဲတွင် သတ္တိသား ဟစ်တလာနွေ သတ္တိသမီး အိဗဗ ဗရွန်းတို့အပြင် ဂိုးဘဲလ်နွေ ဇနီးတို့လည်း ဆောင်နေကြသည်။ ထို့ပြင် လက်ထပ်စာချုပ်တွင် ဆက်သေအဖြစ် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြသော ဘောမင်းနွေတို့က ဟစ်တလာ၏ အတွင်းရေးမှူး နှစ်ယောက်၊ သူ၏ ကိုယ်ရံတော် နှစ်ယောက်အပြင် ဟစ်တလာ၏ ထမ်းချက်သမားပါ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ “တပျော်တပါး” စားသောက်ကြရင်း ယခင် ဂိုးဘဲလ် လက်ထပ်ခဲ့စဉ်က ဟစ်တလာ၏ အသိသက်သေအဖြစ် လိုက်ပါခဲ့ရသည်ကို ပြန်ပြောင်းပြောရင်း ဤအခမ်းအနားကလေးမှာ စိုစိုပြည်ပြည် ရှိခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် ထိုညမှာပင် သေတမ်းစာ နှစ်ခု ရေးခဲ့ရာ တစ်ခုမှာ “နိုင်ငံရေး သေတမ်းစာ” ဖြစ်၍ ကျန်တစ်ခုမှာ “ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ သေတမ်းစာ” ဖြစ်သည်။

“နိုင်ငံရေး သေတမ်းစာ” ၏ ပထမပိုင်းတွင် ပထမ ကမ္ဘာ စစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ သူ၏ နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင် ချက်များ၊ ခံယူချက်များကို ဖော်ပြ၍ မနာကဆုံး သူ့အာဏာရခဲ့ပြီး ဤ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည့်အထိ သူ၏ အယူအဆ နှင့် သဘောထားများကို ရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့သည်။

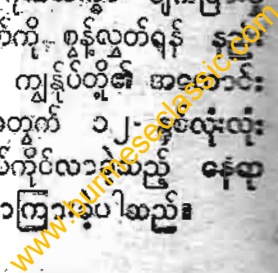
ဒုတိယပိုင်းတွင်မူ ပါတီနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့များတွင် သူ၏ သည့်နောက် ဆက်ဆံရမည့် သူများကို ရွေးချယ်၍ တာဝန်ပေးထား ခဲ့သည်။ သူ၏ ရေတပ်ပိုလ်ကြီး ခိုးနစ်ကို နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ စစ်ဝန်ကြီး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ တပ် စပါးစုံ ဆေနာပတိ အဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန် လွှဲအပ်ခဲ့

သည်။ ထို့ပြင် ဂိုးဘဲလ်ကို ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဘောမင်းကို ပါတီရေးရာ ဝန်ကြီး အဖြစ် လည်းကောင်း ခန့်အပ် ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဂိုးအားရှင်းနွေ ဟင်းမလားတို့ကို ပါတီ တာဝန်နှင့် အစိုးရ ထူးများ ဆားလုံးမှ ထုတ်ပစ်ကြောင်းကိုလည်း အဆိုပါ “နိုင်ငံရေး သေတမ်းစာ” တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထို့နောက် “ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ သေတမ်းစာ” တွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားခဲ့သည်။

“တိုက်ပွဲများဖြင့် ရုန်းကန် တိုက်ခိုက်နေရသည့် ဤကာလ အတွင်း ကျွန်ုပ်သည် လက်ထပ် ထိမ်းမြားသည့် တာဝန်ကို ယူရန် မစဉ်းစားခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ် အပေါ်တွင် နှစ်ပေါင်း များစွာ သစ္စာ ရှိလာခဲ့သော အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်၏ ဘဝ ကုန်ဆုံးခါနီး ဖြစ်သော ယခု အချိန်တွင် လက်ထပ်ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့ပါသည်။ သူ့စကားလည်း ကျွန်ုပ်နှစ် ဦးအတူ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရန် သူမ၏ ဆန္ဒအလျောက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ် ပိုင်ဆိုင်သမျှ အဖိုးထိုက် အဖိုးလန် ပစ္စည်း မှန်သမျှကို ပါတီသို့ လွှဲအပ် ခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍ ပါတီ မရွံ့တော့ပါ အစိုးရသို့ လွှဲအပ်ခဲ့ပါသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ ပျက်စီးခဲ့ပါမူ ကျွန်ုပ်အတွက် မည်သို့မူ ဆုံးဖြတ် ရန် မလိုတော့ပါ။

ကျွန်ုပ်နှစ် ဦး ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးတို့သည် ရာထူးမှအချခံခြင်းနှင့် လက်နက်ချ အညံ့ခံခြင်း စသည့် ဂုဏ်သိက္ခာ ပျက်ပြားမှု တို့မှ ရှောင်ရှားရန် အတွက် အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရန် နည်း လမ်းကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကောင်း များကို ကျွန်ုပ်၏ ပြည်သူများ အတွက် ၁၂-နှစ်လုံးလုံး အချိန်ရှိသရွေ့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည့် နေရာ တွင် ချက်ချင်း မီးသင်္ဂြိုဟ်ပစ်ရန် မှာကြားခဲ့ပါသည်။

ဟစ်တလာသည် အထက်ပါ ဘေတမ်းစာ ၂-စောင်ကို ရေးသားခဲ့ပြီးနောက် ဧပြီလ ၂၉-ရက်နေ့ နံနက်လင်းအားကြီး ၄-နာရီ အချိန်တွင် အသိသက်သေများ အဖြစ် ဂိုးဘဲလီ၊ ဘောမန်း၊ ဘားဂ်ဒေါ့နီနီ တရက်ဖို့တို့ ရှေ့မှောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် သူ၏ အခန်းသို့ ပြန်သွားကာ အနားယူနေခဲ့သည်။ ဂိုးဘဲလီမှာလည်း သူ့အခန်းသို့ သူပြန်အစကား ခေတ္တ အနားယူနေခဲ့သည်။ သို့သော် ဂိုးဘဲလီသည် အိပ်ရာထဲသို့ မဝင်သေးဘဲ၊ ခေါင်းဆောင် ကြီး ဟစ်တလာ ထားရှိခဲ့သော စေတနာအတိုင်း “နောက်ဆက်တွဲ စာတမ်း”ကို ရေးသားနေခဲ့သည်။

ထိုနေ့ (ဧပြီလ ၂၉-ရက်) နေ့လယ်ပိုင်းတွင် နေဇက်ထက် အမတ်ဇာ သတင်းတစ်ခုသည် ဟစ်တလာ၏ မြေအောက်ပုန်းကျင်းသို့ ထောက်လှမ်း ပြန်သည်။

ထိုထက်ပို၍ အခြားမဟုတ်၊ သူ၏ ရဲဘော် ရဲဘက်ကြီး မူဆိုလီနီကို အိတ်လီ မျိုးချစ်များက ဖမ်းဆီးရမိသွားခဲ့၍ ယနေ့နေ့ (ဧပြီလ ၂၀-ရက်) နေ့ပင် အိတ်လီပြည် မိလန်မြို့ အလယ်တန်း ကြီးပေးသတ်ခဲ့ပြီ ဟူသော သတင်းပင် ဖြစ်သည်။

အိတ်လီ မျိုးချစ်များသည် မူဆိုလီနီနှင့် သူ၏ နှီးထွေး အလောင်းများကို မိလန်မြို့လယ် လူမြင်ကွင်းတွင် ဇောက်ထိုး ဆွဲထုတ် ပြုသခဲ့ကြသည်။

မူဆိုလီနီ ထိုသို့ အသေဆိုးနှင့် သေခဲ့ရသည့် သတင်းကို ပတ်သတ်၍ ဟစ်တလာက ဧည့်သို့မည်ပုံ မှတ်ချက်ချခဲ့သည်ကို ခိုင်ခံ့သော အထောက်အထားများ ရေရှည်ရှိ၍ အတိအကျ မသိခဲ့ရသော်လည်း ဤသတင်းကြောင့် ဟစ်တလာမှာ ရန်သူ လက်တွင်း အထိမ်းအမှတ် ကိုယ်ကိုယ်ကို သတ်စေသရန် မူလက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ကို ပို၍ ခိုင်ခံ့စေခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မိုမို သေပြီးသည့်တိုင်အောင် အလောင်းကို ရန်သူများက လူမြင် သူမြင် ပြသ၍ “အမြတ်ထုတ်ခြင်း” ခံရအောင် ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရန်မှာ အရေးအကြီးဆုံး ဟူ၍ သဘောထား ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာသည် သူ၏ နောက်ဆုံးဇာတ်သိမ်းခန်းကို စနစ်တကျ ဖြစ်စေရန် အသေးစိတ် စီစဉ်ပြုလုပ်ရတော့သည်။

ဧပြီလ ၃၀-ရက် ထနလံာနေ့ နံနက်တွင် သူသည် သူ့အပေါ်တွင် “သစ္စာ ရှိလှစေသော” အယ်လ်ဒေးရှမ်း ခွေးကြီး အလွန်မိကျ အဆိပ်ကျေး၍ သတ်စေခဲ့သည်။ ဤခွေးကြီးကို ပရော်ဖက်ဆာဟားဆီဆိုသူ ဆရာဝန်ကြီး ဟစ်ယောက်ကိုယ်တိုင် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဘာလင်မြို့ထဲမှ လာရောက်၍ အဆိပ်ကျေး သတ်သင်ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် သူ၏ ဌာနချုပ်ရုံး အဖွဲ့ဝင်များကို ပုန်းကျင်းထဲသို့ အသယ် ခန်းမဆောင်သို့ ခေါ်ယူပြီး တန်းစီစေပြီး တစ်ယောက်ချင်း လက်ဆွဲ၍ “နောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်ခြင်း” အခမ်းအနားကို ပြုလုပ် ခဲ့သည်။

ပြီးလျှင် သူ နေ့စဉ် ပြုလုပ်မြဲဖြစ်သော စစ် ကွန်ဖရင့်ကို ကျင်းပကာ နောက်ဆုံးသတင်းများကို ကြားနာခဲ့သည်။ ဤ အချိန် တွင် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်သည် ဟစ်တလာ၏ ပုန်းကျင်းရှိရာ ဥယျာဉ်နွနီ လမ်း နှစ်လမ်းမျှသာ ဝေးသော နေရာသို့ ရောက်ရှိ၍ ချီတက် တိုက်ခိုက် လာနေကြပြီ ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် စစ်မြေပြင်မှ နောက်ဆုံး သတင်းများကို ကြားသိရသည့် တိုင်အောင် မည်သို့မျှ စိတ်လှုပ်ရှားဟန် မပြဘဲ နေ့ခင်း ၂-နာရီ အချိန်တွင် နေ့ဇာတ်စာကို သူ၏ အတွင်းရေးမှူး နှစ်ယောက်၊ ထမင်းချက် တစ်ယောက်နှင့်အတူ ဣန္ဒြေရရပင် စားနေ ခဲ့သည်။ “အိဗာဟစ်တလာ” မှာမူ သူမ၏ အခန်းထဲတွင်ပင် ခိုနေ၍ အစစ အရာရာ ဘာမှမဖြစ်သလို အေးအေး ဆေးဆေးဖင် နေခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဓာတ်ဆီပုံးကြီး များကို အသယ်ဆောင်သော ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ရံတော် မိန့်စ်လီဒါန် ပုန်းကျင်းပေါ်ရှိ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ရောက်အောင် ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် နေ့ဇာတ်စာကို ဣန္ဒြေမပျက် စေအောင် ပြီးနောက် တရားဝင်ဇနီး “အသစ်စက်စက်” ဖြစ်သော အိဗာကို သူ၏ အခန်းမှ သွားခေါ်အောင် ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် ဗုဒ္ဓကျင်းထဲတွင် ရှိနေကြသော ဂိုးဘဲလီ၊ ဆေးမန်း နှစ် နှစ် အခြား သူများကို ခုတ်ယူမိ နှုတ်ဆက်ကြပြီးနောက် ဟစ်တလာ၏ အခန်းထဲသို့ နှစ်ယောက်အတူ ဝင်သွားကြပြီး အထမ္မာနေ၍ အခန်းတံခါးကို ပိတ်လိုက်ကြသည်။

အပြစ်ဘက်မှ ဂိုးဘဲလီတို့ လူစုံမှာ အလယ် ခန်းမှ ဆောင် ထဲတွင်ပင် ကျန်ရစ် ခဲ့ကြသည်။ မိနစ် အနည်း ငယ်မျှ ကြာသွား သည်။

ရုတ်စာရက် ဟစ်တလာ၏ အခန်းထဲမှ ဝေး နတ်သံ တစ်ချက် “ဒိုင်း” ခနဲ ထွက်ပေါ်လာသည်။

အပြစ်မှ လူများမှာ ရုတ်စာရက် ထွက် ပေါ် လာ သော သေနတ်သံကြောင့် ခေတ္တမျှ ကြေစင်နေ ခဲ့ကြပြီး၊ နောက်မှ ဆတ်ရကာ အခန်းတံခါးကို တအား ဆောင့်တွန်းဖွဲ့၍ အထဲသို့ ပြေးဝင်ခဲ့ကြသည်။

အခန်းထဲတွင် ဟစ်တလာအား ဆိုဖာပေါ်တွင် လဲကျသေဆုံး နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ ပါးစပ်နှုတ် နောက်စေ့ ထို့မှ ဆေးများ စီးကျ နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူသည် ပါးစပ်ထဲတွင် သေနတ်ပြောင်းဝကို ငုံ့စာ သတ်သေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူ ဆိုဖာပေါ်တွင် အိပ်ရာကိုပါ တွေ့ကြရသည်။ သူ၏ နံဘေးတွင် ပစ္စတို သေနတ် တစ်လက် တွေ့ရသည်။ သို့အော် သူမမှာ သေနတ်ဖြင့် ပစ်၍ သတ်သေခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အဆိပ် သောက်၍ သေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂိုးဘဲလီသည် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟစ်တလာတို့ ဇနီးမောင်နှံ၏ အလောင်းများကို စိတ်ထိခိုက်စွာ ကြည့်ရင်း သူ့ လက်မှ လက်မတ် နှာရီကို ပြန်ကြည့်လိုက်သည်။

အချိန်မှာ ညနေ ၉-နာရီ မိနစ် ၃၀ ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဂိုးဘဲလီသည် ဟစ်တလာတို့ ဇနီး မောင်နှံ အလောင်းများကို အပြစ်သို့ သယ်ယူနိုင်ရန် စီစဉ်ရသည်။

ဤအချိန်မှာပင် “ဟစ်တလာ လူငယ်” အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင် အက္ကစ်ဇန်း ဆိုသူ ရောက်လာသည်။ သူသည် ခေါင်းဆောင်ကြီးနှင့်

နောက်ဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုလိုက်၍ စိတ်ဝေအောင်သော် ဖြစ်နေမိသည်။ သို့သော် သူ့ကို ဂိုးဘဲလီက ခွင့်ပြုသဖြင့် သူသည် အလောင်းများရှိရာ အခန်းထဲသို့ ဝင်ကြည့်ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် အခန်းအလေးထဲသို့ ဟစ်တလာ၏ ရုပ်နက် ထပ် သားနှစ်ယောက် ရောက်လာ၍ သူတို့သည် ဟစ်တလာ၏အလောင်းကို နေသားတကျ ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြီး စောင်နှုတ်လိုက်ကြသည်။ ပြီး လျှင် ရုပ်နက် ထပ်သားနှစ်ယောက်သည် ဟစ်တလာ၏အလောင်းကို အလယ်ခန်းမှ ဆောင်မှ တစ်ဆင့် သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ ခန်းမှ ဆောင်ထဲရှိ လူများမှာ ခပ်စောစော မိနစ်ပိုင်းအတွင်းကပင် မိမိတို့ အား လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သွားခဲ့သော ဟစ်တလာ၏ “ဇာတ်သိမ်းခန်း” ကို ကြည့်စဉ် မတ်တတ်ရပ်၍ ကြည့်နေကြရှာသည်။ ဟစ်တလာ၏ အလောင်းကို စေ့စပ်ပြုစီ တစ်ကိုယ်လုံး ပတ်ထား သော်လည်း ခြေ ထောက်ပိုင်းတွင် အနည်းငယ် လွတ်နေခဲ့ရာ ဟစ်တလာဝတ်ထား သော ဘောမီးဘီရည်အနက်ကို အားလုံးစု မြင်မိကြသည်။

ရုပ်နက်ထပ်သားများသည် ဟစ်တလာ၏ အလောင်းကို အရေး ပေါ် ထွက်ပေါက်မှုတစ်ဆင့် အပေါ်သို့ သယ်ယူလာခဲ့ကြပြီး ဥယျာဉ် ထဲတွင် ချထားလိုက်ကြသည်။

ထို့နောက် ဘောမီးဘီရည် အိမ်၏အလောင်းကို အခန်းထဲမှ ထုတ်လာခဲ့ပြန်သည်။ သူမ၏အလောင်းကိုမူ တစ်စုံတစ်ရာ ပုံးလမ်း ထားခြင်းမပြုဘဲ ဘောမီးကိုယ်တိုင် ပွေ ယူလာခဲ့ပြီး လှေကားအနီးမှ အသေစေဖို့နေသော ကင်းပဇာစား ဆိုသူကို တစ်ဆင့်ပေးလိုက်ရာ ဇာတ်ပုံကားက လှေကားအတိုင်း ပွေ ယူလာ၍ ဟစ်တလာအလောင်း နှင့် ဘေးချင်းယှဉ်ကာ ချထားခဲ့သည်။

အလောင်းများချထားသော နေရာမှာ ပုန်းကျင်းထဲသို့ဆင်း သော အရေးပေါ်အပေါက်၏ ဆင်ဝင်နှုတ် မလှမ်းမတမ်း နေရာပင် ဖြစ်သည်။

ချက်ချင်းဆိုသလို ခပ်စောစောစာ ရောက်နေသော ဇာတ်ဆီပုံကြီးများကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြပြီး အလောင်းများပေါ်သို့ ဇာတ်ဆီလေးစီး၍ မီးရှို့ကြသည်။

ခက်အကြာတွင် ဟစ်တလာတို့လနိုးမောင်းနှံ အလောင်းများ မှာ မီးတောက် မီးလျှံ များဖြင့် တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်နေ သည်ကို တွေ့ကြရသည်။

မလှမ်းမစာမ်းမှ တပ်နီတော်၏ အမြောက်သံများသည် ဤ ဆန်းပြားလှစေသာ မီးထင်္ဂြိုဟ်သည့် အသုဘအခမ်းအနားကို ပို၍ ထူး ခြားမိအောင် ပန်စီ ပေးနေသည်ဟု ထင်ရသည်။

ကြီးမားလှသော မီးထောက်မီးလျှံ ကြီးမောက်တွင် အလောင်း နှစ်လောင်းမှာ အရှိန်ပြင်းစွာဖြုတ် လောင်ကျွမ်းနေခဲ့လေပြီ။

ခေတ်သစ် စစ်အာဏာရှင်ကြီးဟစ်တလာသည်ခေတ်မောင်းက “ဗိုက်ကင်” (Viking) စစ်ဘုရင်ကြီးများ၏ ဈာပနကျဆွဲ မိမိဘဝကို မီးတောက်မီးလျှံ များ အကြားတွင် အဆုံးသတ်သွားခဲ့လေပြီတော့။

ဟစ်တလာ သေ မသေ

ဟစ်တလာသေဆုံးခဲ့သည့် ပြေဇာ ၃၀ ရက်နေ့ ညဘက်တွင် ဂိုးဘဲလ်နွစ် ဘောဇန်းတို့သည် တပ်နီတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး များထံ “အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေး” အတွက်စကားအမိလှမ်းခဲ့ကြသည်။ သို့သော် တပ်နီတော်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။ “ခြင်း ချက်မရှိလက်နက်ချရေး” သာ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသေဆုံးသည့် သတင်းကိုမူ နောက်တစ်နေ့ မေလ တစ်ရက်နေ့ ညဘက်တွင်မှ ရေဒီယိုမှနေ၍ တရားဝင် ထုတ်ပြန်ကြေ ညှစ်ခဲ့သည်။

ထိုနေ့ညမှာပင် ဟစ်တလာ၏ ပုန်းကျွမ်းထဲတွင် ကျန်ရှိနေကြ သူများနဲ့ ပုန်းကျွမ်းပေါ်ရှိ ဥယျာဉ်ထဲတွင် တာဝန်ကျနေကြသော ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနဲ့ တာဝန်ခံတပ်မှူးများ၊ အစောစွဲစစ်ဆေး များသည် ထိုနေရာမှ ဆုတ်ခွာပြေးခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ထွက်ပြေးလွတ် မြောက်သွားကြသူများထဲတွင် ပါတီခေါင်းဆောင် ဘောဇန်းပါဝင် ခဲ့သည်။ သူသည် ထိုသို့ထွက်ပြေးခဲ့စဉ် အခြားတစ်နေရာထဲတွင် ကျ ဆုံးခဲ့သည်။ သို့မဟုတ် လုံးဝ လွတ်မြောက်သွားသည်ကိုမူ မည်သူမျှ အတိအကျမပြောနိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ဂိုးဘဲလ်နွစ်မှ ထိုသို့ ထွက်ပြေးသွားကြသူများထဲတွင် ပေါဝင် တဲ သူ့ကိုယ်သူ သတိမေ့ခဲ့သည်။ သူသည် မေလတစ်ရက်နေ့ ညနေ

ဘက်တွင် ဥယျာဉ်ထဲ၌ ရှေးဦးစွာ အလေးများကို အဆိပ်ကျေးရွှါ သတ်ခဲ့သည်။ နောက်မှ သူ့ဇနီးကို သူ့ကိုယ်တိုင် သေနတ်ဖြင့်ပစ် သတ်၍ တစ်ဖန် သူ့ကိုယ်သူ့ ပစ်ခတ်ကာ အဆုံးစီရင်သွားခဲ့သည်။

ဂိုးဘဲလ်တို့ မိသားစု၏ အလောင်းများကို ဥယျာဉ်ထဲမှာပင် သူ၏ ကိုယ်ရံထော် တစ်ယောက်က မီးသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အလောင်းများမှာ စနစ်တကျ ကောင်ကျွမ်းခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် နောက် တစ်နေ့ (မေလ ၂-ရက်နေ့) တပ်နီအော်က ထိုနေရာကိုသိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ တွင် ဂိုးဘဲလ်တို့မိသားစု အလောင်းများကို တစ်ပိုင်းတစ်စီးလောင် ကျွမ်းလျက် တွေ့ခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာ နေ့စဉ်ဆုံးနေခဲ့သော ပုန်းကျင်းကိုလည်း ဂိုးဘဲလ် တို့မိသားစုသေဆုံးပြီးနောက် ကျန်ရှိနေသေးသော ဂျာမန်စစ်သား အချို့က မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။

နောက်ရက်များတွင်မူ ဟစ်တလာက သူ၏ အချိန်အရာကို ဆက်ခံရန် တာဝန် လွှဲအပ်ထားခြင်း ခံရသော ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂွန်းနစ်သည် မဟာမိတ်တပ်များထံ လက်နက်ချရန်အတွက် ဆွေးနွေး လိုကြောင်း စကား ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မဟာမိတ်များက ထိုစကားလှမ်းချက်ကို ပယ်ချကာ ဂျာမန် တပ်များအား ဆက်လက် ချေမှုန်းခဲ့ကြသည်။

မေလ ၄-ရက်နေ့တွင်မူ အခြား ဂျာမန် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တစ်ဦး ဖြစ်သူ ဖရိုက်ဗီဘတ်သည် ခြွမ်းချက် ခရီး လက်နက် ချကာ အပစ်အခတ် ရပ်စဲ၍ စစ်ရှုံးကြောင်း လက်မှတ် ခေးထိုး ခဲ့သည်။

ထိုနေ့က မေလ ၇-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖရိုက်ဗီ ဘတ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိုဒဲလ်တို့သည် အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ ဆိုဗီယက်နစ် ပြင်သစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဂျာမန် တပ် များ အားလုံး ခြွင်းချက်မရှိ လက်နက်ချကြောင်း လက်မှတ် ထိုးခဲ့ ကြသည်။

သို့နည်းပင် ၁၉၄၅-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့က စတင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဒုတိယ ကမ္ဘာ စစ်ကြီးသည် ၅-နှစ် ၈-လနှင့် ၄-

ရက်မျှ ကြာခဲ့ပြီး ၁၉၄၅-ခုနှစ် မေလ ၇-ရက် နေ့တွင် ထုံးစံ ပြီးဆုံး၍ နိဂုံးချုပ်ခဲ့သည်။

သို့သော်-

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့ပြီးနောက် လူပေါင်း နှစ် ပေါင်း ဘယ်ကြာသည့် တိုင်အောင် ကမ္ဘာဆုတ်ပျက်၊ အတိမ်းတိုင်း အပြည်ပြည်တွင် မေးခွန်းကြီး တစ်ခု ပြဿနာကြီး တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်နေခဲ့သည်။

ထိုမေးခွန်းကြီး တစ်ခု ပြဿနာကြီး တစ်ရပ်အား “ဟစ်တလာ တကယ် သေ-မသေ” ဟူသော မေးခွန်းပင် ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာ သေပြီ ဆိုသည်မှာ “ယုံနိုင်စရာ မရှိ-မရှိ” ဟူသော ပြဿနာပင် ဖြစ်သည်။

အချို့က ဟစ်တလာ သေပြီ ဆိုသည်ကို အလွယ်တကူပင် ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ကြသည်။ အချို့ကမူ အလွယ်တကူ မယုံကြည်ခဲ့ ကြဘဲ အချစ်အသက် အထောက်အထားများကို လေ့လာ စုံစမ်း ပြီးမှ လက်ခံခဲ့ကြသည်။

အချို့ကမူ ဟစ်တလာ သေပြီ ဆိုသော အချက်ကို အလွယ် တကူဖြုတ် ယုံကြည် လက်ခံခြင်း မပြုနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ကြသည်။ အချို့ကမူ အကိုးအကား အထောက် အထားများကို အဆက်ဆက်မှ ရှာဖွေ စုံစမ်းခဲ့ကြပြီး ဟစ်တလာ မသေ ဟူ၍ အတိအလင်း ယူဆခဲ့ကြ သည်။

ဟစ်တလာ တကယ်သေပြီ ဆိုသည်ကို မယုံနိုင်၊ လက်ခံနိုင် သူများအဖို့ ဟစ်တလာ၏ အလောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဟစ်တလာ၏ အလောင်းပါ ဟူ၍ ယုံကြည် နိုင်လောက်စရာ အလောင်း တစ်ခုခုကို သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ကြွင်း၊ ရုပ်ကျွန် အစ အနက် သော်လည်းကောင်း မတွေ့ခဲ့ရ၊ မမြင်ခဲ့ရသည့် အတွက် ဟစ်တလာ သေပြီ ဆိုသည်ကို မယုံနိုင်၊ လက်ခံနိုင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် စစ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သည့်နောက် ဖမ်းဆီးစုခံခဲ့သော ဂျာမန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် အဆီဆီဆီသော ဂျာမန် တပ်မှူး တပ်သားများ၊ နာဇီပါတီ ခေါင်းဆောင်များထံမှ စုံစမ်း သိရှိခဲ့ရ

ထမ္မာ အချက်အလက်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ အရ သော်လည်း
 သောင်း၊ နှုတ်တတ် စစ်ခုံရုံးတွင် နာဇီ စစ်တရားခံများ၏ တရား
 ဝင် ထွက်ဆိုချက်များအရ သော်လည်းကောင်း၊ ဟစ်တလာ တကယ်
 သေဆုံးခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ အလောင်း၊ သို့မဟုတ် ရုပ် အကြွင်း အကျန်
 များကို အဘယ်ကြောင့် အစ အန မျှ မထွေရှိခဲ့ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရပါ
 သနည်း။

စင်စစ် ဟစ်တလာသည် အီတလီ မျိုးချစ်တို့၏ ဖမ်းဆီး သတ်
 ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရပြီး လူမြင်ကွင်းတွင် ဇေဇက်ထိုး ဆွဲကာ ပြသထား
 ခြင်း ခံခဲ့ရသော မူဆိုလီနီ၏ ဆတင်းကို ကြားသိပြီးနောက်၊ မိမိ
 မသေဆုံးပြီးမှ ထိုသို့ မဖြစ်ရလေအောင် ဂိုးတလ်အား အတိ အကျ
 အသေးစိတ် အမိန့်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မိမိ၏အလောင်း
 ကို ရန်သူ့ လက်တွင်းသို့ မကျရောက်စေရန် အစအနမှ ကျန်ရ
 အောင် ပျောက်ဖျက် မစ်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံး နေ့ရက်များ” ဟူသော စာအုပ်
 ကို ရေးသားခဲ့သူ ပရော်ဖက်ဆာ ထရီဗာရိုးပါ၏ အဆိုအရမူ ဟစ်
 တလာ၏ အလောင်းကို မီးသဂြိုဟ်ခဲ့ပြီးနောက် ကြွင်းကျန်သော ပြာ
 အချို့ကို “ဟစ်တလာ လူငယ်အဖွဲ့” ခေါင်းဆောင် မက္ကစမန်းအ
 သေတ္တာတစ်ခုဖြင့် ထည့်ကာ သယ်ဆောင်သွားသည် ဟူ၍ ခိုင်လုံသော
 အထောက် အထားများ ဖော်ပြကာ ရေးသားခဲ့သည်။ ဤသို့ ပြာ
 များကို “ဟစ်တလာ လူငယ်အဖွဲ့” ထက်သို့ ပေးအပ်ခြင်းမှာလည်း
 ဟစ်တလာ ကဲ့သို့သော ဂျာမန် မျိုးချစ် သူရဲကောင်း၊ မျိုးချစ်
 ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်
 များကို နှောင့်နှေး နှောက်သား ဂျာမန် လူငယ်များ ထက်သို့ လွှဲ
 အပ်သည့် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထရီဗာရိုးပါ
 ဆိုခဲ့သည်။

ဤအချက်မှာ ထက်ခံနိုင်စွမ်း တိုင်ဆောင် ဟစ်တလာ၏
 ကြွင်းကျန်သော ပြာများ၊ သို့မဟုတ် မီးကျွမ်းနေပြီ ဖြစ်သော ရုပ်
 အလောင်းမှာ တပ်နီတော်၏ အမြောက်ဒုတ် ဗုံးဒက်ကြောင့် အထူး

အရိုး သေဆုံးနေကြသော အခြား အလောင်းများနှင့် အထူးထူး
 အထူးထူး ဖြစ်စွာ တပ်နီတော် သားများ၏ အမှတ်တမဲ့ ရှင်း
 ထင်း ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့ကြ၍ ယခုကဲ့သို့ အစအန မကျန်အောင် ပျောက်
 ပျက်သွားခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်စေ ရှိနေသည်။

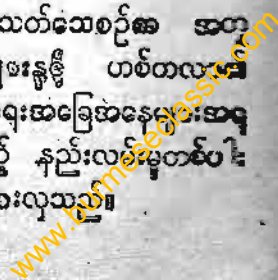
ဟစ်တလာနှင့် အိဗာဗရွန်းတို့၏ အလောင်းများကို သယ်ယူ
 ထူထောင် အိဗာဗရွန်း၏ အလောင်းကို ကိုယ်တိုင်ပေး၍ သယ်ခဲ့ရသော
 စင်းပတား ဆိုသူအား စစ်ကြီးပြီးဆုံး၍ မဟာမိတ်တပ်များ၏ ဖမ်းဆီး
 စစ်ဆေးရာတွင် ဟစ်တလာနှင့် အိဗာဗရွန်း မီးသဂြိုဟ်ထားတဲ့ အရိုးနဲ့
 ပြာတွေကို ရှာမတွေ့တာကတော့ တပ်နီတော်ရဲ့ အမြောက်ဆံတွေက
 အဲဒီနေရာမှာ ဒဏ်စပ် ကျပြီး ပေါက်ကွဲနေတော့ အားလုံး လွင့်စဉ်
 ကုန်လို့ပါပဲ ဟူ၍ အစစ်ခံခဲ့ရသည်။

ထို့ပြင် ဟစ်တလာ သေဆုံးခဲ့ပြီး နောက်တစ်နေ့ မေထ
 တစ်ရက်နေ့တွင် ဟမ်းဘတ် ရေဒီယိုမှနေ၍ အောက် ပါ အတိုင်း
 တရားဝင် အသံလွှင့် ကြေညာခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး အဒေါ့ဖ် ဟစ်တလာ
 သည် ဘော်လ်ရှီဗစ် ဝါဒကို နှောင့်ဆုံး အချိန် အထိ ခုခံ
 တိုက်ခိုက်ရင်း သမ္မတ စံအိမ်တော် အတွင်းရှိ စစ်ဆင်ရေး
 ဌာနချုပ်တွင် ယနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းအချိန်တစ်ပင် ဂျာနေပြည်ကြီး
 အတွက် ကျဆုံးသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။”

စင်စစ်အားဖြင့် ဟစ်တလာ မသေဟု ယုံကြည်ပြောဆိုနေကြ
 သူများ အဖို့ တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းပြချက်မှာ ဟစ်တလာ၏
 အလောင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ အရိုးများ၊ ပြာများဟူ၍လည်းကောင်း
 မကြုံတွေ့ရကြောင်း၊ ရုပ်ကျန်များ မတွေ့ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာ ကိုယ်ကိုယ်ကို သတ်သေစဉ် အတ
 ကျ ချိနေခဲ့ကြသူများ၏ အစစ်ခံချက်များနှင့် ဟစ်တလာ၏
 နောက်ဆုံး စိတ်ဓာတ် အခြေအနေ၊ ကျန်းမာရေးအခြေအနေများအရ
 ဟစ်တလာသည် ကိုယ်ကိုယ်ကို သတ်သေသည့် နည်းလမ်းမှတစ်ပါး
 အခြား နည်းလမ်း ဟူ၍ မရှိသည်မှာ ထင်ရှားလှသည်။

သို့ဖြစ်ရာ စာရေးသူ အနေဖြင့် ဟစ်တလာ တစ်ဦးထံ ဆွဲပြီ
 ဟူသော အချက်ကို ခြင်းချက်မရှိ လက်ခံခဲ့သည်။ ယုံကြည်ခဲ့သည်။
 ထိုသို့ တစ်ခါ၏ လူ့အသက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ
 သေကျ ပျက်စီးခဲ့ရသော ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ အကြီးဆုံး
 တရားခံ နံပါတ်တစ် ဟစ်တလာသည် ယခုအခါ ဤကမ္ဘာမြေပြင်
 ပေါ်တွင် လုံးဝမရှိ၊ ပျောက်ကွယ်သွားပြီကို လက်ခံယုံကြည်သည်နှင့်
 အပျ 'နောက်ထပ် ဟစ်တလာ ဖမ်းယာန် မပေါ်ပေါက်ချေန်'
 အလေးအနက် ဆန္ဒပြုရင်း ဤစာအုပ်ကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါ သတည်း။

ထင်းယုန်-မောင်မောင်

၁၉၆၅-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇-ရက်

နောက်ဆက်တွဲ

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် မှတ်တမ်း

၁၉၃၉-ခု စက်တင်ဘာလ ၁-ရက်မှ

၁၉၄၅-ခု ဇူလိုင်လ ၇-ရက်နေ့အထိ

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်း

၁၉၃၉

စက်တင်ဘာလ

၁-ရက်။ ပိုဆန်ပြည်ကို ဂျပန်တပ်များ ကျူးကျော်ဝင်
ရောက်ကြသည်။

။ ပြိတိန်နူဇီ ပြင်သစ်ပြည်များတွင် စစ်တပ်များကို စုခုံး
ကြသည်။

၂-ရက်။ အင်္ဂလန်ပြည်တွင် အသက် ၁၈-နှစ်မှ ၄၁-နှစ်
အတွင်း စစ်ထဲ မဝင်စေရ အမိန့်များ ထုတ်ပြန်အတည်ပြုသည်။

၃-ရက်။ ပြိတိန်နူဇီပြင်သစ်တို့က ဂျပန်ကို စစ်ကြေညာ
သည်။

၄-ရက်။ ပြိတိသျှ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး 'ဆောသီဗီ
ယား' ဂျပန် ဓနုငုပ် သင်္ဘော တစ်စင်းက နှစ်မြှုပ် လိုက်သည်။
ပြိတိသျှလေတပ်က ဂျပန် စစ်သင်္ဘောများကို စတင်ပစ်ကြဲ တိုက်
ခိုက်သည်။

၅-ရက်။ ။ဂျာမန်တပ်များစာ ပိုလန် နယ်စပ်၌ တပ်စိုက်ကြသည်။

၁၄-ရက်။ ။ပိုလန်ပြည် နောက်ပိုင်းကို ဂျာမန်တပ်များ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ကြသည်။

၁၇-ရက်။ ။ရုရှားတပ်များစာ ပိုလန် နယ်စပ်တစ်လျှောက် ဖြတ်ကျော်၍ ပိုလန်ပြည်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ရုရှားနုဇီဂျာမန် တပ်များ စာရက်စလစ်တော့မြို့အနီး ပေါင်းမိကြသည်။ 'ဇာရေးဂျီးယန်း'အမည်ရှိ ဗြိတိသျှ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောကြီး ဂျာမန်ရေငုပ် သင်္ဘောလက်ချက်ဖြင့် နစ်မြုပ်ခဲ့ရသည်။ လူပေါင်း ၅၁၅-ယောက် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

၁၅-ရက်။ ။ပိုလန်ပြည် မြို့တော် ဝါဆောမြို့ကြီး ဂျာမန် တို့လက်သို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။

၁၉-ရက်။ ။ပိုလန်ပြည်ကို ခွဲဝေသိမ်းပိုက် အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် ဂျာမန် ဆိုဗီယက် သဘောတူစာချုပ်ကို ခေတ်စက်မြို့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

အောက်တိုဘာလ

၄-ရက်။ ။တောင်အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာတွင် ဂျာမန် စစ် သင်္ဘောများနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွား၍ ဗြိတိသျှသင်္ဘော 'ဇလီးဇနီ' နစ် မြုပ်သွားသည်။

၁၁-ရက်။ ။ရုရှားတပ်များ၏ အန္တရာယ်ကြောင့် ပင်လန် ပြည်တွင် စစ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ဟယ်လ်ဆင်ကီမြို့မှ အစိုးရ ၅၁၃အချို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။

၁၂-ရက်။ ။ဂျာမန် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘော 'အက်ပီနော့တီ' ကို ဗြိတိသျှ စစ်သင်္ဘောများက ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

၁၄-ရက်။ ။ဗြိတိသျှ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး 'ဂျွင်ရယ် အုတ်' ဂျာမန်ရေငုပ်သင်္ဘောမှ တိုပီဒို လက်ချက်ဖြင့် နစ်မြုပ်၍ လူ ပေါင်း ၈၀၀ သေဆုံးခဲ့သည်။

၂၇-ရက်။ ။ဂျာမန်တပ်များ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဒပ်ချ်နယ် စပ်များတွင် စိုရုံးသည်။

နိုဝင်ဘာလ

၈-ရက်။ ။မြို့နစ်မြို့ ဘာဂါဘရောက်ဇား အဆောက် အအုံကြီးတွင် ဗူးပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားသည်။ ဟစ်တလာမှာ သိသိ ကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့၍ လူပေါင်း ၆၀ ခန့် ဒဏ်ရာရပြီး ဇူယောက် သေဆုံးခဲ့သည်။

၃၀-ရက်။ ။ပင်လန်ပြည်ကို ရုရှားတို့ ရေကြောင်း၊ ဓလ ကြောင်းနှင့် ကုန်းကြောင်းတို့မှ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၁၄-ရက်။ ။ရုရှားပြည်ကို နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှ ထုတ်ပစ်သည်။

မတ်လ

၁၂-ရက်။ ။ပင်လန်နှင့် ရုရှားတို့ စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။

ဧပြီလ

၉-ရက်။ ။နော်ဝေနှင့် ဒိန်းမတ် ပြည်များကို ဂျာမန်တို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သည်။

၀၅-ရက်။ ။ နော်ဝေပြည်သို့ ဗြိတိသျှတပ်များ ထောက်ခံ
လာသည်။

မတ်လ

၂-ရက်။ ။ ဗြိတိသျှတပ်များ နော်ဝေပြည်မှ ဆုတ်ခွာရ
သည်။

၀၁-ရက်။ ။ ဟော်လန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယန်နှင့် လူဇင်ဘတ်ပြည်
များကို ဂျာမန်တပ်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာကြသည်။

၁၄-ရက်။ ။ ဟော်လန်ပြည်ကို ဂျာမန်တို့သိမ်းပိုက်မိသည်။

၂၇-ရက်။ ။ လီယိုပိုဘရင်၏ အမိန့်ဖြင့် ဘယ်လ်ဂျီယန်တပ်
များ လက်နက်ချ အညံ့ခံကြသည်။

ဇွန်လ

၉-ရက်။ ။ ဟောမိတ်တပ်များနှင့် နော်ဝေဘုရင် အစိုးရ
အဖွဲ့တို့ နော်ဝေပြည်မှ ဆုတ်ခွာရသည်။

၁၀-ရက်။ ။ အိတလီပြည် စစ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။

၁၄-ရက်။ ။ ပဲရစ်မြို့ကြီး ဂျာမန်တို့လက်သို့ ကျဆုံးသည်။

၂၂-ရက်။ ။ ပြင်သစ် ဂျာမန် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ်ကို
လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

ဇူလိုင်လ

၁၄-ရက်။ ။ ဘောလ်တစ် နိုင်ငံများကို ဂျာမန်တို့ သိမ်း
ပိုက်သည်။

ဩဂုတ်လ

၄-ရက်။ ။ ဗြိတိသျှ ခန်မာလီသန်နယ်ကို အိတလီတို့ ဝင်
တိုက်သည်။

၁၅-ရက်။ ။ ဗြိတိန်ပြည်တွင် ဂျာမန်လေယာဉ် ၁၀၀-
ပစ်ချခံရသည်။

၁၈-ရက်။ ။ ဗြိတိန်ပြည်တွင် ဂျာမန် လေယာဉ် ၁၅၂-
စင်း ပစ်ချခံရသည်။

စက်တင်ဘာလ

၀၁-ရက်။ ။ လန်ဒန်မြို့ ထာအင်ဂန် နန်းတော်ကြီးကို
ဂျာမန်တို့ ဗုံးကြဲကြသည်။

အောက်တိုဘာလ

၁၁-ရက်။ ။ ရူးဇေးနီးယားပြည် ထဲသို့ ဂျာမန်တပ်များ
ဝင်ရောက်သည်။

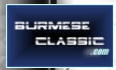
၂၇-ရက်။ ။ မူဆိုလီနိုနှင့် ဟုတ်တလာတို့ ဖခလာရင်မြို့တွင်
တွေ့ဆုံကြသည်။

၇ရက်ပြည်ကို အိတလီတပ်များ ဝင်တိုက်သည်။

နိုဝင်ဘာလ

၂၂-ရက်။ ။ စရိ တပ်များက အယ်လ်ဗေးနီးယားပြည်
စကန်ရစ်ဇာမြို့ကို သိမ်းသည်။

၂၅-ရက်။ ။ အိတလီတပ်သား ၇၀၀၀-ကို ဂရိတပ်များက
ဖမ်းဆီးရခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၈-ရက်။ ။ ဂရိပြည်က အမေရိကန်တို့အား အကူအညီ တောင်းသည်။ ဂျာမန်တို့က မီးလောင်ဗုံးများ ကြေချသဖြင့် လန်ဒန်မြို့ကြီးတွင် မီးအကြီးအကျယ်လောင်သည်။

၁၉၄၁

ဇန်နဝါရီလ

၃၁-ရက်။ ။ အဘီဆီးနီးယား၊ အီရစ်ထရီးယားနှင့် အီတလီ ပိုင် ဆိုဗာလီလန်နယ်များကို ဗြိတိသျှတို့က သိမ်းသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁၀-ရက်။ ။ ဗြိတိသျှ လေထီး တပ်သားများ အီတလီ တောင်ပိုင်းသို့ ဆင်းကြသည်။

မတ်လ

၃၀-ရက်။ ။ မြေထဲပင်လယ်ဓနုသ ရေကြောင်းတိုက်ပွဲတွင် အီတလီ တိုက်သင်္ဘော ၃-စင်း၊ ဖျက်သင်္ဘော ၂-စင်းနှင့် စစ် သင်္ဘောကြီး ၁-စင်း ဖျက်စီးခဲ့သည်။

ဧပြီလ

၆-ရက်။ ။ ယူဂိုစလေးဗီးယားနှင့် ဂရိပြည်များကို ဂျာမန် တို့ ဝင်တိုက်သည်။

၁၁-ရက်။ ။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ကို ဂျာမန်တို့က သိမ်းပိုက်သည်။

၂၇-ရက်။ ။ ဆေးဆင်မြို့ကို ဂျာမန်တို့က သိမ်းပိုက်သည်။

၁၀-ရက်။ ။ လန်ဒန်မြို့ ဝက်စ်မင်းနစ်စတာ၊ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်း၊ ပါလီမန်အဆောက်အအုံနှင့် ဗြိတိသျှဗြိတိန်ကြီး ဂျာမန်တို့ ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ဂျာမန် နှစ်ခေါင်းအောင် ရှုဒေဖီဟက်စ်သည် စကော့တလန်ပြည်ထဲသို့ လေထီးဖြင့် ဆင်းသည်။

၂၇-ရက်။ ။ ဂျာမန်စစ်သင်္ဘောကြီး “တစ်စ်မတ်” နှစ် မြုပ်သည်။

ဇွန်လ

၈-ရက်။ ။ ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တပ်များ ဆီးရီးယားသို့ ဝင်သည်။

၂၂-ရက်။ ။ ရုရှားပြည်ကို ဂျာမန်တို့ ဝင်တိုက်သည်။

၂၄-ရက်။ ။ ဆရက်စလစ်တော့ မြို့ကို ရုရှားတို့ လက်လွှတ် ရသည်။

ဇူလိုင်လ

၂၃-ရက်။ ။ ဂျပန်က အင်ဒိုချိုင်းနားတွင် လေတပ် စခန်း ထားခွင့်ပေးရန် တောင်းဆိုသည်။

ဩဂုတ်လ

၂၂-ရက်။ ။ ဘာလင်မြို့ကြီး ပြင်းထန်စွာ ဗုံးကြဲခံရသည်။

၁၄-ရက်။ ။ အတ္တဇန်တီတ် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည်။

စက်တင်ဘာလ

၁၉-ရက်။ ။ ရုရှားပြည် ကိမ်မြို့ကို ဂျာမန်တို့ သိမ်းသည်။

ဇူလိုင်လ

ခေတ်တော်ဘာလ

၆-ရက်။ ။ မော်စကိုမြို့ကို ဂျပန်တို့ ဝင်တိုက်သည်။

နိုဝင်ဘာလ

၃၀-ရက်။ ။ ရော့စ်တော့ဗ်မြို့ကို ရုရှား ပြန်သိမ်းသည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၇-ရက်။ ။ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်ကဗုံးကြဲသည်။ ဂျပန်က အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ကို စစ်ကြေညာသည်။

၈-ရက်။ ။ မလေးယားကျွန်းဆွယ်ကို ဂျပန်တပ်များ တက်ကြသည်။

၁၀-ရက်။ ။ ဗြိတိသျှပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီး 'ရီပတ်စ်' နှင့် 'ဝေလမင်းသား' တို့ မလေးကျွန်းဆွယ် အနီးတွင် နစ်မြုပ်သည်။ ဖိလိပိုင်ကျွန်းကို ဂျပန်တို့ တက်ကြသည်။

၁၄-ရက်။ ။ ဂျပန်တပ်များ မော်စကိုမြို့မှ ဆုတ်ခွာသည်။

၂၂-ရက်။ ။ ရန်ကုန်မြို့ကို ဂျပန်တို့ စတင်ဖုံးကြသည်။

၂၆-ရက်။ ။ ဟောင်ကောင် ကျွန်းကို ဂျပန်တို့သိမ်းသည်။

၁၉၄၂

ဇန်နဝါရီလ

၂-ရက်။ ။ မနီလာမြို့ ဂျပန်တို့ ထက်သို့ ကျရောက်သည်။

၂၃-ရက်။ ။ နယူးဂီနီကျွန်းကို ဂျပန်တို့တက်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁၅-ရက်။ ။ စင်စပူကို ဂျပန်တို့သိမ်းသည်။

မတ်လ

၇-ရက်။ ။ အရွှေအိန္ဒိယ ကျွန်းစုများ ဂျပန်ထက်သို့ ကျသည်။

၉-ရက်။ ။ ဂျပန်ကျွန်းကို ဂျပန်တို့ သိမ်းဖိုက်သည်။

ဧပြီလ

၁၈-ရက်။ ။ တိုကျိုမြို့ကို အမေရိကန် စေတပ်က ဖုံးကြသည်။

မေလ

၇-ရက်။ ။ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်တို့ ရေကြောင်းတိုက်ပွဲဖြစ်ပွား၍ ဂျပန်စစ်သင်္ဘော ၁၁-စင်း နစ်မြုပ်သည်။

၃၁-ရက်။ ။ ပြစ်သစ်ပြည် ကိုလုံးမြို့ကို ဂျပန်တို့ထံ ယာဉ် အစင်း ၁၅၀၀ ကျော်ဖြင့် ဖုံးကြတိုက်ခိုက်သည်။

ဇွန်လ

၄-ရက်။ ။ ဝေဒီဝေးကျွန်း တိုက်ပွဲတွင် ဂျပန်တို့ အရေးနိမ့်သည်။

ဇူလိုင်လ

၂-ရက်။ ။ အလီ အဆာမိန်းမှ ဂျပန်တပ်များ ဆုတ်ခွာသည်။

ဩဂုတ်လ

၁၀-ရက်။ ။ အမေရိကန် တပ်များ ဆော်သမ္ဗန် ကျွန်းကို တက်သည်။

၂၀-ရက်။ ။ ဆိုဗီယက်လေတပ်စာ သာလန်မြို့ကို သွားရောက် ခိုးကြသည်။

စက်တင်ဘာလ

၁၆-ရက်။ ။ စတားလင်စရက် မြို့တွင်းသို့ ဂျာမန် တပ်များ ဝင်သည်။

၂၅-ရက်။ ။ စတားလင်စရက်မြို့တွင်း၌ တိုက်ပွဲများ ဆပြင်း အထန် ဖြစ်ပွားသည်။

အောက်တိုဘာလ

၂၃-ရက်။ ။ အီဂျစ်ပြည်တွင် မဟာမိတ် တပ်များ ခံစစ် စတင်၍ ဆင်နွဲသည်။

နိုဝင်ဘာလ

၇-ရက်။ ။ အာဖရိကတိုက် မြောက်ပိုင်းကို မဟာမိတ်တပ် များ တက်သည်။

၁၇-ရက်။ ။ ကျူးနီးရှားသို့ မဟာမိတ် လေထိုးတပ်သား များဆင်းသည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၃-ရက်။ ။ စတားလင် စရက်တွင် စာပီနီတော်က ထိုးစစ်ဆင် သည်။

ဇန်နဝါရီလ

၂၇-ရက်။ ။ အမေရိကန် လေတပ်စာ ဂျာမန်ပြည်ပေါ်သို့ ပထမဆုံးအကြိမ် သွားရောက်ဗုံးကြဲသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၂၇-ရက်။ ။ စတားလင် စရက်တိုက်ပွဲတွင် ဂျာမန်တို့လုံးဝ အရေးနိမ့်ခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ

၁-ရက်။ ။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် ဂျာမန်တို့ကို အမေရိကန်လေ တပ်စာ အကြီးအကျယ် စတင် တိုက်ခိုက်သည်။

၂၅-ရက်။ ။ အီတလီ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆိုလိနီရာထူးမှ ပြုတ်ကျသည်။

၂၈-ရက်။ ။ အီတလီဖက်ဆစ်ပါတီကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။

ဩဂုတ်လ

၁၇-ရက်။ ။ စတူလီကျွန်းကို မဟာမိတ်တပ်များအ သိမ်း သည်။

၂၁-ရက်။ ။ ပစိဖိတ်ဒေသတွင် ဂျာမန်လေယာဉ် ၂၁၅ စင်းပျက်စီး ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ

၃-ရက်။ ။ အီတလီကျွန်းဆွယ်ကို မဟာမိတ်တပ်များတက် သည်။

၈-ရက်။ ။ အိတလီအစိုးရ အက်နက်ချသည်။
၁၀-ရက်။ ။ ရောမမြို့ကြီးကို ဂျာမန်တို့က သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။

အောက်တိုဘာလ

၁၃-ရက်။ ။ အိတလီက ဂျာမနီအား စစ်ကြေညာသည်။
၂၅-ရက်။ ။ ရုရှားပြည် တောင်ပိုင်းတွင် ဂျာမန် တပ်များ အကြီးအကျယ် အခြေအနေ ဆိုးရွားနေကြောင်း ဂျာမန်တို့ ဝန်ခံပြောဆိုသည်။

နိုဝင်ဘာလ

၂၇-ရက်။ ။ ချာချီ၊ ရုစဘဲ၊ နှမီ စတာလင်တို့ ယီဟာရန်မြို့တွင် ၄-ရက်ကြာ ဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့စတင် ကျင်းပသည်။
၃၀-ရက်။ ။ ပြောက်အာဖရိကတွင် ရုစဘဲ၊ ချာချီနှမီ ချန်စေ့ရှိတ်တို့ ၅-ရက်ကြာ ဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့စတင်သည်။

ဇန်နဝါရီလ

၀၃-ရက်။ ။ ဆိုဗီယက် ယူနီယံနှမီ ချက်ကိုစလိုဗေ၊ ကီး၊ တား ပြည်တို့ အနှစ် ၂၀-စာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။

၁၉၄၄

ဇန်နဝါရီလ

၁၂-ရက်။ ။ ပိုလန်ပြည်တွင် မိုင် ၄၀- ရှည်လျှားထေစ ဖစ် မျက်နှာ တစ်ခုကို တပ်နီတော်၏ ပစ္စေလိက်သည်။

၂၀-ရက်။ ။ လီနင်ရက်မြို့ကို ဝိုင်းထားသော ဂျာမန် တပ်များအား တပ်နီတော်၏ စောင်းထုတ်လိုက်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁-ရက်။ ။ အမေရိကန် တပ်များ မာရှယ်ကျွန်းပေါ်သို့ တက်ကြသည်။

မတ်လ

၁၇-ရက်။ ။ မြန်မာပြည် ဖစ်မြေပြင်တွင် ဂျပန်စစ်နောက်ပိုင်း သို့ မဟာမိတ် လေထီးတပ်များ ခင်းကြသည်။
၂၂-ရက်။ ။ ယန်ဂေရီပြည်ကို ဂျာမန်တပ်များ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်သည်။

မေလ

၁-ရက်။ ။ နေယာဖထ ဝန်ကြီးချုပ်များ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။

ဇွန်လ

၄-ရက်။ ။ ရောမမြို့တော်ကြီး မဟာမိတ်တို့၏ သို့ ကျသည်။
၁၆-ရက်။ ။ ဂျာမန်တို့၏ ဗီ-တူး ခုံးပျံများ စတင် အသုံးပြုသည်။

၂၃-ရက်။ ။ ဥရောပအလယ်ပိုင်းတွင် တပ်နီတော်ထ ထိုးစစ် စတင် ဆင်နွဲသည်။

ဇူလိုင်လ

၂၀-ရက်။ ။ တစ်တယာ၏ အသက်ကို လုပ်ကြံခံရ ခုံးပေါက်

ကံ့မူ ဖြစ်ပွားသည်။ သို့သော် ဟစ်တလာမှာ စေ့ဆတ် ခက်ထု အနည်းငယ်သာ ရခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လ

၄-ရက်။ ။ မြစ်ကြီးနားမြို့ကို မဟာမိတ်တပ်များက သိမ်းသည်။

၂၃-ရက်။ ။ ပဲရစ် မြို့တော်ကြီး ဂျာမန်တို့ လက်အောက်စာ လွတ်မြောက်သည်။

၂၅-ရက်။ ။ ရှမ်းနီးယား၏ ဂျာမန်ကို စစ်ကြေညာသည်။

စက်တင်ဘာလ

၃-ရက်။ ။ စစ်ပွဲကြီး ၅-နှစ်အတွင်း ဗြိတိသျှတို့တစ်မှ ထိခိုက် ကျဆုံးသူပေါင်း ၁၀, ၉၁, ၆၂၀ (တစ်သန်းကျော်) ရှိသည်ဟု ကြေညာသည်။

၅-ရက်။ ။ ဘူလ်ဂေးရီးယားက ဂျာမန်အား စစ်ကြေညာ သည်။

၁၂-ရက်။ ။ အမေရိကန် သံချပ်ကာ ကားများ ဂျာမန် ပြည် ထဲသို့ ဝင်လာကြသည်။

၁၃-ရက်။ ။ ဖရင့်ဖတ်နှင့် စတတ်ဂတ် ဂျာမန်မြို့ကြီးများ ပေါ် သို့ မဟာမိတ်တို့က မီးဇောင်ပုံး ၆၀၀, ၀၀၀ ကြဲချခဲ့သည်။

၁၇-ရက်။ ။ ဟော်လန်ပြည်ထဲသို့ မဟာမိတ် လေထီးတပ်သား များ ဆင်းကြသည်။

၂၆-ရက်။ ။ အက်စတိုးနီးယားပြည်ကို တပ်နီတော်က လုံးဝ သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။

အောက်တိုဘာလ

၃-ရက်။ ။ ဂျာမန်တို့၏ နာမည်ကျော် ဆီးဖရိုက် တပ်ကြီးကို အမေရိကန်တပ်များက ချိုးဖောက် သိမ်းပိုက်သည်။

၁၄-ရက်။ ။ အသင်မြို့ကို ပြန်သိမ်းသည်။

၂၀-ရက်။ ။ ဘဲလ်ဂရိတ်မြို့ကြီး လွတ်မြောက်သည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၂၁-ရက်။ ။ ပြန်လှန် ထိုးစစ်ဆင်လာသော ဂျာမန်တပ်များကို ဝိုင်းမိသည်။ ဘူဒါပက်မြို့ကို မဟာမိတ်တပ်များက ဝိုင်းထားသည်။

၁၉၄၅

ဇန်နဝါရီလ

၁၂-ရက်။ ။ အမေရိကန်တို့ လက်ချက်ကြောင့် အင်ဒိုချိုင်းနား ပင်လယ်ပြင်တွင် ဂျာမန်သင်္ဘော ၂၅-စင်း နစ်မြုပ်၍ ၁၇-စင်း ပျက်စီးသည်။

၁၇-ရက်။ ။ ဝါဆော မြို့ကြီးကို တပ်နီတော်က ကယ်တင် လိုက်သည်။

၂၃-ရက်။ ။ တရုတ် မြန်မာလမ်းမကြီး ကိုပြန်ဖွဲ့သည်။

၂၅-ရက်။ ။ တပ်နီတော် အာလပ်နွတ် မိုင် ၁၀၀ ကွာ အထိ ရောက်လာသည်။

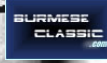
ဖေဖော်ဝါရီလ

၁-ရက်။ ။ တပ်နီတော် အာလပ်နွတ် မိုင် ၅၀ သာ ကွာတော့ သည်။

၁၉-ရက်။ ။ ဒိုင်အိုဂျီမာ ကျွန်းပေါ်သို့ အမေရိကန် တပ်များ တက်သည်။

မတ်လ

၂၃-ရက်။ ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဓောင်ဂိုမာရီ၏ တပ်များ ခြင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကျော် ကြသည်။

ပြေလ

၅-ရက်။ ။ဂျပန် အစိုးရအဖွဲ့ နုတ်ထွက်သည်။

၉-ရက်။ ။ဗီယင်နာမြို့ကို တပ်နီတော်က သိမ်းသည်။

၁၁-ရက်။ ။အမေရိကန်တပ်များ တာလင်နှင့် မိုင် ၇၀ ကွာသွှိ
ဆောက်လာသည်။

၂၅-ရက်။ ။တပ်နီတော်က တာလင်မြို့ကို ဝိုင်းမိသည်။

၂၈-ရက်။ ။မူဆိုလီနိုကို အီတလီ မျိုးချစ်များက ဖမ်းမိ၍
ဆက်ပစ်ကြသည်။

မေလ

၁-ရက်။ ။ဟစ်တလာ သေဆုံးကြောင်း တာလင် ရေဒီယိုက
ကြေညာသည်။ မြူနစ်မြို့ကို ဂျာမန်တို့ လက်လွှတ်ရသည်။

၂-ရက်။ ။တာလင် မြို့ကို တပ်နီတော်က သိမ်းပိုက်သည်။
အီတလီမှ ဂျာမန်တပ်များ လက်နက်ချသည်။

၃-ရက်။ ။ဂျန်ကုန်မြို့နှင့် ဗြိတိန်မြို့ ဂျပန်ဇာန်အောက်က လွတ်
မြေခက်သည်။

၄-ရက်။ ။ဟော်လန်၊ ဒိန်းမတ်နှင့် အနောက်မြောက် ဂျာမနီမှ
ဂျာမန်တပ်များ အားလုံး လက်နက်ချကြသည်။

၇-ရက်။ ။ဂျာမန်တပ်များ အားလုံး ခြွင်းချက်မရှိ လက်နက်
ချကြသည်။

၈-ရက်။ ။ဤနေ့ ဤရက် (အင်္ဂါနေ့) ညဆန်းခေါင် အလွန်
အိမ်နစ်နစ် တိတိ အချိန်တွင် ဓုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသည်။

